Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK
100176 7854

OLGA,

DEN

VACKRA

FABRIKSFLICKAN

BIBLIOTEK · GÖTEBORGS · UNIVERSITETS ·

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

x Sv. 54/427

[A. O. Hässler]

OLGA

DEN VACKRA FABRIKSFLICKAN

ELLER

STOCKHOLMS SKUGGSIDOR

ORIGINALROMAN

AF

GRIMNER [A. O. Hässler]
(1847-1929)

Författare till "Spökslottets Fånge", "Hilma, Vindö Ros",
"Lilly eller Gäckade Lyckodrömmar" m. fl.

Med 11 illustr., sannolikt av Fyhlt ursprung.

FÖRRA DELEN.

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK

STOCKHOLMS NYA BOKFÖRLAG.
STOCKHOLM 1904.

STOCKHOLM
SEGERSVENS BOKTRYCKERI
1904.

FÖRSTA KAPITLET.

Nöden har ingen lag.

Ej öken finns så ändlöst stor,
Att utgångsspår ej den, som for
Här vilse, kunde finna;
Och ingen sorg så djup och svår,
Att ej kan läkas hjärtats sår
Och glädjesol upprinna.

En kulen septemberkväll väfde sin slöja kring stad och land.

På den högt belägna, men dåligt belysta och föga trafikerade Badstugatan på Söder i Stockholm skyndade en ung, vacker flicka mot sitt närbelägna hem.

Då kommo från motsatta hållet några unga män, som pratade högt, skrattade och sjöngo.

Allas ansikten talade om uppsluppen glädje och själfsvåldigt öfvermod.

De kommo tydligen från ett gladt lag, och i deras ystra skämt insmög sig månget mindre passande ord.

Den unga flickan vek åt sidan och smög sig tätt utmed husraden.

Då ställde sig en af de upprymda männen i hennes väg.

— Åh tusan! utbrast han med något skroflig röst. Förirra sig så vackra flickor hit bort bland kåkarna? Hvarthän så sent, mitt vackra barn? Artigheten bjuder mig att ledsaga er på er ensamma vandring. Säkerligen behöfver ni ett stöd.

Flickan vardt dödligt förskräckt.

— Låt mig vara! bad hon med darrande röst.

— Nej, stanna, min dufva, jag ber! Brådare har ni väl inte, än att jag kan få tala ett ord med er.

Flickan ville gå förbi, men mannen bredde ut armarna och gjorde det på så vis omöjligt för henne att passera.

Ett par af hans följeslagare skrattade, men en tredje yttrade:

— Låt vara! Du ser ju, att hon inte alls vill veta af dig. Hon märker nog, att du inte är den rätte.

— Prat! utbrast den tilltalade. Det här är naturligtvis bara förställning. Gå före och låt mig bli ensam med tösungen, så svarar jag för resten.

Då rätade flickan upp sig. Männen hade nu allesamman närmat sig henne och slutit en ring kring henne.

— Mine herrar, sade hon med darrande röst, skydden mig! Det är hvarje hederlig mans plikt att försvara en värnlös flicka, som blir antastad och förfördelad. Jag vädjar till er heder, och jag hoppas, att jag icke gör det förgäfves.

— Nej, ni har icke gjort det förgäfves, svarade en. — Gösta, låt henne vara!

Dessa ord yttrades med högtidligt allvar af den vackre unge man, i hvars bröst flickans ord väckt en så liflig genklang.

Den andre, en lång, mager person, hvilken trots sin ungdom såg utlefvad ut, såg med fräck min på den talande.

— Du tyckes vilja hota mig, Evald.

— Jag bara erinrar dig om, hvad heder och plikt bjuda oss alla.

— Ha, ha! Också en, som fortfarande tror på dygden, skrattade den andre.

— Gösta, jag varnar dig.

Fort bildade sig två partier; men den, som antastat flickan, fick minoriteten på sin sida.

När nu flickan försökte komma undan, banade Evald väg för henne.

— Fröken har inte förgäfves vädjat till vår hederskänsla, sade han. Jag ledsagar er hem, så att ni icke till äfventyrs ännu en gång råkar ut för ett liknande obehag.

— Tack! hviskade flickan. Jag bor här strax intill.

— Förlåt, fröken! tog mannen åter till orda. Mina vänner ha råkat i en allt för upprymd sinnesstämning. Om ni kan låta detta faktum gälla som ursäkt, så ber jag er därom. Lifligt beklagar jag, att en sådan förklaring är af nöden.

Flickan svarade honom med en graciös bugning och en tacksam blick, som trängde ända in i själen; sedan försvann hon in i det hus, hvari hon bodde.

Den unge mannen blef stående där några ögonblick tankfull. Hans vänners tillrop ryckte upp honom ur dessa tankar.

Upphettad och tillika alldeles utmattad beträdde flickan det torftiga rum, som utgjorde hennes bostad.

Hon hade varit ute hela dagen och sökt arbete, men utan att finna något passande sådant.

Stackars Olga Willner! Hon stod där alldeles ensam i världen, utan huld och skydd.

Hennes föräldrar hade gått ur tiden utan att lämna henne annat arf än en god uppfostran.

Fadern, som varit musiker, hade dött för cirka ett år sedan, och nu hade äfven modern följt honom efter att länge ha legat sjuk.

Af nåd hade man lofvat flickan bo kvar några dagar till i den ytterst anspråkslösa lägenhet, som hon och modern efter faderns plötsliga frånfälle hyrt.

Någon rättighet att stanna hade ej Olga, ty den senaste månadshyran var inte betald.

Hvad flickan af den ringa kvarlåtenskapen kunnat förvandla i pengar, det hade hon offrat för att kunna gifva modern en anständig begrafning. Ingenting hade hon behållit för sig, ingenting ägde hon nu mer än sin starka vilja, sin genom bittra erfarenheter stålsatta karaktärs nästan manliga styrka och sin orubbliga förtröstan på Gud.

När hon nu kom in i det dystra, ödsliga rummet, tände hon en liten lampa, och hennes blick föll på bädden, som varit hennes mors dödsbädd.

Hon föll på knä och lade hufvudet på det tunna, trådslitna täcket.

Hennes skälfvande läppar mumlade orden:

— Mamma, mamma, o, om du ännu vore kvar hos mig! Hur mycket lättare skulle jag icke då taga det steg, som jag nu beslutat mig för att taga! Hur gärna skulle jag inte arbeta för dig! Men du kunde under din svåra sjukdom icke undvara mig, och nu — nu har du gått bort och kvarlämnat ditt stackars barn i en kall och hjärtlös värld. O, bed för mig hos Gud, att jag icke må miss-

trösta om framtiden! Din ande sväfve välsignande öfver mig, på det att jag icke må glömma dina ord: "Förblif ärbar och hederlig, vandra rätta vägen och låt ej locka och förleda dig af den glans, som döljer lasten!" O min dyra, älskade moder, blif när mig, städse kringsväfve mig din oförgätliga bild! Modersögat, modershjärtat... aldrig vill jag glömma... aldrig, nej, aldrig...

Hennes ögonlock föllo ihop, och befriaren från dagens sorger, kval och missräkningar tog henne i sin famn. Öfver den fader- och moderlösa förbarmade sig sömnen, oskuldens gyllene sömn, den kostliga frukten af ett rent samvete.

Och när Olga, som dödstrött somnat in i knäböjande ställning vid moderns dödsbädd, ändtligen åter for upp ur drömmen, i hvilken hennes aflidna moder stigit fram till och välsignat henne, dagades det redan.

Den nya dagen tycktes bli mulen och dyster som sina närmaste föregångare. Vinden ryckte i de murkna fönsterbågarna, och luften i det fuktiga rummet var så kall.

Flickan steg upp. Hennes kropp hade ej blifvit stärkt af denna hvila, men själen hade vunnit därpå, och medvetandet om, hvad hon borde göra och icke göra, hade blifvit så lefvande klart.

Det hade varit en så ljuf, så trösterik dröm, som sysselsatt hennes sinnen under sömnen.

Ja, det hade verkligen varit moderns ögon med den så djupa, kärleksfulla blicken, hvilken så ofta framkallat en hel värld af känslor i den unga flickans barm. Ännu en gång hade dessa oförgätliga ögon hvilat på henne, och hon hade trott sig höra orden:

— Ditt beslut är godt och rätt. Låt ej afskräcka dig från att utföra det! Min välsignelse ledsagar dig.

Visserligen hade det bara varit en drömbild, som fort flytt för den nakna, kalla, bittra verkligheten, och likväl hade den i Olgas barm kvarlämnat en mildt värmande glöd.

Flickan kände sig så underbart stärkt.

Hon förrättade en kort morgonbön. Sedan lämnade hon rummet.

Därpå gick hon till en annan dörr och knackade där helt blygsamt på.

En äldre kvinna kom och öppnade.

— Var så god, här är nyckeln, sade Olga halfhögt.

— Ska' det redan bära i väg| ut igen? frågade matronan icke så synnerligen vänligt.

— Jag måste.

— Och hvarthän?

— Jag tänker söka arbete på en fabrik, ty jag har inte lyckats få något annat.

— På fabrik? Jaså, ni tror, att det ska' lyckas lättare. Hm! Var aldrig för säker, min vän! Jag spår, att man inte kommer att tilltro edra fina händer något reelt arbete. Jo, så går det, när man blir bortskämd i barndomen och pengarna se'n plötsligt ta slut, så att man måste försöka reda sig själf. Edra föräldrar ha handlat högst oförsvarligt, det må jag då säga. När er far dog, då trodde visst er mor, att det plötsligt skulle komma en rik onkel från Amerika, eller att något annat under skulle inträffa. Men nu för tiden ske inga under. Nu har äfven hon krupit i jorden, och ingen människa vet, hvad det ska' bli af er. Förutom ert vackra ansikte . . .

Flickan afbröt henne med orden:

— Smäda inte mina föräldrar! Den förlust, som tillskyndats er genom vår fattigdom, skall genom mina händers arbete med det snaraste bli ersatt. Det är det första jag kommer att göra, så snart jag förtjänar något.

— Vackert taladt, mycke' vackert! Men hvem kan lita på det? Antagligen kommer det väl att dröja till efter min tid, innan jag får mina pengar. Men obarmhärtig har jag aldrig varit, tvärtom. Därför får ni bo kvar ett par dagar till, tills ni hunnit skaffa er annan bostad. Lycka till nu!

Hon stängde dörren, och Olga begaf sig i väg.

Den unga flickan var inte så fåfäng, att hon hittills särskildt tänkt på sina fina händer.

Nu såg hon bestört ned på dem. Skulle de verkligen utgöra ett hinder, för hvars skull man komme att afslå hennes bön om arbete?

— Låt inte afskräcka dig! ljöd en röst inom henne.

Långsamt styrde hon kosan till en större fabrik, där hon efter gårdagens alla motgångar och missräkningar beslutat söka arbete.

Det beslutet hade kostat henne en icke ringa självöfvervinnelse, men nu var det orygglig.

Klockan åtta var hon framme vid fabriken och blef där af portvakten visad till kontoret, sedan hon sagt honom sitt ärende.

Olga följde anvisningen. När hon beträdde kontoret, blef hon strax djärft bekikad af flera unga män; men så snart hon på ett vårdadt språk framfört sitt ärende, ändrade herrarna sitt sätt, och en af dem hviskade, så att hon tydligt hörde det:

— En fin flicka.

Den äldre herre, till hvilken hon vändt sig, uppmanade henne att följa med. Han var förste bokhållaren, och han förde henne till verkställande direktören.

— Flickan här söker arbete, herr direktör, sade han, hvarpå han återvände till kontoret.

Direktören såg förvånad på Olga.

— Vill ni ha arbete här på fabriken?

— Ja, ljöd svaret.

— Har ni haft liknande sysselsättning förut?

— Nej.

— Ni vet då kanske inte hvad det vill säga att arbeta på en fabrik?

— Jag vet bara, att jag vill förtjäna mitt uppehälle på ärligt och hederligt vis.

— Så är det också här. Men det är ett ganska strängt arbete, och aflöningen är inte öfver sig. I början skulle ni väl knappast kunna förtjäna mera än en krona om dagen.

Flickan stod där med sänkt hufvud.

Villkoren voro inte precis så lockande.

Mannen fortfor:

— Och då ha vi ändå tolf timmars arbetsdag. I längden står ni antagligen inte ut med det. Men ni kan ju försöka, om ni vill.

Olga började vackla i sitt beslut, men då tyckte hon sig åter igen höra moderns hviskande stämma:

— Låt inte afskräcka dig, mitt barn!

— Nå-å, fröken?

— Jo, jag försöker väl. Vill herr direktören vara så god och låta anvisa mig arbete?

— Det skall bli. Kom igen i morgon vid samma tid!

Flickan var så fördjupad i sina tankar, att hon icke alls märkte, det någon uppmärksamt gaf akt på henne.

Olga tackade med en böjning på hufvudet och aflägsnade sig. Nu var hon — fabriksflicka.

Omständigheternas makt hade bringat den föräldralösa därhän. Hon hade eljes fått en uppfostran, som borde ha berättigat henne till en bättre ansedd och bättre aflönad plats; men hon hade ju förgäfves sökt erhålla någon sådan. Fattigdomen hade nu tvingat henne att antaga, hvad som stod till buds.

Nöden har ingen lag.

ANDRA KAPITLET.

En ärerörig beskyllning.

Till den egendom, inom hvilken Olga och hennes mor sedan cirka ett år tillbaka bott, hörde bland annat äfven ett gammalt halft förfallet lusthus, kring hvilket gröna slingerväxter flätat ett tätt nätverk.

Detta lusthus låg uppe på de klippor, som dominerande höja sig öfver Riddarholmsfjärden och Söder Mälarstrand, och från hvilka man har en vidsträckt och härlig utsikt öfver sjö och stad.

Sedan den unga flickan fått löfte om arbete på fabriken, återvände hon hit till sin gamla bostad, där värdinnan blef något vänligare, när hon hörde, hur försöket aflupit.

Hon sökte emellertid icke kvarhålla denna sin hyresgäst, och flickan hade också redan beslutat sig för att under alla förhållanden söka sig annan bostad.

Om en stund begaf hon sig i denna afsikt åter ut i staden, därvid följande anvisningarna i en tidnings hyresannonser.

Efter vid pass ett par timmars bortovaro kom hon igen efter att ha lyckats skaffa sig ny bostad, om icke precis bättre än den gamla, så åtminstone billigare.

Sina få möbler och öfriga tillhörigheter, som hon ej kunde bära med sig, fick hon löfte om att tills vidare ställa in i en vedbod och hon ombestyrde det också med en i samma hus boende kvinnas tillhjälp.

När det var gjordt, gick hon ut i lusthuset, där hon så ofta suttit tillsammans med modern.

Mulen morgon ger klar dag. Detta gamla märke hade i dag hållit streck, ty det var nu på middagen det härligaste väder.

Flickan slog sig ned i bersån och försjönk här snart i djupa, vemodsfulla tankar.

Ur djupet af hennes själ uppsteg en innerlig bön till honom, som är de faderlösas vän, värn och hägn.

Så satt hon där länge, i tankarna sysslande både med det förflutna och med den ovissa framtiden. Härunder glömde hon alt mera det närvarande och allt omkring sig.

Och så fördjupad var hon i sina tankar, att hon icke alls märkte, det någon på helt nära håll uppmärksamt gaf akt på henne.

Denne någon aflägsnade sig emellertid snart åter lika tyst och obemärkt, som han kommit.

Men flickan satt ännu länge kvar. Sent omsider reste hon sig dock åter upp, lämnade lusthuset och gick in för att taga farväl af värdinnan och för att hämta det stora paket med nödvändighetssaker, som hon först gjort i ordning.

Med detta paket begaf hon sig i väg till sin nya bostad, och hur hon fick det där, det få vi väl se sedan.

Nu återvända vi till den fabrik, där hon blifvit lofvad sysselsättning.

Åtta dagar efter den dag, då hon första gången varit där, stiga vi tidigt på morgonen in i en af de rymliga arbetssalarna på Vilhelm Zetterlings stora, välkända tobaksfabrik.

Arbetet för dagen har nyss börjat.

I närheten af ingången till den stora salen är en flicka, som väl ännu knappast skådat sjutton vårar, sysselsatt med sortering.

Denna flickas regelbundna drag äga ett oemotståndligt tjärs-

lande uttryck, men den bleka ansiktsfärgen skvallrar om umbäranden och nöd, och stum djup sorg hvilar öfver hela den härliga gestalten.

Olga Willner, som vi nu återfinna här midt ibland en mängd arbetskamrater, var en skönhet af första rang. Det rika mörka håret, de blixtrande ögonen, de proportionerliga formerna och behaget i hvarje rörelse — allt detta var gåfvor, som en frikostig natur i sällsynt fulländning slösat på denna flicka.

Så mycket större var arbetskamraternas afund, så mycket tydligare lade de i dagen sin afvoga sinnesstämning mot henne.

Olga arbetade ifrigt och såg endast ogärna upp, ty hon mötte då bara afundsamma blickar och försmädliga miner.

Det obevekliga ödet hade efter flydda lyckliga barnaår dömt henne till att blifva fabriksflicka.

Hon var mera bildad än sina kamrater, hon var finkänslig och ädel i sitt sinne, så mycket tyngre måste hon finna denna sin lott. Men den järnhårda nödvändigheten hade visat henne hit.

Den föräldralösa, hvars lilla arf uppslukats af faderns och moderns sjukdomar, hade ej kunnat finna någon annan utväg.

Hennes förtröstan på Gud, hennes dygd och fromhet voro hennes stöd. På honom tänkte hon nu, på honom, den gode himmelske fadern, hvilken ej öfvergifver dem, som lita på honom.

En grälande stämma skrämde upp henne ur hennes tankar, Det var föreståndersken Anna Jansson, som upphof sin röst och sade:

— Står hon nu här och drömmer igen? Tror hon, att man hos oss förtjänar pängar på det viset?

Olga hade bara för ett ögonblick låtit arbetet hvila.

— Hon tänker på ett rikt parti, anmärkte en af flickorna.

Skallande gapskratt följde härpå.

— Det ser nästan så ut, sade föreståndersken. Men om så är, så vänta i alla fall med det till klockan sju om kvällarna, för då sluta vi här. Har ni förstått?

Olga teg. Bara åtta dagar hade hon varit sysselsatt här, men denna korta tid hade varit alldeles nog, för att den stackars flickan skulle ha fått lära känna, hvad det vill säga, att vara föremål för hela sin omgifnings hån.

Och hvarför var hon det? Jo, emedan hon var vackrare och sedesammare än alla de andra.

Dagligen fick hon höra hårda ord, utan återvändo häcklade och klandrade man henne.

Hon fördrog allt tyst, om också blodet svallade och det bultande hjärtat hotade att sprängas sönder.

Det led mot middagen. Föreståndersken hade nästan oupphörligt uppehållit sig i Olgas omedelbara närhet. Grofheter haglade ned på den stackars flickan, och nu gaf Anna Jansson, som inte tyckte om att lära in någon nybörjare, sin vrede luft i följande ord:

— Se, där har ni nu åter igen sorterat oriktigt. Jag trodde ändå, att ni till sist skulle lära er begripa något. Men med er finnes det ingen hjälp. Hvad ni står här och får betalt för, det förstår inte jag. Jag måste anmäla det här för verkmästaren.

Stora tårar rullade utför Olgas kinder.

Hon hade redan lärt känna denna kvinnas hänsynslöshet tillräckligt för att nödgas befara att vid det minsta försök att rättfärdiga sig bli beröfvad sitt tarfliga bröd. Med halfkväfd röst sade hon:

— Jag ber er ha tålamod med mig ännu något litet; jag vill försöka göra det bättre.

— Det där dumma pratet har jag nu hört i en hel veckas tid, ljöd det grofva svaret. Men hos oss arbetas inte med munnen, mamsell, utan med händerna och äfven en smula med hufvudet. Men där — där tycks ej finnas mycket hos er. Allt utvändigt, ingenting inombords.

De andra fnissade, men något gapskratt blef det denna gång ej af.

Orsaken därtill var ingalunda medlidande med den så djupt kränkta utan en ung mans ankomst. Med allvarligt pröfvande blickar kom denne man gående genom salen och stannade i Olgas närhet.

Evald Zetterling, fabrikörens son, hvilken i hela sitt uppträdande liknade en äkta kavaljer och äfven blifvit uppfostrad som sådan, gjorde det, fastän en verkställande direktör var anställd, till sin plikt att själf redan nu taga närmare notis om alla enskildheter.

Han hade tillika ett varmt hjärta för arbetarnas behof, och sällan vände man sig förgäfves till honom med en bön.

Han var en vacker man, högväxt och med energiska, skarpt markerade drag. Hans uppträdande imponerade ofantligt, fastän uttrycket af välvilja och själsgodhet aldrig försvann från hans ansikte.

Nu stannade han och fäste blicken först på fru Jansson, sedan på den gråtande flickan.

En lätt darrning genomlopp honom. Han kände igen denna flicka, han hade varit hennes beskyddare den där kvällen.

Hvad som nu försiggick i hans själ, det förstod han för ögonblicket icke själf, han hade intet mått för sina känslor, han kunde ej jämföra dem med något.

Men så starka och innerliga voro de, att han några ögonblick stirrande betraktade Olga och glömde, hvarför han egentligen kommit hit.

Ändtligen vände han sig åter till fru Jansson.

— Allt för skarpt klander är icke på sin plats, sade han. Om ni finner mödan att undervisa en nybörjare för stor, så tvingar er ingen att underkasta er den.

Anna Jansson hade plötsligt blifvit rädd. Hon både neg och bugade sig, fastän tämligen tafatt, men hennes nyss så viga tunga var bunden.

Ännu en gång föll Evald Zetterlings blick på den förtrollande vackra flickan, han ville tilltala henne, men ett oförklarligt något athöll honom därifrån.

Långsamt gick han vidare.

Och Olga?

Hon hade första gången, sedan hon börjat arbeta här, sedan hon blifvit utryckt i världen, hört deltagandets språk.

Sett på denne man, det hade hon icke nu gjort, men hans röst väckte hos henne till lif minnen, och liksom hos honom så försiggick äfven hos henne en känsloomhvälfning, hvars vidd hon dock icke nu kunde öfverskåda.

Anna Jansson brummade halfhögt:

— Det fattas bara det, att jag ska' bli tillrättavisad också för mamsells skull. Det är ju alldeles oerhördt, hvilka under en vacker mask kan åstadkomma.

Icke heller flickorna athöllo sig från försmädliga anmärkningar, men för mycket vågade ingen säga, därtill hade unge herr Zetterling allt för stor respekt med sig.

Han var ju fabrikörens, den stenrike Vilhelm Zetterlings, ende son och arfvinge; men det oaktadt hade han ännu mer sitt uppträdande att tacka för den högaktning, han åtnjöt.

Han pratade inte i onödan med flickorna, han visade ingen svaghet för dem, han var rättvis och behandlade männen och fruntimren alldeles lika. Det hade aldrig händt, att han glömt sig i det fallet.

Evald var en god, mild herre, men herre var han alltid, sin faders, arbetsgifvarens, ställföreträdare.

Tankfull gick han genom de öfriga salarna, såsom han hvarje dag brukade göra.

Men han var tydligen tankspridd, och hur mycket han än bemödade sig om att skänka uppmärksamheten åt, hvad verkmästaren hade att säga, kunde han dock icke göra det så som vanligt.

När han återvändt till sitt arbetsrum, stödde han hufvudet i handen och försjönk i djupa tankar.

Länge förunnades det honom dock ej att sysselsätta sig med de känslor, som åsynen af den vackra flickan väckt till lif hos honom.

Han blef kallad till sin far.

I hvilken högst viktig angelägenhet denne önskade tala med honom, det skola vi snart få höra.

Dessförinnan återvända vi emellertid ännu en gång till Olga.

Middagsrasten var slut, och Olga beträdde åter tillsammans med alla de andra salen.

Hon började genast arbeta, och kamraten till höger gjorde likaså; men den flicka, som hade sin plats till vänster om Olga, fattades ännu.

Visserligen var äfven hon redan inne i salen, men hon var inbegripen i ett mycket ifrigt samtal med föreståndersken.

Bland annat yttrade hon:

— Det är så, det måste vara så.

Fru Jansson höjde på axlarna.

— Om ni tror det, så är det väl bäst att anmäla det för verkmästarn, svarade hon.

— Jag skulle helst genast vilja gå till herr direktörn.

— Nej, låt bli det! Men har ni också vittnen?

— Inte mindre än tre. Maria, Bertha och Karolina ha sett mina pengar. Det var fyra 1-kronor, en 50-öring och några kopparslantar.

— Hm! Gå då bara till verkmästaren!

Flickan aflägsnade sig hastigt. Men föreståndarskan gick till Olga och fäste sin blick genomborrande på henne.

Olga såg förvånad upp.

— Hvar har fröken ätit i dag?

— Hvarför . . .

— Jaså, är det en hemlighet?

— Jag var i ett privathus, fru Jansson.

— Så-å. Är förtjänsten så god, att ni kan bekosta er privatspisning?

— Det var inte bara fråga om maten.

— Men godt åt ni i alla fall, eller hur?

Olga teg, hon kunde rakt inte förstå hvad föreståndarskans ord skulle betyda.

Gick oviljan så långt, att man i uppenbar ond afsikt gaf akt på henne äfven under hennes fritid? Och hvarigenom hade hon gjort sig förtjänt af sådant hat? Hon visste inte med sig, att hon på något vis förgått sig mot någon.

— Nå ja, pass på! Stina är strax här.

Stina hette den flicka, som hade sin arbetsplats till vänster om Olga.

Skulle hon ha spionerat på henne?

Olga hade i en hast blifvit blossande röd.

Det hade varit hennes önskan att obemärkt få göra det, som hon under middagsrasten företagit sig i stället för att unna sig hvila.

Stina kom. Hennes gröna ögon lågade, och hon gick tätt intill Olga.

Denna makade sig åt sidan, men Stina trängde sig inpå henne, så att hon knappast fick någon plats.

Meningen var tydligen att framkalla en strid.

Men denna ondskefulla afsikt strandade på Olgas beundransvärda tålamod.

Den senare skulle väl ändå till sist ha blifvit aftvingad en protest, men då hördes plötsligt verkmästarens röst från en dörr:

— Willner!

Olga såg upp.

— Kom hit!

Flickan efterkom tillsägelsen. När hon med verkmästaren stigit in i det lilla rum, där han hade sin pulpet, sade mannen:

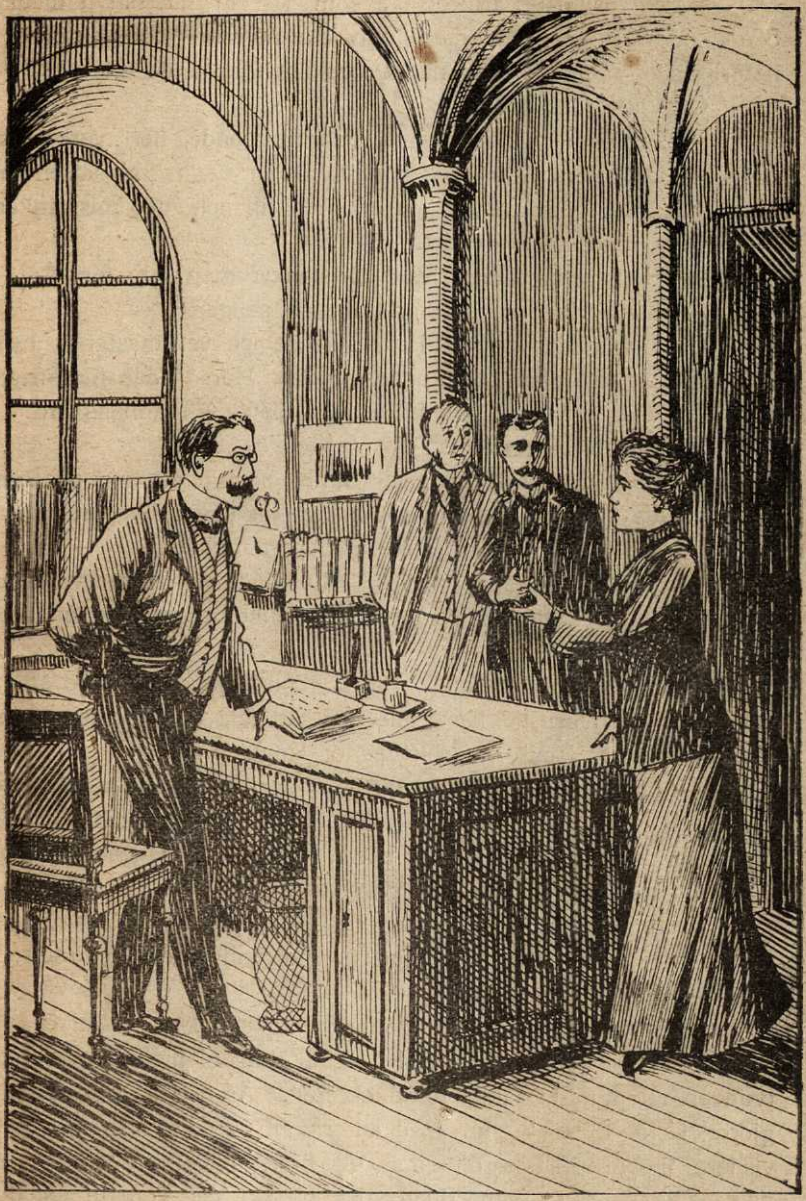

— *Vid Gud och mina föräldrars minne bedyrar jag, att jag inte det gjort.*
Olga I.

— Ni är den arbeterska, som sist af alla blifvit intagen 5-an. Man känner er alltså ännu icke närmare, och därför är det naturligt, att man ej sätter något särskildt förtroende till er.

Olga andades tungt.

— Jag skall söka tillvinna mig förtroende, herr verkmästare.

— Det vore bra. För närvarande är tyvärr motsatsen fallet. Man har inga höga tankar om er, man till och med misstänker er.

Olga höjde på hufvudet.

— Herr verkmästare, hvad misstänker man mig för?

— Stina Hagberg har förlorat sina pengar.

Olga började darra. Hon stirrade på verkmästaren, hennes läppar rörde sig, men hon kunde ej tala. Hon trodde för öfrigt, att hon hört vilse eller helt och hållet missuppfattat mannens ord.

Verkmästaren fortfor:

— Stina Hagberg vill med vittnen bevisa, att hon på förmiddagen hade fyra 1-kronor, en 50-öring och några kopparslantar på sig. De äro nu försvunna tillika med portmonnäen.

Olga var fortfarande mållös. Nu kunde hon icke längre tvifla på, att man beskyllde henne för att ha stulit pengar från en arbetskamrat.

Hon blef än blossande röd, än dödsblek. Under de åtta dagar, som hon arbetat här, hade hon fått tåla bra mycket, men en sådan skam . . . nej, nu gick det för långt.

— Det är bäst, att ni med det samma erkänner, sade verkmästaren. Ni skall därigenom tillförsäkra er skonsamhet, jag tillåter inte, att man anger er. Säg alltså, har ni tagit Hagbergs pengar?

Olga kände sig nära att svimma.

Krampaktigt höll hon sig fast i pulpeten, och nu först förmådde hon i en ton af den djupaste indignation utstöta orden:

— Jag är ingen tjuf.

Verkmästaren rynkade ögonbrynen.

— Ve er, om ni ljuger! Jag är, ifall ni ingenting erkänner, tvungen att anmäla saken för direktören. Är det bara en gång väl gjordt, så är det se'n slut med allt skämt. Föreståndarskan får då visitera flickorna, och om man då finner något hos er . . . men naturligtvis bär ni inte vidare det på er; det vore ju för dumt. Men bespara mig nu allt extra besvär genom att säga mig, hur saken förhåller sig.

Olga teg.

— Jag kan inte uppehålla mig med er längre, sade då verkmästaren. Jag anmäler alltså saken.

Flickan svarade med en häftig åtbörd.

— Vill ni alltså tala? frågade mannen.

— Jag har ingenting tagit. Vid Gud, jag har . . .

Olga brast i gråt.

Verkmästaren tillkallade en arbetare och tillsade denne att hämta dit fru Jansson.

När denna kom, tilltalade henne verkmästaren med orden:

— Ni stannar här inne med flickan, tills jag kommer igen. Jag går till direktörn.

— Jaså, hon har verkligen inte erkänt?

— Nej.

Därmed aflägsnade sig mannen.

Olga snyftade våldsamt. Detta ådrog sig de närmast därintill arbetande männens uppmärksamhet, och de ruskade på hufvudet.

— Dumma människa, hvarför säger ni inte, som det är? utlät sig fru Jansson ogillande. Vill ni då prompt marschera i väg till vaktkontoret? Det är ju i alla fall ni, som fiskat upp portmonnän ur Stinas ficka. Erkänn bara! Man ska' inte göra er olycklig för det.

Inte göra olycklig? Var då inte Olga redan så olycklig, som hon kunde bli?

Sina föräldrar hade hon förlorat, ensam, fattig och hjälplös stod hon där, fann öfver allt hån och begabbelse i stället för medlidande och deltagande, och nu kom till råga på allt äfven beskyllningen för ohederlighet, för gement brott.

Hon kunde icke försvara sig. Stum tålde hon föreståndarskans äreröriga uppmaning. Men inom henne reste sig oskuldens stolthet, och nu ville äfven hon vända sig till direktören eller till och med till chefen själf för att försvara sin rätt, sin goda rätt till aktning för hennes ärliga namn.

I sitt upprörda sinnestillstånd glömde hon, att Anna Jansson ställts till vakterska öfver henne. Denna kvinnas närvaro hade ju till ändamål att hindra Olga från att göra sig af med tjufgodset, och därför måste hon stanna kvar här i verkmästarens skrifrum och fick ej röra sig fritt.

Verkmästaren hade gått till direktören och för honom berättat allt.

Direktören tog på sig en dyster min.

— Sådana historier äro högst otrefliga, sade han. Ett allmänt afbrott i arbetet bör så mycket som möjligt undvikas. Därför önskar jag, att ni ännu en gång strängeligen ansätter och hotar Olga Willner, och det i mitt namn. Skulle hon det oaktadt ingenting erkänna, så må ni låta visitera henne, fastän jag inte anser det tjäna någonting till. Viktigare vore det att få veta, hvar hon varit under middagsrasten, så att man där kunde forska vidare. För öfrigt är det polisens sak. Tag alltså ännu en gång flickan i förhör och säg mig resultatet, innan ni låter anställa en allmän undersökning. Sådant väcker ond blod hos folket, och det skulle iag helst vilja undvika. Det är inte lämpligt att så utan vidare behandla en hel mängd arbeterskor som misstänkta.

Verkmästaren återvände till Olga. Äfven han fann hela denna angelägenhet mindre treflig.

Han mumlade tyst för sig själf:

— Vore jag som direktörn och hade hans enorma lön, så ersatte jag Stina Hagberg de fattiga slantar, som hon förlorat, och skickade i väg den andra. Det vore både det klokaste och det lättvindigaste sättet.

När han kom in i det lilla prång, där han hade sin pulpet, frågade han fru Jansson:

— Har hon möjligen sagt er något?

— Inte ett ord.

— Vill ni nu tala? vände sig då verkmästaren till Olga. Ännu är det tid.

Flickan samlade all sin kraft.

— Jag är oskyldig, svarade hon. Jag har alltid varit ärlig, och det skulle aldrig kunna hända mig, att jag fläckade mina älskade föräldrars minne med en sådan handling.

Våldsamt snyftande hade hon utstött dessa ord.

— Det är nog bäst, att ni får ert afsked. Vi ä' inte polisen. Den bestulna får söka sin rätt där.

Olga var alltså i dubbel måtto hotad. Man ville göra henne brödlös, och till råga härpå skulle hon komma i polisen; ty Stina Hagberg var nog inte den, som visade skonsamhet.

— Jag ber — låt mig tala med direktören! stammade hon.

— Hvad vill ni honom? Där skulle ni allt råka illa ut.

— Hon tänker förstås beklaga sig öfver oss allesamman, sade Anna Jansson. Hon är nog enfaldig att tro, det hon skall göra ett mycket godt intryck på herr direktörn. Har ju så höga tankar om sin skönhet. Sannerligen skulle man inte kunna tilltro henne en sådan djärfhet, som att hon fortfarande bär de stulna pengarna i fickan. Ska' vi inte ta och se efter?

— Gärna för mig, svarade verkmästaren.

Fru Jansson gick tätt intill Olga. Denna vek undan.

— Se så, min fröken, stå nu bara vackert stilla!

Olga vardt åter igen purpurröd. En kroppsvisitation och det till på köpet i verkmästarens närvaro . . . nej, det gick öfver alla gränser.

Nu hade den stackars flickan blifvit drifven till den punkt, då man af förtviflan börjar glömma sig själf. Hon höjde armen för att försvara sig.

— Var lugn, annars hämta vi en polis. Vi veta nog, hvad som passar sig. Fröken ska' bara inte tro, att vi ä' dummare än hon själf.

Med dessa ord stack hon så behändigt handen i Olgas klädningsficka.

— Ah! utbrast hon öfverraskad. En portmonnä har hon, och pengar är det också i den. — Nej, men hvad ser jag? En till! Nå, då är det ju alldeles tydligt, att hon är tjufven.

Hon drog i själfva verket fram två portmonnäer. Den ene, som innehöll något öfver en krona, var Olgas tillhörighet, den andre var sannolikt någon annans.

Verkmästaren öppnade bägge två och fann i den ene fyra 1-kronor, en 50-öring och några kopparmynt.

— Precis . . . nej, men så precis! utropade fru Jansson. Nu hämtar jag hit Stina Hagberg.

Hon rusade i väg.

Verkmästaren betraktade Olga med stränga blickar.

— Hvad har ni nu för det, att ni så envist nekat? Kunde ni inte genast ha erkänt, att ni af nöd förgripit er på andras egendom?

Olga ville tala; men som ett åskslag hade det träffat henne, att man hos henne funnit ett föremål, som hon ej haft någon aning om, att hon haft det på sig.

Verkmästaren ämnade hålla en straffpredikan, men hann knappast börja, innan fru Jansson och Stina Hagberg infunno sig.

Den senare rusade genast fram till pulpeten och skrek:

— Hon är tjufven. Det är min portmonnä. Bertha, Maria och Karolina veta det, de kunna svära på't.

— Var lugn! befallde verkmästaren. Jag tillåter inte, att här slås alarm. Tag edra pengar och se'n till arbetet igen!

Stina såg nu på Olga med genomträngande blickar.

— Åh, ni borde väl ändå blygas, sade hon. Bra i alla fall, att ni är för dum till det yrket.

— Återvänd till ert arbete! befallde verkmästaren ännu en gång.

Stina gick, men fru Jansson sade:

— Den här tar jag inte vidare med mig. Ingen vill stå bredvid henne, och det är ju också helt naturligt.

— Jag skall laga, att hon blir afskedad, svarade verkmästaren. — Marsch, i väg till kontoret! vände han sig till flickan. Herr direktörn har att bestämma, hur det skall bli.

Han tog Olga i armen och föste ut henne.

De närmast stående arbetarna hade hört, hvad som försiggått; de rapporterade det till sina grannar, och i ett nu visste redan hela salen, att den vackra flicka, som redan dessförinnan dragit allas blickar till sig, bestulit en kamrat.

Olga vacklade bort mellan arbetsborden, följd af verkmästaren.

— Skada på tös, hörde hon någon halfhögt yttra. Så bildskön, så ung, och redan så fördärfvad.

— Och att bestjäla en fattig kamrat, svarade en annan röst, det är så nedrigt, att man inte ens kan med ord beskrifva det.

Det var afgrundskval, som Olga led, under det hon gick genom salen. Hon såg knappast, hvart hon gick, ty hon höll de fina, hvita händerna för sitt af blygselns rodnad blossande ansikte.

Verkmästaren sköt henne framför sig än åt höger, än åt vänster.

Flickan visste knappast, hur hon kom in på kontoret. Hennes följeslagare öfverlämnade henne här till en springpojke med orden:

— Håll ögonen på den här människan!

Sedan steg han in till direktören.

— Det har visat sig, att Olga Willner stulit portmonnän. Vi ha funnit den hos henne. Alla pengarna funnos kvar.

Direktören blef ifrig och steg upp. Han såg på den vid en annan pulpet sittande Evald.

Om förmiddagarna var denne merendels i fabriken, men om eftermiddagarna brukade han uppehålla sig flera timmar på kontoret för att äfven här sätta sig in i allt. Han hade nyligen återkommit från en längre utrikes resa och ville fort göra sig förtrogen med affärens nuvarande ställning.

Han hade för några minuter sedan kallat in en bokhållare, med hvilken han i halft hviskande ton samtalade.

— Herr Zetterling! sade direktören.

— Jaha; hvad önskar herr direktörn?

— Jo, det har inträffat någonting högst obehagligt. En arbeterska har stulit från en annan.

Unge herr Zetterling steg upp och gick närmare. Äfven bokhållaren blef nyfiken och närmade sig likaledes.

Direktören fortfor:

— Man har funnit det stulna hos tjufven. Naturligtvis blir hon genast afskedad; men frågan är nu den, huruvida vi äfven skola anmäla saken för polisen eller ej.

— Röstar den bestulna för det?

— Jag tror det, svarade verkmästaren.

— Hvem är tjufven?

— En nyantagen arbeterska. Olga Willner heter hon.

— Är hon ung? Kan man antaga, att det är hennes första förseelse?

— Hon är mycket ung, allra högst sjutton år, och därtill en ovanligt vacker flicka. En evig skada, herr Zetterling.

— Hvar arbetar hon? frågade Evald.

— I 5-an, herr Zetterling.

Den unge mannen kände sig sällsamt berörd. En flicka, hvilken man utan öfverdrift kunde beteckna som skönhet i ordets sanna bemärkelse, hade han under sin rond i dag sett just i den salen.

— Man får väl ha en smula öfverseende, ifall det är första gången . . . Och vid så unga år . . .

Här inföll direktören:

— Herr Zetterling, en ficktjuf är en farlig individ. Jag är af den åsikten, att stränghet i ett dylikt fall aldrig kan användas för tidigt.

Är då förseelsen verkligen bevisad?

— Vi ha funnit portmonnän med pengarna i hennes ficka, svarade verkmästaren.

— Och i följd häraf har hon erkänt?

— Nej då, visst inte! Hon påstår sig vara oskyldig.

— Fastän man funnit det stulna hos henne?

— Ja, fastän man det gjort, herr Zetterling.

— Och hon är bara sjutton år? På en sådan förhärdelse tror jag inte. Hon skulle ju ändå kunna vara oskyldig.

Direktören och verkmästaren sågo förvånade ut.

— Låt inte skenet, som så ofta är emot den oskyldige, förvilla er! varnade Evald. Saken måste naturligtvis närmare undersökas. Jag själf vill göra det, herr direktör. Ni är för mycket öfverhopad med löpande göromål för att kunna befatta er med dylikt.

— Som herr Zetterling behagar. Jag är er naturligtvis mycket förbunden.

— Hvar är flickan?

— Jag tog henne med mig hit, för jag antog, att hon måste afskedas med det samma.

— Vi ska' inte göra oss skyldiga till någon öfverilning. Låt henne komma in!

Verkmästaren gick ut.

— In med er! sade han. In till herr Zetterling!

Olga torkade sina tårar.

Det var hennes önskan att kunna försvara sig. Oskulden förlänade henne nytt mod. Så småningom hade hon kommit till medvetande om, att den oskyldige ingenting har att frukta, emedan Gud är med honom, den Gud, inför hvilken all människors makt och illvilja ingenting förmå.

Olga steg sansad in i direktörens rum.

På kontoret hade herrarna betraktat henne på ett sätt, som tydligt vittnat om allmän förvåning öfver hennes skönhet.

När Evald fick se henne, intogs han af en bäfvande känsla och vardt helt blek.

Denna ängel med de oskuldsfulla dragen skulle vara en tjuf? Aldrig!

Äfven direktören tycktes bli vacklande, men han gick icke sin chefs son i förväg.

— Heter ni Olga Willner? frågade Evald, tilltvingande sig lugn.

Så snart flickan hörde rösten, tviflade hon ej längre på, att hon stod inför samme man, som redan två gånger tagit hennes parti.

— Ja, hviskade hon med sänkta ögon.

— Man har mot er framkastat en svår beskyllning.

— Gud vet, att jag ingenting ondt gjort.

Verkmästaren såg på direktören och ryckte på axlarna. Den senare ändrade ej en min.

— Hur kommer det sig, att man funnit det saknade föremålet hos er?

— Jag vet det inte, svarade flickan knappast hörbart.

— Är någon på fabriken afvogt stämd mot er?

— Ja.

— Föreståndersken!

— Äfven flickorna.

— Men hvarför?

— Inte heller det vet jag.

Evald såg på direktören.

— Omöjligt är det inte, att afunden här spelar sin afskyvärda rol.

— Omöjligt är det inte, upprepade direktören.

— Ni har alltså icke tillegnat er någonting? frågade Evald å nyo.

— Vid Gud och mina föräldrars minne bedyrar jag, att jag inte det gjort.

— Äro edra föräldrar döda?

— Ja.

— Hvad var er far?

— Musiker.

— Står ni nu ensam i världen?

— Ensam och öfvergifven, svarade flickan i gripande ton, och hennes sorg gaf sig åter luft i tårar.

— Ni är det inte, om ni bara vandrar framåt på rätta vägar, sade Evald mildt. Jag delar ej tron på er brottslighet. Mina egna tillfälliga iakttagelser på förmiddagen i dag låta mig sluta till elakhet. Herr verkmästare, ingen angifvelse, det förbjuder jag på det strängaste; säg den ifrågavarande arbeterskan det! Resten förbehåller jag mig. Det är i mina ögon högst betänkligt, att det föremål, som påstås ha blifvit stulet, strax åter hittats på sådant sätt. Den, som gör sig skyldig till sådana handlingar, kastar väl åtminstone bort den säkerligen så godt som alldeles värdelösa portmonnän. Elakheten är mycket plump; korteligen, jag förbjuder angifvelsen.

Verkmästaren bugade sig. Han och direktören motsågo med spänning Evalds afsikter med flickan.

Båda trodde sig redan veta, att Olga Willner ägde hans sympatier i ovanligt hög grad, och detta var i betraktande af hennes skönhet ingenting oväntadt. Men de delade därför icke hans öfvertygelse om hennes oskuld, de rent af tviflade på den.

I det ögonblick, då Evald förklarat, att han ej trodde på Olgas brottslighet, hade flickan höjt sitt vackra hufvud, och sedan såg hon oafvändt på honom. Den olyckligas förtrlloande sköna drag återspeglade den innerligaste tacksamhet.

— Det är väl inte er önskan att stanna kvar i fabriken? frågade Evald.

Olga visste icke, hvad hon skulle svara.

— Det kan man ju tänka sig, och ingen skall under förhanden varande omständigheter nödga er att göra det.

En tår rullade utför flickans kind.

Hon kände så väl, att den ädle unge mannen förstod, hvad som försiggick hos henne, hurusom allt hos henne uppreste sig däremot att längre stanna kvar på en plats, där hon blifvit utsatt för en så nedrig misstanke, och likväl — hvad skulle hon ta sig till?

Äfven nu gissade Evald med kärlekens skarpsinne hennes tankar.

— Ifall ni stannar, skall ni få arbeta i en annan sal och under en annan föreståndarska. Herr direktören skall träffa vidare anordningar. Att ingen förebråelse framkastas mot er, det skall jag sörja för

— O min herre, utropade nu Olga, hur skall jag kunna tacka er för all den godhet, som ni bevisar mig?

— Lugna er! Hvila i dag och kom igen i morgon! — Herr verkmästare, låt öppna porten!

Olga bugade sig. Åter igen var hon mållös.

Evald följde henne med blickarna. Han kände det så svårt. Ack, om han ändå icke måst affärda detta älskliga väsen så kallt, så affärsmässigt!

Han satte sig åter vid sin pulpet; men han gjorde endast några penndrag, innan han steg upp igen, tigande hälsade direktören och begaf sig in i sina rum.

Ännu innan det blef kväll, visste man på hela kontoret, hur skonsamt Evald behandlat flickan. Fastän han var allmänt bekant och värderad som human, anknöto sig likväl till denna händelse allehanda anmärkningar och gissningar.

Därom var man nämligen ense, att ingen, som en gång sett den vackra Olga, sedan kunde glömma henne. —

Olga ledsagades af verkmästaren till porten. Denne öppnades, och hon steg ut.

För i dag var hon fri. Ett rof för stormiga känslor skyndade hon genom stadens gator.

Hennes känslor arbetade sig så småningom fram till klarhet. Hon visste redan, att hon aldrig skulle kunna glömma mötet med Evald.

Flickan rodnade vid denna tanke, men kunde dock icke bannlysa den.

Plötsligt stannade hon! Hvart skulle hon väl styra sina steg?

Hem, till sitt tarfliga natthärberge, det hade ju legat närmast till hands.

Men nej, hennes hjärta var ju så fullt. I det trånga rummet skulle hon icke nu ha kunnat stänga sig inne. Hennes ögon strålade, och ett flög som glädjeskimmer öfver hennes ansikte.

Hon visste ett ställe, där hon kunde lätta sitt hjärta, där hon redan förut gjort det, och då känt sig lugnad och lättad.

Flickan skyndade i väg ut till de dödas stad, dit hon nyligen följt sin moder.

Vid hennes graf knäböjde den föräldralösa.

Aftonvinden lekte med hennes rika, mörka hår och svalkade hennes glödheta panna.

Hon hopknäppte sina händer och bad:

— Min Gud och fader i himmelen! Svåra pröfningar har du sändt mig, men villigt bär jag dem och böjer mig för dig. Låt mig inte duka under, o herre, utan gif mig styrka, gif mig kraft! Låt mig bevara min oskuld och renhet! Ingen syndig tanke vinne insteg hos mig! Bevara du mig, nådige fader, som välsignande ser ned till alla dina barn!

Hon tystnade ett par ögonblick, men fortfor sedan:

— Du min frälsare, som äfven i dag bistått mig i min största nöd, som bevarat min heder, mitt ärliga namn, se du nådeligen ned till honom, som ensam af alla skänkte mig sitt medlidande, välsigna och belöna min beskyddare!

Hennes drag förklarades; med innerlig, outsäglig kärlek tänkte hon på honom, som varit henne ett stöd.

Olgas hufvud sjönk ned, och hon tillslöt ögonen. Hon tyckte sig se sina dyra föräldrar tramför sig, och det föreföll henne, som hviskade en underbar, öfverjordisk röst i hennes öra:

— Äfven han älskar dig.

Aftonvinden susade i träden, lekte med flickans hår, och den svårt prötvade tyckte sig i dess sus höra de uppmuntrande orden:

— Med honom till lyckan!

TREDJE KAPITLET.

Striden börjar.

Vi gå några timmar tillbaka i tiden. Unge Evald Zetterling hade nyss återkommit från sin rond kring fabrikssalarna.

Då erhöll han bud, att hans far ville tala med honom.

Wilhelm Zetterling mottog sin son med mycket allvarlig min. Han ref i sitt icke så synnerligen tjocka gråa hår, och hans hårda drag förrådde tydligt nog, att han var vid misshumör.

Därigenom blef det emellertid en smula lif i detta eljes så stela ansikte, i hvilket man endast då brukade se någon förändring, när ögonen hade en kolumn af siffror framför sig.

Wilhelm Zetterling var nämligen en vandrande räknemaskin, han kände endast tal, och hvad som icke kunde uttryckas med sådana, det var fjärran från och främmande för honom.

— Hvad önskar pappa? frågade Evald, sedan han vördnadsfullt hälsat.

— Sätt dig här hos mig! Jag har någonting viktigt att tala med dig om.

Sonen lydde, och den gamle fortfor:

— Jag har väntat en förklaring af dig, men eftersom den icke tycks vilja komma, måste jag först ta till orda.

— Har pappa väntat sig en förklaring af mig?

— Ja, alldeles säkert.

— I hvilket afseende?

— Redan denna fråga visar mig, hur vidt dina tankar äro skilda från mina.

— Vill inte pappa vara snäll . . .

— Strax ska' du få höra allt. Du vet, att omsvep ej höra till mina vanor. Jag undviker dem till och med i affärer, så mycket mer då, när jag talar med dig.

— Hvad är det alltså fråga om?

— Du är nu tjugufem år gammal. Vid den åldern var jag redan gift. Förstår du mig?

Evald svarade lugnt:

— Pappa anser väl tiden vara inne, då äfven jag . . .

— Då äfven du bör gifta dig, ja, föll fabrikören honom i talet.

Evald vardt visserligen öfverraskad, men hans lugn öfvergaf honom dock ej.

— Är jag i stånd att träffa något val . . .

— Tillfälle därtill har man ju nu erbjudit dig.

— Hur så?

— Evald, förarga mig inte med dina onödiga frågor! Är du blind? Vandrar du omkring i sömnen? Har du förbisett Eva Strandberg, enda dottern till vår rike vän, Gustaf Strandberg, en af vårt lands störste godsägare? Jag antar, att jag nu i ditt minne återkallat det nödvändiga. Tala nu du!

— Jag har verkligen ingenting att säga, svarade Evald lugnt.

Fabrikören steg upp.

— Så-å. Hvarenda människa har lagt märke till, att Eva Strandberg, sedan hon återkom från sin resa till Schweiz och lärde känna dig, lagt i dagen ett alldeles särskildt intresse för dig. Du tyckes visserligen icke förtjäna det, men det är i alla fall så.

— Jag äflas ej därom, svarade Evald, som likaledes stigit upp.

— Det är en högmodig fras. Du är en affärsmans son och måste göra ett passande parti. Eva Strandberg är af mig bestämd för dig, och — därmed punkt.

— Min far . . .

— Ja, du skall gifta dig med henne. Och på det att hvarken den ena eller den andra undanflykten må framkalla något uppskof, har jag bjudit Gustaf Strandberg och hans dotter till mig i afton. Du skall anhålla om henne, och jag ordnar allt med hennes far.

Han är en hedersman, hos honom behöfs det inte många ord och omständigheter.

Evald hade blifvit blek.

— Jag ber pappa betänka, att jag ej *kan* handla efter er vilja.

Fadern såg på honom med förvånad min.

— Det var någonting nytt.

— I detta fall kan jag det inte.

— Det få vi väl se. Jag vill bara nämna det, att din mor fullkomligt gillar mitt beslut. Hon har från Karlsbad skrifvit till mig, att hon är mycket förvånad öfver din tvekan.

— Förvånad? Jag icke endast tvekar, jag afböjer.

Ett leende gled öfver fabrikörens anlete.

— Vet du, Evald, tog han till orda, jag är ingen sådan där far ur komedien, som hotar sin halsstarrige son med förbannelse och arflöshet. Det behöfs heller inte; du kommer att göra, som jag säger.

— Nej, pappa, det är mig omöjligt. Vid min ära, jag kan det inte. Jag älskar inte Eva Strandberg och skall aldrig komma att älska henne.

— Godt! Du motsätter dig alltså. Men om du icke gör, som jag säger, så kommer jag att göra något, hvarom jag dock icke nu upplyser dig.

Han ringde, och en tjänare kom in.

— Herr kassören skall komma till mig.

Tjänaren gick, och gamle Zetterling sade i kylig ton till sin son:

— Jag har att tala med kassören. Vi äro nu på det klara med hvarandra.

Det blixtrade till i den unge mannens ögon, men han sade ej ett ord.

Med en afmätt bugning drog han sig tillbaka.

Men i hans bröst rådde uppror. Han hade visserligen haft kännedom om sin faders önskan, men han hade icke väntat sig denna direkta befallning. Det var alltså afgjordt. Evald Zetterling skulle och måste gifta sig med Eva Strandberg, emedan den förres far ansåg det vara synnerligen förmånligt och hans stolthet fann en tillfredsställelse i att se en stor och blomstrande fabrik förenad med ett omfångsrikt och vackert landtgods.

Hvad den unge mannens hjärta sade därom, och om han

kanske äfven kunde förebringa förnuftsskäl mot denna förbindelse, det frågade man inte efter.

Evald Zetterling kände nu så tydligt, att man till och med som afundad rik arftagare midt i glans och rikedom kan vara en slaf, underkastad andras vilja i sitt lifs viktigaste och heligaste angelägenheter.

Men han misströstade ej. Nej, han ville icke vara en slaf; han kunde ju afstå från allt, offra allt för sitt hjärtas frihet.

Och han ville göra det, ja, det var hans fasta beslut.

Hittills hade hans hjärta verkligen varit fritt, han hade ännu aldrig älskat, och kurtis afskydde han. Han hade ägnat sig åt allvarliga studier, och han kände för mycket sitt eget värde, för att han skulle kunnat böja sig för de medelmåttor, som han hittills träffat.

Men det var icke endast hans köld mot den, hvilken fadern bestämt till hans maka, som hos honom väckte formlig afsky för denna plan; en ny bevekelsegrund hade sällat sig härtill.

Evald Zetterling erinrade sig så snart han blef ensam, åter igen den olyckliga flicka, hvars åsyn i dag så mycket fängslat honom, och han kände, att en lucka i hans inre blifvit utfylld, att en ny sträfvan besjälade honom, hvilken helt och hållet aflägsnade honom från det af hans fader eftersträfvade målet.

Evald fann ingen ro.

Och så djupt, så mäktigt var det intryck, som Olgas skönhet och behag gjort på honom, att han icke alls tänkte på det af fadern bebådade besöket på aftonen.

Tiden gick. På eftermiddagen var fabrikören borta. När han åter beträdde sin våning, frågade han misstroget efter sin son.

Hushållerskan lämnade det besked, att Evald befunne sig i ett af sina rum.

Att uppsöka honom, det stred mot faderns grundsats. För resten trodde han, att han ej behöfde säga Evald någonting mera. Han var nog kortsynt att tro, det sonen redan blifvit tillräckligt skrämd och ej skulle våga att på allvar söka korsa hans plan.

Han hade ingen aning om den genomgripande förändring, som i en hast så omgestaltat den unge mannens hela själslif.

Gamle Zetterling kände hvarken kärlekens eller vänskapens känsla. Denna lefvande räknemaskin visste ingenting om kärlek. En

gemensamhet i yttre intressen, det var det enda, som han medgaf. Därför kallade han Gustaf Strandberg sin vän.

Men det var ej Strandbergs person, som fängslade honom, utan den store godsägaren, som var ungefär lika rik som han själf.

Fabrikören väntade denne person med stor otålighet.

Det gällde ju att med honom "afsluta en affär."

Annorlunda betraktade ej fabrikören den planlagda äktenskapliga förbindelsen mellan sin son och Eva Strandberg. Man slöt en varaktig "intressegemenskap", det var alltsammans, och för fabrikören var det något af allra högsta vikt

Gustaf Strandberg kom punktligt klockan sju på aftonen, han kom med sin dotter i elegant ekipage. Vid sådana särskilda tillfällen underlät han aldrig att uppträda med lyx och ståt.

Eva Strandberg ansågs allmänt för en vacker flicka.

Man kunde i själfva verket icke heller frånkänna henne en hel del företräden.

Hon var högrest, fastän kanske något för smärt, men hon hade en rikedom af blondt hår, stora blåa ögon och visste tack vare sin uppfostran att föra sig som en dam af värld.

Hennes drag voro fina, men delvis förvekligade och ej nog markerade och å andra sidan innehållande vissa linier, som förrådde spotskhet, hjärtlöshet och stolthet.

Kunde man kalla detta ansikte mycket vackert, mycket intressant och kanske till och med verkligt skönt, så kunde man dock aldrig påstå, att det var sympatiskt.

Eva Strandberg kom i lysande salongstoalett, hennes far i oklanderlig svart frack med hvit halsduk. Så vidt han visste, var detta besök ett slags förfest till Evas och Evalds offentliga förlofning. Härpå kunde han till följd af fabrikörens försäkringar ej tvifla.

Zetterling och Strandberg skakade hand med hvarandra, som tvänne hedersmän bruka göra, och fröken hälsades hjärtligt välkommen af den blifvande svärfadern.

Några ord, som han därvid yttrade, föranledde den vackra Eva att blygsamt sänka ögonen, för fästmör eller sådana, som vilja blifva det, alltid något att rekommendera, alldenstund det finnes en hel del godt folk, som däri se bevis på äkta jungfrulighet, och eftersom det ju hos andra åtminstone aldrig kan skada.

— Men hvar är då Evald? frågade Strandberg med något landtliga manér.

— Fördjupad i sina studier, svarade fabrikören. Han kommer strax.

Han bjöd sina gäster taga plats i salongen och skickade bud på sin son.

Denne for upp ur sina tankar.

— Ah, äro de redan här? — Ja, jag kommer strax.

När tjänaren gått, mumlade Evald, i det han undertryckte en suck:

— Det är ej mannens sak att klaga. Men i dag känner jag mig verkligen frestad att göra det. Att det också måste vara just denna dag, då jag måste ålägga mig sådant tvång!

Han hejdade sig och såg några ögonblick mot golfvet.

— Tvång? fortfor han sedan. Åh nej, jag skall nog tala öppet, jag må därvid riskera hvad som helst. Endast *dig* kan jag välja, endast åt dig kan jag af fullaste hjärta inviga detta lif — Olga.

Långsamt styrde han sina steg mot salongen. Betjänten hade upplyst honom om, att gästerna befunno sig där. Han ville inte oartigt vägra att hälsa på dem, han ansåg det åtminstone vara hans skyldighet att lyda, tills någon högre hänsyn tvang honom att sätta sig upp mot sin egen far.

När han kom, tillkastade honom fadern en blick, som sade mycket, om också icke allt, hvad han väntade af sin son.

Evald var världsman nog att moderera sin hälsning så, att hans motvilja mot sällskapet ej märktes, en ovilja, som sedan förmiddagen stegrats i ofantlig grad.

Eva besvarade hans hälsning mycket ceremoniöst. Hennes drag förrådde icke den ringaste oro; hon var tydligen alldeles säker på sin sak.

Samtalet började och rörde sig i början kring mera likgiltiga ting. Fabrikören talade om sin affärs uppsving, hur den trots de dåliga tiderna florerade, och Strandberg berättade om sina senaste spekulationer i köp och försäljning af tomter.

De båda unga voro så godt som helt och hållet hänvisade till sig själfva, eftersom fädernas räsonnemang icke intresserade dem så värst mycket.

Eva var en beräknande kokett. Hon steg upp och gick in i en fönsternisch för att på så sätt erbjuda Evald tillfälle att framföra sina hjärteönskningar.

Evald talade emellertid fortfarande om ting, som visserligen icke voro den vackra Eva likgiltiga, såsom konserter, teatrar, baler under stundande säsong och dylikt, men som hon för närvarande hellre skulle velat lämna oberörda.

Hon väntade och väntade, men Evald ville icke ta mod till sig och svinga sig upp till en eldig kärleksförklaring.

Men under tiden hade de båda fäderna kommit in på "giftermålsaffären".

— Jag är nöjd med allt, försäkrade Wilhelm Zetterling. Jag föreslår, att vi förklara Eva och Evald för fästfolk.

— Ja, men er son tyckes ännu ej vilja bestämma sig. Hon måste väl först bli ense med honom.

— Det sker just nu.

Strandberg kastade en forskande blick på de unga.

Evald höll sig på mycket respektfullt afstånd från Eva, och ingen min, ingen åtbörd förrådde, att det mellan dem var tal om kärlek.

Men enligt Strandbergs åsikt måste en kärleksförklaring äga rum, om det också för närvarande icke var så mycket bevändt med tycket; det kom nog med tiden.

Man kallades till bords. Evald bjöd fröken Eva armen och förde henne till hennes plats.

Man åt. Fabrikören hade låtit tillaga en utomordentligt läcker måltid, och i synnerhet Eva visade sin erkänsla härför. Hon var gourmand och förstod att sätta värde på de läckra rätterna och de utsökta vinerna.

Vid slutet af måltiden höjde fabrikören sitt glas.

— Hvarför skola vi längre göra omständigheter? sade han. Lefve fästfolket!

Strandberg höjde likaledes sitt glas.

— Skål! sade han.

Eva hade redan gjort min af att göra sammalunda, men då Evald underlät det, blef hon ännu rödare, än hon förut varit, och såg tigande ned på bordet.

— Nå-å? utbrast fabrikören och betraktade sin son med genomträngande blickar, under det han samtidigt bleknade.

Evald steg upp.

— Min far, jag kan ej instämma. Våra ärade gäster torde förlåta, men det är mig verkligen alldeles omöjligt.

Strandberg sprang upp från bordet; han nickade åt sin dotter, hvilken darrade af vrede och blygsel.

— Kom, Eva!

Hon skyndade till sin far och lade sin arm i hans.

— Hvad vill detta säga, Evald? skrek fabrikören i högsta förbittring.

— Min far, jag sade ju redan i dag morse, att jag ej förmår uppfylla denna er önskan. Hvarför tvinga mig att upprepa min förklaring i våra gästers närvaro?

Fabrikören var utom sig af vrede.

— Ur min åsyn! Men vi få ytterligare talas vid.

Evald bugade sig för Strandberg och dennes dotter samt lämnade sedan salen.

Fabrikören hade svårt att återvinna fattningen. Han ville tilltala godsägaren, men denne förekom honom.

— Alla förbindelser äro afbrutna, min herre, sade han bonddrygt och lämnade med den af vrede likaledes häftigt darrande Eva rummet.

Fabrikören stod där som en drömmande. Han kunde inte alls fatta sin sons beteende.

— Oerhördt! stönade Eva, när hon med sin far steg nedför trappan.

— Skamlöst! svarade fadern. Zetterling är antingen en skurk eller en narr. Jag tror det senare; ty det skulle ju inte alls ha varit någon rimlig räson i det att af elakhet tillfoga oss en sådan förolämpning.

Han väsnades och skrek på vagnen.

Man hade inte varit förberedd på det, att gästerna skulle aflägsna sig så snart. Det blef en förfärlig uppståndelse bland tjänarna.

Men hushållerskan gick tvärt saken inpå lifvet och var fort färdig med det påståendet, att den vackra Eva mot all förmodan gifvit unge herrn korgen.

Strandberg och hans dotter reste i våldsam sinnesrörelse hem.

Fabrikören kunde icke dämpa sin vrede. Han höll högljudda monologer, och tastän han inför Evald berömt sig af att icke vara som en far i komedien, hvilken tvärt låter bringa sig ur jämvikt, rasade han dock nu alldeles förskräckligt, tills hushållerskan ändtligen genom enträgna föreställningar lyckades bibringa honom en smula självbehärskning.

— Jag skall visa honom, jag, hvad det vill säga att blamera mig så, skrek fabrikören och ville rusa till sin son.

Den betänksamma kvinnan höll honom tillbaka.

— Inte nu, herr fabrikör. Allt har sin tid. Vill inte fabrikörn först lugna sig lite' mera?

Men det ville den upprörde mannen ej veta af.

— Nej, jag vill genast gå in till honom. Allt måste bli klart. Om han inte redan i morgon dag reser ut till Strandberg och lämnar den mest lysande upprättelse, så kommer jag . . .

Han tystnade. Utmattad sjönk han ned på en stol. Så upprörd hade han icke varit på mången god dag.

Hushållerskan, som gärna ville bevara husfriden och var alla familjemedlemmarna uppriktigt tillgifven, gjorde allt möjligt för att lugna honom och tog äfven Evald i försvar.

— Unge herrn, sade hon, har ju varit bortrest en längre tid och har ännu ej kommit i tillfälle att närmare lära känna fröken Strandberg.

— Hva'? Det måtte han väl få tid till, när han blir gift med henne. Skulle barnen verkligen bättre än föräldrarna förstå, hvad som länder till deras fördel? Det var någonting nytt, och löjligt är det, så det förslår. Min vilja måste ske, i annat fall har Evald ingenting vidare här att söka. Böja eller brista, något tredje gifves ej.

Han steg åter upp och kunde nu icke längre hejdas.

Evald befann sig likaledes i ett mycket upprördt sinnestillstånd.

Faderns tillvägagångssätt hade på det våldsammaste upprört honom. Det var honom till och med oförklarligt, att fadern kunde handla så kortsynt. Evald hade ju på förmiddagen så tydligt sagt honom, att han icke älskade Eva Strandberg, och att han aldrig komme att taga henne till sin maka.

Striden hade alltså redan börjat, och det helt plötsligt. Hittills hade Evald aldrig råkat i någon allvarsam tvist med fadern, hur olika åskådningssätt de än hade; men nu hade det plötsligt mellan dem uppstått en djup klyfta, och det såg inte ut, som skulle någon bro kunna slås öfver den.

Evald tänkte på sin mor. Hvilken ståndpunkt hon än komme att intaga till den honom påtvingade förbindelsen, måste dock alltid oenigheten mellan make och son bereda henne djup smärta.

Och Evald älskade henne innerligt. I barnslig hängifvenhet hade han aldrig uppställt någon måttstock för denna kvinnas fel och svagheter; hon ägde hans högaktning och kärlek.

— Förskräckligt! hviskade han. Hvarför måste äfven det komma? Och att det måste komma just nu! — Olga, du ensam är det, hvars dyra bild upprätthåller mig. Efter dig vill jag sträfva; du är min ängel, mitt allt.

Fabrikören ryckte upp dörren och stormade in i rummet.

— Ah, där är du ju.

Evald steg upp.

Han såg stadigt på fadern, men yttrade ej ett ord.

— Hur kunde du våga att blamera mig så?

— Förlåt, men jag kunde inte annat. Pappa har själf framtvingat den pinsamma förklaring, som jag måste afgifva.

— Måste du? Min vilja bestämmer öfver din framtid. Den ensam är afgörande, icke dina drömmar om kärlek, hvilka aldrig kunna gå i uppfyllelse. Du är en narr, som drömmer sig ett ideal, som ej existerar mellan himmel och jord. Jag är emellertid icke hågad att vänta, tills du drömt din förryckta dröm till slut och åter blir en förnuftig människa. Hör därför, hvad jag fordrar!

— Jag hör, pappa.

— Skandalen är redan färdig; nu gäller det att godtgöra, hvad du förbrutit.

— Jag har ingenting förbrutit.

— Inga motsägelser! I morgon reser du ut till Strandberg samt ber honom och hans dotter om förlåtelse.

— Begär pappa verkligen det?

— Ja, du gör det.

— Nej!

— Hva'? Åh, det var väl också själfva sa... Jag — jag förgriper mig på dig.

Han höjde med en vild åtbörd hotande handen.

— Gör, som pappa vill; men en sådan fordran kan jag icke uppfylla. Jag har handlat så, som jag måste, det upprepar jag, och eftersom jag ej är någon hycklare och ej blyges för mina känslor, så vill jag nu tala om, att jag redan valt, att det ideal, hvarom jag drömde, ändå existerar mellan himmel och jord.

Fabrikören stod där som halfvägs förstenad.

Sonen fortfor:

— Ja, jag har valt. Hon eller ingen, det är min lösen, och föraktlig är den man, som icke i liknande belägenhet talar så, som jag nu gör.

— Fördömdt! skrek fabrikören. Hvem — hvem är hon?

— En *fattig* flicka, pappa.

— Narr, idiotiske narr! En tiggerska skulle komma in i mitt hus? Nej, då vill jag hellre bli så fattig, så...

— Håll inne... frambesvärj icke Guds vrede!

— O dessa vackra, högtklingande fraser, hvad jag hatar dem! Jaså, det är alltså en tiggarjänta, som förledt dig till att blottställa din far? Du har väl redan pratat galenskaper med henne om giftermål och dylikt? Har hon inte redan fått ditt hedersord därpå, du lättsinnige lymmel, hva'?

— Smäda inte, pappa!

— Hvem är hon? Hvad heter hon? — Tala!

— Nej! Jag prisger henne icke åt ert hat. Hvad jag hade att säga er, det vet ni; jag kommer att skydda flickan för er vrede.

— Du vägrar alltså?

— Jag måste. Pappa skulle icke utgjuta sin vrede öfver mig utan öfver den oskyldiga.

— Ack, du din... din... men du skall få lära känna mig. Jag får nog fatt i henne, den djärfva tiggerskan, som snärjt dig i sina garn, emedan hon inbillar sig kunna bli en förnäm fru genom dig, ja, jag får nog fatt i henne,

Han rusade i vredesmod ut ur rummet.

Evald bibehöll äfven nu sin lugna hållning.

— Komma, hvad som vill, så förblir jag dig trogen, min älskade Olga. Och visshet vill jag ha, om äfven du känner kärlek

för mig. Är jag bara säker på det, så må sedan hela världen storma an; jag trotsar den.

Fast beslutsamhet stämplade hans ädla drag. Så blickar hjälten, som går en hård strid till mötes och i sitt manliga bröst bär tillförsikten om en härlig seger. Och denna strid var i sanning svårare än den, som utkämpas i krutrök och under vapenklang.

Evald förlorade intet ögonblick sitt lugn. Han öfvertänkte allt, som han hört af sin far, och sökte få klart för sig, hvad denne nu närmast ämnade företaga sig.

Fabrikören hade ingalunda varit ordkarg, men han hade i alla fall icke sagt sin son, hvad han nu tänkte ta sig till med honom.

Han tänkte nu heller icke på det straff, som han ämnade ålägga Evald, hans hela diktan och traktan gick ut på att få veta, hvem den flicka var, som vunnit hans sons kärlek.

Det visade sig här åter igen, att han utanför sin affärskrets var en mycket kortsynt man. Han inbillade sig nu, att den honom obekanta flickan ensam vore skulden till Evalds afböjande förhållande gent emot Eva Strandberg. Och likväl hade ju sonen redan före det andra, afgörande mötet med Olga tydligt sagt honom, att Eva vore honom likgiltig.

Fabrikör Zetterling fick ej på hela natten någon ro.

Nästa morgon frukosterade han mot sin vana på sängen Evald förblef ensam i matsalen.

När fabrikören stigit upp, skref han till sin fru. Han bad henne betrakta kuren i Karlsbad som afslutad och fortast möjligt komma hem igen. Hon måste göra allt för att få Evald att ta sitt förnuft till fånga.

Sedan begaf sig herr Zetterling till kontoret, men visade sig icke för personalen utan stannade i sitt arbetsrum, hvilket gränsade intill verkställande direktörens.

Evald däremot besökte såsom vanligt fabriken.

Han gjorde det icke med sitt vanliga lugn, därtill hade ju för mycket inträffat sedan i går. Också sysselsatte honom den frågan, om Olga återupptagit arbetet.

Till direktören ville han ej för den sakens skull vända sig, ty denne skulle då kunnat tala om Olga med hans far, hvarigenom den senare skulle ha blifvit ledd på rätt spår. I och för sig låg en

sådan fara icke nära till hands, ty om tvister bland arbetspersonalen tog fabrikören af princip ingen notis.

Evald kunde heller inte få fullt klart för sig, huruvida det vore till Olgas fördel eller skada, om hon ännu en gång beträdde fabriken.

Hon behöfde ju förtjänsten, och Evald längtade efter hennes närhet, men å andra sidan innebar det ju i längden en fara, om hon tillbringade sina dagar så att säga under hans fars ögon.

Evald gick fram till verkmästaren.

— Har flickan kommit igen sedan? frågade han.

— Nej.

Evald vardt öfverraskad, men sade ingenting vidare. Verkmästaren däremot, som bedömde alla människor efter en enda schablon, smålog och mumlade för sig själf:

— Unge herrn vet nog bättre än jag, hur det gått med henne.

Olgas frånvaro ökade Evalds oro.

Hvad hade det blifvit af henne? Hade hon i en hast fått någon annan sysselsättning?

Det var inte gärna tänkbart.

Han gick genom salen nummer 5. Fru Jansson var i dag mycket tyst och undvek hans blickar, och arbeterskan Stina Hagberg utvecklade en flit, som man dittills aldrig förmärkt hos henne.

Tidigare än vanligt återvände Evald till sitt boningsrum.

Medan han varit i fabriken, hade hans far kallat till sig sin bokhållare Lennmark.

Denne kom och såg lika utvakad ut som chefen själf.

— Lennmark, tilltalade honom fabrikören, ni vet, att jag bland alla mina biträden skänker er det största förtroendet.

Bokhållaren bugade sig.

— Ni är en vän till min familj, icke endast ett biträde.

— För mycken ära, herr fabrikör.

— Äfven hos min fru står ni i högt anseende; jag betonar det, emedan jag härmed ber er göra oss båda en väntjänst.

— Jag är beredd till allt.

— Saken rör vår son.

— Herr Evald? Jag är verkligen nyfiken.

— Jag hade i går ett samtal med honom; därunder erfor jag,

att han umgås med den galna planen att knyta en varaktig förbindelse med en tiggarjänta.

— Nästan otroligt.

— Det är så Vore det fråga om en tillfällig förbindelse, så skulle jag blunda; men pojken tar det ju på fullaste allvar.

— Han tänker väl inte gifta sig med henne heller?

— Tyvärr är det hans afsikt; men naturligtvis kan det aldrig bli någonting utaf. Ni känner mig ju, Lennmark.

— Jag är öfvertygad om, att herr fabrikörn skall förebygga en sådan olycka.

— Jag vill träffa det ondas rot. Därför måste jag känna den person, hvarom fråga är.

— Herr Zetterling vet icke . . .

— Evald har vägrat svara på min fråga. Jag ger er i uppdrag, Lennmark, att spana efter ifrågavarande person. På den tiden, då min affär icke stod på så säkra fötter som nu, visade ni er ofta vara en duglig, slug diplomat. De tjänster, som ni då gjorde oss, äro oförgätliga. Jag hoppas äfven nu få se prof på er ifver och ert skarpsinne.

— Jag står naturligtvis till herr fabrikörns disposition; men någon vidare ansträngning är kanske här ej af nöden.

— Hur så?

— Jag tror mig redan ha funnit spåret.

— Det vore nog. Men en handtryckning på tusen kronor ska' ni få, om ni kan lämna tillförlitliga uppgifter.

— Herr fabrikör, så stor erkänsla vore inte den tjänsten värd, ty äfven andra än jag skulle väl kunna göra er den.

— Hvad säger ni? Så är då detta kärleksförhållande redan allmänt samtalsämne?

— Inte ännu; men det skulle snart kunna bli.

— Tala! Hvad vet ni?

— I går blef en arbeterska bestulen af en annan. Hon klagade, och saken kom inför herr direktörn. Herr Evald var närvarande och fritog herr direktörn från undersökningen.

— Och vidare.

— Tjufven, hos hvilken man fann de stulna pengarna jämte portmonnän, kom inför vår unge herre. Hon är en ovanligt vacker

flicka; jag har ännu aldrig sett någon, som skulle kunna ställas i jämbredd med henne.

Fabrikören spärrade upp ögonen.

— Och då skulle min son ha blifvit betagen i denna tjuf . . .

— Inte i tjufven. Han uttalade i flickans närvaro sin öfvertygelse om hennes oskuld.

— Men ni sade ju, att man fann de stulna pengarna hos henne, inföll herr Zetterling och for med handen öfver pannan.

— Det oaktadt är hon oskyldig. Herr Evald talade om elakhet och ondska. Herr direktören kan bäst redogöra för detaljerna, ty han var närvarande och likaså verkmästare Falk.

— Och hvad har ytterligare tilldragit sig? frågade fabrikören. och darrningen i hans röst förrådde tydligt hans sinnesrörelse.

— Människan i fråga blef icke ens afskedad. Herr Evald lät valet stå henne fritt, om hon ville komma igen i dag eller ej.

Fabrikören slog handen i bordet.

— Det är höjden, utbrast han.

— Jag vet nu icke, om Olga Willner kom igen, eller om hon uteblef.

— Olga Willner. Det namnet antecknar jag. Nu vill jag tala med Falk.

Lennmark ville aflägsna sig.

— Stanna! sade fabrikören. Ni tror alltså, att Evald skulle kunna ha fäst sig vid en så tvetydig person?

— Man öfverser med mycket, när man har en så förtjusande varelse inför sig. Hon ser också så oskyldig, nästan barnslig ut, att hon är liksom enkom skapt till att vilseleda och — förföra.

— Låt nu kalla hit Falk!

Lennmark gick för att utföra det erhållna uppdraget.

Snart stod verkmästaren inför sin chef.

— Under er arbetar ju en viss Olga Willner.

— *Har* arbetat — bara åtta dagar.

— Är hon inte kvar?

— Hon kom inte i dag.

— Är hon berättigad till det?

— Er herr son har lämnat henne valet fritt.

— Hvad är er tanke om flickan?

— Det är en fördärfvad varelse. Herr fabrikörn vet väl redan allt?

— Jag har hört talas om stölden. Men tror ni, att fruntimret tänker komma igen.

— Näppeligen.

Fabrikören tillkallade nu direktören.

— Herr direktör, tilltalade han honom, om arbeterskan Olga Willner skulle komma igen, så underrättar ni mig därom. Skulle jag inte vara här för tillfället, så erhåller hon utan vidare tillåtelse att fortsätta arbetet.

Både direktören och verkmästaren hade väntat sig någonting annat, men naturligtvis gjorde ingen af dem någon invändning. Bägge två aflägsnade sig åter.

Det blef middag, men Olga infann sig ej.

Fabrikören och hans son träffades ej, icke ens till middagen.

Olgas öde beredde Evald stor oro. Hur kom det sig, att hon ej återupptog arbetet?

Oron dref honom äfven på eftermiddagen till en rond genom fabriken. Han kom in i salen nummer 5 och såg sig omkring åt alla sidor. Olga fanns inte där.

Det var honom motbjudande att i dag arbeta på kontoret, men han blef den uppgift trogen, som han ålagt sig. Men han gick icke genom sin fars rum, utan steg från den andra sidan in i direktörens rum.

Han gick förbi Lennmark, som ödmjukt hälsade på honom. Evald besvarade hälsningen, men uppehöll sig ej.

Han gick in i verkställande direktörens rum och intog där sin plats. Han arbetade så länge som vanligt.

Direktören gick allt emellanåt in till chefen; denne frågade också, om hans son vore där, men kom ej ut.

Dagen var förliden. På den följde för Evald en grymt pinsam afton.

Nu var han åter igen ensam och helt och hållet prisgifven åt de tankar, som stormade inpå honom.

— Hur är det med Olga? frågade han sig oupphörligt.

Snart nog kom han att tänka på, att hon kanske var sjuk, Han darrade vid denna föreställning. Sjuk och utblottad på existensmedel! Det kunde knappast vara på annat sätt.

Hur kunde, hur skulle han hjälpa henne? Det var så svårt, ty han visste inte alls, hur han skulle träffa henne, och att fråga efter hennes bostad, det var af flera skäl icke rådligt. Det skulle ha ställt flickan i en tvetydig dager, och dessutom kunde hans far få veta någonting därom och låta spionera på honom.

Det återstod Evald alltså ingenting annat än att vänta. Hur rysligt det är att sväfva i ovisshet rörande ett älskadt väsen, det kan endast den förstå, som redan drabbats af ett liknande öde.

Plötsligt knackade det på rumsdörren.

Evald for upp ur sina tankar. Det var hushållerskan Emma, som steg in.

— Förlåt, herr Evald, men jag skulle vilja säga er något.

— Hvad då?

— Var snäll och gå in till herr fabrikören!

— Hvad skulle jag hos honom att göra?

— Det skall smärta er fru mor mycket, om hon får se, att det uppstått en sådan tvist.

— Jag kan inte hjälpa det.

— Herr fabrikören har skrifvit till henne, så hon kommer nog snart hem.

Evald blef ett rof för en liflig sinnesrörelse.

— Stackars mamma! Du borde väl åtminstone tills vidare ha blifvit förskonad. Hvarför tillgripa ett sådant medel? Hvarför rycka den lidande kvinnan ur hennes välbehöfliga lugn?

— Det tyckte jag också; men fabrikörn låter ju inte tala med sig, när han en gång blifvit ond.

— Så må det då vara! mumlade Evald för sig själf.

— Ack, om ni ändå ginge in till herr fabrikören! Jag tror, att någonting alldeles särskildt är å färde.

— Hvad menar ni?

— Den där detektiven Spets har nyss varit här.

— Hos min far?

— Ja, han har naturligtvis erhållit något uppdrag; men jag kan inte säga hvilket. Herr fabrikören var emellertid åter igen mycket upprörd, och jag hörde upprepade gånger orden: "min son" och "tjufven".

Evald såg stirrande på hushållerskan.

— Nämnde han inte något namn?

— Nej, inte som jag hörde. Jag lyssnade för resten inte. Det var endast händelsevis jag kom att höra något, emedan jag flera gånger hade ärende in i rummet bredvid.

— Tjufven? sade Evald mera för sig själf än till hushållerskan och började därvid gå fram och åter i rummet. Härmed kan man ej ha menat någon annan än . . .

— Herr Evald vet det?

— Ingenting vet jag, men jag — jag anser det inte för omöjligt, att denna fula benämning gällde en oskyldig. Skulle så vara, då . . . då . . .

Hans ögon lågade, och hans min antog ett hotande uttryck.

— Jag borde nog inte ha sagt herr Evald något, utlät sig då hushållerskan ängsligt.

— Jag är Emma mycket tacksam för den erhållna fingervisningen.

Men hushållerskan hade blifvit så bekymrad. Hon ångrade nu, att hon talat med den unge mannen om hans far.

Nu rådde hon icke längre Evald att begifva sig till honom. Så mycket mer hågad därför hade den upprörde unge mannen själf blifvit.

Han tog emellertid hänsyn till den goda gamla kvinnan, och därför kom det icke nu till ett andra uppträde mellan honom och hans far.

Att denne talat om en tjuf, det tydde på, att han sysselsatte sig med Olgas person. Han hade alltså hört, hvad som förefallit i fabriken.

Men för att vara ännu säkrare frågade Evald:

— Har någon stöld blifvit begången här hos oss?

— Inte här, men i fabriken, såsom herr Evald nog vet.

— Jaså, det var alltså det?

— Naturligtvis.

— Men min far brukar eljes inte befatta sig med dylika saker.

— Det förvånade äfven mig, att han denna gång gör det.

Evald antog nu nästan med visshet, att hans far förmodade något sammanhang mellan honom och Olga.

— Vet ni, hvar den där detektiven bor? frågade han.

Hushållerskan vardt förskräckt.

— Herr Evald . . .

— Vet ni det?

— Jag ber er för Guds skull...

— Vill ni inte svara mig, så skall jag på annat håll förskaffa mig den adressen.

— Så gör då det! Jag vill inte alls ha med dessa saker att göra vidare. O, om jag ändå hade tegat! Men jag önskade så gärna, att ni skulle vara försonad med herr fabrikörn, när er goda mor kommer hem.

— Det skulle jag också ha önskat, men det är, som jag ser, omöjligt. Min far söker straffa mig genom att förfölja andra . . . Jag kan inte förblifva overksam.

Han gick mot dörren.

— Jag besvär er, herr Evald . . .

— Var lugn! Jag glömde mig inte heller i går, när min far handgripligen hotade mig.

Han lämnade rummet.

— Det var ju alldeles förskräckligt det här, suckade hushållerskan. Ja, ja, denna undersköna flicka har kastat det stridsäpple, som nu förstör hela familjelyckan.

Under det Evald lämnade hemmet, steg bokhållare Lennmark in till sin chef.

— Bra, att ni är här, sade denne. Men ni kommer något sent.

— Jag ber om ursäkt; jag blef af en tillfällighet uppehållen.

— Jag gillar ingen ursäkt. Punktlighet framför allt.

Lennmark teg förlägen.

— Men det var i alla fall bra, att ni kom, fortfor fabrikören efter en paus. Ni skall göra mig ytterligare tjänster, som ej ha att skaffa med affären.

— Med största nöje.

— Först af allt vill jag då säga er, att jag i fråga om Olga Willner vändt mig till detektiven Spets. Han skall inhämta upplysningar om flickans förhållanden, men i all tysthet, ty jag vill ej, att vederbörande ska' befatta sig med stölden.

— Om hennes förhållanden skulle väl äfven jag kunna ha inhämtat upplysningar.

— Ni var inte här i rätt tid.

— Jag kom endast obetydligt för sent.

— Men för sent kom ni i alla fall. Men nog nu därom!

Jag har beslutat hålla min fabrik öppen för Olga Willner. Jag har inte lust att bruka våld utan anser det vara lämpligast att i all tysthet aflägsna denna person. Långvarig osämja med min son är inte i min smak.

— Bara inte herr fabrikörn får ångra sin godhet mot denna flicka!

— Om godhet är här inte alls tal. Men jag vet, att Evald ej offentligt skall beteckna fabriksflickan som sin käraste, och det redan af det skäl, att han enligt sin idealistiska uppfattning framför allt är mån om att skydda denna Olga Willners rykte.

Lennmark hånlog.

— En sådan flicka har ej något rykte, anmärkte han.

— Ett dumt påstående. Jag sympatiserar visst inte med folket; men att säga, att en arbeterska icke *kan* vara hederlig och ärbar, att icke mången verkligen är det, det är helt enkelt löjligt.

Alltså var äfven den hjärtlöse fabrikören tvungen att lämna flickans af folket heder oantastad, och just om Olga Willner hade detektiven sagt honom, att man ingenstädes tviflade på hennes kvinnliga dygd, att hon åtminstone i föräldrahemmet trots så många frestelser förblifvit sina rena grundsatser trogen.

Om de senaste händelserna i Olgas lif kunde Spets ej yttra sig, därom måste han först göra sig närmare underrättad.

Lennmark låtsade pliktskyldigast, som läte han af sin chef bibringa sig en annan åsikt.

Själf hade han inga grundsatser, och därför tyckte han heller inte om dem hos andra, i hvilken form de nu än framträdde. Han tänkte alltid på sin egen fördel och handlade i följd däraf den ena gången så, den andra så, precis som hans fördel i ena eller andra fallet kräfde.

— Jag har alltså ingenting emot, att flickan arbetar hos oss, tills den af mig beslutade förändringen kan ske, fortfor fabrikören. Ni, min kære Lennmark, skall nu vara mig behjälplig att fortast möjligt framtvinga denna förändring.

— Och hur skall det tillgå?

— Jag väntar svaret på den frågan af er.

Lennmark såg förvånad ut.

— Jag vet sannerligen inte . . .

— Diplomat, tänk efter!

— Jo, han har visat, att egensinne och oförstånd äro de mest utmärkande egenskaperna hos honom, förklarade fabrikören.

— Nåväl, jag utber mig då en frist.

— Bara inte för lång.

— Åtminstone tre dagar.

— Åhå! Jag skulle vilja höra ett förslag redan i morgon. Antingen nu flickan kommer hit till fabriken igen eller ej, så stannar hon nog i alla händelser kvar i staden.

— Antagligen.

— Nåväl, tänk då efter, Lennmark! I morgon middag är ni hos oss; jag antar, att min fru då är hemkommen.

Bokhållaren bugade sig, betygade sin tjänstvillighet och trohet och gick.

FJÄRDE KAPITLET.

Striden fortfar.

Evald hade gissat blott allt för rätt. Olga var verkligen sjuk, hon kunde icke infinna sig på fabriken, hur trängande nödvändigt det än var för henne.

När hon i sin knäböjande ställning vid moderns graf intagits af drömlika föreställningar och hemlighetsfulla röster tyckts tillhviska henne, att hon skulle finna lyckan, kärlekens lycka, då hade hon en god stund legat där på knä i halft medvetslöst tillstånd.

När tankarna blefvo något redigare och med mindre våldsamhet stormade inpå henne, då steg hon åter upp. Hon var styrkt till själen, men kroppens svaga krafter dukade under för all den bedröfvelse, som hon de senaste dagarna varit utsatt för.

Icke endast nöd och elände, otillräcklig föda och en dålig bädd i ovänlig omgifning hade fallit på hennes del, äfven en svår misstanke hade hvilat på henne, och efterdyningarna gjorde sig nu

gällande. Olga kände sig sjuk, mycket sjuk och kunde endast med mycken möda släpa sig hem.

Hennes nuvarande värdinna var en fru Pilgren, en kvinna i framskriden ålder, vresig och tvär, utan intresse eller deltagande för det, som icke omedelbart angick henne själf.

I sin fuktiga, unkna bostad i en gammal kåk ute vid tullen hade hon upplåtit sängplats åt Olga. Härför måste denna erlägga en för hennes små förhållanden ganska dryg hyra. Och ändå fick hon egentligen icke vistas där annat än om nätterna; värdinnan tyckte inte om, att hon visade sig hemma på dagen.

När hon nu kom sjuk hem, då förmörkades fru Pilgrens uppsyn.

— Sök er in på ett sjukhus! sade hon genast. Inte har jag rum för sjuka personer, och inte heller har jag tid och lust att vårda sådana. Ni måste nog se er om efter en annan bostad.

Det var emellertid omöjligt för Olga att nu så sent på kvällen efterkomma denna uppmaning. Hon kände sig också dödstrött och förmådde knappast framföra bönen att ej vara grym mot henne utan åtminstone låta henne stanna kvar öfver natten.

Det var för öfrigt flickans rättighet, och det kom väl fru Pilgren nu att tänka på, ty hon svarade:

— Nå ja, öfver natten kan ni ju få stanna. Men om det i morgon icke står bättre till med er, då är det slut. Antingen till fabriken eller något annat ställe; här har ni då ingenting vidare att beställa.

Olga teg.

Värdinnan bekymrade sig icke vidare om henne. Hon tog en gräddkanna och en liten korg samt gick ut.

Så snart Olga blef ensam, föll hon på knä och anropade i en brinnande bön de föräldralösas fader och vän om hjälp i sin nöd.

Med knapp nöd förmådde hon sedan klä af sig och gå till hvila.

Hon hade nätt och jämt hunnit i säng, när värdinnan åter kom in i rummet.

Utan att ta någon notis om sin hyresgäst satte sig fru Pilgren nu att studera i en drömbok. Hon ansågs för mycket vis, då det gällde att tyda drömmar och spå i kort. Om en stund släckte hon ljuset och gick till hvila.

Olga hade hoppats, att hennes ungdomskraft fort nog skulle öfvervinna det onda, så att hon vore i tillfälle att redan i morgon åter infinna sig på fabriken.

Hon fann det så tråkigt, ja, rent af förödmjukande, att hon öfver hufvud måste taga detta steg. Därtill fordrades mycken självöfvervinnelse.

Olga sade sig, att man helt säkert på fabriken allmänt talat om den på henne hvilande misstanken, och att säkerligen endast högst få vore af den ädle unge mannens åsikt.

Om hon också fick komma till en helt annan afdelning, skulle man dock tvifvelsutan betrakta henne med skygghet och antagligen ej skänka henne något förtroende.

Människorna äro ju i allmänhet så benägna att tänka ondt om nästan, och Olga hade ju särskildt sett, hvilken mäktig driffjäder till hat och elakhet afunden är.

Henne afundades man, henne, den fattigaste af alla, den fader- och moderlösa, den af alla öfvergifna.

Morgonen kom, men Olgas krafter återvände ej. Hon kände sig i stället ännu svagare än kvällen förut.

Med ångest och bäfvan väntade hon att bli tilltalad af värdinnan, hvilken lämnade sin bädd redan klockan fem för att strax börja stöka i rummet. Hon tappade än det ena, än det andra föremålet i golfvet, andra föremål åter sköt hon med stort buller från en plats till en annan.

Men att tala, det tycktes gumman inte vara upplagd för så tidigt på morgonkvisten; endast då och då kastade hon en missnöjd blick på flickan.

Denna reste sig upp och ville klä på sig, men fick ett svindelanfall och sjönk tillbaka i bädden.

Fru Pilgren väntade ännu en liten stund, sedan gick hon fram till Olga, hvilken låg där tyst med sammanknäppta händer.

— Nå-å, när kan man hoppas, att det blir lif i er igen?

— Ursäkta; jag har ju redan försökt stiga upp, men jag förmår inte.

— Hva'? Tänker ni ligga hela da'n?

— Låt mig hvila en stund till, så ska' jag sedan försöka igen, och så skulle jag vilja be, om det vore möjligt att äfven få frukost . . .

— Hva'?

— Jag har pengar, så att jag kan betala den.

— Den kostar trettio öre.

— Jag har pengarna i klädningsfickan.

Fru Pilgren tog fram Olgas portmonnä och öppnade den.

— Ä' detta alla edra pengar? frågade hon.

— Ja; men det är ju i alla fall mer, än ni begärde.

— Visserligen; men hur ska' det se'n bli?

— Gud skall hjälpa mig. Men — jag kan inte tala.

— Ni är antagligen förskräckligt hungrig. Nå ja, så länge pengarna räcka, kan ni ju få mat hos mig; men någon ersättning måste jag också ha för det, att ni stannar hemma hela dagen. Trettio öre ä' inte för mycke' för . . .

— Tag bara!

— Då har ni en krona kvar, och i morgon är det onsdag. Hvad tänker ni ta er till?

— Ännu vet jag det inte.

Fru Pilgren brummade några ord, sedan kokade hon dåligt kaffe och gaf Olga däraf en liten kopp tillika med en half 5-öres kaka.

Fort förtärde den stackars flickan denna tarfliga frukost.

På sista tiden hade hon äfven i föräldrahemmet måst umbära och försaka mycket; men för hungerskval i ordets egentliga bemärkelse hade hon dock blifvit förskonad ända till sin mors sista lefnadsdagar.

Nu hade hon äfven fått lära känna dem.

Hon tackade med låg, matt röst, när fru Pilgren tog bort koppen.

Gumman var nog hård att redan efter en kvarts timmes förlopp å nyo uppmana Olga att lämna bädden.

— På fabriken får man nog inte så särdeles fördelaktiga tankar om er, ifall ni kommer allt för sent, sade hon. Det är nog bäst, att ni passar er, så att ni inte åter blir af med det lefvebröd, som ni nyss funnit.

Flickan gjorde ett andra försök att stiga upp. Hon klädde verkligen på sig, fastän det därunder gick rundt i hennes hufvud och hon häftigt darrade i hela kroppen.

Hon vacklade sedan till dörren, men krafterna sveko henne

hon raglade till en stol, men hann ej ända dit utan sjönk ned bredvid den samma.

— O min Gud, jag . . . jag ville ju göra allt, men jag . . . jag kan inte.

— Ett så'nt välsignadt elände! brummade gumman.

Hon fattade omildt tag i flickan och släpade henne tillbaka till bädden. Denne var ingalunda någon säng utan bestod af en på golfvet lagd halmmadrass, ett lakan, en kudde och ett för temperaturen i rummet alldeles för tunnt täcke.

Nu låg den dödsbleka flickan där och jämrade sig sakta.

Fru Pilgren hade faktiskt ingen lust att ägna den sjuka någon som helst vård.

Hon gick för resten snart ut för att utöfva sitt yrke — hon hade blifvit ombedd att komma till ett par ställen och lägga kort — och hon ansåg det dessutom vara sin skyldighet att uppsnappa så många nyheter som möjligt.

Olga var alltså ensam. Vid tolf-tiden kom gumman igen och kokade vattsoppa åt sig.

Flickan bad att få lite' med. Det fick hon, men fru Pilgren tog samtidigt obarmhärtigt den sista slanten ur hennes portmonnä.

— Det ser ju ut, som om ni inte skulle komma på benen igen den här veckan, sade hon. Det här blir alltså jämt för middagen och ett par dagars vistelse hemma.

Hon behöll hela kronan.

Vi vilja icke utmåla, hur återstoden af dagen förflöt för den stackars flickan. Aldrig i sitt lif hade Olga känt sig så eländig som nu. Så länge man är frisk, kan man uthärda mycket, och denna flicka hade en energisk vilja, hon var van vid en hård, svår lott och hade lärt att foga sig däri.

Men nu, då hon på eftermiddagen åter var ensam, strömmade heta tårar från hennes svidande ögon. Så djupt olycklig och öfvergifven hade hon knappast då känt sig, när hon, efter att ha följt sin mor till grafven, återvändt till det öde hemmet.

Fru Pilgren hade snart åter lämnat henne och kom inte hem igen förr än sent på kvällen. Hon hade då med sig fläsk, bröd och en flaska vin, gåfvor af hennes kunder, men hon bjöd ej den sjuka något däraf. Hon hade ju inte utsikt att få betalt därför, eftersom flickan nu ej hade ett öre kvar.

Klockan var redan nio. Olgas mattighet hade åtminstone det goda med sig, att hon slumrat in, så att hon för en stund var omedveten om sitt elände.

Hennes värdinna åt och drack, hvarvid hon då och då kastade en blick på den stackars flickan, i hvilken hon nu för hennes sjukdoms skull såg en odräglig börda.

Då knackade någon på dörren.

Fru Pilgren steg upp.

— Hvem är det? frågade hon.

— Kom ut ett tag! ljöd svaret.

— Hvem är ni då?

— Mitt namn är Spets.

Kvinnan började darra. Hon visste, hvem Spets var. Men för polisen var spåkäringen rädd, och säkerligen hade hon fullgiltig orsak att vara det.

Hon öppnade, emedan hon ej hade mod att motsätta sig, hvilket ju också skulle ha varit fåfängt.

— Kom ut! sade Spets, en man om cirka fyrtio år med mycket markerade, men ingalunda fula eller om elakhet vittnande drag.

— Herr Spets kan ju också stiga in.

— Jag har mina skäl att inte göra det.

— Så, så. Nå, hvarmed kan jag stå till tjänst?

Gumman smålog nu och bemödade sig om att vara mycket förekommande.

— Hos er bor ju en viss Olga Willner, en fabriksarbeterska?

— Ja, herr Spets.

— Hvad har ni att säga mig om denna flicka?

— Människan har blifvit sjuk. Hon måste till sjukhuset, om hon inte i morgon är så pass kry, att hon kan gå till fabriken.

— Är det hennes mening?

— Hon är väl så illa tvungen. Hennes sista öre är slut, och hon måste ju vara glad, om hon kan få några kronor om lördag.

— Hon är alltså sjuk?

— Tyvärr. Det kommer mig mycket olägligt, herr Spets.

— Hur länge har hon bott hos er? Se'n sin mors död, eller hur?

— Se'n hon började arbeta på fabriken. Men säg, herr Spets, får jag inte lof att bjuda på ett litet glas vin? Har fått till present en flaska mycket godt sådant. Att köpa dylik vara, det har en fattig stackare naturligtvis inte råd till. Får det lof att vara?

— Tack, men jag vill då naturligtvis så mycket mindre ta ifrån er den rara presenten. — Hvad har ni märkt angående Olga Willners uppförande?

— Uppförande? Hvad skulle jag ha märkt angående det?

— Hon ansågs för en mycket präktig och hederlig flicka, så länge hon bodde hos modern. Har ni inte händelsevis märkt, att hon nu tänker annorlunda? Nöden gör så mycket i det fallet.

— Hvad hon har för sig om dagarna, det vet jag inte.

— Kommer hon inte hem på middagarna?

— Nej, det har jag undanbedt mig. Hon kommer minsann tids nog hem om kvällarna, till och med alldeles för tidigt.

— Ni klagar alltså inte på henne?

— Ack jo, min Gud, denna sjukdom . . .

— Det är väl inte flickans fel.

— Om det är hennes fel eller inte, hvad angår det mig? I morgon måste jag bli henne kvitt, herr Spets.

— Var inte hänsynslös! Hon betalar nog, så snart hon åter kan arbeta.

— Men om hon inte kommer till fabriken i morgon, så får hon kanske sedan inte arbeta där vidare.

— Var inte ängslig! Hon får komma igen när som helst.

Denna försäkran retade tvärt fru Pilgrens nyfikenhet.

— Verkligen? Jag har eljes hört sägas, att herr Zetterling inte brukar ha något öfverdrifvet tålamod med otillförlitliga personer.

— Jag har ju sagt er, att ni kan vara fullkomligt lugn. Om denna flicka också låge sjuk i åtta dagar och till och med ännu längre, har ni dock ej att befara någon förlust.

— Säger herr Spets det?

— Det är så. För resten vill jag med det samma bevisa det. Här äro att börja med fem kronor. Gif den sjuka ordentligt att äta och dricka. Senast i öfvermorgon kommer jag igen och hör efter, hur det är med henne.

Fru Pilgren visste icke, hvad hon skulle tänka om denna detektivens frikostighet. Hon tog emot pengarna, sägande:

— Det är ändå en obeskriflig lycka att vara en vacker flicka. Man hittar då gynnare på gatan. Hade jag varit vacker i min ungdom, så hade jag väl nu ägt hela kvarteret.

— Mycke' möjligt. Men låt mig nu särskildt påpeka, fru Pilgren, att mitt besök och allt, som vi talat om Olga Willner, måste hemlighållas. Det är, såsom jag mycke' väl vet, ganska svårt för er; men jag hoppas, att ni skall ta hänsyn till den myndighet, som jag representerar.

— Herr Spets, inte ett ord ska' hon få veta.

— Ni låtsar, som om ni af medlidande vårdade henne. Hämta också hit fabriksläkaren och låt honom undersöka den sjukas tillstånd.

— Det också?

— Naturligtvis bör hon så fort som möjligt bli återställd. God natt! Kanske är jag redan i morgon åter här. Sky inga utgifter!

Han aflägsnade sig.

Fru Pilgren vände tillbaka in i sitt kyffe.

— Högst kuriöst! mumlade hon. Skulle Spets möjligen ha gått och förälskat sig i den vackra fabriksflickan? Nej, det är inte tänkbart. Han har ju hustru och tre barn, och de lefva ju lyckligt. Det kan alltså inte vara på det viset.

Den hemlighet, som omgaf hennes hyresgäst, lät fru Pilgren ej få någon ro.

Hon mumlade helt tyst för sig själf:

— Det måste finnas någon, som intresserar sig för henne. Det vore då heller inte alls att undra på, för vacker är hon, flickan. Men hvem kan det vara? — Kanske den rike fabrikörn själf? — Eller sonen? — Nå ja, det skulle ju också kunna vara direktörn eller någon af de andra herrarna. De lefva ju allesamman som grefvar och baroner och bestå sig med dyrbara älskarinnor. Det kan mycke' väl vara någon af dem.

Olga sof och drömde om sin kära mamma, som berömde henne och gaf henne milda, goda och nyttiga lärdomar för framtiden.

Spets hade gått hem. När han steg in, sade hans hustru till honom:

— Anders, unge herr Zetterling är här och vill tala med dig.

Detektivens uppsyn förmörkades.

— Unge herrn? Hvad vill han?

Spets gick in och hälsade på Evald, som vid hans inträde steg upp.

— God afton, herr Spets, besvarade han hälsningen.

— Hvarmed kan jag stå herr Zetterling till tjänst?

— Jag vill förebygga ett missförstånd.

— Så-å. Låt höra!

— Min far lät kalla er till sig?

— Mycke' riktigt.

— Han talade ju med er om en tjuf?

— Hvad vi talade om, det håller jag tyst med.

— Nå ja, jag ville bara säga er det, att, ifall fabriksarbeterskan Olga Willner menades därmed, ni då sväfvar i en villfarelse. Jag går i borgen för denna flicka.

— Det är ju bra, herr Zetterling, men jag kan ej ge er något svar härpå.

— Jag vet, att min far vill lyfta eller redan lyftat slöjan af en hemlighet, och med afseende härpå har jag afgifvit denna min förklaring. Skulle ni för ögonblicket icke rätt förstå dessa ord, så skall ni likväl inom kort komma att göra det. Om det verkligen, såsom jag förmodar, mellan er och min far var tal om Olga Willner, så var det inte sista gången. Ursäkta, att jag kommit och stört så sent, herr Spets! Jag har den äran rekommendera mig.

Evald tog farväl af frun och aflägsnade sig. Spets följde honom ända till ytterdörren, men intet ord yttrades vidare.

— Hvad skall väl detta betyda? frågade sedan fru Spets sin man.

— Jag förstår honom mycke' väl, men du vet, att jag inte talar om saker, som man sagt mig i min egenskap af polisman, och det ha bägge två gjort, såväl fabrikören som ock hans son.

Härmed var samtalet om Evalds besök afslutadt.

FEMTE KAPITLET.

Kärleksvår.

Äfven nästa dag var Evald ett rof för häftig sinnesrörelse. Inte heller i dag såg han till Olga på sin rond genom fabriken. Det var nu hans fulla öfvertygelse, att hon blifvit sjuk, och han föresatte sig att inhämta närmare upplysningar om henne. Ett sådant tillvägagångssätt kunde ju, det sade han sig, leda till misstydningar; men hans hjärta lät ej längre lugna sig, hans oro var allt för stor.

Under dagens lopp anlände ett telegram, som tillkännagaf fru Eleonora Zetterlings, född von Webel, ankomst.

Hushållerskan skyndade sig att härom underrätta Evald. Af sin far hade denne ej fått veta det, ty från honom förblef han helt och hållet skild.

Hvad fabrikören förde i skölden mot sin son, därom visste ännu ingen något. Han störde på intet vis Evalds verksamhet i fabriken eller på kontoret, men han undvek allt umgänge med honom.

Vid tre-tiden på eftermiddagen anlände frun i huset. Vid tu-tiden ville Evald aflägsna sig, men hushållerskan bad honom ändtligen stanna; det skulle ju kunna hända, att han då komme senare hem, än han tänkt, och därigenom skulle han tillfoga sin mor en stor förolämpning.

Evald besinnade sig. Han stannade hemma. Han ansåg det vara bäst att först förvissa sig om, hvilken hållning hon komme

att intaga gent emot honom, om han för henne lika oförbehållsamt som för fadern tillstode, att hans hjärta upptändts af kärlek till den förtjusande, men fattiga flickan.

Han hoppades, att han icke skulle bli tillbakavisad, han gjorde räkning på den fina kvinnliga känslan och på sin mors kärlek, hvilken han hittills förstått att behålla i oförminskad grad.

Fru Zetterling anlände punktligt på bestämd tid.

Fabrikören hämtades från sitt arbetsrum.

Evald hade skyndat emot modern vid dennas ankomst och med vördnadsfull hjärtlighet välkomnat henne.

Hon såg med allvarsam min på honom, men ej ett förebrående ord kom öfvér hennes läppar, fastän hennes man redan för henne berättat, att sonen så bestämdt afböjt förbindelsen med Eva.

Mor och son begåfvo sig in i ett af den förras rum. De hade emellertid ej hunnit växla många ord med hvarandra, innan fabrikör Zetterling infann sig.

Far och son stodo åter midt emot hvarandra. Den senare bugade sig och lämnade sedan hastigt rummet.

Modern såg bestört efter honom.

Hon var fortfarande trots sina fyrtiofem år en vacker kvinna med en ståtlig, kanske något allt för svällande figur. Hennes drag voro präglade såväl af ett betydande förstånd som ock af en viss grad af stolthet, hvilken förnämligast gällde hennes härkomst. I allmänhet var hon omtyckt, detta i motsats till hennes man, hvars hårda ockraresätt gaf anledning till mycket klander, och hvilken man visserligen fruktade, men ej älskade.

— Välkommen hem! sade han nu torrt och satte sig på en stol midt emot henne. Jag beklagar, att jag måste afbryta din badkur.

— Jag har likaledes mycket beklagat det. Ännu mer har jag emellertid beklagat ditt öfverraskande bref. Har ingen jämkning ifrågakommit?

— Jo, det trodde du.

— Evald är ingen oböjlig natur.

— Jo, han har visat, att egensinne och oförstånd äro de mest utmärkande egenskaperna hos honom, förklarade fabrikören.

Denna bittra dom sårade ganska kännbart den moderliga stoltheten.

— Wilhelm!

— Jag kan ej tala annorlunda. Evald är lika väl min son som din; men jag skulle narras, om jag sade någonting annat om honom, än hvad du nyss hört.

— Fru Zetterling var synbarligen mycket upprörd.

— Jag skall tala med Evald, svarade hon med en tung suck.

— Ja, det bör du göra, och ingen önskar hellre än jag, att han måtte lyssna mera till sin mors röst än till min.

— Du har väl varit hård mot honom.

— Jag kan väl inte använda glacéhandskar heller, när pojken på ett så oerhördt sätt blamerar mig. Strandberg har afbrutit all förbindelse med mig, och händelserna i mitt hus äro allmänna samtalsämnet ute i staden. Någonting sådant måste hända mig, som ju aldrig gjordt, ja, icke ens yttrat något oöfverlagdt. Och det är till råga på allt min egen son, som tillfogar mig en sådan skam.

— Lugna dig! Du är ju eljes inte häftig, Wilhelm.

— Man måste bli det. Strandberg och jag voro på det klara med hvarandra, den vackra, rika, och i alla afseenden för Evald passande flickan väntar hans förklaring, och han afger den; men på hvad sätt? Han älskar en annan, hans hjärta är icke mera fritt, med flera dylika fraser som man återfinner i vridna skalders och romanförfattares böcker.

— Wilhelm, lugna dig! Jag skall genast tala med Evald. Allt skall bli bra igen.

— Jag önskar, att denna din spådom måtte gå i uppfyllelse, men min tro därpå är inte mycket stark. Jag går nu åter till mitt arbete, ty jag vill inte alltjämt tänka på hans beteende. Kom till mig, så snart vår herr son visat sig mottaglig för dina moderliga föreställningar!

Efter dessa med bittert hån uttalade ord aflägsnade han sig.

Fru Zetterling tvekade intet ögonblick. Hon lät genast kalla till sig sin son.

Evald hörsammade strax kallelsen.

— Hvad önskar mamma? frågade han.

— Min käre Evald, jag måste tala allvarliga ord med dig

— Ack, jag vet. Mamma tänker förebrå mig, för det jag icke samtyckt till min fars förslag.

— Det var för mig en pinsam öfverraskning att höra, det edra åsikter tyckas vara oförenliga.

— De äro så, älskade mamma. Jag kan inte låta tvinga mig i slafveri för hela lifvet. Ty slafveri vore det, om jag toge Eva Strandberg till hustru. Och borde jag för resten bedraga denna flicka? Jag kallar det bedrägeri, om en man ingår en förbindelse, som hans hjärta icke gillar. Beklagansvärda äro de, som bli tvingade därtill. Jag vill bära alla följderna af mitt motstånd, men jag kan omöjligen foga mig.

Han hade talat mycket lugnt, men just häraf förstod modern, hur fast besluten han var att icke böja sig.

— Besinna, Evald, hvart det kan föra! sade hon mildt. Vill du ligga i ständig fejd med din egen far?

— Jag vill det inte, tvärtom, jag beklagar det af allt mitt hjärta; men kan jag väl handla annorlunda?

— Du har handlat oöfverlagdt. Ännu känner du ju knappast Eva.

— Och då skulle jag gifta mig med henne? Redan det kännetecknar min fars fordran som orättvis. Men, kära mamma, jag skulle handla skamligt, om jag också bara ett ögonblick ville hos Eva väcka den tanken, att jag skulle kunna fatta tycke för henne. Nej, mamma, jag vet blott allt för väl, att det aldrig kan ske. Jag har valt, mitt hjärta har afgjort, och redan därför vore hvarje ord hyckleri, som vore ägnadt att hos Eva väcka tron på kärlek från min sida.

Modern såg allvarsamt och forskande på sin son.

— Ditt val, Evald, är ett missgrepp, sade hon.

Den unge mannens drag fingo nu ett mycket lifligt uttryck, och hans ögon strålade. Olgas ljufva bild stod framför honom i all sin skönhet.

— Ett missgrepp? Mamma har inte sett det förtrollande väsen, som eröfrat mitt hjärta. Mamma känner inte den, som jag valt, som är mitt allt, som jag aldrig kommer att afstå ifrån.

— Hvarthän förirrar du dig? Hvilket otygladt svärmeri, min Evald! Måste jag erinra dig om det, som du för några ögonblick sedan yttrade? Du förebrår din far, att han vill gifva dig till make en flicka, som du ännu knappast känner. Om den förebråelsen är berättigad, då kan och måste jag låta den återfalla på dig, ty du känner inte heller den, som du valt.

Evalds ögon strålade med en högre glans.

— Dyra mamma, utbrast han, det behöfdes bara en blick, och

jag kände henne så väl. Jag kan inte älska någon annan än Olga, det vet jag, det sade mig genast så tydligt en inre röst. Nej, mamma, jag misstar mig icke. Hon och ingen annan är det, vid hvars sida jag kan finna den härligaste lycka.

En tung suck höjde den bekymrade fruns barm.

— Evald, sade hon, efter hvad jag hört, är det en arbeterska, som du obegripligt nog betraktar som ditt ideal.

Sonen nickade instämmande.

— Ja, hon är fattig, svarade han, armod är hennes lott, och självförsakelse har ödet fordrat af henne, men naturen klädde henne i en ängels former, och i hennes ögon framlyser ett godt, oskuldsfullt hjärta.

— Dig förvillar passionen; flickans skönhet har kollrat bort dig.

— Det är hela hennes sätt, som fångslat mig, snälla mamma. Och att hon är fattig, att hon står ensam i världen, det gör det för mig till en helig pligt att skydda henne. Skulle denna blomma trampas i stoftet, skulle hon plockas och härjas af lifvets stormar? Aldrig! Min Gud och min kärlek skola förläna mig rätt att bistå henne, att göra henne lycklig.

Fru Zetterling steg upp.

— Du har blifvit en svärmare, sade hon. Till min sorg märker jag det. Men säg, älskar då äfven hon dig?

— Hennes mun har lika litet som min uttalat det. Jag måste taga hänsyn till hennes heder och därför vara tillbakadragen. Men jag hoppas vinna det högsta goda, hennes hjärta. Den öfvergifna skall ej visa mig ifrån sig, om jag erbjuder henne mitt hjärta.

Fru Zetterling ruskade på hufvudet.

— Jag vet redan nog, Evald. Ännu en gång säger jag dig, att jag beklagar denna passion.

— Så är då äfven mamma min motståndarska?

— En motståndarska till din blindhet är jag. Det synes mig nämligen omöjligt, att denna flicka i längden skulle kunna tillfredsställa din själs behof. Visserligen är jag långt ifrån att betvifla en präktig arbeterskas ärbarhet och duglighet, men jag kan i alla fall hvarken se din eller hennes lycka däri, att hon träder ut ur sin anspråkslösa krets. Du tar miste, Evald, du har angripits af en svår sjukdom. Likt en febersjuk inbillar du dig, att något är verkligt, som icke finnes till. Tag saken i närmare öfvervägande, min son!

Du har ju odlat din själ med djupa studier, låt då förnuftet, gudagnistan, lysa dig, och den skall visa dig återvägen från denna sinnesrusets slippriga stig.

— Nej, mamma misskänner min känsla. Det är inte något lågt begär, som drifver mig; jag har aldrig känt något sådant, och kommer alltid att bannlysa det. Jag älskar Olga, jag älskar henne med förståndets hela klarhet och med själens hela styrka. Hon eller ingen — det är, och det förblir min lösen.

Fru Zetterling var smärtsamt rörd, och det ända till tårar.

— O, min Gud! suckade hon och sjönk ned på divanen. Det är slut med friden, endräkten och lyckan i vårt hus.

Hon tryckte ansiktet mot en kudde.

Evald böjde knä bredvid henne, drog hennes hand till sitt bröst och tryckte den sedan mot sina läppar.

— Mamma, dyra mamma, sade han halft hviskande, skulle ni då omöjligen kunna kalla ett väsen, hvilket skaparen förlänat så rika gåfvor, dotter?

Modern höjde hastigt hufvudet.

— Såra mig inte allt för mycket, Evald! Du vet, hur jag tänker om äkta förbund, och hvad jag är skyldig min värdighet. Flickan, i hvilken du är så betagen, har utgått från folket, och med all aktning för arbetsklassen, hvilken har sina rättigheter lika väl som adel och borgare, kommer jag dock aldrig att sluta en gemenskap, som skulle bli odräglig för båda parterna. Dröm din dröm ensam! Din mor är god och älskar dig uppriktigt; men hon är ingen svag kvinna, och till din svaghet kommer ej att sälla sig hennes.

Hon hade åter stigit upp och betraktade nu sonen med sträng min.

— Alltså är äfven mamma emot mig? sade Evald smärtsamt.

— Ja, jag är det, det tillstår jag öppet. Du har nu att välja. Men jag stöter dig icke ifrån mig, nej, jag vill försöka att återgifva dig, den blinde, synen, och med den allsmäktiges bistånd skall det lyckas mig.

Hon nickade åt honom och gick mot dörren.

— Tänker mamma verkligen lämna mig så?

— Din far väntar mig, och jag går nu till honom. Jag vet ju redan nog.

Hon aflägsnade sig.

— Så står jag då ensam, mumlade Evald för sig själf. Äfven

modershjärtat sluter sig för mig, det kan ej genombryta gamla fördomars fördämning.

Några ögonblick stod han där orörlig och funderade.

— Till henne! sade han sedan beslutsamt. Jag vill se och tala med henne, jag vill säga henne allt. Hvarför tvekar jag längre? Mitt öde bör afgöras, och det fort.

Han återvände till sitt rum och lämnade strax därpå huset.

Fru Zetterling däremot hade gått in till sin man. Denne hade fördjupat sig i sina räkenskaper, och hon ville ej störa honom. Därför satte hon sig tyst på en soffa och väntade.

Det dröjde en god stund, innan mannen såg upp.

— Nå-å? frågade han.

— Jag har talat tämligen länge med Evald.

— Kom du till något resultat?

— Hans känslor för arbeterskan ha slagit djupa rötter.

— Oerhördt! Har du inte förehållit honom följderna af hans halsstarrighet?

— Jag påpekade den. Allt förgäfves. Men hur mycket jag än beklagar det, så är jag likväl på samma gång stolt öfver min sons fasta karaktär.

— Hvad f—n pratar du?

— Missförstå mig inte! Jag förkastar Evalds planer fullständigt, men jag kan därför inte förakta honom.

— Ett sådant tänkesätt är ju hvarken kallt eller varmt. Om du vacklar, om du skänker hans vansinne det allra minsta erkännande, så få vi aldrig bugt på honom. Men jag vill bli herre öfver honom, och det utan att väcka uppseende, utan att framkalla vidare skandal. Jag har fått nog af den, som han styrde till med.

— Käre Wilhelm, svarade frun suckande, vi stå här inför en mycket svår uppgift.

— Sak samma! fnyste fabrikören. Pojken måste stäfjas. Hvad henne beträffar, så ska' det väl bli en lätt sak, att skrämma henne. Hon har blifvit sjuk, men torde i alla fall återkomma till fabriken. Jag skall då söka tillfälle att få tala med henne mellan fyra ögon, utan att någon af omgifningen märker det. Men jag säge verkligen hellre, att *du* gjorde det, Elna.

— Jag vill göra det, fastän ett sådant umgänge är mig motbjudande. Men jag anser det för nödvändigt att lära känna henne.

— Hota henne med afsked! Hon behöfver arbetet, därför måste hon lyda.

— Vet du, Wilhelm, den hotelsen anser jag inte vara lämplig, alldenstund vi ju i alla fall icke i längden få låta flickan stanna i Evalds närhet.

— Det är sannt; jag menar bara för att få lugn för tillfället. Om någon evighet talar jag naturligtvis inte. Så snart hon vet, hvad hon har att vänta af oss, om hon lämnar rum för galna, högmodiga griller, körs hon bort. Jag har redan träffat anstalter. Vår bokhållare skall på lämpligt vis dra försorg om, att hon i all tysthet försvinner.

— Nej, Wilhelm, det är inte rätta steget, sedan hon blifvit skrämd, invände frun.

— Hvilket alltså? Hvad menar du? Och hvarför inte på det viset?

— Evald skulle tvifvelsutan finna henne.

— Asch!

— Du misskänner hans handlingskraft och fasthet.

— Och du gör ju en dygde- och kärlekshjälte af honom.

— Jag talar enligt min öfvertygelse, Wilhelm. Låt mig säga dig, hvad jag anser för viktigast!

— Låt höra!

— Flickan måste i hans ögon förlora sitt värde. Endast på så vis lyckas man bota en kärlekssjuk ädel man, och på så sätt lyckas man också förkväfva kärleken i ett fromt kvinnohjärta. Det är just till det målet vi ha att sträfva, om vår Evald skall bli botad.

— Det där låter ju ganska vackert; men hur ska' man kunna göra begripligt för honom, att han ser någonting annat, än som verkligen förefinnes?

— Öfverlämna det åt mig, åt kvinnan, åt modern! Jag vill lära känna denna flicka, jag vill utforska hennes svagheter och på dem bygga min plan.

— Det låter i sanning storartadt, men jag tycker inte om sådana där från fjärran importerade planer. I historier lyckas de visserligen, men icke så i lifvet.

— Klandra inte i otid!

— Nå ja, gärna för mig! Men tror du inte, att jag bör uppträda med stränghet mot Evald?

— Hvad ämnar du då göra?

— Utestänga honom från arbetet. Det skall såra hans äregirighet och förändra hans sinnesstämning.

— Förbittra den, menar du väl? Nej, förhåll honom inte hans rätt! Han bör utan tvång komma till insikt om, att en fabriksflicka ej förmår uppfylla hans fordringar på en maka.

— Guds välsignelse därtill! mumlade fabrikören och fattade åter pennan.

— Jag griper genast verket an, mumlade frun. Hon heter alltså?

— Olga Willner.

— Och bor?

— Det får du fråga Spets, detektiven. Jag ska' skicka honom till dig.

— Är den mannen vunnen för oss?

— Han har på uppdrag af mig sysselsatt sig med fruntimret. Men var försiktig gent emot honom, ty han är allt för sträng i sina grundsatser, han är en pedant. All aktning för honom; men med en smula rymligare samvete vore han betydligt trefligare. Han är inte praktisk nog, inte nog praktisk . . . Fem gånger fem är tjugufem och två . . . Adjö, kära Elna! Lycka till . . . Sex gånger nio är . . .

Hans röst sjönk ned till en hviskning.

Fru Zetterling aflägsnade sig och bytte om toalett. Det började nu redan kvällas.

Hon frågade efter sin son. Hushållerskan sade, att hon sett honom gå ut, men hon trodde, att han gått till kontoret.

— Har han fortfarande lust för arbete, så är det alltid ett godt tecken, sade fru Zetterling. Passionen har ännu ej förkväft allt annat, och därför måste den också kunna botas.

Den goda damen glömde bara därvid skillnaden mellan kärlek och passion. Ty under det den senare verkar förlamande och ej tål någonting bredvid sig, eggar den verkliga kärleken, hvilken håller ande och hjärta, själ och sinne i riktig harmoni, till handling och stärker människans krafter.

Men Evald älskade sannt och uppriktigt, och han skulle ha ansett sig fullkomligt ovärdig sitt ideal, om han icke nu arbetat med fördubblad ifver.

Trots de för den samma ogynnsamma yttre omständigheterna nedtryckte honom icke hans kärlek utan lyfte honom.

Evald hade bara varit borta en liten stund, hvarunder han inhämtat upplysning om Olgas bostad. Sedan infann han sig på kontoret och stannade där till klockan sju. Vid den tiden brukade han nästan alltid aflägsna sig, och så gjorde han äfven nu.

Denna gång styrde han kosan ut mot tullen. Han var emellertid allt för hänsynsfull och finkänslig för att gå direkt till Olga. Den oskuldsrena flickans heder var en blank spegel, som ej fick fördunklas, icke ens af den minsta fläkt.

Under det han så med raska steg vandrade utåt tullen, uppehöll sig detektiven Spets hos fru Zetterling.

Han hade ett längre samtal med henne. Slutligen sade han:

— Låtom oss hoppas, att allt låter ställa sig till rätta igen i godo!

Han lät också förstå, att han icke i dag vidare kunde sysselsätta sig med Olga; han vore förhindrad, emedan han gjort en viktig upptäckt, som han ofördröjligen måste närmare undersöka.

Fru Zetterling var missnöjd, för det Spets ej talat annat än godt om Olga. Denne man, hvars rättrådighet och sanningskärlek voro höjda öfver allt tvifvel, betonade,att Olga hittills varit en i allo oförvitlig flicka, hvilken redan haft hundrade tillfällen att befria sig från försakelsens hårda lott, men afhållits därifrån såväl genom föräldrarnas stränga sederenhet som ock genom sitt eget ädla tänkesätt.

Det var inte alls angenämt för fru Zetterling att höra sådant. Hon grundade ju sin plan på att för sonen framställa denna flicka som en ovärdig varelse. Men det skulle väl näppeligen lyckas henne, ifall Olga verkligen var sådan, som detektiven skildrat henne

Visserligen hade Spets äfven talat om stölden på fabriken, men beröfvat fru Zetterling glädjen häröfver genom att tillägga, det han vore öfvertygad om, att flickan vore oskyldig, och att han alltså fullständigt anslutit sig till Evalds åsikt om den saken.

Herr Zetterling hade rätt: Spets var icke nog praktisk; som polisman skulle han ju kunnat ange flickan och inveckla henne i en ransakning, men han ville inte vara med om att söka upprätthålla misstanken mot henne.

När han gått, stred Evalds mor länge med sig själf. Hon hade blifvit obeslutsam, och en tvekan bemäktigade sig henne. Olga Willner tycktes ändå stå högt öfver den klass, till hvilken den rika damen ville hänföra henne.

Sent omsider beslöt sig emellertid fru Zetterling för att redan i dag lära känna denna flicka.

En förevändning var så lätt funnen. Fru Zetterling visste ju, att Olga låg sjuk; hon behöfde endast handla så, som hon i dylika fall redan förut gjort.

Det hade nämligen upprepade gånger händt, att den börds-stolta damen nedlåtit sig till att besöka sjuka arbeterskor för att afhjälpa deras nöd.

Sådana välgärningar hade visserligen nästan uteslutande gällt äldre arbeterskor, men — något undantag kunde ju alltid förekomma.

Utan att säga sin man något därom lämnade hon hemmet och tillsade Emma att tillaga kvällsmaten något senare än vanligt.

Evald hade ungefär vid samma tid uppnått målet för sin vandring. Han hade lämnat staden och om en stund kommit till utmed vägen belägna gårdar.

Vid en mindre stuga, som utmärkte sig genom sitt vackra, snygga yttre och var omgifven af en liten trädgård, stannade han och knackade här på ett af fönstren.

Man öppnade.

— Hvem där? sporde en basröst af väldigt omfång.

Den unge mannen gick till dörren, under det han svarade:

— Det är jag, Evald Zetterling.

— Åh tusan! hördes då åter igen basrösten, och den fortfor, ej olik en mullrande åska: Hvad innerst in i . . . blåser det nu för vind?

Dörren flög upp på vid gafvel.

— God afton! hälsade Evald och räckte den opolerade mannen med den sonora basrösten handen.

Simon tryckte den så hårdt, att Evald kände liflig smärta.

— Himlen välsigne er, herr Evald! Jag skulle emellertid icke ens kunnat drömma om, att jag i dag skulle få göra er min komplimang.

— Oss emellan reder det sig väl också utan komplimanger.

— Nå ja, stig in till er gamle vän, såsom ni ju alltid kallat mig!

— Och det är ni ju också?

— Skulle tro det. För resten ser jag med mitt vanliga skarpsinne redan på er, att ni har något särskildt på hjärtat.

Evald nickade instämmande.

Han satte sig och såg tigande in i mannens ansikte, hvilken han kallat Simon, och hvilken under namnet Simon Ekström var känd vida omkring.

Denne persons anletsdrag voro värda ett närmare studium.

De egendomliga linierna tydde på hvad man brukar kalla grofhuggare, och ögonbrynens nyckfullt olika form förlänade dem ett komiskt uttryck.

Det af djupa fåror i alla riktningar genomkorsade ansiktet saknade dock ingalunda förståndets stämpel, och de ljusblå ögonen berättade med stum vältalighet om välvilja och hjärtegodhet.

Figuren var ovanligt groft byggd och synnerligen muskulös, och när man berättade, att Simon Ekström under sin vistelse i Norrland en gång blifvit angripen af två björnar samtidigt, af hvilka han slagit ihjäl den ene och drifvit den andre på flykten, och vid ett annat tillfälle med sin blotta armstyrka stannat en i gång varande maskin, hvarigenom han räddat ett barns lif, så bevisade detta, hvilken respekt alla, som kände honom, hyste för hans kroppskrafter.

Simon Ekström hade en längre tid varit verkmästare på den Zetterlingska fabriken. Han hade ansetts vara en synnerligen duglig sådan och hade varit mycket omtyckt af arbetarna. Emellertid hade han helt plötsligt tagit afsked Hvarför, det fick ingen veta. Det hade bara behöfts ett fem minuters samtal med chefen, och verkmästaren hade frånträdt sin befattning.

Fabrikör Zetterling talade emellertid städse med den största aktning om sin "oersättlige" Ekström.

Evald hade ännu varit en gosse, när han lärt känna den nu fem och fyrtio år gamle mannen. Mellan dem båda uppstod fort ett förhållande af vänskap och tillgifvenhet, hvilket med åren blef allt starkare.

Ekströms alldeles oförmodade flyttning gjorde ett djupt intryck på unge Zetterling, som då var nitton år.

Ofta nog hade han bestormat sin äldre vän med frågor för att få veta den egentliga orsaken, men i denna punkt iakttog Ekström, som eljes ej hade någon hemlighet för Evald, den strängaste tystlåtenhet.

Nu hade de inte träffats, sedan Evald får cirka fem månader sedan anträdt sin senaste resa.

— Ja, ni har bestämdt någonting på hjärtat, upprepade Simon Ekström.

— Det är så.

— Sjung då bara oförbehållsamt ut, kort och rakt på sak!

— Dessförinnan måste jag erinra er om länge sedan flydda dagar, svarade Evald med vek, om djup sinnesrörelse vittnande röst.

— Erinra bara! sade Simon torrt.

— Det var före er flyttning från oss, till och med lång tid förut. Ingen tänkte på, att ni skulle draga er så tillbaka i ensamheten, då ni gaf mig ett löfte. Minnes ni det ännu?

Den tilltalade dolde sin sinnesrörelse.

— Hm! Ja, visst minns jag väl det.

— Ni lofvade att bistå mig, om någon svår olycka bröte in öfver mig, och jag — jag svarade, att jag litade därpå, men att jag också endast då skulle besvära er, ifall verkligt bitter sorg tyngde mig, på det att vännens råd och hjälp icke måtte slösas på lapprisaker.

— Ja, så var det, det minnes jag ännu, som om det varit i går.

— Jag har aldrig glömt den stunden, men heller inte talat med er därom sedan. I dag gör jag det, ty nu behöfver jag er.

— Rätt så! utlät sig Ekström, i det han räckte honom handen, och hans ögon strålade i ungdomlig glans. Jag väntar, att ni begär någonting stort af mig, ty med småsaker befattar jag mig inte.

— Det vet jag ju.

— Till saken alltså! sade Ekström i den förra torra tonen.

Evald såg upp och stirrade oafvändt mot en punkt. Någonting för den andre osynligt tycktes föresväfva honom. Ändtligen vände han sig till vännen och sade med fast röst:

— Jag är kär.

Ekström började småle, lade händerna på hvarandra och gnuggade dem i början långsamt, sedan allt fortare.

— Hvad det gläder mig! sade han och såg så belåten ut. Ändtligen alltså?

— Ja, och jag älskar sannt och innerligt.

— Hvem alltså?

— Jo, mitt val har råkat falla på en flicka af folket, och det är min olycka.

— En verklig lycka är det, förutsatt nämligen, att ni äfven är älskad tillbaka af henne.

— Jag är öfvertygad därom.

— Det är nu visserligen godt och väl, men jag skulle i alla fall vilja göra er det praktiska förslaget, att ni gör er närmare underrättad Hvad säger ni om det?

— Jag vill erhålla full visshet, men det ställer sig hinder i min väg.

— Dem besegrar man.

— Men på hvad sätt? Ännu vet ni icke . . .

— Behöfver heller inte för tillfället veta någonting, afbröt honom Ekström, i sin till Evalds sinnesrörelse i en sällsam kontrast stående torra ton. Jag gör er tvärt ett andra förslag.

— Hvilket då, min vän?

— Vi bry oss inte alls om hindren, om dessa också äro tjutande drakar eller grälande käringar, hvilket är vida förfärligare — vi fråga flickan.

— Min vän . . .

— Kära Evald, det är nu en gång så brukligt här i världen, att man af anständigt folk får svar på en höflig fråga. Af denna märkvärdiga egenskap hos ordentliga människor vilja vi betjäna oss. *Jag* ska' fråga tröken, och konstbesynnerligt vore det, om hon inte då tvärt fölle mig om halsen och sade: ja, jag älskar honom.

— Ni är vid förträffligt lynne, kära vän.

— Såsom alltid, men i all synnerhet i allvarliga ögonblick. Ju mera invecklad en sak är, ju farligare en belägenhet, desto större är glädtigheten hos mig. Och skulle jag inte glädja mig öfver er kärlek? Jag har ju nu redan i tre års tid väntat därpå, att ni skulle berätta mig någonting därom.

— Ni vet det nu. Min Olga är mitt allt, min högsta skatt.

— Det behöfver ni inte särskildt tala om, det är ju självskrifvet, så snart det är fråga om kärlek. Jag uppsöker alltså fröken,

så snart ni anser det passande, och presenterar mig för henne såsom er bäste vän. Med mitt i förtid grånade hår ser jag ju betydligt äldre ut, än jag i verkligheten är, och det kan ju inte annat än vara er utkorade kärt.

— Hvem skulle väl kunna misstro edra afsikter?

— Världen, den onda världen. En flickas rykte liknar den klara källan, som ren porlar fram öfver en orörlig botten. Om den röres af en klådig hand, om den störes i sitt lugna lopp, så är den med det samma grumlad. — Det har en stor författare sagt, så det är inte min egen uppfinning.

Evald tryckte hans hand.

— Jag ville be er redan i dag...

— Nu springer ju kärleken sin kos med ert förstånd. Så här dags...

— Olga är sjuk. Ni skall bara fråga, hur det är med henne; jag kan det ju inte själf.

— Bättre jag än ni. Jag vägrar inte, vill åtminstone lära känna den skådeplats, som omger er käresta. Hvart bär det alltså i väg?

— Till staden.

— Topp!

Om några minuter var Simon Ekström färdig.

— Framåt alltså!

De båda männen sträckte i väg i riktning mot staden.

Snart hade de uppnått den kåk, hvari fru Pilgren bodde.

— Nu måste jag lämna er, sade Evald suckande. Måtte ni komma igen med goda underrättelser!

Ekström tryckte hans hand och gick sedan fram till det lilla oansenliga huset.

— Se så, här står jag nu? Men hvad ska' jag säga? Jag kan ju inte framföra en hälsning från mig själf.

Han funderade.

— Tur måste man ha, och jag hoppas, att den icke lämnar mig i sticket.

Han bultade på.

— Är det ni, herr Spets? kraxade en kvinnoröst.

— Nej, någon Spets är jag beklagligtvis inte, men jag skulle i alla fall vilja tala med frun några ögonblick.

— Åh, det var en ryslig stämma, mumlade fru Pilgren för sig själf. Eller var det två eller tre personer som talade samtidigt?

— Nå-å, hur blir det?

— Hvad vill ni mig då?

— Ville bara bē om en liten upplysning.

— Så tala då genom dörren!

— Jag kan inte skrika så högt, svarade Ekström med sin tordönsstämma.

— Ja, öppnar, se, det gör jag då inte. Ni får gå er väg.

— En mycket älskvärd person, brummade mannen för sig själf. Här måste jag ju ändå bekänna färg.

Därpå sade han högt:

— Jag ville bara göra mig underrättad om fröken Olga Willners befinnande.

Fru Pilgren stod ej längre vid dörren utan hade i stället gått till fönstret. Hon stack nyfiket ut hufvudet.

Ekström kunde nu se henne.

— Ljufva kvinnlighet! utlät han sig halfhögt

— Hvad sa' han? frågade kvinnan.

— Jag är så glad, för det jag får se och tala med er, älskvärda fru.

— Han känner mig ju inte alls närmare. Hur kan han allt'så kalla mig älskvärd?

— I fråga om damer är merendels det första intrycket tillräckligt för att kunna bilda sig ett bestämdt omdöme om deras karaktär.

— Karaktär?

— Ja visst. Men var snäll och säg mig, är fröken Willner redan frisk igen?

— Hvem är han då egentligen, eftersom han frågar det?

— Jag kommer från Zetterlingska fabriken.

— Jaså. Jo, då vill jag bara säga honom det, att flickan eller fröken, såsom han uttrycker sig, inte är hemma.

Ekström vardt öfverraskad.

— Inte hemma? Jag trodde, att fröken Willner låg sjuk.

— Har redan kryat till sig igen. Där det finns pengar, där finns det också vård. Hon åt med god aptit och gick för två timmar sedan ut.

— Men hon kommer väl igen?

— Förmodligen.

Ekström kunde ej bli klok på det här. "Där det finns pengar", sade gumman. — Olga ägde ju ingenting. Under vägen hit hade ju Evald berättat utförligt nog om den föräldralösa flickans betryckta ställning.

— Jag får tacka så mycket för upplysningen, sade nu mannen och lyfte på hatten.

Han återvände till Evald, som väntade vid en gaslykta cirka tjugu steg från porten.

— Gåtfullt! Besynnerligt! utlät sig Ekström.

— Hva'? Träffade ni henne?

— Nej, det var just, hvad jag inte gjorde.

Evald stirrade på vännen.

— Det gifves i det mänskliga lifvet ögonblick, då man står där dum, forttor Ekström. Så gick det mig nu, då jag pratade med detta förtjusande väsen, som är en lifs lefvande fotografi af draken, hvilken vaktar skatten. Men skatten finns inte där, och jag vet inte, hvad jag ska' tänka och tro om saken. Endast så mycket framgår däraf, som att frökens hälsotillstånd förbättrats.

Evald fattade plötsligt vännens hand och tryckte den häftigt.

Ekström tystnade tvärt.

— Min mor! hviskade Evald.

— Ah! Det börjar ju bli intressant. — Sannerligen går hon inte in. Och alldeles ensam har hon kommit hit ut, och det till fots. Hade jag vetat det, så hade jag allt sagt käringen ytterligare några komplimanger för att . . .

— Jag ber er, min vän, lägg band på er!

— Kära herr Evald, vissa saker här i världen måste man ställa på hufvudet. Om fru Zetterling och jag träffats vid dörren till drakens bostad, hur hade det då gått månne? Jo, jag skulle för henne ha presenterat käringen som min flamma.

— Ni är ibland ryslig.

Ekström fnissade med sin djupa stämma, så att det lät som en aflägsen åskas mullrande.

— Hvad är att göra? undrade Evald.

— Jo, vi stanna kvar. Jag utgår från en helt naturlig förutsättning.

— Låt höra!

— Er fru mor kommer inte att stanna här öfver natten. Kanske griper hon genast till flykten, när draken börjar fnysa.

Evald teg. Olgas frånvaro stegrade hans oro. Hvar kunde hon väl vara?

Ekström tände en cigarr.

— Ingenting går upp mot ståndaktigheten, sade han och stödde sig mot lyktstolpen. Endast den, som framhärdar intill ändan, skall varda salig.

Fru Zetterling hade häftigt bultat på. Fru Pilgren trodde, att det var den förskräckliga människan med den outgrundligt djupa basrösten, som nu åter igen störde henne.

— Jag har redan gått till sängs, skrek hon.

— Bor arbeterskan Olga Willner här? frågade fru Zetterling.

— Ah, det är ju ett fruntimmer, antagligen också från fabriken, tänkte fru Pilgren. — Nej, svarade hon högt, hon har gått ut att spatsera

— Så här dags?

— Ja visst.

— När kommer hon igen då?

— Den där är inte mindre envis än karlen nyss, mumlade fru Pilgren. Men hon ska' få ett svar, så att hon förlorar lusten att stå där ute och gaffla.

— Svara! ropade fru Zetterling otåligt.

— Ja, ni kanske träffar henne under vägen, och då kan ni ju fråga henne, om hon redan tänker gå hem.

— Hvad är det för fräckhet? Öppna! Jag ämnar invänta flickan.

— Åhå! Hvem är då ni egentligen?

— Fru Eleonora Zetterling.

Fru Pilgren raglade baklänges.

— Barmhärtige himmel, så jag nu styrt till'et! mumlade non.

Hon skyndade sig nu att släppa in den väntande.

— Jag ber nådig frun tio tusen gånger allra underdånigast om förlåtelse. Hade jag vetat det . . .

— Ni kan väl vara höflig mot hvar och en, föll henne fru Zetterling afvisande i talet. Men säg, hvar är denna Olga Willner?

— Ja, nådig frun, min själ jag det vet. Hon sade bara, att hon kände sig stark nog för att gå ut; någonting vidare vet jag inte.

— Gör denna flicka ofta sådana nattliga utflykter? sporde den besökande, i det hon satte sig.

— Kan verkligen inte säga det, ty hos mig har hon bott bara några få dagar.

— Ni skulle göra mig en tjänst, om ni ville underrätta mig, ifall utflykten skulle upprepas i morgon.

— Som nådig frun befaller, svarade fru Pilgren och neg djupt.

— Säg mig också, om denna flicka erhåller understöd från något håll!

Denna uppmaning bringade gumman i förlägenhet.

— Tala bara!

— I går . . . ja, i går mottog jag fem kronor för hennes räkning.

— Jaså. Af hvem? Af en man förstås?

— En herre gaf mig pengarna.

— Hvem? Hvet ni inte det?

— Ack jo, men jag får inte säga det.

— Han har alltså förbjudit er det? Han gaf er väl pengarna, för att flickan skulle få bättre kost?

— Ja visst. Och han kommer snart igen, sa' han.

— En flickans tillbedjare alltså?

— Nej, det tror jag inte, för han är gift.

Fru Zetterling hånskrattade.

— Därför? — Ni talar ju, som om ni vore en ung flicka, som alldeles nyss kommit ut i världen från pensionatet. Men för mig gestaltar sig saken rätt fängslande. Jag önskar alltså veta, hvem denne förträfflige äkta man med det för fabriksflickan så varmt klappande hjärtat egentligen är.

Fru Pilgren vågade icke öfverträda Spets' förbud. Hennes välgrundade respekt för polisen, hvilken respekt hade helt andra orsaker än aktningen för myndigheterna, hindrade henne därifrån.

— Vet nådig frun, jag törs verkligen inte tala, svarade hon.

— Ni gynnar alltså denne herre och hans planer?

Gumman var icke vuxen fru Zetterling, hon råkade i största förvirring.

Den besökande stod just i begrepp att erbjuda sig att kontant köpa hemligheten af henne, då en knackning på dörren störde samtalet.

Fru Pilgren var glad häröfver, och denna gång besinnade hon sig icke alls, innan hon öppnade.

Olga steg in. Hon var så blossande varm och hennes ögon fuktiga. Hennes barm höjde och sänkte sig hastigt.

Hon stannade i köket och yttrade till sin värdinna:

— Fru Pilgren, jag ville bara underrätta er om, att jag ej kommer att tillbringa natten här. Därför sprang jag hit. Nu måste jag i väg igen.

— Hvad vill det säga? Ni stannar naturligtvis hemma. En ordentlig flicka bör inte ens komma så sent hem som ni nu, så mycket mindre alltså . . .

— I tusende fall skulle ni ha rätt, men inte i detta enda, svarade Olga i största hast. Jag går.

Fru Pilgren hade efter mottagandet af de fem kronorna, och sedan Spets lofvat henne mera. helt och hållet ändrat sätt mot Olga. Hon spelade nu till flickans stora förvåning den moderliga väninnan.

— Nej, min kära Olga, jag kan omöjligen låta er gå, sade hon.

Fru Zetterling hörde namnet. Hittills hade hon ej velat tro, att det var Olga Willner, med hvilken gumman talade. Den ovanligt sympatiska tonen i hennes röst och hennes rena uttal gjorde ovillkorligen ett godt intryck på henne. Nej, det fick ej vara den, som var den stolta frun en nagel i ögat.

Och likväl var det hon. Hur gärna den besökande än skulle ha velat tvifla, så kunde hon det dock icke längre.

Hon steg upp och gick till tröskeln. Nu först fick hon syn på Olga.

Denna hälsade med en stum behaglig bugning på den förnäma frun.

Fru Zetterling rörde inte ens på hufvudet. Men det var ingalunda ohöflighet, nej, hon blef bara så öfverraskad vid åsynen af denna så ovanligt älskliga flicka.

Olga Willner var en så fulländad skönhet, som man högst sällan finner. Inte ens själfva afunden kunde hos henne finna något att klandra.

Här var allt harmoni. Naturens skapande kraft hade här framträdt i de ädlaste former.

I detta ögonblick af stilla förvåning var Evalds mor rättvis nog att åtminstone förlåta sin son, för det han inneslutit fabriksflickan i sitt hjärta.

Det första hon nu gjorde, var, att hon hårdt pressade ihop läpparna. Hon greps af vrede, för det hon icke kunde vägra denna flicka sin tribut af beundran.

Nu hvilade hennes ögon skarpt forskande på Olga.

Denna ville aflägsna sig.

— Jag har något att tala med er om, sade då fabrikörens fru.

— Med mig?

— Ja, därför har jag kommit hit.

— Förlåt, men jag måste i väg.

— Nu? Nattetid? Åh, ni borde väl skämmas.

— Nej, frun, det har jag ingen orsak till, svarade Olga med stolt självmedvetande. Befall i morgon öfver mig! Utom arbetstiden på Zetterlingska fabriken står jag till er tjänst; i dag kan jag det inte.

— Ni kommer alltså ändå att återupptaga arbetet?

— Ja. Ännu en gång ber jag om ursäkt.

Hon bugade sig och gick till dörren.

— Det är fru Zetterling, hviskade då gumman åt henne.

— Det rör *mig*, men — nu tillhör jag andra, sade flickan halfhögt.

Och med en blick på fabrikörens fru ilade hon ut.

— Så hennes ögon blixtrade! anmärkte fru Zetterling. Jag skulle bra gärna vilja veta, hvart denna flicka nu skulle ut i för ärende.

Fru Pilgren ryckte på axlarna.

— Har väl gått och förälskat sig i någon grabb, menade hon.

Till någon högre uppfattning förmådde hon icke lyfta sig.

Fru Zetterling var mycket upprörd. Hon hade beslutat att lära känna Olga och att skrämma henne.

Men denna flicka tycktes icke tillhöra de svaga kvinnliga väsen, som låta sig nedtryckas af stränga ord. Det brann i själfva verket i dessa vackra ögon en eld, som närdes af inre kraft, af medvetandet om eget värde.

— Jag lämnar er nu, men jag är i kväll inte här för sista gången.

Med dessa ord tillkastade fru Zetterling gumman en slant och gick sin väg.

Evald och hans vän Ekström hade sett Olga. Eftersom de visste, att den förres mor befann sig inne i huset, voro de ense om att nu ej företaga något.

Evald var så obeskrifligt orolig. Ekström blåste ut ett moln af cigarrök och sade i den vanliga tonen:

— En underskön gestalt. Skada bara, att jag inte fick se ansiktet. I dag har jag otur, men det kan ju inte hjälpas.

Ingen af dem trodde, att Olga skulle komma igen en gång till, men när hon det oaktadt åter visade sig och hastigt skyndade gatan bort, hviskade Evald:

— Min Gud, hvad skall detta betyda?

— Att er fru mamma tämligen fort kommit på det klara med henne, eller ännu antagligare tvärtom. Skönheten torde ha gjort processen kort; hon är odisputabelt klokare, än jag var.

— Jag förstår er inte.

Det är bra, käre herr Evald. Skrif helt lugnt upp det sista yttrandet på min dumhets konto!

— Hur ska' vi nu göra? Jag skulle vilja följa henne.

— Öfverlämna det åt mig!

— Jag skiljer mig inte nu från er.

— Nå ja, som ni vill: på så sätt har jag ju åtminstone sällskap.

Nu kom fru Zetterling ut genom porten. Olga hade icke tagit vägen förbi de båda männen, men Evalds mor valde den riktningen.

— Drag er tillbaka! sade Ekström.

— Det . . .

— Försvinn!

Evald steg in i en skum tvärgränd.

— Jag synes ju i alla fall, sade han därpå.

— Har ingen fara. Jag fördunklar er fullständigt.

Fru Zetterling, som stannat några ögonblick strax utanför porten, närmade sig nu.

Ekström stod kvar invid gaslyktan och såg upp, så att skenet föll på hans ansikte.

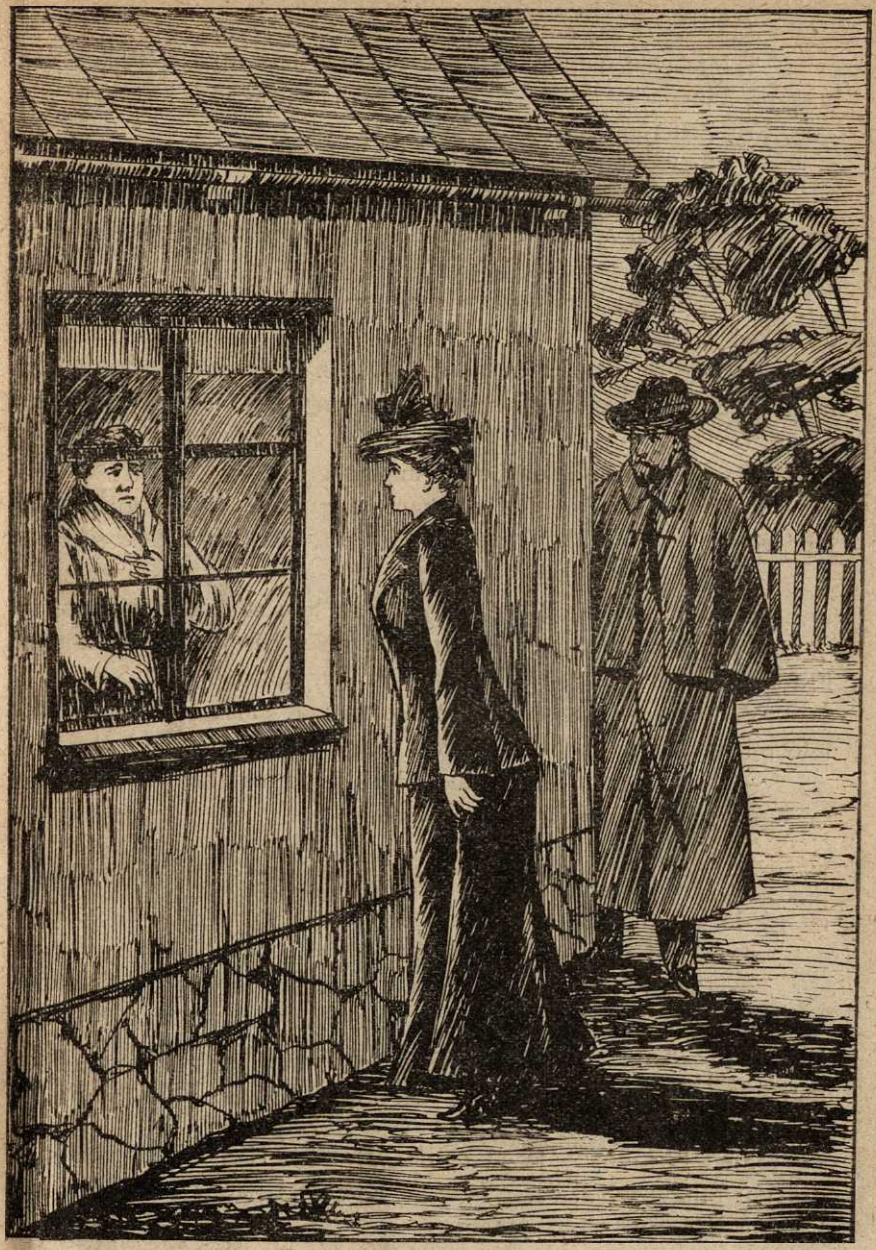

Mannen var just samme hemlighetsfulle person, som Ekström påstod vara århundradets största gåta.

— Mjukaste tjänare, min nådiga! sade han mycket tydligt och lyfte på hatten.

Fru Zetterling utstötte ett lätt skri.

— Gud! stammade hon.

— Nej, den är jag tyvärr inte; jag är i stället bara ett stackars syndigt människobarn, som ber om ursäkt, för det jag råkat skrämma er så.

Den förnäma frun fäste på honom en glödande blick och skyndade sedan bort.

— Bra gjordt, Ekström, sade denne leende till sig själf. Är nöjd med dig. Detta skrämskott kan inbringa Evald och Olga något.

Han närmade sig den unge mannen.

— Nu fort i väg! sade han. Jag hoppas, hon följer stora landsvägen.

— Olga?

— Hvem eljes? Eller tror ni, att hon slinker in i någon af de mörka gränderna här i närheten? Nej, det få vi inte antaga. Framåt nu, så få vi väl se, hvart hon styr kosan.

Med snabba steg styrde de kosan utåt tullen. Ekström hade inte misstagit sig. Olga hade valt denna väg.

— Det är hon, sade Evald. Hvilket kan väl hennes mål vara?

— Jo, det kan jag säga er precis.

— Nå-å?

— Jo, det är med all säkerhet det hus, hvari hon kommer att gå in.

— Men här syns ju intet hus till.

— Därför går hon heller inte in nånstans, svarade Ekström.

Unge herr Zetterling, som ej mera var van vid umgänget med Ekström och dennes talesätt, bringades nästan till förtviflan. Hade han inte känt denne man så väl, så skulle han ha trott, att det var hans mening att drifva med och håna honom.

Men Ekström ägde ett hjärta af guld. Han var en person af sällsynt offervillighet, och alla, som kommit i närmare beröring med honom, hade tyckt om honom.

— Talade ni med min mor? frågade Evald efter en liten paus.

— Jag tog mig den friheten att hälsa på henne.

— Hon blef rädd. Hvarför blef hon det?

— Som ni vet, talar jag gärna i liknelser. Men människan liknar ett sviktande rör, som minsta vindfläkt kan skaka. Er fru mamma är röret, jag är fläkten; hon vardt uppskakad.

— Ack, snälla Ekström, sluta med det där att tala i gåtor!

— Dessa åter likna en ösbrunn. Man ser ned i vattenspegeln och tycker, att det finnes ett oändligt djup därunder. Men om man gör sig den mödan att stiga ned och undersöka, så ska' man snart bli varse, att det inte är så mycket bevändt med det förmenta djupet. Så är det ock med mitt prat, bäste herr Evald.

Denne frågade icke vidare. Det föreföll honom underligt, att Ekström just med anledning af mötet med hans mor tillgrep sina omtyckta liknelser; men han visste, att han ej kunde få veta någonting mera af honom.

Hans uppmärksamhet togs också helt och hållet i anspråk af Olga, som om en stund vek af åt höger från stora landsvägen. Det var ej lätt att följa henne, ty hon ilade i väg likt en flyende hind.

De båda männens förvåning var icke ringa, då de sågo, att Olga styrde kosan dit, där Ekström hade sitt hemvist.

— Skulle hon ämna sig till någon af edra grannar? undrade Evald.

— Ser så ut, ljöd svaret. Men jag kan försäkra, att jag aldrig förr sett henne här. Hennes förbindelse här i trakten måste vara af helt färskt datum.

Olga stannade utanför en liten stuga. Hon tog fram en nyckel och öppnade dörren.

Evald och Ekström sågo fönstren upplysta; men det var bara ett matt sken, som utträngde genom dem.

— Hvem bor här? frågade Evald. Ni vet väl det?

— Åh ja, det kan jag upplysa er om. Jag är till och med bekant i den här stugan, och det förvånar mig, att jag ännu aldrig träffat er Olga här.

— Hvem bor då här i stugan?

— Jo, kvinnan, som här med tre minderåriga barn, men utan man, framlefver en sorglig tillvaro, är vida omkring bekant som blinda Sara. Hon är också faktiskt stockblind och har hittills lefvat af ett litet understöd, som en liten krympling till karl månatligen kommit till henne med. Men det måtte plötsligt ha inträdt någon

rubbning där vid lag, ty det påstås, att den stackars Sara råkat i den rysligaste nöd.

— Som *ni* säkerligen afhjälpt, Ekström?

— Jag har gjort, hvad jag kunnat; men ödet har ej tilldelat mig några rikedomar, och litet är här som en vattendroppe på en het sten.

— Jag kan göra mera, svarade Evald. Tag allt, hvad jag för tillfället har på mig, och gif den stackars människan det; det är väl åtminstone fyrtio kronor.

— Det var en god tanke, som jag ej kan annat än loforda. Under sådana förhållanden går jag genast in och gör på bästa sätt den präktiga flickans bekantskap. Ser ni, herr Evald, nu klappar mitt hjärta mycket lifligt för er Olga, för nu vet jag, hvarför hon är här. Jag hörde sägas, att den blinda till råga på allt äfven blifvit sjuk, och då har den goda flickan säkerligen bara gått hit för att antaga sig barnen och förskaffa den stackars kvinnan någon lindring. Ja, jag går in; er gåfva kommer helt visst mycket lämpligt.

Han skyndade fram till stugan.

Det hände sällan, att Ekström talade med sådan värma, som han nu gjort.

Evald var djupt rörd. Om det besannade sig, hvad vännen med sådan tillförsikt yttrat, då bodde det ädlaste hjärta i denna flickas hulda barm. Hon, den ensamma, den öfvergifna och hjälplösa, glömde egna sorger och motgångar och ägnade sig åt andra. Var inte det verklig själsstorhet, vida öfverträffande vanlig hjärtevekhet och brukligt medlidande?

Om det var så — och hvarför skulle inte Evald tvärt tro det? — då kunde han i sanning vara stolt öfver sitt val.

Den älskandes otålighet var obeskriflig. O, om ändå Ekström fort kommit tillbaka och talat med honom om henne!

Men mannen, som gärna talade i liknelser, gick betänksamt till väga. Han knackade först på fönstret och hörde då, hurusom barnen där inne skreko högt af förskräckelse.

Strax därpå visade sig Olga. Ekström såg nu för första gången nennes underbart vackra ansikte.

Då brummade han för sig själf:

— Nej, men den passar då egentligen inte riktigt till arbeterska.

— Hvem där? frågade flickan och öppnade oförskräckt fönstret på glänt.

— Jag har den äran att presentera mig för fröken som en viss Ekström. Fru Sara känner mig och skall ej dra i betänkande att låta mig komma in. Jag måste aflämna något. Tillåt alltså, att jag håller mitt intåg!

— Gif er till tåls ett ögonblick! bad Olga.

— Så gärna.

Flickan gick fram till en säng, i hvilken låg en blek, aftärd kvinna, som var blind.

Det behöfdes endast några få ord, sedan hörde Ekström åter igen den behagliga rösten:

— Var snäll och kom till dörren!

— Det låter jag inte säga mig två gånger, brummade mannen. En förtjusande varelse. Själfvaste f-n måste bli förälskad, om han finge se henne, och hans djäfvulshjärta skulle hoppa af fröjd i satanskroppen — och då skulle en Evald, som inte alls är någon djäfvul, förblifva likgiltig?

Dörren öppnades.

— God afton, min fröken? Ni är här barmhärtig samaritiska.

Olga ledsagade honom tigande in i rummet.

— Guds fred, kära fru Sara! Här skickar er unge herr Zetterling den summa, som han hade på sig för tillfället, när jag talade med honom om er. Fyrtio kronor; alltså åter igen sörjdt för en liten tid framåt.

Ekström sneglade på Olga, som sysslade med den fattiga kvinnans minsta gosse, hvilken blifvit uppväckt ur sömnen. Afsiktligt uttalade han namnet Zetterling mycket tydligt, men Olga tycktes i alla fall ej ha hört det.

— Tusen tack! sade den sjuka med hes röst. Ni är alldeles för snäll, herr Ekström. Men se bara på min ängel, min rara, hjärtegoda Olga!

Ekström hade ännu ej släppt flickan ur sikte. Hon var fortfarande tyst, men kom fram med en stol åt honom.

— Tack, tack, snälla fröken! Med er älskvärdhet kommer ni mig ju att blygas. Jag är bara en mycket obetydlig person, men tillåt mig i alla fall att i likhet med den sjuka tacka er! Det är

så skönt, att i vår hårdhjärtade, egoistiska tidsålder finna sådan människokärlek.

Olgas stora, granna ögon hvilade nu på honom.

— Det är plikt, svarade hon. Och det gläder mig, att den högste erbjuder mig tillfälle att utöfva den.

Hon lutade sig ned öfver den sjuka.

— Hur är det nu, mor Sara?

— O, tack, snälla lilla Olga! Jag är så glad, för det barnen äro lugna. Jag tackar dig; du är så snäll, så obegripligt snäll.

Hon lade sin magra hand på flickans med en rikedom af hår smyakade hufvud.

Och nu fortfor hon:

— Min snälla Olga, som gör så mycket, så oändligt mycket för mig, jag ber till Gud, att han för alla mina lidanden måtte uppfylla en enda önskan. Jag ber honom, att din kärlek måtte bli belönad — belönad genom *den* kärlek, hvarefter ditt hjärta mest längtar.

Då mumlade Ekström:

— Det skulle ju kunna hända, att vår Herre gör oss den tjänsten. Det få vi väl snart se.

Olga rätade upp sig. Ekström lade pannan i veck; han ville inte se allt för rörd ut.

— Var så god, där ligga pengarna, fröken.

— Vi tacka den ädle välgöraren, svarade flickan. Var god framför vårt hjärtliga tack till honom!

Ekström betraktade flickan skarpt.

— Med förlof, fröken — ni sade "vi". Tackar äfven ni honom?

— Ja visst, svarade Olga utan minsta tecken till förundan eller oro.

— Jaså. Nå, då tar jag er på orden. Var då så allt för god och framför personligen ert tack! Ni behöfver för den sakens skull inte ens besvära er med att stiga öfver tröskeln.

Olga tog några steg baklänges. Hon hade förut mycket väl hört namnet Zetterling.

— Beviljar ni denna bön? frågade Ekström och närmade sig dörren.

— Min herre, jag förstår er inte.

— Fröken skall strax få förklaring.

Olga hade skiftat färg. Hennes älskliga ansikte hade blifvit så blekt.

Hon gick till sjukbädden och frågade med osäker röst:

— Mor Sara, hvad kan denne herre vilja?

— Lugna dig, barn; han är hjärtegod. Det är den präktige Ekström, som har sina tokigheter för sig, men som äger ett hjärta, hvilket liknar ditt.

Ekström gick ut.

— Herr Evald! ropade han. Hallåh! Hitåt!

Han gick framåt. Då törnade han emot en man.

— Ursäkta och förlåt! Men spatsera inte omkring så där på mig! Ni kunde ju smutsa ned edra skor på mina byxor.

Den andre hade, när Ekström törnade emot honom, blifvit förvirrad och trampade honom då omildt på foten; däraf den oförbränneligt gladlynte och skämtsamme mannens anmärkning.

Ekström kände igen denne person. Det var en främling, som för någon tid sedan bosatt sig där i trakten. Ekström påstod, att han var århundradets största gåta.

Skyggt drog sig nu mannen i fråga tillbaka. Evald, som gått där fram och åter, kom nu till.

— Hvad står på, Ekström?

— Kom!

— Redan borta? Har ni . . .

— Nej, jag har henne ej, men ni ska' få henne, åtminstone i en framtid, det hoppas jag. — Men in nu!

— Hvart?

— Genom dörren där. För tusan, ni är ju harig. Er käresta har mera mod än ni.

Evald var i själfva verket tveksam. Han fruktade ett möte med Olga, hur mycket han än längtat efter ett sådant. Ty måste icke vid åsynen af henne hans lifs viktigaste fråga afgöras? Säkerligen läste han i hennes blickar, om hon delade den längtan, som så helt behärskade honom, eller ej.

Ekström drog honom genom förstugan in i sjukrummet.

— Här är herr Zetterling, fröken; han vill säga er . . . nå ja, han säger er det nog själf.

Ekström drog sig åt sidan. Den sjukas båda äldsta barn, en gosse och en flicka, sågo förvånade på de vuxna.

Evald och Olga stodo där midt emot hvarandra, denna gång icke på fabriken eller kontoret, icke som herre och tjänarinna.

Olga böjde på hufvudet? Evald var ej i stånd att hälsa på vanligt vis. Men han förmådde heller icke säga henne, hvad hans hjärta kände.

Äfven från hans manligt sköna anlete hade all färg vikit.

— Jag talar i liknelser, hördes Ekström halfhögt yttra. Likartade föremål stöta hvarandra ifrån sig, olikartade draga hvarandra till sig; herr Evald, börja draga!

Evald bemannade sig. Han steg fram till Olga.

— Fröken, förlåt, att jag öfverraskade er! Jag kunde icke annat . . . mitt öde . . .

— Var jag, brummade Ekströms bas.

Olga hade sänkt ögonen. Men när hon talade, darrade icke hennes röst.

— Herr Zetterling, sade hon, ännu en gång kommer jag i tillfälle att tacka er. Ni har understött mig och dem, som äro mig kära. Förakta icke de få ord, som jag nu talar: tack, mycken tack för allt!

Och nu träffade honom en blick från hennes vackra ögon. Stod det inte i dem äfven någonting annat att läsa än tacksamhet?

Evald vågade icke tro härpå; när flickan nu stod inför honom, syntes honom en sådan lycka allt för stor. Och likväl, denna djupa, mycketsägande blick, den kunde icke förkunna annat än kärlek.

Och därför ville han svara henne, ville han säga, hvad hon var för honom; men han fann ej ord, han, en rik mans son gent emot den fattiga flickan, som arbetade i hans fars fabrik för dagpenning.

Hvad han kände, hvad som med helig makt genombäfvade honom, det inlade han i ett enda ord, i det, som från denna stund för honom var symbolen af allt ljuft och lyckliggörande:

— Olga!

Åter igen sänkte sig de outgrundliga ögonen, och barmen häfdes våldsamt. Evald fattade hennes lilla hand och tryckte den stormande mot sina läppar.

Han ville icke släppa den, han tyckte, att han ej mera kunde skilja sig från beröringen med detta ljufva väsen. Men Olga drog

ifrån honom sin hand och dolde sitt af blossande rodnad purprade ansikte.

— Min Gud!

Ekström tryckte den sjukas hand.

— Vi ses igen, sade han.

Sedan gick han till Olga.

— Vi träffas i morgon, fröken; jag kommer hit. I dag är början gjord; fortsättningen följer.

Sedan fattade han Evald i armen, lade denne i sin, tryckte hatten på sin unge väns hufvud och drog honom med sig ut.

— Fortsättningen följer, upprepade han. Jag antar, kære herr Evald, att ni nu vet, hur dags det är, och den, som förde er så långt, att ni kunde höra hjärteurets slag, det var jag. Men god natt nu; snart är jag hemma. Sof godt! Hvad ni ska' drömma om, det vet ni redan; i kväll har jag alltså inga vidare bekymmer för er. God natt om igen! I morgon åter ett par liknelser.

Han tryckte Evalds hand och skyndade sedan i väg till sin bostad. Därunder mumlade han för sig själf:

— Hvad den där främlingen, den vandrande gåtan, hade där att göra, det skulle jag allt ändå bra gärna vilja veta. Jag har redan en gång förut ertappat honom. Man skulle nästan kunna tro, att han lurar på den vackra flickan; men det ser i alla fall ut, som låge det någonting annat därunder.

Evald hade blifvit stående där nästan viljelös. Hans blick var riktad mot sjukrummets lilla upplysta fönster. Den oansenliga och numera tämligen bofälliga stugan var för honom nu långt mera än alla praktbyggnader i världen.

Där dvaldes ju hon och utförde det ädlaste verk, hvartill ett kvinligt väsen är i stånd.

Och hon var icke längre Olga Willner, arbeterskan, som stod där främmande inför honom, och som han på fabriken ej kunde närma sig: nej, den enda blick, som hon fäst på honom, hade sagt honom, att hon var hans Olga, att han i henne kunde se det väsen, som Gud bestämt åt honom, som var skapadt för honom liksom han för henne, på det att de skulle tillhöra hvarandra i sann kärlek.

Ja, Olga var förenad med honom genom den sanna, kyska känslans heliga band, hvilka vår frälsare menade, då han yttrade de betydelsefulla orden:

"Hvad Gud förenat, det skall människan icke åtskilja".

Evald höjde blicken mot himlen.

Ej ett ord kom öfver hans läppar, men han svor vid den evige, som tronar där ofvan, att han ville söka tillkämpa sig detta hulda väsen, att han ville lefva och dö för sin Olga.

I högtidlig sinnesstämning, likt hjälten, som drager ut till rättfärdig kamp för sitt dyraste, träffade honom midnattstimmen, afslutade han den dag, på hvilken kärlekens första morgonrodnad lyst honom.

SJETTE KAPITLET.

Den blinda.

Olga hade blifvit häftigt uppskakad af det oförmodade mötet med Evald, Visserligen hade hon märkt, att hans hjärta klappade för henne; men just därigenom greps hennes inre af en storm, som hon aldrig förr känt.

Ekström hade nog icke tänkt på, att hans ur naturen tagna liknelse ägde fullkomlig tillämpning på de älskande.

Liksom tvänne olikartade krafter af motsatt beskaffenhet ofta länge förbli förborgade, befinna sig i så kalladt bundet tillstånd, tills de komma hvarandra nära, då dragningskraften gör sig gällande, så var det ätven här.

Hos Olga slumrade den djupa känslan för den man, som tagit sig an henne, men bekymren för det närvarande och för framtiden, det tryck, som hvilade på den föräldralösa, hindrade, att det blef full klarhet i känslorna, att hjärtat talade det tydliga språket: ja, jag älskar honom.

Därtill behöfdes en yttre anledning, en kraft, som var nog mäktig att aflocka henne den bekännelsen, och häri låg betydelsen af det sista mötet med Evald.

Nu hade Olga fått klart för sig, att hon älskade, och att hennes kärlek endast kunde tillhöra honom, att den städse skulle komma att tillhöra honom.

Och han besvarade denna kärlek. Ännu ljöd hennes namn, såsom han uttalat det, i hennes öra och lofvade henne en värld af lycka och sällhet.

Hon var emellertid allt för klok, allt för begåfvad, i motsats till andra flickor vid så unga år allt för litet sangviniskt svärmisk för att icke se de mörka moln, som lågo lägrade öfver hennes kärlekslyckas glans och hotade att hvilket ögonblick som helst svepa den i mörker.

Hvilken klyfta låg ej mellan henne och Evald Zetterling! En bäfvande rädd känsla insmög sig hos henne. Aldrig, aldrig i lifvet kunde hennes jungfruliga hjärtas varma önskan, hvilken läpparna ännu ej förrådt, gå i uppfyllelse, aldrig kunde hon blifva hans maka — aldrig.

Hon hade lärt känna hans mor, denna kväll hade hon sammanträffat med henne. Hvad ville denna kvinna henne? Olga visste det ju icke, men det syntes henne i alla fall otänkbart, att hon sökt henne i någon vänlig afsikt.

Flickan fällde tårar. Tyst grät hon för sig själf, mån om att ej störa den sjuka, som nu fallit i slummer.

Äfven barnen hade lugnat sig, sedan de båda männen gått och endast "syster" Olga var kvar hos dem och modern.

Ända till fram på morgonen stannade hon kvar och sof under tiden bara en liten stund, sittande i en gammal länstol. Vid fem-tiden anträdde hon vägen till fabriken, där hon i dag ämnade återupptaga arbetet.

Olga kände se'n lång tid tillbaka den blinda frun. Hon erinrade sig nu också, att hon af sin mor hört ett och annat om den blinda kvinnan, hvilken för icke så länge sedan flyttat ut från staden och bosatt sig på landet.

Här hade Olga flera gånger besökt henne, sedan hon börjat arbeta på fabriken.

Vid ett af dessa sina besök träffade hon hos den blinda en äldre kvinna, som hon redan förut kände. Denna kvinna stod vid hennes annalkande vid fönstret och tittade spejande ut genom det samma.

Olga nickade vänligt leende åt henne och närmade sig med raska steg stugan utan att se sig om.

Hon lade därför icke märke till, att en person här ute i det fria i hemlighet gaf akt på henne.

Ifrågavarande persons uppträdande såg rent af misstänkt ut.

Hvarför spionerade han här? Gällde hans spioneri den vackra flickan?

Mannen var just samme hemlighetsfulle person, som Ekström påstod vara århundradets största gåta.

Därför kunna vi ej annat än finna hans uppträdande här misstänkt.

Flickan märkte honom, som sagdt icke, utan steg in i stugan, där hon som vanligt var mycket välkommen. När hon sedan åter aflägsnade sig, var den hemlighetsfulle mannen försvunnen.

På kvällen före den dag, då Olga blef beskylld för stöld, hade den blinda insjuknat. Olgas egen sjukdom hade hindrat henne från att komma hit som sjuksköterska.

Men så snart den ädla flickan kände sig bättre, skyndade hon ut till den blinda. Hon fann henne i ett beklagligt tillstånd, och det äldsta barnet, en 11-årig flicka, var alldeles förtvifladt.

Därför beslöt sig Olga för att offra natten, hvarför hon senare på kvällen ännu en gång återvände till den blinda, där hon då, såsom vi sett, oförmodat sammanträffade med Evald.

Under det hon, tunnklädd, så att hon frös i det ruskiga vädret, tidigt på morgonen skyndade i väg till staden, utspelades i ett hus, som hon gick förbi, en egendomlig scen

Där sutto i ett rum två män, ifrigt samtalande med hvarandra, och detta samtal rörde sig kring den blinda och dem, som kvällen förut besökt henne.

Den ene af männen gaf den andre en hel del förhållningsorder rörande dessa personer.

Men det var äfven fråga om godsägare Strandberg, på hvilken de båda männen tycktes ha vissa planer. Om Olga hört detta samtal, så skulle hon helt säkert ha blifvit mycket oroad däraf.

Nu hade hon ingen aning därom, där hon med snabba steg ilade i väg mot staden.

Hon var ifrig att hinna till fabriken i god tid.

Med beklämdt sinne närmade hon sig den. Helt säkert komme man att betrakta henne med sneda, misstrogna blickar, ty man misstänkte ju, att hon begått något orätt, något mycket fult.

En annan flicka skulle i hennes ställe ha varit uppfylld af en viss stolthet.

Den rike fabrikörens son, den blifvande ägaren till den stora, blomstrande fabriken, hade ju kysst Olgas hand, han hade talat till henne i en ton, som inte kunde ha varit mera vördnadsfull mot en förnäm fröken.

Mången skulle i hennes ställe ha pockat härpå och banat sig väg till den unge mannen samt af honom, om icke precis fordrat, så åtminstone väntat sig en väsentlig förbättring af sin belägenhet.

Det föll ej Olga in att göra någonting af allt detta. Hon betraktade sin existens, sin ställning, hela tillvaron både för närvarande och i framtiden precis från samma ståndpunkt som förr.

Till det yttre hade ingenting alls förändrats i hennes åskådning. Den stora, den genomgripande omhvälfningen i hennes inre ställdes af henne icke i förbindelse med det materiella läget.

Det vittnade ju på ett i sanning lysande sätt om oegennyttan i hennes kärlek.

Med våld bekämpande sin trötthet, anlände hon till ort och ställe några minuter före den bestämda tiden, då arbetet skulle börja.

Porten hade nyss öppnats, och en massa människor hade strömmat in.

Olga gick till verkmästaren. Hon var glad för det hon ännu icke blifvit så mycket bemärkt.

Med en viss osäkerhet trädde hon inför verkmästare Falk.

Denne tillät sig ej att vara ohöflig, också hade han af chefen direkt erhållit befallning att ej skicka i väg Olga, ifall hon komme igen.

— Jaså, är ni här nu igen? Ni har väl varit sjuk? frågade han.

— Ja.

— Ni ser fortfarande ganska klen ut. Tror ni verkligen, att ni orkar arbeta?

— Jag hoppas det.

— Vänta då här! Jag ska' sedan gå in på kontoret och fråga, hur det ska' bli.

Han visade på en stol i sitt lilla skrifrum; så artig var han i vanliga fall visst inte mot någon arbeterska. Den omständigheten, att fabrikören tagit notis om denna flicka, var bestämmande för Falk.

— Höflighet skadar inte, tänkte han, och Askungen i sagan blef ju prinsessa. Man kan aldrig veta, hur det kommer att gestalta sig med denna fabriksflicka, sedan både chefen själf, direktören och kontorsherrarna blifvit uppmärksamma på hennes skönhet.

Åter igen var den stackars Olga dömd till väntan, utan att i dag ha förtärt något annat än en kopp té, innan hon lämnat blinda Sara. Af de pengar, som Evald skänkt den sjuka. hade hon ej tagit ett enda öre.

Det dröjde en god stund, innan verkmästaren åter sysselsatte sig med henne. Ändtligen sade han:

— Vi ska' fråga herr direktören. Jag antar, att han är här nu.

Han gick med Olga in på kontoret.

Flickan blef förd till direktören. Åtminstone lät man henne icke nu stå där i yttre rummet.

— Ja visst, ja; det var den saken, det, sade direktören, och for med fingrarna genom håret. Jag skulle helst först vilja tala med chefen. Vänta en stund, tills han frukosterat!

Verkmästaren, som ansåg sig icke vidare ha någonting med Olga att göra, sade till sin förman, att han måste tillbaka till fabriken, och gick.

Det dröjde ej länge, innan steg hördes i rummet bredvid. Herr Zetterling var där.

Direktören gick in till honom, och sedan han tämligen utförligt talat med honom om flera angelägenheter, sade han:

— Olga Willner är här. Hur ska' det nu bli med henne?

— Ställ henne under en annan föreståndersk och låt henne arbeta i en annan sal än förut! I öfrigt får ni bestämma efter eget godtfinnande.

Direktören skickade nu Olga till salen n:o 7 och sade henne, till hvilken föreståndersk hon hade att vända sig.

Flickan följde genast hans anvisning och märkte snart nog, att hon inte heller i 7:an var någon obekant personlighet.

Alla betraktade henne nyfiket, och mottagandet var ingalunda vänligt.

Emellertid åtnjöt hon här tills vidare större lugn under arbetet, än då hon stått under fru Janssons kommando. Men blott allt för snart visade sig äfven här tydligt nog de andra flickornas afund och ogunst.

Olgas skönhet alstrade äfven här afvoghet och fiendskap mot henne, och hon kunde lika litet känna sig lugn och belåten i denna sin nya omgifning som i den förra.

Evald ville äfven i dag förblifva sin vana trogen och företaga en rond genom salarna och magasinen Hans utseende var icke det vanliga, ty äfven han hade en sömnlös natt bakom sig.

Den frågan sysselsatte honom oupphörligt, på hvad sätt han skulle kunna bereda Olga en bättre lott utan att med sin hjälp såra hennes finkänslighet.

Det var svårt, mycket svårt att här finna en utväg, men han måste finna den, det var ju hans skyldighet att skydda den älskade flickan och att bannlysa hennes sorger och bekymmer.

Evald stod just i begrepp att lämna sitt rum, då han blef kallad till sin mor.

Eftersom han kvällen förut aflagt ett besök hos Olga, var han beredd på, att det nu skulle bli tal om den senare.

Redan blotta tanken på, att hans fördomsfulla mor skulle komma att yttra sig ofördelaktigt om Olga, försatte hans blod i svallning.

Innan han infann sig hos henne, lofvade han sig att förblifva lugn.

Modern mottog honom med vänlig min.

— Du kom inte till frukosten, Evald, tog hon strax till orda. Hvarför gjorde du inte det. Det var ju inte snällt af dig.

— Kära mamma, jag vet ju mycket väl, att min far ej vill träffa mig, såvida jag ej kan säga honom, att jag icke vidare motsätter mig hans plan, eller att jag åtminstone går in på ett annat förslag af liknande art. Då jag ej är i stånd härtill, är det ju bäst, att jag håller mig på afstånd.

— Du vill då med all makt framtvinga afvoghet mot dig från hans sida, du vill helt och hållet förlora din fars kärlek?

— Mamma, jag *vill* inte — en sådan vilja vore gudlöshet — men jag kan ej hindra händelsernas gång.

— Det är blindt, klandervärdt egensinne. Du tänker icke på följderna, men de visa sig redan.

— Har då min far träffat någon ny anordning?

— Just så.

— Och hvilken?

— Du har inte vidare någon sysselsättning i affären, svarade modern och betraktade honom forskande.

Upplysningen gjorde verkligen det af henne åsyftade djupa intrycket. Denna uteslutning från hans hittillsvarande verkningskrets sårade Evald mycket djupt.

— Ja, du får icke vidare inspektera fabriken och icke heller visa dig på kontoret.

Den unge mannens läppar skälfde, och hans anletsdrag förrådde stor oro, men han svarade i alla fall ganska lugnt:

— Jag måste naturligtvis lyda.

— Du kan ändra allt, om du bara vill. Din far skulle till och med förlåta dig, att Strandberg skildes från honom som ovän. Om giftermålet med Eva skall ej mera bli tal, äfven om den saken skulle kunna förmedlas, däremot . . .

— Nå-å? Däremot?

— Måste du slå mamsellen ur hågen, nattfjärilen, denna tvifvelaktiga människa.

— Om hvem talar mamma? sporde sonen skarpt.

— Det vet du väl. Om din sköna . . . hvad heter hon nu igen? Jo, Willner heter hon visst, tror jag, Olga Willner.

— Jag antog, att mamma måste ha bevarat det namnet mycket väl i minnet, svarade Evald ettertryckligt. Att mamma skulle kunna ha glömt det från i går kväll till nu på morgonen, det synes mig under de beledsagande omständigheterna icke möjligt.

Fru Zetterling var öfverraskad. Evald ägde alltså kännedom om hennes besök hos Olga.

— Du har alltså spionerat på din mor, sade hon med af vrede darrande röst. Det länder dig till mycken heder.

— Nej, jag har inte gjort det. Rena slumpen fogade så, att jag fick se mamma stiga in i det hus, hvari Olga bor.

— Slumpen? Förde den dig dit? Evald, narras inte! Du ville tala med henne, därför befann du dig i närheten.

— Jag har endast påstått, att jag af en ren tillfällighet blifvit vittne till mammas besök; något annat har jag ej sagt.

— Du tillstår alltså, att du anknutit personlig förbindelse med henne?

— Jag förnekar ej min kärlek och ingenting, som därmed står i sammanhang.

— Är du alltså redan flickans älskare?

— Inte så, som mamma menar; det kommer jag aldrig att blifva.

— Förblindade! Hvart ska' det ta vägen?

— Till det enda mål, som är en ärlig och hederlig människa värdigt, och som man vågar visa Olga.

— Åh, hvilken högaktning för en nattfjäril! Jag måste öppna dina ögon, Evald, måste säga dig allt.

— Det behöfs väl knappast, eftersom jag vet mera härom än mamma.

— Så-å? Du vet, att människan i fråga tillbringade natten utomhus?

— Det är mig bekant.

— Och ändå talar du om hennes värdighet?

— Inför hela världen gör jag det. Olga är värd den allra bästa lott, ty hon är verkligen en ängel.

— Det säger hvarje förälskad om den, som han är förälskad i. Blind kärlek befolkar jorden med sådana änglar, som ingen annan ser.

— Nog, mamma! Ni ändrar ej mina beslut. Trots all vördnad, som jag är er skyldig, kan jag dock icke nu visa er någon lydnad. Vi kunna gärna bespara oss öfverflödiga ord. Säg min far, att jag är beredd på allt!

— Evald!

— Jag kan ej ta tillbaka något. Förlåt, men jag kan ej handla annorlunda. Hur ofta har jag icke redan förklarat det, och likväl tviflar mamma fortfarande på allvaret i min vilja.

— Du har talat med henne, märker jag; hon har ju alldeles förhäxat dig. Och ändå är hon en dålig flicka, som stryker omkring ute om nätterna utan att göra reda för, hvad hon då har för sig.

— Åh, ni misstar er mycket, om ni tror er därigenom kunna

nedsätta Olgas värde. Jag kan tala om, hur saken förhåller sig. Olga gick ut till en på landet boende, blind och sjuk kvinna för att vårda henne; hon gjorde det uppoffrande och kärleksfullt, såsom endast en ängel är i stånd till. Jag har med egna ögon sett det, och ifall ni skulle misstänka mig för öfverdrift, så går det ju an att vända sig till det andra vittnet, vår forne verkmästare Ekström. Han skall bekräfta allt.

Fru Zetterling började darra.

— Hvem?

— Ekström, den man, hvars flyttning härifrån så länge beklagades.

Den förnäma damen vände sig bort. Denne mans omnämnande tycktes hos henne framkalla en ännu häftigare sinnesrörelse än själfva det viktiga ämne, som hittills athandlats. Hennes ansikte hade helt plötsligt öfvergjutits af purpurrodnad.

Emellertid hämtade hon sig fort åter.

— Olga Willner skulle alltså ha vårdat en sjuk?

— Ja, den olyckliga modern till tre beklagansvärda barn. Olga hade knappast själf tillfrisknat, innan hon åtog sig ett sådant besvär. Och hon skulle icke synas älskvärd? Hon, som naturen smyckat med skönhet och äfven förlänat en ännu högre gåfva, nämligen ett ädelt hjärta? Min mor, aldrig skall jag afstå från henne, nej, hon — hon skall och måste bli min maka.

Fru Zetterling betvang sig. Hon kunde så lätt tänka sig, att någonting afgörande förefallit mellan hennes son och Olga Willner. Hon var också klok nog att ej ge honom något häftigt svar på hans färklaring.

Hon var hvarken så nykter och torr, då hon var lugn, som sin man, ej heller brusade hon upp på ett så bullrande sätt, som han nu gjort.

— Hvem är denna blinda? frågade hon. Om allt förhåller sig så, som du säger, då måste jag verkligen medgifva, att vi här ha att göra med en lika ovanlig karaktär, som denna flickas yttre är bedårande.

Evald fattade hennes hand.

— O mamma. utbrast han, öfvertyga sig själf! Far ut till den fattiga kvinnan, som alla där i trakten känna under namnet blinda Sara, och sedan ... döm sedan om min dyra Olga!

— Det skall ske. Om jag har utsikt att kunna besvärja den storm, som hotar att inbryta öfver vårt hem, så skall jag ej lämna någonting oförsökt.

— Jag vågar alltså hoppas finna ett stöd i mamma?

— Min käre son, jag kan ingenting lofva dig. Liksom du själf, så kommer heller icke din mor att handla mot sin öfvertygelse. Men hvad i min förmåga står, det vill jag göra.

Evald bugade sig och kysste hennes hand.

— Jag får alltså icke vidare visa mig i fabriken? Nåväl, jag vill då gå ut i det fria.

— Försök att lugna sig!

— Tack! Mammas hjärta vänder sig likväl icke bort från mig.

Evald aflägsnade sig.

— Jag måste vara oupprikting mot dig, min Evald, men det sker till ditt eget väl, mumlade fru Zetterling för sig själf.

Hon ringde.

Den inträdande tjänarinnan erhöll en biljett till direktören med förfrågan, om Olga Willner vore på fabriken. Svaret kom strax och var naturligtvis jakande.

— Styr om, att Olga Willner kommer hit till mig! sade fru Zetterling till tjänarinnan. Låt kalla ut henne och för henne hit, men undvik så mycket som möjligt allt uppseende!

Förvånad gick tjänarinnan att utföra befallnigen. Aldrig förr hade någon fabriksflicka blifvit hämtad till fruns boudoar.

Olga vardt förvånad öfver, att hon måste afbryta sitt arbete. Ängsligt klappade hennes hjärta, då hon lämnade salen.

— Heter ni Willner? sporde kammarjungfrun ringaktande.

Olga nickade instämmande.

— Ni ska' komma upp till nådig frun, till fru Zetterling.

Olga kände det, som om hon fått ett sting midt igenom hjärtat.

Lugnt följde hon emellertid tjänarinnan.

När hon steg in till fru Zetterling, satt denna där i vårdslös ställning på en divan och bläddrade i ett album.

Olga fick stå där några minuter, innan den andryga frun bevärdigade henne med en blick.

— Jag har endast några få ord att säga er, yttrade hon sedan. Jag önskar, att ni lämnar fabriken.

Olgas ögon fylldes med tårar.

— Jag måste väl, om man säger upp mig vid veckans slut.

— Ni måste gå genast.

— Hvarför det, fru Zetterling?

— Det är så min vilja. Det passar mig inte, att ni är kvar. Ni är väl inte nog djärf att vilja fordra räkenskap af mig?

— Visst inte, men . . .

— Edra invändningar äro fruktlösa. Jag yrkar därpå, och eftersom ni i alla fall snart nog måste ge er i väg, emedan ni när som helst kan bli uppsagd, så kan ni ju lika gärna göra det nu genast.

— Mitt knappa bröd måste jag söka behålla så länge som möjligt, svarade Olga bestämdt. Ingen dag kan vara mig likgiltig.

— Det förstår jag, och jag vill hålla er skadeslös. Ni skall icke endast få det, hvartill er arbetslön kan beräknas, utan mer till.

— Jag tar inte emot mer, än som med rätta tillkommer mig.

— Ah, ni är stolt. Ni har väl något stöd?

— Ingen.

— Och ändå sätter ni upp näsan så högt? För mig alldeles oförklarligt.

— Jag är ingen tiggerska, fru Zetterling. Jag gör anspråk på min rätt, ty jag behöfver det lilla, som tillhör mig, så innerligen väl, men jag mottar inga almosor.

Fru Zetterling sökte bakom ett hånfullt leende dölja sitt missnöje med Olgas ädla tänkesätt och karaktärsfasthet.

— Nåväl, den affären är då lätt uppgjord, sade hon. Ni har att fordra ungefär elfva kronor. Här ä' femton. Om ni icke vill behålla öfverskottet, så kan ni ju med vanlig högsinthet skänka blinda Sara det.

Olga stod där helt förbluffad öfver, att fru Zetterling kände till den blinda. Hon bugade sig emellertid vördnadsfullt och svarade:

— I den olyckligas namn tackar jag af hjärtat.

Sedan ämnade hon gå. Hur svårt det öde än var, som med afskedet hotade henne, hade hon dock ej lust att bedja få stanna. Hon förtröstade på Gud, och hjärtat sade henne, att Evald tänkte på och icke glömde henne.

Hon var alltså lugn, och fru Zetterling hade här tillfälle att å nyo öfvertyga sig om, det hon i detta fall ingenting kunde uträtta med att söka skrämma och pina.

Det föresväfvade henne, när hon tillropade Olga:

— Hör ni! För att undvika allt prat kan ni gärna arbeta till kvällen. Ni behöfver då inte anmäla för någon, att ni slutar. Direktören skall jag själf underrätta.

— Det är bra.

Evalds mor hade sin särskilda afsikt med denna anordning. Hon förmodade, att Olga, om hon genast lämnade fabriken, skulle begifva sig till den sjuka; men det fick ej ske. Fru Zetterling sade sig, att rätta medlet att aflägsna flickan vore att inverka på den blinda.

Men först måste hon då taga närmare reda på dennas förhållanden, och därtill behöfde hon tid och fick ej bli störd af Olga.

Hon lät spänna för en vagn och åkte sedan ut genom tullen. Det blef för henne en lätt sak att finna den lilla stuga, i hvilken blinda Sara bodde.

När hon steg in i det tarfliga hemmet, vaknade den slumrande sjuka.

Den äldsta flickan underrättade henne om, att en främmande fru vore där.

— Hvem är det?

— Mitt namn gör ingenting till saken, svarade den besökande. Jag fick händelsevis höra talas om er olycka, och det gläder mig att kunna hjälpa er. Jag är rik och därför i tillfälle att bistå er.

— O, hvad jag vore lycklig, om det vore så väl. Vill inte frun vara så god och sitta ned? Jag är så innerligt tacksam. Ack, det finnnes ännu goda människor här i världen.

— Tala nu bara otörbehållsamt om för mig, hur frun har det! Som jag ser, har ni här en dålig och osund bostad. Vore det inte bäst, att ni flyttade härifrån?

— Ack, visst vore det så; men jag har ju inga pengar till en sådan flyttning.

— Det blir väl råd för det. Jag föreslår, att ni lämnar denna trakt.

Den sjuka suckade.

— Snälla, goda frun, det... det *måste* jag till och med.

— Får ni inte stanna kvar här längre?

— Nej, tyvärr.

— Ack, beklaga inte det! Ni förlorar då sannerligen ingenting därpå.

— Men hvart ska' jag ta vägen?

— Jag råder er att söka en skicklig läkare, som kan afhjälpa ert onda. Blindhet har ofta blifvit botad, men man måste då naturligtvis också söka bot. Och eftersom ni säger, att ni *måste* bort härifrån, så är det ju bäst, att ni med ens flyttar dit, där ni har någonting att hoppas. Eller hvad tycker ni själf?

— Ack, snälla frun, det är alltsammans så sannt; men läkarhjälp kostar pengar, och att bo i en stad, det är alltid så dyrt.

— Vi ska' väl se till, hvad som låter sig göra. Jag röstar för, att ni flyttar ned till Norrköping, ty där bor en synnerligen skicklig ögonläkare.

— Det tror jag nog.

— Och ni måste skaffa er en sköterska, en präktig och snäll människa med godt hjärta och nödigt tålamod.

— En sådan vet jag nog.

— Så mycket bättre. Hvem är det?

— En ung flicka; Olga Willner heter hon. Men hon måste också förtjäna sitt bröd. Hon arbetar på fabrik och kan endast om nätterna vara hos mig. Och nyligen har hon själf varit sjuk. Men så snart hon kunde, kom hon och såg till mig igen. O, hvad det är för en snäll flicka! Maken till henne står ej att finna.

— Så tag då den flickan med er!

— Det kan jag ju inte. Hvad skulle hon lefva af?

— Hon har ju då sitt uppehälle hos er och lön till.

— Ja, om jag kunde betala henne.

— Jag sätter er i stånd därtill. För att vara kort vill jag utan omsvep säga er, att jag är villig lämna er fem tusen kronor, om ni i alla afseenden, men då också i alla, följer mitt råd.

Den sjukas bleka kinder fingo en smula färg.

— Fem tusen kronor? O min Gud, det är ju, så man knappast kan tro det. Då skulle jag ju kanske ännu en gång kunna bli alldeles frisk igen.

— Det ska' vi hoppas. Och ni ska' få pengarna redan i dag, men då måste ni också senast i morgon anträda resan. Gör n

inte det, så tar jag igen alltsammans, och hvad ni möjligen redan gjort åt, det skulle jag komma att betrakta som förskingradt. Om ni alltså tar emot pengarna och sedan icke uppfyller mina villkor, så kommer jag att behandla er som en bedragerska. Ni förstår mig ju?

— Åh, hur skulle jag väl kunna handla på det viset? Jag skall i allt lyda frun.

— Godt, så hör då! För det första lämnar ni i morgon denna er bostad.

— Det blir nog lite' svårt . . .

— Det måste ske. Tag så mycke folk till hjälp, som ni behöfver! Ser jag, att allt går efter min önskan, så ska' jag självmant understödja er, till och med utöfver den nämnda summan. Jag tror på den Gud, som vedergäller goda gärningar, och eftersom han välsignat mig med lyckogods, hjälper jag gärna andra. Men jag gör det städse grundligt, och därför fordrar jag också med välmenande stränghet, att man uppfyller allt, som jag anser vara ändamålsenligt.

— Det gör jag så gärna. Så sannt jag älskar mina barn och vill se dem fortfarande lefva, kommer jag att i allt rätta mig efter fruns vilja.

— I morgon beger ni er alltså af härifrån och reser ned till Norrköping. Det andra villkoret är, att ni tar med er er pålitliga sköterska, denna Olga Willner. Vill ni äfven göra det?

— Om bara hon vill!

— Ni måste öfvertala henne till det. Säg henne, att ni eljes icke får penningsumman!

— Hva'?

— Ni får ingenting af mig, om icke flickan i fråga följer med er. Och skulle jag ändå sända er pengarna i dag och jag sedan ser, att Olga Willner ej gör er sällskap, så måste ni lämna igen alltsammans, såvida ni ej vill bli häktad. Rör alltså inte pengarna, innan flickan bestämt sig!

Den blinda suckade.

— Jag ska' be Olga . . . men kan hon få sluta så med det samma på fabriken?

— Ja, det möter ej något hinder.

— Nå, då så . . .

— Det tredje och sista villkoret är, att ni icke för någon, alltså inte heller för er sköterska, talar om, hvarifrån ni erhållit det ansenliga understödet. Det ligger mycken vikt därpå, att ni håller tyst därmed; det är mera till er egen fördel än till min.

Den blinda visste icke, hvad hon egentligen borde tänka och tro om denna underliga fru. Det var nu ett af de ögonblick, då den olyckliga smärtsammast kände, att hon var beröfvad sin synförmåga. Om hon ändå bara några sekunder hade kunnat blicka in i den främmande damens ansikte!

Efter en kort paus fortfor fru Zetterling:

— Om ni således finner allt detta antagligt och tror er kunna genomföra det, så skall ni redan i dag bli hjälpt. Jag håller mitt ord i godt som i ondt. Bestäm er alltså! Jag anser, att ni redan för edra stackars barns skull icke borde dra i betänkande att gå in på det lilla villkoret angående er sköterska, hvilken ni ju tycks ha så särskildt kär.

Nu såg hon med spänd förväntan på den sjuka. Denna besinnade sig icke länge.

— Herren har i nådig frun sändt mig en högsint välgörerska, sade hon. Jag fogar mig gärna i edra villkor, ty jag undgår därigenom rysliga bekymmer och svårigheter, icke endast de sorgliga förhållanden, som ni ser, utan äfven någonting annat, osynligt. Och min änglagoda Olga går bestämdt in på allt, om hon ser, att det gäller mitt väl eller ve.

— Det tror jag också. Ni kan icke gärna möta några egentliga svårigheter.

Hon fattade den blindas högra hand.

— Så lofva mig då vid den allsmäktige Guden och vid edra kära barns lycka, att ni endast då gör bruk af mina medel, ifall allt sker precis så, som jag nu föreskrifvit.

— Ja, det lofvar jag, svarade den blinda med fast röst.

Och sedan tillade hon med af sinnesrörelse darrande röst orden:

— Måtte lyckan alltid blomstra inom er familj! Gud välsigne er och vedergälle er det tusendefalt, hvad ni nu gör mig!

— Adjö! sade fru Zetterling. Senast om tre timmar är summan i edra händer. Nyttja den fördel, som Guds godhet beskär er!

Fort aflägsnade hon sig.

Men den blinda knäppte ihop händerna.

— Bed med mig, Karolina! sade hon till sin dotter. Gud hjälper din mor. Kanske skall jag ännu en gång i lifvet kunna se er alla tre.

Med nög röst läste hon Herrens bön, och de båda äldsta barnen bådo med samt gräto på samma gång. Äfven deras unga hjärtan kände, att det nu försiggick något särskildt, någonting stort.

Den främmande kvinnans ingripande hade kommit allt för öfverraskande, för att Sara genast skulle kunnat börja fundera på, hvilka bevekelsegrunderna kunde vara till de af fru Zetterling uppställda villkoren.

Det första villkoret var ju helt naturligt; ty här ute på landet kunde hon ju inte tänka sig att bli botad från sin blindhet. Det tredje hade väl sin grund i damens ädla sinne. Hon ville endast inför Gud utöfva sina högsinta barmhärtighetsverk; hon sökte icke skrytsamt människors tack.

Men det *andra* villkoret? Hvarför gjordes allt, beroende däraf, att Olga stannade som sköterska? Kände den främmande damen denna ädla flicka?

Det var nog fallet, och meningen var kanske att samtidigt äfven sörja för Olga och att på så sätt utföra ett dubbelt verk af den mest oegennyttiga människokärlek.

Men inte heller Olga skulle få veta, hvem som så i en hast förbättrat hennes ställning.

Hvilken sällsynt dygd, hvilken finkänslighet låg icke i den rika fruns metod att hjälpa! Den blinda hade aldrig förr bevittnat någonting dylikt, och med undantag af Olga Willner hade hon ännu aldrig lärt känna någon människa, som hon skulle kunnat tillmäta högre sedligt värde än denna främmande, ädla fru.

Den senare höll ord. Hon gick genast i författning om, att genom sin sällskapsdam, ett äldre fruntimmer, sända den blinda den utlofvade summan, och hon förbjöd henne att säga, af hvem hon vore skickad; hon skulle inte ens få uttala namnet Zetterling och för resten inte alls inlåta sig i något samtal med Sara. —

Vid middagstiden kom Simon Ekström på besök till den blinda.

— Det är bara jag, den tokige Ekström, tog han vid sitt inträde i stugan till orda. Har i dag gräft igenom hela min täppa, hvilket förstås inte vill säga mycket, och nu är jag här för att se, hur ni mår.

— Jo, tack . . . Ni är bra snäll, som tittar till oss.

— Om man bara ändå kunde köpa någonting för det! svarade mannen och satte sig invid den blindas bädd. Men den nuvarande världen ger ingenting för karaktären; det är just det dumma i saken.

— Snälla herr Ekström, sade kvinnan mycket upprörd, jag har åtskilligt att berätta. Ni skall häpna.

— Tills vidare förvånar det mig, att ni är så liflig. Ni känner er väl mycket bättre än i går?

— Det är glädjen, som gör det.

— Glädjen? Ni känner er hedrad af mitt besök, kan jag förstå. Nåväl, då jag nu vet det, kommer jag hädanefter hit minst tre gånger om da'n.

— Ja, ni är ju alltid så välkommen. Men hör på! I dag morse fick jag veta, att jag måste härifrån.

— Och det bereder er ett så ofantligt nöje? I min ungdom skrattade visserligen äfven jag, när jag blef utvräkt — det hände mig ett par gånger, bara för det jag händelsevis för tillfället led brist på småmynt — men jag var inte sjuk, och dessutom ägde jag en ungkarls goda egenskap att ej ha några barn.

— Det är naturligtvis inte det, som försatt mig i min nuvarande sinnesstämning. Det har händt någonting utomordentligt.

— Det hör till mina grundsatser att icke vara nyfiken, men — jag skulle i alla fall vilja veta, hvad som då händt.

— Jag ämnar redan i morgon dag resa ned till Norrköping för att där bosätta mig.

— Då reser jag till Kina, så få vi sällskap åtminstone till gränsen.

— Det är allvar. Jag reser.

— Ska' man tro det månne?

— Ja; jag får mycke' pengar.

Ekström ryckte på axlarna.

— Det sker tecken och under, sade han. Skulle Olga vara den magnet, som drager hit välgörare, för att nu liksom tala i liknelse.

— Jag får fem tusen kronor.

Ekström var nära att springa upp från stolen.

— Nej, sade han och blef sittande, där han satt, allt för mycket vill jag inte förvåna mig; äfven det strider mot mina grundsatser. Hvarifrån får ni de pengarna?

— Det får jag inte tala om.

— Så-å. Men jag är inte nyfiken angående källan. Däremot vore det inte precis så ointressant att veta, om den också verkligen kommer att flöda.

— Därpå tviflar jag inte alls.

— Det är bra. När kommer guldfloden?

— Hvarje ögonblick.

— *Hvarje* ögonblick fem tusen kronor? Det skulle i så fall med en smula sparsamhet snart kunna bli en samlad styfver.

— Ack, ni förstår väl, hur jag menar.

Någon knackade på dörren.

— Åh tusan! Det är visst redan han med den stora penningpåsen, anmärkte Ekström och gick att öppna.

— En enkelt klädd och djupt beslöjad kvinna stod inför honom.

— Mjukaste tjänare, min nådiga! hälsade Ekström. Medtör ni möjligen ungefär fem tusen kronor?

— Ja — för fru Sara.

— Spatsera då bara in! Men om ni inte har tid . . .

Den besökande tog fram ett stort kuvert och närmade sig bädden.

— Här är den utlofvade summan, sade hon. Adjö!

— Tusen tack! svarade den sjuka.

Men den besökande var fort utom dörren igen.

— Den har brådtom, så det förslår, sade Ekström. Kanske kilar hon som hastigast äfven bort till mig för att där likaledes . . . men nej, hon viker af åt vänster . . . Jag fick allt dra vetven.

— Var snäll och öppna det! sade den blinda och räckte honom kuvertet.

Mannen efterkom uppmaningen. Kuvertet innehöll guld och sedlar. Summan stämde.

— På kuvertet står ingenting, sade Ekström, och inte innehåller det något bref eller kort. Det är alltså en så kallad stor obekant, som beredt sig det oskyldiga nöjet att skicka er denna lilla summa. Gud låte honom länge lefva!

— Som ni ser, har jag inte misstagit mig, jublade kvinnan. Den allsmäktige, på hvilken jag städse förtröstat, har hjälpt mig. Barn, vår nöd är slut. Er mor skall bli frisk igen, och sedan ska'

jag väl alltid på något vis kunna skaffa bröd åt er och mig. I morgon resa vi.

— Du min evige, sådana infall ni får! utlät sig Ekström. Ni har ju varit illa sjuk en tid, och ännu är ni sängliggande, men ändå ämnar ni er ut på långresa i morgon. Det går ju inte.

— Det *måste* gå. Den, som gaf mig detta understöd, bestämde så.

— Hva? Då är denne välgörare en tyrann, en barbariskt grym människa. Hur kan han bara begära någonting så orimligt?

— Och min kära, goda Olga följer också med mig.

— Hva? Hvem?

— Olga, min ängel.

— Nej, hör nu, däremot skulle jag formligen vilja protestera. För Olga har jag någonting helt annat på förslag . . .

— Hon måste ledsaga mig, måste stanna hos mig.

— Men så mist då inte af idelt jubel allt förnuft! Hvarför *måste* Olga?

— Det är så föreskrifvet.

— Nej, nu tror jag, jag börjar klättra i träd. Har man föreskrifvit er det också? Er välgörare står ju på höjdpunkten af allt tyranni. Vår Olga, skicka bort henne, och det för fem tusen kronor? Nej, den människan måtte inte vara riktig i knoppen. Hvad heter den hedersmannen egentligen?

— Det vet jag inte.

— Det är i alla fall en viss metod i hans galenskap, såsom en berömd skald säger. Men, snälla ni, det går ju ändå inte an. För att göra det begripligt för er, vill jag säga er en liknelse.

— Det hjälper i alla fall inte. Om Olga afsloge min bön, om hon icke följde med mig till Norrköping, då . . .

— Stannar ni kvar här . . . och så blir det väl för resten.

— Jag måste lämna igen alla pengarna, eller också blefve jag anklagad för bedrägeri. Det är villkoret.

— En förskräcklig människa, denne välgörare. Är det då alldeles omöjligt för er att anförtro mig, hvem denne så ädle gynnare är? Vet ni det verkligen inte?

— Smäda inte, herr Ekström! Genom honom skall jag återfå den oskattbara gåfvan, mina ögons ljus.

Ekström gick till fönstret och mumlade:

— Bara hon inte får sina ögon än ytterligare öppnade! Jag kan inte tillåta, att Olga följer med. Det ligger någon ond afsikt där bakom.

— O, om hon ändå redan vore här! önskade den blinda. Allt beror ju nu på henne.

Ekström gick af och an i rummet.

— Olga är en förståndig, högt begåfvad flicka, mumlade han för sig själf. Hon skall ej göra något, hvars följder hon ej förmår öfverskåda. Men det är sannt, hennes ädla hjärta . . . Herre Gud, jag blir riktigt rädd, bara jag tänker på denna fem-tusen-kronorsmänniska.

Ekström hade verkligen blifvit förstämd.

— Jag måste nu gå, sade han och fattade den blindas hand. Jag måste träffa en person på bestämd tid. Frampå kvällen besöker jag er åter.

— Ja, var snäll och gör det och laga då, att ni är här före Olga! Jag skulle så gärna vilja, att ni vore närvarande. Tala med henne, så är ni snäll! Det är ju äfven för henne bättre, om hon får beständigt stanna hos mig, det blefve ju ändå någonting helt annat än att gå på fabrik.

— Det kan så tyckas, det medgifves; men, snälla frun, det är kanske ändå inte det rätta. Gud vare med er; jag är här igen klockan sju.

Han smålog vänligt åt barnen och gick.

— Ja, man skulle vilja klättra i träd, bara det inte vore så omständligt. Jag använder också tiden ändamålsenligare, om jag söker träffa Evald. På fabriken vill jag emellertid inte visa mig, och han stryker naturligtvis inte omkring på gatorna. Ekström, ansträng ditt skarpsinne; kanske för dig en liknelse på rätta vägen.

SJUNDE KAPITLET.

Olga.

Vid middagstiden var det också, som fru Zetterling med triumferande min upplyste sin man om, det hon nu löst uppgiften att aflägsna Olga.

— Så mycket bättre, svarade han. Jag väntar alltjämt, att Evald skall taga sitt förnuft till fånga, och det är därför tvifvelsutan mycket bra, om han ej mera har henne för ögonen.

— Men jag tillstår, förklarade Evalds mor, sedan hon sagt sin man, att hon förständigat Olga att lämna fabriken, att mina åtgärder icke synas mig fullständiga, om det icke också försiggår en förändring med vår son Skicka ut honom på resor!

— Han skall i sitt egensinne motsätta sig ett sådant förslag, det förutser jag, svarade fakrikören.

— Jag vet, att en resa till Norge skulle intressera honom, och om han just nu företoge den, så skulle det bli en bra förströelse.

— Ja, om man ändå kunde örmå honom till det! Gärna för mig må han där uppe fotografera kornblixtar eller valla renar, bara de dumma kärleksgrillerna upphöra. Jag är med om allt. Se till, att du får honom in på en bättre väg, och om den se'n skulle leda genom Lappland eller Sibirien, det kvittar mig lika.

— Jag vill göra allt, hvad i min förmåga står, försäkrade fru Zetterling. Först skall han förlora flickans spår, och det är hufvudsaken; men sedan måste vi fortast möjligt sörja för vidare afledning.

Hon var outtröttlig. Eftersom hon icke fullständigt litade på fru Sara, ville hon äfven från annat håll förskaffa sig visshet om Olgas afresa.

Därför begaf hon sig till den hedervärda fru Pilgren. Visserligen föraktade hon denna person, men såg nu i henne ett tjänligt och bekvämt verktyg, hvarför hon måste behandla henne nådigt.

Hennes samtal med henne var mycket kort, men hon understödde sina ord med en betydande penninggåfva.

Fru Pilgren skulle i gengäld nästa dag underrätta fabrikörens fru om, huruvida Olga då flyttat ifrån henne eller ej. Med många bedyranden lofvade hon göra så, som man af henne fordrade.

— Utfalla underrättelserna gynsamt och visa sig vara fullständigt sanna, sade fru Zetterling, så vill jag gifva er ytterligare en extra belöning. Prata framför allt inte bredvid munnen!

Hon återvände hem.

Nu väntade fru Pilgren med största otålighet på Olga, hvilken emellertid tillbringade sin tid nu liksom de andra dagarna på fabriken, där hon arbetade så samvetsgrannt och flitigt, att ingen anade, det hon egentligen redan var afskedad.

Ekström skickade efter åtskilligt betänkande ett bud till fabriken och höll sig själf på afstånd. Budet fick af honom ett bref och förmanades strängeligen att ej lämna det till någon annan än unge herr Zetterling själf.

Men Ekström befarade, att brefvet kanske ändå möjligen kunde komma i andra händer, och därför hade han besinnat sig så länge.

Och därför var också innehållet mycket försiktigt affattadt. Ekström skref nämligen:

"Sänder en vägvisare. — Broder Brum-Brum."

Evald skulle följa budbäraren och först af honom få veta, hvar Ekström väntade.

I följd af faderns förbud hade det varit omöjligt för Evald att ens flyktigt träffa Olga på fabriken. En obeskriflig längtan efter åsynen af henne behärskade honom; men han betvang sig med manlig kraft.

Ett möte under middagsrasten ute på gården eller gatan måste ha förolämpat Olga; ty man skulle naturligtvis ha talat därom på hela fabriken, om också bara en flyktig hälsning växlats mellan flickan och Evald.

Man gjorde, såsom Ekström befarat, svårigheter, när budbäraren ville träffa unge herr Zetterling. Men budet, en son till innehafvaren af det nykterhetsvärdshus, där Evalds vän intagit sin middagsmåltid, var en vaken och bestämd yngling. Han visade ej brefvet för någon utan förklarade med käck frimodighet, att han måste säga Evald personligen något.

Och genom sitt bestämda uppträdande lyckades han också nå sitt mål.

Han stod i ett yttre rum och underhandlade med en betjänt, då Evald kom ut. Den senare stod i begrepp att gå ut i staden; han hoppades bli lättare om hjärtat under bar himmel än inom fyra väggar, hur rikt dekorerade med dyrbarheter dessa än voro.

Han frågade efter ynglingens ärende, och denne lämnade honom brefvet.

Utan att säga ett ord lämnade Evald budet ett silfvermynt och lämnade huset.

— Herrn väntar utanför vattenledningsverket, sade yngligen.

— Det är bra, svarade Evald och skyndade till mötesplatsen, där han träffade Ekström.

— Många tecken tyda på, att den så kallade f—n sluppit lös. Därför ville jag fortast möjligt träffa er, sade vännen.

— Hvad har då händt?

— Jo, jag måste för er berätta en högst märkvärdig historia om den blinda. Hör bara!

På ett liffullt sätt meddelade han Evald, hvad han på middagen fått veta.

— Jag är nu smått nyfiken att få höra, hvad ni säger om den saken. Tills vidare förklarade jag, det jag för fröken Olga visste någonting bättre än att offra sin hälsa i den sjukas tjänst som hennes sköterska och barnjungfru.

Evald hade sänkt hufvudet. Vännens meddelande berörde honom högst pinsamt.

Det borde väl vara han, som förskaffade den älskade en bättre lott, ej den blindas gunst, hvilken ju för resten hade en mycket egennyttig bismak.

— Det är en ryslig tanke, sade han, att jag trots min så ekonomiskt gynsamma belägenhet ej kan göra något för henne, som jag ju af allt mitt hjärta och af all min själ älskar och ärar. Allt,

hvad jag erbjuder henne, skall hon visa tillbaka, jag vet det, att hon städse skall fråga, med hvad rätt hon skulle kunna mottaga någon hjälp af mig.

— Det är det allt för stora ädelmodets skuggsida, svarade Ekström. Om åtminstone *jag* vore en urgammal gubbe, som kunde ta henne till mig såsom min dotter och vaka öfver henne! Men nu slumpar det ju så galet till, att jag ännu är allt för ung för en sådan befattning, och därför kan jag med bästa vilja i världen ingenting göra åt'et.

— Hon bör själf få afgöra, sade Evald. Ingen utöfve något inflytande på henne!

— Men då öfverlämnar man ju ungdomen åt sig själf, och det är också en farlig sak.

— Inte, då det är fråga om Olga. Hon vet, hur långt hon får gå.

— Nej, svarade Ekström med sin vanliga förkärlek för ordlekar, hon vet inte så precis, hur långt det är till Norrköping, hon kunde följaktligen så lätt resa alldeles för långt.

— Ni förstår mig mycket väl, min vän.

— Det var inte så sagdt. Men säg, har ni redan där hemma helt öppet bekänt färg?

— Jag förklarade, att jag ej tar någon annan än Olga till hustru.

— Och hur upptog man det? Naturligtvis såg man då idel eldsprutande berg vandra omkring på nära håll.

— Min far talar inte vidare med mig.

— Men han *räknar* väl fortfarande med er? Räkna är ju hos honom hufvudsaken; till talare har han ju aldrig utbildat sig.

— Han har från och med i dag förbjudit mig tillträde till affären.

— Då lär han väl också ha träffat särskilda anordningar rörande fröken Olga.

— Det vet jag inte; men min mor är villig att medla.

Ekström stannade och såg på Evald med misstrogen min.

— Det tror jag inte, förklarade han.

— Min mor är god och snäll.

— Ära den son, som håller sina föräldrar i vördnad! Men

jag måste tyvärr säga, att jag i detta speciella fall betviflar godheten. I detta enda fall.

— Ni misstar er, Ekström. Jag medger emellertid, att min mors beredvillighet ej skall hjälpa mig.

— Häri öfverensstämma åter igen våra åsikter. Men till hufvudsaken! Följer ni med till fru Sara?

— Hur kan ni bara fråga? Jag vill naturligtvis höra, hur Olga bestämmer sig, vill veta, hvad som sker.

— Att den blinda kommer att af alla krafter bearbeta henne för att vinna henne för sig, det kan man ju tänka sig. Jag är rädd för, att hon lyckas öfvertala flickan.

— Det vore för mig ett hårdt slag.

— Frånsedt det, att ingen ju kan veta, hvad som kommer att hända i Norrköping. Fru Saras förhållanden äro så hemlighetsfulla, så dunkla, att jag trots allt deltagande för henne likväl ej skulle vilja anförtro henne denna skatt.

— Hvad anser ni alltså vara det bästa?

— Att fröken Olga stannar kvar på fabriken, och att *ni* fortsätter striden för er förening. Ni får inte misströsta. Jag säger er det ännu en gång: här gäller det att vara uthållig.

— Jag skall ej låta modet sjunka. Vid min uppriktiga kärlek lofvar jag det.

Ekström tryckte hans hand.

— Rätt så! Låt oss gå! Det vore inte bra, om man finge se oss tillsammans.

— Jag är inte rädd för det, fastän min mor . . .

— Gripes af en lindrig skräck, om hon får se eller bara höra talas om mig.

— Hur förhåller det sig egentligen med den saken?

— Rör och fläkt! Tänk på liknelsen! Men bry inte er hjärna allt för mycket! Bättre är det då att söka utfundera, med hvilket anbud vi skulle kunna öfvertrumfa fru Sara. Kanske fröken Olga inte kan stanna kvar på fabriken. Äfven det fallet måste tas i öfvervägande. —

Vid samma tid hade bokhållare Lennmark stigit in i sin chefs arbetsrum.

— Herr fabrikör, tog han halfhögt till orda, nu har jag en plan med afseende på flickan . . .

— Talar ni om Olga Willner?

— Ja visst.

— Tack; men det behöfs inte vidare.

Bokhållaren spärrade upp ögonen.

— Hva'? Behöfs det inte?

— Nej.

— Törs jag fråga, om man då redan sörjt för . . .

— Jag har inte tid, och inte ni heller. I morgon reviderar jag.

Han fortfor i sin sysselsättning.

Det skimrade i både grönt och blått för Lennmarks ögon. Han hittade knappast dörren.

När han steg in på kontoret, smittade hans blekhet genast kassören.

Denne började darra. Han anade, att chefen sagt den andre någonting högst obehagligt.

Lennmark undvek kamratens forskande blickar. Han böjde sig hastigt ned öfver stora hufvudboken och bläddrade så häftigt i den, att det uppstod formligt luftdrag.

Det såg rakt ut, som hade bokhållaren och kassören i kompani någonting särskildt på samvetet.

Då de slutat arbetet för dagen, begåfvo de sig i sällskap utom tullen. —

Så snart det blifvit mörkt, infann sig den präktige Spets hos fru Pilgren.

Han frågade efter Olga.

Kvinnan berättade, att flickan ej varit hemma se' i förra kvällen, men nämnde ej ett ord om fru Zetterlings besök. Först sedan Spets började tala om denna och gumman märkte, att han var invigd i hemligheten, lät hon tungan löpa.

— Hon ska' ju resa bort, efter hvad jag hört.

— Har fru Zetterling sagt er det? frågade detektiven.

— Ja visst.

— Det vet jag ingenting om. För resten har jag inte med det att göra. Jag blandar mig inte obefogadt i andras angelägenheter. Är det tills vidare sörjdt för flickan?

— Hon arbetar ju på fabriken igen.

— Det är bra.

Mannen aflägsnade sig.

En kvarts timme senare kom Olga. Hon såg lugn ut. Äfven i det nya öde, som hotade henne, hade hon fogat sig. Åter igen var hon utan arbete, men hon litade på, att den välvillige man, som hon i går lärt känna, ej skulle vägra henne sitt råd.

Ekström hade trots sina egenheter fort tillvunnit sig hennes fulla förtroende. Han var helt visst en ärlig natur, mot hvilken man kunde vara fullt öppen; Olga var säker på att ej ha misstagit sig på honom.

Att hon äfven tänkte på Evald och förutsatte, att hennes öde måste väcka dennes deltagande, det är ju helt naturligt.

Men att tala med honom om sin nödställda belägenhet, det drog hon sig tör. Hennes känslor för honom voro för heliga för att få bemängas med alldagliga bekymmer. Ingenting var henne mera motbjudande än det.

Fru Pilgren var nu, då hon ansåg Olgas afresa såsom alldeles viss eller åtminstone högst sannolik, icke längre så moderligt omtänksam som förut.

— Hvar har ni varit så länge? frågade hon. Trodde rakt, att det händt er någon olycka.

— Därför har Gud bevarat mig. Jag vill nu göra upp med fru Pilgren och betala min skuld.

— Har ni då pengar?

— Åtminstone så mycke', att det räcker till det och litet mera. Hur mycket är jag skyldig?

Fru Pilgren räknade på sitt vis och uppgaf slutligen en bestämd summa. Olga gjorde upp med henne utan att sätta sig och närmade sig sedan dörren.

— God natt, fru Pilgren! sade hon.

— Hva'? Stannar ni inte hemma i kväll heller?

— Det är mig omöjligt.

— Då får jag väl inte se er mera?

Olga vardt förvånad öfver denna fråga.

— Tror ni det, bara för att jag betalat min skuld? frågade hon.

— Jo . . . nej, det vill säga, jag tänkte bara det.

Fru Pilgren hostade. Kanske hade hon nu förrådt något, som Olga ännu ej visste om.

— I morgon kommer jag igen och hoppas då få tillbringa natten i ro. Nu är det inte möjligt. Adjö!

Fort försvann Olga och ilade i väg till den blinda. Hon var så orolig och bekymrad för denna, att hon därför nästan helt och hållet glömde sitt eget trångmål. Det var emellertid inte lättsinne af Olga, nej, det var verklig själsstorhet.

Denna flicka tillhörde de få, som förmå lyfta sig så högt, att de rädda bekymren om det egna jaget ej kunna följa andens flykt. Att sörja för andra, för älskande och betryckta, det betraktade Olga som sitt förnämsta åliggande. För henne själf, därpå litade hon, skulle nog *den* sörja, hvars bud lyder:

"Älska din nästa såsom dig själf!"

Besjälad af sådana tankar, vandrade hon raskt framåt. Det var det hos henne inneboende hjältemodets tänkesätt Ja, Olga var en hjältinna.

Man må icke tro, att hjältemod endast ådagalägges på det blodiga slagfältet, öfver hvilket den obevekliga döden jagar fram! Man må icke tänka, att endast den förtjänar lagern, som oförskräckt kämpar mot lössläppta element.

Nej, icke mindre prisvärda äro de, dessa det dagliga lifvets hjältar och hjältinnor, hvilkas strider försvinna i massornas id och äflan; ja, deras strid är ofta mycket hårdare än de förras, ty det fattas dem den mäktigaste sporren till seger, nämligen erkänslan.

En sådan stridande var Olga Willner. Med beslutsamhet hade hon tillbakaträngt hvarje feg tanke, och om hon också på sin törnbeströdda väg funnit goda människor, ville hon dock ej draga fördel af deras deltagande.

Hennes egna händers ärliga arbete borde vara hennes ankare; på ingen annan ville hon stödja sig än på sin Gud, hvars bild hon bar i sin kyska barm.

Med snabba steg ilade hon framåt och kom så att gå förbi tvänne män. Dessa båda voro fabrikör Zetterlings bokhållare och kassör.

— Det var hon! hviskade den förre.

— Hvem?

— Olga Willner.

— Hvad ha vi med henne att göra? Vi ha verkligen annat att tänka på än på vackra fruntimmer.

— På denna flicka tänker jag i alla fall. Det vore ju öfverflödigt att nu säga dig, hvarför jag det gör; men snart ska' du få se, att jag ändå inte byggt på lösan sand. —

Mycket tidigare än dessa hade Evald och Ekström kommit hit ut. De gingo dock icke genast in till den blinda.

— Jag lofvade komma klockan sju, sade Ekström. Inte senare, men inte heller tidigare; det är så min vana. Jag skattar punktligheten som en af de förnämsta dygderna.

Evald for med handen öfver pannan.

— Hon måtte väl bara komma, sade han. Mig skulle det bereda verkliga kval, om hon ej infunne sig.

— Jag förutsätter icke det. Liksom himmelens änglar kommo för att trösta de tåligt lidande, hvilka fordomdags icke lära ha varit så sällsynta som nu för tiden, så skall äfven hon komma för att bistå de lidande. Hon har ju ingen aning om den stora förändring, som skall ha inträdt i den blindas förhållanden.

— Och det just genom henne, tillade Evald.

Ekström stannade.

— Ja, det tål nog att tänka på, hvilken hållning vi skola intaga. Om ni är af den åsikten, att man bör afvakta Olgas fria beslut, så har jag ingenting att däremot invända. Men att helt och hållet afstå från hvarje invändning, det är ingalunda efter mitt sinne. Fastmer tänker jag göra fröken föreställningar. Jag känner den blinda allt för litet för att anförtro henne en sådan skatt.

— Ni håller då icke så särdeles mycket på denna kvinna?

— Jag vet ingenting ofördelaktigt om henne; men hennes aftal med den obekante kan jag inte riktigt förlika mig med. Jag anar ingen god afsikt i den bestämmelsen, att fröken Olga måste följa med och vårda den blinda. Och jag kan heller inte underlåta att göra mig den frågan, om en sådan sysselsättning skulle kunna ha någon betydelse för den unga flickans framtid. Det är nog sannt, att fru Sara säkerligen ej skall låta någonting fattas henne, men hur blir det sedan? Den kamp, som ni kämpar för Olga, är icke slut om några veckor, vi kunna icke hoppas det, och innan den striden är afkjord, kan ni inte göra någonting alls för er käresta, emedan hon kommer att tillbakavisa allt. Är det inte bättre, att hon förblir arbeterska för att kunna stå på egna fötter och äfven,

hvilket Gud förbjude, icke vara hjälplös, ifall ni skulle duka — under?

— Det kommer aldrig att ske. Jag afstår inte från henne.

— Det tycker jag om, och jag har själf uppmuntrat er till ståndaktighet, ty ni vill tillkämpa er ett oskattbart pris. Men kan det inte gå så, att ni blir nödsakad att söka er någon utkomst, innan ni kan tänka på förbindelsen med Olga?

— Ni tror alltså, min käre Ekström, genmälte Evald dystert, att min far skulle kunna hota med att göra mig arflös?

— I det afseendet tror jag ingenting alls. Härvid torde äfven er mors hållning vara bestämmande. Men jag tänker nu på mer än en möjlighet. Hur ska' det alltså bli, om ni förr eller senare står ensam i världen och ej hunnit förvärfva något vid tiden för Olgas skilsmässa från fru Sara. Naturligtvis måste de förr eller senare skiljas, ty fem tusen kronor räcka inte i evighet.

— Ska' vi alltså afråda Olga?

— I all synnerhet då, ifall hon har utsikt att få stanna kvar på er fabrik.

Evald nickade på hufvudet och Ekström såg på klockan.

— Låt oss nu gå till Sara!

De stego in till den blinda.

— Så bra, herr Ekström, att ni kommer! sade kvinnan, som kände igen honom på gången. Nu är nog också min ängel snart här.

— Antagligen. Jag har med mig unge herr Zetterling, som med oss gläder sig öfver den gynsamma förändringen i edra förhållanden.

— Ack, ännu är ju ingenting bestämdt. Allt beror på hennes vilja. Om hon vägrar, då måste jag ju lämna igen pengarna.

— Ett mycket underligt villkor, kära frun, anmärkte Evald. Måste ni då verkligen gå in därpå?

— Det återstod mig ingenting annat.

— hvilken afsikt kan väl ligga till grund därför?

Evalds fråga gjorde den blinda ängslig.

— Något dåligt kan ej därmed åsyftas, ty det är jag inte med om, förklarade hon. Jag skall beskydda min kära Olga, och hos mig skall hon säkerligen ej vara utsatt för något trakasseri.

Ekström ryckte på axlarna.

Hvarken han eller Evald svarade. Den förre satte sig invid sängen, den unge mannen gick till fönstret.

Efter en tämligen lång paus sade han:

— Jag vill gå emot Olga.

Vännen gaf ett stumt tecken till samtycke.

— Ack, stanna kvar! inföll då kvinnan. Hon måste ju strax vara här.

Ekström lät emellertid Evald förstå, att denne ej borde rätta sig efter den blindas önskan.

Den unge mannen lämnade stugan.

— Unge herr Zetterling vill omstämma henne till min nackdel, vill öfvertala henne att säga nej, klagade kvinnan.

— Han har ett mycket känslofullt hjärta, svarade Ekström, men han är framför allt mån om Olgas väl. Emellertid har han uttryckligen förklarat, det han ej kommer att yttra något, hvarken för eller emot, innan han får höra, hvad hon själf säger.

Den blinda svarade ej. Hon knäppte ihop händerna, och hennes anletsdrag förrådde stor ängslan.

Äfven Evald såg nu bokhållaren och kassören, men han gaf inte alls akt på dem, ty han spanade så ifrigt efter Olga. De båda männen bekymrade sig heller inte om honom.

Snart visade sig Olga. Hon var lätt att känna igen på sin elastiska, graciösa gång.

Evalds hjärta klappade våldsamt, när han närmade sig henne.

Med sänkt blick gick flickan sin väg fram och såg först då öfverraskad upp, när hans röst nådde hennes öra.

— God afton, fröken! Tillåt mig ledsaga er till den sjukas bostad!

— Herr Zetterling . . .

Olgas vackra röst var knappast hörbar.

— Afslå icke min bön!

Hennes blick undvek hans, men hon gaf stum sitt samtycke.

— Jag tackar er.

Han ville föra den förtjusande flickans fina hand till sina läppar, men Olga ville ej tillåta det, och vördnadsfullt afstod han då från sitt uppsåt.

— Är fröken ond på mig?

— Hvarför skulle jag det vara?

— Er vägran . . .

— Är väl på sin plats, herr Zetterling.

— Begärde jag då för mycket?

— Ja, ljöd det bestämda svaret.

Evald yttrade ej ett ord vidare, innan de kommo fram till stugan. Han öppnade ytterdörren, och Olga steg in, men stannade i förstugan.

Den unge mannen märkte, att hon trodde, det han nu ämnade taga afsked af henne.

— Fröken, sade han då, min vän Ekström är här. Det har sina särskilda skäl, och jag skulle ej vilja skiljas från honom; men detta beror på er tillåtelse.

— Jag äger inte att bestämma här, och eftersom ni är den stackars sjukas välgörare, står er naturligtvis vägen till henne öppen.

Evald drog igen dörren efter sig. Han visste icke rätt, hur han skulle tyda flickans beteende.

Det låg emellertid i fabriksflickans uppträdande en hennes person skyddande förnämhet. I går hade Olga blifvit öfverväldigad af ögonblickets makt, men i dag visade hon sig stolt och självmedveten. Denna flicka höll på sig själf, hon visste sitt värde, om också den jungfruliga blygsamheten det oaktadt prydde henne och den sänkta blicken och kindens lifliga rodnad tillkännagåfvo, att hon var förlägen och därför handlade af medfödd känsla och icke af beräknande koketteri.

Vid åsynen af Sara höjde hon hufvudet och skyndade genast fram till sängen.

— Mor Sara, här är jag nu ändtligen, sade hon.

— Min goda ängel! Hvad jag i dag väntat!

— Men ni är ju inte ensam, och jag vet, att herrarna äro hänsynsfulla.

Hon vände sig till Ekström och räckte honom med ett förtrollande leende handen.

— Välkommen, fröken, hjärtligt välkommen! sade mannen. Vi ha i kväll infunnit oss till en viktig rådplägning, och jag hoppas, det ni ej misstyder vårt intresse för er framtid.

— Visst inte, svarade Olga, som så småningom återvann sitt obesvärade sätt. Hvarför skulle jag väl det göra?

Evald hade åter igen dragit sig tillbaka till ett fönster. Drömmande hvilade hans blick på den härliga flickgestalten.

— Sjung alltså ut, fru Sara! uppmanade Ekström denna. Börja med er stora nyhet!

Den blinda efterkom uppmaningen, i det hon tog till orda:

— Sätt er här hos mig, snälla Olga! Jag har i kväll att af er utbe mig ett viktigt afgörande.

— Af mig! Hvad skulle väl jag kunna afgöra? Jag är ju inte ens i stånd att råda.

— Alltsammans beror uteslutande på er, svarade den blinda. Se på mig och mina barn! Om ni vill, så ha vi er att tacka för vår lycka.

Sådana ord måste ju nödvändigt försätta den unga flickan i stor förvåning.

— Hur skall jag tyda dessa edra ord! frågade hon.

Därvid sökte hennes blick Ekström, men denne hade från bädden dragit sig bort i halfmörkret vid dörren. Han ville förblifva sin föresats trogen, att tills vidare icke blanda sig i saken.

Evald led outsägliga kval.

Att Olga icke längre skulle vistas i hans närhet, det var för honom en förfärlig tanke.

Han skulle redan nu velat höja sin röst för att hos Olga bönfalla om, det hon ej måtte göra det. Men äfven han betvang sig och störde icke samtalet mellan de båda fruntimren.

Den blinda fortfor nu:

— Det var någon hos mig och erbjöd mig mycke' pengar. Hvem det var, det vet jag inte, men pengarna har jag redan. Det är fem tusen kronor.

— Min Gud! utbrast Olga. Har ni verkligen fått en så stor gåfva? Hvem kan ni väl ha att tacka för den?

Summan tillhör endast villkorligt mig. Jag får behålla den endast på de villkoren, att jag flyttar till Norrköping för att där låta en specialist bota min blindhet, vidare får jag ej söka lyfta den slöja, bakom hvilken gifvaren döljer sig, och slutligen måste — *ni* följa med mig. Det senare är hufvudvillkoret. Uppfylles icke det, då är jag lika fattig och hjälplös som förut.

Nu var det afgörande ögonblicket inne.

Den blinda trefvade efter Olgas hand, hvilken också strax räcktes henne.

Ekströms och Evalds blickar hvilade oafvändt på den unga flickan.

Den blinda bad:

— O, tala, käraste lilla Olga! Ni är ju inte bunden af er sysselsättning på fabriken?

— Det är jag inte.

— Ni kan alltså redan i morgon anträda resan i mitt sällskap? Ty redan i morgon måste jag i väg.

— Ert tillstånd tillåter nog inte det.

— Men jag *måste;* i annat fall går jag miste om pengarna.

— Högst besynnerliga föreskrifter! anmärkte flickan med missnöjd min.

— Men det är så, det svär jag. O, var nu så snäll och afgör mitt öde! Ni säger ju själf, att fabriken . . .

— Den lägger inte alls några hinder i vägen, ty jag har i dag blifvit afskedad.

Ekström såg på Evald.

Nu steg den senare hastigt fram.

Med darrande röst tog han till orda:

— Förlåt, fröken, att jag frågar, men hur kom det sig? Så tvärt afskedas ju nästan aldrig någon hos oss. Skedde det kanske på er egen begäran.

— Ingalunda.

— Hvem har då afskedat er?

Olga teg.

Det var för henne pinsamt att tala med Evald om hans mor.

— Hvem har gjort det? Jag besvär er, säg mig det!

— Fru Zetterling, svarade Olga efter kort betänkande.

Evald stod där helt häpen.

— Det är den välvilliga hållningen, ljöd Ekströms basröst.

Evald sökte hämta sig från bestörtningen.

— Säg, fröken, har min mor talat med er?

— Hon uppmanade mig att sluta och gjorde upp med mig. Därför kan jag obehindradt resa, och jag gör det; ja, mor Sara, jag följer med er.

Ett glädjerop undslapp den blindas läppar.

Barnen sågo bestörta ut, men modern tänkte nu endast och allenast på att smeka Olga, sin ängel. Hon drog den vackra flickan intill sig samt kysste och smekte henne stormande.

Ekström, som eljes ej så lätt lät bringa sig ur fattningen, stod där helt förbluffad.

Men Evald blickade med tröstlös min framför sig. Nu uppsteg hos honom en obetvinglig ovilja mot modern. Denna tycktes ju drifva ett falskt spel med honom.

Ekström brummade:

— Ett fördömdt streck i räkningen det här. Att det skulle gå på det viset, det hade jag verkligen inte tänkt mig.

Evald kunde icke längre behärska sig. Han steg fram till Olga, sedan denna nu med mildt våld undandragit sig den blindas ömhetsbetygelser, och sade i upprörd ton:

— Fröken, ett misstag måtte här ha blifvit begånget. Ni kan och ni *skall* stanna kvar. Gör det, jag ber, jag bönfaller därom.

Då svarade den unga flickan med eftertryck:

— Det är bäst, att jag försvinner härifrån, och därför hälsar jag tillfället därtill välkommet. Det är bäst så, det säger jag ännu en gång, herr Zetterling, och jag har redan tänkt mycket därpå. Ja, jag reser, det är nu mitt oåterkalleliga beslut.

— Gud vare tack och lof! utlät sig den blinda.

Evald stod där som tillintetgjord. Han uppfattade rätt meningen i Olgas ord.

Äfven nu förstodo de älskande hvarandra.

Olga hänvisade till försakelsen såsom det enda, som de kunde göra för att mildra hennes hårda öde.

Hon visste alltså om hans kärlek, hon hade fullkomligt fattat den, men hon ville undvika en strid, som bringade föräldrarna i harnesk mot sonen, och därför ålade hon sig som verklig hjältinna försakelse.

Evalds blick irrade bort till Ekström.

— Jag måste tiga, sade denne mycket allvarligt. Åtminstone kommer jag icke att tala nu.

Evald vacklade bort till vännen och stödde sig på honom.

— Rysliga öde! suckade han.

Ekström var djupt rörd. Det hindrade honom emellertid icke från att fatta ett raskt beslut.

— Vi ha hört ert afgörande, fröken, och jag anser det vara oantastligt. I morgon är jag här igen för att taga afsked af er och fru Sara. Nu går jag. — Kom, herr Zetterling.

Han fattade den unge mannens hand.

Evald fäste blicken på Olga.

Redan stod han med Ekström invid tröskeln, då flickan plötsligt skyndade bort till honom.

— Farväl, herr Zetterling! Blif lycklig!

Flyktigt fattade hon med dessa ord hans hand. Sedan vände hon sig bort och skyndade tillbaka till sjukbädden.

— Ja, mor Sara, vi resa härifrån, sade hon med fast röst.

Ekström drog beslutsamt Evald med sig ut.

— Kom! sade han. Här ha vi ingenting vidare att beställa. Ut i fria, friska luften! Var en man, som brukar sitt förnuft, och låt icke nedtrycka er af ögonblickets tyngd!

De kommo ut i det fria. Evald såg med outsäglig smärta i sina drag upp mot himlen.

— Hon afvisar mig, hon vill inte alls veta af mig, klagade han. Det var bara en nådeblick, som jag vid afskedet erhöll af henne. Nu är det förbi, allt förbi.

Ekström sökte rycka upp honom med orden:

— Fattning, lugn, manhaftighet! Låt inte böja er till jorden, nej, bär hufvudet högt! Det anstår en man, och så måste framför alla andra den handla, som kallar en Olga sitt ideal. Blif henne värdig! Resten är Guds sak. —

Så snart Evald stigit öfver tröskeln, sveko krafterna Olga. Snyftande sjönk hon ned på en stol bredvid sjukbädden.

— Nu är det gjordt. — Gud, min Gud, förläna mig din kraft!

Men där ute hof Ekström upp sin basröst och yttrade, icke utan hjärtlighet:

— Det ena du vill, det andra du skall;
Men vet, hvad du vill, och segra du skall.

ÅTTONDE KAPITLET.

En inflytelserik vän.

Bokhållare Lennmark hade, som vi redan sett, blifvit ytterst bestört öfver underrättelsen, att chefen ämnade anställa revision.

Och denna bestörtning hade äfven smittat kassören.

Saken var den, att de båda herrarna i kompani systematiskt bedragit sin arbetsgifvare på ansenliga belopp.

Men nu hade de helt plötsligt råkat i klämma. Lyckades de icke till i morgon anskaffa trettio tusen kronor, så måste det bli upptäckt, hur de fuskat.

Härom rådgjorde de, sedan de lämnat kontoret på kvällen, men de kunde ej enas om sättet för den summans anskaffande.

Bokhållaren var fast besluten att uppbjuda allt för att förebygga upptäckt, kassören däremot gaf redan nu allt förloradt.

Sent på natten skildes de åt, halfvägs som ovänner. Det oaktadt infann sig Lennmark tidigt på morgonen hos sin medbrottsling och uppmanade honom att medfölja till affären.

— Jag klarar skifvan, ser du, förklarade han.

Uppmuntrad häraf följde den förut alldeles förtviflade kassören med till kontoret.

Denna morgon voro de för ovanlighetens skull de första på platsen.

— Öppna kassan! befallde Lennmark.

Den andre lydde.

— Hit med fyra tusen kronor! sade Lennmark befallande.

— Hvad då? Har du verkligen den anvisning, som du talade om?

— Naturligtvis.

— Får jag se då?

— Nej. Fyra tusen kronor först!

— Ja, men . . .

— Räkna upp pengarna!

Kassören villfor ändtligen den andres begäran.

— Se så, nu får du i stället den här bankanvisningen på trettiofyra tusen kronor. Därmed får du ju kassan att stämma?

— Ja visst. Men hvar har du fått detta värdepapper ifrån!

— Bry dig inte om det, så är du snäll. Hufvudsaken är, att det nu ej finnes något deficit. Hvad resten anbelangar, så hjälper oss bokföringen för tillfället ur klämman. Stäng kassan och låt oss skenbart arbeta!

Så skedde. Om en liten stund infann sig den öfriga kontorspersonalen.

Strax därpå kom äfven direktören. Han hälsade och gick in i sitt rum. Det såg inte ut, som om fabrikören nämnt någonting till honom om en förestående revision.

Herr Zetterling kom senare än vanligt till kontoret. Han hade under och efter frukosten med sin tru haft ett längre samtal, hvilket rört sig kring projektet att skicka Evald ut på resor.

Men när han ändtligen kom, ropade han genast till sig direktören och sade:

— Säg kassören, att vi i dag ska' verkställa revision! Jag kommer strax ut.

Det förvånade inte alls direktören, att han på förhand skulle underrätta kassören om en förestående granskning af kassan, ty man behöfde naturligtvis icke öfverraska en person, som åtnjöt allmänt förtroende.

Så hade äfven chefen själf tänkt, när han dagen förut varskott Lennmark. Han anade icke, att han därigenom räddat de båda männen från fördärfvet, men tillfogat sig själf den största skadan.

Kassan undersöktes, och fabrikören granskade äfven noga Lennmarks bokföring.

Direktören var honom härvid behjälplig, men de båda herrarna kunde ej upptäcka någon oegentlighet. Lennmark var synnerligen skicklig i posternas gruppering och fördelning, och hos kassören var allt i bästa ordning.

Kassan var för tillfället ovanligt stor, och bankanvisningen på trettiotusen kronor förvånade därför icke.

Det fanns flere liknande värdepapper, och fabrikören, som ej hyste det ringaste misstroende, gjorde inga frågor.

Direktören däremot frågade, hvarifrån den stora anvisningen kommit.

Härpå svarade kassören:

— En främling var här i dag morse, medan jag och Lennmark ännu voro ensamma. Han hade mycke' brådtom, sa' han, och jag skulle göra honom en stor tjänst, om jag mottoge papperet mot kontanter, så att han ej behöfde vänta, tills bankerna öppnades.

— Föreföll inte det er misstänkt?

— Inte alls.

— Låt mig se papperet en gång till!

— Var så god, herr direktör!

Fastän kassören fann detta sin förmans beteende otrefligt, tviflade han dock icke på, att han fort skulle kunna lugna honom, han var duglig i sitt fack och lät icke så lätt lura sig. Det hade inte händt honom en enda gång under de tolf år han varit anställd här.

Han lämnade papperet till direktören, och denne fann efter den noggrannaste pröfning ingenting att däremot invända.

— Det är bra, sade han och gick till chefen och Lennmark.

Vid middagstiden var revisionen afslutad.

— Jag tackar er, mine herrar, sade fabrikören. Ni ha som alltid fyllt er pliki på ett oklanderligt sätt.

De sålunda lofordade bugade sig, och fabrikören återvände till sitt enskilda rum.

De båda bundsförvandterna skötte nu hvar och en sitt, tills de strax efter klockan sju lämnade kontoret.

— Hvad ville direktören med värdepapperet? frågade Lennmark.

— Undersöka, om det var äkta.

— Och han fann, att så var?

— Ja. Jag hoppas, att äfven banken finner det.

— Vi ska' väl inte tro annat.

— Om jag bara visste, hvarifrån du fått det där papperet!

— Det kan väl vara dig tämligen likgiltigt, tycker jag. Huvudsaken är ju, att fabrikören fann kassan i bästa ordning.

Kassören suckade.

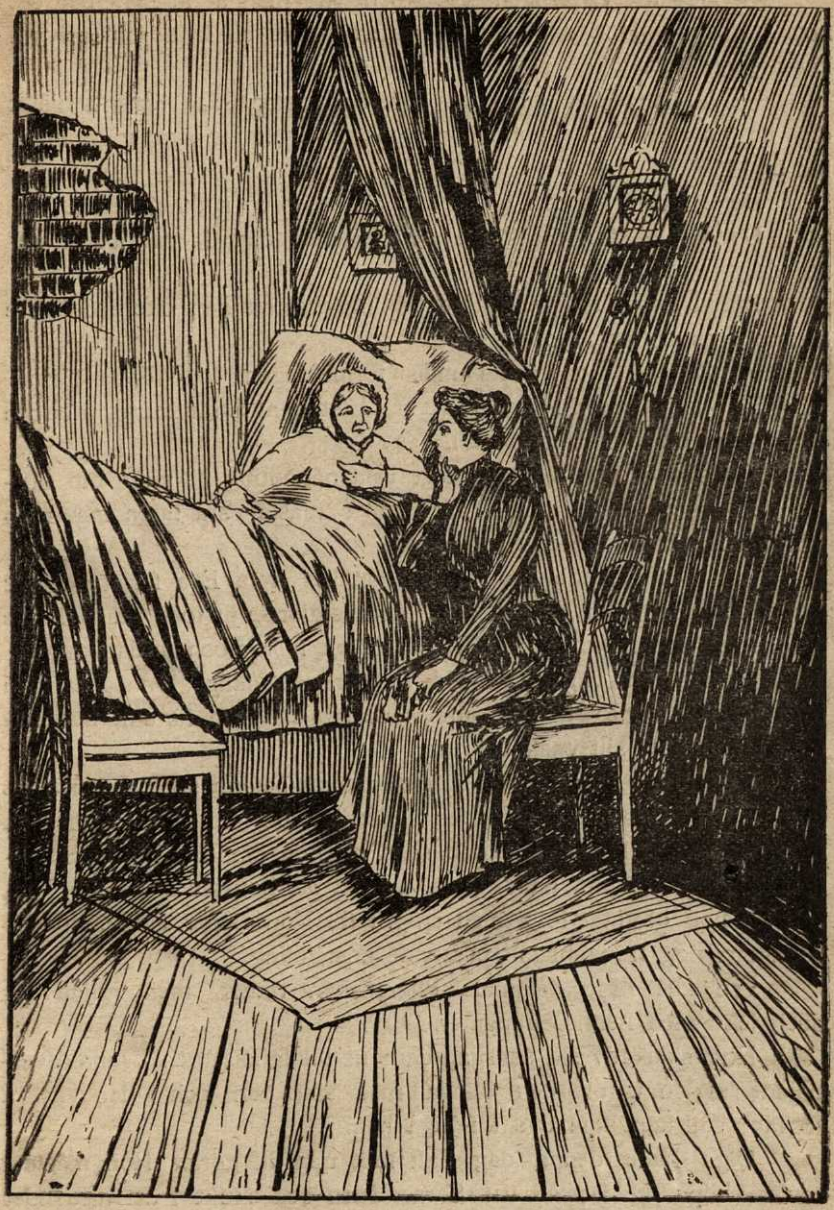

Så snart Evald stigit öfver tröskeln, sveko krafterna Olga. Snyftande sjönk hon ned på en stol bredvid sjukbädden.

— Det är visserligen godt och väl, men åt fanders bär det nog till slut. Hur ska' jag för resten kunna bli kvitt min privata kassafeber?

— Ja, inte vet jag; det blir din ensak. Jag har nu hjälpt dig ur en fördömd klämma. Begär inte, att jag ska' göra mera för dig!

De skildes åt, och nästa dag lät kassören sjukrapportera sig.

Detta blef för öfrigt en betydelsefull dag i mer än ett afseende.

Bland annat titlkännagåfvo tidningarna, att den rike godsägare Strandbergs dotter förlofvat sig.

Fru Zetterling upptäckte under förmiddagens lopp Evas förlofningsannons och förklarade det vara brutalt af Strandbergs att icke åtminstone ha väntat en tid till.

Också ville hon nödvändigt veta någonting närmare om fästmannen, hvilken att döma af namnet måste vara utländing, men fabrikören kände inte alls till honom.

Att det grämde honom mycket att veta Eva förlofvad, det kan man ju tänka sig, ty det omintetgjorde ju totalt hans länge närda önskan att kunna i en hand förena fabrik och jordagods.

Fabrikören var alltså vid synnerligen dåligt lynne, då han begaf sig till kontoret, och han visade sig där icke för sina biträden utan stannade i sitt enskilda rum.

I så mycket lyckligare sinnestämning befann sig hans fru, då gumman Pilgren kom med den underrättelsen, att Olga Willner på morgonen varit hos henne och sagt, att hon ämnade lämna Stockholm. På tillfrågan hade Olga svarat, att hon slutat på fabriken, och att hon beslutat följa med en fru till Norrköping. Hon hoppades där snart nog finna någon passande anställning.

Fru Zetterling belönade Pilgrenskan rikligt, men nöjde sig doch icke med hennes uppgifter.

Hon skickade sin sällskapsdam ut till landet, och denna öfvertygade sig om, att den blinda med sina barn och i den vackra flickans sällskap lämnat sitt fattiga hem.

Olga hade denna dag haft fullt upp att göra. Hon måste i staden köpa kläder åt fru Saras barn och skulle i det afseendet äfven sörja för sig själf.

Hon antog detta den blindas anbud, men gjorde på ett högst

blygsamt sätt bruk däraf. Hon ansåg sig så mycket mer berättigad därtill, som hon ju ville stanna hos den sjuka i egenskap af tjänarinna och ej gjorde anspråk på någon kontant lön.

Men att tjäna utan någon som helst ersättning, det tilläto ju henne icke hennes förhållanden, och den blinda ville heller inte alls veta af det.

För öfrigt sade sig Olga, att hon måste tänka på någon säkrare existens för framtiden, och därför måste hon vara snyggt klädd. —

Ekström kom igen nästa dag, såsom han lofvat. Han var långt ifrån att söka rubba Olgas beslut, och han hjälpte henne så beredvilligt på bästa vis med förberedelserna till resan.

Härigenom befästes än ytterligare förtroendet mellan dessa båda, och Olga lofvade uppfylla hans begäran att skrifva till honom och tala om, hur hon hade det i Norrköping.

Så reste Olga, och Ekström blef kvar i en rätt vemodig sinnesstämning. Han beklagade, att den vackra flickan med hjärta af guld gifvit sig i väg.

Men han måste i alla fall högakta Olgas beslut. Detta hade sin grund i den alldeles riktiga uppfattningen, att en sammanvaro med Evald Zetterling endast kunde bringa sorg och smärta.

Med klar blick öfverskådade Olga den klyfta, som skilde henne från den älskade, och med rätt uppfattning af ställningen sade hon sig, att hennes afresa vore det enda medlet att undgå de faror, som i all synnerhet Evald stod i begrepp att öfver sig frambesvärja.

Det var, hvilket Ekström också fullkomligt förstod att värdera, ingalunda lätt för den unga flickan att som tjänarinna ansluta sig till den henne i alla fall främmande kvinnan; men hon såg i den plötsliga möjligheten att göra det en Guds fingervisning, hvilken hon ej ville undandraga sig.

Så mycket högre måste man värdera hennes beslutsamhet, så mycket mer betydande var den själsstorhet, som där visade sig. En annan i hennes ställe skulle, pockande på Evalds kärlek, ha försökt utöfva tryck på hans föräldrar; men Olga försmådde det, hon skildes med den fasta viljan att försaka, och hon hoppades, att det på så vis äfven för Evald skulle bli lättare att göra sammalunda.

Men hon uppnådde därigenom endast raka motsatsen. Vid hennes ungdom var det ju inte möjligt att handla alltigenom praktiskt. Hon tänkte ädelt, och hennes handlingar voro rena och långt höjda öfver medelmåttan.

Men fastheten, handlingskraften och passionen hos en älskande man kunde hon omöjligen på förhand till fullo inse. Så kom det sig, att hennes måttfullhet vid det senaste mötet med Evald bara ännu mera uppeldade.

Och i skilsmässans ögonblick hade hon ju för resten blifvit öfvervältigad af sina känslor och hade låtit hjärtats strängar ljuda, mot sin vilja därtill drifven af en högre makt.

Detta allt var ägnadt att sporra Evalds handlingskraft till det yttersta.

Han ville inte alls veta af försakelse, han ville strida för sin lycka, ville tillkämpa sig den älskade flickan, om också värld och afgrund grepo till vapen mot honom.

Redan samma dag, som Olga reste, svor han med sin hand i vännens heligt, att han ej skulle vika tillbaka utan modigt kämpa för den högsta lyckan, hvilken han sammanfattade i det dyra namnet — Olga.

Två dagar senare infann sig Evald i skymningen åter igen hos Ekström.

Denne stod ute i sin lilla trädgård och betraktade de få stjärnor, som voro synliga på himlahvalfvet.

— Skönt, vän Evald, att ni kommer, sade han. Jag har redan saknat er mycket. De senaste dagarna har jag blifvit uppruskad ur min andliga vinterdvala. För att göra en jämförelse, förefaller jag mig själf som ett uppvaknadt murmeldjur eller som någon annan till samma klass hörande, älsklig varelse. Man är ju bara half människa, när man inte kommer i tillfälle att dela glädje och sorg med andra.

— Tills vidare är det tyvärr bara sorg, åtminstone så långt ert kärleksfulla deltagande rör min person, käre Ekström, svarade Evald.

— Fäll bara inte modet! Vi ha flera dagar kvar.

— Beständig förtret nedslår mitt mod.

— Åhå! Järnet härdas af hammarslag. Ni är järnet, som skall bli stål. Hammaren är er herr pappa, och er fru mamma —

ja, hon är också en liten hammare, som visserligen ser klen och mjuk ut, men som likväl kan slå till rätt duktigt.

— Jag måste nu i väg igen, svarade Evald.

— Vill man skicka er på resor?

— Ja, till Norge.

Ekström smålog.

— Beräkningen är inte illa. Där är nog kallare än här, och man tror väl, att edra känslor där lättare ska' bli afkylda.

— Man misstänker, att jag åter vill närma mig Olga.

— Ah, det visar ju, att herr och fru Zetterling ej förlorat något af sitt skarpsinne.

— Jag anträder inte den resan, förklarade Evald beslutsamt.

— Det skulle jag också säga i ert ställe. Men nu vilja vi höra, hvad jag säger i *mitt* ställe, och det är någonting helt annat, min käre Evald.

— Ni råder mig till foglighet?

— Inte heller det.

— Hvad alltså eljes, ni gåtfulle man?

— Varen listige såsom ormar och enfaldige såsom dufvor! Vi måste slå in på den gyllene medelvägen.

— Medelvägen?

— Ja. Eller skulle det mellan Stockholm och Norge icke finnas någon sådan? Nog tycker jag, att plats finnes.

— Ni tycker om att tala dunkelt.

— Vänta bara, tills jag med en af mina snilleblixtar åter upplyser allt. Men därtill fordras en smula tålamod; mitt snille blixtrar inte alltid.

— Ni anar knappast, hvad som försiggår inom mig.

Ekström såg lugnt på sin unge vän och svarade så förtvifladt torrt:

— Det behöfs heller inte alls.

— Vill ni då inte råda mig?

— Tror ni redan, att ni misstagit er på mig?

— Nej, Ekström, nej; men tiden hastar. Man vill ovillkorligen, att jag skall anträda resan redan i morgon afton.

— I morgon afton? Det är mycke' älskvärdt!

— Jag finner det afskyvärdt. Och min far yrkar därpå. Han har genom mamma låtit säga mig, att jag ej får motsätta mig, ty

i så fall kommer han att tillgripa de strängaste medel. Jag är här öfverflödig, jag får inte vidare befatta mig med affären, innan jag är gift.

Ekström gnuggade händerna.

— Ser ni, däri kan ni ju låta er herr pappa få rätt. Ja, gör så! Öfvertag tobaksladan, som jag för resten hjälpt till att bygga upp, först då, när ni har er Olga på det torra.

— I dag är ni åter igen förskräcklig.

— Tycker ni det? I morgon blir jag nog ännu förskräckligare. Men hvad menar er herr far med de strängaste medel?

— Fullständig skilsmässa, antar jag.

— Så-å.

Det var allt, hvad Ekström yttrade i detta viktiga ögonblick. Sedan stod han ett par ögonblick orörlig, hvarpå han med rörande harmlöshet sade:

— Om jag skulle följa med till tullen, så att vi finge något att läska strupen med?

Evald visste icke, hvad han skulle säga; Ekström talade under så allvarliga omständigheter om att dricka.

— Jag kan tala om för er, fortfor den senare, att jag vid ett glas godt öl har de allra bästa infallen. Gör alltså inga invändningar, för jag försäkrar, att en half öl inte skadar.

— Sådant ligger inte för min röst, det vet ni ju, käre Ekström.

— Kom bara! Vi måste ju enas om, hvad som är att göra, för att ni inte ska' behöfva resa till Norge. Ja, ännu mera, jag skulle vilja upptäcka en väg, som kunde föra er till Norrköping.

— Om ni det kunde . . .

— Så skulle ni väl inte ha någonting däremot?

— Hur kan ni bara fråga?

Ekström fattade Evalds arm och marscherade med honom i väg till närmaste café.

Då de kommit dit, beställde han öl och såg en liten stund ned i glaset.

Evald betraktade honom uppmärksamt.

Ändtligen sade Ekström:

— Jag har det redan.

— Hva'? Hur tänker ni göra?

— Jag gör ett försök, som svårligen kan misslyckas.

— Och hvari består det?

— För er är det en bisak. Men vi måste nu snart åter skiljas, ty jag måste redan i dag tala med en annan.

— Med hvem då?

— Med en arbetare.

— Har han med den här saken att göra?

— Han ska' bli mitt verktyg.

Evald blef ej klok på vännens underliga beteende i kväll, och lika oklara föreföllo honom hans antydningar. Men han kände den underlige mannen för väl för att ansätta honom med flera, antagligen gagnlösa frågor.

Ekström började dricka och framkastade ytterligare några afbrutna meningar; men han yttrade ingenting om det, som han förehade.

Han hade tömt sitt glas, innan Evald knappast börjat dricka.

— Nu är det på tiden, att jag ger mig i väg, sade Ekström. Jag vet, hvad jag har att göra. Öfverlämna saken åt mig! Följderna af min verksamhet skall ni få se redan i morgon.

Ekström steg efter dessa ord upp och ville betala, men det motsatte sig Evald.

— Nå ja, gärna för mig, sade då f. d. verkmästaren. Jag tänker inte alls bli ovän med er för den sakens skull. Betala ni, om ni har lust!

Evald gjorde så, och båda lämnade åter caféet. Där ute räckte Ekström vännen handen.

— Farväl! Återvänd nu hem! sade han.

— Men hur ska' jag där förhålla mig? Jag är nästan öfvertygad om, att det redan i dag blir tal om resan.

— Jag har redan gifvit er mitt råd i det fallet, svarade Ekström. Ni bör vara mycket foglig. Jag vill inte, att ni ska' slå an en rebellisk ton, ty därigenom skulle ni endast förvärra alltsammans. Låtsa, som om ni icke alls hade någonting att invända mot den till i morgon afton beramade afresan!

— Godt! Jag rättar mig helt och hållet efter edra ord.

— Ni kan heller inte göra någonting bättre, svarade Ekström. Det heter ju till och med i den heliga skrift: "Rätten eder efter deras

ord och icke efter deras gärningar!“ Men med er har det ingen fara, eftersom ni icke alls känner mina handlingar.

Evald ruskade på hufvudet. Han tyckte inte alls om sin väns hemlighetsmakeri. Ingenting var honom mera motbjudande än oklarhet i viktiga ting.

Han fogade sig emellertid och skakade ännu en gång vännens hand.

— Farväl, Ekström! sade han. Guds välsignelse vare med det, som ni företar er!

Ekström sade ingenting vidare. De båda männen skildes åt och gingo åt hvar sitt håll.

Ekström återvände ut till sin hemort. Han gick emellertid förbi sin bostad och begaf sig till en granne.

Evald vandrade tankfull inåt staden; han var mycket nedslagen.

Det var inte lätt att tänka sig, hur Ekström, som ej vidare hade anställning på fabriken, skulle förmå bryta Evalds fars okufliga vilja.

Hur mycket än Evald grubblade öfver det hemlighetsfulla medlet, var han likväl ej i stånd att ens komma en hårsmån utöfver sitt tvifvel.

Sedan tänkte han åter igen på Olga. Hur lycklig skulle han icke ha varit, om han kunnat få vistas i samma stad, där hon befann sig!

Visserligen hade Ekström halft om halft lofvat, att han det skulle få, men det var ju nästan otänkbart, att denna Evalds önskan skulle gå i uppfyllelse.

Sorgsen återkom han hem och var glad, att ingen af föräldrarna begärde att få tala med honom.

Fabrikören höll envist fast vid, hvad han föresatt sig, och undvek hvarje personligt umgänge med sin son.

Fru Zetterling var ej hemma; hon stannade också länge ute, och när hon ändtligen kom, intog hon i sällskap med sin man den framdukade kvällsmaten i sonens frånvaro.

Under tiden hade Ekström, sedan han gått förbi sin stuga, blifvit uppmärksam på en figur, som strök omkring där i närheten. Han stannade för att ge akt på personen i fråga, men denne blef då äfven varse honom och drog sig tillbaka.

Ekström mumlade för sig själf:

— På sista tiden har den här trakten blifvit särskildt omtyckt af slödder och pack. Det är väl den rike främlingen, som utöfvar dragningskraft på alla dessa misstänkta individer. Om han bara inte själf hör till dem. Jag börjar nästan misstänka det, ty jag har aldrig förr träffat en så gåtfull människa. —

När fru Zetterling nästa förmiddag lämnade sitt hem, kom en kvinna emot henne och räckte fram ett bref.

— Till mig? frågade den förnäma damen.

— Ja, nådig frun.

— Från hvem?

Vid denna fråga betraktade hon redan adressen, och vid åsynen af stilen blef hon synbarligen orolig.

— Säkerligen en böneskrift, sade sällskapsdamen.

— Nej, inte något tiggeri, någonting mycket viktigt, sade budet, hälsade och försvann.

Fru Zetterling pressade ihop läpparna och gick vidare. Hon yttrade ej ett ord om brefvet, öppnade det heller inte, men var mycket missnöjd.

Hennes sinnesstämning hade redan förut icke varit den bästa, men nu blef den afgjordt sämre.

Evalds mor gjorde några beställningar. Men mot sin vana gjorde hon det i dag mycket hastigt. Också återvände hon hem mycket förr, än sällskapsdamen förmodat.

Då hon kommit in i sin boudoar, afstod hon från att som vanligt byta om dräkt.

— Jag måste kanske ännu en gång ut, sade hon och gaf sällskapsdamen en vink att aflägsna sig.

Så snart hon blef ensam, drog hon hastigt fram brefvet. Hon slet upp det.

Hennes ögon blefvo allt större och större, under det hon läste.

Så småningom började hon darra och stirrade på skrifvelsen, som om hon där läst sin dödsdom.

Länge dröjde det, innan hon åter kunde hämta sig. Sedan öppnade hon ett fönster och insöp girigt den friska luften.

Äfven här blef hon stående en stund och for därvid flera gånger med handen öfver pannan.

— Ja, det måste ske, det återstår ingenting annat.

Åter igen förflöt en liten stund; sedan gick hon till sin man. Denne var mycket ifrig med sitt arbete.

— Wilhelm!

— Stör mig inte nu, Elna?

— Förlåt, men . . .

— Jag förlåter ingenting.

— Hvilken ton!

— Kära Elna, jag . . . se så, lämna mig nu! Eller hvad vill du egentligen?

— Jag har två olika saker att andraga.

— Två? En är för mycket för mig.

— Jag beklagar, ty jag vet ju, att man icke gärna vill bli störd i affärer.

— Att du ändå inser det! Men du har ju redan gjort det.

— Snälla Wilhelm . . .

Hon närmade sig mannen. Nu först såg denne upp och kastade förargad ifrån sig pennan.

— Du ser ju ut, som om du vore sjuk. Har du också haft förtretligheter att utstå liksom jag?

— Hvad har då händt?

— Det finns ingenting, som förargar mig, så mycket, som att mina biträden spela. Och nu får jag höra, att just den man, hvilken ägt mitt största förtroende näst bokhållaren, befattar sig därmed. Kassören lär ju vara en passionerad spelare.

— Inte.

— Jag kommer att ta noga reda på, huru därmed förhåller sig.

— Hvem har talat med dig därom.

— Hvem? Spets naturligtvis. Och då måste man ju tro det.

Fru Zetterling var bestört. Hon visste mycket väl, hvilken verkan en sådan underrättelse måste ha på den inbitne affärsmannen, hvilken böcker och kassa lågo närmare om hjärtat än hustru och barn.

— Det kan vara ett misstag, sade hon blidkande.

— Misstag? Spets misstar sig inte, åtminstone icke i dylika ting. Hvad den mannen talar, det är heligt. Jag har knappast känt en till, på hvars ord man så tryggt kunnat svära som på hans. Det var bara den där utomordentlige Ekström, som kunde mäta sig med Spets i rättrådighet utan vank och brist.

Fru Zetterling darrade, när hennes man talade om Ekström.

— Den mannen är och förblir oförgätlig. Ännu i dag vet jag icke, hur det egentligen kom sig . . .

— Låt det förflutna 'vara, kära Wilhelm! föll frun honom i talet, och hennes drag återspeglade blott allt för förrädiskt den pina hon led.

— Du menar, att vi ha nog att göra med det närvarande? Nå ja, det kan du ju ha rätt i. — Har han redan gifvit sig i väg, vår herr son?

— Min snälla gubbe . . .

— Du tänker väl be, att han ska' få stanna? Är du verkligen så svag?

— Wilhelm . . . jag — jag skulle vilja, att Evald ledsagade mig.

— Dig? Ämnar då du resa till Norge så här års?

— Nej, inte så långt från dig. Jag skulle vilja besöka mina släktingar nere i Östergötland.

— Hvad skulle det tjäna till?

— Jag har börjat längta efter att ännu en gång i lifvet få se och tala med dem.

— Så-å.

— Ja, och då vill jag, att Evald ska' göra mig sällskap.

Fabrikören ryckte på axlarna.

— Det ska' vi närmare tänka på. Herr Evald får icke stärkas i sitt trots. En liten landsförvisning skall göra honom mjuk. Reser han bara till Östergötland, så är han för nära . . .

— Men under min uppsikt.

— Tror du då, att Evald skulle kunna förälska sig i en uppnäst Norrköpings-skönhet? På sådana saker förstå nog ni kvinnfolk er bättre än vi . . . Men jag vill närmare öfvertänka, hvad som bör ske.

— Snälla Wilhelm . . .

— Senare, min fru.

Han gick ut i direktörens rum, och fru Zetterling måste bekväma sig till att vänta.

Hon kände sig sårad.

"Ni kvinnfolk" hade mannen sagt, och däri var äfven hon inbegripen, men en fröken von Webel var ju icke något "kvinnfolk", och inte en fru Zetterling heller.

Hon fann detta uttrycksätt rått, kände sig förolämpad och aflägsnade sig. Mannen beklagade det inte, ty för honom var den erhållna underrättelsen om kassören vida viktigare än fruns önskningar och sonens själstillstånd.

Evald var ju bara hans son, Eleonora bara hans maka, kassören däremot en person, som hade en massa af sin chefs pengar om hand.

Fru Zetterling kom alltså mycket missnöjd tillbaka till sin boudoar.

Hon fruktade, att hennes man, som nu var vid dåligt lynne, ej skulle ge sitt samtycke till den af henne föreslagna resan i sonens sällskap.

Under andra förhållanden skulle hon ha skjutit fram sin son och nödgat honom att hos fadern förena sina böner med hennes. Men nu var ej att tänka därpå.

Evald hade fullständigt fallit i onåd hos fadern och fick icke ens visa sig i dennes rum.

Så väntade hon då med bäfvan och ångest, tills middagstiden kom och fabrikören lämnade kontoret för att tillsammans med henne intaga måltiden.

Fabrikören satte sig dyster på sin plats och kastade en missnöjd blick dităt, där Evald eljes brukade sitta.

Han yttrade ej ett ord.

Äfven frun teg en liten stund.

Men när måltiden, hvilken för öfrigt ej ville smaka någon af dem, kommit i gång, sade hon:

— Nå-å, min käre Wilhelm, har du tagit min önskan i öfvervägande sedan?

— Det har jag inte haft tid till, ljöd svaret. Jag har hela tiden talat med direktörn. Kassörn måste öfvervakas en smula, det kan inte hjälpas med mindre.

— Hva'? Befarar du någon oegentlighet?

— För en tid sedan granskade jag kassan och fann allt i bästa ordning.

— Nå, då förefinnes ju så mycket mindre skäl till misstankar.

— Du pratar, som du fått förstånd till, brummade fabrikören. Hvarför har Spets gifvit mig den vinken? Då man känner honom, kan man med säkerhet påstå, att det ej skett för att onödigtvis

kasta en misstanke på och skada honom. Sådant är långt fjärran från denne rättsinnige man. Han har talat med mig, emedan han fann det nödvändigt, att jag ingriper. Och det tänker jag också göra. Jag skall låta öfvervaka min kassör, och om jag då bara får höra det allra ringaste, som misshagar mig, så ställer jag honom till svars.

Fru Zettsrling hade med förströdd min hört på. Till sin stora förtrytelse märkte hon, hur långt det var ifrån mannen att sysselsätta sig med hennes angelägenheter.

Hon måste nödtvunget ännu en gång återkomma till det, som för henne var af så stor vikt, och framställde därför ungefär samma fråga som förut.

Nu blef mannen otålig.

Vresigt svarade han:

— Jag antar, att ditt besök hos släktingarna icke är så nödvändigt, och Evald vill jag inte alls ha här hemma i Sverige; han måste i väg till utlandet. Därvid blir det.

Frun råkade i verklig förtviflan.

Säkerligen hade hon sina giltiga skäl att icke nu låta Evald resa till Norge; men det såg också ut, som kunde hon ej säga sin man allt, som bestämde henne därför.

Hon hade för öfrigt varit den, som yrkat på, att Evald, om fadern skickade honom ut på resor, skulle i väg långt bort.

Endast högst ogärna tog hon Evald med sig till Norrköping, eftersom Olga blifvit skickad just dit.

Säkerligen var det innehållet i det i dag erhållna brefvet, som nu kom henne att af alla krafter söka förmå sin man att ge sitt samtycke till hennes resa till Norrköping i sonens sällskap.

Hon bringade det ej så långt, som hon ville.

Fabrikören åt mycket litet, och detta lilla mycket hastigt. Så snart sista rätten var expedierad, steg han upp och förklarade det han genast måste tillbaka till sitt arbetsrum.

Så brådtom hade han aldrig förr haft.

Han tycktes ha för afsikt att undandra sig vidare parlamenteringar.

Utan att invänta, om frun skulle göra någon invändning däremot eller ej, begaf han sig i väg till sitt arbetsrum, och frun var åter ensam.

Hon lät kalla till sig sin son.

Evald kom strax.

Han motsåg med mycken spänning detta möte med sin mor, ty han visste ännu ingenting om det, som tilldragit sig under dagens lopp.

Fru Zetterling tog genast till orda:

— Käre Evald, efter moget öfvervägande har jag funnit, att det inte går an att skicka dig till Norge. Vi ä' ju redan midt i hösten, och jag är rädd för, att din hälsa kunde lida men af en sådan resa.

Huru, — min mor? Jag har redan uppgifvit allt motstånd. Om det så ska' vara, så reser jag.

Evald betraktade vid dessa ord uppmärksamt sin mor och trodde sig i hennes min märka en viss oro.

Hon gjorde en häftig, nervös rörelse och sade sedan i tämligen osäker ton:

— Ja, det är ju vackert af dig, mycket vackert, att du åter visar lydnad. Men denna svåra pröfning bör du icke underkasta dig. Du måste veta, att jag själf ämnar företaga en liten resa, och på den får du ledsaga mig.

Det var öfverraskande.

Redan det hade förvånat Evald, att modern plötsligt afstått från sitt beslut att skicka bort honom; nu upplyste hon honom till råga härpå om, att han skulle bli hennes ledsagare på en resa.

Var äfven detta Ekströms verk?

Evald skulle ej länge behöfva vara i tvifvel.

Modern återtog:

— Ja, min kära Evald, jag lämnar Stockholm och reser till Norrköping, dit du gör mig sällskap. I en annan omgifning skall du finna förströelse, det är just det, som jag framför allt annat önskar.

Evalds förvåning hade nått sin höjdpunkt.

Ekström hade, såsom det nu visade sig, på ett glänsande sätt hållit sitt löfte, och hade på något oförklarligt vis bedrifvit saken så, att icke endast den förut planlagda resan till Norge blef inställd, utan att Evald till och med fick begifva sig till den stad, där Olga vistades.

Hur Ekström kunnat genomdrifva det, hur han kunnat på så kort tid omstämma vännens mor, det var för Evald en fullkomlig gåta.

— Du har väl ingenting däremot, frågade nu modern, då hon såg honom stirra framför sig.

— Nej, visst inte, mamma. Gärna följer jag med till Norrköping, där jag aldrig förr varit.

— Och jag väntar också, att det häraf ej skall uppstå några nya obehagligheter.

— Inte ska' jag ge anledning därtill, svarade Evald, som nu lifligt tänkte på Olga, men beslutat att äfven i Norrköping akta sig för hvarje öfverilning och att i allt rätta sig efter vännen Ekströms råd, som han ämnade inhämta.

Han kände en inre maning att fort skynda ut till honom och tacka honom för hans hjälp.

Fru Zetterling fortfor:

— Jag måste nu först af allt söka att fullständigt vinna din far för detta mitt förslag. Han är i dag vid synnerligen dåligt lynne, ty han har fått höra åtskilligt oförde laktigt om sin personal.

Evald förstod häraf, att allt ännu ej vore bestämdt, och han bäfvade vid tanken på, att hans sköna dröm om ett återseende med Olga fort åter kunde bli skingrad.

Men han litade på Ekström.

Han hade ju nämligen för flera år sedan ofta hört sin far med nästan vidskeplig visshet påstå, att ingenting misslyckades, som hans verkmästare föresatt sig, hvarken i affären eller utom den samma.

Snart drog sig Evald tillbaka.

Hans mor hade tillagt, det hon ingalunda tänkte resa i dag, och följaktligen var han ej bunden af något.

Därför skyndade han att uppsöka sin så inflytelserike vän. Han fann denne hemma och berättade hastigt för honom, hvad som tilldragit sig.

Ekström smålog.

— Jag har följaktligen uppfyllt er önskan. För öfrigt vet jag redan, att någonting särskildt måste ha händt.

— Ni är en undergörare.

— Åh nej, det har inte varit något trolleri med i spelet.

— Hur lyckades ni då bringa min mor på den tanken att företaga en resa till Norrköping?

— Er mor? Hvem har då sagt er, att jag haft någonting med henne att skaffa?

— Det kan väl inte vara på annat vis.

Ekström blef plötsligt mycket allvarsam. Han lade handen på Evalds axel och sade:

— Jag ber er, grubbla inte, unge vän; det är bättre så.

— Jag vill låta bli det. Jag beundrar ert verk utan att förstå det.

Då fortfor Ekström i vanlig ton:

— Käre vän, det är för det mesta så. Man beundrar merendels bara det, som man inte begriper, eller som man åtminstone icke tror sig om att kunna utföra själf. När reser ni alltså?

I morgon, antar jag.

— Är det inte bestämdt?

— Min far tycks inte vara riktigt med om'et.

— Han ska' nog samtycka, sade Ekström med tillförsikt.

— Jag vill heller inte fråga efter timmen, ty min mor kunde då ha misstänkt . . .

Att ni särskildt gärna vill resa till Norrköping, Det var ju mycket förståndigt. Så tycker jag om er. Betänksamhet är enligt mitt förmenande en af mannens största dygder, om icke rent af den allra största. Ty den är en fiende till all öfverilning, hvaraf så mycken olycka kommer.

— Ja, jag vill vara lugn och betänksam, fastän mitt hjärta drifver mig framåt till henne — till henne.

— Var bara lugn. Nu vilja vi med det samma komma öfver ens om, hur ni bör förhålla er i Norrköping. Också tänker jag skrifva till fröken Olga. Sätt er här hos mig, vi behöfva nu inte frukta, att någon kommer och stör oss.

Evald tog plats, och de båda vännerna kommo noga öfver ens om, hur den förre borde förhålla sig, då han nu åter skulle komma i Olgas närhet.

NIONDE KAPITLET.

Omhvälfningar.

Bokhållare Lennmark hade ett vaksamt öga och öra för allt, som tilldrog sig omkring honom, och han började frukta, att ett svårt oväder var i annalkande.

Han hade dåligt samvete, och därför var han misstänksam och på sin vakt.

Och han var heller inte overksam.

Naturligtvis var han i första rummet betänkt på att skydda sig själf.

Dagen efter de här ofvan skildrade händelserna infann sig icke fabrikör Zetterlings kassör på kontoret.

Man skickade bud till hans bostad för att efterhöra orsaken.

Budet återkom med det besked, att kassören på kvällen gått ut i bokhållare Lennmarks sällskap, och att han ännu ej återkommit hem.

Denna underrättelse var ägnad att väcka det allra största uppseende, ty icke nog med, att kassören försvunnit, bokhållarens hufvudbok var likaledes borta och stod ej att finna.

Ingen visste, hvart den tagit vägen; men eftersom kassören var försvunnen, började man misstänka, att han tillägnat sig den för affären så oumbärliga boken.

Fabrikören antog, att hans kassör anat oråd och därför gifvit sig i väg, medan ännu tid var.

Märkvärdigt föreföll det bara, att han då inte äfven tagit kassan med sig.

Man skulle emellertid redan samma dag få klart för sig, att han icke rymt. Af en ren tillfällighet funno nämligen i skymningen två arbetare hans liflösa kropp i sjön, och polisen tog genast hand om liket.

När Lennmark nästa morgon beträdde kontoret, kom Evald, som på faderns begäran öfvertagit kassan, emot honom och tilltalade honom med orden:

— Ni var ju närvarande, när den där främlingen inlämnade bankanvisningen på trettiofyra tusen kronor?

— Ja.

— Anvisningen är förfalskad.

Lennmark stod där helt bestört.

— Är den förfalskad? Men kassören granskade den så noga, och herr direktören har ju också undersökt den.

— Förfalskningen är utförd med stor skicklighet, fortfor Evald. Jag började redan i går granska kassaboken, och hvad jag då fann, det gaf mig anledning att genast höra mig för på banken. Sedan kassören nu är död, kunna vi ej ställa honom till ansvar.

— Död . . . är han död?

— Man har funnit hans lik i sjön.

— O min Gud, min Gud! utbrast Lennmark, skenbart mycket uppskakad.

Evald svarade mycket allvarligt:

— Visserligen är en sådan olycka att beklaga. Det ser emellertid ut, som skulle han, om han lefvat längre, fått beklaga en ännu större förlust än den af lifvet . . .

— Herr Zetterling, min vän var en genomhederlig person.

— En hasardspelare var han, det är nu bevisadt, och innehafvaren af den hemliga spelklubben lär ha namngifvit äfven de andra deltagarna.

Lennmark började darra.

Men Evald tillade:

— Det är ännu icke afgjordt, huruvida kassören beröfvat sig själf lifvet, eller om någon välvillig själ därvid varit honom behjälplig.

Nu ägde bokhållaren knappast nog fattning kvar för att kunna stamma:

— Herr Zetterling, jag har blifvit så förfärligt uppskakad af min väns död. Stackars han, som fick ett så sorgligt slut! — O, låt mig få fritt i dag; jag är i alla fall inte i stånd att uträtta något.

Evald fäste på honom en genomträngande blick.

— Vi ha för tillfället, såsom ni nog kan förstå, svårt att undvara er; men jag vill i alla fall förorda er anhållan hos min far, såvida ni icke föredrar att själf gå till honom.

— Jag . . . jag kan ju knappast tala. Var så snäll och gör det i mitt ställe!

Evald begaf sig genast in till sin far, hvilken efter dessa ledsamma händelser i affären af nödtvång tagit honom till nåder igen.

Den projekterade resan till Norrköping hade följaktligen blifvit inställd.

Då Evald nu kom in till fadern, sade han:

— Jag talade om för Lennnmark, att man funnit kassörens lik, och han förklarar sig nu vara till den grad uppskakad, att han ej är i stånd att arbeta.

— Det vill säga, att han vill i väg?

— Han har anhållit om ledighet.

— Jag tror inte riktigt på den djupa sorgen.

— Därom kan jag ej yttra mig, ty jag känner Lennmark så litet. Bäst alltså, att pappa bestämmer.

— Det är nog lite' svårt att afslå hans anhållan. Men upptäckten af förfalskningen är ett nytt, hårdt slag, och Lennmark måste, så mycket i hans förmåga står, hjälpa till att ta reda på förfalskaren. Att börja med fordrar jag af honom en noggrann beskrifning på den skurken.

— Ska' jag kalla in Lennmark?

— Gör det och var närvarande, när han beskrifver den där karlen! Anteckna allt så noga som möjligt!

Såväl bokhållaren som direktören kallades in i chefens rum.

— Herr Lennmark, tog fabrikören till orda, ni vill, som jag hör, aflägsna er. Det vill jag icke motsätta mig; men först måste jag be er lämna en noggrann beskrifning på den person, som här lyckades bli af med den falska checken.

— Med nöje, herr fabrikör. Han var medelstor och hade stora, svarta mustascher. Och om jag inte missminner mig allt för mycket,

så var hans ansiktsfärg mörk, som om han varit mycket solbränd. Ögonen voro till färgen gråa.

— Tror ni, att han var svensk?

— Nej, jag tror snarare, att han var tysk.

— Och hur var han klädd?

— Elegant och fullkomligt i öfverensstämmelse med årstiden; mer kan jag inte säga.

— Och han kom före den tid, då kontorspersonalen ska' vara här?

— Mellan klockan åtta och nio.

— Och ni och kassören hade väl då nyss kommit?

— Ja, vi infunno oss den morgonen något tidigare för revisionens skull.

— Och granskade äfven ni, herr Lennmark, papperet i fråga?

— Ja; men äfven jag lät lura mig liksom herr direktören och min olycklige vän.

Direktören bet sig i läppen.

— Ett ödesdigert misstag, anmärkte chefen. Men nu kan ni få gå, herr Lennmark.

Denne bugade sig och närmade sig dörren, men stannade där plötsligt.

— För fullständighetens skull måste jag komplettera mina uppgifter om främlingen, sade han.

— Nå-å?

— Jo, på tröskeln till kontoret stod en flicka, som tydligen var i hans sällskap. Hon ådrog sig vår uppmärksamhet genom sin ovanliga skönhet.

— En flicka? Därom har jag inte alls hört talas förut, svarade fabrikören förvånad.

— Det var ju ingen orsak att tala därom. Men nu, då det är fråga om en förfalskning, måste jag söka dra mig till minnes alla möjliga omständigheter. Polisen kan kanske dra någon nytta däraf.

— En mycket vacker flicka alltså? Hur gammal ungefär?

— Sjutton år på sin höjd.

Evald anteckнade.

— Hur såg hon ut? Beskrif henne närmare!

— Hon hade mörkt hår och stora, granna, blixtrande ögon.

— Nå, sa' hon någonting?

— Jag hörde henne bara yttra några få ord.

— På svenska?

— Ja, på ren svenska, utan någon brytning.

— Och hennes klädsel?

— Den var ungefär som våra arbeterskors i allmänhet.

— Men mannen var ju elegant klädd?

— Mycke' riktigt. Flickan var kanske hans tjänarinna. Han hade valt ut den allra vackraste, som stod att finna. Hade väl sina skäl, hvarför han det gjort.

Efter dessa ord fäste Lennmark på Evald en flyktig, men gement stickande blick.

Unge herr Zetterling hade antecknat alla bokhållarens uppgifter.

— Var det någonting mera, herr Lennmark? frågade chefen.

— För tillfället kan jag ej påminna mig något; men jag vill bemöda mig om att finna ännu flera hållpunkter.

— För i dag är ni ledig.

Bokhållaren aflägsnade sig.

Omedelbart därpå tilltalade herr Zetterling direktören med orden:

— Låt hämta hit herr Spets! — Men du, Evald, skall, när kontorstiden är slut, resa ut till Ekström och inbjuda honom att komma till mig. Du kan också meddela honom, att jag önskar hans återinträde i min tjänst. Om han icke vill tillhöra fabriken för beständigt, så bör han åtminstone göra det för denna kritiska tid, tills vi åter bringat reda i allt detta trassel.

Evald instämde.

Han var mycket glad, för det han på så sätt kom i tillfälle att rätt snart få tala med sin vän om allt.

Kanske hade Ekström fått någon underrättelse från Olga. Denna förmodan ensamt var för honom nog att hälsa faderns infall välkommet.

Lennmark begaf sig direkt hem och skref samt bar ofördröjligen till posten ett bref, adresseradt till en viss Ida Walter.

Denna tillhörde hans intima fruntimmersbekanta, och för henne hade han, åtminstone delvis, redogjort för sina "affärer" tillsammans med den omkomne kassören. Han hade äfven för henne yppat sina farhågor för framtiden, ifall fabrikören toge sin son till nåder och öfverlämnade åt honom att sköta kassörsplatsen.

Kvinnan, som icke längre var så värst ung, men som ännu såg ganska bra ut, hade genast visat sig villig att bistå honom med råd och dåd.

Tillsammans hade också dessa båda uttänkt en dem värdig plan för att från bokhållaren afvända all ofärd. Ida Walter hade i enlighet med denna plan omedelbart därpå afrest till Norrköping.

Dit skref nu Lennmark, och sedan han aflämnat sitt opus, mumlade han för sig själf:

— Se så, nu har hon receptet, och känner jag henne rätt, så kommer hon nog att tillaga blandningen, som sig bör.

Bokhållaren stannade hemma. I skymningen fick han ett besök, som han ingalunda längtat efter.

Detektiven Spets kom till honom och frågade honom om hvarjehanda. Han sökte friska upp Lennmarks minne och ville veta, om inte den där främlingen haft några säskilda igenkänningstecken; hans nyfikenhet var till och med så stor, att han önskade veta, hvad mannen i fråga talat med den vackra flickan.

— Jag hörde bara, svarade Lennmark, hurusom han tillropade henne: "Jag är strax färdig", och hon svarade honom: "Jag väntar så gärna". Sedan sade mannen: "Nu gå vi, mitt vackra barn", hvarpå hon svarade: "Nej, inte så, för det är bara smicker".

— Och denna flicka väckte alldeles särskild uppmärksamhet.

— Ja, det var en förtjusande varelse.

— Kunde ni inte af samtalet sluta er till, när främlingen kommit hit, eller när han åter ämnade resa?

— Det lät, som om han kommit på kvällen och ämnade bege sig i väg igen tidigt på förmiddagen, men om det också förhöll sig så, det kan jag icke med någon bestämdhet påstå.

— Förvånade det er inte, att han kom till fabrikskontoret i ett sådant ärende?

— Jag fäste mig inte så mycket vid saken, ty det var ju kassören och inte jag, som hade med honom att göra.

— Kassören, ja, han dog allt ändå på en bra olämplig tid, åtminstone för sin chef, kunde Spets icke underlåta att anmärka.

— Hvad vill ni därmed säga? sporde Lennmark djärft.

— Att jag hyser berättigade tvifvel angående den herrns hederlighet, svarade Spets. Och jag är inte ensam om den åsikten.

— Jag vet verkligen inte, hvarför min olycklige vän, efter att i många år ha skött sig på ett oklanderligt sätt, plötsligt skulle ha börjat handla ohederligt, svarade Lennmark kallt. För öfrigt kommer ju det att visa sig. Mottagandet af det förfalskade värdepapperet var ett fatalt misstag, ingenting annat.

Spets inlät sig icke i något vidare meningsutbyte. Han tackade bokhållaren för upplysningen och gick.

TIONDE KAPITLET.

Ett värdigt par.

När Ida Walter mottagit och läst Lennmarks bref, beslöt hon att genast följa de vinkar, som det innehöll.

Man kom härvid tillbaka till en af Lennmark redan för lång tid sedan uppgjord plan.

Bokhållaren hade nämligen till sin numera från skådeplatsen försvunne vän, kassören, yttrat, att han ogärna skulle se, om Olga Willner lämnade fabriken.

Redan då hade Lennmark antydt, att han hade sina alldeles särskilda afsikter med henne, och nu tycktes tiden vara inne, då dessa afsikter skulle realiseras.

Ida telegraferade genast till sin älskare — ty det var bokhållare Lennmark — att hon förstod honom och skulle handla efter hans anvisning.

Hon gjorde sig underrättad om Olgas uppehållsort, och det var inte alls svårt att få reda på den.

Olga hade tills vidare fullt upp att göra med den sjuka. Denna vände sig strax efter sin ankomst till Norrköping till en namnkunnig ögonläkare, och en operation företogs.

Efter den samma behöfde den sjuka den sorgfälligaste vård, och det blef nu Olgas uppgift, eftersom Sara af hänsyn till sina barn ville stanna hemma i sin privatbostad.

De första dagarna medförde för Olga många svårigheter. Visserligen hade hon vid sin egen, för icke så länge sedan aflidna moders sjukbädd fått vänja sig vid tålamod och haft tillfälle nog att öfva sig i uthållighet; men här var den sjukas otålighet så stor och omständigheternas egendomlighet af så säregen art, att sjukvården kostade oändlig möda.

Därvid hade Olga äfven att tillse barnen, och fastän Sara erbjudit henne att taga en tjänarinna, nöjde sig likväl Olga med en hjälpreda, som kom några timmar hvarje dag.

Därigenom var hon nu mer än tillräckligt öfverhopad med arbete, och hennes tankar afleddes från de senaste tilldragelserna.

Ida Walter sökte nu en förevändning att träda i förbindelse med henne.

Det var icke så alldeles lätt. Däremot hade det ej mött några vidare svårigheter att få veta, under hvilka omständigheter Olga kommit till Norrköping, och hur det kom sig, att hon lefde hos den blinda.

Endast den omständigheten förblef dunkel, huru Sara kommit i besittning af de penningar, som hon använde för sitt eget och sina anhörigas behof, och med hvilka hon jämväl bertred kostnaderna för den dyrbara operationen och den erforderliga vården.

Ida trodde sig härigenom ha funnit en hållpunkt.

Hennes älskare framställde nu samma fråga, huru det kunde komma sig, att den blinda disponerade öfver jämförelsevis så mycke' pengar; Ida skulle upplysa honom härom. Enligt hans åsikt kunde man häraf framdraga en misstanke mot Olga. Och att förebringa en sådan, det var ju det värda parets sträfvan.

Lennmark hade under de närmaste dagarne efter Idas afresa anfäktats af stor oro. Visserligen var han hela tiden på kontoret och arbetade rätt flitigt på att åstakomma en ny hufvudbok.

Men hans tankar voro inte alls vid det, som han hade för händer, och i synnerhet önskade han sig långt bort då, när hans blick gled hän till Evald, som nu intog kassörens plats

Evald och hans far hade ifrigt granskat kassörens anteckningar och funnit dem allt betänkligare.

Det var på eftermiddagen. Lennmark hade redan erhållit telegrammet och motsåg någon af de närmaste dagarna med stor spänning en skrifvelse från Ida.

Då kom chefen och fordrade flera böcker. Dessa buros in i hans enskilda rum, och Evald kallades dit.

Nu började man post för post jämföra den aflidne kassörens anteckningar med Lennmarks bokföring, och man fann då mycket, som undgått en ytlig granskning.

Ändtligen utbrast fabrikören:

— Har kassören bedragit mig, så är det äfven fallet med Lennmark. Det ser verkligen ut, som om de båda spelat under täcket med hvarandra och systematiskt bestulit mig.

Evald ville icke stärka faderns misstanke och svarade därför lugnt:

— Jag anser det vara bäst att först af allt fortsätta dessa jämförelser. Låt oss därför vänta ytterligare några dagar! Jag för min del skulle icke vilja i otid beskylla en person för oredlighet, som varit anställd här så länge, och till hvilken pappa själf ända till för kort tid sedan satt ett klippfast förtroende.

Ett bittert leende öfverflög fabrikörens drag.

— Nåväl, sade han, vi vilja då fortsätta vårt arbete. Det måste ju snart visa sig, om det här endast är fråga om slarf, eller om dessa underliga siffergrupperingar ha en djupare betydelse.

Åter igen hade det blifvit kväll.

Lennmark lämnade kontoret. Han märkte redan nu, att hans ställning var rubbad. Alla de symptom visade sig redan, som bruka föregå ett afsked.

Kamraterna drogo sig allt mer och mer tillbaka från honom, direktören såg ovänlig ut, och fastän chefen hade framför sig flera uteslutande af Lennmark förda böcker, kallade han likväl ingen enda gång till sig bokhållaren.

Korteligen, Lennmark såg i allt förebud till sitt snara afsked.

Han låtsade emellertid, som om han ingenting märkte. När han gick, hälsade han vänligt åt alla sidor och aflägsnade sig med en självmedveten hållning.

De andra kontorsherrarna hade naturligtvis icke kunnat undgå att märka, att någonting var på tok.

Också förutspådde de förste bokhållarens fall.

Lennmark gick hem och väntade med otålighet på det bref. som han hoppades erhålla från Ida. Under tiden togo hans tankar ungefär samma riktning som hans älskarinnas.

Olgas plötsliga afresa, det prat, som uppstått om, att flickan med en massa pengar begifvit sig till staden och där gjort större inköp, skulle på det mest samvetslösa sätt användas till att skada henne.

Olga visste ingenting om dessa stämplingar. Hon trodde, att hon nu ej hade några ovänner.

Hon hade ju afstått från sin kärlek; både hennes ord och handlingar hade ju på det enträgnaste anbefallt äfven Evald försakelse; hvarför skulle man alltså fortfarande vara fiendtligt sinnad mot henne?

Hon var också så strängt sysselsatt, att det närvarande helt och hållet tog henne i anspråk; så mycket mera aflägsen från henne måste alltså den föreställningen vara, att det snart skulle inträffa ett afbrott i hennes i det stora hela rätt enformiga lif.

Lennmark erhöll från Ida det så mycket efterlängtade brefvet. genomläste det uppmärksamt flera gånger och sade sedan, i det han åter vek ihop det:

— Jag har inte misstagit mig. Hon har förstått mig rätt. Hon är helt enkelt en praktkvinna, min Ida.

Han lämnade sin bostad.

Det var ännu ej kontorsdags, och Lennmark kände icke behof af att komma ett ögonblick tidigare till kontoret, än han prompt måste vara där.

Fort skyndade han till detektiva polisstationen och frågade där efter herr Spets.

Denne var för tillfället där, men var strängt sysselsatt. Han såg emellertid nu i Lennmark en person, med hvilken han borde befatta sig, och därför skänkte han honom så snart som möjligt uppmärksamhet.

— Ni kommer väl med ytterligare upplysningar angående främlingen och den vackra flickan? frågade han.

— Det stämmer, herr Spets.

— Mycket välkommen!

— Jag har hört mig för hos arbetarna och har fått veta, att främlingen blifvit sedd, då han tilltalade en af fabriksflickorna. Denna, hvilken man skildrade såsom en ovanlig skönhet, skall sedan ha gått med honom upp till kontoret. Hon har tydligen visat honom vägen. Sedan aflägsnade hon sig i hans sällskap, ty hon syntes icke vidare till inom fabrikens område. Det påstås, att hon varit en kort förut afskedad arbeterska.

— Har ni hört det af arbetarna?

— Ja.

— De kunna alltså vittna?

— Tyvärr kan jag icke mera erinra mig, hvilka dessa personer voro.

— Högst beklagansvärdt!

— Det är svårt att i minnet inprägla så många ansikten. Jag var omringad af en hel hop, när jag framställde min fråga. Det var tidigt på morgonen, innan folket börjat arbetet.

— Det var på Zetterlings fabrik?

— Ja visst.

— Då känna naturligtvis arbetarna er.

— Tvifvelsutan; men om de också skola anmäla sig, det blir en annan fråga.

— Hvarför skulle de inte det göra?

— Det vet man väl, att arbetarna alltid dra sig för att komma i beröring med polisen, emedan de tro, att de bara få obehag af det; följaktligen kan man ej göra räkning på, att vi skola finna dem, som den där morgonen talade med mig.

— Det var mycket ledsamt, jag säger det ännu en gång. Hvarför tog ni inte reda på deras namn?

— Emedan jag trodde, att det inte behöfdes.

— Däri afviker er åsikt helt och hållet från min.

— Jag har ett förslag, som fort skall leda till målet.

— Och det är?

— Jag känner nämligen genast igen den utomordentligt vackra fabriksflickan, så snart jag får se henne.

— Men hur ska' det tillgå?

— Jag misstänker en bestämd person.

— Hvem då?

— För kort tid sedan afskedade man på vår fabrik en viss Olga Willner.

Spets rynkade ögonbrynen.

— Tänker ni på den flickan?

— Min misstanke har ovillkorligen fallit på henne.

— Jag vill inte påstå, att jag tilltror Olga Willner något dåligt.

— Hon har ett verkligt bedårande yttre, det säger man allmänt, herr Spets. Men under för handen varande omständigheter måste jag fordra att få sammanträffa med denna flicka. Jag gaf inte vidare akt på henne, medan hon var på fabriken; men så snart jag får se henne, skall jag kunna med säkerhet säga, huruvida det var hon, som var i främlingens sällskap, eller ej. Har ni er händelsevis bekant, hvar hon för närvarande vistas?

— Ja.

— Var då god och ombestyr, att hon kommer hit!

— Det har sina svårigheter, herr Lennmark. Hon lefver under förhållanden, som göra det nästan omöjligt för henne att resa hit.

— Nå, i så fall får väl jag resa dit, där hon befinner sig. Hon är väl inte i Amerika eller Australien heller?

— Åh nej!

— Hvar är hon alltså?

— I Norrköping.

— Åh, inte längre borta! Hade jag inte nu så fruktansvärdt mycket att göra, så skulle jag genast ta permission. Jag är naturligtvis mycket angelägen om att kunna hjälpa min chef, så att förbrytarna bli fast och han om möjligt får igen den summa, som de skojat åt sig. Han förebrår nu mig, för det jag icke afrådde kassören från att ta emot den förfalskade anvisningen.

— Jag antar, att fabrikör Zetterling utan vidare skall bevilja er permission för ett sådant ändamål. Ni behöfver ju bara en dags ledighet.

— Det är sannt, men känner jag min chef rätt . . .

Spets visste mycket väl, hvarför Lennmark betviflade, att han skulle erhålla permission. Fabrikören misstänkte säkerligen, att bokhållaren icke skulle komma igen, om han fick resa.

— Jag skall tala med herr Zetterling, och ni skall sedan helt säkert erhålla den önskade permissionen. Om ni i afton reser til[1]

Norrköping, så kunna vi ombestyra, att ni där i morgon förmiddag inför polisen sammanträffar med Olga Willner, och ni kan efter endast några få timmars vistelse där anträda återresan.

— Det är jag med om. På så vis kunde vi ju få den saken afgjord i en hast. Jag är öfvertygad om, att vi där göra en god fångst.

— Jag betviflar det. Olga Willner är inte så karaktärslös, att hon genast ansluter sig till en främling.

— Jag påstår ju heller inte, att hon blifvit hans älskarinna, eller att hon ens dragit någon vinst af hans bedrägeri. Jag tror bara, att hon skall kunna säga oss, hvart han tagit vägen, så att vi kunna få fatt i honom.

— Naturligtvis utan att veta någonting om förfalskningen. Främlingen hade väl heller inte någon rimlig orsak att tala med henne om dylika saker.

— Det kan man enligt mitt förmenande icke på förhand så tvärsäkert påstå, herr Spets. Bekantskapen tycktes mig vara ganska intim. Man smålog mot hvarandra.

— Äfven det hör jag i dag för första gången.

— Man drar sig allt tydligare till minnes en scen, ju mer man bemödar sig därom, herr Spets. När händelsen tilldrog sig, då tillmätte jag den ingen som helst betydelse. Nu har den blifvit af vikt, och därför söker jag så lifligt som möjligt återkalla den i mitt minne.

— Det är nog sannt. — Nåväl, jag skall under dagens lopp infinna mig på herr Zetterlings kontor.

Lennmark tog afsked och gick.

— En högst underlig historia, mumlade detektiven för sig själf. Om Lennmark vore ett trovärdigt vittne, så skulle jag nästan börja bäfva för den stackars Olga. Men hvad han säger, det måste man uppta med mycken försiktighet, och den omständigheten ställer saken i en helt annan dager. Man skulle långt hellre kunna tro, att herr Lennmark och hans gode vän, kassören, gjort en god affär med den förfalskade anvisningen, att de därvid stoppat åtskilligt i egna fickor.

Af denna betraktelse framgick tydligt nog, att Spets ej hade någon synnerligen hög tanke om Lennmark. Denne hade också tämligen klart för sig, att detektiven med sitt hjärta stod långt mera på Olgas sida än på hans.

Det var allså ingalunda någon lätt sak att göra den ädla och vackra flickan misstänkt. Det var ett vågstycke, hvartill fordrades Lennmarks hela fräckhet, i all synnerhet som hans ställning blifvit så vacklande och omdömet om hans person blef allt mera ogynsamt.

På kontoret var Lennmark så ifrig och flitig, åtminstone skenbart.

Han låtsade, som om det inte alls bekommit honom något, att än den ena, än den andra af hans böcker togs ur hans händer och vandrade in i chefens enskilda rum.

Evald arbetade ifrigt vid kassan.

Allt som oftast lät fadern kalla honom in till sig för att erhålla upplysning om än den ena, än den andra posten i böckerna.

Ty fabrikör Zetterling var endast en god spekulant, som städse förstått att taga vara på sin egen fördel och i synnerhet att draga största möjliga vinst af de arbetskrafter, som han anlitade, men ingalunda en verkligt tekniskt bildad köpman, som kunde berömma sig af att vara förtrogen med handelsvetenskapen.

Evald var åter igen i en gladare sinnesstämning. Han hade hos vännen Ekström funnit ett bref från Olga.

I det brefvet tillstod flickan, att hon sörjde mycket mera öfver ombytet af vistelseort, än hon trott, och hon vore äfven fullt medveten om den egentliga orsaken därtill.

Ekström påstod med all bestämhet, att det stället i brefvet syftade på Evald, fastän denne ej var direkt nämnd.

Evald trodde därpå, emedan Ekström sade det, ty denne kom helt säkert ej med något påstående, som ej var hans fulla öfvertygelse.

Sin far hade Evald ej kunnat berätta mycket. Ekström förklarade, det han ingalunda komme att infinna sig på fabriken; ville herr Zetterling nödvändigtvis veta orsaken, så finge han själf komma till honom.

Evald fick inte heller nu veta något om orsaken, hvarför vännen för flera år sedan frånträdt sin befattning som verkmästare, eller hvarför han inte alls ville veta af det att ens för en kortare tid återinträda i fabrikörens tjänst.

Zetterling sökte för sonen dölja, hvad han kände, då han erhöll detta besked. Han hade också så mycket annat i hufvudet, och därför blef det ej vidare tal om Ekström.

— Så må han då låta bli! sade fabrikören torrt, och därmed tycktes den saken vara afgjord.

Strax på eftermiddagen kom Spets.

Då han fann Evald hos dennes far, bad han att få tala med den senare i enrum.

Sonen afiägsnade sig, och Spets bringade nu Lennmarks förslag på tal samt betonade, det han ej ansåge resan vara öfverflödig.

Detektiven, som hyste en särskild förkärlek för Olga, hvilken han lärt sig högakta, när hon vårdat sina sjuka föräldrar och offrat det sista, för att de skulle få en värdig begrafning, slöt med orden:

— Under alla förhållanden kan det icke annat än väcka förvåning, att flickan i en hast hade så godt om pengar, då hon förut ej ägde någonting alls. Därmed vill jag icke ha framkastat någon misstanke, men jag anser det icke vara lämpligt att hindra herr Lennmark, då han påstår sig vara så angelägen om att finna den mans spår, som bedragit er.

— Jag har inte alls något förtroende för Lennmark nu vidare, svarade fabrikören. Emellertid må han, om ni röstar därför, resa till Norrköping. Ni drar väl försorg om, att jag får se honom igen? Jag tror inte, att han är så utfattig, som kassören var, och om han, såsom det vill synas, tillfogat mig förlust, så vill jag naturligtvis ha den ersatt.

— Det är för tidigt att nu orda om det, svarade Spets. Emellertid behöfver ni nog inte frukta, att herr Lennmark försvinner för alltid. Låt honom resa; vi skola nog se till, att ni ej blir lidande på den resan.

— Må ske då, fastän jag ej lofvar mig mycket däraf. Om nu också verkligen Olga Willner stått vid dörren, då främlingen utbytte den förfalskade anvisningen mot kontanter, så — hvad är därmed vunnet?

— Flickan kunde bli ålagd att redogöra för, hvarifrån hon fått de pengar, som möjliggjorde en hel del uppköp jämte resan till Norrköping. Blinda Sara, en änka med tre minderåriga barn, som bodde i en fallfärdig stuga utanför tullen, och som Olga vårdat, ja, med hvilken hon till och med reste till Norrköping — hon hade väl heller ingenting, och följaktligen är det inte så alldeles lätt att förklara, hur allt det lät sig göra, som faktiskt försiggått.

— Om allt det där vet jag ingenting. Jag har verkligen inte

bekymrat mig om fabriksflickan, som inte ens arbetade hos oss fjorton dagar.

— Som sagdt, svarade Spets, om en misstanke i ordets egentliga bemärkelse kan enligt mitt förmenande ej bli tal; men att direkt afvisa Lennmarks förslag, det skulle jag anse vara ett fel.

— Nå ja, så må han då resa!

Spets frågade nu ytterligare, om fabrikören själf ville underrätta Lennmark härom, eller om han skulle göra det.

Herr Zetterling svarade:

— Jag skall ge honom en dags ledighet, men ej längre. Jag vill för resten i alla händelser tala med honom.

Detektiven gick, och det var fabrikören kärt, att samtalet med honom ej ägt rum i Evalds närvaro.

Evald hade ingen aning om, att det nu mellan hans far och polismannen varit tal om Olga.

Han satt åter vid kassan, då Lennmark kallades in till chefen, Fabrikören tilltalade sin bokhållare med orden:

— Herr Spets har underrättat mig om er afsikt. Jag har ingenting däremot. Ni reser med nattåget och är här på er plats igen i öfvermorgon.

Han talade i tämligen sträng ton till bokhållaren, hvilken gång på gång bugade sig för att ge sitt samtycke tillkänna.

Sedan såg Zetterling åter ned i sina papper och böcker, och Lennmark slöt häraf, att han borde aflägsna sig.

Chefens beteende mot honom visade tydligare än allt annat, att han fallit i onåd.

Hemkommen fick han besök af Spets, som sade, att han omedelbart efter sin ankomst till Norrköping skulle begifva sig till polisen, där man då skulle upplysa honom om, vid hvilken tid han kunde bli ställd ansikte mot ansikte med Olga.

Lennmark tackade för anvisningen och var mycket höflig, ja, han ville till och med bjuda på vin eller punsch, men detektiven afböjde det.

Spets såg i Lennmark en tio gånger mera misstänkt person än Olga, och han bedrog sig ej. —

Nästa morgon infann sig en civilklädd poliskonstapel i den blinda Saras bostad.

Olga, som ej anade något ondt, kom lugnt emot honom och frågade efter hans ärende.

Han underrättade henne då om, hvem han var, och sade, att hon skulle infinna sig på polisstationen klockan tio. Han inskärpte hos henne, att hon ovillkorligen måste komma. Det vore fråga om någonting mycket viktigt, och man skulle, alldenstund alldeles särskilda omständigheter förelåge, låta hämta henne, ifall hon icke godvilligt infunne sig.

Mannen höll ett formligt förmaningstal och slöt med orden:

— Jag råder er alltså att punktligt inställa er, hellre någon minut före än efter tio.

Olga blef något blekare än förut. Att hon skulle ha att göra med polisen i en så viktig angelägenhet, det föreföll henne högst underligt.

Hon visste inte med sig någon förseelse mot lagen; hur mycket hon än tänkte därpå, var och blef det henne likväl en gåta, hvad man kunde vilja henne.

Polismannen gick, och Olga skyndade att för den blinda berätta om det oväntade besöket.

Hon slöt med orden:

— Jag kan inte alls förstå, hvad man kan vilja mig. Jag vet mig verkligen inte ha gjort mig skyldig till den allra ringaste förseelse.

— Det är antagligen bara fråga om en eller annan formalitet, någonting af vikt kan det omöjligen vara; vi anmälde kanske inte vår hitflyttning precis så, som det skulle göras. Vederbörande fråga minsann inte efter, huruvida man har annat att göra än att springa till dem för en lapprisaks skull eller ej. De kalla mången gång till sig folk för sådana bagateller, så det är ynkligt åt'et.

Olga lugnade sig och tänkte minst af allt på, att Stockholmspolisen kunde ha ombestyrt, att hon nu fått denna kallelse.

Hon motsåg emellertid med otålighet och spänning den stund, då hon skulle infinna sig i polisen. Hon hade ju ett rent samvete, som ej förebrådde henne något, men hon

kunde det oaktadt ej frigöra sig från en viss beklämning, hvaraf äfven den oskyldige i en dylik belägenhet brukar intagas. —

Klockan åtta på morgonen anmälde sig Lennmark på polisstationen och ombads att komma igen två timmar senare.

Lennmark återvände till hotellet för att där invänta tiden.

Inte heller han kände sig riktigt väl till mods, ty hvad han nu vågade, det kunde ju också misslyckas.

Tiden var inne.

Olga hade kommit något tidigare och hade blifvit tillsagd att vänta.

Lennmark kom på slaget.

Naturligtvis hade han dessförinnan uppsökt sin Ida, och denna var nu i hans sällskap.

Där ute i väntrummet sade hon till honom:

— Ju säkrare du uppträder, desto lättare lyckas du göra henne misstänkt. Åberopa dig på det, att jag lagt märke till, hur litet aktsam hon nu är om pengar, och att hon klär sig mycket fin utan att visa sig det minsta angelägen om att få något arbete. Dessutom behandlas hon, såsom det säges, precis som en dotter af den blinda, och eftersom denna är en tvetydig person, om hvars härkomst och föregående lif ingen människa vet någonting med säkerhet, så ligger det ju mycket nära till hands att misstänka, det de båda tillsammans utfört någon brottslig handling. Jag försäkrar, att alltsammans kommer att lyckas, och du får kanske redan i morgon upplefva det, att far och son bli dödsfiender för denna flickas skull.

— Kommer bara *han* bort från kontoret, så kan jag anse mig ha vunnit spelet, svarade Lennmark. Det kan försvinna några blad ur böckerna, eller det kan hända någonting annat; skulden kommer att vältras på unge Zetterling, däremot kommer allt annat att träda i bakgrunden. Innan gubben se'n hinner lugna sig igen, har jag lagt grunden till en för mig oskadlig hufvudbok, eller också finner min efterträdare ett kaos, i hvilket världens samtlige bokförare ej skola kunna bringa reda.

— Det vore kanske också bra, om du genast frånträdde din befattning, så snart ovänskapen mellan far och son bryter lös. Man skall nog be dig komma tillbaka, om man ser, att man ej själf kan finna sig till rätta. Är bara kassörn riktigt död . . .

— Det kan du vara lugn för, att han är. Han är både död och begrafven.

— Du vet det med säkerhet?

— Alldeles bestämdt.

— Det är bra.

Ida gick nu fram och åter i yttre rummet, i hvilket flera personer väntade. Hon såg med stickande blickar på Olga.

Men denna hade fullständigt återvunnit fattningen och väntade lugnt att bli inkallad.

— Hon anar icke, hvad som förestår henne, hviskade Ida till sin älskare.

Ännu några minuter måste man vänta.

Ändtligen öppnade en konstapel dörren och ropade ut i väntrummet:

— Carl Lennmark! — Olga Willner!

De båda uppropade stego genast in i ett inre rum.

ELFTE KAPITLET.

Giftigt förtal.

En poliskommissarie tog emot de båda inträdande och mönstrade dem med kritiska blickar.

Sedan tilltalade han Lennmark med orden:

— Känner ni fröken här?

— Det är en arbeterska från den fabrik, där jag är bokhållare, åtminstone var hon det, ljöd svaret.

— Känner *ni* denne herre, fröken Willner?

— Nej.

— Inte? Han är bokhållare på Zetterlings fabrik, där ni arbetat.

— Jag talade endast med direktören.

— Och med min chefs herr son, ifyllde Lennmark elakt.

Olga blef blossande röd.

Kommissarien fortfor:

— Ni skall, sedan ni slutat på fabriken, en morgon mellan klockan åtta och nio ha varit på fabrikskontoret i sällskap med en främling, som herr Lennmark antar var en utländing.

Olga tog förvånad ett par steg baklänges.

— Jag? — På kontoret? Så dags?

— Ja. Herr Lennmark såg er ju.

— Omöjligt!

Bokhållaren smålog.

— Det vore nog bättre, om ni utan vidare medgåfve det, menade han.

— Om jag medgåfve det? utbrast Olga mycket upprörd. Jag var inte där. Hvad skulle jag också ha haft på kontoret att göra?

— Ni skall ha visat främlingen dit, sade kommissarien.

— Hvilken främling? Jag vet ingenting om någon sådan, förklarade flickan och rodnade ännu djupare än förut.

— Det är fråga om den herre, som gick till kassören och där bytte ut ett papper mot kontanter.

— Allt det där är mig fullkomligt obekant, svarade Olga med afgörande bestämdhet. Jag har aldrig varit så dags på Zetterlings fabrikskontor.

Kommissarien såg på Lennmark.

— Hvad säger ni om den saken?

— Det är helt enkelt löjligt, att människan här säger emot.

— Min herre! uppbrusade Olga med harmens rodnad på sin fina kind. Jag tål inte denna ton. Hur kan ni bara komma med en sådan lögn?

— Lugna sig, fröken! inföll här polismannen. Jag skall afgöra, på hvilken sida sanningen finnes, och om jag inte kan det, så blir det domstols sak.

— Förlåt, men detta påstående . . .

— Protesterar ni mot?

— Jag har inte varit på fabriken, se'n jag slutade där; jag hade ingenting vidare där att göra.

— Det bestrider jag heller inte, svarade Lennmark. Ni hade ingenting vidare där att beställa, det är sannt, för ni hade blifvit afskedad, sedan ni arbetat där knappa två veckor.

— Hvarför fick ni afsked? sporde kommissarien.

Olga slog ned ögonen och teg.

Skulle hon ha svarat, så måste hon ju ha talat om sin kärlek, och det ville hon på inga villkor.

— Nå-å? Jag skulle vilja veta det.

— Jag blef kallad till fru Zetterling, och hon sade mig, att jag skulle gå, svarade nu Olga med tydlig själföfvervinnelse.

Åter igen såg polismannen på Lennmark.

— Är det fabrikörens fru, som bestämmer, om en arbeterska får stanna kvar eller ej?

— Visst inte i regel. Detta var ett undantag. För resten kan ju denna uppgift också vara osann.

— Jag narras inte, förklarade Olga.

— Hvarför måste ni alltså sluta på fabriken?

Då flickan teg, tog Lennmark åter till orda:

— Det har förekommit en fickstöld på fabriken. Denna . . . den här fröken anammade en arbetskamrats portmonnä, och eftersom fru Zetterling ej tål någon omoralisk handling, af hvad slag den än må vara, så önskade hon ficktjufvens afskedande.

— På det viset? sade polismannen och såg storögd på Olga.

Då tog denna under tårar till orda:

— Jag blef förklarad för oskyldig. Om den saken var heller inte alls tal mellan fru Zetterling och mig.

— Blef ni förklarad för oskyldig? Hvem gjorde då det?

Olga svarade icke

Hon brast i stället ut i ännu häftigare gråt.

— Nå-å, hvem gaf er det intyget?

Då tog Lennmark till orda, sägande:

— Tillåt mig förklara saken, herr kommissarie! Det förhöll sig på det viset, att unge herr Zetterling fick höra talas om den otrefliga händelsen och då lät kalla till sig fröken. Han är artig och har, såsom man brukar säga, utplånat alltsammans. Portmonnän jämte pengarna fanns lyckligtvis ännu kvar hos tjufven.

Olga utstötte ett skri af förbittring.

— Tjufgodset hittades i hennes ficka, fortfor Lennmark. För resten skulle nog herr Evald Zetterling, fabrikörens son, under alla förhållanden ha ersatt den bestulna arbeterskan förlusten, för att hon ej skulle föra någon talan mot fröken här.

Olga betäckte ansiktet med händerna.

— Lugna er! sade kommissarien. Jag har heller inte orsak att vidare uppehålla mig vid detta fall. Låt oss återgå till hufvudsaken! Herr Lennmark förklarar, det han sett er på kontoret mellan klockan åtta och nio på morgonen efter den dag, då ni slutat på fabriken. Medger ni öfver hufvud, att ni varit i staden vid den tiden?

— Ja, ljöd svaret.

— Och hvar befann ni er så pass tidigt på morgonen?

— På väg till staden från den utanför tullen boende familj, hos hvilken jag tillbringat natten, svarade Olga. Jag var redan då sjuksköterska hos den fru, hos hvilken jag ännnu är kvar, hos fru Sara Berger, en blind änka. Hon kan intyga, att jag efter en nästan helt och hållet genomvakad natt på morgonen gick bort och sedan snart åter infann mig hos henne.

— Det kan nog vara riktigt, menade Lennmark. Det behöfdes ju inte så lång tid till att följa främlingen till kontoret. Ni uppehöll er heller inte länge där. Han framlämnade sitt papper, bad om pengar, som han också fick, och aflägsnade sig sedan åter i denna persons sällskap. Så var det. Jag kan när som helst beediga det.

Olga tog ett steg baklänges och såg på Lennmark med ett uttryck af den högsta förbluffelse.

— Vill ni beediga det?

— Det är jag beredd till. Om vederbörande så fordra, så går jag genast den eden.

— Därmed får väl anstå så länge, svarade polismannen. Det vore naturligtvis förhastadt, om man redan nu affordrade er en sådan ed. Då vore det mig kärare, om vi af er, fröken Willner, kunde erhålla en öppen bekännelse. Det anknyter sig till det där besöket på Zetterlings kontor allehanda betänkligheter. Det måste bevisas, att ni handlade i samförstånd med den där främlingen; ty han var en förfalskare, han har lyckats utprångla en förfalskad anvisning. Ni förstår mig väl?

— Vid Gud svär jag, att det alltsammans är dikt och lögn, utbrast flickan. Jag vet af ingen främling, jag var heller inte på kontoret. Tro mig, min herre, och jag är också beredd att med ed betyga, att jag nu talar sanning.

För kommissarien blef nu denna angelägenhet ganska kvistig.

— Lennmark talade med största lugn och bestämdhet, och kommissarien måste ju i honom se en fullt oförvitlig person.

Men äfven den vackra flickan gjorde i allo intryck af att tala sanning.

Polismannen hade först nu talat med henne om, att hon kunde bli misstänkt för medbrottslighet. Hvarför skulle hon inte förut ha medgifvit, att hon varit i sällskap med främlingen, då hon ännu icke alls visste, hvilken slutsats man komme att draga däraf? Visserligen kom här äfven den möjligheten i betraktande, att hon tänkt

på, att en skugga möjligen kunde falla på henne, och att hon därför ej ville veta någonting om hela saken.

Men det intryck, som hon gjorde på polismannen, var ej sådant, att han kunde tycka, det han i den knappast sjuttonåriga flickan hade att göra med en kallt beräknande förbrytarska.

— Herr Lennmark, har ni inga vittnen för ert påstående?

— Redan i Stockholm talade jag med vederbörande just om den saken, svarade bokhållaren. Jag beklagar oändligt, att jag icke i mitt minne inpräglat de arbetares fysionomier, som för mig berättade, att de sett en flicka gå i sällskap med främlingen till kontoret. Men jag har desto bättre i mitt minne inpräglat denna frökens drag; dem kunde jag icke så lätt åter glömma. Och herr kommissarien torde medge, att man lätt behåller i minnet en så sällsynt skönhet. Förut, medan fröken Olga Willner var fabriksarbeterska, gaf jag inte alls akt på henne, ja, jag såg henne väl knappast. Men när hon kom till kontoret, där ingen var närvarande mer än främlingen och den sedan beklagligtvis på ett så sorgligt sätt omkomne kassören, min bäste vän, betraktade jag uppmärksamt dessa underfulla drag, och ni måste därför medge, att ett misstag på person från min sida icke gärna är möjligt.

Denna af Lennmark i lugn och sansad ton lämnade redogörelsen åhördes af polismannen med stor uppmärksamhet.

Olga hade under tiden lugnat sig en smula.

Medvetandet om att ha talat sanning, att gent emot Lennmark ha rätten på sin sida, förlänade henne ny kraft.

Kommissarien fortfor:

— Nå-å, fröken, ni håller alltså fast vid, att ni ej vet någonting om den främling, som på morgonen var inne på Zetterlings kontor?

— Den händelsen är mig fullkomligt obekant, svarade Olga med fast röst.

— Då måste ni anskaffa vittnen, herr Lennmark.

— Det har sig mycket svårt, jag inser det, svarade den senare. Men saken är för mig af högsta vikt; ty på den beror så att säga hela min framtid. Min ställning har ju blifvit vacklande. Chefen gör mig bittra förebråelser, för det jag icke manat kassören till försiktighet, och för öfrigt är det min plikt som andre tjänsteman på fabriken att hjälpa min husbonde, så att han finner förbrytarens

spår. Vidare är det också fråga om, huruvida icke denna flicka var i samförstånd med förfalskaren, ty de summor, som hon på sista tiden gifvit ut, kunna ju inte härröra från den utfattiga Sara Berger, hvilken för öfrigt icke ens tyckes lefva under sitt rätta namn, för hon är bestämdt inte svenska. Hvarifrån ha alltså de myckna pengarne kommit, om icke främlingen köpt flickans tystlåtenhet? Olga Willner nekar för hans säkerhets skull, det är alltsammans; hon har fått betalt därför.

Innan polismannen hann svara något härpå, utbrast Olga upprörd:

— Usling! Ni är en eländig baktalare. Liksom ni lögnaktigt påstod, att jag begått den där stölden, så talar ni äfven nu helt fräckt osanning.

— Lugn och sans, fröken Willner! Ännu en gång måste jag mana er därtill, sade polismannen, medan hans känslor likväl afgjordt voro på den vackra flickans sida.

Hans mångåriga erfarenhet lät honom icke af flickans uppträdande sluta till hennes brottslighet.

— Herr Lennmark påstår således med all bestämdhet, att fröken Willner är medbrottslig? Ni hyser på fullaste allvar denna misstanke?

— Ja. Hvarifrån ha väl pengarna kommit? Den frågans afgörande synes mig vara hufvudsaken, herr kommissarie.

— Nå-å, fröken, hvarifrån ha alltså pengarna kommit? Medger ni, att ni gifvit ut stora summor?

— Jämförelsevis stora, ja. Jag har på uppdrag af fru Berger gifvit ut några hundra kronor; jag sköter hennes kassa, för hon är ju blind. Jag betalade också ögonoperationen för henne.

— Således alltsammans af fru Bergers medel?

— Ja, själf äger jag knappast fem kronor.

— Men hvarifrån har då fru Berger fått pengarna?

— Ett fruntimmer var hos henne och lofvade henne understöd. Detta kom också; hon fick fem tusen kronor.

— Hvem var det fruntimret?

— Det vet jag inte.

— Men fru Berger vet det väl?

— Nej inte hon heller.

— Alltså från alldeles obekant håll så mycke' pengar . . . det förefaller lite' underligt, fröken.

— Det är nog bäst att fråga fru Berger själf.

— Det skall ske.

— Det är lögn alltsammans, inföll Lennmark. De personer, som af medlidande skänka bort fem tusen kronor till en enskild, existera icke, åtminstone icke nu för tiden, om de öfver hufvud någonsin funnits.

— Herr kommissarie, tog Olga åter till ordet, jag säger hela sanningen, det kan jag gå ed på.

— Och jag likaså, förklarade Lennmark.

Polismannen visste icke, hur han egentligen skulle göra med denna angelägenhet.

— Fru Berger måste först höras. Förhöret med henne skall snarast möjligt äga rum. Hvad er beträffar, fröken Willner, så förständigas ni att tills vidare stanna kvar här i Norrköping,. Om ni det oaktadt skulle byta om vistelseort, så komme det icke att passera opåtalt. Har ni förstått?

Olga nickade.

— Jag röstar för, att hon genast inmanas i häkte, sade Lennmark.

— Inte jag, svarade polismannen eftertryckligt. Det tillkommer heller inte er att framställa sådana förslag. Anskaffa vittnen, så blir det fortare afgjordt. Men tills vidare står ni alldeles ensam med edra uppgifter, och därför anser jag mig icke ens berättigad, ännu mindre skyldig, att vidtaga den af er föreslagna åtgärden. Förhöret må nu vara slut!

— Ännu ett ord, herr kommissarie! sade bokhållaren.

— Hvad önskar ni alltså?

— Jag anser mig ännu en gång böra fästa uppmärksamheten därpå, att Olga Willner ej är någon oförvitlig person. Icke hennes oskuld utan unge herr Zetterlings nåd, hvilken är mycket öfverseende mot vackra flickor, har skyddat henne för ransakning för fickstöld. Jag ber er behörigen ta hänsyn härtill.

— Jag har redan tagit notis därom; ni behöfver inte vara ängslig för, att jag förbiser någon omständighet. Det är just den påpekade omständigheten, som möjligen skulle kunna ha till följd

en närmare undersökning; eljes skulle jag i er angifvelse mot fröken Olga Willner knappast kunna se någonting befogadt!

— Nå ja, vänta bara, jag ska' nog anskaffa vittnen, uppbrusade Lennmark.

— Äfven er anbefaller jag lugn och sans, herr Lennmark. Tills vidare äro vi på det klara med hvarandra

— Men jag måste ju resa tillbaka; jag har bara permission för denna enda dag.

— Res då bara! Det är inte alls nödvändigt, att ni stannar kvar i Norrköping. Men ni, min fröken, får ej lämna staden.

Olga bugade sig tigande.

Både hon och bokhållaren fingo nu afträda.

Den vackra flickan skyndade fort genom yttre rummet. När hon beträdde gatan, kände hon sig så osäker, att hon vinkade till sig en ledig droska och åkte hem.

Lennmark och Ida lämnade arm i arm polisstationen.

Den förre berättade nu för sin värda väninna om förloppet af sitt möte med Olga inför poliskommissarien.

— Jag måste anskaffa vittnen, brummade han förtretad. Hur ska' det tillgå?

— Det möter väl inga oöfverstigliga hinder. Man mutar ett par personer, som intyga, att flickan varit i främlingens sällskap. Jag själf är också vittne, jag svär, och Olga Willner är öfverbevisad.

— Men om nu den blindas välgörare verkligen existerar och anmäler sig? Då bortfaller hufvudskälet till misstanke

— Sörj inte för det! Jag har hört mig för angående denna kvinna. Jag har egentligen gjort det till min hufvuduppgift här. Sara Berger är en dunkel existens, och jag tror inte, att hennes bistånd kan vara Olga Willner till någon nytta. O, det gläder mig redan i andanom så mycket att få höra, hvad Evald kommer att säga, när hans sköna blir insatt i häkte.

— Kommissarien vill tyvärr inte alls veta af det.

— Han blir väl förr eller senare så illa tvungen. Låt bara saken så småningom utveckla sig!

— Men jag har brådtom. Jag vill genast framkalla en fullständig och varaktig brytning mellan far och son.

— Nå ja, så långt har du kanske redan i morgon kom-

mit. Antar sig Evald denna Olga allt för varmt — och säkerligen gör han det — då är tvisten tvärt färdig, och det behöfves bara ett skickligt underblåsande, för att glöden skall flamma upp till låga. Och det ska' jag ombesörja. Kvinnolist har redan löst svårare uppgifter än så här i världen.

De begåfvo sig till en restaurant och fortsatte där rådplägningen vid vin och läckra rätter. —

Olga hade återkommit hem.

Barnen sprungo emot henne och hälsade henne jublande. De tyckte alltid, att det var så tråkigt, när hon lämnade dem, och hennes återkomst firades alltid som en fest.

Olga talade kärleksfulla ord till dem. Men den blinda hörde då strax på rösten, hur upprörd hennes sköterska var.

— Kära Olga, du stannade borta så länge. Hvad var det fråga om?

Flickan började gråta.

— På ett oerhördt sätt har jag blifvit förtalad, utbrast hon i en ton af högsta smärta.

— Af hvem då?

— En bokhållare från Zetterlings fabrik har uppträdt mot mig, och han har berättat en skamlig lögn, en afskyvärd dikt. Äfven på tant försökte han kasta misstankar.

— På mig? Jag känner ju inte alls den karlen.

— För mig har han också hittills varit obekant. O, det är rysligt. Aldrig skulle jag kunnat tro, att det kunde finnas sådan nedrighet i världen.

— Lugna dig, mitt barn, och berätta för mig allt! Jag skall väl kunna råda dig, och jag står på din sida, hvad än må hända.

Olga föll på knä invid bädden, fattade den blindas händer och lade hufvudet på kudden.

Och nu först började hennes tårar strömma hejdlöst.

Fru Berger var icke litet bestört.

Hon var ej i stånd att förklara, hvad som bringade hennes älskade Olga i sådan förtvifian.

— Sätt dig öfver förtalets nålstyng! sade hon. Lugna dig och låt mig veta, hvarom fråga var!

Det dröjde en lång stund, innan Olga kunde lämna en sammanhängande redogörelse.

När hon slutat, anmärkte Sara:

— Du kan vara lugn. Hvad beskyllningen för stöld beträffar, så skall herr Evald Zetterling bete sig så, som det är att vänta af denne unge, ädle man. Hvad åter pengarna beträffar, så kommer man att fråga mig, och jag skall också med ed bekräfta min utsago. Något bevis, att du haft med den där främlingen att skaffa, kan ju icke företes. Denne Lennmark måste alltså bli afvisad. Men hvad kan väl ha förmått denne person att uppträda mot dig?

— Jag vet det inte; jag har ingen aning om hans bevekelsegrunder.

— Var bara lugn, kära barn; det skall alltsammans klara sig fort nog. Att man förbjöd dig att lämna Norrköping, det får du inte fästa dig så mycket vid. Polisen måste följa vissa i lagen föreskrifna regler och kan då inte alltid göra åtskillnad mellan personer. För resten lider du ju däraf ingen skada, emedan du ju ändå tänker stanna hos mig.

Olga kände sig tröstad. Hon riktade åter sin uppmärksamhet på barnen och förhöll sig nu lugn och sansad.

Klockan fyra på eftermiddagen infann sig kommissarien själf i fru Bergers bostad.

Han uppträdde mycket höfligt, tog plats bredvid bädden och yttrade:

— Fru Berger, ni har säkerligen af fröken Willner redan hört, hvarför vi blifvit nödsakade att sysselsätta oss med henne. Säkerligen är ni också förberedd på mitt besök, och jag frågar er nu, om ert befinnande tillåter ett förhör?

— Ja, för all den del. Redan för min goda Olgas skull, till hvilken jag står i en så stor tacksamhetsskuld, skulle jag icke vilja uppskjuta det. Var god och fråga bara, herr kommissarie!

— Har ni länge varit bekant med fröken Willner?

— Bara ett halfår ungefär. Men först för kort tid sedan lärde jag riktigt värdera henne. Förut var hon fängslad vid föräldrahemmet, där hon först vårdade fadern, sedan modern och dessutom arbetade strängt för att skaffa bröd. Hon är en utomordentligt rar flicka, och försöker någon hos myndigheterna framställa henne annorlunda, så är det en bakdantande skurk.

— Nå, nå, det få vi väl se. Säg mig, fru Berger, hvarifrån

härrör det påfallande omslaget i edra förhållanden. Stockholmspolisen har omnämnt saken, som synes något dunkel. Jag ber därför om förklaring.

— Jag är gärna beredd att lämna den, om herr kommissarien vill åhöra hela berättelsen.

— Ja visst — jag måste det.

Kvinnan berättade nu om den obekanta damens besök och nämnde äfven de tre villkor, som hon måst uppfylla för att erhålla pengarna.

Hon slöt med orden:

— Så förhåller det sig. Pengarna, med hvilka alla utgifter bestridts, ha tagits af den summan. Olga äger ingenting. För den utomordentligt sorgfälliga vård, som hon ägnar mig, åtnjuter hon endast kläder, mat och husrum; kontant lön har hon på det bestämdaste afböjt.

Olga hade lämnat rummet och tagit barnen med sig ut i köket, medan den blinda talade.

— Om ni ändå bara hade något bevis för edra uppgifter! sade kommissarien. Ty ifall det blir bevisadt, att fröken Willner lefver af edra medel och inte tvärtom, så har hennes möliga umgänge med den där främlingen icke mycket att betyda, kanske ingenting alls.

— Visst är det så, som jag berättat, herr kommissarie. Jag är beredd att med ed bekräfta allt.

— Det är herr Carl Lennmark också.

— Då kan jag bara kalla honom en samvetslös skurk. Jag tror inte alls, att min Olga vid den tiden var på kontoret eller ens i fabrikens närhet. Hon hade sina goda skäl att hålla sig på afstånd. I det fallet skulle jag vilja tillåta mig det rådet att fråga unge herr Zetterling. Hans tanke om Olga torde i alla händelser också vara värd att beakta.

— Hvad ifrågavarande herre beträffar, så ha vi verkligen en fråga att ställa till honom. Men tills vidare begär jag af er ett bevis för sanningen i er berätteise. Har då ingen mer än edra barn sett den främmande damen?

— Inte henne själf, men den, som kom med pengarna. En herr Simon Ekström var hos mig, en man, hvars rättsinnighet är

bekant vida omkring. Han bodde i närheten, och han skall vittna, att han sett damens budbärarinna och själf räknat pengarna.

Kommissarien gjorde en anteckning.

— Nåväl, vi få ju höra, hvad han säger. Efter hvad ni nu berättat, tyckes ju den obekanta välgörarinnan lägga en alldeles särskild vikt på er sammanvaro med fröken Olga Willner.

— Det var hufvudvillkoret. Hade inte Olga följt med, så hade jag måst lämna igen pengarna. Det var svårt för den ädla flickan att besluta sig, ty Olgas hjärta hade i hufvudstaden funnit föremålet för sin böjelse. Hon gjorde det emellertid, dels och hufvudsakligen för att hjälpa mig och mina barn, dels för att lättare kunna öfvervinna sin första kärlek, som föll på en man, hvilken hon väl aldrig kan få tillhöra.

Kommissarien steg upp.

— Jag tackar er för upplysningarna, sade han. Jag skall låta höra såväl herr Evald Zetterling som ock herr Ekström.

Han aflägsnade sig och hälsade därvid Olga på ett synnerligen aktningsfullt sätt.

Den unga flickan var nu ännu mera tröstad och hyste den tillförsikten att den ondskefulle mannens skamliga beskyllning ej skulle medföra vidare obehagliga följder för henne.

Hon hoppades nu ändtligen få vara i fred för elaka människors förtal och stämplingar.

Måtte inte bara detta hopp gäcka henne!

TOLFTE KAPITLET.

Fabriksflickans försvarare.

Bokhållare Lennmark återvände i sällskap med sin Ida till hufvudstaden och infann sig punktligt på kontoret.

Evald var på sin plats. Ännu hade han ingen aning om, hvad som förestod honom.

Rörande Lennmarks resa hade fadern ej lämnat honom nöjaktiga upplysningar. Han sade bara, att bokhållaren enträget bedt om permission, och detektivens besök på dagen för Lennmarks afresa hade endast haft till ändamål att hindra en möjligen tilltänkt flykt.

Evald anade alltså inte alls, att Lennmarks resa stod i något samband med Olga.

Han var ej böjd för att sätta någon tro till berättelsen om en vacker flickas närvaro vid den där främlingens besök på kontoret, och han ansåg numera Lennmark i stånd att hitta på hvilken lögn som helst för att förläna sin person vikt och värde och ej mista sin plats.

Bokhållaren gick genast in till chefen och berättade, hvad han upplefvat i Norrköping. Han gjorde det i försiktigt dämpad ton, så att inte ens direktören i rummet bredvid kunde höra något.

— Jag måste nu försöka få fatt i vittnena, slöt han. Jag såg på den förslagna ficktjufven, att hon är i stånd att lämna närmare upplysningar om främlingen. Det är inte alls omöjligt, att den skurken nu är hennes älskare och sitter lugn där nere i Norrköping. Den blinda fru Berger kan man ju lätteligen dra vid näsan och utan

— Portmonnän jämte pengarna fanns lyckligtvis ännu kvar hos tjufven, sade Lennmark.

Flickan utstötte ett skri af förbittring. (Se sid. 166.)

svårighet inbilla hvad som helst. För resten kan man också mycket väl tilltro henne det, att hon gynnar ett otillbörligt förhållande.

— Nå ja, vi få ju se, svarade fabrikören. Tror ni, att ni ska' lyckas finna vittnena?

— Jag hoppas det, och jag ger mig inte förr.

— Ni behöfver väl tid till det? Men arbetet på kontoret är ju också så nödvändigt.

— Jag skall hvarken försumma det ena eller det andra, försäkrade Lennmark.

Det tyckte fabrikören om. Han var nu gynsammare stämd mot förste bokhållaren.

Evald anade ännu ingenting.

Först följande förmiddag blef han kallad till inställelse i polisen.

Något skäl till denna kallelse angafs ej, och han var därför helt naturligt nyfiken att få veta, hvad man kunde vilja honom.

Man tänke sig hans öfverraskning, när han blef tillfrågad rörande den fickstöld, som Olga Willner skulle ha begått!

Upprörd sporde då Evald, från hvem en sådan skamlös angifvelse härrörde.

Polismannen svarade:

— Det är en bisak. Det är heller inte fråga om flickans bestraffning, eftersom ju ingen skada uppstod, utan endast om att kunna rätt bedöma hennes karaktär.

— Af hvad skäl?

— Jo, har hon verkligen gjort sig skyldig till den förseelsen, så måste man också med afseende på den andra angifvelsen förfara annorlunda, än om hon vore en fullkomligt oförvitlig person.

Evald trodde knappast sina egna öron.

— En andra angifvelse?

— Ja, jag skall för er uppläsa afskriften af ett protokoll, som vi fått oss tillsänd från Norrköping.

Inom en liten stund visste nu Evald, hur Lennmark betett sig mot Olga, att han anklagat henne för delaktighet i bedrägeriet med det förfalskade papperet.

Med darrande röst yttrade han:

— Lennmark är en eländig baktalare. Han bör väl ändå först bevisa något. Han och den numera döde kassören voro de enda,

som voro närvarande, det finns alltså ej något annat vittne än Lennmark själf. Den där uppgiften om en flicka kom först långt efteråt fram. Denne persons hela beteende är misstänkt; om man på angifvelse af honom ställde en ädel, oskyldig flicka under åtal, så vore det den mest skriande orättvisa.

Polismannen bad honom icke gå för långt i sin ifver och påpekade, det vederbörande i enlighet med sin plikt toge saken om hand utan någon förutfattad mening.

Evald bad om ursäkt för sin häftighet, men höll fast vid, att Lennmark vore en eländig bakdantare, och att han ej trodde ett enda ord af hela hans berättelse.

När han aflägsnade sig, mötte han sin vän Ekström.

— Har ni också blifvit kallad hit? frågade han.

— Ja, käre herr Evald. Hvad är nu å färde igen?

— *Jag* måste hit för Olgas skull

— Jag har fått bref från henne. Er förste bokhållare är ju ett riktigt praktexemplar af en skurk.

— Jag kunde inte afhålla mig från att inför polisen yttra mig i samma stil.

Då sade Ekström med sitt vanliga lugn:

— Vänta på mig, tills jag fått mitt ärende uträttadt! Vi skola då veta mera än nu, och det skadar nog inte, att vi då rådgöra. Det ser ju ut, som sammandroge sig här öfver Olga ett oväder, som kan bli mycket hotande.

— O, min Gud! Fruktar ni verkligen, att denne Lennmarks lögner kunna vinna någon tilltro?

— Man kan ju ej med någon visshet förutsäga något. Men min stund är nu kommen; jag måste anmäla mig.

Han steg in, hälsade med sin vanliga gemytliga frimodighet och sade:

— Här är jag nu, herr kommissarie. Hvarmed kan jag stå till tjänst?

— God morgon, herr Ekström! Sitt ned och låt mig uppläsa ett protokoll för er!

— Det intresserar mig visserligen inte alls; men det måste väl ske, kan jag förstå.

Kommissarien läste och frågade sedan:

— Hvad säger ni om det?

— Lennmark är en fähund. svarade Ekström kallt.

— Ni ger inte mycket för hans uppgifter?

— Jag säger bara, att ett skadedjur här utspytt gift, och jag tror också, att denne älskvärde herre har funnit det för sin säkerhet nödvändigt att vända vissa ögon från sig och på andra. Det är min åsikt.

— Och hur förhåller det sig med fru Sara Bergers pengar?

— Precis så, som hon själf uppgifvit.

— Ni kan beediga det?

— Tvärt, om så fordras.

— Men hvad kunde då denne Lennmark ha för afsikt med sitt påstående om sammanhanget mellan Olga Willner och den där främlingen?

— Ingen annan än att leda vederbörandes och sin chefs uppmärksamhet på någonting nytt, som ej rörde honom. Men det skulle därvid också kunna vara hämd mot unge herr Zetterling med i spelet.

— Hur så?

— Herr Evald har granskat bokföringen litet närmare, än som var bokhållaren kärt. Den senare vet, att hans principals son särskildt intresserar sig för Olga Willner. Mer behöfver jag ju inte säga, herr kommissarie.

— Herr Ekström inlåter sig här på ganska vågade påståenden.

— Jag talar, som jag tänker. Jag tror för öfrigt inte alls på den där främlingens tillvaro, som skall ha inlämnat checken. Och om den personen ingen gång i verkligheten existerat, så kan ju Olga Willner ej ha idkat något umgänge med denna — uppdiktade personlighet.

— Ni uttalar åsikter, som ni väl inte vill ha tagna till protokollet?

— Man kan ju endast fasthålla vid det såsom någonting väsentligt, hvilket framstår som fullkomligt bevisadt, svarade Ekström. Därtill hör det faktum, att fru Sara mottagit pengarna på det af henne själf angifna sättet, och det, att Olga ej hade någonting alls att göra i eller i närheten af fabriken, och att det, efter det afsked,

som fru Zetterling själf gifvit henne, ej kunde falla henne in att gå in på kontoret. Jag behöfver säkerligen ej tala om det, som Olga för mig antydt rörande sina hjärteönskningar, eller om det, som Evald Zetterling sagt mig om sina. Man ska' väl inte behöfva tillgripa sådana medel för att vederlägga den Lennmarkska fabeln.

— Ska' jag alltså taga till protokollet, att ni bekräftar fru Bergers uppgifter?

— Var god och gör det! Hvad Olgas oförvitlighet, som jag af fullaste öfvertygelse vitsordar, beträffar, så veta nog vederbörande bäst, att hon kan glädja sig åt det allra vackraste rykte.

Protokollet affattades kort, och Ekström underskref det.

— Jag hoppas, att hela den här saken snart skall vara afgjord, menade han, när han tog afsked af polismannen.

Evald väntade med största otålighet på vännen.

— Man har faktiskt på ett synnerligen fräckt och hänsynslöst sätt kastat misstankar på Olga, sade Ekström. Jag tror emellertid, att det finnes ett medel, hvarmed vi i en hast kunna korrigera denna bakdanterihistoria.

— Och hvad skulle det vara för ett medel? Ni vet, att jag ej skyr något offer. Om också Olga vändt sig bort från mig, vill jag dock ej underlåta att försvara hennes heder.

— Rätt så! Blif den hjälte, som söndertrampar den etterspr utande draken! Vill ni följa mitt råd, så tar ni helt enkelt itu med denne Lennmark och fordrar med all stränghet af honom, att han tar tillbaka sina lögner. Det är väl knappast tänkbart, att han tillstår sin onda afsikt, hvilken enligt mitt förmenande mera är riktad mot er än mot iröken; men man kan ju, hur litet han än förtjänar det, bygga honom en bro genom att ge honom en vink om, att han skulle kunna skylla på ett misstag.

— Ni har rätt; jag skall fordra, att han tar tillbaka, hvad han sagt.

— Skulle han inte göra det, så kom till mig; vi vilja då rådgöra om, hvad som är att göra. Tvifvelsutan underrättar ni honom genast om er fordran, och sedan kommer ni på kvällen hit, eller också ger ni mig underrättelse.

Med en handtryckning skildes de båda vännerna från hvarandra.

När Evald beträdde kontoret, såg Lennmark ej upp från sitt arbete.

Han spelade den harmlöse; det såg ut, som visste han icke alls, hvarför Evald varit borta från sin plats så länge.

Fabrikören behöfde sin son; han ropade honom till sig, men frågade inte alls, hvarför han blifvit kallad till polisen.

Evald nämnde heller ingenting därom, och middagstiden kom, utan att den saken kommit på tal.

När kontorspersonalen aflägsnade sig och äfven Lennmark gjorde sig redo att gå, gick Evald fram till honom och sade:

— Var god och dröj kvar, tills alla de andra aflägsnat sig!

Lennmark vardt en smula förbluffad. Han befarade, att Evald nu med fördubblad ifver sökt efter någon oegentlighet i bokföringen, och att han äfven funnit en sådan

Ida hade missräknat sig. Den ohjälpliga brytningen mellan far och son hade ej inträdt så hastigt, att Evald redan nu blifvit hindrad från att fortsätta sitt arbete.

De öfriga kontorsherrarna hade aflägsnat sig. Evald och Lennmark stodo där ensamma midt emot hvarandra.

— Ni har ju varit i Norrköping, herr Lennmark?

— Ja.

— I hvad ärende, om jag får fråga?

— Vet ni inte det?

— Jag ber om svar.

— Herr Zetterling, ni slår an en ton . . .

— Som gent emot er just är den lämpligaste. Jag säger er det här mellan fyra ögon, att ni är en skurk.

Lennmark betraktade honom med trotsiga blickar.

— Vet ni också, hvad ni nu säger?

— Åh ja, det är en ärekränkning, eller rättare, det vore en sådan gent emot någon annan. Men er ära kan ju ingen kränka, eftersom ni ej har någon sådan.

— Jaså, ni understår er verkligen . . .

— Tag er inte någon ton, herr Lennmark! föll Evald med af vrede blixtrande ögon honom i talet. Jag kan i er ej se en hederlig man, sedan ni uppträdt med så skamligt förtal mot en

ädel, oskyldig flicka. Hvad hade ni för orsak att göra den af olyckan så grymt förföljda misstänkt hos myndigheterna? Hvad har hon gjort er?

— Hon var vittne till . . .

— Hvad ni nu ämnar upprepa, det är en skändlig lögn. Jag fordrar af er, att ni tar tillbaka den. Sker det inte ofördröjligen hos härvarande myndighet, så att det redan i dag kan inrapporteras till Norrköping, så skall ni i eftermiddag i närvaro af hela kontorspersonalen af mig få höra, att ni är en usling, som ej förtjänar annat än gränslöst förakt.

— Herr Zetterling . . .

— Ja, ni är det, om ni icke tillstår ert felsteg eller åtminstone erkänner ett misstag. Gå till polisen, eller jag gör allvar af min hotelse, och jag skall nog sedan också vara i stånd att ge skurken respass härifrån, såsom han förtjänar. Tag er i akt, min käre Lennmark!

Med dessa ord aflägsnade han sig.

Bokhållaren hade blifvit dödsblek. Evalds lika raska som beslutsamma ingripande hade han icke tagit med i beräkningen.

Det föll honom emellertid ingalunda in att att gifva vika.

Han mumlade nu för sig själf:

— Jag kan ej ta tillbaka något, om det också icke skulle gagna mig något, att jag fasthåller vid mitt påstående.

Han gick alltså icke till polisen utan hem för att för sin Ida berätta, hvad som tilldragit sig mellan honom och Evald.

Den satäniska kvinnan smålog och gnuggade med djäfvulsk tillfredsställelse händerna.

— Präktigt! Åh, det är för präktigt!

— Hva'? Dig gläder det? Jag skulle ha önskat, att han uppträdt mindre energiskt.

— Ack, det var ju det bästa han kunde göra. Låt honom rasa bara! Du viker inte ett steg tillbaka. Låt honom i dag inför hela kontorspersonalen kalla dig en skurk, om han har lust! Men han har nog inte mod till det.

— Du ska' få se, att han gör'et.

— Nå, så låt det då gå därhän! Gubben måste i så fall inskrida, och jag betviflar, att han tar sonens parti. Fabrikör Zetterling, denne lefvande penningpåse, hoppas genom Olga få fatt i

främlingen och få igen sina pengar; det gäller för honom långt mera än sonen. För detta bedrägliga hopp offrar han utan betänkande sin Evald. Låt alltså inte skrämma dig, Carl? Du är din motståndare vuxen.

Det var följaktligen en beslutad sak, att Lennmark ej skulle ändra den ståndpunkt, som han intagit.

Han förklarade sig villig att följa älskarinnans råd.

Hvem skulle väl gå som segrare ur denna strid?

Ida var viss om segern, och hon gjorde allt för att äfven bibringa sin älskare samma lugna tillförsikt.

TRETTONDE KAPITLET.

Far och son.

Klockan var fyra, när bokhållaren åter intog sin plats vid pulpeten.

Han började arbeta, men det väckte i alla fall hans uppmärksamhet, att kassan var stängd och Evald fattades.

— Han hör sig väl för, sade Lennmark till sig själf, och han gissade rätt.

Evald hade gått till polisen och frågat, om bokhållaren varit där och rättat de uppgifter, som han lämnat i Norrköping.

— Vi ha inte sett skymten af herr Lennmark efter hans återkomst, svarade detektiven Spets. Har det möjligen insmugit sig något misstag i hans uppgifter?

— Ja, ett kolossalt misstag, svarade Evald med skarp betoning. Han har ställt en flicka i förbindelse med den där

främlingen, men han har därvid helt och hållet tagit miste på person.

— Har han medgifvit det?

— Jag väntade, att han gjort det på rätta stället, det vill säga här.

— Visst inte. Med all bestämdhet kan jag säga er, att han ej gjort det.

Mycket upprörd tackade Evald för upplysningen och återvände hem.

Han satte sig nu öfver alla betänkligheter och var fast besluten att sätta sin hotelse i verkställighet.

Så beträdde han, ännu med våld betvingande sig, kontoret. Så snart han tagit af sig hatt och öfverrock, gick han fram till Lennmark och tilltalade honom halfhögt med orden:

— Ni har *inte* varit hos polisen.

— Jag har för närvarade ingenting där att beställa, svarade bokhållaren med en axelryckning.

— Så må ni då i närvaro af alla edra kamrater höra . . .

— Herr Zetterling!

— Ni är en skurk, sade Evald med hög röst. Ni har varit nog äreförgäten att förtala och nedsvärta en medmänniska.

Alla kontorsherrarna reste sig hastigt från sina platser.

Lennmark trängde inpå Evald, men stöttes af honom tillbaka.

Nu visade sig direktören i dörröppningen.

— Mine herrar, hvad står på? Herr Zetterling — herr Lennmark — jag anhåller om lugn och besinning.

Evald var likblek och äfven Lennmark hade skiftat färg.

Direktören gick emellan dem och fortfor:

— Jag anhåller om förklaring.

Evald hämtade sig genast.

Han svarade frimodigt:

— Jag har sagt mannen här, att han är en skurk.

— Inte en gång till! skrek Lennmark och ville å nyo störta sig öfver honom.

— Glöm er inte! sade direktören. Förhåll er lugn! Fordrar ni upprättelse, så må det ske på annat sätt!

— Betrakten denne usling, mine herrar! uppmanade Evald kontorspersonalen. Ni se här en samvetslös bakdantare. En oskyldig

ung flicka, som inte alls var på vårt kontor vid den tiden, vill han bringa i förbindelse med den främling, som presenterade den förfalskade anvisningen. Han har inte ens något vittne på, att öfver hufvud en sådan främling var här. Kassören är död, och vi veta nu, att han både var tjuf och hasardspelare, och den här var ju hans bäste vän. Betrakten noga förtalaren, som vill hämnas, för det man upptäckt, hur försumlig och vårdslös han varit i sitt arbete, och som nu är så angelägen om att draga allas uppmärksamhet från sig och att genom en sådan nedrighet söka få behålla sin plats.

Evald hade yttrat dessa ord med af vrede darrande röst.

Lennmark var alldeles ursinnig af vrede. Han tog nu sin hufvudbonad och skrek:

— Allt detta säger han, emedan han är förälskad i ficktjufven, i bedragerskan.

Han hade knappast uttalat de orden, innan Evald gick emot honom.

Direktören sökte hejda sin principals son, men det hade nog i alla fall gått Lennmark illa, om han icke hastigt gripit till flykten.

Nu blef Evald åter lugnare.

— Jag skall genast tala med min far om det här, sade han. Herrarna torde ursäkta det störande uppträdet.

Han gick in i chefens enskilda rum, men fabrikören hade ännu ej infunnit sig.

Kontorsherrarna hviskade med hvarandra. De stodo allesamman på Evalds sida.

Lennmark var inte omtyckt, och alla de öfriga funno honom redan betydligt misstänkt.

Men om Evald visste de, att han städse varit rättvis. Därför kunde han också glädja sig åt allas sympatier, och man tog nu för gifvet, att Lennmark skulle förlora sin plats.

Evald gick där ännu mycket upprörd fram och åter i rummet.

Ändtligen kom fabrikören.

— Du här? tilltalade han sonen. Vi saknade dig vid middagsbordet. Hvar var du?

— I polisen. Jag visste ju redan, hvilket skurkstreck Lennmark begått. Och för ett sådant ändamål har pappa gifvit honom permission?

— Evald, hvad talar du i för ton till mig?

— Jag kan omöjligen gilla det, att pappa understödjer Lennmark i hans sträfvan att förtala en oskyldig, att göra henne misstänkt för delaktighet i ett bedrägeri. Men det har pappa gjort, och det smärtar mig djupt att nödgas säga er det.

— Evald, jag fordrar, att du talar i en annan ton till mig. Jag vet nu, hvarifrån vinden blåser. Du vill ta ficktjufven i ditt beskydd, såsom du redan en gång förut gjort. Det torde emellertid icke lyckas dig denna gång. Den där affären med främlingen kommer att fullföljas med all stränghet, om också denna Olga Willner skulle få sju års spinnhus för besväret.

— Min far! Hur kan ni till den grad nedsätta denna ädla flicka?

— Denna ädla flicka? Att ur andras fickor fiska upp portmonnäer och anamma dem, räknas det till de ädla handlingarna? Du är blind, Evald, din galna passion har förblindat dig. Men jag fäster mig inte alls vid det fruntimrets skönhet; jag låter fasttaga och döma den människan, så sannt jag här står.

— Det skall ej lyckas. Ni har inte något bevis mot henne.

— Det blir Lennmarks sak. Han skall nog skaffa bevis. Man må hos honom klandra allt, så är och förblir han i alla fall en klok man.

— En skurk, som genom sådana fördömliga medel söker rädda sig själf. Han vill så tvedräkt mellan oss, det är hans plan, ty han vet blott allt för väl . . .

Fabrikören afbröt sin son med orden:

— Tig! Du talar till tjufvens förmån. Men jag ska' nog laga, att hon blir förpassad till det ställe, dit hon hör. Icke nog med, att hon ville komma och kanske också bakom min rygg verkligen kom i kärleksaffär med dig, hon har äfven varit fräck nog att spela mig ett fult spratt genom att visa hit den där bedragaren. hon ville hämnas, för det jag icke låter en fabriksflicka bli din hustru.

— Pappas beskyllningar äro ogrundade, fullkomligt ogrundade. Jag säger det här, liksom jag redan förut i hela kontorspersonalens närvaro sagt Lennmark det. Må han beklaga sig hos er, för det jag offentligt kallade honom en skurk!

— Hva'? Här? En sådan skandal förekommer på mitt kontor?

— Lennmark har kastat all heder öfver bord. Han är en usling, som förtjänar att bli ställd vid skampålen.

— Lämna mig! En sådan skandal för det eländiga fruntimrets skull! Gå upp på ditt rum! I affären har du tills vidare ingenting att göra. Det skulle ju nämligen kunna hända, att du för detta äreförgätna fruntimmers skull offentligt glömde dig till och med gent emot din egen far.

Evald betvang sig med våld och svarade:

— Jag skall ej åsidosätta den aktning, som jag är er skyldig. Men äfven er förehåller jag er orättvisa, och jag kommer att försvara oskulden, som ni förföljer.

— Ut med dig!

— Jag går; men jag viker icke tillbaka, jag står på Olgas sida.

I sin vrede lät fabrikören höra ett högt hånskratt, när Evald aflägsnade sig.

Direktören blef inkallad.

— Här har varit offentlig skandal?

— Tyvärr!

— Hvar är Lennmark?

— Han aflägsnade sig. Det var också det bästa han kunde göra.

— Han uppträdde alltså måttfullare än min son?

— Det vill jag ingalunda påstå. Han slungade herr Evald i ansiktet, att denne vore förälskad i en ficktjuf och vore rasande på honom, emedan han angifvit flickan i polisen.

— Så är det också, svarade fabrikören bittert. Han har ju nu till och med förklarat mig krig för detta eländiga fruntimmers skull.

Direktören teg. Han fann det allt för pinsamt att blanda sig i striden mellan far och son.

— Lennmark skall komma in till mig, så snart han återkommer till kontoret.

— Han gick sin väg utan öfverrock; egentligen flydde han hals öfver hufvud för att icke bli handgripligen bestraffad af herr Evald för sitt senaste yttrande. Jag antar, att han låter hämta rocken och stannar borta i dag.

Fabrikören mumlade några otydliga ord.

— Hur ska' jag göra? frågade han sedan. Hvad är er åsikt rörande Lennmark?

— Jag skulle i herr Zetterlings ställe ge honom afsked. Alla

de andra äro emot, att han stannar kvar. Ingen enda hyser vidare någon god tanke om honom. Jag vill inte säga, hvad man tror, att Lennmark spelat för rol vid sin gode väns, kassörens, plötsliga försvinnande och död.

Fabrikören stirrade på den talande.

— Och ni tror också, hvad man tillhviskar hvarandra? frågade han.

— Ännu har jag ej bildat mig något bestämdt omdöme. Jag skulle vilja råda er att låta herr Evald fortsätta sitt arbete . . .

— Aldrig! Min son har på ett i sanning upprörande sätt glömt sina plikter mot mig. Denne rebell vill jag icke längre behålla i mitt hus. Jag kommer att uttala en mycket sträng dom öfver honom.

— Herr Zetterling . . .

Fabrikören afbröt tvärt med orden:

— Det hör inte till affären, herr direktör, det är en privatsak.

— Förlåt, men det kan ej annat än bli till affärens nackdel, om vi ska' nödgas undvara er herr sons förträffliga arbetskraft. Det är en omständighet, som bekymrar mig alldeles ofantligt. Jag kan inte själf företaga en fullständig revision af böckerna, det får jag inte tid till, åtminstone kan jag icke göra det tillräckligt fort. Göromålen hopa sig och . . .

— Så må Lennmark stanna kvar tills vidare!

— Han är inte längre lämplig på sin plats. Han har förverkat allas aktning.

— Om bara inte *jag* undandrager honom den . . .

— Det är ju redan halft om halft gjordt, antar jag. Men låt oss bortse därifrån! Jag betonar, att jag ej förlitar mig på Lennmarks nya sammanställningar, och att jag ej öfvertar ansvaret för dem. Och någon annan gör det heller inte. Följaktligen är det ju ändå bäst, att ni afskedar herr Lennmark. Jag antar för resten, att han själf kommer att begära sitt afsked.

Fabrikören teg.

Han var ännu obeslutsam. Emellertid föll han snart på den tanken att bevilja Lennmark afsked, men att på samma gång äfven hålla Evald fjärran från affären.

Han ämnade förelägga sin son valet att antingen helt och hållе afstå från att öfva inflytande på Olgas angelägenheter eller att göra sig beredd på fullständig skilsmässa från föräldrahemmet.

Det dröjde ej länge, innan direktören, som lämnat chefens rum, åter blef inkallad dit.

— Skrif till Lennmark, att han har sitt afsked från och med i dag! Sina möjliga anspråk på innestående lön må han framställa skriftligen!

— Skall ske.

Brefvet var snart färdigt. Men ännu låg det förseglad på direktörens bord för att afsändas med den öfriga posten, då Lennmark kom igen.

Han gick in till direktören och frågade, om han kunde få tala med chefen.

— Torde inte behöfvas, ljöd svaret.

Därmed lämnade direktören bokhållaren brefvet.

— Jag läser ingenting . . . jag vill tala med fabrikör Zetterling.

— Men han önskar det inte och betraktar det som alldeles öfverflödigt.

Lennmark knackade på dörren till chefens rum.

Denne ryckte upp dörren.

Vid åsynen af bokhållaren sporde han:

— Hvad vill ni?

— Jag fordrar upprättelse och godtgörelse för den oerhörda förolämpning, som er son tillfogat mig.

— Fordra af domstol och inte af mig!

— Hva'?

— Anlita lagen, om ni har lust! Af mig är ni afskedad. Vänd er i öfrigt till herr direktören!

Lennmark ville tala, men gubben Zetterling slog häftigt igen dörren midt för näsan på honom.

Nu först bröt Lennmark brefvet och läste det, hvarvid han tog på sig en hånfull min.

— Nåväl, sade han sedan och stoppade på sig brefvet, om herr Zetterling tror, att han därmed förbättrar saken, så är jag gärna beredd att foga mig i hans vilja.

— Det återstår er väl heller ingenting annat, svarade direktören mycket kyligt. Jag utbetalar er innestående lön till den betingade uppsägningstidens slut, och jag väntar af er, att ni under för handen varande omständigheter ej framställer några vidare anspråk.

Bokhållaren svarade i retad ton:

— Det vill säga, man vill tvinga mig, att ta lagen till hjälp. Inte heller det skyr jag för. En man, som vet med sig att i allt ha handlat rätt, har ingen orsak att tåla hvilken behandling som helst.

Direktören lämnade, utan att yttra ett ord vidare bokhållaren hans lön, och Lennmark aflägsnade sig efter en afmätt hälsning.

Han gick hem, där hans Ida med stor spänning väntade honom.

— Det gick väl så, som jag förutspådde? frågade hon honom.

— Inte så alldeles, brummade mannen och kastade bretvet på bordet. Hur förhållandet mellan far och son gestaltat sig, det vet jag inte. Mig har man helt enkelt afskedat, och det var ett djäkla aber.

— För herr Zetterling. ja, men inte gärna för dig, svarade Ida. Betänk, att han rätt snart måste komma till insikt om, det han omöjligen kan bringa reda i sin affär igen, ifall du inte medverkar! Det kommer inte att dröja åtta dagar, innan han ber dig komma tillbaka. Ty hvem ska' väl kunna bringa reda i det kaos, hvari allt nu befinner sig?

— Det hade jag verkligen gjort räkning på, men det ser ut, som satte man sig öfver alltsammans. Kanske lyckas Evald reda ut den trassliga härfvan.

Efter en kort paus tog Ida åter till orda:

— Jag väntar att få höra, att sonen nu åter blifvit utesluten ur faderns affär. Jag anser det till och med vara alldeles säkert, att det redan gått därhän. Berätta nu eftermiddagens alla enskildheter, på det att jag af dem må kunna draga vidare slutsatser!

— Det kom till en skandal, som man inte gärna kan tänka sig större, berättade bokhållaren. Evald gjorde allvar af sin hotelse; han kallade mig en skurk.

— I de andras närvaro?

— Ja visst.

— Oerhördt! utbrast Ida.

Lennmark fortfor:

— Då tog äfven jag bladet från munnen och sade honom, att han beskyddade en ficktjuf, emedan han förälskat sig i henne. För att undgå handgripligheter måste jag fort lämna kontoret. Hvad sedan skedde, det kan jag ej säga. När jag kom igen, satt Evald icke längre vid kassan. Det torde också ha kommit till ett uppträde emellan honom och hans far; men följderna känner jag ännu icke alls till.

Ida hade leende åhört sin älskares berättelse. Nu yttrade hon med tydlig tillfredsställelse:

— Det går nog så, som jag tänkte mig. Säkerligen har Evald redan spelat ut sin rol. De andra bokhållarna, som Zetterling aflönar så uselt, äro nog icke vuxna den svåra uppgiften, och därför skall man kalla dig tillbaka, om inte förr, så åtminstone då, när det visar sig att myndigheterna stå på din sida.

— Tyvärr vill inte det visa sig, svarade Lennmark. Både i Norrköping och här tyckes ju flickan äga allas sympati. Och så mycket att undra på är det heller inte. Äfven poliskommissarier äro ju i allmänhet människor, och så vackra fruntimmer som denna Olga göra öfver allt djupt intryck.

— Trots allt skall man ej lyckas förbyta rätt till orätt, svarade Ida; och håller du bara ståndaktigt fast vid dina en gång lämnade uppgifter, så återstår ju ingenting annat än att häkta människan; hon är ju ingen oförvitlig person. Att Evald den där gången förklarade henne oskyldig, när man hos henne fann en annan arbeterskas portmonnä, det kan omöjligen vara afgörande inför polis och domstol. Var vid godt mod, Carl! Det kan icke betviflas, att vi komma att lyckas.

Lennmark satte sig och började grubbla.

Han var upprörd öfver den behandling, som han i så många vittnens närvaro rönt af Evald.

— Jag måste väcka åtal mot honom, mumlade han, ja, jag måste göra det. Jag kan väl inte låta kalla mig skurk på kontoret. Hade han gjort det mellan fyra ögon, det hade varit en annan sak. Men inför hela kontorspersonalen! Och äfven direktören hörde det

Rasande sprang Lennmark åter upp.

Men Ida sökte lugna honom med orden:

— Hämden kommer af sig själf. Låt oss i stället tänka på, hvar vi ska' få vittnen ifrån för att kunna komma fortare till målet! Om du skulle offra en summa för att vinna ett par trovärdiga personer?

— Det har jag också redan tänkt på, svarade Lennmark; men det har nog sina svårigheter, och riskabelt är det också.

Ida sökte skingra hans betänkligheter, och hon framlade också en plan, som han gillade, sägande:

— Går du i land med det, så är det bra.

Lennmark kände sig så medtagen af denna dags händelser, att han för ögonblicket icke alls hade lust att vidare bråka sin hjärna. Han framställde inga frågor och blef öfver hufvud mycket tystlåten.

Hans tillit till sin älskarinnas arglistighet och skicklighet var också så stor, att han egentligen icke alls betviflade, att hon skulle lyckas i sitt förehafvande.

Men var bokhållaren för närvarande vid miserabelt lynne, eftersom det ju icke kunde vara honom likgiltigt, att han fått afsked, så befann sig Evald i en ojämförligt mycket obehagligare sinnesstämning.

Scenen mellan honom och fadern i dennes kontorsrum fortsattes på kvällen i våningen.

När fabrikören kom, befann sig Evald hos sin mor. För henne hade han berättat allt, och hon var icke litet bestört öfver, att det kommit till ett sådant förskräckligt uppträde mellan hennes son och bokhållaren.

Hon brast ut i orden:

— För oss är denna Olga Willner en fördärfbringande varelse. Ack, om hon ändå aldrig visat sig hos oss!

Häremot invände Evald:

— Det är inte Olga, som bär skulden, utan hennes vedersakare. Lennmark förföljer henne af skäl, som ännu äro mig något oklara. Hans angifvelse är ett ondskans verk, och jag kommer aldrig att tåla, att man förtalar den flicka, hvilken mitt hjärta tillhör och alltid kommer att tillhöra. Och vore det inte min plikt att skydda den olyckliga, äfven om jag icke hyste kärlek till henne?

Fru Zetterling var förtviflad öfver det, som hon kallade sin sons halsstarrighet.

Hon stod just färdig att bryta ut i häftiga förebråelser, då hennes man steg in.

Nu teg hon.

Trots allt älskade modern sin son för högt för att vilja än ytterligare stegra faderns vrede mot honom.

Fabrikören betraktade Evald med dystra blickar, och vänd till sin fru, yttrade han:

— Här måste bli ordning i mitt hus. Han måste bort. Vis-

serligen icke till något aflägset land, men likväl så långt. att han är ur min åsyn.

— Wilhelm, tillåt mig föreslå dig . . .

— Dina förslag känner jag redan till. Du vill med honom till Norrköping. Jo, det vore just härligt. Då vore han ju i hennes omedelbara närhet och kunde bekvämt fortsätta i denna sin fördömda galenskap.

— Jag skall . . .

— Du skall ingenting alls. Du är i likhet med de allra flesta kvinnfolk svag. Till dig sätter jag ej något förtroende. Nej, jag kommer att vidtaga helt andra åtgärder, än du tror.

Fru Zetterling gaf sin son en vink att aflägsna sig. Han ämnade också göra det, men då sade fabrikören barskt:

— Han stannar. Jag säger honom nu med det samma min vilja.

— Snälla Wilhelm, begå ingen öfverilning!

— Jag har öfvertänkt saken länge nog. För öfrigt brukar jag aldrig handla obetänksamt. Hör alltså!

Fru Zetterling darrade häftigt. Evald förblef lugn, fastän han ej anade något godt. Han till och med hviskade några tröstens ord till sin mor, hvilken nu sjunkit ned på en soffa.

Fabrikören återtog:

— Jag ställer min son inför valet mellan oss och denna kvinna. Vill han icke afstå från henne, så är han — arflös.

— Wilhelm! skrek fru Zetterling till och for åter upp från soffan.

— Är han arflös, fortfor mannen. Inom tre dagar träffar jag denna testamentariska bestämmelse. Sedan känner jag honom icke vidare, jag har då ej längre någon son.

Evald var mycket uppskakad. Fastän han förutsett något ödesdigert steg från faderns sida. träffade honom likväl denna dom som ett tveeggadt svärd. Han ville närma sig sin far, men denne stötte honom tillbaka.

— Jag vill ingenting höra, förklarade han. Tre dagar har du på dig. Sedan afsvärjer du denna . . . denna kärlek — så kallar du ju själf din galenskap, ditt vansinne, din förblindelse — eller också äro vi skilda för alltid. Jag tillåter inte, att en misstänkt person tränger sig in i min familj. Om man också icke vill sätta in henne i häkte på Lennmarks angifvelse, så — så ska' jag genomdrifva, att hon blir inspärrad och oskadliggjord.

Evald var icke mindre upprörd än föräldrarna. När han hörde sin far tala så, då föreföll det honom, som kunde han icke mera i denne man se sin far, utan som tillkomme honom med rätta samma behandling, som den bakdantaren Lennmark.

Den unge mannen knöt hårdt handen och darrade häftigt i hela kroppen. Blodet sköt våldsamt upp i hans ansikte, och med skälfvande läppar bad han, att Gud måtte bevara honom för handgripligheter mot fadern.

Fru Zetterling förlorade nästan totalt besinningen.

Detta högst obehagliga uppträde varade emellertid icke länge.

Fabrikören lämnade rummet.

Han hade talat så tydligt som möjligt, och han ville nu afvakta verkan af sina ord, vid hvilka han ämnade orubbligt fasthålla.

Om han nu också icke hade något bestämdt hopp om, att Evald skulle ge vika, så hade han dock intet begrepp om det, som försiggick i sonens bröst.

Så snart han lämnat rummet, gick Evald fram till sin mor och yttrade:

— Lugna sig, kära mamma; jag skall finna mig i allt. Det är min fulla öfvertygelse, att min far kommer att hålla sitt ord. Nåväl, så må det då ske! Jag har aldrig pockat på hans rikedom, jag har aldrig förlitat mig på det, som min far förvärfvat, och jag skall nog själf bryta mig en bana.

Då inföll den upprörda modern med darrande röst:

— Evald, det kan du inte göra — du kan inte göra din mor det, du kan inte gå bort och skiljas från oss. Ack, för mig, aldrig skall du hos den där flickan finna ersättning för det, som du afstår från.

— Det må gå, hur det vill! sade Evald, som så småningom återvann sitt lugn. Jag måste handla så, som hedern föreskrifver; jag kan i detta fall ej ge vika för min far. Må han göra mig arflös; jag skall bära det med sansadt lugn.

Han fattade moderns hand, tryckte den och gick sedan ut.

Fru Zetterling brast ut i gråt. Denna förfärliga tvedräkt mellan far och son hade hon icke förutsett. Hennes plan hade i stället varit att betjäna sig af den nuvarande förvecklingen till att låta Olgas karaktär för Evald framstå i en ofördelaktig dager. Och

hon hade hoppats att uppnå det, genom att han på nära håll fick ge akt på händelsernas vidare utveckling.

Hufvudsakligen därför ville hon ta Evald med sig till Norrköping, och det så mycket mer, som Olga nu faktiskt hotades af ofärd.

Denna plan tycktes nu vara omintetgjord. Fabrikören med sitt ensidiga förstånd hade bestämt, att Evald på inga villkor finge följa med till Norrköping, emedan han då skulle komma i tillfälle att åter träda i förbindelse med Olga.

Man kunde nu icke vänta sig, att han skulle ge med sig i det fallet.

Men till dessa kval sällade sig ytterligare en hemlig, för både maken och sonen obekant sorg.

Hon borde, hon måste till Norrköping. Det bref, som hon erhållit, ålade henne det, och det var henne omöjligt att göra motstånd.

Till hvarje pris måste hon trakta efter att förverkliga den resan.

Och hur olämplig hon än måste finna den nuvarande stunden att tala med sin man därom, det var i alla fall oundviklig, hon måste våga det.

Fru Zetterling väntade ännu en stund. Hon hoppades, att hennes mans vrede då skulle ha lagt sig. Men då han icke som vanligt infann sig till kvällsmaten, slöt hon däraf, att han äfven var ond på henne, att han klandrade hennes obestämda hållning gent emot sonen, och därigenom försvårades för henne alltsammans i betydlig grad.

Det kostade henne en ofantlig själföfvervinnelse att gå till mannen och tala om en sak, som enligt all sannolikhet blott allt för mycket var ägnad att å nyo framkalla hans vrede.

Och likväl gjorde hon det: hon måste ju.

Då hon kom in i det rum, hvari fabrikören befann sig, fann hon honom ifrigt sysselsatt med att skrifva. Det gick undan med en hisklig fart, och han hade redan några sidor fullskrifna.

I hvarje drag kunde man läsa hans förbittring, och när frun nu steg fram till honom, raspade han på ännu häftigare. Det såg ut, som hade han inte alls märkt, att hon stigit in.

— Wilhelm! tilltalade hon honom.

Han sprang upp.

— Hvad vill du, kvinna?

— Du hörde inte på mig förut.

— Emedan det var alldeles öfverflödigt. Jag vet ju, att du vill resa bort, du vill öfverlämna åt mig ensam att sluka gift och galla. Men du stannar. Vänta de tre dagar, som jag gifvit den slyngeln att betänka sig på! Sedan må du gärna för mig resa ända till världens ände!

— Men blif nu inte strax så häftig, Wilhelm! Betrakta hellre allt lugnt, ty endast så kan allt åter ställas till rätta igen.

— Lugn? Om du kan vara det . . . mig är det omöjligt. Himmel och afgrund! Hur långt skall det ännu komma att gå? Jag måste ändtligen en gång visa honom, att jag har hans öde i min hand.

— Det tjänar till ingenting. Om han nu envist fasthåller vid sin vilja?

— Nå, då må han gå och tigga! Kanske gör hon honom därvid sällskap; det är ju möjligt.

— Var inte så hård, Wilhelm! Du får ångra det.

— Aldrig jag, *han* måste ångra. Hvad kan det bli af honom? Han får väl klottra papperet fullt med uppdiktade historier, så kanske han får torrt bröd för det. Längre kommer han nog inte.

Fru Zetterling torkade sina tårar.

— Jag får alltså inte resa till Norrköping?

Det svar, som hon erhöll på denna fråga, kom för henne mycket oväntadt.

— Gärna för mig! sade fabrikören och slog handen i bordet. Men du ensam. Honom får du inte ta med dig. Dessa tre dagar stannar han hemma och håller sig inne på sitt rum; sedan kommer jag att anvisa honom hans uppehållsort.

Men medan han så talade, hade Evald redan lämnat hemmet och begifvit sig till Ekström, för att med honom tala om de senaste tilldragelserna.

Härom visste fru Zetterling ingenting.

Något lugnad, eftersom hennes ena önskan blifvit uppfylld, sökte hon nu blidka sin man därmed, att hon menade, det man ju ändå ej kunde veta, om icke Evald ändå möjligen kunde bli af en annan åsikt.

Fabrikören svarade henne mycket barskt, att det vore honom fullkomligt likgiltigt. Evald finge gärna för honom rusa i fördärfvet.

Gråtande aflägsnade sig fru Zetterling. Hon villa tala med sin son, men fick nu veta, att han ej var hemma.

Det var bedröfvelsens timmar, som hon nu tillbringade ensam.

Modershjärtat kunde icke sätta sig öfver den hotande skilsmässan.

Evald hade städse visat henne kärlek och vördnad; hans duglighet, hans ädla karaktär och den stora fond af kunskaper, som han, stödd på en högst betydande talang, tillägnat sig, utgjorde hennes stolthet.

Och nu skulle hon förlora honom? Var det väl då att undra på, att hon intogs af ett bittert hat till den, som var orsaken till brytningen.

Ja, fru Zetterling hatade Olga, hon förbannade denna flicka.

Och likväl kunde hon ej påbörda henne någon skuld.

Sedan hon blifvit lugnare, mognade hos henne en ny plan. Hur underligt det än kan synas, stödde hon sig likväl därvid på den förhatligas ädelmod.

Så bringar lidelsen människan ofta i strid med sig själf.

Fru Zetterling ville förakta Olga, ville ej erkänna någonting godt hos henne, och likväl grundade hon nu sin föresats därpå, att denna flicka tänkte ädelt, och att hon känslofullt skulle tillmötesgå en olyckliglig mors önskan.

Men hvad ville hon då göra? Jo, ingenting mindre än bestorma Olga med böner, att hon bestämdt och otvetydigt måtte för Evald förklara, det hon ej älskade honom och aldrig skulle välja honom till make, äfven om han vore i stånd att besegra alla hinder.

Det skulle Olga, den så mycket smädade, förtalade och nedsvärtade, göra.

Fru Zetterling hoppades förmå henne till det, och med denna förutsättning gaf hon flickans oegennytta och upphöjda karaktär de amplaste loford.

Gjorde Olga det, då var, såsom den i trångmål stadda frun menade, allt bra igen.

Evald var ingen drömmare. Han var tillräckligt man för att

kunna afstå från det oåtkomliga och bära lifvet, om också dess högsta fröjd ej blef honom förunnad. Han var man nog för att kunna förkväfva kärlekens känsla med rastlöst arbete och i detta söka tröst och lefnadsmod.

På Olga berodde följaktligen allt. Hon höll nu en hel familjs lycka i sin hand. Det gällde alltså att förmå henne att afgifva den förklaringen, att hon aldrig ville tillhöra Evald. Lät hon bara förmå sig därtill, då var ju allt bra igen.

Nu syntes resan till Norrköping fru Zetterling dubbelt viktig. Hon ville ofördröjligen anträda den, hvarför husets alla tjänare sent på natten alarmerades för att packa och göra allt i ordning till fruns afresa.

Fabrikör Zetterling höll sig i dag helt och hållet afskild från sin maka.

Hvad han så ifrigt skrifvit, det var ett utkast till det testamente, som skulle göra sonen arflös. Han ansåg ingalunda detta arbete vara öfverflödigt; han fruktade Evalds ståndaktighet.

Han tänkte icke vidare på, hvilken präktig son Evald alltid varit. Nu gick han till och med så långt, att han började hata honom, och detta hat växte med hvarje rad, som han nedskref. Bandet mellan far och son hade i själfva verket redan nu brustit.

FJORTONDE KAPITLET.

Vännerna.

Att Evald sade sin gode vän Ekström, den enda människa, för hvilkan han oförbehållsamt kunde yppa sin kritiska belägenhet, allt, som händt, det behöfva vi väl knappast omnämna.

Under djup sinnesrörelse hade Evald skildrat uppträdet med Lennmark och den därpå följande scenen med fadern.

Ekström hörde med ett i sanning oförlikneligt lugn på. När Evald slutat, tog vännen sig först af allt en pris ur sin snusdosa.

Därpå tog han till orda:

— Sakerna stå icke annorlunda, än jag tänkt mig deras utveckling. Därför synes det mig också vara självklart, hvad som nu bör ske.

— Hvad är er mening, käre Ekström? Skall jag frivilligt lämna föräldrahemmet och inte alls invänta min fars maktspråk? Det uteblir i alla fall inte; ty aldrig i lifvet låter jag den skam vederfaras Olga, som man nu tilltänkt henne.

— Det har jag väntat mig af er. Men jag röstar i alla fall inte för öfverilning. Eftersom er mor reser till Norrköping . . .

— Därom har ej varit tal sedan. Jag betviflar, att min far lämnat sitt samtycke.

— Det kommer er mor att förskaffa sig. Vi måste alltså ta det med i beräkningen, att hon med det allra snaraste är i Norrköping.

— Men . . .

— Vi måste ta det med i beräkningen, säger jag. Då alltså er mor kommer dit och tvifvelsutan ställer sig på Olgas fienders sida, måste vi skaffa en motvikt. Den blinda Saras skydd är enligt min åsikt icke tillräckligt.

— Jag vill dit. Men följaktligen måste jag också genast skiljas från mina föräldrar för alltid. Och därtill är jag för Olgas skull fast besluten.

— Sakta i backarna! Jag reser till Norrköping.

— Ni, Ekström?

— Ja, jag är nu där på rätta platsen. Jag antar, att jag nog ska' komma till rätta med herrskapet, kære Evald. Redan i morgon reser jag, ty här är ingen tid att förlora.

— Och jag skulle stanna här i overksamhet, jag skulle ej göra något för Olga? O min vän, hur kan ni bara tilltro mig det? Jag uthärdar inte en sådan kvalfull, dådlös tillvaro.

— Det torde inte dröja så länge! innan äfven ni får fullt upp att göra. Jag har ju lofvat er, att äfven ni skall få komma till Norrköping.

— Jag var redan så fast öfvertygad om, att jag skulle få resa dit; men nu har min far med all bestämdhet förklarat, att det ej får ske. Jag kan alltså endast mot hans vilja anträda den resan.

— Gör inte det ännu så länge. Invänta först underrättelse från mig!

— O min Gud! Hur rysligt att stanna kvar här, under det fara hotar henne! Om nu Lennmark lyckas anskaffa falska vittnen?

— Det är inte så lätt gjordt; men jag tilltror verkligen den hedersmannen ett sådant försök.

— Hur ska' det då bli?

— Det lyckas nog inte gärna att på sådant sätt dra myndigheterna vid näsan. Det tjänar emellertid ingenting till att redan nu söka i det afseendet utforska framtiden. Alltnog, jag reser till Norrköping och skall på ort och ställe förvissa mig om sakernas ställning. Ni däremot stannar vackert kvar i föräldrahemmet. Jag skulle vilja bespara er det att inte få ärfva något.

— Min far är nära nog vansinnig af vrede. Jag kan bara inte fatta det, hur han kunde komma till ett sådant beslut.

— Käre Evald, jag ska' säga er en liknelse. Liksom stenen, då den kastas i sjön, först gör en liten cirkel på ytan, hvilken cirkel sedan blir allt större och större, så är det ock i mänskliga lifvet, när någonting afbryter alldagligheten och stör den fredliga tidens ljufva lugn. Men låt det också tjäna er till tröst, att de större ringarna bli allt grundare, tills de helt och hållet försvinna och utjämnas till en lugn yta! Det vill säga, att naturen också återställer det lugn, som den stört, och den gör det äfven bland oss människor. Hvarje storm brusar öfver, hvarje uppskakande händelse försvagas, och man ser till slut ej ett spår däraf.

Evald fattade vännens hand.

— Dyre vän, sade han, jag underordnar mig er bättre insikt i allt. Jag stannar alltså kvar i mitt föräldrahem, tills jag får underrättelse från er, förutsatt nämligen, att min far tål mig hemma så länge.

— Gör han inte det, så har ni ju fria händer. Kom då till Norrköping!

Evald ville stanna kvar hos vännen ännu längre, men denne sade:

— Eftersom jag ger mig i väg redan i dagningen, måste jag nu tala med flera personer. Jag förutser nämligen, att jag kommer att stanna borta en god stund. Återvänd hem, och om ni får höra, att er mor nu ändå reser, så tänk därpå, att ni i Simon Ekström har en god räknekarl vid er sida! Det skall trösta er, när de bedröfvelsens stunder komma, då människan tycker, att hon måste tvifla på Gud och hela världen.

Han skakade Evalds hand och tog sig ytterligare en pris. Sedan kastade han kappan öfver axlarna och tryckte mössan på hufvudet

— Se så, nu ut i kalla lifvet! sade han därpå. Åtminstone behöfva vi inte vara ängsliga för, att icke människorna inom kort skola göra det ordentligt hett åt oss.

En liten bit gingo de tillsamman, men sedan skildes de åt.

Med spänd förväntan styrde Evald kosan tillbaka till staden.

Han skulle verkligen ha funnit en alldeles särskild tröst däri, om han fått höra, att hans mor ämnade afresa.

Att Ekström själf reste till Norrköping, att han så fort beslutat sig härför, det kunde ej annat än hos Evald ingjuta lugn tillförsikt. Af denne präktige man kunde han tryggt hoppas, att Olga i honom skulle finna ett tillräckligt skydd.

Kunde han icke själf stanna hos Olga, så var Ekström den bästa ersättningen för honom, den i trångmål staddas tillförlitligaste beskyddare.

Hvarför vännen tillsagt honom att stanna kvar, det kunde han icke rätt förstå.

Hittills hade Evald redligen sträfvat att försona fadern med sin böjelse. Med den allra största ifver hade han vinnlagt sig om att bringa reda i bokföringen, och han trodde med rätta, att han i någon mån lyckats omstämma fadern.

Hur bittert hade han icke misstagit sig!

Hvarför skulle han alltså stanna kvar längre i föräldrahemmet, hvarför denna skenbara eftergifvenhet?

Evald hatade allt falskt sken. Han var ingen diplomat. Där hans hjärta icke var med, där fattades honom också viljekraften.

Till list och tvetydighet var han ej skapad.

Hvad som om tre dagar var oundvikligt, det kunde ju lika gärna ske i dag. En natur, sådan som Evalds, krossades icke ens af den förfärligaste visshet, den böjdes ej af det vidrigaste öde. Endast det oklara, det vacklande, ovissheten och tviflet oroade honom och var hans ädla sinne motbjudande.

Men han lydde.

Han ville icke vidare utmana fadern utan lugnt afvakta, hvilka steg denne komme att taga.

Och det dröjde ej länge, innan han kunde göra sig ett klart begrepp därom.

Fabrikören hade redan samma afton frågat efter sin son och befallt, att man, så snart denne komme hem, genast skulle underrätta honom därom.

Så skedde, och fabrikören skickade då en tjänare med en öppen biljett till sin son.

På den biljetten stodo endast några få ord. Dessa innehöllo den befallningen, att Evald skulle hålla sig inne tills vidare. Öfverträdde han förbudet att gå ut, så skulle det medföra de svåraste följder.

Den unge mannen var på det högsta upprörd. Fadern behandlade honom ju som en skolpojke, hvilken man ådömer arrest för dåligt uppförande. Han var inte hågad att foga sig i en sådan skymf. Biljetten ref han sönder, men afhöll sig med riktig takt från hvarje yttrande i tjänarens närvaro. Det var också först efter dennes försvinnande, som han ref sönder faderns skrifvelse.

Fru Zetterling befann sig i sitt toalettrum. Hon kunde ej finna någon ro.

När det led mot midnatt, skickade hon bud på sin son och underrättade honom om, att hon på morgonen ämnade anträda resan till Norrköping.

Ekström fick alltså ändå rätt.

En flyktig rodnad färgade Evalds kinder, när modern upplyste honom om sitt beslut. Strax inträdde emellertid åter den förra blekheten.

— Jag får ju i morgon tillfälle att taga afsked af mamma, sade han. I dag vill jag endast be mamma att icke alls befatta sig med Olga. Ty hvad mamma i det afseendet än företoge sig, skulle det i alla fall vara gagnlöst. Min far tillgriper de mest brutala medel för att göra mig foglig; men han misstar sig grundligt, om han verkligen tror, att han därigenom skall lyckas bryta mitt motstånd.

— Min käre son, invänta min återkomst. Ännu innan den betänketid, som din far gifvit dig, utlöper, är jag åter här. Och svara mig nu på den frågan: om Olga Willner skulle befinnas vara en ovärdig varelse, skulle du då i alla fall fortfarande älska henne?

— Aldrig skall hon bli ovärdig kärlek och högaktning, svarade Evald i en ton af fullaste öfvertygelse.

— Inte ens då, ifall hon blefve inspärrad i fängelse.

— Det ödet drabbade i så fall en oskyldig.

— Och om hon blefve dömd, om hon blefve befunnen straffbar inför hela världen?

Då utbrast sonen med bitterhet:

— O, jag ser, att mamma önskar det. Men Gud skall skydda oskulden och goda människor i hans namn bistå henne.

— Evald, Evald, du krossar mitt hjärta. Hvart ska' det ta vägen med din mor, om du lämnar henne?

— Det är inte *min* vilja; jag endast lyder tvånget. Förvisar min far mig härifrån, så måste jag ju vika.

— Bannlys denna kärlek!

— Min mor, bespara oss fruktlösa ords kval! Jag *kan* det inte. Gud har fängslat mitt hjärta vid henne, och mot hans makt förmår jag intet, äfven om jag ville. Min dyra moder, gå öfver på min sida, lär er inse Olgas höga värde, låt rättvisa vederfaras henne! Endast så kan jag förblifva er son, och det vill jag ju, jag vill det af hela mitt hjärta.

Han böjde ett knä för sin snyftande mor.

Gråtande fortfor denna:

— Aldrig kan jag förmå din far att låta denna flicka blifva din. Han har ju i dag förkunnat dig sin vilja: du har att välja mellan henne och oss.

Evald steg upp. Hans ögon glänste, han rätade upp sig och utropade:

— Jag har valt.

Hastigt lämnade han rummet.

Redan nu hade hos honom insmugit sig den smärtsamma tanken, att afskedet från modern nästa dag antagligen komme att blifva det sista.

Han tänkte nämligen icke foga sig i faderns ovärdiga förbud, han ämnade icke låta någon inkräkta på sin frihet. Men detta syntes honom vara liktydigt med evig skilsmässa från föräldrarna.

Evald önskade kunna underrätta Ekström därom, att han omöjligen kunde tänka på att stanna kvar i föräldrahemmet längre.

Men han kunde ej vidare med någon underrättelse träffa honom i hemmet, och hans blifvande adress i Norrköping visste ju Evald ännu ej.

Tills vidare kunde han alltså icke ens brefväxla med vännen.

Under tiden hade denne icke varit i overksamhet, och han var också på natten i tillfälle att skriftligen meddela Evald åtskilligt af vikt rörande Olgas fienders operationer.

Så snart han skrifvit det brefvet färdigt, lagade han, att det kom i väg, ty han ville, att det så fort som möjligt skulle vara i adressatens händer.

Ingen aning sade honom, hvilken omväg det brefvet skulle komma att taga.

Lugnt anförtrodde han det åt posten för vidare befordran, men olyckan ville, att det på så sätt kom att passera censuren, innan det nådde adressaten.

Ekström sof några timmar och anträdde sedan på den tid, som han bestämt, resan till Norrköping i akt och mening att där bekämpa Olga Willners fiender.

FEMTONDE KAPITLET.

Fullständig brytning.

Tidigt på morgonen hade Evald tagit afsked af sin mor.

Denna hade, innan hon lämnat hemmet, kommit in i hans rum och hade ännu en gång besvurit honom att gifva vika för fadern och rätta sig efter hans vilja.

Evald förblef ståndaktig.

Den tanken, att han skulle öfverlämna Olga åt hennes öde, var för honom ofattbar.

Modern måste skiljas utan att af sonen ha erhållit det löfte, som hon tiggt honom om.

Hur smärtsamt detta än var icke endast för henne utan äfven för Evald, blef dock den senare sin öfvertygelse trogen.

Kärleken till Olga trängde alla andra känslor i bakgrunden, och den omständigheten, att hon ensam och värnlös var utsatt för elaka människors ondska, gjorde, att Evald betraktade det som sin heligaste plikt att icke öfvergifva henne.

Han befann sig nu i en synnerligen svår belägenhet.

Nu var äfven modern borta, den enda, som skulle kunnat träda medlande emellan honom och hans far.

Om den senaste hårda bestämmelsen hade Evald ej talat med henne; han hade inte velat göra henne ännu mer bedröfvad, än hon redan förut var.

Men att underkasta sig faderns bestämmelse, det var för Evald mycket motbjudande.

Så gärna skulle han ännu en gång ha velat tala med Ekström, och det skulle han kanske kunnat komma i tillfälle till vid järnvägsstationen.

Men Evald kunde icke besluta sig för att tvärt emot faderns förbud ledsaga modern; han var rädd för, att det då i sista ögonblicket kunde komma till ett nytt häftigt uppträde.

Det var alltså af hänsyn till sin mor, som han athöll sig från att medfölja till järnvägsstationen. Men sedan modern begifvit sig i väg, hade han tills vidare ingen anledning att lämna hemmet; ty Ekström hade säkerligen afrest med första tåget.

Evald intog alltså en afvaktande hållning.

Först vid 11-tiden skickade han till sin far på kontoret en biljett, hvari han upplyste honom om, att han ämnade gå ut. Fabrikören svarade, att han själf ofördröjligen skulle komma till sin son.

Evald väntade lugnt, och det dröjde heller inte länge, innan Wilhelm Zetterling kom med ett öppet bref i handen. Hans ansikte var mörkrödt, och han darrade i hela kroppen af vrede.

Med olycksbådande min och röst tog han till orda:

— På detta sätt går du alltså till väga. Detta är, hvad som försiggår bakom min rygg.

— Hvad menar pappa?

— Åh, jag var klokt förutseende, då jag förbjöd att lämna dig bref, adresserade till dig. Nu ser jag ju, hvad du gjort hos Ekström, i stället för att allvarligen uppmana honom att bistå mig i den nuvarande förvirringen.

Evald såg stirrande på sin far.

— Hva'? Skulle jag inte ens få mottaga bref? Min far, ni äger inte rätt att förbjuda det. Jag är ingen ovärdig, som ni kan förbjuda *allt*, och jag kommer aldrig att tillerkänna er rättigheten att utan min vetskap öppna och läsa till mig adresserade bref.

— Lymmel! skrek fabrikören.

— Jag håller fast vid dessa mina ord, förklarade Evald.

— Du har öfverskridit alla gränser, du har ju blifvit den per sonifierade fräckheten, röt fabrikören.

— Min far . . .

— Tig! Jag har inte lust att längre tåla dig här, om du icke genast på hedersord försäkrar, att du icke vidare kommer att befatta dig med den nymf . . .

— Inte det ordet en gång till, min far, för då kunde jag glömma, att jag är er son.

— Hotelser? Det också till råga på allt? Så långt har det alltså gått. I väg med dig, bort ur min åsyn!

— Nåväl, jag går, min far. Jag låter inte en gång till visa mig på dörren.

— Aflägsna dig! Jag vill inte höra dina dumma fraser vidare. I väg!

— Tillåt mig ordna allt, taga med mig mina papper och skrifva några rader till mamma!

— Hon vill inte alls veta at dig. Du är nu lika litet hennes son som min. Gå, gå till din Olga! Tiggaren till tiggerskan, det passar ju bra. Redan i dag träder mitt testamente i kraft, och det gör dig arflös, det prisger dig åt nöd och elände. Oåterkalleligt skall det gälla, och när du sedan ser dig förrådd och såld af henne, af ficktjufven, af förfalskarens medhjälparinna . . .

— Min far, håll inne, eljes . . .

Då skrek fabrikören:

— Ve dig, om du hotar mig! Jag anlitar polisen, jag låter kasta dig i fängelse, varnartige slyngel . . .

Evald hade svårt att lägga band på sig.

— Gud, min Gud, öfvergif mig inte! stönade han.

— Gud har öfvergifvit dig, ovärdige; du bryr dig inte om, du offrar ju fader och moder för den skamlösa varelsens skull, därför har han öfvergifvit dig.

Med dessa ord stormade fabrikören ut ur rummet. Han hade brutit med sin son, och det var ingalunda ötverilning af honom.

Han bedömde också situationen alldeles riktigt. Evald behöfde ingen betänketid, han hade för länge sedan bestämt sig för Olga.

Tärningen var kastad.

Evald visste nu, att hans kärlek måste få svåra följder för honom själf.

Det hade han fullt klart för sig, men det kunde intet ögonblick bringa honom ur fattningen Det trångmål, som i yttre förhållanden nu hotade honom, afskräckte honom ej.

Han hade nu åter blifvit lugn, fullkomligt lugn. Ovissheten hade pinat honom, hade gjort honom missmodig. Nu visste han, hvad som förestod honom, och hans själs lugn och glädtighet återvände.

Han ordnade sina papper och beslöt taga med sig, hvad som var hans obestridliga egendom. Ingen tjänare tog han i anspråk utan packade själf allt och var om en timme färdig att gå.

Hvart skulle han vända sig? Till Norrköping naturligtvis. Dit drog honom hans hjärta, och den staden var ju också så stor, att han där kunde hoppas finna någon lämplig sysselsättning, som tryggade honom mot nöd.

Med kontanter var Evald i betraktande af sin nuvarande belägenhet ingalunda rikligen försedd.

Frånsedt det, att fadern städse var knusslig, hade Evald på sista tiden ej gjort några som helst anspråk på hans kassa. Han behöfde ej mycket för egen del; han gjorde inte åt mycket till nöjen, och äfven i det fallet skilde han sig på ett synnerligen förtjänstfullt sätt från andra söner till rika föräldrar.

För öfrigt hade stridigheterna på sista tiden afhållit honom från att begära något af fadern. De hade ju stått i spändt förhållande till hvarandra, allt sedan sonen vägrat gifta sig med Eva Strandberg.

Att Evald sedan med sådan utomordentlig ifver vinnlagt sig om affären, det hade ej haft frid och försoning till följd.

Sonen skildes alltså från föräldrahemmet med nätt och jämt ett hundra femtio kronors kassa.

Eljes bestod hans personliga egendom endast af hans kläder och böcker, hvilka senare visserligen hade ett betydande värde, men från hvilka han på inga villkor ville skilja sig.

Han gaf en gammal tjänare i uppdrag att forsla de packade koffertarna till stationen, men nämnde ingenting därom, att han ej ämnade komma igen.

Tjänarna hade naturligtvis ej kunnat undgå att märka, att icke allt var, som sig borde, men de antogo, att fru Zetterling trots allt ändå till sist skulle återställa det goda förhållandet mellan far och son. Det hettes, att Evald tills vidare begåfve sig till sin mor i Norrköping.

Så var då brytningen fullständig.

Men fabrikören förlänade den samma under dagens lopp om möjligt ett ännu större eftertryck, i det han förbjöd att bortföra Evalds böcker.

Äfven af kläderna fördes blott en del till stationen, och fabrikören frågade ingalunda, om hans son därigenom råkade i förlägenhet eller ej.

Till sist ref han äfven i småbitar sönder Evalds bref till modern utan att först ha läst det. Han menade, att Evald i Norrköping kunde skrifva till sin mor, ifall han verkligen hade någonting mer att säga henne.

Emellertid fick han inte heller nu någon ro, sedan sonen lämnat hemmet.

Han ville nu själf ingripa för att rycka upp vederbörande ur deras snäckgång.

Midt i sitt arbete sprang han upp och skyndade till polisen. Där frågade han, hur det nu skulle bli, om man ändtligen ämnade fasttaga Olga Willner. Han hölle henne för en bedragerska, och den, som kunde vara ohederlig i det lilla, den kunde äfven vara det i det större, om bara tillfälle erbjöde sig.

— Och därför vill jag, att man uppträder energiskt mot flickan. Om man inte häktar henne och med de allra kraftigaste medel söker afpressa henne en bekännelse, så antingen tillstår hon ingenting alls eller också kommer det för sent, så att den skurk, som bedragit mig, för länge sedan hunnit sätta sig i säkerhet. Jag anser, att skyndsamhet här är af nöden, och jag ber er därför raska på.

— Ja visst, svarade kommissarien lugnt. Jag har heller inte försummat att vidtaga nödiga åtgärder! Främlingen efterlyses, och hans signalement ha vi noga angifvit i enlighet med Lennmarks uppgifter. Förutom denne herre har ingen sett främlingen mer än den omkomne kassören. Vi äro alltså uteslutande hänvisade till Lennmarks uppgifter ty trots upprepade anmaningar har han ännu ej skaffat några vittnen.

— Kan ni inte ge order om, att man genast häktar flickan? Jag

förstår inte alls ... inte behöfver väl polisen dra glacéhandskar på och ta så varsamt i en person, som icke längre är oförvitlig. Man borde genast sätta in henne på vatten och bröd, så skulle hon nog tala. Jag är öfvertygad om, att hon bör skrämmas. Men inbjuder man henne artigt och tilltalar henne med fröken, så tror hon, att äfven kommissarierna äro förälskade i henne, och hon skrattar åt oss allesamman.

Polismannen svarade lugnt:

— Herr Zetterling, vi veta själfva, hvad vi ha att göra. Jag mottar ingen lärdom af er. Var inte alls orolig för, att vi möjligen icke skulle gå rätta vägen, och tag er en smula i akt, så att ni icke till äfventyrs förutsätter, att vi låta muta oss! En sådan förolämpning kunde eljes bekomma er illa. Jag rekommenderar mig.

Fabrikören måste gå; han skar tänderna af ilska, när han aflägsnade sig. Hans vrede mot Olga var så stor, att han skulle ha ansett det vara fullkomligt på sin plats, om hon fått flera års fängelse.

Det måste vara hon, som var skulden till, att han blifvit bedragen på trettiofyra tusen kronor.

Ja, det måste vara hon, och det redan af det skäl, att hon äfven begått det andra svåra brottet, det nämligen att tillvinna sig hans sons kärlek.

Hon kunde omöjligen vara oskyldig; ty redan som orsaken till tvisten inom hans familj var hon i hans tycke den personifierade uselheten.

SEXTONDE KAPITLET.

Ett misslyckadt försök.

Det var icke endast Simon Ekström, som med misstroende betraktade den där främlingen, hvilken han själf betecknade som århundradets största gåta.

Äfven detektiven Anders Spets hade börjat hålla ett vaksamt öga på denne något mystiske person, som slagit ned sina bopålar där ute på landet ej långt från Ekströms hem.

Mannen, som här förde ett verkligt eremitlif, kallade sig Fredrik von Weidling, hvilket ju icke motsade antagandet, att han var tysk.

Detektiven hade, som sagdt, börjat ägna denne man mycken uppmärksamhet, men detta hans tjänstenit skulle bli ödesdigert nog för honom själf.

En morgon fann man honom ett stycke utanför tullen med ett krossår i bakhufvudet och död.

Att han blifvit mördad, det var ställdt utom allt tvifvel, och man började genast spana efter mördaren.

Denne var dock ej så lätt att finna.

Misstankarna föllo visserligen på ofvannämnde von Weidling, men några bevis, att han var detektivens banemar, kunde man ej finna.

För öfrigt var den hemlighetsfulle främlingen, då man nu sökte honom, försvunnen, utan att man visste, hvart han tagit vägen.

Under det detta tilldrog sig, fortsatte Olga i Norrköping sin enformiga tillvaro.

Hon var och förblef den blindas trogna sköterska och intog med rörande omsorg moderns plats hos den sjukas barn.

Sara hade lärt sig älska Olga som en dotter. Ofta uttalade hon sin längtan efter att ändtligen äfven kunna se Olga, och denna tröstade henne kärleksfullt genom att stärka henne i det hoppet, att hennes fullständiga tillfrisknande ej mera vore långt aflägset.

Den gode Ekströms ankomst till Norrköping beredde såväl den blinda som ock Olga stor glädje.

Fru Berger vardt mycket förvånad, då hon fick höra hans röst. Hon frågade efter orsaken till denna hans resa, och han svarade:

— Jag är kanske inte så alldeles öfverflödig här i Norrköping. Här har ju redan flere gånger varit oväder, och utan en ordentlig åskledare skulle en olycka lätt kunna inträffa.

Så uttryckte han sig på sitt vanliga, ofta tämligen gåtfulla sätt.

Med Olga talade han som en far med sin dotter. Han gjorde också flera gånger anspelningar på Evald, men Olga uppehöll sig ej vid det ämnet, och endast hennes lifliga rodnad vittnade om, att man vidrört den finaste strängen i hennes hjärta.

Ekström blef själf öfverraskad af, att Evald snart kom efter till Norrköping. Han trodde den unge mannen vara i besittning af det bref, som han sändt honom, och antog, att han ledsagat sin mor hit.

Fort blef han tagen ur denna sin villfarelse och erhöll nöjaktig förklaring.

— Ni ser alltså, min vän, sade Evald lugnt, att jag nu är tvungen att söka stå på egna ben. Jag hör nu visserligen till dem, som ingenting äga, men jag hoppas med tillförsikt, att mina kunskaper fort nog skola förskaffa mig bröd.

Härpå svarade Ekström:

— Det tror jag också. Ni har ingen orskak att frukta striden för tillvaron. Ni skulle ju till exempel kunna försöka er på att bli journalist, och jag är öfvertygad om, att ni skulle slå er bra ut på den banan. Erforderliga kunskaper har ni ju. Grip alltså raskt och beslutsamt verket an! Skrif hvad som helst, exempelvis bref till "Fäderneslandet"! Eller försök i någon här utkommande tidning!

— Jag vill försöka, lofvade Evald. Men, käre vän, lugna mig först med afseende på . . .

— Med afseende på fröken Olgas öde, menar ni. Men det kan jag inte med riktigt godt samvete göra.

— Huru?

— Ovädret har ännu ej gått öfver, inte på länge ännu.

— Ni tror, att Lennmark . . .

— Med seg envishet fasthåller vid sitt skurkstreck. Jag är öfvertygad därom, och vi måste ta oss i akt.

— Har då inte fru Berger, den blinda, gått i borgen för Olgas oskuld?

— Jo, det har hon ju gjort; men herr bokhållarens arglistighet torde komma att få större omfång än hittills.

— Gud förbjude det! O, så väl det ändå var, att jag kunde resa hit, så att jag kan vara i hennes närhet! Och nu ska' jag ju också kunna få träffa henne Det finns ju intet band, inga fjättrar mera, som skulle kunna afhålla mig därifrån.

Ekström tog sig en pris och svarade:

— Tills vidare bör ni icke umgås med fröken Olga, åtminstone icke personligen.

— Ekström! utbrast Evald. Begär ni verkligen det?

— Jag säger bara, att det är bäst så. Ni skulle bara skada flickans rykte, man skulle tvärt säga, att ni af henne blifvit förledd till att bryta med edra föräldrar, och att hon nu med sin gunst belönar er därför. Skaffa er först stabel inkomst; se'n kan ni ju börja tänka på ett närmande. Så är det, och så blir det. Jag är en sträng förmyndare, som omutligt vakar öfver er och Olga.

— Det vore mycket ovärdigt tänkt af mig, att ni på allvar skulle kunna tro, det jag ens för ett ögonblick skulle bringa Olgas rykte i fara. Jag håller henne för högt för att kunna genom mitt beteende ge anledning till, att ens skuggan af en förebråelse faller på henne.

— Var nu tyst, unge vän! Gamle Ekström har rätt. Först bröd, sedan kärlek. Ni är i dag icke längre den blifvande millionären utan en man, som måste från grunden bygga upp det hus, hvari han tänker införa sitt hjärtas utkorade. Sätt er ned, skrif, bryt er en bana, skaffa er en tryggande anställning, träd sedan inför henne och säg: Det är jag, och så mycket har jag. Vill du?

— Så är det, vän Evald, och på det prutar jag inte så mycke' som en enda bokstaf.

Evald var denna gång långt ifrån nöjd med vännens förslag. Han fogade sig emellertid, åtminstone tills vidare, i all synnerhet som Ekström lyckades afpressa honom ett uttryckligt löfte.

Med sin mor trädde den unge mannen nu icke alls i någon förbindelse. Han undvek åsynen af henne, ty den kunde ju endast bereda honom smärta, och den skulle ha gjort skilsmässan svårare för honom.

Fru Zetterling fick genom sin man veta, att Evald redan lämnat föräldrahemmet.

Hvart han tagit vägen, det visste fadern inte så noga, han försmådde också att efterforska det, men han uttalade den förmodan, att Evald "rännt efter nymfen" till Norrköping,

En rasande smärta grep Eleonora, när hon erhöll den underrättelsen, att brytningen mellan maken och sonen blifvit fullständig omedelbart efter hennes afresa.

Hon var ej i stånd att företaga sig något och lät två dagar förflyta, innan hon återkom till sitt förra beslut.

Men borde hon inte ändå först ännu en gång tala med Evald, innan hon närmade sig Olga och anropade henne om att formligen och högtidligen afstå?

Hon förkastade åter den planen. Evald var ju oböjlig, han afstod ej från Olga.

Denna måste taga första steget, hon måste förklara, det all gemenskap mellan henne och Evald upphört, att hon ej vidare ville veta af honom; endast på så sätt kunde man få ett hastigt slut på den ledsamma affären.

Fru Zetterling begaf sig alltså i väg till det hus, hvari blinda Sara bodde.

Hon hade förut tagit noga reda på allt och visste mycket väl, att Olga trots den mot henne uttalade misstanken öfver allt stod i bästa anseende, och att hon för sin anspråkslöshets och älskvärdhets skull var lika mycket älskad, som man beundrade henne för hennes skönhet och behag.

Fru Zetterling ville för ingen del på ljusa dagen aflägga besök hos "fabriksflickan". Hon ville om möjligt inte alls bli sedd af andra; det borde förblifva en hemlighet, att hon, den förnäma adels-

damen, trädde i förbindelse med denna person, med arbeterskan, med dottern till en fattig "musikant".

Men det var ingen lätt sak att få tala med Olga på kvällen, om man ej ville uppsöka henne i hennes bostad.

Det kunde emellertid fru Zetterling omöjligen göra. emedan den blinda då lätt med den utomordentligt fina hörsel, hvarmed sådana sjuka bruka vara begåfvade, kunde ha känt igen sin obekanta välgörarinnas röst.

Hvad var alltså att göra?

Slumpen skulle ju kunna komma till hjälp, men att kväll efter kväll vänta på ett tillfälle, det var ju också mer, än en så rik och bortskämd fru kunde bekväma sig till.

Hennes stolthet opponerade sig fortfarande mycket mot att öfver hufvud nödgas uppsöka flickan, och hon kände också mycket tydligt den redan förut påpekade motsägelsen, som låg däri, att å ena sidan Olga kallades nymfen, att man ville ställa henne i jämbredd med ohederliga, föraktliga varelser, men att å andra sidan den förnäma damens nu uppgjorda plan helt och hållet var grundad på denna flickas ädelmod och upphöjda tänkesätt.

Redan två gånger hade fru Zetterling uppehållit sig i närheten af det hus, hvari Olga vistades, men hvarje gång måste hon åter med oförrättadt ärende bestiga sin vagn.

Hon fick här bekräftelse på, att Olga ej brukade gå ut om kvällarna. Fru Zetterling skulle så gärna ha sett, att det senare varit fallet, så att hon däraf kunnat draga en för Olgas karaktär mindre fördelaktig slutsats; men denna hennes önskan blef ouppfylld.

Tredje kvällen gjorde fru Zetterling ytterligare ett försök.

Hon hade kommit helt nära porten, då hennes öra plötsligt uppfångade ljudet af röster. Hon började darra, ty hon tyckte sig på rösten känna igen Ekström. För fru Zetterling var hans djupa basstämma oförgätlig.

Det var också han.

— Ja, det har jag märkt, sade han till den bredvid honom genom portgången gående Olga. Det snygga herrskapet är åter här, och man har medtagit följe. Eftersom min goda näsa sällan bedrager mig, förutsätter jag nu också, att herr Lennmarks och hans tvetydiga följeslagarinnas härvaro gäller er. Jag törs ju säga er det, fröken, ty ni har mod och ser faran djärft i ögat.

— Kan verkligen någon sådan fortfarande hota mig? frågade flickan.

— Människornas ondska liknar den giftiga ormen, som ligger där på lur samt plötsligt helt oförmodadt far upp och hugger sitt offer. Därför är det bra, när man är underrättad om sådana ormars närvaro, så att man kan vara på sin vakt; af detta skäl har jag gjort er uppmärksam därpå. Dock tror jag mig veta, att ni det oaktadt icke bäfvar eller misströstar.

Ett svagt leende lifvade Olgas förtjusande drag.

— Nej, visst inte, svarade hon. Jag förtröstar på Gud, och jag vet ju nu också, att jag ej längre står alldeles ensam i världen.

Hon tryckte Ekströms hand.

Denne lyfte på hatten.

Sedan skildes de åt. Olga blef stående i porten och såg efter den bortgående.

Fru Zetterling hade icke vågat hoppas, att ett så gynsamt tillfälle som detta skulle komma att erbjudas henne. Den man, som hon alltid undvek, nämligen Ekström, hade aflägsnat sig. Ännu en gång vände han sig om och tillkastade Olga en sista blick, sedan försvann han om hörnet.

Olga kunde nu återvända till sin bostad; tankfull gick hon genom portgången.

Fru Zetterling, som vid Ekströms och flickans annalkande dragit sig tillbaka in i vagnen, steg nu åter ur och skyndade efter in i portgången.

Hon upphann Olga, då denna stod i begrepp att bestiga trappan.

— Min fröken! yttrade hon hastigt.

Olga vardt förskräckt.

Hastigt vände hon sig om och såg sig då stå ansikte mot ansikte med Evalds mor.

Hon blef stående där mållös och liksom fastväxt.

Fru Zetterling fattade henne krampaktigt i armen och drog henne bort från trappan.

— Ni skall skänka mig några ögonblicks uppmärksamhet, men jag måste tala med er mellan fyra ögon. Hvad jag har att säga er, det kan jag omöjligen säga i fru Bergers närvaro. Följ alltså med mig ut!

Hon drog flickan med sig ut ur portgången. Olga darrade häftigt.

Hvad kunde väl fru Zetterling vilja henne? Allt, hvad denna förut fordrat af henne, hade ju blifvit uppfylldt.

— Hvad önskar fru Zetterling? frågade den unga flickan med af våldsam sinnesrörelse darrande röst.

— Det ska' ni strax få veta. Ni vet ju, af hvad skäl jag uppmanade er att sluta på fabriken, icke sannt?

Olga böjde jakande på hufvudet.

Den förnäma damen fortfor:

— Det skedde för min sons skull. Meningen var att försätta er utanför hans synkrets. Mitt hopp har blifvit gäckadt. Evald hänger sig fortfarande åt sina galna fantasier och . . .

Olga afbröt henne.

— Men, fru Zetterling [illegible] .

— Låt mig tala till slut! föll den förnäma frun henne i talet. Jag anklagar er ju inte, jag säger icke, att ni underblåst hans passion, att ni är skulden till det, att olyckan brutit in öfver vår familj. Därhän har det gått. Blott en enda person är i stånd att åter afvända denna olycka, och det är — ni.

De hade lämnat portgången och gingo nu utmed husraden.

— Jag? frågade Olga. Hvad skulle jag kunna göra åt den saken?

— Allt förmår ni, svarade fru Zetterling med stegrad sinnesrörelse. Och emedan det är fallet, emedan jag måste bekänna, att jag olyckliga moder är beroende af er, så bespara mig vidare förödmjukelser, jag ber er bevekande därom.

Olga förstod ej meningen med dessa ord.

Hvad ville den upprörda frun henne? Hvari bestod den olycka, hvarom hon talade?

Flickan hämtade sig från öfverraskningen och yttrade:

— Jag kan inte förstå, hur jag skulle kunna afvända någon olycka från er familj, eller hvarför ni ännu en gång närmar er mig.

— Hör bara vidare! Evald har ej afstått från er. Han har till och med gått så långt, att han förklarat, det ni, endast ni, skall blifva hans hustru. Detta vanvett upprörde min man, och det gick därhän, att far och son skildes åt. Evald äger i dag ingenting, han är en tiggare, en ur skötet af sin familj utstött. Så är det, min

fröken, och jag fordrar af er, emedan ni råkat bli orsaken till denna tvedräkt, att ni återställer det goda förhållandet, eftersom brytningen framkallats genom er.

Olga sänkte hufvudet och teg.

Den upprörda frun fortsatte sina förklaringar:

— Jag ger er ett medel i hand, och om det bara finns en gnista hederskänsla hos er, så använder ni det. Hör alltså, Olga Willner, jag fordrar af er, att ni på ett otvetydigt sätt för min son tillkännager, att ni aldrig tänker på ett förbund med honom. Ni kan och skall göra det, ty ett sådant steg kan under inga förhållanden lända er till skada. Det är ju inte tänkbart, att er förbindelse med Evald någonsin kan komma till stånd Vi skola veta att förhindra det, och jag svär, att denna er drömda lycka aldrig skall bli verklighet. Hvarför ska' ni då föra en fruktlös strid? Frisäg er! Pryd er därigenom med ädelmodets krona och förvärfva er det vackra medvetandet, att ni återställt friden inom en familj!

Olga var icke litet förvånad, när hon af den upprörda damens ordsvall kunde förstå, hvilken fordran denna ställde på henne.

Fru Zetterling hade ändtligen tystnat och väntade nu på svar.

Detta kom också, och det i mycket lugn ton:

— Jag tror mig nu riktigt uppfatta, hvad fru Zetterling här vill lägga mig på hjärtat. Ni vill, att jag öppet skall förklara, att jag helt och hållet afstår från er herr son. Så må det då icke längre förblifva en hemlighet för er, att jag redan gjort det! Redan innan jag med fru Berger flyttade från hennes förra hem, sade jag tydligt ifrån, att jag ämnar undvika hvarje närmande till er herr son. Det kan hos er själf icke råda något tvifvel därom, att jag haft allvar med denna min föresats. Därför har jag nu ingenting vidare att säga, ingenting att göra.

Fru Zetterling var öfverraskad; ty hvad som tilldragit sig mellan hennes son och Olga, innehållet af deras samtal vid deras sammanträffande i den blindas hem, kände hon ej till.

Hon insåg nu, att hon kom för sent med sin anhållan, och råkade därför i stor förvirring.

Var det så, som Olga sade, då hade ju denna gjort allt, som från hennes sida var möjligt.

Däraf framgick, att Evald trots denna bestämda förklaring för

blifvit sina föresatser trogen, och då kunde ju fru Zetterling ej mera hoppas något af ett upprepande af denna Olgas förklaring.

Den vackra flickan gjorde ett slut på denna pinsamma situation genom att buga sig för damen och sedan med snabba steg återvända in i huset.

Gent emot Evalds mor hade hon uppträdt mycket lugnt och fullkomligt sansadt. Man hade knappast ens märkt någon darrning på hennes röst, då hon talat om, att hon afstått från unge herr Zetterling.

Den förnäma frun hade varit raka motsatsen; hon hade darrat häftigt i hela kroppen, och när Olga upplyst henne om, att hennes nu uttalade ön kan för länge sedan blifvit uppfylld, hade det i hennes öron nästan låtit som en dödsdom.

Följaktligen hade allt varit förgäfves. Det hade varit ett grymt misstag af henne, då hon trott, att det stode i Olgas makt att förmå Evald att återvända till föräldrahemmet.

Fru Zetterling hade misstagit sig på sin son: denne var ståndaktigare, än hon trott. Han sträfvade ännu alltjämt efter att få äga Olga, oaktadt denna själf förklarat, att hon ej ville det.

Det var för mycket. Endast med möda uppnådde den besvikna frun vagnen, tog plats i den och brast i gråt.

Olga återvände blek, men till det yttre lugn, till fru Bergers sjukbädd. Tigande satte hon sig där, och när den blinda frågade, hvarför hon stannat ute så länge, omnämnde hon endast samtalet med Ekström.

— Hvad hade då han ytterligare att säga dig, kära barn? frågade Sara i bekymrad ton.

Flickan svarade sanningsenligt:

— Han talade därom, att jag ännu ej får känna mig fullkomligt fri och trygg. Och han har fullkomligt rätt. Att jag har bittra, uthålliga fiender, det kan jag ingalunda dölja för mig. Den omständigheten, att inte heller polisens förbud att aflägsna mig från staden, ännu blifvit upphäfdt, tyder också därpå, att man ännu icke betraktar mig som fullständigt rättfärdigad.

Den blinda sökte lugna flickan med orden:

— Däri misstar du dig väl, kära Olga. Man skulle nog gå till väga på helt annat sätt, om man verkligen hade grundade skäl till någon misstanke. Tro mig, du sutte då antagligen inte här vid

min sida, du vore inte längre kvar hos mig, om man hade något stöd för den beskyllningen, att du skulle ha varit i samförstånd med den där främlingen.

Olga suckade:

— Jag kan ej värja mig för den tanken, att en olycka hotar mig. Så litet jag vet, hvarför Zetterlings bokhållare förföljer mig, så visst synes det mig, att han anser sig förpliktad att anskaffa vittnen mot mig, hvilket hittills ej lyckats honom. Ekström fruktar det samma, och jag tror nog, att han till sist får fatt i någon, som vittnar falskt mot mig.

Den blinda bemödade sig om att skingra dessa Olgas bekymmer och farhågor.

Flickan låtsade också, som hängåfve hon sig icke vidare åt sådana dystra tankar, men i verkligheten kunde hon ej bli dem kvitt.

Och hon skulle tyvärr få se sina farhågor bekräftade.

När den blinda somnat och barnen för länge sedan gått till hvila, då föll Olga ned på sina knän och uppsände en brinnande bön till den himmelske fadern.

Hon böntöll hos honom, att han måtte från henne afvända den ofärd, som hon anade. Men skulle den likväl bryta in öfver henne, var det i Guds outransakliga rådslut bestämdt, att den bittra kalken icke skulle gå ifrån henne, så ville hon ståndaktigt höra, hvad som var henne beskärdt.

Hennes tro och hennes förtröstan på den allsmäktige växte så ofantligt under denna stund af bön och stilla betraktelse, och hon kände sig nu äga kraft att segerrikt möta sina fienders ondska.

SJUTTONDE KAPITLET.

Häktad.

Bokhållare Lennmark och hans Ida hade i själfva verket icke förblifvit sysslolösa. De försökte att till hvarje pris frambesvärja ofärden öfver Olga.

Lennmark ville visa herr Zetterling, att han var den trogne tjänaren, hvilken äfven efter sitt afsked bemödade sig om att tillvarataga sin förre principals intressen, och han hade härtill all orsak.

Det var ju nämligen högst nödvändigt att försätta fabrikören i en angenäm sinnesstämning, eftersom han nu icke längre var i tillfälle att dölja oegentligheterna i sin bokföring. Hans efterträdare måste nästan med nödvändighet upptäcka dem.

Men dessutom ville man ju hämnas på Evald, i hvilken man såg hufvudorsaken till, att fabrikör Zetterling förlorat förtroendet till sin bokhållare, hvarur sedan alla de andra för Lennmark så otrefliga följderna härledde sig.

Men hur skulle man väl kunna hämnas kännbarare på den unge mannen, än om man gjorde Olga misstänkt och störtade henne i fördärfvet?

Om man fläckade hennes heder, så tillfogade man ju härigenom äfven Evald den största smärta.

Det var alltså den nedrigaste hämdplan, som här skulle sättas i verkställighet.

Det värda paret hade efter bokhållarens afsked åter rest ned till Norrköping.

Där var Lennmark icke så mycket lokaliserad, men hans älskarinna så mycket bättre.

Ida visste besked där, ja, man kan tryggt påstå, att hon kände till hvarenda vinkel och vrå i den staden. Hon hade nämligen där tillbringat sin allt annat än hederliga ungdom, och äfven sedan hade hon gång efter annan hälsat på där.

Just här i Norrköping hade också inträffat en händelse, som Lennmark kände till, och som förlänade honom en viss öfvervikt öfver Ida.

Därmed hade han också redan mer än en gång hotat henne, när de råkat i tvist med hvarandra, och kvinnan hade å sin sida då likaledes användt hotelser.

Sådant är ju så vanligt hos dylika karaktärer.

Men det finnes äfven mellan dåliga människor, och det ganska ofta just mellan sådana, band, som icke kunna slitas.

Så var äfven förhållandet mellan Lennmark och änkefru Ida Walter

Man var å ömse sidor medveten om, att den ene kunde störta den andre i fördärfvet, och detta medvetande utöfvade samma kraft och hade samma verkan, som kärleken och vänskapen mellan goda och ädla människor.

Så kom det sig, att man hvarje gång fort åter försonades. Fiendskapen varade aldrig länge.

Men i hemlighet hatade man hvarandra, sedan man gång efter annan visat hvarandra tänderna.

Ida ville hämnas på denne sin älskare, och han ville för framtiden göra sig kvitt sin farliga älskarinna; men ingen ville just nu ge uttryck åt sina känslor, därtill funno de den närvarande tiden mycket olämplig.

Följaktligen gick man fortfarande hand i hand.

Så snart de kommit till Norrköping började de med all ifver underminera marken under Olgas tötter.

Den kväll, då Ekström för Olga yppat sin åsikt om det värda paret, befunno sig Ida och Lennmark långt utanför staden.

— Som jag säger dig, yttrade Ida med betänksam min, under det hon långsamt gick fram vid mannens sida det vore högeligen önskvärdt om vi kunde vinna fru Zetterling.

Så vidt jag kan bedöma är hon minst lika angelägen om flickans fördärf som vi.

— Det stämmer nog, men vi kunna ju inte säga henne, hur vi ämna gå till väga, och med antydningar låter hon sig inte nöja. Hon är en allt för klok kvinna tör att af oss låta leda sig in på en väg, som är alldeles mörk. Säkerligen fordrar hon nödig belysning, och vi äro tyvärr icke i tillfälle att låta vårt ljus lysa.

— Jag tror mig i alla fall kunna bringa det därhän, om bara du banar väg för mig. Gör henne i morgon din uppvaktning!

— Och hvad skall jag säga henne?

— Att vi funnit främlingen. Han skall själf vittna emot Olga.

Nu stannade Lennmark. Han trodde icke sina egna öron. Med ett uttryck af den högsta förvåning frågade han:

— Skulle vi ha funnit främlingen?

Ida smålog åt hans förvåning.

— Du skall inse, sade hon, att det ej gifves något mera slående bevis mot Olga än det, som jag uttänkt. Om den främling, som du så vackert beskrifvit, och hvars signalement är fastnagladt i polisprotokollen, plötsligt framträder på skådeplatsen och tillstår, att han är den, som lurade på kassören den falska anvisningen, och om han på samma gång utpekar Olga Willner som sin medbrottsling, då kommer man antagligen icke att vidare betrakta den unga damen som något dygdemönster.

— Det är alltsammans så sannt, svarade Lennmark, men hvarifrån ta den främlingen? Du vet ju, Ida, att den mannen endast existerar i min fantasi.

— Min käre Carl, jag har låtit mig angeläget vara att finna en person, om hvilken man måste tro, att han är den, som du beskrifvit.

— Ida, har du blifvit galen?

— Det tror jag väl inte.

— Är det fritt, så är det bra. Misstänkt låter det åtminstone.

— Jaså, du tycker det?

— Är väl det att undra på? Antag, att den beskrifning, som jag lämnade ur mitt så kallade minne, händelsevis verkligen passade

n på den mannen, så är väl i alla fall ingen människa så dum, att hon åtar sig en sådan rol.

— Man märker granneligen, att du i vissa afseendan är tämligen grön. Har du ännu aldrig träffat eller hört talas om sådana personer, som sträfva efter att för så lång tid som möjligt få helinackordering gratis på någon statens inrättning? Vet du inte, att personer ofta inför rätten pådikta sig själfva både det ena och det andra, bara för att få fri bostad och billig kost i fängelset? Jag känner just en individ, som i högsta grad gillar denna åsikt. Denne präktige man skall ställa sig till vår disposition. Visserligen måste vi efter två eller tre år, då han aftjänat sitt straff, bistå honom med råd och dåd; men hvem vet, hvar vi då finnas? Följaktligen kan det ju stanna vid blotta löftet.

Lennmark ruskade på hufvudet.

— Ingen skall låta narra sig af oss.

— Det kan väl hända, och det förutsätter jag heller inte. Men säg mig, kære Carl, hvad skulle du göra, ifall jag ginge till polisen och berättade, att du gjort dig skyldig till förfalskningar?

— Det erkände jag naturligtvis inte.

— Nåväl, låtom oss antaga, att jag ej kunde bevisa det, men att jag vänskapligt trädde inför dig och sade: min kære Carl, antingen bekänner du dig skyldig till förfalskningen, eller också berättar jag, att du i ett anfall af misshumör ställt din gode vän, kassören, på hufvudet i sjön.

Lennmark spratt till.

— Det . . . det har jag inte gjort.

— Antag, att jag visste det med säkerhet och kunde bevisa det, hvilketdera skulle du då välja?

— Förskona mig för dina dumma infall!

— Jag ber om svar.

— Hvarken det ena eller det andra. Var snäll och låt mig vara i fred!

Men Ida höll envist fast vid sin begäran.

— Svara mig! Hvilket skulle du helst vilja vara: förfalskare eller mördare?

— Om jag verkligen skulle kunna bli ställd inför ett sådant val, så måste jag naturligtvis, förutsatt nämligen, att den ena för-

seelsen hemlighölles, ifall jag bekände mig skyldig till den andra, påtaga mig förfalskningen.

— Alldeles riktigt, du valde naturligtvis det, svarade Ida och lade sin hand på hans axel. Och ser du, käre Carl, i en sådan förarglig knipa befinner sig min man. Vill han inte spela den rol, som jag tilldelat honom, så råkar han fast för ett vida värre brott. Och fastän du, tills vidare åtminstone, ännu ej gjort en dylik erfarenhet, så medger du dock säkerligen, att man hellre låter spärra in sig ett par år, än man låter nacka sig.

— Det . . . nå ja, det kan ju inte bestridas, svarade Lennmark en smula nervöst.

Han började känna sig mindre väl till mods, när han hörde sin följeslagerska med kall ironi dryfta så delikata frågor.

— Du är mig en gåta, Ida.

Kvinnan skrattade.

— Hva'? Tror du verkligen, att jag står där rådlös, för det ingen af de dumma fabriksarbetarna ville vara med om att göra lifvet surt för herr Evald Zetterling? Som du ser, har jag redan kommit öfver den svårigheten. Inte nog med, att jag nu med lätthet skulle kunna anskaffa vittnen, jag har nu till och med funnit själfva gärningsmannen; denne existerar alltså, han *måste* existera.

Lennmark hade all orsak att häpna öfver sin bundsförvandts djärfva plan.

— Hvar har du då fått fatt i den personen? frågade han. Hur kunde det lyckas dig?

Med ett öfverlägset leende svarade Ida:

— Jag har sökt och funnit. Du vet ju det, att den som söker, han finner. Min kännedom om härvarande förhållanden har förhjälpt mig därtill, och för öfrigt nog också lyckans gudinna. Du kan nu själf öfvertyga dig. Det är inte endast för mitt höga nöjes skull, som jag företagit denna långa promenad och valt just denna väg.

— Ska' jag träffa personen?

— Det står dig fritt, och det kan ju ej vara annat än angenämt för dig att få förvissa dig om hans beredvillighet.

— Hvar träffas han?

— På ett litet oansenligt, men trefligt värdshus, dit stadsborna

med förkärlek styra kosan under sina söndagsutflykter. Men i dag träffa vi nog inte många gäster där. Det får emellertid inte inne i själfva lokalen bli tal om våra planer

— Skönt!

Lennmark motsåg med mycken spänning, hvad som komma skulle. Men han måste ge sig till tåls ännu en stund. Målet var tämligen långt aflägset från den plats, där Ida för honom yppat, hvad hon i hans intresse uträttat.

Ändtligen anlände de till värdshuset. Ida gick före och gaf genast en ensam vid ett bord sittande man ett nästan omärkligt tecken med handen. Hon tog dock ej plats bredvid honom utan vid ett annat bord.

Lennmark följde efter och satte sig bredvid henne.

Då hviskade kvinnan:

— Se så, säg mig nu: hvilken af de närvarande motsvarar din beskrifning?

— Den där.

Han visade på den person, hvilken Ida vid sitt inträde i rummet gifvit ett tecken.

— Nå, jag valde också just den.

Lennmark kunde vara nöjd. Den ensamme gästens klädsel var vårdad, ja, rent af elegant, och hans anletsdrag voro heller inte osympatiska. Figuren, ansiktsfärgen och skägget öfverenstämde med Lennmarks beskrifning. Man fick redan vid första ögonkastet det intrycket, att personen i fråga var utländing.

— Du var mig en djäkla Ida att vara full af hin, brummade Lennmark. Och en rent af oerhörd flax har du också haft, eljes skulle det inte ha varit dig möjligt att finna en så i allo passande individ

Smickrad svarade kvinnan:

— Jag vill inte låta öfverskatta mina förtjänster. Jag tillstår alltså, att jag valde den mannen ur en klubb, bland medlemmarna af en hemlig förening, hvars syften och sträfvanden äro höljda i det djupaste dunkel. Inom den föreningen äro flera olika nationer representerade. Jag hade alltså att välja på, och jag hoppas, att jag valt förståndigt?

— Du är inte endast förståndig, du är vis, Ida. Måtte han nu bara också hålla, hvad han lofvar!

— Jag har ju redan sagt dig, hvarför jag är så säker på honom.

— Det är det underbaraste af allt. Att just denne genom sitt yttre så användbare person tillika är i ditt våld . . .

— Det har du visst svårt för att tro?

— Åtminstone är det ett högst egendomligt sammanträffande.

— Äfven det låter förklara sig, Carl. Du bör nämligen veta, att jag känner till många medlemmars af den hemliga föreningen föregående, och att det därför är mig möjligt att äfven böja andra under min vilja, icke bara denne ende. Det fanns en tid, då jag måste åse många ruskiga brott utan att kunna förhindra dem, utan att äga makt att lämna förbrytarna i rättvisans händer. I dag har det blifvit annorlunda, jag är fri, och nu gör jag precis efter godtfinnande bruk af min vetskap.

Lennmark, fastän själf en samvetslös människa, hos hvilken alla goda böjelser voro förkväfda, ryste nu ändå för denna kvinna. Att Idas föregående var allt annat än vackert och hederligt, det visste han ju för länge sedan, men här öppnade sig för honom en afgrund, som till och med kom denne förhärdade syndare att rysa. Han trodde inte på det, att Ida stått utanför de där föreningsmedlemmarnas brott.

Ida försjönk i tankar.

— Grubblar du? frågade mannen.

— Åh nej, jag grubblar inte mer, än du gjorde öfver kassörens död.

Lennmark bet sig i läppen. Den ständiga påminnelsen om ett svart dåd förtröt honom i högsta grad.

För att kunna stanna kvar på värdshuset en stund hade de båda bundsförvandterna beställt vin. Ida drack ej ur, när hon tömt sitt glas till hälften, steg hon upp.

— Vår man har sett oss; han skall följa oss.

Hon gick i Lennmarks sällskap åter ut.

Snart kom äfven främlingen efter.

Ida tilltalade honom med orden:

— Herr Sörensen, här är min vän Carl Lennmark. Han gläder sig åt er stora likhet med den af honom beskrifna personen. I morgon skall han ställa er inför rätta.

Lennmark lyssnade med andlös spänning till främlingens svar.

— Nå ja, det må vara händt! sade denne på en dialekt, som förrådde dansken. Jag är beredd.

— Herr Lennmark skall vara hos er före klockan åtta i morgon bittida.

— Skönt, min fru! Han är välkommen.

Då vände sig Ida till sin älskare med orden:

— Som du hör, Carl, är denne herre villig att uppfylla vår önskan.

— Jag . . . jag häpnar, stammade bokhållaren.

— Ingen orsak, svarade Sörensen bittert. Det är den naturligaste sak i världen. Om ni vore i samma fördömelse som jag, så skulle ni också med nöje låta bura in er på några år.

— Det . . . Nej det kan jag verkligen inte tänka mig, invände Lennmark dröjande.

— Jo, så är det. Jag har intet val. Man traktar efter mitt lif. Sitter jag inom lås och bom, så är jag åtminstone i säkerhet. Och ha några år förflutit — nåja, då ha nog också tiderna förändrats för mina förföljare.

Lennmark kunde omöjligen bli klok på den upprörde främlingens prat.

Han ruskade på hufvudet och kunde icke värja sig för den tanken, att han här talade med en sinnesrubbad.

— Alltså i morgon bittida, sade nu Ida. Farväl, herr Sörensen!

Denne hälsade och aflägsnade sig.

— Nå-å, Carl?

— Jag kan inte på villkor förstå allt detta Är det denne persons mening att locka ur mig den bekännelsen, att jag aldrig sett den främling, som jag påstått lurat kassören med en falsk anvisning? Eller, kvinna, är det *din* plan att prisgifva mig i stället för Olga?

— Nej, men hvad börjar du fantisera om? Var förvissad om, att Sörensen ej skall motsätta sig häktningen, och att han inte heller skall låta sig förbluffa, när man sedan ställer honom ansikte mot ansikte med Olga Willner! Han skall utpeka henne som sin medbrottsling, och om hon också nekar aldrig så mycket, skall det likväl ej gagna henne till något.

Lennmark var fortfarande tviflande. Hur skulle han väl också kunnat lita på någon?

Och Ida var då sannerligen inte den person hvars ord man obetingadt kunde tro. Hela denna hennes tillställning var ju så märkvärdig, ja, oerhörd.

Hvad skulle han alltså tro därom?

Nu teg han emellertid Han kände sig så bäfvande orolig, och endast då och då tillkastade han Ida en skygg sidoblick.

Kvinnan utvecklade nu vidare sin plan, hur hon tänkt sig fortsättningen.

— Tidigt i morgon biltida är du hos polisen, sade hon. Där berättar du, att du händelsevis fått syn på förfalskaren, och att du följt efter honom till hans bostad. Du säger, att han först framemot morgonen begifvit sig hem, då du skyndat att därom underrätta polisen. Hans namn vet du naturligtvis inte, men du bedyrar, att du med all bestämdhet känt igen honom.

— Nå, hvar bor han då?

Kvinnan upplyste härom, hvarpå hon fortfor:

— Men där får du inte direkt uppsöka honom utan låtsa, som vore hans bostad dig obekant. Du kan bara uppge, i hvilket hus du sett honom gå in. Naturligtvis följer en poliskonstapel med dig, och så snart du med honom träder inför Sörensen, måste du visa på denne och utbrista: ja, den är det. — Sörensen kommer skenbart att neka, men du fasthållar vid ditt påstående, och då ger han snart med sig. Så snart han det gjort, anhåller du om, att polisen inkallar Olga Willner. Sörensen utpekar henne som sin medbrottsling. Han är mycket noga instruerad, han vet, hvad han har att göra, och hur han bör bete sig, och han skall undvika allt, som skulle kunna leda vederbörande på den tankan, att de ha att göra med en på förhand överenskommen sak. Det möter alltså ingen svårighet för dig, att nu ordna allt så, som du önskat dig, ja, jag hoppas till och med, att man hos Sörensen finner pengar och vissa saker, som tyda på, att han sysslat med förfalskningar.

Lennmark hade lyssnat med stor förvåning.

— Vi kunna alltså lita på denne person?

— Fullkomligt. Hörde du inte, att han fruktar för sitt lif, så länge han äger friheten?

— Det kan jag inte fatta.

— Emedan du icke känner det där hemliga sällskapets makt och vanor. Det samma förföljer hvar och en, som gör sig skyldig till den ringaste förseelse mot dess bud och stadgar. Sörensen har just råkat i den belägenheten; han är hotad till lifvet och kan endast i fängelset känna sig säker.

Ida smålog så egendomligt och tillade:

— Åtminstone tror han sig där vara det, och det är ju inte nödvändigt, att vi beröfva honom den tron.

Lennmark for med handen öfver pannan.

— Det är, så man kan bli galen.

— Hva'? Är du feg?

— Kvinna, du är förfärlig.

— Inte för dig, men kanske för andra. Men låt oss skynda! I dag spara vi inte utan fira den kommande, betydelsefulla tilldragelsen. Här måste drickas champagne; ty jag är viss om segern.

De påskyndade sina steg.

Så snart de återkommo till hotellet, beställde de en läcker måltid, och sedan dracks och frassades det nästan hela natten.

Lennmark fick verkligen ingen ro. När han vid 5-tiden på morgonen nätt och jämt insomnat, väckte honom Ida åter och sade:

— Till verket! Klockan sex bör du vara hos polisen.

Lennmark for upp.

Han visste i början icke, om han bara drömt om allt det, som Ida i går och under nattens lopp talat med honom om, eller om det var verklighet.

— Hvad ska' jag göra?

— Ombestyra, att Sörensen blir häktad.

— Häktad?

— Ryck upp dig och blif vaken! Här är det brådska, begriper du väl.

Lennmark drog sig till minnes gårdagens händelser och svarade då:

— Ja, jag ger mig strax i väg. Men säg, Ida, är det också verkligen så, som du sagt?

Kvinnan svarade ej direkt utan yttrade i stället:

— Människa, hvad hade väl jag för vinst af det, om jag bedroge dig? Se så, drick nu en kopp kaffe och ge dig sedan ofördröjligen i väg!

Lennmark drack hastigt det varma kaffet och gjorde sig sedan redo att gå.

Så småningom drog han sig till minnes allt, hvad Ida inskärpt hos honom rörande hans uppträdande inför polisen.

Långt före klockan sju var han hos vederbörande och vände sig där till tjänsthafvande öfverkonstapeln.

Denne kände igen honom.

— Jag blef uppmanad att anskaffa vittnen för att styrka min angifvelse mot Olga Willner, tog bokhållaren till orda. Därtill är jag visserligen beredd, men jag medför nu någonting vida viktigare.

— Rör det också saken i fråga?

— Ja.

— Nå, hvad är det då?

— En synnerligen viktig underrättelse.

— Låt höra!

— Jo, jag tog mig i går afton en promenad utåt landsbygden och fick då helt oförmodadt syn på den främling, som i min närvaro presenterade den förfalskade anvisningen.

— Hva'? Hvarför lät ni då inte genast arrestera honom?

— Jag var ensam med honom ute på landsvägen, och jag fann det betänkligt att antasta honom. Men jag följde på något afstånd efter honom till ett hus vid Sjötullsgatan. Där stannade han kvar; ty jag väntade utanför en dryg timme. Sedan gick jag hem till hotellet, där jag bor, och fick där sällskap, som hindrade mig från att på natten göra anmälan, och jag ville för resten inte störa och besvära allt för mycket.

— En sådan hänsynsfull finkänslighet mot oss var inte alls på sin plats. Vi uppfylla så gärna vår plikt, i all synnerhet då det gäller att fasttaga en så farlig individ.

— Jag betviflar icke, att vi finna den skurken.

— Vid Sjötullsgatan alltså bor han?

— Ja.

— En konstapel ska' få följa med er. Har ni inte tagit miste på person, så skall han genast arresteras.

En konstapel tillkallades och erhöll nödiga instruktioner. I bokhållarens sällskap begaf han sig till Sjötullsgatan och här in i det af den förre uppgifna huset.

Efter åtskilliga förfrågningar blefvo de båda herrarna visade

en trappa upp. Där skulla bo en man, på hvilken bokhållarens beskrifning passade in.

Främlingens värd var en förmögen man, som med sin fru lefde i barnlöst äktenskap och tillhörde de mest stillsamma och tillbakadragna människor, som man gärna kan tänka sig.

Förvånad frågade han de båda herrarna, som kommo så tidigt, hvad de önskade, och polisen svarade, att de ville tala med hans hyresgäst.

— Han sofver nog ännu.

— Var då snäll och väck honom! Vårt ärende tål ej något uppskof.

Det föreföll den gode mannen icke så litet besynnerligt. Han knackade på dörren till det rum, hvari faktiskt Sörensen befann sig.

— Hvad står på? frågade en röst inifrån rummet.

— God morgon, herr Sörensen! — Ni får redan så här tidigt på dagen besök.

— Jag?

— Ja, två herrar äro här i angeläget ärende.

— Jag står genast till tjänst. Bed dem dröja några ögonblick! svarade hyresgästen och lämnade strax bädden.

Fort klädde han på sig och öppnade sedan dörren. Lennmark och polisen stego in.

— Det är han, förklarade den förre. Ja, det är han.

Sörensen kände visserligen mycket väl igen Lennmark, men han spelade i alla fall den förvånade.

— Hvem skulle jag vara, hvem? frågade han på dålig svenska.

— Jo, det är ni! fortfor Lennmark och intog en teatralisk hållning. Ni kom den där morgonen in på fabrikör Zetterlings kontor. Det var ni, som lurade min olycklige vän att ta emot en anvisning, som sedan visade sig vara förfalskad. Ni har skojat oss på ett ansenligt belopp. Gud vare lof, att vi ändtligen funnit er, och att det rättvisa straffet nu når er!

Sörensen ryckte på axlarna och såg med främmande min än på Lennmark, än på poliskonstapeln.

— Den där herrn fantiserar ju, sade han och visade på den förre. Hvad är det med honom?

Konstapeln vände sig till Lennmark med frågan:

— Känner ni med all bestämdhet i denne herre igen den

person, som på kontoret tillbytte sig kontanter mot den förfalskade anvisningen?

— Ja, svarade den tillfrågade, hos mig förefinnes icke ens en skugga af tvifvel.

— Följ mig! uppmanade då konstapeln Sörensen, hvilken med stor skicklighet spelade den förbluffade.

— Jag vet om ingenting, jag vet om ingenting alls, förklarade han. Hvem är herrn? Hvad vill ni mig?

Konstapeln legitimerade sig och sade sedan:

— Om ni inte genast godvilligt följer med, så måste jag förklara er för häktad. Jag antar, att ni inte vill riskera det. Det kommer ju strax att visa sig, hvem som här har rätt.

— Det har jag, påstod Lennmark med, som det tycktes, mycken tillförsikt. Det var han, som kom i sällskap med Olga Willner. Om dessa båda här bli sammanförda, så skall det bringa nödigt ljus i saken.

Konstapeln uppmanade ännu en gång Sörensen att följa med. Det gjorde han nu också, men långsamt och med trotsig min.

— Jag vet inte med mig någon som helst förseelse, förklarade han, och därför kommer jag att ställa mannen här till ansvar för hans beskyllningar.

Både hans värd och värdinna voro mycket öfverraskade, när de sågo, att deras hyresgäst hade med polisen att göra, de hade öfver hufvud ingen aning om, hvem denne person var.

De få veckor, som han bott hos dem, hade han utmärkt sig genom punktlighet, och han åtnjöt deras fulla förtroende. Aldrig hade de kunnat tänka sig, att han skulle råka i delo med lagens väktare.

Vid afskedet sade Sörensen:

— Jag är snart tillbaka igen.

Därmed bar det i väg. Den misstänkte främlingen gick emellan konstapeln och Lennmark.

Snart hade man uppnått polisstationen, och Sörensen blef förd inför den nu närvarande kommissarien.

Lennmark upprepade sitt påstående, att Sörensen vore den, som den där morgonen infunnit sig på Zetterlings kontor och där föröfvat det bekanta bedrägeriet.

Kommissarien frågade Sörensen, om han erkände det.

— Nej, ljöd svaret, jag vet ingenting om hela den saken. Herrn här tar miste, eller också söker han mot bättre vetande påbörda mig olagligheter, som jag visst inte gjort mig skyldig till.

Nu blef Lennmark ängslig.

Hela den här angelägenheten tycktes icke skola aflöpa så, som Ida förutsagt. Kvinnan hade påstått, att Sörensen i början skulle neka, på det att polisen icke skulle kunna genomskåda hela tillställningen, men att han sedan fort skulle ge med sig. Men nu fortfor ju dansken att envist och bestämdt förneka allt.

Då uppsteg hos Lennmark den misstanken, att denne person i gemenskap med Ida spelade komedi för att bringa honom i klämma.

Men denna gång voro hans farhågor ogrundade. Ju mer han yrkade på, att man skulle sammanföra Olga och denne Sörensen, desto mera modfälld blef den senare, hvilken för resten spelade sin rol med en rent af öfverdådig skicklighet.

Ändtligen kom man så långt med honom, att han, hårdt ansatt af kommissarien, tillstod sin brottslighet.

Naturligtvis fortsatte då polismannen genast förhöret för att få utrönt, huru det förhöll sig med Olgas påstådda delaktighet i bedrägeriet.

— Ni tillstår alltså, yttrade han, att ni med vett och vilja utprånglat en förfalskad anvisning och följaktligen på bedrägligt sätt tillskansat er ett belopp af trettiofyra tusen kronor. I hvad mån är nu den där flickan, för detta fabriksarbeterskan Olga Willner, delaktig i detta bedrägeri?

— Jag vill bekänna allt, svarade Sörensen, som ännu aldrig i sitt lif sett Olga.

— Nå-å?

— Att vinna denna flicka för mig, det var min plan, men jag måste medge, att hon ej beslutat sig för att tillhöra mig. Jag satte emellertid allt mitt hopp därtill. Det var på kvällen före den dag, då jag visade kassören på Zetterlings kontor anvisningen. Jag var ganska upprymd och yttrade i detta tillstånd oförsiktigtvis till Olga, att jag ämnade utbyta detta papper mot kontanter, och jag tror, att hon af mina ord måste ha förstått, att det inte stod riktigt rätt till. Åtminstone visade hon sig, då jag stoppat pengarna i fickan, mycket ängslig och rådde mig att fortast möjligt lämna hufvudstaden. Det hade jag naturligtvis ingenting emot, hvartör jag lugnade henne

med den upplysningen, att jag genast ämnade resa hit till Norrköping Hon lofvade då att fort komma efter hit.

— Nå-å, gaf ni henne några pengar? frågade kommissarien.

— Ja, det gjorde jag.

— Och hur mycket?

— Ingen stor summa; jag tror visst, att det var något öfver fem hundra kronor.

Här inföll Lennmark:

— Nu ser herr kommissarien det, att denna Olga Willner ändå är en gemen svindlerska. Såsom jag förutspådde, kommer denna bedragerska att hårdnackadt förneka allt, men jag hoppas, att ni icke därigenom låter er förvillas i ert omdöme.

Polismannen, som ingalunda gillade detta Lennmarks öfverflödiga föregripande, svarade:

— Var öfvertygad om, att vi skola handla enligt rätt och samvete! Vi vilja nu höra, hvad Olga Willner har att säga. Jag skall låta kalla hit henne.

Sörensen blef förklarad häktad och hade det tvifvelaktiga nöjet att tills vidare bli inspärrad i arrestlokalen, där han kom tillsammans med ett par andra tvetydiga individer. —

Klockan var något öfver åtta på morgonen.

Olga hade redan församlat fru Bergers barn kring det i all enkelhet dukade frukostbordet och talade med den blinda, då plötsligt någon knackade på dörren och strax därpå en man steg in, hvilken föreföll flickan bekant.

Hon kunde bara inte strax erinra sig, hvar hon redan förut sett honom, men snart fick hon klart för sig, att det måste ha varit i polisen.

Mannen lämnade henne en biljett, på hvilken endast stod skrifvet, att hon ofördröjligen borde infinna sig på samma ställe, där hon redan förut en gång blifvit tagen i förhör.

Olga blef mycket orolig.

— Min Gud, utbrast hon, det är alltså ännu icke slut med den ledsamheten. Jag har ju redan sagt allt, hvad jag vet; inte ett enda ord har jag att tillägga.

Konstapeln gjorde henne uppmärksam på, att hon ovillkorligen måste infinna sig, och då hon tycktes tveka, förklarade han, att det väl ändå vore bäst, att hon genast följde med honom.

Häri instämde den blinda, sägande:

— Gå du med, kära barn! Du har ju ingenting att frukta. Du är oskyldig, och dina afskyvärda fiender skola helt visst komma på skam med all sin elakhet och ondska.

Med dessa ord räckte hon Olga handen. Flickan böjde sig ned och kysste den sjuka på pannan, lade handen på hufvudet på det äldsta barnet, hvilket blekt och darrande knäböjde bredvid bädden, och sade:

— I Guds namn!

— Var lugn! yttrade den blinda. Gud skall skydda dig. Gå och laga, att du snart är hos mig igen! Ty fastän jag ingenting befarar för dig, så klappar likväl mitt hjärta så ängsligt, eftersom jag vet, att en obehaglig stund förestår dig.

Konstapeln var otålig, och Olga måste följa med honom. Med bäfvande hjärta anträdde hon denna väg. Hon anade emellertid, att hon nu gick ett värre öde till mötes, än hon hittills i allra värsta fall skulle kunnat tänka sig.

Så snart hon infann sig, blef hon kallad in till den polisman, af hvilken hon redan förut en gång blifvit förhörd.

När hon steg fram till bordet, vid hvilket kommissarien satt, såg hon Lennmark, hvilken dragit sig tillbaka in i en fönstersmyg, hvarifrån han med lurande blickar betraktade henne.

Polismannen såg forskande på henne. Sedan tilltalade han henne med orden:

— Fröken Olga Willner, det har visat sig, att icke allt förhåller sig så, som ni i fråga om den där främlingen sade oss. Jag uppmanar er alltså att nu säga mig fulla sanningen. Det kan icke vara annat än till ert eget bästa.

Olga vardt mycket förvånad.

Polismannens min var allvarsam, och han talade i en mycket eftertrycklig ton.

Flickan svarade emellertid med bestämdhet och utan tvekan:

— Herr kommissarie, jag kan ej ta tillbaka ett enda ord af det, som jag sagt, allt förhåller sig så, som jag redan förut berättat.

— Ni känner alltså verkligen ingen sådan främling?

— Nej.

— Han tyckes alltså i edra ögon vara en uppdiktad person,

som icke alls existerar i verkligheten, eller ni söker fastmer få oss att tro, att så är?

— Herr kommissarie, jag vet inte, hvilken person herr Lennmark menar. Jag kan ju icke afgöra, huruvida en främling ifrågavarande morgon var inne på kontoret eller ej, men jag såg åtminstone ingen sådan, jag umgicks ej med honom.

— Ni känner honom alltså inte? Nåväl, vi vilja då se, om inte möjligen han känner er.

Kommissarien gaf ett tecken, och en inträdande konstapel fick i uppdrag att hämta dit Sörensen.

Olga kom att tänka på det, som Ekström sagt henne. Denne påstod ju, att Lennmark ej skulle ge sig till freds, innan han anskaffat vittnen, sak samma hvarifrån eller af hvilken halt.

Och nu fruktade Olga, att ett sådant vittne skulle uppträda. I sin förvirring hade hon icke så tydligt uppfattat kommissariens ord, eljes måste hon ju ha vetat, att det här var fråga om den där främlingen.

Sörensen kom.

Bokhållaren blinkade åt honom, och eftersom Ida för honom noga beskrifvit Olgas utseende och därvid betonat hennes utomordentliga skönhet, kunde han vid åsynen af Olga intet ögonblick betvifla, att han hade Olga Willner framför sig.

Med låtsad öfverraskning utbrast han:

— Ah!

— Nå-å, fröken Willner, känner ni ännu icke denne man?

Olga stirrade på Sörensen och svarade i tämligen fast ton:

— Jag har aldrig förr sett honom.

Nu frågade polismannen dansken, hvad han sade om det.

Svaret kom utan tvekan och lydde:

— Jag har erkänt hufvudsaken. Jag skall heller icke dölja biomständigheterna. Med denna flicka var jag inne på kontoret; det var hon, som vänlade mig vid dörren och sedan gaf mig det rådet att fortast möjligt lämna hufvudstaden, ifall det inte stode rätt till med den där anvisningen. Utan uttrycklig förklaring tillstod jag, att så var, i det jag verkligen påskyndade min resa och uppmanade flickan här att så fort som möjligt följa efter till Norrköping. Därför gaf jag henne också, som jag redan sagt, en mindre penningsumma.

Olga stod där mållös inför denna fräckhet. Sörensen berättade ytterligare ett och annat, som rörde deras umgänge med hvarandra, och då hade de aldrig förr sett hvarandra.

Då Olga något hämtat sig från öfverraskningen, svarade hon:

— Visserligen var jag den där morgonen i staden, jag befann mig också i närheten af fabriken, men beträdde den inte alls. Med denne person, som kommer med ett så djärft, för att icke säga fräckt, påstående, har jag aldrig umgåtts.

— Olga Willner, fortfar ni verkligen i ert nekande? frågade kommissarien.

— Nekande? utstötte flickan. Jag talar rena sanningen. Vid den allsmäktige Guden svär jag, att jag ej känner denne person, att jag här ser honom för första gången. Jag vet inte, hvad som kan förmå honom att komma med dessa lögnaktiga påståenden . . .

— Lögnaktiga påståenden? Herr kommissarie! utbrast Sörensen. Tillåt icke, att man så förolämpar mig! Jag har erkänt, men detta fruntimmer är förstockadt, och därför bör väl jag få en mildare dom, tycker jag.

Polismannen svarade ej. Han beklagade den vackra flickans ouppriktighet. Men om han talade till hennes samvete, så kanske han äfven skulle få henne att bekänna.

Därför yttrade han nu:

— Ni ser ju, att det ej gagnar er till något att fortfarande neka. Ni förvärrar bara därigenom er egen belägenhet och förorsakar oss onödigt besvär. Erkänn alltså, hvad som redan är så godt som bevisadt, och man skall helt visst i betraktande af er ungdom döma er mycket mildt.

— Jag kan ingenting erkänna. Jag har ingenting alls att erkänna, bedyrade flickan och brast därvid i gråt. Angifvelsen mot mig är förtal, och denne man är en bedragare. Tro min försäkran, herr kommissarie, man har beslutat att störta mig i olycka. Mina ondskefulla fiender vilja mitt fördärf.

Nu närmade sig Lennmark, ty han ansåg tiden vara inne då äfven han borde inlägga ett ord. Han steg alltså närmare och yttrade:

— Herr kommissarie, jag har redan förklarat, det jag hvilket ögonblick som helst är beredd att med ed styrka mina uppgifter.

Dessutom skall jag anskaffa vittnen, som sågo dessa båda personer tala med hvarandra, och jag antar, att det sedan ej skall behöfvas ytterligare bevis. Men var nu också af den stora godheten att taga reda på, om det inte möjligen finnes något kvar af de pengar, som dessa båda tillnarrat sig; ty i min förre principals intresse är det för mig hufvudsaken.

— Det ska' vi genast undersöka, svarade polismannen. Er, Olga Willner, frågar jag för sista gången: vill ni erkänna:

— Jag måste fasthålla vid sanningen: jag är oskyldig, snyftade den stackars flickan.

Kommissarien ryckte på axlarne.

— Under för handen varande omständigheter måste jag förklara er häktad, Olga Willner.

Flickan svimmade och måste bäras ut.

På ett föga skonsamt sätt blef hon innesluten i en cell för att där bida sitt öde.

Äfven Sörensen blef återförd till arresten.

Lennmark kunde aflägsna sig. Han smålog så förnöjdt; åtminstone hade han nu tagit ett första afgörande steg för att uppnå sitt mål.

ADERTONDE KAPITLET.

Hotande ovädersmoln.

Hur säker fru Berger än var därpå, att man omöjligen kunde få sak med hennes kära Olga, kände hon sig likväl mycket beklämd, när flickan skildes från henne.

Med otålighet väntade hon på Olgas återkomst, och hon frågade tidt och ofta sin äldsta dotter, hur mycket klockan var.

Så förflöt timme efter timme, och Olga kom ej tillbaka.

Middagstiden var inne. Fru Saras lifliga oro stegrades än ytterligare, och hon önskade på det innerligaste, att Olga måtte komma hem igen.

Hon bad också till Gud, att han måtte beskydda oskulden, på det att intet ondt måtte vederfaras den samma.

Men när nu äfven eftermiddagen gick, utan att Olga lät höra af sig, då kunde den blinda icke längre bekämpa sin ängslande oro. Hon skickade sitt äldsta barn till Ekström och lät bedja honom att så fort som möjligt infinna sig hos henne.

Ekström förde i Norrköping ett icke mindre tillbakadraget lif, än han de senaste åren gjort där ute på landet i hufvudstadens närhet, där han hade sitt hem.

Han umgicks endast i den blindas hem och höll sig eljes afskild från alla människor.

Hans ögonmärke var riktadt på att iakttaga Lennmarks och Idas göranden och låtanden, och han visste också redan, att den

senare redan några gånger företagit hemlighetsfulla utflykter i stadens omgifningar.

Det hade emellertid varit honom omöjligt att fastslå ändamålet med dessa utflykter, oaktadt han på en af dem mött Ida och följt efter henne.

Hon hade plötsligt försvunnit ur hans åsyn, som om hon sjunkit ned i jorden.

Denna gåta kunde Ekström ej förklara, men han blef fort ense med sig själf därom, att Ida kände till någon smygvrå utanför staden, där säkerligen ett mycket tvetydigt sällskap brukade ha sina sammankomster.

När Ekström nu fick besök af den blindas dotter, vardt han helt förskräckt; det anade honom genast, att någonting obehagligt måste ha inträffat.

Flickan bad honom snarast möjligt komma till hennes mor, och Ekström beslöt sig för att genast följa med.

När den blinda hörde hans steg, ropade hon emot honom:

— Ack, kära herr Ekström! Tänk er bara, i dag har polisen åter igen varit här och hämtat min Olga. Det var omkring klockan åtta, och nu är det redan så långt lidet på eftermiddagen, utan att hon låtit höra af sig. Jag är därför så rysligt orolig.

Ekström lade pannan i veck.

— Då återstår ingenting annat än att på ort och ställe inhämta upplysningar, sade han. Det vore öfverflödigt att bråka sin hjärna med att utfundera, hur det hänger ihop.

— Gå, bad den blinda ängsligt, och kom igen så snart som möjligt!

Ekström begaf sig i väg.

Då fogade slumpen så, att han mötte Ida och Lennmark. De gingo arm i arm och hviskade ifrigt med hvarandra. I bådas drag kunde man utan svårighet läsa, att de kände en sann inre tillfredsställelse.

Ekström behöfde bara kasta en blick på dem för att förstå, att de utfört någonting afgörande. Men eftersom han ju på goda skäl kunde antaga, att dessa båda personer ej sysselsatte sig med någonting annat än med sin plan mot Olga, så slöt han häraf, att de genomdrifvit någonting af särskild betydelse mot henne.

Händelsevis kunde Ekström utan att vika af från sin väg göra ytterligare iakttagelser.

Ida och Lennmark begåfvo sig nämligen till ett hotell, och det just till det, på hvilket fru Zetterling, såsom han visste, tagit in.

Skulle äfven hon ha blifvit invigd i planen? Skulle Evalds mor ha nedlåtit sig till att understödja dessa illasinnade personer?

— Det måste jag ta reda på, mumlade Ekström, och ve henne, om hon slutit förbund med dessa skurkar!

Ekström skulle så gärna ha velat stanna kvar i hotellets närhet, men han måste ju först af allt hos vederbörande göra sig underrättad om Olgas öde.

Därför begaf han sig till polisstationen och erhöll där den knapphändiga upplysningen, att Olga Willner till följd af den svåra misstanke, som nu hvilade på henne, blifvit häktad.

Ekström sade poliskommissarien helt öppet, att den åtgärden syntes honom obegriplig.

Men det upptogs ganska onådigt. Polismannen förklarade helt enkelt, det han ej vore skyldig honom någon räkenskap angående det beslutet, och han inlät sig icke på några vidare förklaringar.

— Nå ja, det är lika bra, brummade Ekström för sig själf. Jag ska' nog ta reda på, hur allt detta hänger ihop. Jag har ju också uppträdt som vittne. Vänder jag mig direkt till hufvudstadspolisen, så lämnar nog den mig nöjaktiga upplysningar.

Han trodde sig med skäl kunna påräkna ett sådant tillmötesgående från det hållet, och däri misstog han sig nog icke.

Tills vidare återvände han emellertid till den blinda Det var honom pinsamt att komma till den sjuka, som ju borde aktas för hvarje starkare sinnesrörelse, med den ledsamma nyheten, att Olga fastnat i sina fienders snaror.

Ekström var emellertid af den åsikten, att det skedda ej vore af någon allvarsammare betydelse, och han hyste den öfvertygelsen, att oskulden inom kort skulle vinna en lysande seger.

Den blinda motsåg gifvetvis med den största otålighet hans återkomst. Ja, hennes oro stegrades i sådan grad, att hon, hvilket efter hennes ankomst till Norrköping ännu ej händt, lämnade bädden, satte sig i en hvilstol och till och med lät föra sig omkring i rummet några hvarf af sin äldsta flicka.

Hon led verkliga kval. Olga hade blifvit henne så kär som en dotter. Därför kände hon saknaden efter den ädla, oegennyttiga flickan så ryslig, och det var ingalunda af egennytta, som hon var så fäst vid henne, utan af uppriktig tillgifvenhet och sann kärlek.

Fru Berger hade redan gjort sig förtrogen med tanken att nödgas undvara sin kära sköterska.

Den omständigheten, att kvällen kom och Olga ännu ej återvände, tydde ju på, att man tillgripit stränga åtgärder mot henne.

Ändtligen återkom Ekström.

Äfven nu kände den blinda med sin skärpta hörsel igen hans steg.

Knappast hade han stigit öfver tröskeln, innan hon frågade:

— Nå-å, herr Ekström, hvilken underrättelse medför ni? Hvar är min Olga? Är det verkligen så, som vi anade: har man beröfvat henne friheten?

Ekström drog djupt efter andan, men sedan svarade han lugnt som vanligt:

— Det är tyvärr så, fru Berger, och för ögonblicket äro vi ej i stånd att ändra den saken. Beklagligtvis var man icke nog tillmötesgående att lämna mig närmare upplysningar, och tyvärr äger jag ej rätt att energiskt fordra sådana. Jag ska' emellertid söka att få reda på den egentliga bevekelsegrunden till denna häktning. Ännu vet jag ej mer, än att jag bara kan säga, att man måste ha tillgripit utomordentliga medel för att kunna göra Olga i så hög grad misstänkt.

— O min Gud! utbrast Sara. Jag måste alltså undvara henne. Så gärna skulle jag emellertid sätta mig öfver den ledsamheten, om bara inte hon vore olycklig. Man kan ju inte veta, hur man gjort med henne, hvad man fört henne tillsammans med för afskyvärda varelser. I det fallet tar man visst sällan hänsyn till person.

— Det är tyvärr så, svarade Ekström. Äfven den saken är

för närvarande omöjlig att ändra. Men därför få vi inte ge tappt. Var lugn, fru Berger! Ni skall nog få igen er omistliga hjälpreda.

— Gud gifve det! suckade den blinda. Jag vet rakt inte, hur jag ska' kunna reda mig utan henne. Men nu blir hon kanske kvarhållen en sådan evigt lång tid, att jag måste . . .

— Beror på, om bokhållarn och hans älskarinna lyckats anskaffa några vittnen mot henne.

— Men det är ju omöjligt.

Ekström höjde på axlarna.

— Det få vi tyvärr inte antaga, invände han.

— De skulle ju i så fall vittna falskt.

— Än se'n då? Sådant generar nog inte en del människor.

— Åh, det vore ju rysligt, om det så skulle gå. Då skulle hon ju också kunna bli ådömd straff, fastän hon är fullkomligt oskyldig.

— Ingenting är omöjligt; men nog ska' vi väl åtminstone söka förhindra det värsta. Jag har rest hit ned för att syna bokhållaren och hans galanta på nära håll, och vi få väl se, hvad jag kommer till för resultat.

— Stackars min Olga! suckade den blinda.

Men mannen tillade:

— Nu får jag inte stanna här överksam. Var vid godt mod, fru Berger! Olga har dem, som förfäkta hennes rättvisa sak, och som inte ge sig i första taget. Visserligen tyckes hennes fienders antal växa fort, men det får inte nedslå vårt mod. Jag bäfvar inte för att ta ett nappatag med hela följet. Vilja de ändtligen leverera en batalj, så gärna för mig; här ska' de finna trohet. Så snart jag har något af vikt att meddela, kommer jag hit. Var lugn till dess! Adjö på en stund!

Därmed begaf han sig åter i väg.

Först af allt uppsökte han nu Evald för att rådgöra med honom.

— Nu börjar det på allvar, tilltalade han honom.

— Hur så?

— Olga har blifvit kallad till polisen, och man har ej tillåtit henne återvända hem.

— Är hon häktad? frågade Evald bestört.

Ekström nickade instämmande.

— O min Gud! klagade den förre. Har det verkligen gått därhän?

— Ovädersmolnen hopa sig öfver hennes hufvud, och det blir nu vår sak att åter skingra dem.

— Jag måste söka träffa Olga, jag måste söka förskaffa henne någon lindring i denna hårda lott.

— Det får ni nog slå ur hågen. Härvarande polismyndighet är inte så värst gemytlig.

— Men hvarför har man då vidtagit denna kraftåtgärd?

— Jag har just varit där för att få veta det, men man afförde mig helt simpelt med det beskedet, att man ej vore skyldig mig någon räkenskap eller redogörelse.

— Det är ju oerhördt.

— Lennmark och hans Ida ha naturligtvis iscensatt något nytt bofstreck, fortfor Ekström. Och det ser ut, som ämnade de nu också träda i förbindelse med er mor?

— Är det väl möjligt?

— Jag såg för en stund sedan det värda paret begifva sig till det hotell, på hvilket fru Zetterling tagit in.

— Så långt kan väl ändå inte min mor gå, att hon gillar eller rent af understödjer dessa samvetslösa människors nedriga planer?

— Ho vet?

— Jag kan ändå inte tro det.

— Och jag tillråder henne det inte. Det kommer nog snart att visa sig, hur långt hon går i sin blindhet.

— Men ska' jag inte nu ändå först af allt försöka att få träffa Olga? frågade Evald.

— Jag röstar inte för det.

— Blott ett enda tröstens ord vore kanske henne mycket dyrbart i hennes närvarande belägenhet.

— Det kan ju hända; men vi vilja ändå först af allt uträtta något för henne, svarade Ekström.

— Hvad skola vi då göra?

— Först af allt gäller det att rubba vederbörandes förtroende till fröken Olgas fienders uppgifter. Hittills ha Lennmark och madam Walter arbetat med stor skicklighet, hvarvid helt säkert äfven slumpen gynnat dem. Vi måste se till, att bladet vänder sig, käre Evald.

— Trots allt borde Olga ändå åtminstone veta, att vi verka för henne.

— Det kan ni ju ha rätt i; men ett sammanträffande med er, skulle hvarken vara gagneligt för fröken Olga eller er själf. Smärtan kunde få för stor öfvervikt. Hvad mig beträffar, så skulle jag nog vilja gå till henne för att lugna och trösta henne; men man tillåter det nog inte, så länge polisen har henne i sitt förvar. Får bara rådhusrätten hand om saken, så träda vissa lagbestämmelser i kraft, och då få vi nog träffa henne. Men vi få ej förlora någon tid. Det första och viktigaste är försiktig och tillika beslutsam handling. Den där eländiga kvinnan, Lennmarks bundsförvandt, måste vi hålla ögonen på. Först af allt måste vi inträngа i hennes förborgade tillhåll. Det är och förblir under alla förhållanden hufvudsaken. Hon är den farligaste i hela följet. Lyckas vi bara hos vederbörande framställa henne i hennes rätta ljus, så blir det sedan en lätt sak att ta bugt äfven på de andra.

— Jag fogar mig i er vilja, sade Evald.

— Skönt! Låt oss då otördröjligen gripa verket an! Med Guds hjälp skola vi nog förhindra, att de hotande ovädersmolnen urladda sig öfver en oskyldigs hufvud.

NITTONDE KAPITLET.

En annan vals.

Så behöll Ekström äfven denna gång rätt och dref sin vilja igenom.

Evald fogade sig i hans anordningar. Hur pinsamt det än berörde honom att veta Olga fullkomligt otröstad, så gaf han dock vika för vännen, hvilken ställde ett handlingskraftigt ingripande framför allt annat.

Ekström uppgjorde en bestämd plan och vidtog nödiga förberedelser. Då dessa voro afslutade, sade han en eftermiddag till Evald:

— Nu vänta vi bara en liten stund till, och se'n bege vi oss i väg utåt landsbygden, så kanske vi ha den lyckan att få syn på den eländiga kvinnan. Och då vilja vi med all försiktighet söka ta reda på, hvart hon beger sig. Det är nog bäst, att vi förse oss med vapen; ty den där trakten synes mig vara något osäker. Det skulle ju kunna hända, att vi, eftersom vi ge oss ut på spaning efter ett så tvetydigt sällskap, råkade i en sådan belägenhet, att vi blefve tvungna att freda vårt skinn.

Fort lade man nu sista hand vid förberedelserna till den nattliga expeditionen.

Ekström hade för ändamålet anskaffat särskilda kostymer.

Han drog nu på sig en lång, nästan ända till fotknölarna räckande bondrock, sådan, som han eljes aldrig brukade bära, stoppade i fickan en revolver, som han först efter sin ankomst till

Norrköping lagt sig till med, och satte på hufvudet en mössa, som var så stor, att han nästan kunde dra den ned öfver hela hufvudet.

Sedan bringade han, såsom han själf sade, ett offer. Han beröfvade sig nämligen med egen hand sina redan starkt gråsprängda mustascher.

Då det var gjordt, utbrast han med komiskt allvar:

— Min största prydnad är borta. Den var för öfrigt den enda jag ägde. Nåja, äfven det måste man sätta sig öfver.

Han sneglade därvid upp till sin spegelbilds hufvud, på hvilket det redan alldeles gråa håret var tämligen tunnt.

När han nu stod där i sin långa bondrock och med den stora mössan på hufvudet samt en väldig knölpåk i handen, granskade han sig ännu en gång i spegeln och fortfor i sina betraktelser:

— Se så, nu ä' vi rustade. Jag hade inte tänkt mig det, att jag med mina sex och fyrtio år på nacken ännu en gång skulle komma att gå ut på äfventyr och springa efter fruntimmer Det har inte händt mig, se'n mer än tio år tillbaka. Jag har aldrig haft någon tur i det fallet, åtminstone icke på det sättet, som jag förr önskade. Men den här jakten lyckas kanske bättre.

Efter dessa ord började han granska Evald.

Han hade låtit honom ta på sig vida benkläder och stoppa ned dem i klumpiga stöflar, hade gifvit honom en kort, grå rock och en lågkullig hatt med kolossalt brätte.

— Underbart! utbrast han. Just så tycker jag om er. Men vill ni inte nu också kapa bort åtminstone halfva skägget! Följ mitt exempel!

Den tilltalade svarade leende:

— Jag antar, att det ej gör mycket till saken, Under den här hatten ser man ju ingenting.

— Ni ser emellertid i mitt tycke alldeles för ungdomlig ut, menade Ekström. Därför vill jag ge er ett råd. Ni måste förställa er. Här har ni en käpp. Stöd er på den och stappla vägen fram, såsom det ägnar och anstår en silfverhårig gubbe. Ni måste vara en gammal man, och jag leder er. När man ser ett sådant par, skall man säkerligen inte tro, att vi äro spioner, som inte ens baxna för en våldsbragd.

Frampå kvällen kom en person, medförande ett tämligen stort paket, som han aflämnade.

— Här ha vi också ett verktyg, som vi behöfva. Eftersom ni är så ålderdomssvag, skall jag bära det.

Han aflägsnade omslaget, öppnade en kartong och tog ur den upp ett mindre positiv, hvilket han genast hängde öfver axeln å den vid det samma fästa, breda remmen.

— Se så, nu ä' vi färdiga, sade han. Har ni något vapen, ifall det skulle komma att behöfvas?

— Jag har också försett mig med revolver, ljöd svaret.

— Nå, då är det bra. Alltså med friskt mod framåt mot fienden!

Han förde omkring positivvefven ett par gånger och anmärkte leende:

– Melodien är inte otreflig; jag tycker, att man skulle kunna dansa efter den.

Ekström tog nu en stor regnkappa och hängde den öfver axlarna och positivet, hvarigenom han kom att se ut, som om han varit puckelryggig.

Så utrustade gingo de ned från sin bostad och ut på gatan. Sedan skyndade de sig för att så snart som möjligt komma ut ur staden.

Först då de hade den bakom sig, saktade de farten.

Ekström tog af sig regnrocken, rullade ihop och och spände en rem om den. Sedan öfverlämnade han den till Evald, som fick bära den.

Evald måste nu stödja sig på vännen, hvarpå båda gingo långsamt och makligt framåt, Ekström med högburet hufvud, Evald lutande och skenbart ålderdomssvag.

De gingo utmed Motala ström, och när de så vandrat en stund, stannade Ekström.

— Just här börjar enligt min åsikt den misstänkta regionen, sade han. Nu gäller det alltså att vara försiktig. Jag börjar strax spana efter något kvinnligt.

Ännu långsammare än förut gingo de nu framåt på en stig tätt utmed strömmen.

Om en liten stund yttrade Evald:

— Det kvinnliga tycks inte vara ute i kväll, ja, inte ens något manligt syns till. Det vore ju också en märkvärdig tur, om vi redan i kväll skulle nå vårt mål. Nej, min käre Ekström, vi få

nog göra om det här försöket mer än en gång, innan vi ens uppnå det allra ringaste resultat

Härpå svarade vännen Ekström:

— Madam Walter, bokhållarns galanta, har något att koka. De därtill nödvändiga grejorna skulle kunna bli förstörda, om hon dröjde någon längre tid, därför väntar hon inte utan kokar med det samma, precis som andra omtänksamma och förståndiga husmödrar. Men för att kunna koka måste hon ju stå vid spisen, och den finnes just där, dit vi nu styra våra steg.

Evald svarade ingenting, och det förflöt nära nog en kvart, utan att ett ord växlades mellan de båda männen, och utan att någonting, som var ägnadt att ådraga sig deras uppmärksamhet, visade sig.

Gångstigen, som de följde, vek nu af från strömmen. De båda vandrarna gingo nu förbi ett stort, ihåligt träd, hvars öppna sida vette åt stigen.

Evald såg först, att någonting där rörde sig. Han gaf Ekström en lindrig knufff.

— Hvad är det? hviskade denne.

— Om jag inte misstar mig, så är det någon där inne i det ihåliga trädet, svarade Evald. Det är kanske någon person, som tror, att vi kunde följa efter honom, och som därför på detta sätt söker undandraga sig oss.

— Hm! mumlade Ekström. Då måste vi vara riktigt uppmärksamma. Låt oss låtsa, som om äfven vi försvunne! Visserligen ha vi inte något ihåligt träd till hands; men vi kunna ju ställa oss bakom en omfångsrik stam, så att vi ej se det där ihåliga trädet. Då ska' man väl därifrån inte heller kunna se oss. För öfrigt är det ju redan tämligen mörkt, så att den där personen endast sett de otydliga konturerna af oss.

De veko alltså af från stigen och fattade posto bakom en omfångsrik trädstam.

Åter igen förflöt en lång stund.

Evald blef till sist otålig och stod just i begrepp att åter lämna detta gömställe, då Ekström fattade tag i hans arm och tryckte den.

Någon gick med tämligen raska steg förbi, följande gångstigen.

I försiktigt dämpad ton yttrade Ekström:

— Hvem kan det väl vara? Jag kan ju inte ens afgöra, om denne person är klädd som karl eller fruntimmer.

— Inte jag heller, svarade Evald. Han eller hon är ju helt och hållet insvept i en kappa. Och hvad hatten beträffar, så kan man ju inte heller af dess form sluta sig till ägarens kön.

— Vi måste följa efter, bestämde Ekström och lämnade hastigt gömstället bakom trädstammen.

Hur försiktiga Evald och hans vän än voro, blefvo de likväl observerade af den hemlighetsfulla personen.

Denne tycktes emellertid inte alls vara rädd för dem, ty han gick nu långsammare i stället för fortare, såsom han säkerligen ej skulle ha gjort, ifall han blifvit ängslig.

Därigenom blefvo de båda vännerna tvungna att likaledes något hämma sina steg, ty de hade ingen anledning att sträfva efter ett sammanträffande på fria fältet.

Ändtligen uppdöko framför dem några enstaka hus.

Ett af detta var tydligen den där personens mål, ty han styrde sina steg ditåt, dock ej fortare än han dittills gått.

När han uppnått ytterdörren, vände han sig om mot Evald och Ekström.

Dessa låtsade, som ämnade de fortsätta vandringen. De måste gå ett långt stycke förbi huset i fråga, innan den andre blef öfvertygad om, att de faktiskt ej hade för afsikt att vidare befatta sig med det huset.

Då först steg den hemlighetsfulla personen in, utan att först knacka på.

Evald och hans vän voro emellertid då redan så långt borta, att de ej kunde se någonting däraf.

Ändtligen stannade Ekström.

— Vi måste förvissa oss om, huruvida denne individ följer efter oss eller ej, sade han.

De väntade:

Om ett par minuter yttrade Evald:

— Nej, han kommer inte. Jag har goda ögon, men kan ej upptäcka någon.

— Då vända vi om igen, afgjorde Ekström. Den där stugan börjar intressera mig.

— Vet ni någonting närmare om den?

— Visst inte. Men den där figuren gick in där.

— Det kan ju hända, att han det gjorde; men så alldeles säkert är det ju inte.

— Kom, så få vi se.

De återvände till huset och smögo sig så tyst som möjligt fram till det samma.

— Det är inte upplyst, anmärkte Evald.

— Kom! brummade Ekström. Det skulle ju kunna hända, att jag misstar mig, men vi stanna i alla fall kvar en stund.

Han slog sig ned på marken och lade hufvudet på positivet. Efter en liten paus frågade Evald.

— Hvad funderar ni på, min vän?

— Jo, jag undrar just, om vi inte borde försöka komma in i den här kåken.

— Hvad skulle vi där inne att göra?

— Det kan man inte veta så noga på förhand. Den där personens gång var, trots det mera manliga utseendet, rasande lik den kvinnas, som jag söker hålla ögonen på.

— På det viset? Nå, då så . . .

— Tyst! Var lugn!

En nyckel vreds om i ytterdörrens lås.

Några sekunder senare steg en högrest man ut i det fria. Men han stannade strax utanför dörren och såg sig spejande omkring.

Strax därpå sporde han med hög röst:

— Är någon där?

— För tusan, denna röst! hviskade Ekström.

— Är någon här?

Nu sprang Ekström upp.

— Bara vi, min herre.

— Hvem är ni?

— En fattig positivspelares följeslagare. En slant, nådigaste herre!

Den tilltalade studsade.

— Kom närmare! sade han.

— Med största nöje.

Ekström var fort vid hans sida. Men då drog sig mannen tillbaka in öfver tröskeln.

— Här har ni, sade han.

— Ah! utbrast då Ekström. Herr von Weidling! Vi känna ju hvarandra.

— Inte jag er, svarade tysken torrt.

— Jo visst. Hur skulle eljes jag känna er? Ni har ju en tid bott i närheten af Stockholm. Von Weidling är ni.

— Nåväl, jag vill inte disputera med er. Gå nu bara!

— Vill ni inte låta mig och gubben komma in, så att vi få hvila oss åtminstone en kvart?

— Det har jag inte lust med.

— Men ser ni, vi ha desto större lust. Jag ber er på det bevekligaste därom.

Tysken betänkte sig.

— Hvad vill ni hos mig? Jag kan i alla fall inte härbergera er öfver natten.

— Nå, vi få väl gå då. Men man hvilar allt ändå skönare där inne än ute i nattkylan.

Nu öppnades helt tyst ett fönster.

Ett hufvud visade sig, men så hastigt, så flyktigt, att Ekström ej förmådde urskilja något.

— Ingen slipper in, hördes strax därpå inifrån rummet en ljudlig falsettstämma.

Det hördes så tydligt, att den talande bemödade sig om att förställa rösten.

Herr Weidling ville nu stänga ytterdörren.

— Ack, jag ber, invände Ekström och grep med sin järnhand tag om tyskens handled.

— Åhå! utropade Weidling. Hvad understår ni er?

— Tag hänsyn till en gammal man!

— Dra' ni åt Helsingland!

— Aj, för tusan! utbrast Ekström. Jag ser något blixtra där borta. Hitåt, gubbe! Bestämdt är det poliser, som komma där nere.

Med dessa ord hade han sprungit in i stugan, och hans öfverlägsna styrka hindrade tysken från att stänga dörren

Evald kom fram och rycktes af Ekström in i den trånga förstugan, i hvilken brann en lampa, men med så svagt sken, att man knappast kunde skönja det utifrån.

Sedan stängde Ekström igen dörren.

— Hvilken fräckhet! sade Weidling. Ni se ju ut att vara spetsbofvar och inte behöfvande.

— Det ena utesluter inte det andra, herr Weidling, svarade Ekström. Men låt oss stiga in, eljes slår jag larm, så att polisen kommer hit. Det är ni väl ändå inte så mån om, eller hur?

— Din dumma f-n! Skulle jag behöfva vara rädd för någon?

Ekström öppnade en dörr.

Sedan tilltalade han Evald med orden:

— Se så, var så god och stig in bara, kära far! Och nu spela vi upp någonting extra, så att hela huset runkar.

Han ställde positivet på bordet i rummet, hvari ingen mer än han själf, Evald och tysken befunno sig.

— Rör'et inte! förbjöd tysken.

— Hva'? Vi vilja naturligtvis visa er vår tacksamhet.

Han fattade vefven för att börja spela, men då grep honom tysken i armen.

— Det blir ingenting utaf. — Låt bli!

— Vi ta inte emot någonting gratis, svarade Ekström och ryckte sig lös. Jag bad visserligen förut om en slant, men vi äro i alla fall inga tiggare.

Under tiden satt Evald i en vrå och såg mot golfvet, så att hattbrättet helt och hållet beskuggade hans ansikte.

Ekström började vefva.

Weidling försökte hindra honom, och det kom till handgripligheter.

Tysken var fort öfvermannad. Ekström grep honom och stoppade helt enkelt ut honom genom fönstret.

Weidling slog märkvärdigt nog inte alarm.

Häraf slöt Ekström, att han hade mer att frukta från annat håll än af honom.

Med rätta syntes honom denna tyskens foglighet mycket misstänkt.

Till Evald yttrade han:

— Det var inte han, som gick töre oss. Förblif i öfrigt stum! Det lyster mig se, om inte min musik kommer att göra någon alldeles särskild verkan.

Han vefvade nu på af alla krafter, och det vill säga mycket;

om man betänker, att det var Ekström. Men tysken var och förblef försvunnen.

Det dröjde inte alls länge. innan verkan visade sig.

Helt plötsligt öppnade sig en lucka i golfvet, och ett hufvud visade sig i öppningen. Strax därpå sköt en hel karl upp, och efter honom följde en andra och en tredje.

Ingenderas utseende var ägnadt att angifva något förtroende.

Ekström lät ej störa sig. Han vefvade ännu fortare än förut och betraktade under tiden med lugn min de tre karlarna.

Men Evald hade stigit upp och kastat ifrån sig hatten. När han såg dessa sluskar, hvilkas förvildade anletsdrag återspeglade brottsliga lidelser och tankar, gjorde han sig beredd på en häftig sammanstötning med dem.

Tills vidare undvek han emellertid att uppträda fiendtligt, alldenstund han sade sig, att det egentligen var han och vännen Ekström, som här hade orätt; de hade ju inträngt som fridstörare.

— Hör nu, hvad är du för en? skrek den, som först visat sig. Har du rymt från dårhuset?

Ekström fortfor att vefva.

— Och hvad är det med dig? sporde den andre nu Evald.

— Jag är denne mans följeslagare.

— Antagligen sjunger du till hans musik. Marsch ut, annars kommer det att gå er illa bägge två.

Ekström lät vefven gå allt fortare.

— Sluta nu! sade Evald.

— Nej, nu har jag kommit riktigt i tagen, så nu går det just som allra bäst. Det är mitt älsklingsinstrument, positivet. Man spelar ju de allra härligaste melodier utan att först behöfva lära något. Åh, det är en präktig uppfinning.

De tre karlarna sågo på hvarandra och skrattade.

— En dåre, anmärkte den ene. Men vi kunna i alla fall inte låta honom hållas. Ut med honom! Där ute på fria fältet må han fortsätta med sin musik!

Han närmade sig med den tredje kamraten Ekström. Denne höjde då venstra armen och sköt dem mildt, men med oemotståndlig kraft ifrån sig och höll dem på afstånd.

— Åh, det var mig en attan tusan att vara stark! utlät sig den ene förbluffad. Den är min själ inte god att knäppa nötter med.

Så snart Olga hämtat sig något, reste hon sig upp och steg fram till det förgallrade fönstret. (Se häft. 18.)

— Men så sluta då ändtligen! sade Evald till sin följeslagare. Hvad åsyftar ni med det här?

Den tilltalade svarade:

— Det skulle ju kunna komma upp ännu flere sådana herrskap. Låt oss alltså fortsätta!

Och med en outtröttlig ifver fortfor han att låta positivvefven gå rundt, och det med en hisklig fart.

— Vi måste föra ut honom, rådde den ene slusken. Det här går inte an; han stör oss ju, den tusan.

— Hvar ä' de andra, där ute eller där nere? frågade Ekström, allt under det han fortfor att locka en brusande flod af toner ur sitt instrument.

— Sluta, din galning! skreko alla tre, och när de icke heller nu blefvo åtlydda, kastade de sig liksom på gifvet kommando öfver spelmannen.

Evald grep en af dem i armen, men Ekström vände sig hastigt om och yttrade:

— Ni behöfver inte besvära er. Det går äfven på det här viset.

Han höll inne i sitt spel, bredde ut armarna och slog hastigt åter ihop dem, hvarvid alla tre angriparnas hufvuden råkade bli hårdt inklämda mellan dem.

Nu tilltalade han dem med orden:

— Mine herrar, jag anhåller om ett städadt uppförande å er sida, då jag bereder er en musikalisk njutning.

Därvid gnuggade han de tre hufvudena mot hvarandra, så att deras ägare miste både syn och hörsel.

— Se så, sade han sedan, nu hoppas jag, att ni blifvit en smula mildare och välvilligare stämda. Det är ingalunda min mening att tillfoga er någon skada.

Därmed frigaf han alla tre. De sågo nu upp till honom med den högsta förbluffelse målad i sina drag. Hans muskulösa gestalt och den oerhörda kroppsstyrka, som han här visat prof på, hade till följd, att de kände det hemskt i hans närhet.

— Vi måste hämta de andra, för eljes går det inte, sade en af dem till de båda andra.

Ekström hade skrufvat loss vefven från positivet och höjde den nu hotande. Alla tre karlarna veko skyggt tillbaka. En af dem hviskade:

— En ryslig karl! Hur ska' vi få i väg honom? Med våld går det inte, därför måste vi använda list.

Han öppnade luckan i golfvet, och alla tre stego ned.

— Nå-å, hvad säger ni om det här? frågade Ekström sin följeslagare. Månne vi inte här upptäckt ett tjufnäste?

— Det ser så ut, svarade Evald, men den, som vi söka, finna vi ändå inte här.

— Hon kan ju vara där nere, svarade Ekström. Vi hörde ju genom fönstret något fruntimmersaktigt pip. Jag håller fast vid den tron, att här finnes ett kvinnfolk i huset. Låt oss fördjupa oss en smula i saken!

Han gick bort till luckan och lyfte upp den. Efter att ha kastat en blick ned i öppningen fortfor han:

— Här ha vi en helt vanlig trappa, hvars naturliga ändamål är, att man på den går ned och upp. Eftersom vi ä' här uppe, stiga vi ned. Kom!

Evald tog fram sin revolver.

— Hvad tänker ni göra? frågade Ekström. Visa vapen? Det hinner ni alltid göra, var förvissad om det! Vänta alltså med det, tills de andra föregå med exempel!

Evald ville gå före, men Ekström höll honom tillbaka.

— Stopp! Vänta! Låt oss lyssna och öfvertyga oss om, hvad de där nere afhandla!

Man hörde folk prata, men hvarken Evald eller Ekström förstod den rotvälska, på hvilken samtalet fördes. Bägge två kunde emellertid urskilja tre eller fyra röster, af hvilka en var hög och gäll, det var samma falsettstämma, som de förut hört.

— Hör ni det? yttrade Ekström. Det är något kvinnligt där nere, och det drar mig dit ned. Vi vilja ta det i skärskådande på närmare håll. Alltså framåt!

Det fanns i själfva verket där nere en kvinna, men hon var klädd som karl. När hon talade, förställde hon rösten och hade väl därtill sina särskilda orsaker.

Till denna hade de där tre sluskiga karlarna gått fram och berättade, att där uppe funnes en förryckt musikant, en väldig koloss med jättestyrka, som förde ett sataniskt oväsen med ett gammalt positiv.

— Kasta ut honom! svarade kvinnan.

— Ja, om det bara läte sig göra! sade den ene och ref sig bakom örat. Men vi kunna ju inte med bästa vilja ta bugt på den busen, för han äger en styrka, som inte är mänsklig.

— Men ni ä' ju tre.

— Det förslår i alla fall inte. En slagbjörn skulle inte kunna rå på karlen där uppe.

Stort längre hade de ej hunnit i sitt samtal, när Evald och Ekström kommo ned; den senare med sitt positiv på ryggen.

— God afton! hälsade han så gemytligt.

När han fick syn på den förklädda kvinnan, såg han henne forskande i ansiktet.

— Hvad vill du här? tilltalade hon honom, visserligen icke med fullt naturlig röst, men, förledd af sin sinnesrörelse, icke längre med den skrufvade falsettstämma som förut.

— Se så, det är ju strax ett djupare röstläge, anmärkte mannen med positivet.

Därmed ställde han ned sitt instrument på en stol, sköt åter på vefven och började å nyo spela.

Inte ens Evald visste nu längre, hvad han skulle tänka om sin väns beteende.

— Se så, mine herrar, nu kan balen börja, sade Ekström. Här är ju riktigt hemtrefligt, så därför skulle jag vilja stanna kvar hos er en stund. — Men säg mig en sak: hur kommer det sig, att högvälborne von Weidling blifvit dörrvaktare? Kan inte den millionären få någon trefligare och mera ståndsmässig sysselsättning?

Kvinnan steg fram till honom och uppmanade honom att gå sin väg.

Ekström vefvade rastlöst vidare.

— Ut med dig! skrek då kvinnan.

Men Ekström gjorde det oaktadt icke alls min af att sluta. Tempot blef bara ännu raskare.

Kvinnan gaf de tre karlarna en vink.

Då gick Ekström fram till henne och sade:

— Min lilla tös, jag är i allmänhet mycket artig mot damerna; men så långt går jag ändå inte, att jag låter kasta ut mig, inte ens då, om ni vore mycket yngre och vackrare, än ni är. Jag tycker, att ni i stället borde gifva oss något för vår utmärkta musik, åtmistone kunde ni väl bjuda på ett glas vin eller konjak att läska

strupen med. Och sedan måste jag också göra er uppmärksam därpå, att ni ännu ej presenterat er för oss. Med hvem har jag alltså den äran?

I vredesmod vände sig kvinnan bort, men var lika förlägen som de tre karlarna inför denne förskräcklige man.

— De andra måtte väl komma snart? frågade nu en af de tre kvinnan.

— Åh, då vänta vi naturligtvis, utlät sig Ekström lugnt och tog sig en stol samt slog sig ned på den, stödde armbågen mot positivet samt började, lutad öfver det samma, åter spela.

Evald gick fram till honom.

— Hvad är egentligen er mening? hviskade han till honom.

— Jag öfvar mig på positiv, som ni kan förstå. — Men hvem tror ni denna kvinna är, hva'? — Det är just den galantan, som jag talat om. Nu ha vi henne, nu ä' vi inne i hennes allra heligaste.

Nu höll han upp, stämde positivet annorlunda och sade i den mest menlösa ton i världen till de fyra personer, som med ilskna blickar betraktade honom:

— Nu kommer ett annat stycke, som herrskapet inte hört förut.

Och åter igen började han att vefva i snabbaste tempo, tills kvinnan rusade emot honom och grep honom i armen.

Men Ekström släppte inte vefven utan grep med andra handen kvinnan, lyfte henne öfver stolen och positivet och ställde ned henne på andra sidan.

— Vi känna hvarandra redan långt före detta, sade han. Ni är ju fru Walter. Mig lurar ni inte. Jag känner ju på tyngden, hvem ni är, ni är så rasande — lätt.

Kvinnan vardt förskräckt. Bara det, att någon här funnit och känt igen henne, var i högsta grad otrefligt.

Visserligen sökte hon hämta sig och ta på sig en så lugn min som möjligt, men därmed lurade hon hvarken Evald eller Ekström.

Den förre yttrade:

— Det råder intet tvifvel därom, att vi befinna oss i ett förbrytarebands hemliga tillhåll.

— Det är så, instämde Ekström.

Högt fortfor han:

— Det vore bestämdt inte ur vägen, att fru Walter stämde ned tonen en smula. Jag till och med råder er därtill.

Ida greps nu af en panisk förskräckelse.

Genast slog hon an en annan ton.

— Hur känner ni mig? frågade hon tämligen spak.

— Det är slumpens verk, min nådigaste, svarade Ekström och afbröt spelet. För öfrigt spelar det ingen som helst rol, men det bereder mig en satanisk glädje att träffa er här.

Ida lade armarna i kors öfver bröstet.

— Och hvad har ni egentligen för nytta af det?

— Ett sataniskt nöje, såsom jag redan sagt. Jag svärmar för dylika lustbarheter. Behagas det ytterligare en vals, eller kanske vi för omväxlings skull ska' ta en polka?

— Förskona oss ändtligen ifrån denna afgrundsmusik!

— Afgrundsmusik? Nå, det är ju den sorten, som hör hit. Jag vill emellertid tills vidare uppfylla er önskan. Men var så allt för vänlig och säg mig, om inte äfven herr Lennmark tillhör detta utvalda sällskap?

Ida svarade ej.

Hon började i stället skarpt fixera Evald, som förut åter satt på sig hatten, men nu tagit af sig den igen.

— Ah! utbrast hon.

— B, sade Ekström, och jag hoppas, att vi redan i afton skola komma till ö.

— Herr Zetterling, fortfor Ida. Uppträder ni i maskeradkostym så här års?

Evald vände sig föraktfullt bort från henne.

— Rätt så! sade Ekström. Ni förtjänar ej något svar på ett sådant yttrande. Själf spelar ni ju den allra största komedi. Hur kan ni alltså tycka illa vara, att vi tillåta oss ett litet skämt?

— Att med våld inträngа i ett främmande hus, det är inte något skämt.

— Vi ha våra skäl därtill. Ni kan ju för resten gärna få veta det, att vi sökt just er. Och nu stanna vi kvar här för att se, hvad som ytterligare kommer att tilldraga sig i denna märkvärdiga källarhåla.

— Ni ger er i väg härifrån, utbrast Ida i vredesmod. Ni och herr Zetterling.

— Vi slå oss i ro, herr Evald. — Ha vi kommit hit, så stanna vi också kvar; jag skulle gärna vilja lära känna hela sällskapet. Kanske är det oss också förunnadt att vid detta tillfälle göra ert legda vittnes personliga bekantskap.

— Ja, en sådan bof skulle jag vilja lära känna, sade Evald med darrande röst.

Ida smålog.

— Jag vet inte, om hvem ni talar, herr Zetterling.

— Det är lögn. Naturligtvis har ni legt någon, som än ytterligare förtalat Olga.

— Förtalat? Ha, ha, ha!

Evald gick tätt inpå henne.

— Kvinna, tag er i akt! röt han. Jag kunde eljes glömma mig.

— Hva'? Hotar ni också? Jag finner nog hjälp mot er . . .

Ekström lade sin hand tungt på hennes axel.

— Jag ska' hjälpa er, och det grundligt.

Ida vek tillbaka, men i stället ryckte nu de tre karlarna fram, hvar och en med en blank knif i handen.

Då ryckte Evald ur fickan upp sin revolver.

— Behöfs ännu inte, min vän, sade Ekström, och vänd till de andra, fortfor han: Kommen litet närmare, mine herrar, om jag får be!

En af dem tog verkligen mod till sig och rusade på honom, men Ekström kastade honom med en blixtsnabb rörelse till golfvet och trampade på hans knif.

— Se så, kom an bara; jag är beredd, om äfven I andra viljen ha en smula motion. — Ni, min fru, följer med oss till sta'n, för där ha vi mycket att tala med hvarandra om.

Ida flydde till trappan.

— Hejda henne! sade Ekström till Evald utan att ett enda ögonblick förlora sitt lugn. Men skjut inte!

Evald fattade Ida i armen.

— Ni stannar, fru Walter.

Ida fogade sig.

— Hvad vill ni mig? utbrast hon ilsket. Jag har ingenting att skaffa med er gemena slyna.

— Våga inte utslunga en förolämpning till! röt Evald. Jag måste eljes uppträda så hänsynslöst mot er, som ni det förtjänar.

Den kullkastade karlen hade åter rest sig upp. Nu stod han där darrande af vrede midt emot Ekström.

— Lägg ett kylande omslag på hufvudet! rådde honom denne. Och I andra bören ta varning häraf. Bort med knifvarna, eljes bryter jag sönder dem.

De tre karlarna drogo sig tillbaka bort i en vrå.

Då hörde man där uppe ett buller, som härrörde af steg.

— Nu få vi sällskap, sade Ekström och började åter vefva på sitt positiv.

Luckan vid källartrappans öfre ände öppnades, och en hel mängd personer kom ned.

Ekström räknade dem. Det var ett helt dussin karlar.

— Stigen in, mine herrar! ropade han. I afton bjudes här på förstklassig dansmusik. Men hvar ha herrarna gjort af damerna? De äro ju oumbärliga. Utan damer kan det ju inte bli mycket bevändt med balen. Det är stor skada. Hör bara, hvilken härlig musik!

Man såg undrande på honom.

Ida blef omringad och tillfrågad, hvad dessa båda främlingars närvaro skulle betyda.

— De ha smugit sig in, svarade hon.

— Alltså måste de fort ut igen, hette det. Hvilka äro de egentligen?

— Den ene känner jag inte närmare, men den andre är son till en mycket rik man.

— En präktig fångst alltså, utlät sig en af bandet.

— Ja, om man bara hade honom! inföll Ekström.

— Hvad säger du?

Med dessa ord trängde tre af männen inpå Ekström.

— Jaså, föreslå herrarna en annan vals? Nå ja, inte mig emot. Hvad tycks då om den här melodien?

Med blixtens hastighet grep Ekström positivet och svängde med det, så att det hven kring öronen på de närmast stående.

Äfven Evald blef nu angripen och försvarade sig af alla krafter.

Man ryckte omkull honom. Men Ekström, som såg det, lämnade honom ej i sticket.

Som en snurra vände han sig med svindlande hastighet omkring, och där hans knytnäfve träffade eller positivet törnade emot en motståndare, där störtade de träffade till golfvet.

Det rådde i källaren ett larm och ett väsen, som trotsar all beskrifning.

Evald hade åter gjort sig fri, och han aflossade nu sin revolver, i det han drog sig tillbaka uppför trappan.

Ekström följde honom. Två kulor hveno tätt förbi. Då slungade den jättestarke mannen positivet i hufvudet på den närmaste angriparen.

Denne störtade baklänges nedför trappan, och Evald och Ekström betjänade sig af den gränslösa förvirringen för att komma upp. Det lyckades, men några af bandet trängde genast på.

Ekström förlorade dock ej sin sinnesnärvaro. Så snart han kommit upp, slog han igen luckan och kastade sig med hela sin tyngd på den.

Der nere upphäfdes ett tjut af vrede och smärta, men Ekström lät sig ej af något förbluffa. Han satte sig på luckan och höll den på så vis stängd.

— Här rasta vi nu en stund, sade han. Det lyster mig se, om inte herrskapet kommer att finna det allt för trist och långtrådigt där nere. Jag för min del har både tid och tålamod, så jag kan godt vänta till i morgon bittida eller ännu längre, om så är.

Evald sjönk alldeles utmattad ned gå golfvet. Hans vänstra hand blödde, han hade fått ett knifhugg i den. Med sin näsduk förband Ekström såret, som ej var af någon vidare farlig beskaffenhet.

Där nere rasade och svor man samt ansträngde sig för att få upp luckan.

Men denna var för liten och rummet på trappan tör trångt för att tillåta ett större antal personer arbeta samtidigt med all kraft.

Ekström spände fötterna emot väggen och kunde på så sätt med hela trycket af sin martialiska kropp motarbeta de i källaren instängda personernas ansträngningar.

Snart hörde man Ida med ett genomträngande skrik öfverrösta allt svärjande och oväsen där nere. Tvifvelsutan beskylde man henne för att ha släppt in de båda främlingar, som här spelat en så ödesdiger rol.

— Nu spöar man henne, smålog Ekström. Rätt så! Det kan ej annat än göra hennes syndiga kropp godt, och det är strax ett ganska vackert resultat.

— Ni tänker alltså verkligen stanna kvar här? frågade Evald.

— Naturligtvis. Jag motser med spänd förväntan, huru dessa gynnare nu skola lyckas dra sig ur snaran. Hade de någon annan utgång, så skulle de redan ha betjänat sig af den.

— Ni ämnar alltså fasttaga hela bandet?

— Ja, det är verkligen min vänliga afsikt. Har ni möjligen någonting att däremot invända?

— Visst inte. Jag undrar bara, om vi skola ha någon direkt nytta däraf.

— Jag hoppas det, och det kommer ju att visa sig, när sällskapet här kommer att uppvakta vederbörande.

Evald ämnade svara något, men då öppnades dörren, och tysken visade sig åter.

— Mjukaste tjänare! hälsade Ekström med sitt oförlikneliga lugn.

Weidling vek förskräckt tillbaka

— Stanna, jag ber. Där nere är stort möte, besökt af idel ädlingar; det är lika säkert, som att jag fått på min lott att här vakta nedgången.

Tysken visste icke, hvad han skulle tänka och tro om det här.

— Hvad har ni här att söka? sporde han. Och hvad vill er kamrat?

— Vi söka ingenting alls vidare, åtminstone inte här inne.

Tysken gick närmare och hörde då med bestörtning skriket i källaren och trappan.

— Hvarför hindrar ni de andra att komma upp.

— Emedan jag är så rädd om deras hälsa. Här uppe är det rätt kyligt, men där nere är det varmt och godt.

— Maka er härifrån!

— Faller mig inte alls in.

— Ni måste.

— Det skulle jag vilja se. Tills vidare ligger jag ganska bra här, och för er skull flyttar jag mig inte ur fläcken, herr von Weidling.

Denne mönstrade nu Evald.

— Hvem är ni?

— Det behöfver jag väl inte redogöra för, ljöd svaret. För öfrigt är inte min härvaro märkvärdigare än er. Hvad söker den rike von Weidling hos detta band?

Tysken bast ut i ett hest skratt.

— Band? upprepade han. Ni drömmer visst.

— Ingalunda, herr Weidling. Men man är nästan berättigad att ta det för en dröm, när man träffar er här.

— Det samma skulle ju jag kunna säga om er.

Nu började man där nere bearbeta luckan i golfvet med verktyg.

— Nu blir det intressant, menade Ekström. Den förste, som bryter sig igenom, är i sanning beklagansvärd.

— Låt oss gå! rådde Evald. Ida Walter kan ju ändå inte neka.

— Men hon kunde försvinna, och i så fall hade vi besvärat oss alldeles förgäfves.

— Vi kunna inte hålla stånd.

— Åh jo, den här luckan är ganska bastant, och min vikt aftar heller inte. Jag stannar kvar, medan ni hämtar polis.

Nu ville Weidling fort draga sig tillbaka.

— Ställ er i hans väg! rådde Ekström sin unge vän. Han är också en skurk.

Evald skyndade till dörren.

Tysken rusade emot honom.

— Om jag nu ändå hade ett positiv till! önskade Ekström

Evald trängde sin motståndare bort från dörren; då sprang tysken plötsligt tillbaka, och nästa ögonblick blänkte en revolver i hans hand.

— Tillbaka! Undan där och vägen fri, annars . . .

— Annars? upprepade Ekström och sprang från sidan på honom samt slog revolvern ur hans hand.

Sedan grep han honom och kastade honom handlöst rakt på en karl, som redan hunnit öppna luckan och stod i begrepp att springa upp i rummet.

Bägge två ramlade utför trappan och drogo flera andra med sig i fallet.

— Se så, nu är den också där nere, och nu är förmodligen sällskapet fulltaligt

Ekström slog igen luckan, satte sig åter på den och intog sin förra ställning.

Nu fortfor han:

— Se så, vän Evald, se er nu om en smula där ute i det fria? Kanske blåser en gynsam vind en polispatrull hitåt.

— Ska' jag då lämna er ensam?

— Ni är väl inte orolig för mig?

— Edra krafter skola bli uttömda.

— Så snart? Åh det vore väl ändå för bedröfligt. Nej, det har nog ingen fara. Jag skulle ledigt kunna åta mig att på tjugu minuter hugga ned hela den här kåken till kastved. Gå ni bara och var inte orolig för mig, om ni också skulle bli tvungen att marschera ända till staden. Jag kommer kanske att finna det en smula långtrådigt, men det blir också allt.

Evald ville inte strax besluta sig härför, men Ekström yrkade med all bestämdhet därpå.

— Gå bara! sade han. Vi kunna ju inte vänta oss, att slumpen skall föra hit polis eller länsman. Ni måste hämta endera.

Evald aflägsnade sig, och Ekström hörde med fullkomligt själslugn på, huru man där nere stimmade och trätte och än den ene än den andre blef ställd till ansvar för det missöde, som drabbat hela sällskapet.

I själfva verket rådde nu i källaren en exempellös förvirring. Många blödde, en var till och med sårad af Evalds revolverskott, och härtill kom, att de allesamman gripits af en bestörtning så stor, att den knappast kunde uppnå någon högre grad. Man tviflade nämligen icke på, att den fruktansvärde jätten bara väntade på den stund, då han kunde låta arrestera dem allesamman.

Liksom redan förut, så blef äfven nu Ida i första rummet beskylld för att ha anstiftat olyckan.

Hon försvarade sig mot den beskyllningen, så godt hon kunde; men de på ett så egendomligt sätt fångna männens vrede kände ej längre några gränser.

Nu skrek en af dem:

— Eländiga kvinna! Du är skulden till allt, fastän du nu söker förneka det. Strypas borde du; ett bättre öde har du inte gjort dig förtjänt af.

— Men så lugna er då! ropade Weidling. Om ett mord för-

öfvas här och polisen verkligen kommer, så skall man få ännu sämre tankar om oss, än om man ej finner ett spår af vår verksamhet. Tagen därför ert förnuft och er besinning till fånga och skaden icke med vett och vilja er själfva!

— Prata går väl an, och det kan åtminstone du, din utländska åsna, utlät sig en annan. Men du skulle ju vara här mycket tidigare; hur kommer det sig då, att du behagar infinna dig nu som först?

— Jag var ju där uppe, svarade tysken. Men den där grobianen lät mig ju inte gå ned, han slungade i stället ut mig genom fönstret.

— Men hvarför varnade du oss inte då, du förrädiske skurk? ljöd det nu från alla håll.

Weidling sökte försvara sig och värja sig för alla dem, som trängde inpå honom.

— Hur kunde jag väl tänka mig, utbrast han, blek af förskräckelse, att I, som ä' så många, skullen låta skrämma och betvinga er af denne ende man.

— Han är en afgrundsande, röt en, han är utrustad med en så utomordentlig styrka, att ingen kan motstå honom.

— Nå, men så gör då inte mig ansvarig!

Tysken hade knappast yttrat dessa ord, innan slag från alla håll haglade ned på honom.

För öfrigt delade sig vagabonderna, det vill säga de, som ej voro svårt sårade, i två grupper, af hvilka den ena bearbetade Weidling, under det den andra å nyo började spöa Ida.

Denna skrek fruktansvärdt.

Ekström gnuggade händerna.

— Rätt så! Den här jakten lyckades synnerligen bra. Hvilket uppseende, när alla dessa komma inmarscherande i Norrköping med den stenrike von Weidling och den dygdesamma fru Walter i spetsen! Jag skulle gärna skänka en tiggare till de fattige, ifall äfven Carl Lennmark befunne sig bland sällskapet, dit han naturligtvis hör.

Men där nere fortfor larmet. Man slogs, skrek och svor; korteligen, det rådde i källaren ett verkligt röfvarlif.

TJUGONDE KAPITLET.

Intrigspel.

Som vi minnas, hade Ekström på väg till polisstationen observerat bokhållare Lennmark och dennes älskarinna, när de begifvit sig till det hotell, på hvilket fru Zetterling tagit in.

Han hade då genast misstänkt, att de ämnade träda i närmare förbindelse med Evalds mor.

För att se, om denna hans misstanke, hvilken han äfven yppat för Evald, verkligen ägde någon grund, måste vi gå ett par dagar tillbaka i tiden.

Lennmark hade verkligen med sin Ida tänkt aflägga ett besök hos fru Zetterling.

Han blef visserligen icke personligen afvisad, men kände det i alla fall som en skymf, när frun lät säga honom, att Ida Walter ej hade hos henne att göra.

Fru Zetterling kunde icke besluta sig för att umgås med denna kvinna, som redan af det skäl ej gällde något i hennes ögon, emedan hon nu i flera års tid varit en mans älskarinna utan att gifva detta förbund laglig helgd.

Lennmark och Ida måste alltså åter aflägsna sig med oförrättadt ärende.

— Det är mig likgiltigt, brummade den förre, oaktadt han skar tänderna och var blodröd af vrede.

Ida däremot tänkte helt annorlunda.

— Min kære Carl, sade hon, jag för min del anser, att vi icke helt enkelt böra sätta oss öfver en sådan förolämpning Jag vill straffa den människan för hennes högmod.

— Hur skulle det tillgå?

— Det kan endast ske med list. Just nu behöfva vi henne så mycket nödvändigare till det, som vi tänkt oss. Hon måste punga ut med pengar, därtill är hon god nog.

De gingo hem till sin bostad, där de åter igen höllo en längre rådplägning, hvilken rörde såväl Olga och Evald som den senares mor.

Sedan man trodde sig ha tillräckligt dryftat saken, lämnade bokhållaren åter hotellet och begaf sig å nyo till fru Zetterling.

Men denna gång var han försiktigare.

Han medförde ett bref, som han lämnade städerskan för att af henne frambäras till fru Zetterling.

I detta bref betonade han, att han medförde synnerligen viktiga och för henne och hennes familj högst betydelsefulla underrättelser, men tillade uttryckligen, att han nu i enlighet med hennes önskan kommit ensam.

Denna gång blef han mottagen.

Fabrikörens maka visade honom dock ingen särskildt vänlig min vid hans inträde, men hon bjöd honom sitta ned och frågade i lugn ton efter hans ärende.

Då tog Lennmark till orda:

— Jo, jag har dubbel orsak att uppsöka fru Zetterling. För det första är jag sannt och uppriktigt angelägen om att visa min tillgifvenhet för er och er familj, men sedan kommer jag också, såsom jag gärna erkänner, som en bedjande.

— Hvad har ni alltså att meddela mig?

— Jag har varit nog lycklig att kunna i min förre chefs intresse uträtta någonting väsentligt, långt mera, än han eller jag vågat hoppas. Jag har nämligen funnit den person, som bedrog honom på en så ansenlig summa. Personen i fråga har redan blifvit häktad och äfven konfronterad med Olga Willner. Det är nu bevisadt, att hon är medbrottslig. Naturligtvis blef då äfven hon genast häktad. Jag antar, att det intresserar er.

Det lyste till i fru Zetterlings ögon. Hon hade ännu ej hört något om de senaste tilldragelserna i polisen.

-- Är hon häktad? Alltså är hon ändå en gemen svindlerska, en bedragares medbrottsling?

— Därom kan ej längre råda något tvifvel, svarade Lennmark. Och jag hoppas, att jag genom mitt energiska uppträdande äfven åvägabragt någonting mera än de skyldiges bestraffning: jag antar att friden i ert hem nu skall bli återställd.

Den förnäma damens drag fördystrades å nyo, hon gjorde en nekande rörelse med hufvudet och sade:

— Ack, det är fåfängt. Evald kommer i alla fall att hålla fast vid det, att hon är oskyldig.

— Må han tills vidare göra det! inföll Lennmark. Det kommer ej att dröja länge, innan hon blir dömd, och skulle han äfven då fortfarande mena, att henne vederfarits orätt, så är hon i alla fall stämplad och brännmärkt inför hela världen. Jag är öfvertygad om, att han då åtminstone måste afstå från sina giftermålsplaner, och det måste väl förnämligast vara det, som fru Zetterling önskar.

Den senare såg forskande på mannen. Hon kunde icke afgöra, hur mycket bevändt det denna gång var med Lennmarks uppriktighet.

Förr hade hon i likhet med sin man skänkt honom sitt fulla förtroende, men nu var det annorlunda.

Men det oaktadt trodde hon honom i hufvudsak, emedan hon så innerligen gärna ville ha skäl att tro något dåligt om Olga.

Fort försiggick detta omslag i hennes inre.

Hon antog nu, att Olga endast hycklat sin afsägelse, och att alla hennes försäkringar varit svindleri, liksom hela hennes beteende sedan.

Lennmark var ingen dålig människokännare. Därför gissade han också nu åtminstone ungefär, hvad som försiggick i fru Zetterlings inre, och skickligt och arglistigt sökte han spinna tråden vidare.

Han fortfor alltså:

— Endast det skulle kunna inträffa, att herr Evald ej antar de mot Olga Willner framlagda bevisen som fullgiltiga. Ännu fattas också verkligen en sak, min fru, för att fullständigt tillintetgöra Olga Willner; men detta afgörande slag skulle också kunna utdelas; det behöfves bara medel därtill.

— Hvad menar ni med det? Uttryck er tydligare!

Lennmark fortfor:

— Ännu har man ej lyckats bevisa, att denna flicka verkligen tagit emot pengar af främlingen. Den blinda fru Berger, i hvilken jag för resten ej ser annat än en tjufgömmerska eller dylikt, denna människa af tvifvelaktig härkomst har påstått, att alla pengar, som Olga visat sig äga, vore hennes, den blindas. Men det är inte sannt. Vet fru Zetterling, jag känner en man, som har mycket noga reda på Olga Willners förhållanden, ja, som efter allt att döma till och med står i intimt förhållande till henne, och den mannen har mottagit pengar af flickan. Jag kan verkligen inte tänka mig, att äfven dessa pengar härrört från den blinda, hvilken från obekant håll skall ha erhållit en betydande summa till skänks, att denna är till den grad enfaldig, att hon lämnar flickan pengar att underhålla en älskare med.

Fru Zetterling steg upp.

Lennmarks meddelande måste ha berört henne på ett alldeles särskildt sätt. I själfva verket skulle ingenting kunnat komma henne bättre till pass än det beviset, att Olga stod i kärleksförhållande till någon annan än hennes son.

Lyckades man bevisa det, då skulle Evald säkerligen i och med det samma vara botad från sin kärlek till flickan.

— Jag kan heller inte tänka mig, att den blinda skulle kunna vara till den grad dåraktig, svarade fru Zetterling.

— Nej, det antagandet är helt säkert uteslutet.

— I all synnerhet som hon ju ej blef rik af den där gåfvan.

— Naturligtvis inte. Fem tusen kronor äro visserligen för dylika personer en ofantlig summa; men jag är öfvertygad om, att människan af nöden lärt sig räkna så mycket bättre.

Fru Zetterling nickade instämmande.

— Följaktligen är ändå Olga Willner i besittning af på ohederligt vis åtkomna pengar, hvilket ju också förfalskaren vid förhöret erkände, tillade Lennmark.

— Af honom tog hon alltså emot . . .

— För att gifva den andre, utlät sig bokhållaren med ett tvunget skratt. Ja, älskaren existerar, och när han hörde, att hans käresta blifvit häktad, vardt han formligen bestört. Och om det också kvittar lika — att han öfver hufvud var hennes älskare, det är hufvudsaken.

— Kunde det bevisas, då finge ni nog rätt, herr Lennmark, sade fru Zetterling. Friden skulle verkligen återvända till vår familj.

— Det är möjligt, men det fordras medel. Att själf släppa till dessa, det har jag icke något direkt intresse af. Mig berör visserligen också den frågan, om någon del af de från fabrikör Zetterling stulna pengarna kan räddas och hur mycket; men jag måste nöja mig med att låta polisen spana och söka ta reda på, hvart pengarna tagit vägen, och om det finns någonting kvar af dem.

— Hvad behöfver ni?

— Pengar naturligtvis.

— Nå ja, men hvilken summa?

— Fru Zetterling, den där mannen vill inte gärna ha med polisen att göra. För det första säger han, att han därigenom åsamkar sig själf ett alldeles onödigt besvär, och för det andra undviker han helst hvarje beröring med vederbörande. Visserligen är han ej öfverbevisad om något orätt, hvarför hans vittnesmål mot Olga Willner måste upptas såsom en oförvitlig och trovärdig persons; men han påstår, att två poliskonstaplar vilja åt honom, emedan han vid ett tillfälle varit tvungen att vittna mot dem, och att han därför gör bäst i att vara tillbakadragen. För att undanrödja dessa betänkligheter skulle det behöfvas ett belopp af tre tusen kronor.

Härtill svarade fru Zetterling:

— Den summan skulle jag ej se på, om bara det ändamål, som jag därmed åsyftar, vore tryggadt, det nämligen att för min son visa denna Olga Willner i all hennes uselhet och karaktärslöshet. Kan det åstadkommas, så bringar jag gärna ifrågavarande offer; ty jag vunne därigenom tillbaka min son, hvilken modershjärtat ju ändå ej vill undvara.

— Och fru Zetterling uppnår det målet.

— Välan, för då hit personen i fråga; jag vill tala med honom.

— Skall ske, fru Zetterling.

— Kan ni göra det redan i dag?

— Ja visst.

— Så skynda då! Jag träffas hela aftonen till klockan tio. Vid denna tid önskar jag gå till hvila.

Lennmark försäkrade, att han i allt fogade sig i damens anordningar, förde vördnadsfullt hennes hand till sina läppar och gick sedan hem.

Fru Zetterling hade gripits af en glad sinnesrörelse. Om det lyckades, som Lennmark lofvade henne, då vände sig Evald säkerligen bort från Olga, och det för alltid. Hon kände ju till sin sons ädla tänkesätt och visste, att han endast kunde älska och ära en personlighet, som stod där inför honom i ogrumlad, idealisk renhet.

Blef han bara väl en gång öfvertygad om, att Olga ej lefde och handlade så, som han hittills antagit, då slocknade denna stjärna, och hans starka karaktär hjälpte Evald öfver den smärta, som hans villfarelse måste bereda honom.

Genom Lennmark kom alltså fru Zetterling tillbaka till sin förra ståndpunkt, hvilken hon ju också utvecklat för sin man.

Olgas karaktär måste synas föraktlig, det var det enda medel, hvarmed man kunde förkväfva Evalds böjelse.

Fastän nu hans mor ämnade med all ifver fullfölja denna plan och ingenting innerligare önskade, än att Olga skulle bli demaskerad som en mycket simpel varelse, fick hon dock ej ställa sig å nivå med Carl Lennmark och Ida Walter.

Hon var långt ifrån att vilja pådikta Olga någon dålighet, såsom dessa båda gjorde, hon sträfvade bara att kunna bevisa något, som verkligen förefanns. Och eftersom hon var i så hög grad förbittrad på Olga, emedan hon i henne måste se orsaken till Evalds brytning med sina föräldrar, så lyckades hon fort och lätt nog bibringa sig själf den tron, att det vore helt naturligt, att "fabriksflickan" för länge sedan kastat dygd och sedlighet öfver bord och nu endast vore en skicklig hycklerska, som, understödd af sin utomordentliga skönhet, hos lättrogna människor lyckats gifva sig sken af att vara ett lysande undantag.

För alla dessa tankar låg intet lugnt öfvervägande till grund, endast obehärskad lidelse, motvilja, hat.

Därför kunde fru Zetterling icke heller nu frigöra sig från inre motsägelser; men hon aflade icke inför sig själf någon räkenskap för dem. —

Lennmark återvände till sin Ida och redogjorde för resultatet af sitt besök hos fru Zetterling.

Ida brusade upp, när hon hörde, att Lennmark lofvat presentera Olgas älskare personligen för Evalds mor.

— Det är verkligen öfverflödigt, menade hon. Du skulle ha gjort henne uppmärksam på, att denne mans uppgifter i alla händelser icke kunna betviflas, alldenstund han ju måste bli ålagd att beediga dem. Hvartill så många omständigheter?

— Hvartill? uppbrusade i sin tur Lennmark. Det är ju solklart. Jag sade henne, att Olgas älskare snart tröstat sig öfver sin allra kärastes olycka, och att han inte alls vill ha med polisen att göra. Jag sade henne också skälet härtill och förklarade, såsom du ju ville, att man måste ge honom tre tusen kronor, om man skulle få honom att afvika från sina grundsatser. Men nu vilja vi ju också verkligen ha dessa tre tusen kronor. Men då är det också nödvändigt, att hos fru Zetterling skingra allt misstroende. Hör hon inte af hans egen mun allt, hvad hon vill höra, så kan jag inte föreställa mig, att hon skall visa sig så beredvillig att lämna ifrån sig pengarna. Men vi behöfva dem ju. Man kan aldrig veta hvad framtiden bär i sitt sköte. Att ha pengar, mycket pengar, det är nu för oss viktigare än någonsin.

Ida hade visserligen ingenting att invända mot detta senaste påstående; men hon tyckte i alla fall, att Lennmark kunde ha gått klokare till väga.

Då blef bokhållaren arg, och man sade hvarandra åter igen hvarjehanda tvifvelaktiga komplimanger.

Ordväxlingen slutade därmed, att Ida liknade sin älskare vid ett visst djur med grå färg och långa öron, hvarpå Lennmark rasande störtade ut och skrek, att Ida hade en misstänkt likhet med ett förhistoriskt vidunder, hälften orm, hälften gås.

Därmed afslöts detta viktiga samtal, och nu hvilade vapnen till nästa morgon.

När man då åter träffades, sade man hvarandra några bitterheter. Ida talade om den förhistoriska tiden och Lennmark om den gråa färgen; men längre gick det denna gång ej.

Redan vid kaffet var försoningen åter åvägabragt. Den alldeles utomordentliga gemenskap i intressen, som förband dessa båda per-

soner, hade till följd, att olika åsikter och stridiga känslor snart måste vika för hänsynen till denna gemenskap.

Under det allt detta tilldrog sig, var den stackars Olga öfverlämnad åt sig själf. Något vidare förhör kom ej i fråga, men frigifven ur häktet blef hon heller inte.

TJUGUFÖRSTA KAPITLET.

Falska vittnen.

Lennmark skyndade sig att uppfylla det löfte, som han gifvit fru Zetterling. Han hade härtill en viktig, praktisk orsak, nämligen sitt behof af pengar.

Det var ett stort misstag att anse Lennmark vara förmögen. Fastän han i samförstånd med sin vän, kassören, under en följd af år på ohederligt sätt tullat fabrikör Zetterlings kassa, ägde han likväl ej något kapital.

Ida Walter hade alltid varit mycket anspråksfull. Hon klädde sig "ståndsmässigt" samt företog hvarje sommar dyrbara badresor, på hvilka hon förslösade de betydande summor, som hon alltid förstod att hålla till sitt förfogande.

Därför hade hon lika litet som Lennmark själf några besparingar, och nu var det jämt på upphällningen med kontanterna.

Pengar måste alltså anskaffas, och därtill skulle Olgas föregifne älskares person tjäna.

Äfven denne person hade af Ida blifvit vald mycket skickligt. Det var en ung man med fördelaktigt utseende, men en stor odåga.

Vid sjutton års ålder hade Paul Lindgren rymt från sina i Halland boende föräldrar och hade sedan ända till sitt tjuguandra år lyckats undvika kollision med rättvisan. Han var det oaktadt en ficktjuf, en svindlare af den vanliga sorten, och han hade förledt mer än en annan ung man till ohederlighet.

Nu uppehöll han sig i Norrköping och hade sina bekantskaper förnämligast i den trakt, hvilken Ekström betecknat såsom misstänkt.

Paul Lindgren uppsöktes af Lennmark utanför staden i en bondstuga.

Bokhållaren uppmanade honom att följa med, och den unge mannen, som var medveten om sin vikt och betydelse, svarade i en på sätt och vis nedlåtande ton, att han visserligen inte kände sig riktigt kry, men att han hölle för styft på ett gifvet löfte för att icke genast handla i enlighet med det samma.

Han följde alltså med in till staden.

Under vägen talades mycket om Olga, och man kom äfven öfver ens om, hur stor del Paul Lindgren skulle erhålla af den summa, som fru Zetterling förklarat sig villig utbetala.

Efter mycket köpslående och prutande måste Lennmark bevilja fem hundra kronor, hvilket dock gjorde honom riktigt ondt i hjärtat, något, som ingalunda var fallet vid andra tillfällen.

Man uppsökte fru Zetterling.

Paul Lindgren var icke endast ung och vacker och äfven tillräckligt bildad för en "fabriksflicka", utan han var också snyggt klädd, och man fick åtminstone vid första påseendet den föreställningen om honom, att han var en ordentlig och oförvitlig, men i sitt umgänge med flickor kanske något för lättsinnigt djärf ung man.

Fru Zetterling betraktade honom forskande.

— Ni har alltså varit Olga Willners fästman? frågade hon sedan.

— Ja.

— När blef ni bekant med henne?

— När hon efter sin ankomst hit var ute och gjorde uppköp åt den blinda.

— Har ni varit i den blindas bostad?

— Aldrig.

— Ni träffade då alltid flickan ute på gatan?

— Det mera sällan, oftare hemma hos mig.

— Och hvar bor ni?

— I en bondgård ett stycke utanför staden.

— Där har ni alltså umgåtts med Olga Willner?

— Ja, nådig frun.

— Då måste väl också andra personer där ha sett flickan?

— Det tror jag knappast. Hon kom aldrig annat än mycket sent om kvällarna.

— Men hur kom hon då in? Eller stod huset öppet?

— Inte ytterdörren, men — mitt fönster.

— Det är ju mycket romantiskt. Och flickan visade er ätven därigenom sin kärlek, att hon gaf er pengar?

— Visserligen fick jag en hacka allt emellanåt, men sammanlagdt var det väl knappast två hundra kronor.

— Hvar fick hon dem ifrån?

— Ja, det vet jag verkligen inte.

— Och ändå tog ni utan betänkande emot pengarna?

— Ja! visserligen framkastade jag en gång den frågan, hvarifrån hon fått dem, emedan jag blef svartsjuk; men då sade hon, att hon ju vore den blindas sköterska, och denna kvinna äger långt större förmögenhet, än någon anade. Hon hade bara låtsat vara så fattig, den blinda Sara, det hade inte alls varit sannt.

— Hon är också en svindlerska, denna blinda, inföll Lennmark. Det har ju jag redan för länge sedan påstått.

Fru Zetterling tycktes ej akta härpå; hon fortfor:

— Herr Lindgren, det vore väl egentligen er skyldighet att upplysa vederbörande om, i hvilket förhållande ni stått till den numera häktade.

— Det . . . nej, det skulle jag inte gärna vilja göra. Hon skulle för resten neka, ty hon är mycket mån om att bli ansedd för ett dygdemönster.

Ett hånleende krusade fru Zetterlings läppar.

— Det tror i alla fall ingen, sade hon. Men jag är särskildt

angelägen om, att en bestämd person framträder, som stått i intimt förhållande till Olga. Denna flicka förtjänar att i hvarje afseende bli brännmärkt, och jag är gärna beredd att möjliggöra ert uppträdande mot henne, ifall ni är förhindrad af yttre omständigheter.

— I så fall skulle jag ju kunna göra frun till viljes, svarade den af Lennmark noga underrättade och instruerade unge mannen.

— Men skall ni också hålla ert löfte?

— Alldeles säkert, nådig frun. Gif mig bara litet att börja med och resten sedan!

Fru Zetterling var nöjd.

— Rätt så! sade hon. Här ä' hundra kronor, som jag gärna ställer till ert förfogande. Men jag betonar, att jag därmed endast vill understödja sanningens uppdagande, men att jag ej vill veta af någon öfverdrift. Har ni förstått mig?

Paul Lindgren tog på sig en förnärmad min och lade handen på hjärtat.

— Så gärna jag än står nådig frun till tjänst, träder jag likväl tillbaka, om ni tror, att jag skulle nedlåta mig till att yttra ett enda ord, som ej öfverensstämmer med sanningen.

— Jag har ännu ingen orsak att betvifla er ärlighet och sanningskärlek. Gå alltså till polisen! — Och ni, herr Lennmark, ansvarar för, att allt aflöper så, som jag önskar.

Bokhållaren lugnade sig.

— Får jag komma igen, så snart jag för polisen berättat om mitt förhållande till flickan! frågade Paul Lindgren.

— Jag är nyfiken att få veta följderna, och särskildt intresserar det mig att få höra, om den häktade nekar, och hur man i så fall upptar det.

— På middagen är jag här igen, svarade Lindgren och aflägsnade sig.

Med förvägen min gick han genom gatorna med den splitter nya hundrakronesedeln i fickan.

Lennmark skulle gärna velat följa med honom, men fru Zetterling gaf honom en vink att stanna kvar.

Då de blifvit ensamma, tilltalade hon honom med orden:

— Denne unge man tycker jag bra om. Han är antagligen lite' lättsinnigt obetänksam, men tyckes för öfrigt vara en genom-

hederlig person. Och om det också vid första påseendet måste förvåna, att han tagit emot pengar af flickan, så är ju det i alla fall ingenting ovanligt hos den klassens människor.

— Naturligtvis inte, svarade Lennmark Och hvad är det mer med det, om han nu fick två hundra kronor? Så värst stor lön kunde ju inte flickan göra anspråk på hos den blinda, och nu måste därför denna bringas på ed. Hon bör åläggas att med ed styrka, att hon gifvit flickan två hundra kronor eller så ungefär att af henne användas efter behag. Jag antar, att fru Berger betänker sig, innan hon går den eden.

— Det tror äfven jag, instämde fru Zetterling. Det är mig emellertid tämligen likgiltigt, om Olga innehade något af den hos oss på bedrägligt vis åtkomna summan eller ej. Det faktum, att hon haft en älskare i detta ords vanligaste bemärkelse, är för mig af vida större värde. Jag litar nu på denna sak, herr Lennmark, och väntar, att den unge mannen rätt snart kommer hit till mig igen, och att äfven ni själf snart åter låter se er.

Lennmark ville icke låta det lämpliga tillfället gå obegagnadt förbi och frågade alltså:

— Beloppet ligger väl i beredskap?

— Ja. Ni erhåller tre tusen kronor, om allt går efter min önskan.

Lennmark bugade sig åter igen och fortfor:

— Törs jag möjligen hysa ett svagt hopp om att återfå min förra plats på fabrikskontoret?

— Uppriktigt sagdt, svarade fru Zetterling, kan jag ej med någon bestämdhet yttra mig därom. Ni vet ju af mångårig erfarenhet, att min man icke alls låter inverka på sig i affärssaker. Jag anser det också vara fullkomligt på sin plats. Vidare vill jag heller inte glömma, att jag nu hyser godt hopp om att kunna försona min son och man med hvarandra. Därför bringar jag ju det icke obetydliga offret

Lennmark hostade. Det var honom långt ifrån angenämt att höra, att Evald möjligen ännu en gång skulle få hand om böckerna.

— Nå ja, sade han, det hoppas ju äfven jag. Men det hindrar väl ej, att jag åter igen tar plats vid min pulpet.

— Tror ni det? frågade fru Zetterling förvånad. Jag anser

det för otänkbart, att ni och Evald vidare skulle kunna arbeta tillsammans. Och att äfven efter en försoning hålla Evald afstängd från affären, det vore ju orimligt. Tar Wilhelm tillbaka sin hårda bestämmelse, så är ju Evald helt naturligt åter vår arfvinge, och det är nödvändigt, att han arbetar i affären. Annorlunda kommer heller inte min man att bestämma, det vet jag med säkerhet.

Lennmark måste låtsa, som ämnade han foga sig häri.

Han tog på sig en bedröfvad min och svarade:

— Det är rätt ledsamt och nedslående. I så många år gjorde jag, jag kan smickra mig med det, med uppoffring min plikt, och om jag frågar mig, hvarför jag egentligen blef afskedad, så kan jag omöjligen finna något svar på den frågan. Herr Evald förolämpade mig, han kallade mig i många vittnens närvaro en skurk och förgrep sig på mig. Det var *min* förtjänst, att skandalen ej blef större. Jag drog mig tillbaka och gjorde därigenom ett slut på den pinsamma scenen. Jag antar, att detta ej var min minsta förtjänst, fru Zetterling, och redan därför, bortsedt från min långvariga och trogna tjänst i ert hus, borde jag väl kunna göra anspråk på all möjlig hänsyn till min person.

— Jag skall göra hvad jag kan, svarade fru Zetterling med en i dylika fall så ofta använd fras. Lofva någonting med säkerhet, det kan jag inte. Men vi få ju se, hur sakerna gestalta sig. Kanske kommer jag i tillfälle att göra mer, än jag lofvar.

Lennmark försummade icke heller nu att kyssa hennes hand, hvarpå han likaledes begaf sig till polisstationen.

Dit hade Paul Lindgren redan anländt. Han steg in, vred upp sina mustascher och såg sig käckt omkring.

— Hör ni, tilltalade han en konstapel, hvar ska' jag kunna träffa den kommissarie, eller hvad han nu är, som haft med Olga Willner att göra? Jag skulle vilja meddela honom något, som kanske kan bli afgörande för hela processen.

Han satte handen i sidan och mönstrade de innevarande polismännnen.

— Där inne, svarade den tillfrågade och pekade på en dörr, hvarpå han vände den besökande ryggen.

Paul Lindgren steg in i det anvisade rummet, där en ensam herre satt vid ett bord.

— God morgon! hälsade den inträdande. Har herr kommissarien tid att höra på mig?

— Hvad vill ni?

— Jo, jag har en liten historia att berätta. Det är om Olga Willner, som jag skulle vilja tala med er.

Lindgren flyttade helt enkelt fram en stol, slog sig ned på den och klappade sig med flata handen på knät. Sedan tog han åter till orda:

— Det är nu icke alls länge, sedan jag kände längtan att ännu en gång bekanta mig med etl fruntimmer. Min senaste fästmö hade för någon tid sedan gifvit sig i väg från mig, och det lönade inte alls mödan att länge söka efter henne. Det vet nog herr kommissarien själf, som har så mycket med sådana individer att göra.

— Hvem är ni egentligen? frågade polismannen.

— Jag heter Paul Lindgren och är tjugutvå år gammal Mina föräldrar äro bosatta långt ute på bondvischan nere i Halland; men där trifdes jag inte alls, hvarför jag gaf mig ut i världen för att söka mig en annan sysselsättning än att rota i jorden.

— Och hvad är er sysselsättning?

— Jag är litteratör.

— Hvad skrifver ni då?

— Litet af hvarje, herr kommissarie: bilder ur allmogens lif, resebref, humoresker, och dessutom har ur min penna flutit ett antal skizzer, hvilka, efter hvad man sagt mig, inte alls äro illa.

— Ni är alltså litteratör. Har ni fast anställning?

— Sådant kan jag inte förlika mig med, svarade Paul Lindgren. Jag låter inte gärna binda mig. Min penna föder mig så där tämligen; och om det också gifves dagar, under hvilka diktaresnillet måste suga på ramarna, så bekommer det mig likväl föga. I det stora hela slår jag mig fram utan ansträngning och är nöjd.

— Ni har alltså gjort Olga Willners bekantskap?

— Ja, strax efter hennes hitkomst.

— Och ni tyckte genast om hvarandra?

— Tvärt, herr kommissarie, svarade Paul. Det är gry i den flickan och i mig också — våra själar passade samman. Vi blefvo utan dröjsmål ett par, ett hjärta och en själ. Jag var just då i knipa, och min nya fästmö var nog älskvärd att hjälpa mig ur den.

Hon gaf mig, om också icke på en gång, så likväl på helt kort tid två hundra kronor.

— Och ni tog utan tvekan emot dem?

— Ja, vet herr kommissarien, någon tvekan var det icke alls fråga om oss emellan. Hvarför skulle jag också inte ha tagit emot pengarna? Min fästmö talade i förtroende om för mig, att hon hade en liten förmögenhet. Här i Norrköping sade hon sig inneha en synnerligen förmånlig plats, men jag skulle inte vidare forska i den saken, ty jag finge ändå inte komma dit, där hon bodde. Den gamla dam, hos hvilken hon är, lär hålla mycket strängt på sedligheten. Nå ja, jag var inte alls nyfiken att få träffa gumman; jag tycker inte om sådana karaktärer, som ä' så förskräckligt stränga och noga med allting. Alltnog, vi träffades på annat håll under de poetiska kvällstunderna, så där omkring klockan tio eller elfva, ibland kanske också något senare. At hänsyn till mina grannar — jag bor nämligen inte ensam i huset — lät jag mitt fönster stå öppet och hjälpte på den vägen in min käresta. så snart hon kom. På så vis störde vi aldrig någon. Så fortgick det, tills plötsligt en blixt från klar himmel träffade mig, och den blixten bestod i underrättelsen, att man helt enkelt burat in min vackra fästmö. Nu är jag här, herr kommissarie, för att säga er, att jag ingenting visste om allt det skojeri, som hon skall ha gjort sig skyldig till. Och om det så fordras, så betalar jag väl igen de två hundra kronor, som jag fått af henne, ty jag vill icke smutsa mina händer med orättfånget gods.

— Ja, jag råder er verkligen till att lämna igen pengarna, och det bör helst ske så snart som möjligt.

— Redan i dag lånar jag upp den summan.

— Det angår mig inte. Kom bara hit med den!

— Skönt! I afton ska' herr kommissarien ha den.

Med dessa ord steg Paul Lindgren upp.

— Ja, det var alltsammans, tillade han. Någonting mera har jag ej att säga.

— Vet ni ingenting om Olga Willners föregående? frågade kommissarien.

— Därom har hon ej berättat mig något, inte ett endaste ord. Jag vet bara, att alla människor lära ha ansett henne för en mycket

dygdesam flicka. Det har hon själf sagt mig, och jag var nog artig att ej betvifla det.

— Jaså, hon påstod sig alltså äga en liten förmögenhet?

— Hon talade om en liten arfvedel.

— Godt! Jag skall anteckna edra uppgifter.

Så skedde i mycket kort sammanfattning, och Paul Lindgren satte sin verkligt prydliga namnteckning under protokollet.

— Nu är väl allt klart då, herr kommissarie? frågade han sedan.

— Vänta ännu några ögonblick!

Den tilltalade blef en smula orolig. Kommissarien ringde, och det dröjde ej länge, innan Olga blef införd i rummet.

Efter den af Lennmark lämnade skildringen af hennes utomordentliga skönhet och under närvarande omständigheter behöfde icke Paul Lindgren något särskildt skarpsinne för att begripa, att han här hade sin föregifna fästmö inför sig.

Han aktade sig emellertid visligen för att hälsa på henne.

Det skulle ju kunna hända, att han misstog sig, och det skulle ju ha blifvit en härlig historia, om han här tilltalat någon annan än Olga Willner med detta namn.

— Känner ni denna flicka? sporde kommissarien.

Nu kunde Lindgren dristigt svara:

— Ja. Det är hon, om hvilken vi talat.

— Stig fram! tilltalade kommissarien flickan. Betrakta denne unge man!

Olga, som nu såg mycket blek och lidande ut, höjde blicken.

— Jag känner honom inte, förklarade hon.

— Inte honom heller? utbrast kommissarien. Ni känner ju ingen. Det är högst märkvärdigt.

— Nej, hör nu, min kära Olga! utlät sig Paul. Hvad ska' det betyda? Säger du verkligen, att du icke känner mig — mig, som ju endast och allenast af deltagande med dig kommit hit? Flicka, jag förstår mig inte på dig.

— Herre, hvem är ni? uppbrusade Olga med darrande röst. Hvad har ni för anledning att på samma sätt, som en annan redan förut gjort, påstå, att ni känner mig?

Lindgren vände sig bort från henne och tilltalade kommissarien med orden:

— Det här förstår jag inte. Någonting dylikt har aldrig förr

i mitt lif händt mig. Att nu förneka mig — mig, som förut behandlades med sådan ömhet af henne! Jag är mer förbluffad, än om åskan slagit ned och svedt näsan på mig.

— Ni förnekar alltså äfven bekantskapen med denne man? frågade kommissarien Olga. Det är beklagligt, att ni tror er på sådant sätt kunna förbättra ert öde eller rent af undgå straff. Olga Willner, däri misstar ni er grundligt.

Missnöjd vände han sig bort från henne, under det Paul Lindgren betraktade henne med hånfull min.

— Jag kan inte aflägga någon bekännelse, svarade Olga. Jag har ingenting ondt gjort, och dessa båda personer, som påstå sig känna mig, ha narrats.

— Aha! utbrast då Paul. Talar du på det viset, Olga, då kommer också jag att slå an en annan ton.

— Lugn här! bjöd kommissarien.

Olga tog åter till orda:

— Hur skulle jag väl bara ha lärt känna denne man? Jag har ju för det mesta varit hemma, och fru Berger vet ju det, att jag aldrig gått ut, annat än då hon skickat mig något ärende.

— Jag skall för er uppläsa, hvad Paul Lindgren berättat. Hör på!

Han läste upp protokollet.

Öfver Olgas dödsbleka ansikte göt sig en mörk rodnad.

— Skamlöt förtal! utbrast hon snyftande.

— Det hör man er alltjämt upprepa. Men jag skulle då också gärna af er vilja höra skälet, hvarför man skulle förtala er. Om ni påstode, att Sörensen och Lindgren vore edra personliga ovänner, så skulle jag finna det förklarligt, att ni ordar om förtal. Men ni påstår ju, att ni inte alls känner dem.

— Så är det också, herr kommissarie. Men jag har i alla fall ovänner, och det är de, som företaga allt detta emot mig.

— Så löjligt! utlät sig unge Lindgren hånfullt. Det är uppdiktade historier. Sannt är det visserligen, att hon aldrig på dagen lämnade staden, men under skydd af nattens mörker smög hon sig ut till mig, emedan hon inte alls ville vara med om, att jag kom hem till henne. I stället för en gammal dam fanns väl där en ung herre, kan jag tro. Icke sannt, fröken Willner? Var åtminstone uppriktig i denna enda punkt!

Olga fäste sina granna, blixtrande ögon genomborrande på honom.

— Gud skall straffa er för all den smälek, som ni tillfogat mig, utbrast hon. På honom förtröstar jag, och han skall döma mellan oss.

— Det där är gamla inlärda fraser, med hvilka du alltjämt slår omkring dig. Ingen för religion och dygd så ofta på tungan som du. Det är också ett bevis för, att du bara hycklar. För resten ska' du af mig få igen dina stulna pengar, redan i dag ska' jag aflämna dem här. Du borde allt ändå skämmas, för det du kastar den misstanken på en oskyldig person, att han varit delaktig i det bedrägeri, som du i gemenskap med den där danske spetsbofven föröfvat.

Olga var nära att falla omkull. Kommissarien lät en konstapel stödja henne.

— För ned henne! sade han. Man får ändå inte veta något af henne. Redan i morgan hoppas jag kunna öfverlämna målet till rådsturätten.

— Minst tio års spinnhus bör hon ha, svarade Paul. Kanske hon kan bättra sig. Hon är ju ännu så ung. Jag hoppas emellertid icke mycket i det fallet, ty förhärdelsen tyckes ju redan ha blifvit hennes andra natur. God morgon, herr kommissarie! I eftermiddag är jag här igen.

Han aflägsnade sig och var rätt förnöjd.

— De två hundra kronorna måste jag offra, dem måste gumman punga ut med, eller också, om inte hon vill, Lennmark.

Olga befann sig i ett rysligt själstillstånd. Halft afsvimmad återfördes hon till arresten och nedlades där på en träbrits.

Hennes kvinnliga medfångar fällde hånfulla anmärkningar, endast ett par af dem intogs af medlidande.

Så snart Olga hämtat sig något, reste hon sig upp och steg fram till det förgallrade fönstret.

Hennes själ genombröt fängelsemurarna och svingade sig upp mot himlens ljusa höjder.

Ännu hade icke hennes vidriga öde förmått alstra misströstan, ännu litade hon klippfast på den allsmäktige och allgode Guden, hvars hjälp hon hvarje stund väntade.

I sin djupa förnedring tänkte hon nu på Evald. Han hade nog redan erhållit vetskap om hennes bittra öde.

Hade äfven han vändt sig bort från henne? Om det var fallet, om till och med han, hvilken hennes rena, kyska kärlek tillhörde, tviflade på eller rent af förkastade henne, då återstod henne ingenting annat än att bedja Gud öka hennes lidanden, på det att befriaren döden rätt snart måtte komma och förlossa henne från alla kval.

Men hon trodde ej, att äfven Evald afskydde henne, att han i henne såg en förbryterska. Nej, han älskade henne ju, och om hon också afstått från honom och af honom fordrat samma försakelse, så kunde han dock icke inför ett sådant öde sänka sin kärlek i glömskans haf.

Äfven på den gode Ekström tänkte hon. Hvarför besökte inte han henne? Han kunde väl med lätthet utverka sig tillåtelse att få tala med henne. Hvarför alltså höll han sig borta? Hade äfven han blifvit smittad af den åsikten, att hon verkligen var en dålig flicka?

Rysliga tvifvel marterade henne, och nästan oafbrutet sökte hon tröst i bönen. —

Men Lennmark och hans bundsförvandt hvilade ej. Det resultat, som de redan uppnått, eggade ännu mera deras grymma lystnad efter hämd på Evald genom att störta Olga i fördärfvet.

De funno personer, som mot jämförelsevis ringa ersättning befunnos villiga att förklara, det de sett Olga och Sörensen tillsammans, då dessa den där morgonen gingo in på fabrikör Zetterlings kontor.

För Ida tycktes här ingenting vara omöjligt. Hon sade också till Lennmark, att det vore en utomordentligt gynsam skickelse, att Olga kommit att ransakas i Norrköping.

Redan under loppet af samma dag, på hvilken Paul Lindgren framfört sin fräcka lögn, kom en man, att döma af utseendet en arbetare, till kommissarien, beskref Sörensen och Olga och berättade, att han sett dem gå fram och åter tillsammans utanför porten till Zetterlings fabrik.

Kommissariens frågor bringade honom ingalunda i förvirring, och han gjorde sig ej skyldig till någon tvetalan. Följaktligen måste äfven detta falska vittne åtminstone tills vidare betraktas som trovärdigt.

Efter denne karl kom en kvinna, som påstod, att främlingen och en mycket vacker flicka, så vacker, som man någonsin kunde tänka sig, gått uppför trappan till kontoret. Främlingen hade i handen hållit ett papper och hade hviskat med flickan.

Inte heller denna kvinna beträddes med någon tvetalan, hur noga och omständligt kommissarien än förhörde henne.

Hon hade verkligen vid den tiden varit på ort och ställe, hon hade efteråt till fru Zetterling framlämnat en böneskrift, och hon hade också af henne mottagit en penninggåfva. Hon till och med åberopade sig på fru Zetterlings vittnesmål.

Så hade man då funnit ytterligare tvänne vittnen mot Olga, i vilkas trovärdighet man för närvarande icke hade rätt att betvifla.

I dessa vittnens närvaro såg Sörensen mycket modstulen ut. Olga, som knappast kunde tala, kom med sina mödosamt frampressade uppgifter i strid äfven med dessa båda personer, som påstodo sig ha sett henne.

Sörensen gick så långt, att han uppmanade Olga att ta' exempel af honom och bekänna, såsom han gjort. Flickan kunde endast utstöta dessa ord:

— I ären allesamman uslingar, som vilja störta mig i fördärfvet.

Med detta sitt yttrande syftade hon säkerligen inte alls på kommissarien, som med innerligt beklagande uppträdde strängt mot den vackra flickan, och som aldrig förr hos en så ung människa funnit en sådan förhärdelse.

Men just detta hårdnackade nekande förtröt honom, hvarför han ådömde henne ett disciplinstraff, för det hon uppträdt på otillbörligt sätt under förhöret.

Så träffade slag på slag den olyckliga flickan, hvilken i sin härligaste blomstring så våldsamt skakades af ödets stormar.

Det oaktadt fällde Olga icke modet. Äfven nu visade hon sig vara en verklig hjältinna.

Utan att bli styrkt af goda, trogna människors kärleksfulla tröst och uppmuntran, helt ock hållet hänvisad till sig själf, bevarade hon tron på Gud, och om hon också för ögonblicket greps af förtviflan, ryckte hon dock undan för undan åter upp sig och blickade förtröstansfullt upp till honom, som sändt henne dessa lidanden, men som också åter kunde befria henne från dem. —

Fru Zetterling hade med stor otålighet väntat på Paul Lindgren.

På eftermiddagen kom han och skildrade då på ett mycket lifligt och lefvande sätt sitt sammanträffande med Olga inför polisen.

— Ett förskräckligt fruntimmer! utlät han sig. Hon nekar och ljuger, så självfvaste hin kunde baxna för mindre. Jag trodde, att jag skulle få slag, när hon helt fräckt förklarade, att hon inte alls kände mig. Slik oförskämdhet har jag aldrig förr träffat hos någon.

— O, jag väntade mig inte annat, utropade fru Zetterling. Vi ha ju här att göra med en i grund och botten fördärfvad varelse.

Nu började Paul Lindgren tala om de två hundra kronor, som måste ersättas.

Han erhöll genast den summan, hvarvid fru Zetterling yttrade.

— Resten ordnar jag med herr Lennmark.

Paul var inte riktigt nöjd med det; men innan han gått, infann sig bokhållaren.

Fru Zetterling gick med herr Lennmark in i ett annat rum.

— Är allt, som sig bör, har denne person gjort sin skyldighet?

— Ja, fru Zetterling. Jag har hört efter i polisen, hvad han där sagt. Allt är i bästa ordning. Stockholmspolisen har också redan omständligt yttrat sig om Olga Willner. Hennes föregående framställes tyvärr såsom fullkomligt oklanderligt, och endast fickstölden är en mörk punkt. Om detta flickans snedsprång har man emellertid ej yttrat sig med någon bestämdhet, och det ser ut, som hade herr Evald gjort sitt inflytande gällande, så att man medger möjligheten af ett misstag, ett missförstånd eller dylikt.

— Det skall ej hjälpa henne mycket.

— Nej, i all synnerhet som jag anskaffat flera vittnen.

— Huru?

— Lennmark berättade om de båda personer, som påstått sig ha sett Olga och den där främlingen tillsammans den morgon, då den senare bedragit fabrikör Zetterlings kassör på en så stor summa.

Naturligtvis ökade det än ytterligare fru Zetterlings tillfredsställelse, och under sådana omständigheter tvekade hon ej att till bokhållaren utbetala två tusen sju hundra kronor.

— Ett misstag, min fru, sade Lennmark. Herr Lindgren har fått ett hundra, alltså återstå två tusen nio hundra.

— Jag måste lämna honom ytterligare två hundra, ty han

påstod, att han måste erlägga dem i polisen, emedan han mottagit ungefär den summan af flickans orättfångna gods.

Lennmark hostade.

— Hm, hm! — Och det ska' jag sota för?

— Jag vet ju inte, hvilken öfverenskommelse ni träffat med herr Lindgren, finner mig heller inte föranlåten att blanda mig i den saken. Med mig talade ni om tre tusen kronor, och den summan har jag härmed utbetalat.

Lennmark gjorde henne sin komplimang och stoppade på sig pengarna.

Fru Zetterling fortfor:

— Jag skall nu skrifva till min son, för honom berätta allt, hvad jag hört om den välsignade människan, och uppmana honom att ej vidare befatta sig med henne. Hon förtjänar ju ingenting annat än det djupaste förakt.

Bokhållaren afhöll sig från hvarje vidare yttrande. Han var öfvertygad om, att Evald ej så lätt skulle foga sig; men hvarför skulle han rubba moderns tillförsikt i det fallet?

Han gick alltså, och fru Zetterling utförde sin föresats: hon skref till sonen och meddelade honom allt. Men om sitt senaste sammanträffande med Olga nämnde hon ej ett ord. Ingenting ångrade hon så mycket, som att hon till denna flicka framstält en sådan bön.

Evald och hans vän Ekström visste ingenting om dessa tilldragelser, och den förre fick ej moderns bref, innan han med vännen företagit den här ofvan beskrifna nattliga expeditionen.

Först på morgonen efter den samma kom detta bref med alla dess öfverraskande upplysningar i hans händer.

Nu vilja vi emellertid först af allt förvissa oss om det slutliga resultatet af den jakt, som de båda vännerna anställt på Olgas lömska fiender.

TJUGUANDRA KAPITLET.

En god fångst.

Under det Ekström med det största jämnmod låg utsträckt på luckan i golfvet och med verklig förnöjelse lyssnade till litvet där nere i källaren, hade Evald begifvit sig i väg för att hämta hjälp.

Det var för honom svårt nog att på natten finna sig till rätta. Han kände inte alls till trakten, och han hade med Ekström aflägsnat sig så långt från staden, att han nu icke trodde sig kunna lättare uppnå den än någon närbelägen by.

Trots allt var han orolig för sin djärfve vän, och därför ville han vända tillbaka till honom så snart som möjligt.

Ekström kunde ju misstaga sig. Omöjligt var det inte, att det där sällskapet i källaren erhöll ytterligare förstärkning utifrån, och i så fall råkade ju ändå Ekström i en högst betänklig belägenhet.

Evald ångrade nästan, att han gifvit vika och aflägsnat sig; men han kunde i alla fall icke besluta sig för att vända tillbaka med oförrättadt ärende.

Länge, mycket länge dröjde det, innan han stötte på en grupp af hus, som han antog vara en del af en by.

Häri misstog han sig visserligen icke; men skulle han också här finna, hvad han sökte? Det var ju rent af inte att hoppas, att länsmannen bodde här. Också var allt nu försänkt i djup sömn, intet fönster var upplyst, och Evald drog därför i betänkande att väcka folket.

Så gick han förbi boningshusen och stannade obeslutsam bortom det sista.

Svårt, mycket svårt var det, att nu välja det rätta. Kanske vore det ändå bäst att återvända till staden.

Han fick ej besinna sig länge, hvarför han utan dröjsmål uppsökte stora landsvägen i hopp om att här möta någon människa.

Men äfven det hoppet bedrog.

Han marscherade vidare och kom om en stund åter till några helt nära hvarandra belägna gårdar. Inte heller här fann han, hvad han sökte.

Då anträdde han efter kort besinnande återvägen. Det började redan dagas.

Då ändtligen träffade Evald en person, en rätt underlig figur för resten.

Personen i fråga var iklädd en gammal militäruniform och beväpnad med både värja och käpp. I lifbältet hängde en liten lykta.

Det hade på sista tiden här i trakten börjat bli så osäkert, att bönderna funnit för godt att anställa en nattvakt, som skulle vaka öfver och beskydda deras lif och egendom.

Denna syssla hade anförtrotts åt en gammal afskedad knekt, och det var denna kvarleíva från flydda tider, som nu kom emot Evald.

— Hvad har man här att göra? sporde mannen Evald och mätte honom med forkande blickar från topp till tå.

— Jag skulle vilja träffa länsmannen eller i värsta fall åtminstone fjärdingsmannen, svarade Evald. Jag behöfver några man till hjälp.

— Jaså, behöfver man några man? Hvartill behöfver man dem?

Härmed ställde sig den gamle knekten bredbent framför Evald och fixerade honom å nyo.

— Långa förklaringar torde här ej tjäna till något, svarade Evald. Jag har tillsammans med en vän uppspårat ett förbrytarband, som jag nu skulle vilja lämna i rättvisans händer.

— Här finnas inga förbrytarband numera, kan jag tala om. Kom bara inte och påstå någonting sådant! Jag har åtagit mig att hålla ordning här, och det är just också hvad jag gör. Därför

tillåter jag inte, att man kommer och talar om tillvaron af hela förbrytarband.

— Det är heller inte alls här i ert distrikt. Jag kommer långt bortifrån.

— Hvarifrån kommer man?

Evald började bli otålig, men svarade likväl i lugn ton :

— Vi gingo från staden utmed älfven och upptäckte då ett hus, i hvilket spetsbofvar hålla till. Om ni alltså vill hjälpa, så försök att fort få ihop några man, som äro villiga att följa med mig! Det är cirka femton personer, som måste häktas.

Nattvakten såg storögd på Evald.

— Så löjligt! utlät han sig. Så många dåliga människor finns det inte i hela häradet, om man frånräknar staden.

Evald insåg, att han ej kom någon vart med denne man, och därför ämnade han gå vidare.

— Stå stilla! befallde då knekten. Man måste göra reda för sig. Hvem är man?

— Man är son till en fabrikör?

— Har man papper på sig?

— Inte prästbetyg åtminstone.

— Då är man arresterad.

— Tackar så mycket. Men jag måste till min vän; jag kan ej lämna honom ensam. Jag antar, att hvarje vän af ordning måste vara oss tack skyldig, för det vi uppspårat det där sällskapet, åtminstone borde väl inte en ordningens upprätthållare förorsaka oss obehag.

— Jag tror inte på allt det där, svarade nattvakten. Man är i lagens namn häktad. Inte ett ord vidare. Framåt marsch!

Evald mätte nu å sin sida nattvakten från hufvud till fot.

— Hvad har ni för orsak att fasthålla mig? Jag vill göra polismyndigheten en tjänst, och i stället för att, såsom er skyldighet vore, då bistå mig uppträder ni fiendtligt mot mig.

— Hvarje ordentlig människa har sina papper på sig. Den, som inte kan visa klara papper, är en för den allmänna säkerheten vådlig landsvägsstrykare. Muntliga uppgifter tros inte. Därmed punkt. Framåt!

Evald ville icke så utan vidare foga sig. Då grep den gamle knekten till sabeln. Denne måtte emellertid inte på långliga tider

ha varit ur slidan. Den gode mannen drog och drog, men kunde ej få upp sabeln.

— Tusan djäklar! brummade han. Så dumt det bär till också!

— Se så, lugna er bara; ni behöfver ju inte alls dra blankt. Om det nödvändigtvis så måste vara, så följer jag väl med er. Men jag gör er ansvarig för följderna, och dessa kunna verkligen bli betänkliga nog.

— Ja, men inte för mig, svarade den andre trotsigt. Hade man klara papper, så läte jag tala med mig; men personer, som komma strykande och inte ha prästbetyg på sig, har jag rätt att misstänka för hvad som helst. Framåt!

— Hvart ska' det då bära i väg?

— Det får man se. Man går med mig; på tre stegs afstånd framför mig går man, för så brukas det, när någon misstänkt anhålles.

Evald måste alltså foga sig i att bli behandlad som fånge; lyckligtvis var det ännu tyst i byn.

— Halt! kommenderade nattvakten om en stund.

Evald stannade framför en invid vägen belägen byggnad.

— Marsch in där! fortfor knekten och pekade på en dörr.

— Hvad ska' jag där att göra?

— Vänta, tills fjärdingsmannen hinner hit.

— För mig då i stället nu genast till honom! Det är fara å färde, alldenstund min vän är ensam bland de där skurkarna.

— Det är inte min skyldighet att gå långa vägarna och väcka folk så här dags, förklarade nattvakten. Man får ge sig till tåls så länge. Antagligen kommer man tids nog till länsmannen.

I denna våldsåtgärd ville Evald ej foga sig. Han började på allvar ta i öfvervägande, huruvida det icke mycket väl läte försvara sig, om han nu med alla till buds stående medel motsatte sig.

Därför yttrade han:

— Jag kan omöjligen foga mig; ty jag kan ej lämna min vän i en belägenhet, som möjligen kan komma att kosta honom lifvet. Jag måste alltså protestera mot ert tillvägagångssätt. Ni har ju för öfrigt ingen befogenhet att ingripa på sådant sätt.

Nattvakten tycktes inte alls begripa, att en människa kunde tillåta sig någonting dylikt.

— Om man pratar länge till, så kommer lösdrifvarlagen att här tillämpas, och det blir inte nådigt Man yttrar därför inte ett ord vidare utan fogar sig i allt, som ordningsmakten bestämmer.

— Nej, för tusan, utbrast Evald, nu har jag fått nog af det här uppträdet. Ni är ju inte klok. Gör, som ni vill, men nu går jag.

Han sköt gubben åt sidan och gaf sig i väg. Men nattvakten gaf sig ej; han satte efter Evald.

— Låt mig vara i fred! sade denne. Ni förskaffar mig ju inte den så nödvändiga hjälpen utan vill i stället döma mig till overksamhet, då min tid är så dyrbar. Låter ni mig inte vara, så försvarar jag mig mot er. Min bäste väns lif står på spel; jag kan inte låta uppehålla mig längre.

Med dessa ord tog Evald ur fickan upp sin revolver, utan att likväl ha för afsikt att göra bruk af den.

Så snart nattvakten fick syn på revolvern, grep han skyndsamt till flykten, och Evald hade med denna lilla manöver uppnått så mycket, att han oantastad kunde aflägsna sig.

I själfva verket hade mycken tid gått förlorad, och intagen af verklig bäfvan för sin käre Ekströms öde, skyndade nu Evald fort tillbaka till det hus, hvari han kvarlämnat vännen.

Han räknade med säkerhet på, att han nu efter dagens inbrott skulle möta folk. Han ville vända sig med anhållan om hjälp till den förste bäste, som kom i hans väg; ty han hade ju inte hopp om att just nu träffa någon af ordningsmaktens representanter.

Nu ändtligen lyckades han i sin beräkning. Tre bönder kommo den vägen fram.

Evald vände sig till dem, och om han också i sina nuvarande förhållanden ej kunde lofva så mycket, som han eljes skulle ha gjort, så tillförsäkrade han dem likväl riklig ersättning för deras besvär.

Han upplyste dem om, hvarom fråga var, men fann ej någon synnerlig beredvillighet.

En af bönderna yttrade betänksamt:

— Där äro alltså femton stycken spetsbofvar, men vi äro bara, er inberäknad, fyra man. Hvad kunna vi väl då uträtta?

Evald svarade lugnande:

— Jag har i röfvarkulan en vän, som åtminstone reder upp ett halftjog på egen hand.

— Åh, det vore då också böfveln till karl, utlät sig en bonde och såg mycket tviflande ut. Det är väl ändå inte möjligt?

— Vill ni öfvertyga er, så kom med, godt folk! Hvar och en skall få så mycket, som han anser den förlorade tiden vara värd, och ändå litet mera.

— Nå, vi följa väl med då, bestämde sig bönderna efter ytterligare något funderande.

Nu råkade Evald i ny förlägenhet. Hur skulle han återfinna huset, hvari han kvarlämnat sin vän? Han kände ju inte alls till trakten; därför frågade han bönderna genaste vägen till älfven

Åh, dit är det lång väg, menade en af bönderna och ref sig i hufvudet.

Det var ingen lätt sak för Evald att återfinna rätta vägen.

Bönderna hade heller ingen riktig lust att följa med och söka hjälpa honom till rätta.

— Jag måste dit, förklarade Evald. Ha vi bara kommit till älfven, så hittar jag nog sedan huset. Det ligger visserligen inte på stranden, men ej långt därifrån.

Man stod just i begrepp att ge sig i väg, då en person kom åkande. Honom inväntade och hejdade man.

Evald omtalade för honom, hvilken upptäckt han och hans vän gjort, beskref noga röfvarkulans läge och bad honom genast vid sin ankomst till staden underrätta polisen och uppmana den att skynda till hjälp.

Mannen lofvade att köra fort till staden och att uträtta det erhållna uppdraget.

Han kuskade genast i väg.

Evald med sina tre följeslagare styrde kosan i riktning mot strömmen.

De hade tur, ty de kommo rakt fram just till den boning, som de sökte.

— Där är det, jublade Evald.

Så snart man hunnit fram, stego alla fyra in.

Ekström låg fortfarande på luckan. Så snart han fick se Evald, ropade han emot honom:

— Det dröjde en god stund. Jag började redan frukta, att det händt er någon olycka. Där nere har det under tiden blifvit tyst. Jag antar, att de pryglat ihjäl hvarandra.

— I så fall skulle vi ju utan svårighet kunna ta bugt på dem, menade en af Evalds följeslagare.

Evald presenterade dessa senare och yttrade sedan till Ekström:

— Jag har här med mig tre duktiga karlar. En fjärde har jag skickat in till staden. Någon polis eller länsman kunde jag inte få fatt i.

— Det har händt, händer och skall hända, att en sådan icke är till hands, när han som bäst behöfs. Det vore emellertid bra, om en uniformsklädd herre, som ägde att befalla, stode här med blankt vapen och genast toge emot dem i lagens namn.

— Jag har skickat bud till staden, och jag hoppas, att det ej skall dröja så värst länge, innan polisen är här.

— Det vore nog bra, för nu har jag legat här så länge, att det börjar värka i stofthyddan.

— Om vi då skulle öppna? Det är kanske ingen fara, yttrade en bonde. Äro de allesamman beväpnade?

— Åtminstone finns det sådana ibland dem, svarade Ekström. Vi måste nog vara försiktiga; ty jag skulle inte vilja, att någon skada tillfogades någon af er. Vi vänta väl en stund till.

Ingen gjorde invändningar mot detta förslag.

En af bönderna ställde sig på utkik vid fönstret, och ändtligen rapporterade han:

— Nu kommer det två poliser där borta.

Evald gick genast ut emot dem. Med få ord underrättade han dem om förhållandet.

De stego in i stugan.

Då ändtligen reste sig Ekström högtidligt upp från golfvet grep tag i järnringen och öppnade luckan.

Nu ropade han ned i djupet:

— Behagar herrskapet spatsera ut nu, så var så god! Den, som öfver hufvud ännu kan gå, vise sig! Glöm heller inte att ta med er upp mitt positiv: kanske kan det ännu en gång repareras.

Ingen kom.

— Nåväl, så fördjupa vi oss väl då ännu en gång i historien, sade Ekström och steg ned.

Evald följde efter, sedan kommo de båda konstaplarna; bönderna afslöto tåget.

Där nere såg det ruskigt ut. Ida satt där halft medvetslös i en vrå, herr von Weidling i en annan med hufvudet pressadt mot väggen. De öfriga lågo där dels stönande, dels stumma och med dödsbleka ansikten huller om buller. Alla sågo med ängsliga miner omkring sig.

— Allesamman arresterade! sade den ene konstapeln barskt. Framåt! Upp med er!

— Alla kunna inte gå, menade Ekström. Två af dem äro nog så illa tilltygade, att de ej kunna efterkomma er uppmaning; men de andra äro kanske i stånd att lyda order.

Därmed gick han bort till Ida och fortfor:

— Får jag lof att bjuda frun armen?

Den tilltalade rörde sig ej.

Men Ekström stod där inte rådlös, han reste upp henne, lade hennes arm i sin och sade:

— Den friska luften skall göra er godt.

Han drog henne till trappan, och hon försökte ej alls göra motstånd.

Polisen drog blankt och förnyade sin uppmaning.

Af de femton närvarande personerna kunde elfva gå med. Den ene efter den andre steg uppför trappan, sedan konstaplarna tagit ifrån hvar och en hans vapen.

Revolvrar fann man inalles endast tre, en af dem hos herr Weidling.

Men med skarpslipade knifvar voro de allesamman beväpnade. Äfven hos Ida fann man vid visitationen där uppe i rummet en dylik tingest.

— Det är väl den allra nyaste modeartikeln? hånade Ekström och betraktade noga fru Walters dolk.

Konstaplarna öppnade dörren. De tre bönderna gingo före, och efter dem följde vagabonderna. I midten gick Ekström med Ida vid sin arm. Evald gick bredvid Weidling. De båda konstaplarna afslöto denna märkvärdiga procession.

Så bar det i väg till staden.

Ida kunde knappast gå. Men Ekström täste sig inte alls vid

det, han drog henne med sig, så godt sig göra lät, och intalade henne under tiden mod och tröst.

— Lugna er, min fru! Hämta er från öfverraskningen! sade han bland annat. Ert dyrbara lif skall ej bringas i fara, åtminstone icke för det, att man funnit er här. Ni måste i så fall ha andra trefligheter på samvetet, än som hittills visat sig. Gör alltså inte min uppgift alltför svår för mig, på det att jag må kunna säga vederbörande någonting berömvärdt om er. Jag kan ju inte i en hast göra mig kvitt all humanitet, och därför hyser jag förbarmande med er. Jag hoppas, att man nu för någon tid framåt skall undandraga er hvarje tillfälle att låta förföra er af sådana illasinnade karlar, och att man drar försorg om, att icke er själs välfärd sättes allt för mycket på spel.

Ida skar ilsket tänderna; men hon måste tåla denne mans bittra hån.

Man kan ju lätteligen tänka sig, att detta intåg på ljusa dagen i Norrköping där måste väcka ett ofantligt uppseende. Alla människor på gatorna stannade och betraktade det underliga tåget.

De infångade vagabonderna befunno sig allesamman i det betänkligaste tillstånd. De smutsiga kläderna hängde i trasor omkring dem, och många af dem buro tydliga spår af den strid, som de utkämpat med hvarandra.

Men den allra största uppmärksamhetådrog sig helt naturligen Ida. Hon var ju den enda kvinnan i hela sällskapet, och redan det var nog för att göra henne till föremål för allmänt begapande.

Plötsligt gaf henne Ekström en vänlig knuff med armbågen och sade:

— Se där, min nådiga, där borta går herr Lennmark. Han har antagligen försenat sig, och när han nu kommer ut till samlingslokalen, träffar han ingen där.

Det ovanliga tåget hade ådragit sig äfven Lennmarks uppmärksamhet. Plötsligt blef han stående där som förstenad.

Ekström sökte så mycket som möjligt närma sig honom och lyfte artigt på hatten.

Evald blef inte alls igenkänd af Lennmark. I sin långa bondrock och bredbrättiga hatt var han också så godt som alldeles oigenkänlig.

Så bar det i väg till polisens centralstation, där alla stego in.

Nu först släppte Ekström Idas arm och flyttade artigt fram en stol åt henne.

Kvinnan hade all möjlig möda att bekämpa sin vrede. Hon frammumlade svordomar och visade tänderna, men Ekström kunde icke ens för ett ögonblick bringas ur jämvikten.

Herr von Weidling var blek som ett lik. Han såg mest bestört ut af allesamman.

När han kommit in på stationen, förlorade han till den grad fattningen, att han vände sig till konstaplarna och bad dem tillåta honom gå sin väg, han hade ju ingenting alls att skaffa med de öfriga häktade.

Naturligtvis måste de afslå hans anhållan.

Ingen mindes den dag, då polisen i Norrköping fångat ett så stort sällskap på en gång.

Man underrättade polismästaren om den stora fångsten, och han förklarade, det han själf skulle leda förhöret. Han bestämde också tiden, då han ämnade infinna sig.

Ida och hennes anhang måste vänta till dess. Endast Ekström och hans unge vän fingo aflägsna sig, men ålades att komma igen då förhöret skulle börja.

Evald var helt naturligt mycket orolig för sin Olga, ty han visste ännu icke, hvarför hon egentligen blifvit häktad.

Nu ville han uppsöka Lennmark för att om möjligt af honom erhålla nödiga upplysningar, och Ekström gillade detta hans beslut.

Själf begaf sig Ekström till fru Berger för att höra om något särskildt inträffat. De båda vännerna skildes åt för att sedan åter sammanträffa på hotellet, där de bodde.

TJUGUTREDJE KAPITLET.

Öfverraskningar.

Evald träffade Lennmark ute på gatan i närheten af hans bostad.

Bokhållaren observerade honom för sent för att kunna undvika honom, hvilket han helst skulle velat göra. Han gjorde till och med nu ett försök, men Evald steg då hastigt fram till honom och sade:

— Jag vill tala med er.

— Så-å. Hvarmed kan jag stå herr Zetterling till tjänst?

— Jag önskar klarhet i en sak, som ni bäst känner till.

— Och hvad skulle det vara? undrade Lennmark försmädligt.

— Jag har föresatt mig att tala lugnt med er, och jag anhåller om, att icke heller ni förifrar er.

— Kommer aldrig i fråga, såvida ni inte åter igen slår an en ton, som ej passar sig. Jag är bra mycket äldre än ni, herr Zetterling, och därför betraktar jag allt mycket lugnare. Hvilket öfverseende och hvilken självbehärskning visade jag icke den där gången, då ni förolämpade mig!

— Vi orda icke vidare om den saken, åtminstone icke nu. Men jag kan ej tala med er ute på gatan om det, som ligger mig om hjärtat. Tillåt mig gå med in i er bostad eller följ mig till min!

— Jag föredrager det förra.

— Som ni vill.

De begåfvo sig till Lennmarks rum.

— Se så, nu är jag redo, herr Zetterling. Hvad önskar ni alltså?

— Jag vill veta, hvarför Olga Willner blifvit häktad.

— På grund af sin medbrottslings eller fastmer den egentlige gärningsmannens bekännelse.

— Hvems?

— Förfalskarens eller åtminstone utpränglarens.

— Har man då funnit den karlen? frågade Evald på det högsta öfverraskad.

— Ja visst.

— Hur gick det till?

— Jag fick fatt i honom och öfverlämnade honom då ofördröjligen till polisen.

— Och den eländige karlen vågar . . .

— Han har erkänt sitt brott och utpekat Olga Willner som sin medbrottsling.

— Då är han den störste skurk, som jorden någonsin burit, utropade Evald med vildt rullande ögon.

— Det är smaksak, herr Zetterling. Ni kan ju säga vederbörande er åsikt, om ni tror, att det inverkar något. Men poliskommissarien tyckes ha en helt annan tanke om flickan i fråga, ty han tog henne genast i förvar, och det var nog inte godtyckligt.

Efter dessa ord tände Lennmark helt lugnt en cigarr och njöt af att se den andre så upprörd.

— Jag antar, sade han sedan, att ni nu fått veta, hvad som intresserar er.

— Ja visst, svarade Evald och ansträngde sig för att bibehålla fattningen. Jag ska' inte ta er dyrbara tid i anspråk längre.

Fort aflägsnade han sig åter. Det hade för resten kostat honom stor självöfvervinnelse att efter det där häftiga uppträdet på fabriken ännu en gång inlåta sig i samtal med Lennmark. Han såg ju i honom en gemen skurk.

Nu hade han emellertid af honom fått veta, hvarför Olga blifvit häktad.

Lennmark hade helt plötsligt funnit den där bedragaren, och denne skulle inför polisen ha utpekat Olga som sin medbrottsling.

Detta var den stora nyhet, som Evald hade att berätta för vännen, då han åter sammanträffade med honom.

Ekström hörde lugnt på, blinkade med ögonen, gjorde en grimas och sade sedan:

— Bedrägeri, ingenting annat än bedrägeri och skoj.

— Men Lennmark kunde väl inte vara nog fräck att påstå, det förfalskaren blifvit funnen, om det icke vore fallet?

— Nej, han har nog funnit någon, som ger sig ut för att vara den där förmente bedragaren, svarade Ekström. Men jag säger på grund af min ofta bepröfvade näsa, att jag inte heller nu tror på den där hemlighetsfulle främlingens tillvaro.

— Men hvem skulle väl vilja vara med om att understödja Lennmark på sådant sätt? Det är ju otänkbart.

— Det ser åtminstone så ut, medgaf Ekström. Jag erkänner, att min uppfattning är litet underlig; men jag betonar, att man vid närmare eftertanke ej kan annat än misstänka, att inte allt här står rätt till. Som ni vet, är jag kvinnohatare; och när i en sådan sak som denna en kvinna medverkar, och det till på köpet en sådan kvinna som herr Lennmarks nuvarande följeslagerska, då har jag en gång för alla tagit för princip att tro det allra värsta.

— Ni tror här på en väfnad af lögn, sade Evald; men jag för min del anser icke Lennmark och hans älskarinna, eller hvad hon nu är för något, i stånd till att uppnå ett sådant resultat.

— Ack, kära unge vän, då misstar ni er betydligt; en sådan kvinna kan mycket mer, än ni inbillar er. Ni har ju nu för resten så tydligt sett, hvems andas barn hon är.

— Det är sannt, medgaf nu Evald, man kan nog tilltro en sådan människa näştan hvad som helst.

— Precis hvad som helst, förklarade Ekström. Måtte hon bara nu vara oskadliggjord tills vidare!

Ännu visste de båda vännerna ingenting om det, att Lennmark äfven funnit en älskare åt Olga; ty därom hade bokhållaren ej nämnt någonting till Evald.

Det var ju egentligen inte heller hans förtjänst, ty äfven denne andre person hade ju Ida snokat upp och dragit fram i ljuset.

Medan de båda vännerna ännu samtalade härom, anlände fru Zetterlings bref.

— Från min mor! utbrast Evald.

Hastigt bröt han brefvet och läste det, hvarunder han blef allt blekare.

Nu lämnade han Ekström brefvet med orden:

— Skändligheter utan gräns! Åter igen ett nytt skurkstreck! Det är ju, så att man kan förtvifla om allt.

— Låt mig först läsa; förtviflan spar jag så länge.

Ekström genomläste mycket uppmärksamt brefvet.

— Jaså, man har alltså äfven pådiktat henne en älskare. Det är ju allt möjligt rart. Denne Paul Lindgren skulle jag verkligen bra gärna vilja lära känna.

— Jag uppsöker honom, förklarade Evald. En sådan fräck individ förtjänar en grundlig upptuktelse.

— Kanske till och med repet. Men sakta nu igen! Om ni förgriper er på honom, så tvingar ni ju vederbörande att inskrida, och det skulle till och med kunna hända, att ni blefve dömd till overksamhet för en tid. Men jag behöfver er, och ni kan nog hjälpa ert ideal på annat sätt än att genomprygla en skurk. För resten, hvem vet, kanske den ljusa gossen befinner sig bland det utvalda sällskap, hvars bekantskap vi i natt gjort. Vet ni, nu vardt jag i en hast nästan litet nyfiken. Kom! Vi måste förskaffa oss visshet. Tiden är för resten strax inne.

De båda vännerna återvände till polisens högkvarter. Här behöfde de nu ej vänta länge, innan polismästaren inträdde och tog plats vid ett bord i det rum, dit alla de häktade blifvit införda.

Så snart polismästaren tagit plats, steg Ekström fram och anhöll om att få skildra sakförhållandet.

— Legitimera er!

Ekström sade sitt namn och tillade:

— Jag förutsåg en fara, och därför tog jag ingenting af värde med mig. Några betyg kan jag ej nu visa, för dem har jag i mitt hem.

— Och hvar är det beläget?

— I närheten af Stockholm. Hufvudstadspolisen kan nog lämna upplysningar om min person, om så fordras.

— Nå, så berätta då!

Ekström presenterade nu sin vän Evald Zetterling och angaf sedan först af allt skälet, hvarför de förklädt sig. Han sade,

att han funnit Ida Walter misstänkt, och berättade, hvad som händt.

Han väckte allmän munterhet; till och med själfva polismästaren skrattade högt.

Ekström skildrade på ett drastiskt sätt nattens händelser, och man kunde ej annat än förvåna sig öfver, att han uppfattat allt så humoristist och tydligen intet ögonblick förlorat sitt lugn.

När Ekström slutat, vände sig polismästaren till Ida med frågan:

— Ni heter alltså Ida Walter?

Den tilltalade nickade instämmande.

— Hvar är ni född?

— I Skäninge landsförsamling.

— Hur gammal?

— Trettiofem år.

— Hvad har ni för sysselsättning?

— Jag är änka efter den för länge sedan aflidne trädgårdsmästaran Emil Walter och har sedan föreståt herr bokhållare Lennmarks hem.

— Hur kommer det sig, att ni anträffades på ett så misstänkt ställe?

— Jag begaf mig dit för att träffa bekanta.

— Dessa, som stå här, eller hur? Ni har något underliga bekantskaper. Och så är ni iklädd manskläder. Det kan ju inte annat än synas misstänkt.

Ida svarade tämligen djärft.

— Jag ville på den ensamma vägen skydda mig för förföljelse.

— Då hade ni bort undvika en sådan väg.

Nu teg Ida.

— Har ni upprepade gånger sammanträffat med edra bekanta i den där källaren?

— Inte ofta.

— Men då och då i alla fall?

— Ja.

— Och hvarför valde ni just det stället?

— Emedan jag ville vara obemärkt.

— Och hvarför det?

— Jag . . . jag träffade där någon, som . . .

— Alltså ett kärleksförhållande?

Ida spelade den blyga Hon sänkte hufvudet och bejakade helt tyst frågan.

— Hvem är det, som ni ville träffa så i hemlighet?

Ida svarade ej.

— Säg det! Jag tar ju i alla fall reda därpå.

Nu visade Ida på en ung man.

— Den? Hvad heter han?

Mannen i fråga steg fram.

— Jag kallar mig Paul Lindgren, herr polismästare. Har alltid fört en fullkomligt oförvitlig vandel . . .

— Det ska' vi nog se efter. Hvarför hade ni begifvit er till det där stället? För att ha ett rendez-vous med kvinnan här?

— Endast för den sakens skull.

— Vid sådana tillfällen undviker man väl i regel så mycket som möjligt vittnen. Men här voro ju ganska många närvarande. Hur kommo då de andra dit, Paul Lindgren?

När denne sagt sitt namn, hade Evald ej kunnat afhålla sig från att göra en liflig gest, under det Ekström brummat:

— Härligt!

Lindgren ryckte på axlarna.

— Af en tillfällighet kommo de andra dit, svarade han.

— Af en ren tillfällighet? Tolf stycken på en gång?

— Och han var själf med i det dussinet, anmärkte Ekström.

— Jaså, Lindgren står alltså här och ljuger. Jag skall för resten genast låta se efter, om vi inte redan känna er närmare.

Han gaf en underordnad en befallning, och denne aflägsnade sig.

Polismästaren frågade nu de andra efter deras namn. Det visade sig då, att de allesamman redan varit straffade.

Slutligen kom turen till Weidling.

Han sade sitt namn och åberopade sig på, att han tillhörde en i hans hemland högt ansedd familj, samt hotade med att vända sig till tyska konsulatet för att få upprättelse för den honom tillfogade skymfen.

— Men hur kom då *ni* dit, herre? frågade polismästaren i förvånad ton.

— Det var inte alls min afsikt att komma i beröring med detta band. Jag trodde, att det var något slags värdshus, och gick därför in samt fann då denna till man förklädda kvinna. Jag frågade, om jag kunde få något att äta och dricka, och eftersom hon lofvade det, satte jag mig.

Ida ville här tala, men polismästaren förbjöd henne det.

— Det blir nog sedan er tur igen, sade han. Fortsätt, Weidling!

Denne efterkom uppmaningen.

— Jag bespetsade mig på ett pikant samtal med den vackra frun här och stannade, sade han. Då kom den grobianen . . .

— Uttryck er annorlunda!

— Karlen här kom i sällskap med den andre och bad om en almosa. Den ville jag ge honom, men då trängde han sig in i huset, grep mig och kastade ut mig genom fönstret. Hvad som sedan hände, det vet jag inte.

— Herr Ekström, är det alltsammans riktigt?

— Inte så alldeles. Han öppnade ytterdörren och frågade, om någon fanns där. Då anmälde jag mig. Jag hade nämligen redan förut sett eller åtminstone förmodat, att denna kvinna förklädd gått in dit. Jag trängde mig verkligen in för att kunna fortsätta mina iakttagelser och drog äfven min vän Zetterling med mig in. Herr Weidling, som jag genast kände igen, intog en hotande hållning, och för att undvika alla otrefliga förvecklingar ansåg jag en skilsmässa till rummet vara det bästa. Utan att vara det minsta grof eller hårdhändt, stoppade jag ut honom genom fönstret, ungefär så här.

Han grep von Weidling, lyfte honom öfver polismästarens hufvud och ställde åter ned honom som en liflös figur på andra sidan om bordet.

— Det var väl inte så värst ohöfligt, herr polismästare.

— Hvad hände vidare?

— Denne herre försvann och kom ej igen, innan alla de andra voro inspärrade i källaren. Åter igen blef han påstående och otidig. Då ansåg jag det vara bäst att stilla hans längtan efter de värda kollegerna och förpassa ned äfven honom. Han led därvid ingen nämnvärd skada.

Polismästaren vände sig åter till Weidling.

— Det kan ej annat än förvåna, att ni åter igen uppsökte samma hus. Jag måste därför antaga, att ni känner dessa personer.

— Herr polismästare, jag är mycket eldig af mig; det gör mitt sydländska blod. Det pikanta fruntimret, som såg så förledande ut i manskläder, kunde jag inte låta bli att tänka på, och dessutom fruktade jag, att hon befann sig i en fara, och jag anser det vara hvarje hedersmans plikt, att bistå en i trångmål stadd kvinna.

Efter dessa tyskens ord betraktade polismästaren åter igen Ida. Hon såg nu inte alls förledande ut. Hennes sönderrifna och smutsiga dräkt kunde i sitt nuvarande tillstånd icke ens anses halfsnygg.

— Ni gör nog bäst i att låta hämta kläder åt er, rådde henne polismästaren.

Ida vardt förbluffad.

— Får jag då inte genast fara hem? frågade hon.

— Nej. Sedan ni anträffats i sällskap med högst betänkliga, till större delen redan förut straffade individer, kan jag släppa er lika litet som de andra. Allesamman stanna här, tills den där källaren blifvit noga undersökt.

Weidling steg fram och sade:

— Jag protesterar. Jag är utländing och kommer att oförd röjligen vända mig till tyska konsulatet.

— Det kan ni ju göra, men i arrest stannar ni i alla fall. Jag kan ej göra något undantag.

— Jag tål inte det, att man utan rimlig orsak inkräktar på min frihet.

— Om orsak förefinnes eller ej, det bestämmer jag själf, min herre. Ni stannar, och jag bär hela ansvaret därför.

Tyskens protest gagnade honom alltså till intet. Men Paul Lindgren lät ej det afskräcka sig.

— Jag är en oförvitlig man och kan alltså göra anspråk på att få stanna på fri fot, svarade han. I går erlade jag här två hundra kronor, emedan det visade sig, att pengarna, som jag fått till skänks, voro orättfånget gods.

— Vi få strax närmare upplysningar om er.

Nu gjorde Ida ett försök att slingra sig undan.

— Herr polismästare, jag är en kvinna med det allra bästa rykte, sade hon. Det där skämtet med karlkläderna kan väl inte vara något skäl tlll mitt häktande.

— Skicka efter andra kläder! Det är allt, hvad jag nu har att säga er.

Nu bad Evald om ordet.

— Jag skulle för herr polismästaren vilja angifva den egentliga grunden till vår misstanke mot Ida Walter, sade han.

— Låt höra, herr Zetterling.

— Min vän Ekström och jag ha lagt märke till, att mot en här häktad flicka vid namn Olga Willner uppträdt vittnen, som aldrig förr haft med henne att göra. Denne Paul Lingren påstår sig ju till och med vara hennes älskare. Det är en lögn; den karlen är legd. Nu har det ju visat sig, att man mycket väl kan tilltro honom det, att han låtit muta sig. Enligt vår åsikt är det Ida Walter, som varit den driffjäder, som förmått en person att framträda och förklara sig vara förfalskare och bedragare. Äfven den mannen torde tillhöra detta band.

— Vi skola ta Sörensen i förhör, svarade polismästaren. I alla händelser ha vi nu skäl att betvifla riktigheten af Paul Lindgrens vittnesmål.

Ida steg åter igen fram till bordet.

— Herr Zetterling, sade hon, är förälskad i det där fruntimret, och därför äro hans påståenden angående hennes oskuld ingenting att sätta tro till.

— Det få vi ju se.

Nu återkom den polisman, som fått i uppdrag att inhämta upplysningar om Paul Lindgren.

Han inrapporterade följande:

— Paul Lindgren är visserligen icke förut straffad, men det finnes skäl att anse honom för en betänklig individ. Han har uppträdt som vittne mot Olga Willner och påstår sig ha stått i intimt förhållande till henne. Hon har förnekat allt, och hon säger sig hvarken känna honom eller Sörensen.

— Fortsättningen af ransakningen skall nog uppdaga rätta sammanhanget, tog polismästaren åter till orda. Men utfärda nu en kallelse till herr Carl Lennmark, f. d. bokhållare på Zetterlings

tobaksfabrik. Antagligen är han ännu kvar här i Norrköping, och han skall så fort som möjligt infinna sig hos mig.

Den tilltalade utförde genast detta uppdrag, under det polismästaren befallde, att samtlige häktade skulle afföras till arresten.

Sedan äfven de båda konstaplarna och bönderna blifvit hörda, fingo de aflägsna sig, och endast Ekström och Evald stannade kvar hos polismästaren.

Den förre såg mycket förnöjd ut Han hade åtminstone tills vidare oskadliggjort den kvinna, i hvilken han såg Olgas farligaste fiende.

— Herrarna ha här inlåtit sig på ett vågadt spel, men det har ju lyckats, tilltalade dem polismästaren. Det ser ut, som hade vi här gjort en god fångst. Redan i dag beger jag mig ut till det där huset för att där anställa en grundlig visitation!

— Vi ha, svarade Ekström, rent ut sagdt, hufvudsakligen haft till ögonmärke att demaskera och i deras rätta gestalt visa de personer, hvilka uppträdt som vittnen mot den olyckliga Olga Willner. Jag anser Ida Walter vara själen i denna komplott. Hon har fått fatt i den där dansken och, såsom det nu visat sig, äfven i Paul Lindgren. Jag antar, att den stackars flickans öde nu skall i väsentlig mån förbättras; ty på grund af dylika personers vittnesmål kan hon väl ändå inte bli dömd.

— Därom kan jag ej yttra mig, genmälte polismästaren.

— Men skulle vi inte kunna få träffa henne? frågade Evald.

— Hvad skäl har ni därtill, herr Zetterling? Ni är ju inte släkt med flickan?

— Visserligen inte . . .

— Sådana besök äro egentligen icke tillåtna, och jag vet därför icke, om jag kan låta er träffa henne.

— Jag är visserligen inte heller släkt med den stackars flickan, men vi skulle så gärna vilja träffa och trösta henne, sade Ekström Vi äro så lifligt öfvertygade om hennes oskuld, som man någonsin kan vara.

Polismästaren ryckte på axlarna.

— Jag anser, sade han, att edra trösteord, om det bara är fråga om sådana, lika gärna kunna framföras skriftligen.

Evald ville ej nöja sig med detta kyliga förslag utan invände:

— Visst inte, det är inte alls det samma. Jag anser, att det personliga intrycket icke vore utan betydelse. Därför upprepar jag min bön att få träffa Olga och att, naturligtvis i er närvaro, yttra några ord till henne.

— Nåväl, om herrarna komma igen klockan fem i eftermiddag, så ska' jag då lämna bestämdt svar, afgjorde polismästaren.

Ekström och hans unge vän voro därmed affärdade. Då de lämnade polisstationen, yttrade den förre:

— Nu hyser jag en alldeles särskild åstundan.

— Och det är? frågade Evald, i det han forskande såg på vännen.

— Jag skulle åter igen vilja skrifva ett bref till er fru mor.

— Hvarför det?

— Jo, vore det inte mycket snällt och artigt af oss, om vi fortast möjligt underrättade henne om, hvad hon inlåtit sig med för herrskap? Hon hade ju så förtvifladt brådtom, att upplysa er om, att Olga hade en älskare. De två hundra kronor, som den karlen erlagt i polisen, äro säkerligen från henne, och Lennmark, hvilken jag själf såg gå i sällskap med sin dyra Ida till hotellet, har förmedlat affären. Saken är mycket genomskinligare, än det värda herrskapet tänkt sig. Man behöfver precis inte vara filosof för att kunna utgrunda, att det ädla paret inte är värdt ett skott krut. Lennmark kommer nu att spela en nätt rol. Eftersom hans Ida vill klä om sig, kan han ju med det samma ta med sig ett bylte kläder; något mänskligare kommer hon väl sedan att se ut.

Evald blickade tankfull framför sig. Ekström däremot fortsatte sina betraktelser:

— Hvad säger ni om herr von Weidling? En sådan oförskämd kanalje, denne tyske svindlare! Han vill helt enkelt försöka inbilla folk, att Ida synts honom så särskildt pikant i karlkläder, att han därför ännu en gång kommit tillbaka. Hvar det pikanta satt, det skulle jag just vilja veta; åtminstone kunde inte jag upptäcka det. Och sedan sökte han göra troligt, att han fruktat, det hon råkat i trångmål, och att han då ansett det vara sin plikt som hedersman att bistå henne. Jo, ta' i där! Han var mig just den rätte. Men det går så, när folk börjar trassla in sig i lögner; då bli de ologiska ända till löjlighet.

De båda vännerna gingo nu först af allt hem för att klä om sig.

Då de hunnit dit, yttrade Ekström:

— Allt är räddadt med undantag af mitt positiv. Nu måste jag yrka på skadeersättning, ty ett sådant instrument till finns inte att få köpa för pengar, åtminstone inte i Sverige.

— Åh, den förlusten var väl måttlig, menade Evald. Jag tror för resten inte, att ni tar det så allvarligt.

— Det var ju min enda musikaliska produktion, fortfor Ekström. Jag lärde ju med sådan lust och lätthet traktera det instrumentet, och då skulle just det exemplaret gå förloradt, som jag med så mycken skicklighet begagnat vid mina studier och prestationer. Ser ni, det smärtar mig. Det var rasande dumt, att det skulle bära så illa till.

— Men hvarför använde ni då positivet som vapen?

— Man tvang mig ju därtill. Den slyngel, som fick det i skallen, var alldeles för fräck. Först då han fick känna, hvad det egentligen dugde till, vardt han liksom lite' förbluffad.

— Tror ni, att vi få träffa Olga? frågade Evald, som i motsats till vännen icke alls var upplagd för skämt.

— Det står i polismästarens hand, svarade Ekström. Men nu måste jag erinra er om, att ni är skyldig er fru mamma svar på hennes bref. Uppfyll alltså först och främst denna er plikt! Det är gjordt med några få rader. Ni behöfver bara skrifva: Käraste mamma! Polisen vet bättre. På så vis är det fort expedieradt.

Om också Evald inte precis gillade vännens förslag, hvilket ju endast var skämtsamt menadt, så skref han likväl till sin mor. Han svarade på hennes bref, att han omöjligen kunde vara öfvertygad om sanningen i Lindgrens uppgifter, och han förklarade, det han i Sörensens självfankl'agelse ej såge någonting annat än ett bedrägeri. Men om danskens förhållande för tillfället ej läte förklara sig, så vore däremot Paul Lindgren så godt som öfverbevisad om att vara en karaktärslös skurk, hvilken endast varit sniken efter pengar, som han tvifvelsutan också fått genom Lennmarks förmedling.

Man skulle för öfrigt säkerligen snart nog få full klarhet i saken, efiersom polisen redan börjat en undersökning, hvilken

sträckte sig till Paul Lindgren och konsorter, bland dem äfven Ida Walter.

Detta bref tillställdes fru Zetterling genom ett särskildt bud.

Hon var liksom träffad af åskan, när hon tagit del af det kort affattade och rakt på sak gående innehållet.

I sin upprörda sinnesstämning for hon genast till Lennmark.

Denne hade både före och efter sitt korta samtal med Evald strukit omkring ute gå gatorna.

Han ville intala sig, att det inte alls varit Ida, som han sett i illa åtgångna manskläder Men han lyckades inte i det fallet bedraga sig själf, han hade ju sett henne så tydligt Också visste han, att hon då och då betjänade sig af en dylik förklädnad.

Men hvad skulle väl detta betyda, att Ida gick midt ibland en svärm individer, hvilka allesamman sågo mycket misstänkta ut?

Ekström var fortfarande en för honom icke så noga bekant personlighet, men han tyckte sig i alla fall redan förut ha sett honom i sällskap med Evald.

Tvifvelsutan hade polisen tagit hand om Ida. Hade han bara aldrig så litet brytt sig om henne, så hade han naturligtvis genast skyndat till polisstationen. Men han behärskades uteslutande af omtanken om sin person, och han ansåg det nu vara bäst, att han höll sig på afstånd, åtminstone så länge, tills han blifvit något lugnare.

Polisen, som skulle kalla honom till inställelse, träffade honom därför icke på hotellet, och inte heller fru Zetterling fann honom där.

Hon stannade och väntade. Hon ville icke aflägsna sig, innan hon af honom erhållit nöjaktig förklaring.

Hvem kunde väl också bättre än han säga henne, hvad som tilldragit sig emellan i går och i dag?

Hade man bedragit henne, hade man narrat ifrån henne hennes pengar, utan att Paul Lindgren i polisen berättat det, som var ägnadt att så mycket nedsätta Olga? Var Lennmark, som försäkrat henne, att så skett, Lindgrens bundsförvandt?

— Hon var redan halft förgången af vrede och ångest, när Lennmark ändtligen behagade komma hem till sin bostad.

Af portiern erhöll han då polisens skriftliga kallelse, hvars ordalydelse tydde på, att det var mycket angeläget.

— Ja, ja, jag skall gå, sade Lennmark med förstörd min och begaf sig upp på sitt rum.

Fru Zetterling stod vid fönstret. Hon skyndade genast emot den inträdande och utbrast häftigt:

— Lennmark! Hvad har händt?

— Fru Zetterling . . .

— Se här, det svar, som min son sänder mig på mitt bref angående den där människan!

Lennmark mottog med darrande hand brefvet.

— Nå-å? — Nå å? — Hvad säger ni?

— Jag . . . jag säger ingenting. Mig är allt detta oförklarligt . . .

— Ni har bedragit mig. Ni hör lika mycket till polisarresten som denne Lindgren.

— Fru Zetterling . . .

— Inga undanflykter! Ni lämnar genast igen pengarna, annars . . .

— Men jag har . . .

— Jag vill inte höra edra undanflykter, har jag sagt. På ett skamlöst sätt har jag blifvit förd bakom ljuset af er och den där unge spetsbofven. Jag anmäler saken, om ni icke genast gör upp.

— Bästa fru Zetterling, jag besvär er, hör mig!

— Hvad kan ni ha att säga? Endast erkänna, att Paul Lindgren ingenting intygat. Det är allt.

— Han *har* gjort det. Hvarför han helt plötsligt blifvit häktad, det . . . det är mig en gåta.

— Och er Ida med honom.

— Inte heller det kan jag på villkor förklara.

— Gå till polisen och försök att få klarhet i saken! Jag skall vänta till kvällen, men längre ger jag mig inte till tåls.

Hon vände sig mot dörren.

— Fru Zetterling, för Guds skull ingen öfverilning! Det måste ju visa sig, att allt detta beror på ett missförstånd. Det kan omöjligen vara annat än ett missförstånd.

I sin upprörda sinnesstämning ville fru Zetterling ej sätta någon tro till Lennmarks bedyranden. Hon lämnade honom hastigt, och hennes vrede hade nu än ytterligare stegrats.

— Bara till i kväll! ropade hon ute i korridoren. Till dess måste jag ha en förklarande underrättelse eller också mina pengar.

Lennmark visste knappast, hvar han hade hufvudet.

Paul Lindgren hade redan dagen förut hämtat sin andel, och Lennmark förfogade följaktligen icke längre öfver hela beloppet, af hvilket för öfrigt äfven han och Ida redan delvis gjort bruk.

Sällan hade denne inpiskade skälm stått där så rådlös som just nu.

Han sjönk ned på soffan och stirrade genom fönstret ut i tomma rymden.

Så tillbragte han en hel timme. Då störde honom en poliskonstapel, som frågade, om han nu ändtligen ville respektera kallelsen.

— Var snäll och ombestyr en droska! stönade Lennmark.

Så skedde, och nu åkte han till polisstationen.

Polismästaren tog honom genast i förhör. Han gjorde sig underrättad om hans förhållande till Ida, och Lennmark sade sanningen. Han bedyrade emellertid, att han ej vetat någonting om denna kvinnas nattliga utflykter.

Förhöret varade icke så synnerligen länge. För tillfället kunde Lennmark icke öfverbevisas om, att han hade någonting gemensamt med förbrytarbandet. Han fick stanna på fri fot, men ålades att tills vidare icke lämna Norrköping.

Lennmark var långt ifrån nöjd med detta resultat.

TJUGUFJÄRDE KAPITLET.

De närmaste följderna.

Evald och Ekström infann sig punktligt på utsatt tid för att erhålla ett definitivt svar på sin anhållan att få träffa Olga.

Polismästaren gaf nu sitt samtycke och utdelade nödiga befallningar.

Ekström och Evald väntade med icke ringa spänning på Olgas ankomst.

Flickan vardt icke litet förskräckt, när den järnbeslagna dörren till hennes cell öppnades och man ropade hennes namn.

För ett par dagar sedan hade hon blifvit insatt i enskild cell och hade sedan ej blifvit tagen i förhör. Längtansfullt hade hon motsett ett sådant, och då den stunden nu tycktes vara inne, föreföll det henne, som måste det så ske.

Hon lade så mycket som möjligt band på sina känslor, torkade sina tårar och steg ut.

Vaktkonstapeln förde henne genom flere korridorer och kom slutligen in i en gång, till hvilken allmänheten hade tillträde.

Olga var olycklig öfver att här träffa människor och bli begapad af dem.

Hon var fortfarande iklädd samma enkla dräkt, hvari hon lämnat hemmet. Som ransakningsfånge var hon naturligtvis icke tvungen att bära fångdräkt.

— In där! befallde vaktkonstapeln med barsk röst och pekade på en dörr.

Olga öppnade denna och såg sig stå ansikte mot ansikte med Evald.

Denne började darra häftigt, när han fick se den vackra, dödsbleka flickan; han var ej i stånd att röra sig.

Ekström förlorade icke heller nu sitt lugn. Han gick emot Olga och räckte henne handen.

— Fröken, sade han, vi ha förblifvit edra vänner och hoppas, att ni intet ögonblick misstänkt, att vi möjligen kunde ha gripit till harvärjan. Någonting i den stilen förekommer aldrig hos oss. Vi ha tills vidare sökt handla för er. Förmodligen ha vi äfven lyckats bringa ljus i saken, och det skall nog visa sig, hvilka personer som rätteligen höra hit.

— Ni får inte yttra någonting, som står i samband med ransakningen, inföll polismästaren. Tänk på det, eljes måste jag genast göra ett slut på samtalet.

— Tyck inte illa vara! sade Ekström blidkande. När man ser, hur mycket den stackars fröken här måst lida, då är det rakt omöjligt att betvinga sitt hjärta. Ja, till och med hufvudet råkar i oordning vid ett sådant fall, om också paragraferna äro aldrig så väl ordnade där inom, så skakar likväl en sådan stöt dem om hvarandra, så att de synas en hardt när obegripliga.

Polismannen smålog.

Nu steg äfven Evald fram till Olga, fattade hastigt hennes hand och kysste den lidelsefullt.

Flickan ville förhindra det, men det var då redan gj rdt.

— Olga! sade Evald förebrående och såg med djup bedröfvad min på henne.

Den tilltalade teg.

Då utlät sig Ekström:

— Nå-å, har ni då icke något svar för honom? Låt inte nedtrycka er allt för mycket! Ofärden har nu en gång kommit öfver er, men med Guds hjälp skall det nog bli annorlunda, hvad det lider. Vi arbeta med alla krafter därpå; ni behöfver inte alls blygas för Evald.

En ström af tårar flödade från Olgas vackra ögon; hon gömde ansiktet i händerna och fick endast fram orden:

— Hvilken skam!

— Sådant har händt mången oskyldig före er, och antagligen kommer det väl äfven hädanefter att gå så, anmärkte Ekström. Det är så ödets gång. Men var i alla fall förvissad om, att man noga skall undersöka allt, och då måste det ju bli uppenbart för hvar och en, att ni är oskyldig. Det följe, som bringat er i denna belägenhet är lyckligtvis lika dumt, som det är dåligt. Och sedan jag nu lärt närmare känna det följet, är jag inte alls vidare rädd för, att ni ej snart skall bli fri igen. Ni vet ju, att ni ännu har goda och uppriktiga vänner, som äro er af hjärtat tillgifna, och som aldrig skola tåla, att man gör er orätt. Det må tills vidare vara er nog!

Här inföll polismästaren:

— Det blir rättens sak att afgöra, hvad som är rätt eller orätt. Varen förvissade om, mina herrar, att vi veta vår plikt, och att vi säkerligen också skola uppfylla den!

— Vi vilja hoppas det, svarade Ekström i sin vanliga torra ton. Åtminstone har jag ännu icke påstått motsatsen. Bara inte tvärt ta allt så blodigt allvarligt, herr polismästare!

Denne teg, och Evald tog åter till orda.

— Min dyra Olga, jag bekräftar min väns ord, sade han. Vi skola uppbjuda allt, på det att er oskuld må bli tydligt ådagalagd. O, måtte denna försäkran lända er till tröst och på så sätt äfven skänka oss tröst! Nej, nej, ni skall, ni får icke förtvifla. Tro mig, en gång ler en härligare framtid emot oss. Om också då alla, till och med denne ädle man, som nu med en sådan orubblig trohet står på vår sida, lämna oss, skola vi likväl finna den sanna lycka, som endast verklig kärlek skänker, och som lyfter människan högt öfver alldaglighetens små förtretligheter.

Polismästaren ringde, och vaktkonstapeln steg in.

Olga hade ej yttrat ett ord till Evald; men hon såg nu lugnt på honom, och hennes blotta min sade honom mera, än ord skulle ha förmått.

Ekström upphof sin basröst och brummade för sig själf något som man ej kunde tydligt uppfatta, men som i alla fall lät som' "snälltågs-samtal".

Antagligen fann han den af polismannen beviljade fristen allt för kort.

Något senare, än Ekström och unge herr Zetterling lämnade

polisstationen, återvände fru Zetterling från en promenad i vagn. Vädret var icke det bästa och lämpade sig inte alls för en dylik promenad; men den upprörda frun fann det för trångt i sin bostad och måste hämta luft.

De underrättelser, som sonen sändt henne, och Lennmarks förvirring, då hon uppsökt honom, höllo henne oupphörligt i en andlös spänning.

Endast för att undgå den pinsamma väntan på honom endast för att icke nödgas beständigt ha klockan framför sig, endast för att icke hela tiden behöfva räkna de långsamt framskridande kvartarna, hade fru Zetterling lämnat hotellet för att söka förströelse ute i människovimlet.

Hennes utseende, då hon nu återvände hem, skvallrade emellertid om, att hon ej lyckats uppnå afsikten med denna sin utflykt.

Då fogade slumpen så, att hon ute på gatan fick syn på Evald och Ekström.

Att äfven den senare kommit till Norrköping, det visste hon icke, och när hon nu såg honom bredvid sin son, stönade hon:

— Det är ett öde. Han skall skydda Evald, han kommer att kämpa för de rättigheter, som min man beröfvat sin son. Och kanske är han också Olgas beskyddare. O Gud, hvad skall det väl bli af allt detta?

Hon lutade sig tillbaka i vagnen.

När hon återkom till hotellet, hade ingen där frågat henne, hvaröfver hon blef så förargad, att hon knappast i uppasserskans närvaro kunde athålla sig från att ge sin vrede luft i ord.

Med en otålighet, som oupphörligt stegrades, väntade hon på Lennmark och stod redan i begrepp att skicka efter en droska för ati fara till polisen, då den väntade ändtligen infann sig.

Hans min vittnade emellertid inte alls om någon tillförsikt.

— Hvad medför ni för underrättelser? ropade fru Zetterling emot honom. Hur är det?

— Jag är tyvärr ej i tillfälle att säga fru Zetterling någonting annat, än att Paul Lindgren blifvit demaskerad som medlem af ett förbrytarband.

Fru Zetterling skrek till högt:

— O min Gud! Jag har alltså blifvit bedragen.

— Nej; han har verkligen uppgifvit, att han varit Olgas älskare, och det är ju ytterligare en fördel, om hon varit så nära bekant med en verkligt dålig människa. Så mycket djupare måste hon ju då själf sjunka i alla människors ögon.

Denna slutledning blidkade i någon mån fru Zetterling.

— Det är sannt; men hvad hjälper det, om man nu inte alls sätter någon tro till den där karlen?

— Det blir det vi få se.

Fruns sinnesrörelse tilltog åter.

— Hur känner ni honom? Genom er Ida, icke sannt? Och hvad är det se'n med denna? Hvarför blef hon häktad?

— Emedan hon händelsevis befann sig i närheten af det där skojarföljet.

— Hva'? Har då det packet varit församladt i staden?

— Det . . . ja, det vet jag verkligen inte. Man frågade mig om Ida, jag lämnade de upplysningar, som voro med sanningen öfverensstämmande, och se'n fick jag gå. Det är alltsammans. Hvad man har emot Ida, hur hon kunnat råka ut för någon misstanke, det är för mig en lika stor gåta som för er.

— Ni medför följaktligen icke alls några upplysande underrättelser. Jag säger er det, Lennmark, att jag gör er ansvarig för allt och fordrar igen mina pengar, om det inte inom tre dagar är konstateradt, att Olga verkligen stått i intimt förhållande till denne Paul Lindgren. Jag skall också genast underrätta min man om alltsammans och efter tre dagars förlopp göra, hvad han råder mig till.

Lennmark stod där alldeles handfallen.

Naturligtvis blef den girige ockrarsjälen ännu mer hans fiende, än han redan förut var, om han nu fick veta, att hans tre tusen kronor blifvit på ett alldeles onödigt vis förslösade.

Då försvann hvarje utsikt att någonsin mera återfå bokhållarsysslan och att ännu i sista stund kunna dölja de oegentligheter, som kunde framletas i böckerna, om man noga granskade dessa.

— Fru Zetterling, jag ber er besinna det, att tre dagar äro en allt för kort frist, sade han.

— Inte alls för mig. Prata och gör hvad ni vill; jag står fast vid, hvad jag sagt. Lämna mig nu! Ni har fullständigt förverkat mitt förtroende.

Det återstod Lennmark ingenting annat än att aflägsna sig.

Han hade knappast hunnit utom dörren, innan fru Zetterling fattade pennan och började skrifva ett bref till sin man.

Naturligtvis skildrade hon i sin nuvarande sinnesstämning såväl sin son som ock Lennmark och Paul Lindgren från den allra sämsta sidan. Äfven Ida fick sitt betyg, och det var aldrig för vackert

Utan betänkande skickade hon i väg brefvet; sedan kastade hon sig på soffan, pustade och stönade.

— O, hvad jag är gränslöst olycklig! utbrast hon. Att ändå de allra flesta människor ska' vara ena sådana eländiga varelser.

Lennmark befann sig i en ännu sämre sinnesförfattning än hon. Han visste inte alls, hvad han skulle ta sig till, eller hvad som i den närmaste framtiden förestod honom.

Han darrade vid blotta tanken på, att Ida kunde bli öfverbevisad om ett brott och han misstänkt som hennes medbrottsling. Det skulle vara förskräckligt för honom, han skulle då se sig nödsakad att ingripa och taga Idas parti.

Hon väntade sig det af honom, och gjorde han inte det, så måste han i stället göra sig beredd på, att hon hämnades på honom genom att afslöja honom

Så förflöto för honom kvällen och natten under en helvetisk ångest. —

Redan följande dag fick fru Zetterling svar på sitt bref till sin man.

Wilhelm Zetterling kritiserade obarmhärtigt sin hustrus handlingssätt. Det var allt annat än smickrande ord, som han sade henne, och utbetalningen af de tre tusen kronorna betecknade han som ett oerhördt lättsinnigt slöseri.

Alltså hade den beklagansvärda frun inte heller från detta håll skördat annat än förebråelser.

Men fabrikören fordrade också, att hon ofördröjligen skulle lämna Norrköping. Han kallade hennes vistelse där ett ypperligt tillfälle att begå ytterligare dumheter.

Hon borde alltså genast resa därifrån, eftersom hennes vistelse där endast bringade skada.

Sonens öde vore fabrikören fullkomligt likgiltigt Han för sin del tänkte inte alls bygga Evald en bro till återtåg.

Frun borde passa på och medfölja nästa tåg, eljes skulle han låta hämta henne. Själf hade han ej tid därtill, eftersom ju affärerna ginge framför allt annat.

Fru Zetterling packade alltså ihop och afreste framemot kvällen från staden.

Ända till det sista ögonblicket stred hon med sig själf. Borde hon inte ändå uppsöka sin son? Hon afstod emellertid härifrån, ty hon var allt för lifligt öfvertygad om Evalds fasthet.

Med sorg i hjärtat hade hon rest hemifrån, ännu sorgsnare återkom hon dit. —

Samma dag, på hvilken Lennmark blifvit förhörd, hade polisen begifvit sig ut till det hus, hvari Ekström och Evald fångat det där tvetydiga sällskapet.

Man fann dörren öppen, och i det rum, där nedgången till källaren fanns, visade sig ingenting anmärkningsvärdt.

I hela huset funnos ytterligare två rum och kök, men inte heller i något af dessa kunde man upptäcka något, som lämnade upplysning om sällskapets egentliga verksamhet.

Därför gick man naturligtvis med desto större ifver att genomleta källaren.

Vid första ögonkastet såg det inte heller här särskildt misstänkt ut. Men vid närmare undersökning fann man hemliga gömställen, och innehållet i dessa gaf vid handen, att det intångade sällskapet var en tjufliga.

Allt, hvad man fann, medtogs till staden.

I första rummet sysselsatte man sig nu med de båda häktade, som kunde sägas äga någon bildning, nämligen med Weidling och Paul Lindgren.

Med den senare blef man fort färdig. Hans förklaring, att han händelsevis lärt känna en person, som första gången fört honom till det där huset, att han bara af nyfikenhet gått dit och endast en helt kort tid varit bekant med de där människorna, tycktes öfverensstämma med sanningen.

Man tyckte sig kunna antaga, att han ej var invigd i tjufligans planer.

Annat var förhållandet med von Weidling. Han hade hittills gått och gällt för en förnäm man; hans papper, hvilkas äkthet var ställd utom allt tvifvel, bevisade ju riktigheten af hans påstående, att han var af fin familj.

Därför var han antagligen heller ingen vanlig simpel tjuf, och med tanken på, att han möjligen var själfva öfverhufvudet, tog man honom i skarpt förhör.

Hur föga trovärdig än hans förra uppgift var rörande det sätt, hvarpå han kommit in i det där huset, höll han likväl fast därvid.

Han bedyrade, det han endast blifvit lockad dit af sitt intresse för Ida, och han bestred hårdnackadt polisens påstående, att hans uppgifter icke kunde vara med sanningen öfverensstämmande.

Korteligen, man lyckades ej locka någonting ur tysken, fastän man var öfvertygad om, att just han skulle kunnat lämna viktiga upplysningar.

Förhöret med de öfriga bringade ingenting i dagen; men man visste ju förut, hvems andas barn de voro.

Det såg verkligen ut, som skulle polisen få ett styft arbete med att reda ut hela denna affär. Härtill kom, att äfven Sörensen blef indragen i den samma.

Det visade sig, att äfven han tillhörde tjufligan, och han tillstod själf utan omsvep detta faktum. Men rörande allt annat iakttog äfven han en envis tystnad.

Den största oklarhet rådde emellertid i fråga om Ida. Hon medgaf inte alls, att hon tillhörde något tjuffölje, och vägrade att lämna någon upplysning. Man erfor så godt som ingenting. Hon bara upprepade sitt påstående, att hon stämt möte med Paul Lindgren.

På Olgas öde hade ransakningen med förbrytarna icke stort inflytande.

Visserligen hade Paul Lindgrens uppgifter förlorat sitt värde, men de betydde ju heller inte mycket inför lagen. Han sade sig ha varit Olgas älskare; det påståendet skadade hennes rykte, men innebar ingenting lagstridigt.

Vidare hade han sagt, att han af Olga mottagit ungefär två hundra kronor; men det kunde inte bevisas, att dessa pengar på olagligt sätt kommit i flickans händer, om hon öfver hufvud innehaft och sedan skänkt Paul Lindgren dem, hvilket emellertid ingen vidare trodde.

Däremot kvarstod det faktum, att hon varit i förbindelse med Sörensen, ty han hade erkänt sig vara utprånglaren af den förfalskade checken, och han skulle väl icke ha aflagt en för sig själf så ofördelaktig bekännelse, om den icke varit med sanningen öfverensstämmande.

Följaktligen stannade Olga kvar i ransakningshäktet. Att Ida och Lennmark tubbat samtliga vittnen till falska uppgifter, det kunde ju icke bevisas.

Ida hade nog räknat ut det så bra, men hon hade icke alls tagit med i beräkningen det betänkliga spratt, som Olgas vänner nu spelat henne genom att beröfva henne själf och ett af hennes legda vittnen friheten.

Ekström hade uppnått sin afsikt: fru Walter var tills vidare dömd till overksamhet.

TJUGUFEMTE KAPITLET.

En vändpunkt.

Som vi redan nämnt, hade fru Zetterling mycket nedslagen återkommit till Stockholm.

Läsaren vet likaledes redan, att hon ej fick igen sina pengar af Lennmark; hon hade inte uppnått det allra ringaste i Norrköping.

Såsom man ju kunnat vänta sig, rönte hon från mannens sida ett högst ovänligt mottagande.

Hon anlände till hufvudstaden tidigt på morgonen. Fabrikören sof ännu och hade inte alls träffat några anstalter för att hämta sin fru från stationen.

Man träffades alltså först vid frukosten.

Just som fabrikören steg in, ropade han emot henne:

— Ack, så sorgligt oklokt du handlat, Elna. Det hade varit tio gånger bättre, om du ingen gång anträdt den resan. Det är mig alldeles obegripligt, hur du bara ännu en gång kunde inlåta dig på någon affär med denne Lennmark.

Han sade dessa ord i barsk och tillika hånfull ton, hvarigenom frun blef i icke ringa grad uppbragt.

Under hela resan hade hon varit mycket upprörd, hon kunde icke alls förlika sig med den tanken, att hon verkligen skulle för alltid ha förlorat sin son.

Dessutom var hon mycket upprörd öfver sin mans bref, och

följden af allt detta blef, att hon nu svarade sin man i verkligt vredesmod.

— Hva', utbrast hon, skulle jag kanske ha gjort som du och inte bekymrat mig om någonting annat än pengarna och affären? Jag tänker mera på Evald, och modershjärtat kan icke så lätt sätta sig öfver skilsmässan. Men det där förstår du inte, eljes kunde du icke så orättvist klandra mina bemödanden.

— Jag uppskattar dessa efter resultatet, svarade fabrikören kärft. Hvad har du uträttat? Ingenting, ingenting alls. Det stannar vid det, som jag föresatt mig. Och vi få nog äfven uppleſva den skammen, att han gifter sig med henne, när hon slipper ut från spinnhuset. Och då skulle jag fortfarande bekymra mig om den, hvilken man kan tilltro någonting sådant? Nej, aldrig i lifvet! Det blir så, som jag sagt: jag har numera ingen son, ingen arfvinge.

Fru Zetterling brast i gråt.

— Dina tårar tjäna till intet, sade fabrikören. Jag tycker för resten, att det nu kunde vara på tiden att hämta sig. Man måste förstå att foga sig i det oundvikliga. Jag måste ju bära den stora förlust, som oärliga biträden tillfogat mig, och det är sannerligen ingen småsak. Grina nu inte längre! Blygs för denna din malplacerade svaghet! Evald förtjänar det inte, och hädanefter talas det inte vidare om honom i mitt hus.

Fru Zetterling var ej i stånd att lugna sig. Häröfver blef fabrikören ännu mer förargad.

Mera för att pina sin hustru än för att uppnå något särskildt ändamål, förde han samtalet in på Lennnark.

— Hvad är det med den svindlaren? Kommer han igen snart? Jag vill ha honom i min närhet, ty det står inte alls rätt till med böckerna. Vi ha funnit mycket, som ej är förenligt med ett redbart handlingssätt. Att också kassören skulle gå och dränka sig! Men det var i alla fall inte på långt när så illa, som att hufvudboken försvunnit. Funnes bara den, så visste vi genast, hur mycket Lennmark belastat sitt samvete med.

Fabrikören gick omkring i rummet och brummade då och då några ord för sig själf, men såg inte alls vidare på sin fru.

Om en stund yttrade han åter:

— Din jämmer tar ju aldrig något slut. Det är verkligen

skada på den tid, som man tillbringar här. Men en sak råder jag dig ännu en gång till: skaffa igen pengarna, som du gifvit den skojaren Lennmark! På den karlen ha vi misstagit oss, så det förslår. Under en lång följd af år har jag i honom sett en trogen tjänare, men nu ser man, hur han burit sig åt. Denna fru Walter har jag aldrig kunnat med. Jag vågar också tryggt påstå, att den människan fördärfvat honom; ty förr var han helt annorlunda. Så går det, när man låter leda sig af fruntimmer och ger vika för dem. Däraf härrör sedan all ofärd. Och med din Evald skola vi uppleva precis det samma. Låt bara det där välsignade fruntimret komma ut ur fängelset igen, så skall han sedan få brådt att störta sig i elände. Åh, jag kan redan nu så lifligt föreställa mig, hur allt kommer att gå. Så snart spinnhusets portar öppna sig för jäntan, spatsera de arm i arm till prästen och låta sammanviga sig. Det blir giftermål af, om också ingen af dem har ett öre. Men sedan kommer nöden, och vi kunna få uppleva det, att vår son går från dörr till dörr och tigger. O, hvad jag är glad, för det jag helt och hållet frisagt mig från honom!

Fru Zetterling snyftade häftigt.

Men detta gick i mannens tycke för långt, det var mer, än han kunde uthärda; han aflägsnade sig och begaf sig direkt till sitt arbetsrum.

Fru Zetterling var ensam, men fick ingen ro. Den djupt bekymrade modern tänkte uteslutande på sin son.

Hennes åsikter voro himmelsvidt skilda från mannens. Hon kunde icke fatta det, att hennes Evald hädanefter skulle gälla som främling.

Hvad skulle det väl bli af honom? Hvad tänkte han nu ta sig till? Visserligen hade han lärt mycket, ganska mycket, men det hade ju ingen gång varit meningen, att han skulle lefva af de kunskaper, som han i elementarskola och vid universitet förvärfvat sig.

Fru Zetterling var djupt bedröfvad. Hon darrade vid tanken på, att hennes son kunde råka i elände och förtviflan. Hon visste mycket väl, att till och med den mest begåfvade ofta har svårt att finna någon dräglig anställning, och till en strid med nöden, med

näringsomsorgen hade Evald ej erhållit någon förberedelse. Han var ju en rik mans son.

Den grymt ängslade modern tänkte därpå, att hon väl rätteligen borde understödja sin son. Men hon visste, att han ej skulle ta emot något, och därför måste hon åter förkasta denna plan.

Oaflåtligt sysselsatte hon sig i tankarna därmed, på hvad sätt hon åter skulle närma sig honom, åter kunna vinna inflytande på hans framtid. Men hon kunde ej hitta på något därtill tjänligt medel.

Hennes man störde henne ej i hennes tankar. Han visade sig endast vid måltiderna och var då mycket ordkarg. Han hade endast sin affär i hufvudet. Det såg ut, som hade han redan hunnit helt och hållet utplåna minnet af sonen.

Äfven nästa natt blef för fru Zetterling sömnlös. När hon steg upp, var hon förskräckligt blek; men hon hade då åtminstone fattat ett beslut.

När mannen begifvit sig till sitt arbete, lämnade hon hemmet.

Hennes mål var denna gång den utom tullen belägna lilla stuga, som tillhörde Ekström.

Endast med stor självöfvervinnelse kunde hon besluta sig för att närma sig denna boning.

— Kanske är han åter här — kanske, mumlade hon. I annat fall får jag åtminstone veta, om han ännu är kvar i Norrköping, och hur länge han tänker stanna där.

Redan stod hon vid dörren, redan sträckte hon ut handen för att knacka på; men då hejdade hon sig.

— Skall jag göra det?

Hon drog sig åter bort från stugan med orden:

— Nej, jag kan det inte.

Snart stannade hon dock åter.

— Men jag måste — jag måste, tortfor hon.

Med en djup suck vände hon tillbaka och närmade sig åter med sänkt hufvud och darrande i hela kroppen boningshuset.

— Han har nog inte kommit tillbaka ännu, nej, säkerligen är han ännu ej här. O Evald, hvad har du inte pålagt din stackars mor!

— Hon stod åter invid ytterdörren, men hon var fortfarande lika obeslutsam.

Om någon gifvit akt på henne, skulle han i henne ha sett en sinnesrubbad person.

— Han är den ende, som förmår hjälpa, mumlade hon. Visserligen har jag svurit på att aldrig någonsin mera närma mig honom: men det måste nu i alla fall ske. Hvad gör icke modershjärtat! Och Evald är ju min ende son, mitt enda barn.

Hon bultade på dörren. Om en liten stund hördes steg där inne.

— Det är inte han, tänkte fru Zetterling och drog en suck af lättnad.

Märkvärdigt nog var hon glad, för det icke den man nu kom, som hon önskade tala med, och för hvars skull hon mödat sig den långa vägen.

En bondkvinna öppnade. Hon skötte nu Ekströms hem på fjärde eller femte året.

— Hvad önskar frun? frågade hon.

— Är herr Ekström hemma?

— Nej; han har rest bort.

— Han är alltså kvar i Norrköping?

— Ja.

— När kommer han igen?

— Därom vet jag ingenting; det är ännu inte alls bestämdt.

— Kan det alltså dröja en längre tid, innan han kommer tillbaka?

— Vet inte alls, snälla frun. Om frun säger mig sitt ärende, så ska' jag framföra det, så snart han kommer hem igen.

— Nej, nej.

Fru Zetterling ville nu gifva kvinnan en slant, men hon vägrade att ta emot den.

— Tackar så mycket, snälla frun. Men Ekström tillåter mig inte ta emot några gåfvor, och jag behöfver det heller inte, sade hon.

Hon drog sig fort tillbaka in i huset.

— Han stannar alltså kvar i Norrköping. Och jag kan inte komma dit. Hvad ska' jag ta mig till?

Långsamt gick fru Zetterling vidare.

— Att skrifva hjälper mig inte; jag kan inte göra det, jag måste tala, tala utförligt med honom, om jag ska' kunna tänka på

att bli fullt förstådd af honom. Skriftligen kan j g endast säga honom, att jag vill träffa honom, ingenting vidare.

Hon återvände hem.

Inte heller i dag bekymrade sig fabrikören mycket om henne. Vid middagsbordet var han tåordig; endast en kort anmärkning undföll honom rörande de senaste tilldragelserna, och den gällde återkräfvandet af de till Lennmark lämnade tre tusen kronorna.

Fru Zetterling invände:

— Jag tror inte, att han äger någonting. För resten kan jag inte uppträda offentligt mot honom och bringa vårt namn i förbindelse med en Paul Lindgrens. Hvad skulle man väl i så fall tänka om oss?

Fabrikören steg upp och gick sin väg. Det var hans svar.

Frun var åter igen öfverlämnad åt sig själf och sin sorg. Men i dag var det henne välkommet. Hon ämnade ju skrifva till Ekström, och därom borde hennes man ej få veta något.

Hon slog sig ned vid sitt skrifbord och fattade med darrande hand pennan.

Liksom förut, då hon sökt honom i hans hem, kunde man äfven nu i hennes drag läsa den själföfvervinnelse, som det kostade henne att skrifva till Ekström.

Hon gjorde det emellertid. På ett cirkladt sätt bad hon honom komma hem åtminstone för en dag, och det just den dag, då han erhölle hennes bref. Hon skulle då komma och uppsöka honom i hans hem. I alla händelser borde han skrifva till henne Hon väntade med all bestämdhet, att han ej skulle vägra uppfylla hennes bön.

Det brefvet bar hon själf till posten. Men ännu i sista ögonblicket tvekade hon att lämna det ifrån sig.

— Min Evald, hviskade hon, vore det inte för din skull, så skulle jag aldrig ha gjort det.

Mycket upprörd återvände hon hem.

Fabrikören arbetade ända till kvällen. Då kom han till sin fru och sade:

— Jag har fått underrättelse från Norrköping.

— Från hvem då? frågade frun med synbar bäfvan.

— Polisen har besvarat en telegrafisk förfrågan från mig angående Lennmark. Det kan omöjligen vara mig likgiltigt, om den

människan reser ut i vida världen och jag står där bedragen. Jag tänker lägga beslag på allt, som finnes i hans härvarande bostad. Han har bedragit mig, det är alldeles tydligt, han har gjort snygga affärer i kompani med den omkomne kassören. Polisen har nu åtminstone lugnat mig med den försäkran, att Lennmark ej får lämna Norrköping.

— Får han inte det för polisen?

— Hans älskvärda Ida tyckes äfven där ha invecklat honom i en rätt betänklig angelägenhet.

Fru Zetterling teg.

Den förre bokhållarens öde intresserade henne icke vidare, hon tänkte nu endast på sitt bref och dess verkan på mottagaren.

Ekström tillbringade numera större delen af sin tid hemma.

Tills vidare var ingenting annat att göra än att vänta.

Han skulle mycket gärna velat resa hem, eftersom vistelsen i Norrköping för närvarande tjänade till intet och dessutom var mycket kostsammare än att lefva där hemma.

Evald hade bedt honom stanna kvar åtminstone ett par dagar till, och härtill kom än ytterligare ett alldeles särskildt skäl i det intresse, som Ekström hyste för sin unge väns sträfvan efter en plats, som tryggade mot brist.

Det visade sig nu åter igen, att Evald var en alldeles särskildt anlagd, hjältemodig natur, och att hans mors farhågor, att han skulle duka under i striden för tillvaron voro ogrundade.

Säkerligen skulle mången sannt älskande man ha låtit sig nedtryckas däraf, om ett så vidrigt öde drabbat den älskade, som fallet nu var med Olga.

Den unga flickans belägenhet var i sanning sorglig, om icke rent af tröstlös, och under bittra känslor måste Evald tillstå för sig själf, att han nu ingenting kunde göra för att förbättra densamma.

Men han misströstade därför icke, och hur mycket än tanken på Olga sysselsatte honom, försummade han likväl ej att med all ifver sträfva efter någon sysselsättning.

Hans bemödanden tycktes skola krönas med framgång; man gaf honom hopp om att få anställning vid en tidning.

Man upptäckte fort i honom en mångsidig och högt begåfvad man; och Evald ägde i själfva verket en god stilistisk förmåga,

hvilken var så mycket mera värdefull, som han äfven ägde gedigna kunskaper i skilda grenar.

Inom få dagar skulle han inträda i redaktionen, och denna händelse ville Ekström invänta.

Evald skulle visserligen i början icke få så synnerligen stor lön. Man drog fördel af den omständigheten, att han aldrig förr arbetat i någon tidning, och han måste liksom hvarje nybörjare hålla till godo därmed.

Han hade emellertid all utsikt att snart få lönevillkoren förbättrade, och om han också icke ens då kunde göra den ringaste jämförelse med sin förra ställning, så var det likväl tillräckligt sörjdt för det dagliga brödet och möjligheten förefanns att sätta eget bo, om också ett mycket anspråkslöst sådant.

Mer ville icke Evald. Så snart Olgas oskuld blef erkänd och hon åter blef fri, ville han bjuda henne sitt hjärta och sin hand.

Några svårigheter kunde då icke gärna vidare ställa sig i vägen för hans hjärteönskan, och ägde han en gång Olga, så var ju den första och största fordran, som han ställde på lyckan, uppfylld.

Ekström gillade fullkomligt hans framtidsplaner, och det var alltså nu hufvudsakligen endast fråga om att kunna bevisa, det Sörensen bedragit vederbörande myndighet med en falsk bekännelse.

En regndiger eftermiddag i början af november kom Evald med glädjestrålande min hem till vännen och sade:

— jag har redan fått påökt. Det ser ju ut, som skulle ändå inte ödet bli så hårdhändt mot mig.

Ekström tryckte hans hand.

— Gud vare lof! sade han. Ni har nu en bra plats, och jag tror er vara karl till att sköta den.

— Det skall åtminstone inte komma att fattas god vilja.

— Ack, det vet jag ju. Ni har ju en mycket sträng uppfattning rörande alla plikter, och ni har nu dessutom en alldeles särskild orsak att ej sky någon ansträngning.

— Ack, om jag ändå redan vore så långt, att jag kunde träda fram till min älskade Olga och fråga henne, om hon vill bliſva min!

— Det behöfver ni väl inte vidare fråga, antar jag, ty svaret veta vi ju mycket väl. Jag skulle bara önska, att jag lika bra visste, hur man skulle kunna förmå den eländige Sörensen att ta tillbaka sin lögnaktiga bekännelse.

— Oupphörligt tänker jag därpå, men det ser ju ut som en omöjlighet. Om icke domarens personliga tvifvel och det intryck, som Olga gör, äro i stånd att fria henne, så kan man ju icke vänta sig en lycklig lösning af frågan. Jag döljer det ingalunda för mig, kære Ekström. Visserligen kommer *jag* att hålla fast vid min öfvertygelse, äfven om Olga skulle bli dömd; men kan hon också finna tröst däri, då nästan hela den öfriga mänskligheten kommer att i henne se en brottsling? O Gud, om jag ändå förmådde afvända en sådan orättvis dom, som ju måste bli rent af förkrossande!

— Vi ska' inte gå händelserna i förväg, sade Ekström. Det är onödigt att nu bråka sin hjärna därmed. Hon är oskyldig, och det är att hoppas, att äfven rättens ledamöter skola inse det. Om den där Sörensen kommer nog ytterligare åtskilligt i dagen; kanske visar det sig, att han velat dölja ett svårare brott genom att bekänna sig skyldig till ett ringare.

— En egendomlig förmodan, som ni här uttalar; men omöjligt är det inte

— Säkerligen inte, kære Evald.

Nu kom brefbäraren med ett bref till Ekström.

Som våra läsare redan veta, var det ingen lätt sak att komma denne man att häpna, och det är väl knappast troligt, att någon händelse skulle kunnat bringa honom ur fattningen; men nu såg han i alla fall en smula förvånad ut.

— Ett bref, som jag inte alls väntat mig, anmärkte han.

— Från hvem, kære vän? Jag hoppas, att ni icke upptar det illa, att jag frågar?

— Visst inte; men jag måste i alla fall tänka efter, om jag bör svara er eller ej.

Evald såg förvånad på honom.

— Jag vill ingalunda vara nyfiken, kære Ekström, sade han.

— Därför måste jag vara er tacksam. Det är nämligen bättre, om jag tiger.

Han gick fram till bordet, under det han bröt brefvet. Evald drog sig tillbaka och gick af och an i närheten af dörren.

Ekström läste brefvet; det var fort gjordt.

— Ursäkta, kære Evald, men det syntes mig nödvändigt att genast läsa. Jag vill nu också tala med er om innehållet i detta bref.

— Verkligen?

— Om det, som jag icke *kan* förtiga. Jag är nämligen tvungen att resa hem.

— Genast?

— Ja, i morgon måste jag vara i mitt hem.

— Har det då händt någonting särskildt hos er?

— Nej

— Det lugnar mig. Men jag beklagar mycket, att jag hädanefter ej har er hos mig.

— Jag kommer hit igen, ty jag inbillar mig, att min härvaro är nödvändig. Men för tillfället är det nödvändigare, att jag reser hem. Jag får besök, som jag ingalunda väntat.

— Om det bara är ett välkommet besök!

— Därtill kan jag hvarken säga ja eller nej; men sällsamt är det.

Mera talades ej om brefvets innehåll. Ekström stoppade på sig brefvet, och Evald hade ingen aning om, att det var från hans mor.

Man talade om Evalds plats och om processen, tills man åter måste skiljas.

Evald måste upp på redaktionen igen och fick alltså icke följa vännen till stationen.

Så snart han gått, tog Ekström åter fram brefvet.

— Han bör ej få veta, hvad som en gång händt. För något längre tillbaka i tiden, än han är gammal, stod jag högt, mycket högt i gunst och anseende hos henne; men det vardt slut med det, sedan hon blifvit fru Zetterling. Fröken Webel var en älskvärd flicka. Hvad hon förändrat sig!

Tankfull betraktade han brefvet.

— Då var jag tjugu år och hon aderton, fortfor han i sin monolog. Vi ha blifvit gamla, men minnet fortlefver så lifligt hos mig, att jag är frestad tro, att allt det där tilldrog sig i går. Många år lefde vi sedan i hvarandras närhet och voro likväl så fjärran från hvarandra, att man allmänt trodde, att jag aldrig förr sett fabrikörens fru. Till sist kom det emellertid i dagen, hvad vi så länge dolt, och då skildes jag. Hvarför jag för fem år sedan gick, det är ännu i dag för Evald en gåta, och det bör äfven hädanefter så förblifva. Hade jag nu sagt honom, att hon skref

till mig och begärde ett samtal, så skulle han ha återkommit till min förra förbindelse med henne, hvilken han ju med tämlig bestämdhet förmodar, ja, till och med måste vara säker på, emedan mitt senaste bref till henne skenbart verkade under. Det är bättre, att han ej får veta något, ja, det är bäst så.

Ekström vek åter ihop brefvet.

Därunder fortfor han i sin monolog:

— Måste ha känts ganska surt för henne att nödgas skrifva till mig, det var tydligen ett förtvifladt beslut. Hvad hon vill, det är lätt att tänka sig. Hon kan ej glömma sin son och vill påminna mig om mitt löfte att trots allt, som förefallit mellan oss, ej vara hennes ovän och ej såra henne, såvida jag kan underlåta det.

Han begaf sig nu ensam till järnvägsstationen.

Nästa morgon var han åter i sitt hem.

Fru Zetterling hade från honom mottagit två rader, i hvilka han endast upblyste om, att han skulle vara hemma på bestämd tid, men att han helst träffades på kvällen.

Med ångest och bäfvan hade hon motsett detta hans svar.

— Han kommer alltså ändå, mumlade hon med beklämdt hjärta. O, hvad jag är rädd för detta möte, som måste väcka till lif hela det förflutna! min korta lycka, min stora villfarelse och straffet därför, som jag nu redan burit så länge, som min Evald lefvat. Men det måste ske; jag gör det ju för min ende sons skull. —

När Ekström kom hem, berättade hans hjälpreda i hushållet genast om det fruntimmer, som i förgår varit där och frågat efter honom.

— Jag vet, jag vet. Hon kommer antagligen igen i kväll. För hennes skull reste jag hem.

— Jaså. Hon har alltså skrifvit till er?

— Ja.

Ekström slog sig ned och försjönk i tankar. Äfven han sysselsatte sig med det förflutna, äfven hos honom väckte fru Zetterlings förestående besök till lif en lång och betydelsefull rad af minnen.

Fabrikören hade denna eftermiddag bekymrat sig lika litet om sin fru som förut efter hennes återkomst från Norrköping. Men i skymningen kom han till henne.

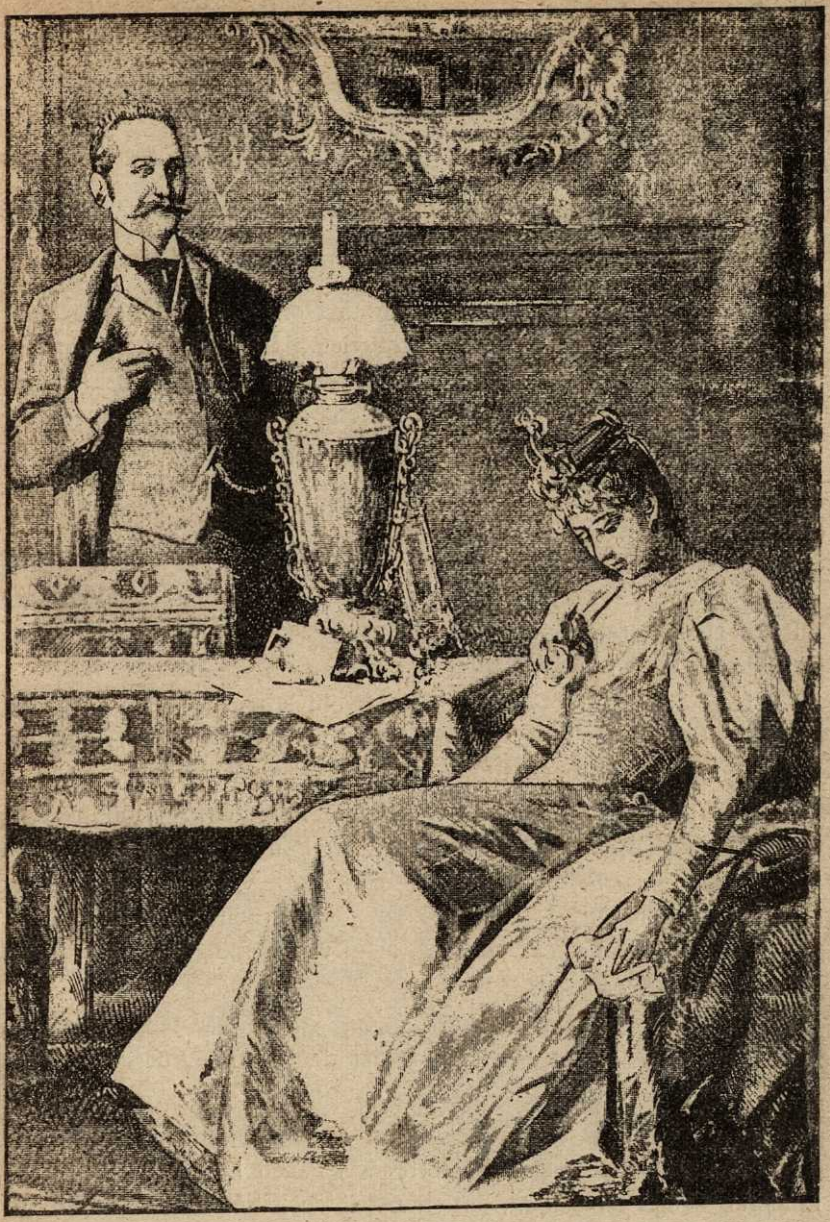

Fru Zetterling hade icke förmått hålla sig på benen. Hon satte sig och sänkte hufvudet mot barmen, under det Ekström talade.

Hon hade just då afslutat sin toalett.

— Ämnar du dig ut?

— Ja, Wilhelm.

— På besök?

— Ja.

— Jag ville bara tala om det för dig, att jag fått underrättelse om, att äfven Lennmark nu blifvit häktad.

Fru Zetterling vardt förskräckt.

— O Gud, då kommer han att tala om mig. Hvilken skam!

— Dig sker i så fall endast rättvisa. Den gången åsidosatte du helt och hållet din adelsstolthet. Eljes skulle du ej ha befattat dig med den af mig bortjagade karlen. Nå ja, *jag* har ingenting att skaffa med denna smutsiga historia, som ju ej är annat än en af dig iscensatt bestickning. Inte *jag*.

Fabrikören gick sin väg.

Med sin nyhet hade han hos sin fru injagat ny förskräckelse.

Försöket att skilja Evald från Olga, därigenom att en älskare till den senare framträdde, såg ju precis så ut, som hade fru Zetterling legt Paul Lindgren till den rolen.

Ingen kunde tro, att hon själf blifvit narrad, och att hon endast därför så lätt låtit lura sig, emedan hon med verklig lust hos Olga förutsatte någonting ohederligt.

Nu riktades hela hennes vrede mot Lennmark. Hon hade ju uttryckligen sagt, att hon ej ville, att Paul Lindgren skulle fara med osanning, och det hade Lennmark varit vittne till. Och han, som lefvat så många år i hennes hus, visste ju mycket väl, att hon hatade förtalet och endast ville veta verkligt bevisade fakta offentliggjorda.

Ja, Lennmark var en skurk, som endast så länge burit en hedersmans mask, emedan han under den samma kunnat bedraga sin principal.

Fru Zetterling fördjupade sig så i den förskräckliga föreställningen, att hennes senaste förbindelse med Lennmark och Paul Lindgren skulle bli bekant, att hon helt och hållet glömde, att det nu var hög tid att begifva sig i väg.

Plötsligt for hon upp ur sina tankar.

— Jag måste i väg.

Som en tjuf smög hon sig ut ur huset. Hon tyckte, att man måste se på henne, hur tungt belastad hon kände sig, hvilken ångest hon utstod.

Och hur förskräcklig var icke för henne tiden under den långa vägen! Ännu alltjämt uppreste sig hennes inre mot att tala med Ekström, att träda inför honom som bedjande.

Härtill sällade sig ångesten, att hon genom Lennmark kunde bli blottställd. Säkerligen var denne person, som hon senast bemött så ovänligt, nu äfven hänsynslös.

Darrande af sinnesrörelse uppnådde hon ändtligen målet för sin vandring.

Ekströms stuga var upplyst.

— Han är hemkommen. Han håller ju alltid ord, mumlade fru Zetterling.

Det fattades icke mycket i, att hon nu liksom vid sitt förra besök åter aflägsnat sig från stugan.

— Hvilken ryslig stund af kval och blygsel!

Beslutsamt bultade hon på dörren.

Bondkvinnan kom och öppnade. Så snart hon fick syn på den besökande, sade hon:

— God afton, frun! Herr Ekström väntar redan på er.

Med en djup suck steg fru Zetterling öfver tröskeln.

Den andra öppnade dörren till rummet, och Evalds mor stod ansikte mot ansikte med Ekström.

På nära nog ett kvarts sekel hade ingen af dessa båda uppsökt den andre.

— Simon! sade den inträdande lågmält.

Mannen bugade sig.

— Fru Zetterling!

— Som ni ser, har jag blifvit mitt löfte otrogen. Aldrig . . . jag skulle ju aldrig tala till er.

Ekström, i hvars drag ej visade sig den minsta sinnesrörelse, svarade lugnt:

— Tiderna förändras och vi med dem. Hvad för fru Zetterling till min ensamma boning?

— Jag behöfver väl inte säga er, att det är nödvändigheten, ja, jag kan till och med säga: nöden.

— Och då skulle jag kunna hjälpa?

— Kan icke ni, så kan ingen det. Men jag vågar icke förutsätta, att ni har lust därtill. Jag är icke längre Leonora Webel, som . . .

— Är död för mig, inföll Ekström och flyttade fram en stol åt den besökande.

Hon satte sig.

— Jag tackar er. Jag har föresatt mig att riskera allt och tala öppet med er, och det vill jag också göra.

— I alla händelser det ändamålsenligaste, sade han torrt.

— Ni är nu min olycklige sons bäste vän.

— Det har jag redan sedan lång tid tillbaka varit.

— Ni har stort inflytande öfver honom.

— Det torde nog stämma.

— Ni känner till allt, som inträffat, Simon?

— Jag antar åtminstone det.

— Evald har öfvergifvit mig.

— Emedan han blifvit bortvisad från föräldrahemmet!

— Han retade min man allt för mycket.

— Klandrar ni er son?

— Jag måste det.

— Och hvarför? Emedan han har en fast, verkligt manlig karaktär. Emedan han ej afstår från ett väsen, som är honom värdigt?

Fru Zetterling reste sig hastigt upp.

— Honom värdigt? En ficktjuf och förfalskares medbrottsling.

— Det förra är ej sannt, det är ett ondskans verk.

— Hvem kan påstå det?

— Jag.

— Och beviset?

— Innan jag i dag begaf mig hem från stationen, sammanträffade jag med föreståndarskan fru Jansson. Evald kom en gång i tillfälle att rädda ett af hennes barn från en säker död, och se'n dess gör hon allt för att visa sig tacksam mot honom. Jag sade henne, att Olga vore hans dyraste, och ledde samtalet in på den där ficktjufshistorien. Följden vardt, att hon för mig tillstod, att den arbeterska, som skulle ha blifvit bestulen, och som nu ej längre är kvar på fabriken, själf stoppat portmonnän i Olgas ficka. Så förhåller det sig med den stölden. Olga är på ett lysande sätt

rättfärdigad. Härför har hon att tacka Evalds hjältemod och mitt lyckade infall att tala till föreståndarskans samvete.

— Fru Zetterling hade icke förmått hålla sig på benen. Hon satte sig och sänkte hufvudet mot barmen, under det Ekström talade.

När han tystnade, såg hon med fuktig blick upp till honom.

— Jag måste medgifva, hvad ni säger, svarade hon. Men om också den flickan är rättfärdigad i ena afseendet, så är hon det dock ej i det andra.

— Vi få väl se, om vi vänta, svarade Ekström kallt. Jag är emellertid af den åsikten, att vi ej nu ha att samtala om Olga Willner. Ännu känner jag ju icke till den nöd, hvari nådig frun vänder sig till mig.

— Kalla mig inte så, Simon! Jag vill ej längre vara främmande för er. Låt mig bekänna, att jag begick ett stort, ett oerhördt missgrepp, när jag föredrog den rike fabkrikören framför . . .

— Jag trodde, att den saken tillhörde det redan för länge sedan flydda och glömda, inföll Ekström. Var det inte fru Zetterlings mening att tala om sin son?

Fru Zetterling steg åter upp.

— Simon, utbrast hon med darrande röst, jag ber, jag besvär er, säg mig, om ni kan vara min vän!

— Vän? Nej, min nådiga, det förmår jag inte. Men jag kan ge er den försäkran, att jag ej är er vedersakare, om jag ej *måste* vara det.

— Måste?

— Kanhända. Det beror på er själf. Men hvad hade ni egentligen för skäl att kalla hem mig från Norrköping?

— Jag . . . jo, jag ville be er återgifva mig min son. Ni kan det, ni ensamt.

— Återgifva? Det är uteslutande er mans sak. Må han öppna sina ögon och se såväl Evalds som Olgas företräden, och allt är fort ordnadt på ett för alla parter fullt tillfredsställande sätt.

— Simon, ingenting om *henne!* Hon är en hycklerska. I Norrköping försäkrade hon mig, att hon afstått från Evald; men hon fängslar honom ju med allt starkare band, med dämonisk makt. Det är hon, som grumlat hans klara blick, hon har i hans bröst

släckt barnakärlekens heliga eld. O, jag hatar denna flicka, ja, jag hatar henne. Ingenting alltså om henne, ingenting!

Ekström stod där med det största själslugn inför den af sinnesrörelse darrande frun.

— Hvad ni nu säger, det är till större delen oriktigt, svarade han kyligt. Olga har verkligen afstått, emedan hon är för anspråkslös för att tänka sig som er sonhustru, fastän jag för min del finner det vara en allt för långt drifven anspråkslöshet. Hon har alltså afstått, men Evald gör det ej, oaktadt hon begärt det af honom.

Fru Zetterling betäckte ansiktet med händerna.

Äfven nu förblef Ekström till det yttre mycket likgiltig, såsom man städse var van att se honom.

Efter en liten paus yttrade han:

— Vet nådig frun, jag tror visst, att vi äro på det klara med hvarandra, redan innan vi egentligen börjat tala. Af det, som ni hittills yttrat, har jag icke med bästa vilja kunnat sluta mig till, hvarför ni egentligen uppsökt mig. Men jag vet det i alla fall mycket väl. Ni begär af mig, att jag skall göra mitt inflytande gällande, så att Evald återvänder till föräldrahemmet och obetingadt ger efter i alla stycken.

Fru Zetterling lät händerna sjunka ned och yttrade med klanglös röst:

— Ja, det ville jag be er om.

— Det är är äfven för mig omöjligt att genomdrifva det, svarade Ekström. Denna pinsamma stund hade ni besparat er, om ni, i stället för att kalla mig, skrifvit till mig, hvad ni önskade. Men det är kanske bra mycket bra, att vi ännu en gång träffats.

Hon såg upp. Hennes ögon stodo fulla af tårar.

— Skulle det vara bra, Simon? Hvartill då? frågade hon.

Mannen svarade mycket lugnt:

— Åtminstone är det ju bra, att jag kan säga er, att det ej återstår er någonting annat än att ge vika för er son. Jag råder er därtill, af fullaste öfvertygelse råder jag er till att göra det.

Med darrande röst genmälte då den upprörda frun:

— Ni vet, att jag icke *kan* göra det, äfven om jag ville. Visserligen är det mig otänkbart, allt för otänkbart, för att jag skulle kunna göra mig förtrogen därmed, att erkänna den flickan som

sonhustru; men till och med om jag bringade min son detta stora offer, — min man skulle aldrig i lifvet följa mitt exempel.

— Så vidt jag känner honom, skulle det åtminstone bli mycket svårt att förmå honom därtill, svarade Ekström, men det återstår ingenting annat än detta: antingen fortfar det nu inträdda tillståndet, eller också upphäfves det genom obetingad eftergift från er sida. Ni misskänner er son, om ni tror, att han viker tillbaka på halfva vägen. Åh nej! Det sker inte, och den, som tänker ärligt, kan sannerligen heller inte råda honom till en sådan tillbakagång.

Fru Zetterling svepte bättre omkring sig kappan och närmade sig långsamt dörren.

— Jag ser nu, sade hon, att allt blifvit annorlunda. Ni är icke på min sida; och ni har rätt. Jag försyndade mig svårt mot er, Simon; nu är tiden, då ni kan göra ert inflytande gällande och öfva vedergällning.

När hon yttrat dessa ord, förändrades den eljes så lugne mannens drag. Det visade sig nu, att han ändå ej var så lugn, som ytan hittills visat.

— Om hämd kan hos mig aldrig bli tal, sade han, och hans röst darrade därvid en smula, inte om hämd. Jag lyder min öfvertygelse; endast den leder mig.

Han följde henne ända till tröskeln; där stannade hon.

— Farväl, Simon! sade hon lågmält. Kanske komma vi icke mera tillsamman, eller det förgår åter igen år, innan vi åter träffas.

— Det må vara! svarade Ekström. Farväl!

Båda betraktade hvarandra ett par ögonblick tigande. Sedan vände sig fru Zetterling fort om och lämnade hastigt huset.

Ekström vände tillbaka in i stugan, sänkte hufvudet och pressade hårdt ihop läpparna. Sedan kastade han åter upp hufvudet, skakade på sig och mumlade:

— Se så, nu är det öfver, nu är jag åter Simon Ekström, och nu går det åter igen på den gamla vanliga trallen.

Och med ett svagt leende på läpparna satte han sig ned vid bordet för att skrifva till Norrköping.

Fru Zetterlings besök hade dragit ut på tiden. Hon hade afsiktligt ej betjänat sig af någon vagn och icke heller tagit något sällskap med sig, emedan ingen borde få veta, hvem hennes besök gällde.

Det började redan skymma. En rädd känsla intog den ensamma vandrerskan på den ödsliga, folktomma landsvägen.

Darrande skyndade hon med snabba steg i väg mot staden. Ändtligen uppnådde hon den, och nu försvann rädslan, åtminstone delvis.

Den upprörda frun sökte komma hem så obemärkt som möjligt, och till slut var hon också så långt kommen.

Då hon steg in, upplyste man henne om, att fabrikören upprepade gånger frågat efter henne.

Han befann sig också i ett af hennes rum, och när hon steg in dit, kom han emot henne.

— Du har varit borta länge, tilltalade han henne. Jag hade inte tänkt det.

— Och inte jag, att du skulle vänta mig. Du kom ju till mig, innan jag gick ut, och jag frågade då, om jag kunde få aflägga ett besök. Du bejakade den frågan, och eftersom du ej sade någonting vidare, kunde jag ju icke veta, att du behöfde mig. Har det händt någonting särskildt här hemma?

— Inte alls. Men kanske ute i stället. Det vet väl emellertid du bättre än jag.

Frun var icke litet förvånad öfver dessa ordvändningar.

— Jag förstår dig inte, sade hon sårad. Tillåt, att jag tar utaf mig hatt och kappa!

Därmed gick hon in i sitt toalettrum.

Det hade för henne varit en oerhörd öfverraskning att höra sin man fälla ett yttrande, som lät förmoda, att han besjälades af en misstanke, som man aldrig förr kunnat märka hos honom.

Hur kunde väl det komma sig? Hur kunde han ha fallit på den tanken att tro, det hon just i dag bakom hans rygg företagit sig något, som hon måste hemlighålla för honom?

Hon tänkte härpå, medan hon bytte om dräkt. Ändtligen var hon färdig och begaf sig då åter in i det rum, där mannen kommit emot henne.

Han var ännu kvar där, och hans min var icke mindre dyster än förut.

— Ja, du stannade borta länge, Elna, sade han. Hvar har du egentligen varit?

Hon nämnde det namn, som först föll henne in, på en af de familjer, med hvilka de umgingos.

— Jaså, sade fabrikören med lurande blickar. Nå, det är bra.

Han tycktes icke vilja forska vidare i den saken. Sedan frågade han plötsligt:

— Har du ingenting gjort för att få igen pengarna af Lennmark?

Frun vardt icke litet förvånad öfver denna fråga.

— Jag antog, att jag nu stod där maktlös, sedan den mannen blifvit häktad, svarade hon. Jag förstår mig inte på, i hvad mån man kan och får sysselsätta sig med en ransakningsfånge, och för resten lägger jag saken i din hand, hvarför jag trodde, att du nu själf skulle taga de mått och steg, som öfver hufvud ännu återstå, för att få igen den summan eller en del däraf. Min tanke är, att Lennmark ingenting äger och därför heller inte är i stånd att godtgöra den skada, som han förorsakat.

Liksom alltid, så snart det gällde en penningfråga, var fabrikören äfven nu mycket kort om hufvudet. Det förargade honom grundligt, att hans fru gjort ett försök att genom Lennmarks förmedling åter fängsla sonen vid föräldrarna och för denna sin "moderliga inbillning", såsom han uttryckte sig, offrat en summa af tre tusen kronor.

Han yttrade bland annat:

— Jag kan icke nog ofta upprepa, hur oangenämt detta ditt galna påhitt berört mig. Icke nog med, att ovärdiga biträden förorsakat mig stora förluster, äfven du gör dig skyldig till en obetänksamhet utan like. O, jag skulle bara önska, att du blefve riktigt kompromitterande blottställd för denna din förbindelse med Lennmark.

— Men det drabbade ju i så fall äfven dig, Wilhelm, sade frun retad.

— Det är visserligen sannt. Jag tar det med i köpet. Men du förtjänar en sådan lektion, och den skall förmodligen göra god verkan.

På sådant sätt fortgick samtalet. Sedan satte man sig till bords, och under måltiden talades högst obetydligt. Därpå skildes de båda makarna för att tillbringa återstoden af aftonen hvar för sig.

Fru Zetterling drog en suck af lättnad, när fabrikören aflägsnade sig. Nu var hon åtminstone öfverlämnad åt sig själf. Hon kunde tänka på att söka lugn, hvaraf hon verkligen var i stort behof, ty denna dag hade för henne varit synnerligen svår.

Mötet med Ekström hade varit uppskakande, och resultatet af det samma var heller inte alls ägnadt att trösta.

Efter hvad hon kunde förstå af den mans ord, med hvilken hon etter så många års förlopp nödtvunget och med största självöfvervinnelse ännu en gång trädt i förbindese, var Evald räddningslöst förlorad för henne.

Ekström stod ju själf på den unge mannens sida. Han tycktes ha föresatt sig att af alla krafter stödja honom, och fru Zetterling kände blott allt för väl till den forne verkmästarens karaktär för att icke veta, att hans stöd och hjälp i alla angelägenheter vore af högt värde.

Det hade alltså varit förgäfves, att hon vändt sig till Ekström. Han hade kommit, han hade på hennes uppmaning lämnat Norrköping, men endast för att säga henne, att hon ej hade någonting alls att hoppas.

En dof förtviflan bemäktigade sig henne. Hon blef vacklande i allt det, hvarpå hon hittills så säkert trott.

Fru Zetterling hade fått en strängt religiös uppfostran och fasthöll fortfarande vid den öfvertygelse, som hon i ungdomen vunnit.

Hennes man var hårdhjärtad, men hon gillade hvarken det eller hans likgiltighet för allt högre. Hon var välgörande och människovänlig och skulle säkerligen aldrig ha förföljt eller oroat Olga, om Evald i tid åter frisagt sig från den flickan.

Men nu var fru Zetterling förbittrad på allt och alla, och emedan ett vidrigt öde tilldelat henne den hårda lotten, att hon förlorat sin son, att han vändt sig bort från henne, tviflade hon på Gud och hela världen.

TJUGUSJETTE KAPITLET.

Spionens hustru.

Vi återvända till Norrköping. Här satt i ett enkelt, men skapligt snyggt möbleradt rum ett halft dussin män tillsammans. De sågo alla så dystra och missnöjda ut.

Här återfinna vi den man, som vi redan en gång förut träffat tillsammans med von Weidling i dennes bostad i närheten af Stockholm.

Denne man, som då varit inbegripen i ett ifrigt och hemlighetsfullt samtal med tysken, bar namnet Keller, och det var han, som nu först tog till orda.

— Det kan nu inte hjälpas, sade han. Vi måste foga oss i ödets skickelse. Det var en obetänksamhet utan like, som förledde Weidling att i otid begifva sig till det hus, där han blef häktad. Det gäller nu att åter sätta honom i förbindelse med den yttre världen. Härför vill jag nu framlägga ett förslag.

Han tystnade.

Då tog en annan till ordet.

— Keller, sade denne, jag kan omöjligen gilla, hvad du nu säger. Jag för min del anser, att vi icke alls vidare böra bekymra oss om en sådan oduglig kamrat, som Weidling visat sig vara. Vi låta honom falla. Det är inte mödan värdt, att vi för hans skull göra några särskilda ansträngningar. Han skall inte förråda något, för det har han inte mod till, och allt, hvad han eljes gör,

och hvad som händer honom, det kan ju vara oss fullkomligt likgiltigt.

— Nej, invände Keller, så långt ha vi ännu ej kommit. Weidling har redan kostat oss alldeles för mycket, för att vi icke hädanefter skulle ta hans krafter i anspråk.

En tredje tog nu ordet och yttrade:

— Om dessa krafter ha vi ännu ingenting försport. Jag vet bara, att Weidling spelat herre på vår bekostnad, och det enda han uträttat är, att han i onödan rantade i väg till den där samlingslokalen och där lät öfverrumpla och fånga sig. Om det är en förtjänst, då är det verkligen inte svårt för oss att finna för våra syften dugliga personer; ty så mycket skulle väl nästan hvem som helst kunna uträtta.

— Det oaktadt, svarade Keller, anser jag icke, att vi få lämna Weidling ur räkningen. Om han gjort sig förtjänt af straff, så är det vår sak att ådöma honom det. Men skamligt och i strid med våra grundsatser vore det, om vi öfverlämnade honom åt dem, som berömma sig af att ha förpaktat rättvisan. Nej, det får ej ske. Han är vår kamrat, och endast vi få äga och utöfva makt öfver honom.

Åter igen lät en annan höra sig.

— Nå, utlät sig denne, så låt då höra ditt förslag, Keller! Vi få ju se, om det kan antagas.

— Jo, svarade Keller, jag kan tala om för er, att i samma stad, där Weidling sitter inom lås och bom, alltså här, befinner sig äfven den person, som bland alla lefvande varelser står honom närmast: hans hustru bor här i Norrkoping och har ett godt rykte om sig. Min plan är att sammanföra denna kvinna med Weidling och att vid det tillfället spela i hans händer en biljett, hvari vi underrätta honom om, hur han hädanefter bör förhålla sig.

— Han är inte värd en sådan tröst, han har inte gjort sig förtjänt af det, att vi vidare befatta oss med honom och därigenom möjligen själfva löpa fara att bli upptäckta, invände männen.

— Låt mig bara handla så, som jag vill! svarade Keller. Jag vet mycket väl, hvart jag syftar, och jag antar, att ingen betviflar min förmåga att på ett tillfredsställande sätt leda våra angelägenheter.

Hans ord tycktes här väga något, ty ingen sade honom emot.

— Ni gå alltså in på mitt förslag?

Då svarade en af de andra:

— Vi göra det, men endast med villkor, att ingen annan än du själf träder i förbindelse med kvinnan. Den uppgift, som du gifvit, må du också själf lösa.

— Jag vill göra det, förklarade Keller. Redan i dag uppsöker jag denna person, och med den kännedom om hennes karaktär, som jag redan äger, tar jag för gifvet, att hon för sina barns far skall göra allt, hvad man för henne förmår framställa såsom tjänande till hans sanna bästa.

— Är du säker på din sak, tag då genast itu därmed! sade männen. Men du ansvarar då också för, att vi ej komma att lida någon skada däraf.

Därmed var den saken afgjord, och om en stund skildes man åt.

Keller begaf sig till det hus, hvari den blinda fru Sara hade sin bostad.

Klockan var ungefär åtta på kvällen, när den äldsta flickan kom in till sin mor och rapporterade:

— Det är en främmande herre här, som vill tala med mamma.

Keller hade frågat efter fru Berger och föregifvit, att han hade något viktigt att säga henne.

Under för handen varande omständigheter kunde den blinda icke tro annat, än att man åter igen kom med någon förfrågan rörande Olga, och att den främmande herrn var sänd af polisen.

— Stig närmare, min herre! sade hon, ty af de tunga stegen slöt hon till, att främlingen redan var inne i rummet.

Han steg nu fram till bädden, satte sig där på en stol och kastade en blick på barnen.

— Vi ha någonting alldeles särskildt att tala med hvarandra om, sade han mycket tyst och på tyska språket. Jag skulle inte gärna vilja, att barnen vore närvarande. Kanske blir ni af det, som jag har att säga er, upprörd, och det är ju inte nödvändigt, att barnen se det. Också är er äldsta dotter redan så pass till åren, att hon möjligen skulle kunna uppfatta något af vårt samtal. Det är alltså bäst, att ni skickar ut barnen.

Den blinda tillsade nu dessa att gå ut i köket. Så skedde, och samtalet fortsattes.

Den besökande yttrade:

— Mitt namn är Keller, mer behöfver jag ej säga er. Jag vet, af hvad härkomst ni är, vet, att ni ej med rätta bär namnet Berger, vet slutligen, att ni är Fredrik von Weidlings maka.

Den blinda darrade och blef dödsblek.

— Hvarifrån kommer ni? Är ni någon myndighets representant.

Ett ironiskt leende lifvade Kellers drag.

— Ingalunda, svarade han. Representerar jag något, så är det motsatsen till det, som myndigheterna åsyfta. Jag sätter mig öfver deras bud och befallningar. Jag erkänner ingenting sådant, som man kallar lag. De personer, till hvilka jag hör, ha sina egna föreskrifter och lagar, hvilka ej ha någonting gemensamt med statens.

— Och hvad vill ni mig?

— Jag vet icke, fortfor Keller, om det är er bekant, att Fredrik här blifvit häktad tillika med en hel hop andra personer. Han sitter nu i ransakningshäktet, och jag har ålagt mig den uppgiften att förbättra hans öde. Härtill behöfver jag emellertid hjälp, och den tror jag mig bäst finna i den kvinna, som är hans maka. Säg, fru Weidling, vill ni åter närma er honom?

Den blinda teg.

— Jag känner till det förflutna, sade Keller, och jag vet mycket väl, hvad den mannen gällt för er. Jag väntar därföre, att ni sätter er öfver det förflutna och räcker honom en räddande hand, så att han kan återfå friheten.

Icke heller nu svarade den blinda; orörlig hvilade hon i bädden.

— Nå å, är det så svårt att besluta sig härför?

— Så är det, ljöd nu svaret. O, om jag ändå aldrig hört talas om ännu mindre träffat denne man, som grusat all min lycka, som gjordt mig till tiggerska, ja, för hvars trolöshets skull jag skulle ha gått under, om icke en obekant bringat mig räddning.

— Lämna åsido dessa betraktelser! inföll Keller. Hvad tjäna de till? Här är det bara fråga om ja eller nej, inte alls om någonting annat. Jag frågar er: vill ni, eller vill ni inte hjälpa den man, som är er make? Det är endast det, som intresserar mig, allt det

öfriga vet jag redan förut, jag är fullkomligt invigd i allt, hvad förut händt, och jag kan mycket väl uppskatta storleken af den skuld, som Fredrik von Weidling gent emot er belastat sig med. Omständigheterna bjuda mig emellertid att söka hjälpa honom. Jag kommer för detta ändamål till er; ni *kan* lämna denna hjälp, och jag hoppas, att ni också skall göra det.

— Och hvad begär ni då af mig? Hvad skulle jag egentligen göra?

— Jo, det är så enkelt, ni skall bara besöka Weidling i fängelset. Ni kan bevisa, att ni hör till honom, och man skall därför icke afslå er begäran att få tala med honom. Så vidt jag vet, är ert hälsotillstånd redan så tillfredsställande, att det tillåter er göra detta besök; och skulle det möjligen förorsaka er extra utgifter, så är jag villig att ikläda mig dem.

— Och om jag nu talar med honom, hvad vore därmed vunnet? frågade den blinda med darrande röst.

— Ganska mycket, svarade Keller. Ni skall därvid sticka till honom en biljett, och gör ni bara det, så torde han vara hjälpt, äfven om ni talar aldrig så litet med honom.

Den blinda ruskade på hufvudet.

— Jag kommer aldrig att vara med om något lagstridigt; ty efter hvad jag kan förstå, är det meningen, att jag skall i hemlighet sticka till Weidling en biljett. Men det skulle jag icke ens då inlåta mig på, om icke redan min blindhet hindrade mig därifrån; ty man lämnar mig säkerligen inte ensam med min man.

— Ni är en drömmerska, sade Keller. Jag har inte lust att med er diskutera frågan, hvad som är rätt eller orätt. Men det säger jag er, att om ni icke vill göra min vilja, hvartill jag hvarken kan eller vill tvinga er, så prisger ni er make icke endast åt skammen utan till och med åt döden.

— O min Gud! utropade den blinda förskräckt.

— Det är så, fortfor Keller. Om han icke befrias, innan ransakningen med honom fortsättes, är han förlorad. Men sedan skall jag också dra försorg om, att man nämner ert namn i samband med hans, och att hans skam äfven drabbar er och edra barn. Är det er likgiltigt, så må ni låta saken ha sin gilla gång! Tänker ni nu göra, hvad jag anmodat er om?

Den blinda gaf ej något svar.

Hon ryste för denne man. Hon trodde icke, att hon någonsin förr talat med honom, och det var henne följaktligen oförklarligt, hur han kunde påstå sig känna till hela hennes förflutna.

Efter en kort paus tog Keller åter till orda.

— Ni svarar mig inte? Nåväl, jag vill då bara ytterligare göra er uppmärksam därpå, att de svårigheter, om hvilka ni talar, inte alls förefinnas. Just för er är det allra lättast att trycka biljetten i Weidlings hand. Ty en blind misstänker man minst af alla för någonting sådant, det måste ni ju medge.

Den blinda gjorde en afvärjande rörelse.

Keller steg upp.

— Ni vill alltså prisgifva honom åt fördärfvet, öfverlämna honom åt bödeln? Är det er kärlek? Jag trodde, att den ännu ej var slocknad. Jag gjorde räkning därpå. Jag vet ju, att ni en gång yttrade, det denna kärlek aldrig skulle upphöra, hur mycket man än pröfvade den, skulle den dock alltid bestå profvet. Jag behöfver ju inte vidare tala därom, när det var, och efter hvilka händelser ni yttrade de orden. Men att det är så, det vet ni blott allt för väl, och ni förnekar det nog inte, det kan ni för resten icke göra, ty jag var närvarande, jag hörde det och såg, hur djupt rörd ni var. Den gången ljög ni ej, men ni misstog er kanske på er själf. Den man, som sårade er så djupt, har redan blifvit er likgiltig. Kanske är den skam er likaså, som nu icke endast faller på er utan äfven på edra barn. Nåväl, det må då så vara! Jag går. Nämn ej ett ord till någon om mitt besök; tig för er egen säkerhets skull!

— O Gud, min Gud, hvilken olycka kommer nu icke åter öfver mig! Jag trodde, att jag tömt lidandets kalk i bottnen, när man undandrog mig allt understöd och jag med mina stackars barn var prisgifven åt den rysligaste nöd. Och nu — nu skall jag bestå ett nytt hårdt prof?

Keller ville lämna rummet.

Han trodde, att han genom att tvärt afbryta samtalet ändå skulle uppnå sitt mål.

Och han misstog sig ej.

— Stanna! ropade den blinda med darrande röst efter honom.

Mannen vände sig om.

— Hvad vill ni?

— Tala vidare med er.

— Om hvad då?

— Säg mig, hvad den biljett skall innehålla, som jag skulle öfverlämna till min man!

— Ingenting annat än den försäkran, att han har vänner, att han ej är öfvergifven. Det skall skänka honom mod i hans nuvarande trångmål, och jag tror, att det är er skyldighet att bidraga härtill. Vi skola ej tillställa honom någon som helst underrättelse, som står i strid med den lag, till hvilken ni håller er.

— Nåväl, sade då den blinda, så må det då ske! Redan i morgon åker jag, ledsagad af mitt äldsta barn, till ransakningshäktet och anhåller där om att få tala med Weidling.

— Det skall blifva till stort gagn, i all synnerhet som ni också kan lämna upplysningar om hans föregående. Ni kan intyga, att han verkligen är en man af ädel börd. Naturligtvis tviflar nu polisen på det. Det sällskap, hvari man fann honom, var ej det bästa, och därför är det blott helt naturligt, att man misstror de uppgifter, som han lämnat om sig själf.

Keller tog fram ett papper och tillade:

— Se här, dessa få rader ska' ni lämna honom. Gör det, och det skall ej lända till er skada.

— Jag vill göra det, sade den blinda undergifvet. Var förvissad om, att jag, såvida jag bara är i stånd därtill, skall till Weidling framlämna edra försäkringar om vänskap!

— Det måste under alla omständigheter ske, sade Keller eftertryckligt. Vinnlägg er af alla krafter om att möjliggöra det! Kanske är också barnet i stånd att därvid vara er behjälpligt. Var i öfrigt mycket försiktig! Undvik att fråga något om ransakningen eller om de personer, som kallas Weidlings medbrottslingar. Om sådana saker får ni inte alls tala. Den polisman, som kommer att vara närvarande, tillåter ej sådant, och han skulle då göra ett tvärt slut på samtalet. Var alltså försiktig! Men så snart Weidling vidrör er hand, lämnar ni honom biljetten. Han skall nog förstå att gömma den. Mod bara! Och låt nu icke edra samvetsskrupler vinna något inflytande på ert löfte till mig!

Han fattade den blindas hand och tryckte i den det ifrågavarande papperet.

— Detta är biljetten; förvara den väl! sade han. För öfrigt

är den skrifven med tecken, som hvarken ni eller någon annan oinvigd är i stånd att tyda. Jag går nu. Farväl!

Keller aflägsnade sig nu verkligen.

Den blinda hade nog tänkt ställa ytterligare några frågor till honom, men mannen ansåg sig redan ha sagt henne alldeles tillräckligt och skyndade sig därför att komma ut ur huset.

Han återvände till den boning, hvari rådplägningen förut ägt rum. Här träffade han nu en af kamraterna, nämligen den, som där hade sin bostad.

— Jag antar, att min plan skall lyckas, sade Keller, så snart han stigit in. Jag har förmått Weidlings hustru att åter träda i förbindelse med honom.

— Nå ja, sade den andre, det kan ju hända, att det har någonting godt med sig, fast jag har svårt att tänka mig det.

— Hela vidden af det, som jag nu satt i verket, förmår jag heller inte öfverskåda. Men jag antar, att man redan känner mig länge nog för att medgifva, att jag ej företager något, hvars nytta jag icke med tämlig visshet förutser.

— Jag önskar dig ännu en gång all lycka, sade den andre.

— Jag förtjänar den. Kände du såsom jag till alla förhållanden, så skulle du säkerligen häpna öfver, hvad som redan är uppnått.

— Ja, svarade den andre, jag vet nog det, att skalden inte har så alldeles orätt, då han säger:

"Om man om någonting är förlägen,
Är alltid bäst att gå kjortelvägen."

— Så enkelt är det ändå inte, svarade Keller, rullade sig en cigarrett, kastade sig i en länstol och sträckte sig i den med synbart välbehag.

Den andre stod där med öfver bröstet korslagda armar och betraktade honom en liten stund.

Sedan utlät han sig:

— Hör du, Keller, det har förvånat mig, att inte den angelägenheten kom på tal under vår rådplägning i dag.

— Hvilken menar du?

— Märkvärdigt, att du icke själf tänker på det, som ligger så nära till hands.

Keller gjorde en grimas.

— Det är så många ting, som ligga nära till hands, sade han, och man kan verkligen inte alltid gissa, hvad en annan syftar på.

— Jo, fortfor den andre det har i förbigående upplysts om, att det var två män, som föranledde von Weidlings häktande. Jag tycker verkligen, att vi borde något mera sysselsätta oss med dessa båda män.

— Det tycker jag också, svarade Keller.

— Men du nämnde ingenting om den saken.

— Emedan vi hade så mycket annat att athandla.

— Så vidt jag vill minnas — och jag har ju redan länge tillhört förbundet — var ju hämden en af våra förnämsta lagparagrafer.

Keller böjde instämmande på hufvudet.

— Det ör visserligen sannt, svarade han, men därvid ha alltid vissa regler blifvit följda. Man har aldrig handlat brådstörtadt, och den bestämmelsen bör äfven i detta fall gälla.

— Alldeles riktigt, svarade den andre; men ännu har man icke alls fattat något beslut. Är det meningen, att Evald Zetterling och hans grofhuggare till kamrat ska' bli ostraffade?

— Ingalunda

— Skönt! Så må man då också göra något för att bestraffa dem!

— I behaglig tid skall det ske. Med Evald Zetterling är det ingen svårighet. Om denne unge handlingskraftige man är det bekant, att han med sin själs hela glöd älskar en vacker, men olycklig flicka. Han kan ej straffas kännbarare, ej skadas värre, än om vi undandraga honom föremålet för hans ömma låga.

— Det låter höra sig, svarade den andre, och det blixtrade till i hans ögon Hvar är flickan?

— För närvarande är hon för oss oåtkomlig. Hon är häktad och sitter under samma tak som Weidling.

Kellers kamrat skrattade.

— Unge herr Zetterling har alltså förälskat sig i en fånge, utlät han sig. Det låter ju riktigt sagovackert. Antagligen en oskyldig eller åtminstone en sådan, som till hvarje pris vill gälla för det?

— Det bekymrar mig föga, hur pass skyldig eller oskyldig hon är. Det är mig till och med alldeles likgiltigt. Jag vet bara,

att vi, antingen nu flickan blir dömd eller ej, passa på första bästa tillfälle att bortföra henne. Det är min plan.

— En fördömdt svår uppgift.

— Beror på omständigheterna, svarade Keller. Skulle flickan bli fri, och det är min önskan, då möter det inte något nämnvärdt hinder att realisera min plan. Kännbarare skulle unge Zetterling ej kunna träffas, än om han i den ljufva inbillningen att få i sina armar sluta sin för oskyldig förklarade och frikända älskling, för hvars skull han helt och hållet skilt sig från sina rika föräldrar, plötsligt står där ensam och i stället för henne famnar en skugga, ett intet. Det är min plan. Erkänn, att den låter helt romantisk!

— Om nu bara allt aflöper så, som du önskar! Men hur blir det med den där jättestarke karlen, som tog bugt på alla våra medhjälpare och gjorde det omöjligt för dem att rädda sig?

— Med den mannen är det ett egendomligt förhållande, svarade Keller. De personer, som umgås med honom, känna honom under namnet Simon Ekström. Jag vill icke vidare tala om hans föregående; men så mycket kan jag i alla fall säga dig, som att det är mycket svårt att ta itu med honom.

Den andre skrattade.

— Det hade du verkligen inte behöft upplysa mig om, sade han. För att veta det behöfs det bara, att man en enda gång helt flyktigt ser på den karlen. Hvar och en vet då genast, att det är svårt att ta itu med honom, åtminstone handgripligen.

— Du förstår mig inte rätt, sade Keller. Det är här inte fråga om hans oerhörda kroppsstyrka och hans orubbliga lugn utan om någonting helt annat.

— Och det skulle vara?

— Det är, som jag redan sagt, ett egendomligt förhållande med denne person. Jag kan bara säga, att vårt förbund icke så lätt bringas till att gå honom inpå lifvet.

Nu stod den andre där och såg dum ut.

— Det låter ju fördömdt hemlighetsfullt, menade han.

— Det låter så och är så också. Jag kan ej säga dig någonting närmare därom. Men nu har jag hvilat mig tillräckligt; nu ger jag mig åter i väg.

— Redan? Hvad är det då, som brådskar?

— Jag måste göra en liten visit.

— I dag?

— Ja visst.

Härvid hånskrattade Keller.

— Hvarthän alltså?

— Jag ämnar göra mig litet nogare underrättad om Evald Zetterlings förhållanden, och jag skulle dessutom vilja anställa en liten visitation i det hus, hvari Weidlings fru bor. Jag infinner mig där i morgon, medan hon är ute för att besöka sin man.

— Tänker du inträngа i hennes bostad?

— Just så, ljöd Kellers likgiltiga svar.

— Och hvarför?

— Af ett mycket enkelt skäl. Jag hoppas där finna vissa för mig intressanta papper. Skulle därvid tillfälle yppa sig att äfven medtaga en liten summa, så försmår jag ingalunda det. Visserligen hör jag icke till de medlemmar af vårt förbund, hvilkas speciella uppgift det är att utjämna olikheten i förmögenhetsförhållandena; men kan jag utan möda och risk deltaga i denna deras sträfvan, så gör jag det naturligtvis.

Han hade stigit upp och räckte nu kamraten handen.

— Farväl! sade han. Har du ingenting särskildt för dig i dag?

— Jag ligger på lur, ljöd svaret. Kanske inträffar något, som tar alla mina krafter i anspråk, kanske också inte. Som sagdt, jag ligger på lur och kan ej veta, hur länge jag måste stanna i det förborgade för att få korn på mitt offer.

— Det är i alla händelser en bekvämare affär än min, svarade Keller. Och nu, god natt! Plikten kallar.

Därmed skildes de åt.

Under det Keller, hvilken förut af Weidling fått uppbära den förebråelsen, att han var hänsynslös och icke fäste något afseende vid förhållandena, nu så mycket bekymrade sig om fången, var denne själf icke alls förberedd på, att det hemliga förbundet skulle antaga sig honom

Hur skulle han väl också kunnat göra räkning därpå? Keller hade ju, så ofta han talat med honom, gifvit sitt missnöje tillkänna och sagt honom, att han vore allt annat än nöjd med hans overksamhet, och att man komme att uppträda på helt annat sätt mot

honom, ifall han icke under den allra närmaste framtiden uträttade någonting reelt.

Weidling hade varit allvarsamt hotad med att icke endast förlora de rikliga medel, med hvilka förbundet försåg honom, utan till och med att falla offer för hämden.

Han hade nog försökt göra sig nyttig i det hemliga sällskapets tjänst; men han hade misslyckats, och för att freda sig, hade han sett sig nödsakad att mörda den detektiv, som fattat misstankar mot honom.

Men med det dådet hade han ju ej gagnat förbundet, hvarför han icke heller vågade göra räkning på, att man nu skulle antaga sig honom.

Och eftersom han blott allt för väl insåg sin egen vanmakt, var det ju ej så mycket att undra på, att han förlorade all tillförsikt och hoppet om bättre dagar.

Han fogade sig dock ej med stilla undergifvenhet i sitt öde, nej, det var förtviflan, den rena förtviflan, som nu behärskade honom.

I följd häraf var han mycket bråkig, och fångpersonalen hade mycket besvär med honom. Så snart man tog honom i förhör, höll han ett långt försvarstal och slöt med en skarp protest mot den behandling, som vederfarits honom.

Att sådant ej gagnade honom till något, det är ju självskrifvet. Han förorsakade bara därigenom mycken tidsförlust och mycken förargelse.

Och i själfva verket skadade han sig ju bara själf genom ett dylikt beteende.

Ju mer han protesterade, desto mindre hörde man på honom, och till sist tröttnade man på att förhöra honom och lät honom sitta, där han satt.

I öfrigt hade med afseende på fångarna, ingen nämnvärd förändring inträffat.

Weidling höll envist fast vid, att han, såsom han uttryckte sig, af sin kärlek till den "pikanta frun" förts till det där huset.

Ida fasthöll likaledes vid sitt påstående, att hon väntat sig ett galant äfventyr, och att hon ej kände någon af fångarna mer än Paul Lindgren.

Inte heller någon af de andra kunde förmås att afgifva en sanningsenlig bekännelse.

Under sådana omständigheter kom man ingen vart.

Som den enda anmärkningsvärda tilldragelsen i fråga om ransakningen måste Lennmarks häktande betecknas.

Denne hade råkat i omständigheter, i hvilka hederligare människor än han måste synas misstänkta.

Att börja med gaf undersökningen vid handen, att Lennmark ej ägde någon förmögenhet. Men det kunde ju ej tillräknas honom som brott, att han förut gifvit sig sken af att vara välbergad.

Hans intima och mångåriga förbindelse med Ida Walter gjorde honom misstänkt. Någon sysselsättning hade han heller inte; man gjorde sig alltså med fullt fog den frågan, hvad han nu egentligen lefde af.

Härtill kom ytterligare den omständigheten, att Paul Lindgren helt oförmodadt var nog älskvärd att förklara, det han af Lennmark mottagit penningar, emedan han gjort honom en tjänst, som rörde Olga Willner.

Paul Lindgren, som trodde sig genom denna vänskapstjänst skola förbättra sitt öde, berättade med en verkligt gripande liflighet och rörande öppenhjärtighet, hvad som händt.

I följd af alla dessa omständigheters sammanträffande ansåg man rådligast att taga Lennmark i fängsligt förvar.

Utslaget hade emellertid den omständigheten fällt, att fabrikör Wilhelm Zetterling skrifvit till Norrköpings-polisen och bedt den hålla ett vaksamt öga på hans förre bokhållare Lennmark, hvars bokföring vid närmare granskning visat betänkliga oegentligheter, och hvilken i medvetandet af detta faktum kanske kunde få lust att helt plötsligt resa utrikes på obestämd tid.

Fabrikören ville icke, att han skulle komma i tillfälle att realisera en sådan plan.

Eftersom han i sin skrifvelse till vederbörande uttalade sig i mycket skarpa ordalag om Lennmark, var det lätt förklarligt, att man såg f. d. bokhållarens personlighet i den betänkligaste dager och bestämde sig för att åtminstone tills vidare beröfva honom friheten.

Så alltså hade det kommit sig, att Wilhelm Zetterling kunnat

för sin fru berätta, att Lennmark verkligen blifvit häktad i Norrköping.

Man hade kallat Lennmark till inställelse i polisen, och när han infunnit sig, hade man helt kort upplyst honom om, att han vore häktad.

Han vardt storligen förbluffad och gjorde allt för att undgå det honom hotande ödet. Men alla hans försök i det fallet gagnade till intet. Hans förbindelse med Ida och fabrikörens misstanke hade fällt utslaget mot honom.

Lennmark insattes liksom Ida Walter och von Weidling i ransakningshäktet.

Han sammanblandades dock ej med de andra, ty så mycket hade man konstaterat, som att han ej stod i någon förbindelse till den där ligan, åtminstone icke annat än indirekt genom Idas person, och därom visste man ännu ingenting med visshet.

Så stodo sakerna, när vid nio-tiden på morgonen en droska stannade utanför ransakningshäktet.

En cirka tolfårig flicka hoppade ur och hjälpte en af sorg och lidanden i förtid åldrad kvinna att likaledes stiga ur vagnen.

Det var blinda Sara, som nu infann sig för att infria det löfte, som hon gifvit Keller.

Hon stödde sig på dottern och gick långsamt in i byggnaden. Hennes blotta uppträdande här väckte ett visst uppseende.

Den blinda hade ädla, vackra drag. Om också hennes hår hade grånat i förtid och bekymmer och sjukdom böjt gestalten, var Sara likväl en beaktansvärd företeelse.

Hon hade låtit klä' sig omsorgsfullt, och af hvarje hennes rörelse liksom af hela hennes uppträdande framgick, att hon tillhörde de bättre ståndet.

Flickan förde henne till en vaktkonstapel, och den blinda frågade honom, hvar den tyske adelsmannen von Weidling funnes, och hur hon skulle bete sig för att kunna få tala med honom.

Hon bad mannen hjälpa henne till rätta, och hon understödde denna sin bön med en dusör.

Vaktkonstapeln visade sig också tillmötesgående. Han vägledde den blinda till en kommissarie och uppmanade henne att till honom framföra sitt ärende.

Den blinda gjorde på polismannen ett djupt intryck. Långsamt gick han emot henne, fattade henne vid handen och förde henne till en stol. Sedan frågade han efter hennes ärende.

Flickan ställde sig bakom moderns stol och vågade knappt se upp.

Det stackars barnet hade ju blifvit uppfostradt i ensamheten och hade varit så godt som alldeles afskildt från världen.

Den blinda tog nu fram flera papper och bad kommissarien vara nog vänlig att ta del af innehållet i dem.

Mannen vek upp papperen, och hans drag återspeglade en liflig förvåning.

— Ni är alltså den häktade tyske adelsmannens maka? frågade han.

— Ja, det är jag, svarade kvinnan, och jag tror icke, att ni skall tvifla på dessa pappers äkthet.

Polismannen granskade dem ännu en gång mycket noga och sade sedan:

— Jag har ingen orsak till det. Efter hvad jag kan förstå, är det er önskan att träda i personlig förbindelse med den häktade.

Den tilltalade nickade.

— Kan jag inte få veta, hvarför han blifvit häktad?

— Några närmare upplysningar kan jag icke i sakens nuvarande outredda skick lämna, svarade polismannen. Men så mycket kan jag ju tala om, som att han anträffats i ett hus, i hvilket förbrytare haft sitt tillhåll. Dessa hade sina sammankomster i källaren, och där blefvo de upptäckta och hindrade från att fly af tvänne rättsinniga män. Er man kom först senare dit. Men man förmodade, att han stod i nära förbindelse med de där ljusskygga personerna, och därför blef äfven han tagen i förvar. Tyvärr har den förmodan sedan visat sig vara riktig. Vi kunna dock icke, innan allt blir fullt utredt, afgöra, om vi i Weidling ha att göra med ett slumpens skyldiga eller oskyldiga offer. Jag vill icke påstå, att han måste bli befunnen skyldig, jag vill ej beröfva er hoppet, att han åter kan bli frigifven.

Den blinda darrade, och hennes drag återspeglade smärta.

— Skall jag låta hämta hit honom? frågade kommissarien.

— Dröj ännu några ögonblick därmed! Jag är knappast i stånd till att nu sammanträffa med honom och höra hans röst.

— Säg då till, när ni vill, att jag ska' låta hämta honom! svarade mannen och återvände till bordet för att. återupptaga sitt arbete.

Den blindas hufvud sjönk tungt ned mot bröstet.

En liten stund rådde djup tystnad. Sedan upprepade kommissarien sin fråga, om han skulle låta hämta Weidling.

Nu svarade den blinda jakande.

En konstapel fick i uppdrag att hämta dit fången.

Weidling hade denna morgon åter igen varit mycket bråkig.

Han ville ovillkorligen tala med polischefen och påstod, att man måste underrätta tyska regeringens sändebud, på det att denne måtte komma i tillfälle att utverka hans frihet. Fortfarande bedyrade han, att han hölles fången utan någon som helst orsak, och han hotade både med det möjliga och omöjliga.

Det hade mellan honom och fångvaktaren uppstått en häftig ordväxling, ty Weidling ville äfven här spela herre och var allt annat än höflig.

Nu, sedan han åter blifvit ensam, rasade han.

Då öppnades dörren, och man ropade hans namn.

Han var af den tron, att hans uppträdande imponerat, och att man ej längre vågade motsätta sig hans fordran. Han följde också med, och det bar i väg dit, där han förut förhörts.

När hans vägvisare och vaktare stannade utanför dörren, ryckte Weidling upp denna för att stiga in.

I det samma fick han syn på blinda Sara och hennes barn.

Han bleknade och for baklänges.

Kommissarien närmade sig honom, fixerade honom skarpt och sade:

— Ni känner denna kvinna. Icke sannt?

Weidling hade fort åter hämtat sig. Han ruskade på hufvudet och tog på sig en frågande min.

— Nå-å, hvad säger ni?

— Jag känner inte denna kvinna.

Kommissarien vände sig till den senare.

— Vill ni vara god och ännu en gång lämna mig edra papper?

Med darrande hand gjorde den blinda det. Hon hade stigit upp och tog några steg framåt.

— Mamma, låt vara! bad barnet ängsligt.

— Jag kan ej annat.

Med dessa ord gick hon mot dörren, men Weidling vek tillbaka:

— Tålamod! sade polismannen till den blinda och fattade hennes hand.

Kvinnan var ett rot för den våldsammaste sinnesrörelse, hennes andhämtning var oregelbunden, och man kunde hvilket ögonblick som helst befara ett svimningsanfall.

Kommissarien sökte lugna henne. Sedan vände han sig åter till Weidling och sade:

— Läs detta papper!

Tysken gjorde så. Sedan lade han ifrån sig papperet och sökte dölja sin förbluffelse under ett leende. Hvad han nyss hållit i handen var ett af tyska regeringen utfärdadt pass samt ett intyg, att Fredrik von Weidling för en del år sedan blifvit i Berlin sammanvigd med Sara.

— Nå, hvad säger ni om det? frågade kommissarien tysken.

— Jag känner inte kvinnan här, och dessa papper angå inte alls mig, svarade den tilltalade i tämligen bestämd ton.

Kommissarien fixerade honom åter igen mycket skarpt.

— Är det påståendet sannt, sade han, så heter ni väl inte alls Fredrik von Weidling. På annat sätt kan jag ej förklara saken.

— Inte det? Kan inte en annan person ha precis samma namn? Vår släkt är mycket stor, och förnamnet Fredrik tyckes med förkärlek ha blifvit användt inom den samma. Min far och två syskonbarn heta så.

Kommissarien tog ett af papperen i handen och sade:

— Den här åsyftade Fredrik von Weidlings ålder tyckes stämma med er. Åtminstone har ni själf uppgifvit er vara så gammal. Är det också bara slump? Finnes en andra von Weidling, som är precis lika gammal?

— Det är mycket möjligt. Det kan ni nog få reda på, om ni vill göra er den mödan att forska. Själf känner jag inte alla mina släktingar.

Polismannen visste icke, hvad han skulle tänka och tro om saken. Han vände sig först af allt till den blinda med orden:

— Ni hör, hvad denne man säger. Hvad har ni att svara? Föreligger här verkligen ett misstag?

Kvinnan hade råkat i en pinsam belägenhet.

Hon visste, att hennes man var häktad. Kommissarien hade låtit hämta honom hit, men eftersom synsinnet fattades henne, kunde hon icke med fullkomlig bestämdhet påstå, att fången verkligen var hennes make.

Visserligen föreföll henne rösten välbekant, men eftersom den häktade fortfarande påstod, att han ej var hennes make, ej den man, som blifvit sammanvigd med henne, så tviflade hon åter och vacklade hit och dit i sin åsikt.

— Jag anser honom vara min man, sade hon dröjande. Men det fattas mig ögonens ljus för att kunna med bestämdhet afgöra det.

Åter igen såg polismannen på tysken.

Men då denne märkte, hvilket intryck hans djärfnet gjort på Sara, påstod han ännu bestämdare, att han ej var den, som åsyftades i vigselattesten.

— Herre, sade han, jag känner hvarken kvinnan eller barnet här. Möjligt är det ju, att en släkting till mig gift sig med människan. Jag för min del kan emellertid inte påminna mig, att jag någonsin förr sett eller haft med henne att göra.

— Fredrik! utropade nu den blinda, eftersom hon menade, att hörselsinnet väl icke kunde bedraga henne.

— Det är bra, sade mannen och lade armarna i kors öfver bröstet. Jag märker nu, att denna kvinna med rätta hör till dårhuset.

— Gå inte för långt! inföll kommissarien. Jag vill veta sanningen. Ni har uppfört er så tvedydigt, att man ej mera kan lita på edra ord. Det länder heller inte alls till er fördel, att ni förnekar allt, som man förehåller er.

Weidling fortfor:

— Man kan väl inte tvinga mig att säga, att jag är gift, när det inte är fallet. Det är ju i alla fall en något underlig begäran. Jag förstår inte alls, hur man kan ansätta mig på det viset.

— Var inte för storordig! sade kommissarien. Papperen här tala också. Och frun har ingen orsak att utge er för sin man, om hon icke trots er protest vore fullt och fast öfvertygad därom. Eller tror ni, att hon därmed fullföljer någon hemlig afsikt? Om icke, hvarför bestrider ni då ert förhållande till henne?

Weidling bibehöll sin förra ton.

— Det må finnas hur många papper som helst, så bevisar i alla fall inte något utaf dem, att jag är gift med denna kvinna. Det

föll mig, Gud ske lof, aldrig in att binda mig vid en kvinna, och den här skulle då minst af alla ha varit i min smak.

— Välj edra ord bättre! tillrättavisade honom kommissarien strängt.

— Så talar du alltså om mig, Fredrik, sade den blinda. O, det är du Låt mig inte återkomma till allt, som i det förflutna tilldragit sig mellan oss! Erkänn mig! Det är till ditt eget bästa.

Betoningen af de sista orden väckte Weidlings uppmärksamhet Han stod emellertid fast vid det, som han redan sagt.

— Jag kan endast upprepa, sade han, att jag ej känner denna kvinna, att jag anser henne vara sinnessjuk. Hon är hemma på dårhuset, och har inte herr kommissarien någonting annat att säga mig, så anhåller jag om att få aflägsna mig härifrån. Då sitter jag hellre i min cell, än jag disputerar med ett sådant fruntimmer.

Åter igen fick han en tillrättavisning för detta sitt yttrande.

Sedan frågade honom kommissarien ännu en gång, om han hölle fast vid sitt påstående att ej känna kvinnan.

Tysken framhärdade i sin tredska.

Då tröt kommissariens tålamod.

Han gaf befallning om, att tysken skulle föras bort, och så skedde genast.

Den blinda stod där med djup smärta målad i sina drag.

Kommissarien vände sig till henne, så snart Weidling lämnat rummet.

— Ni har sett, att här ingenting är att göra, sade han. Jag beklagar det mycket Om jag försöker trösta er, så sker det, emedan jag är öfvertygad om, att Weidling antagligen blir frikänd. Åtminstone är ej den möjligheten utesluten. Visserligen kommer här hans rikedom i betraktande, och ni behöfver helt visst ett stöd. Det vore också det enda, som kunde falla i vågskålen. Men inte ens det äro vi på det klara med. Vi veta ännu icke alls, om förmögenheten verkligen existerar, eller, om den nu verkligen är så stor, som det påstås, hvarifrån den kommit. Det återstår oss ingenting annat än att vända oss med förfrågningar till tyska myndigheter. Det är att hoppas, att vi på så vis få klart för oss, hur det förhåller sig med Weidlings föregående.

Den blinda uppmanade med låg röst flickan att leda ut henne.

Biljetten, som hon mottagit af Keller, kramade hon krampaktigt ihop i sin venstra hand.

Med skälfvande läppar tackade hon med några ord kommissarien för hans tillmötesgående. Sedan vacklade hon långsamt ut ur rummet, stödd på sin dotter.

Den blinda stod redan i begrepp att begifva sig hem igen.

Mötet med Weidling hade formligen förkrossat henne.

Det oaktadt var hos henne tacksamhetskänslan allt för stark, för att hon icke på detta ställe, där hon nu befann sig, skulle ha tänkt på Olga.

Den flickan hade blifvit henne så oändligt kär, och hon kände stor längtan efter att ännu en gång träffa henne.

Visserligen var hennes egen sorgliga belägenhet långt ifrån ägnad att skänka andra tröst, men hon ville i alla fall träffa Olga för att visa henne, att hon tänkte på henne.

Hon vände alltså om och framförde till kommissarien bönen att få se och tala med sin trogna sköterska.

Man villfor hennes önskan och lät hämta Olga.

Hade fru Sara nu kunnat se den vackra flickans lidande utseende, så skulle hon ha blifvit mycket bestört.

Olga skyndade emot henne, fattade hennes händer och tryckte dem häftigt.

Och med af tårar halfkväfd röst yttrade hon:

— O, hvad jag längtat efter er!

— Du vet, kära barn, svarade den blinda, hur svårt det är för mig att komma utom dörren. Men vid ett sådant tillfälle känner jag så mycket tyngre bördan af mitt sorgliga öde. O, det var icke alltid så. Äfven jag kunde en gång se mina kära och läsa i deras ögon.

Hon omfamnade Olga och kysste henne på pannan.

Flickan grät häftigt.

Snart rätade hon dock åter upp sig och sade;

— Kära, goda tant! Snart, snart hoppas jag få återvända till er. Inom kort måste ju mitt öde afgöras. Ni vet, att jag är oskyldig, och att man bara förtalat mig. Gud skall hjälpa mig, och en rättvis dom skall återgifva mig friheten. Af den allsmäktiges godhet väntar jag mig, att denna friande dom snart faller.

— Herren skall sörja för dig, svarade den blinda, han skall styrka dig. Måtte han gifva dig den kraft att tåligt uthärda, hvaraf du är i så stort behof! Tro och förtrösta endast på honom, ty han låter icke den komma på skam, hvilken betraktar honom som sitt högsta goda, som sitt säkraste fäste.

Ännu en gång omfamnade hon Olga; sedan skildes de åter.

Sara var mycket uppskakad. Lågmält sade hon till Olga, att hon nu ville söka komma hem igen, att hon knappast förmådde hålla sig på benen.

Olga blef alltså åter bortförd. Men hon kände sig tröstad, ty hon såg, att hon äfven i Sara hade en trofast väninna, och att hon, när förhållandena tillåto det, skulle finna en fristad hos henne.

För Olga var detta af ett ofantligt värde. Ty hvart skulle hon väl eljes ha tagit vägen, när hon åter blef fri?

Det var dock icke hennes mening att i längden stanna kvar i Norrköping. Hon gissade rätt, då hon antog, att hennes häktande där blifvit ett allmänt samtalsämne.

Bara den omständigheten, att man ställde henne i förbindelse med Ida Walter och dansken Sörensen, var nog för att hålla det allmänna intresset för henne vid makt. Härtill kom nu ytterligare, att hon var en högst ovanlig personlighet, en skönhet, hvars like man förgäfves sökte, åtminstone i Norrköping.

Hon ämnade alltså, så snart hon återfick friheten, lämna Norrköping och söka sin utkomst på annat håll.

Det var hennes föresats. Ack, när skulle hon väl komma i tillfälle att utföra den?

Ännu var allt så dunkelt, ännu kunde man ej med någon visshet förutse, hur för henne ödets tärningar skulle falla.

TJUGUSJUNDE KAPITLET.

En stötesten.

Sedan Ekström lämnat honom, lade sig Evald vinn om att med all ifver verka i två olika riktningar. Han bemödade sig redligen om att i sitt nya yrke prestera, hvad man fordrade af honom, och var sedan på annat håll lika verksam för att finna ett medel till att framkalla en afgörande vändning i Olgas öde.

Det hade redan de första dagarna af hans verksamhet i Norrköping lyckats honom att stifta bekantskaper och intressera personer, som kunde hjälpa honom att förbättra den älskade flickans belägenhet.

Hans sträfvan gick att börja med ut på att kunna utverka sig ett samtal med dansken Sörensen. Han ville tala till den mannens samvete och söka förmå honom att återtaga sina falska beskyllningar mot Olga.

Genom inflytelserika personers bemedling lyckades han också utverka sig tillåtelse att få tala med Sörensen.

Men han ville icke göra det, innan han inhämtat vännen Ekströms råd.

Därför skref han till denne, och Ekström svarade pr omgående.

Han gillade Evalds plan utan att inlåta sig på någon vidare kritik af den samma. Personligen var han icke af den åsikten, att Evald skulle uppnå något resultat.

Han såg i Sörensen en Idas och Lennmarks ståndaktige bundsförvandt, om han också icke kunde förstå verkliga sammanhanget.

Evald hade ännu ej erhållit vännens svar, då han blef kallad till redaktören, hvilken tillika var tidningens ägare. Denne mottog honom med mycket allvarsam uppsyn.

— Herr Zetterling, tog han till orda, jag har något att säga er, och jag hoppas, det ni skall inse, att jag ej talar till er i mitt utan framför allt i ert eget intresse.

Evald kunde omöjligen förklara denna inledning. Den tycktes ju peka på förmaning eller klander. Så mycket framgick ju af chefens allvarsamma min och eftertryckliga ton.

Den unge mannen kunde icke förstå detta; han hade ju hittills endast skördat erkännande för sina bemödanden. Voro möjligen hans kamraters afund och missunsamhet orsaken till chefens plötsliga ogunst?

Sådana orsaker förekomma ju öfver allt, där flera personer äro hänvisade till att i sin verksamhet täfla med hvarandra.

Men han visste å andra sidan, att han tillvunnit sig sina kollegers aktning, så långt detta öfver hufvud varit möjligt på så kort tid.

— Vill herr redaktören vara så god och låta fortsättning följa på inledningen? tog Evald till orda, då den andre teg. Jag skall gärna uppfylla hvarje önskan.

— Skönt, herr Zetterling, skönt! återtog då chefen, en redan till ålder kommen man. Det gör mig ondt, men jag kan icke underlåta att tala med er därom.

— Jag ber er öppet säga mig, hvad ni egentligen har emot mig.

— Jo, ser ni, jag har hört, att ni arbetar på att understödja en ransakningsstånge. Ni söker göra ert inflytande gällande för att förbättra en flickas öde, hvilken är anklagad för brott, för bedrägeri, eller åtminstone för delaktighet däri. Jag skulle också kunna nämna den flickans namn, men det vet ni ju. Jag frågar er nu, om det förhåller sig så? Jag vill ej fälla någon dom, inte ens till det hörda knyta några anmärkningar, innan ni själf förklarat er.

Evald blef ett rof för en liflig sinnesrörelse. Rodnad göt sig öfver hans ansikte, men till det yttre förblef han lugn.

— Herr redaktör, sade han, det är ett faktum, som jag ej kan bestrida. Jag intresserar mig för en ädel flicka, som genom ett vidrigt öde råkat i olycka. Detta intresse är sann, verklig kärlek. Jag tillstår det öppet och ärligt.

Redaktören ryckte på axlarna.

— Det är bra. Jag förstår nog unga människors känslor, ty jag har själf gjort liknande erfarenheter. Men ni borde i alla fall inte bry er om flickan, innan domstolen fällt sitt utslag och frikänt henne. Ni måste betänka, att er karrier därvid blir ifrågaställd.

— Min sträfvan går ut på att få flickan frikänd, svarade Evald. Förhållandena äro här så invecklade och motståndarna så verksamma. Om därför de få vänner, som möjligen ännu kunna hjälpa Olga, overksamma lägga armarna i kors, så kan hennes öde omöjligen ta en bättre vändning. Jag tviflar visserligen icke på, att man till sist måste frikänna henne, eftersom hon är oskyldig; men jag förmår ej uthärda det, om hon ännu längre måste sitta häktad.

— Den blinda kärleken talar så och är så ifrig, svarade chefen. Mig kan det ju vara tämligen likgiltigt, om flickan är skyldig eller oskyldig. Jag ville bara säga er det, att ni handlar obetänksamt, att ni ställer er egen person i en falsk dager i de kretsar, till hvilka ni är hänvisad, hvilka umgås med er. Och ni är nu en gång vår medarbetare, ni hör till oss. Därför kan ni heller icke förtänka mig det, om jag icke tillåter dylika förbindelser.

Evald brusade upp, men lade strax åter band på sig.

— Herr redaktören går för långt, sade han. Jag antar, att det ej är opassande, att man icke på förhand anser en person för brottslig, som ej af domstol blifvit förklarad därför. Hade domstol fällt det utslaget, då skulle jag erkänna, att ni, från allmän synpunkt sedt, hade rätt. Men tro mig, flickan är oskyldig. Det skall och måste komma i dagen.

Chefen teg.

— Det skulle göra mig ondt att förlora er kraft, slöt han efter en kort paus samtalet. Jag har sagt er min åsikt om saken, jag har varnat er. Tvingar ni mig det oaktadt att afskeda er, så blir det er ensak.

Han tog åter itu med en ofullbordad tidningsartikel och lät på så vis Evald förstå, att samtalet var slut.

Evald lämnade rummet. Det hade kostat på honom att ej svara hättigt.

Men just därför, emedan han höll fast vid Olga, emedan han ensam kände sig kallad att trygga hennes framtid och att skydda henne mot ett oblidt ödes vreda stormar, hade han tegat och gaf därigenom ett exempel på ädel självförvervinnelse.

Helt plötsligt hade alltså Evald, redan förut i en allt annat än afundsvärd belägenhet, här blifvit ställd inför ett nytt hinder.

Han behöfde nu så innerligen väl sin plats, han var ju helt och hållet beroende af den inkomsten.

Evald hade nu ingenting mer än sin lön; ty den lilla summa, som han haft med sig från föräldrahemmet, var i det allra närmaste slut. Därför måste han försöka behålla sin plats.

Det skulle äfven i ett annat afseende vara högst betänkligt, om han redan nu åter miste sin plats. Det vore ju ingen rekommendation. Gick det så galet, så var det ju en tillbakagång i stället för den nödvändiga motsatsen.

Men kunde han icke försörja sig själf, hur skulle han väl då kunna tänka på att äfven ta hand om Olga?

Här var alltså den största försiktighet af nöden.

Men just mot en sådan försiktig tillbakadragenhet uppreste sig hans innersta, heligaste känslor.

Skulle han verkligen träda tillbaka och afstå från att i handling medverka till en förbättring af Olgas öde, bara för att han eljes kunde förlora det honom långt ifrån rikligt tillmätta brödet.

Om han också icke strax åter erhöll plats . . . det var hans skyldighet att först återgifva Olga friheten, innan han tänkte på att trygga sig själf. Eller skulle han i första rummet tänka på sin egen existens?

Det var svårt, mycket svårt, att här bestämma sig, och just därför längtade Evald efter den bepröfvade vännen för att rådgöra med honom och rätta sig efter hans förslag.

Han vände sig alltså i bref till Ekström med bön om, att denne måtte komma till honom, och Ekström efterkom också genast hans uppmaning. Han handlade som vanligt med snabb beslutsamhet.

Äfven nu möttes Evald och Ekström i samma tanke. Dansken Sörensens person syntes dem vara af största vikt; att kunna bringa

honom därhän, att han uppdagade hela väfnaden af lögn och förtal, det var hufvudsaken.

När Ekström kom till Norrköping och där uppsökte sin vän, stod denne just färdig att gå upp på redaktionen Han följde honom dit.

Under vägen upprepade Evald för honom sitt samtal med redaktören, hvilket i sina följder hotade att draga ett så fult streck i räkningen för Evald.

— Hvad råder ni mig till? fortfor han sedan. Jag kan ju inte håna mina egna känslor och undandraga mig Olga. Skulle jag det göra, så vore hela mitt lif värdelöst. Nu kommer man att spionera på mig och söka bevisa, att jag fortfarande arbetar på Olgas räddning. Det finnes så mycken afund och missunsamhet hos folk, om jag också måste medgifva, att mina kolleger hittills varit mycket vänliga mot mig. Men man får nog inte ta allt för kontant.

— Ni har rätt, ni måste vara mycket försiktig. Jag råder er att åt mig öfverlämna allt, som rör Olga, i all synnerhet som jag nu stannar kvar någon tid här i Norrköping. Ni måste låtsa, som om ni icke alls vidare befattade er med den saken. Man skall icke kunna säga, att jag handlar på uppdrag af er, när jag försöker rädda Olga, alldenstund man vet, att jag redan förr stått hjälpande vid er sida. Jag hoppas kunna lyckligt afsluta det verk, som ni påbörjat.

Evald kunde icke riktigt förlika sig härmed.

— Det kommer att möta svårigheter för er att få träffa Sörensen. Jag däremot har på goda rekommendationer redan fått tillåtelse därtill. Men jag betviflar, att man skall nöja sig med det, om jag skickar en annan person i mitt ställe. Ni vet ju redan, hur ogärna man beviljar ett samtal med en häktad person.

— Men ett försök måste vi i alla fall göra. Kanske lyckas det. Jag vill ej underlåta något, som kan tjäna därtill.

— Och om det misslyckas?

— Det vore visserligen ledsamt nog, eftersom den skurkens bekännelse är så oundgängligen nödvändig. Men det är i alla fall bättre, att vi söka efter en annan utväg, än att ni för edra bemödanden mister er plats. Om se'n Olga blefve fri, hvad skulle det bli af det? Ni måste ju då skiljas, det återstode ju ingenting annat. Endast

då, ifall ni genast kan räcka henne er hand till äkta förbund, skall hon stanna, och ni båda skulle ha uppnått edra önskningars mål.

Evald suckade.

— O, hur aflägset torde icke ännu detta mål vara!

— Men det förekommer i det mänskliga lifvet ofta fall, som helt plötsligt föra oss nära det efterlängtade målet. Förhållandena kunna förändra sig. Jag talar ej om särskild tur, men tror heller inte, att ni alltjämt skall bli förföljd af ett vidrigt öde. Allt ska' väl inte misslyckas heller.

Den korta vägen var tillryggalagd.

De båda vännerna skildes åter. Ekström återvände till sin unge väns bostad.

Han hade till följd af Evalds upplysningar blifvit icke litet förstämd. Det fattades icke mer i all denna förvirring, än att Evald nu förlorade den plats, som han alldeles nyss erhållit.

Evald kom på middagen hem och upplyste vännen om, att han bedt sig fri en timme på eftermiddagen. Han ville följa med honom till vederbörande och be, att man måtte låta rekommendationerna för honom äfven gälla för Ekström.

— Det synes mig betänkligt, menade Ekström. Låt mig då hellre få med mig ett bref, men följ inte själf med dit! Att jag hade en skrifvelse med mig, det skall man väl ej få veta i vidare kretsar. Men ser man oss gå tillsammans till polisen, så kommer det ofelbart att genast heta, att ni helt enkelt slagit redaktörens förmaning i vädret.

Endast högst ogärna fogade sig Evald i denna vännens fordran. Hvad den senare betonade som nödvändigt att ta hänsyn till, det syntes honom gränslöst tryckande.

Han, den rike mannens son, hade ju hittills icke alls vetat af sådana inskränkningar i sin handlingsfrihet, och därför var det ju heller inte alls att undra på, att han nu satte sig upp däremot. Icke van att räkna med sådana småaktiga synpunkter, gjorde medvetandet om beroende, som just nu särskildt märkbart framträdde, på honom ett synnerligen djupt intryck.

För det dagliga brödets skull fick han alltså icke offentligen visa sin kärlek till Olga; han måste i det förborgade verka för henne, och det syntes honom förnedrande, det syntes honom nesligt.

— Det är en pina, utbrast han, att i så viktiga ting nödgas hålla sig undan. Hur högt jag än värderar er, käre Ekström, hur mycket jag än tycker om er, så måste jag dock säga, att det är med en känsla af blygsel, som jag tänker på, att jag måste öfverlämna arbetet åt er, och att jag själf ingenting kan göra för Olga.

— Där ser man åter igen ungdomsfantasien, svarade den tilltalade. Nu påstår ni, att ni ingenting uträttar, och då har ni träffat alla förberedelser, som göra det möjligt för mig att å min sida prestera något. Ni sväfvar alltså i villfarelse, då ni underskattar er egen verksamhet. Låt er nu nöja med det och öfverlämna lugnt resten åt mig!

De gjorde nu sällskap. På något afstånd från Ekströms mål skildes Evald från honom.

Ekström begaf sig direkt till polismästaren. Af honom blef han mottagen med icke så synnerligen vänskapliga blickar.

— Hvad vill ni nu igen? sporde polismannen.

— Förlåt, svarade Ekström, men jag känner ett moraliskt behof af att en gång tala till den förstockade syndaren Sörensens samvete. Stora förändringar ha inträffat efter min senaste vistelse i Norrköping. För öfrigt är jag en person, som redan gjort vederbörande afsevärda tjänster, och därför förtiänar jag väl, att man tar någon hänsyn till mig.

— Och ni vill tala med den häktade Sörensen?

— Just så. Det måste nu ändtligen bli slut på detta pinande af den stackars oskyldiga flickan. Jag påstår, att den spetsbofven gifvit sig ut för förfalskare, bara för att han här sitter i säkerhet, och emedan han där ute i friheten har att frukta sina kamrater. På annat sätt kan man ej förklara hans beteende?

Polismannen invände:

— Ni tyckes här ha glömt den viktigaste omständigheten. Han har inte angifvit sig själf utan tillfördes oss genom Lennmarks förmedling.

— Tillåt mig den anmärkningen, att allt detta ser ut som en öfverenskommelse! sade Ekström. Lennmark, som ju också är en spetsbof, burade man nog in något för sent.

— Visste ni det, så borde ni ha sagt det förut, menade polismannen.

— Herre Gud, utbrast Ekström, jag kan väl inte befatta mig med världens alla bofvar på en gång heller. Något har jag ju redan uträttat genom att lämna en hel liga i rättvisans händer. Om jag inte missminner mig, har jag ställt fjorton eller femton man till ert förfogande. Ni har väl knappast någon underordnad, som presterat maken på så kort tid.

— Det oaktadt vet jag inte alls, hur ni kan ha kommit på den idén att vilja tala med Sörensen, sade polismästaren förargad. Hvad hans förstockelse beträffar, så är det nog inte så farligt med den, eftersom han ju bekänt allt möjligt.

— Ja, men bara inte sanningen, svarade Ekström. Pratat har han nog, men det har alltsammans varit lögn.

Polismästaren ville icke vara med om att uppfylla Ekströms önskan.

Denne åberopade sig nu på, att han komme som unge Zetterlings ställföreträdare, hvilken af affärshänsyn vore förhindrad att själf infinna sig, och omnämnde äfven Evalds rekommendation.

Inte heller det ville göra riktig verkan, men Ekström visade sitt tålamod och sin enträgenhet i det vackraste ljus, han gaf sig ej, innan polismästaren förargad yttrade:

— Nåväl, bara för att bli af med er, vill jag bevilja er ett kort samtal. Men det får inte bli några långa historier, för min tid är dyrbarare än så, och ni vet ju, att jag måste åhöra allt, hvad ni talar med den häktade.

— Jag beklagar på det lifligaste, att herr polismästarens yrke har sådana obehagligheter med sig, svarade Ekström. Tro mig, jag längtar heller inte så värst efter Sörensens bekantskap, men det är nödvändigt, att jag sätter mig i förbindelse med honom för att kunna förhjälpa oskulden till seger. Ödet spelar mig ibland det sprattet, att påtvinga mig vänner af något underlig art.

Polismästaren ringde och tillsade en inträdande konstapel att hämta dansken Sörensen.

Ekström hade alltså lyckats få sin anhållan beviljad.

Han intog nu en stram hållning och såg mycket allvarsam ut.

— Jag måste imponera på honom, tänkte han för sig själf och såg i en liten spegel, som hängde midt emot honom. Skada bara, att jag nu inte har min käpp med mig, ty då vore min auktoritet tvärt oantastlig.

Han måste ge sig till tåls en stund.

Ändtligen infördes fången.

Ekström betraktade honom uppmärksamt, men sade ingenting, utan afvaktade polismästarens inledande ord.

Denne yttrade till den med trotsig min inför honom stående förbrytaren:

— Herrn här vill tala med er. Känner ni honom?

— Nej.

Nu tog Ekström till orda.

— Mitt namn är Simon Ekström, sade han Jag är en vän till den olyckliga Olga Willner och traktar af alla krafter efter att understödja vederbörande i deras sträfvan att finna sanningen. Jag anser Olga vara fullkomligt oskyldig och geringenting för de vittnen, som anskaffats af Carl Lenrmark, hvilken ju själf ej är någon hederlig människa.

Sörensen ryckte på axlarna.

— Jag för min del anser, sade han, att dessa vittnens uppträdande varit fullkomligt öfverflödigt. Jag själf har ju upplyst polisen om förhållandet mellan mig och Olga Willner. Det ensamt är ju nog, eftersom jag ju ej kan ha någon fördel af dessa mina uppgifter om flickan.

— Och ändå har ni inte talat sanning. Det är otänkbart, att Olga Willner skulle ha begifvit sig till fabrikör Zetterlings kontor på den af er uppgifna tiden.

Hånleende upprepade Sörensen ordet:

— Otänkbart?

— Ja. Jag skall förklara det, herr polismästare.

— Låt höra!

— Jag talar helt öppet om saker, hvilka Olga Willner af lätt förklarlig finkänslighet drar sig för att vidröra. Det är fabrikör Zetterlings son Evald, som älskar denna flicka, och hon besvarar hans kärlek. Eftersom den unge mannens föräldrar inte alls ville veta af en förening mellan honom och den fattiga, men vackra och dygderika fabriksflickan, så blandade sig fru Zetterling i saken och skiljde flickan från fabriken. Hon uppmanade henne att sluta arbetet där, och flickan visste mycket väl, hvarför det skedde. Jag frågar nu: är det, då Olga efterkom uppmaningen, tänkbart, att hon, alldenstund det redan kommit till förklaring mellan henne och Evald, uppehöll

sig inom fabriksområdet? Skulle hon inte därmed ha hånat sin egen känsla? Och hvad hade hon för resten där att göra? Allt detta är följaktligen lika väl lögn som beskyllningen för stöld, hvilken visade sig vara en komplott mot henne. Jag antar, att herr polismästaren åtminstone icke skall finna det osannolikt, att en ärbar flicka, på hvars föregående icke hvilar den minsta skugga, höll sig fjärran från det hus, hvarifrån hon blifvit bortvisad, och att Sörensens uppgifter om ett gemensamt besök på kontoret äro att hänföra till lögnens rike.

Ekström hade blifvit mycket ifrig. Sörensen däremot förblef lugn och kall.

— Ni talar som en advokat, anmärkte han försmädligt. Men ni skall därför ej lyckas prata bort verkan af min uppriktiga bekännelse, som är er så mycket i vägen.

Nu tog polismannen åter till orda:

— Hvad herr Ekström här säger oss, är mycket beaktansvärdt. Det stämmer nog, att Olga Willner hittills gällt för en flicka med en alldeles utmärkt karaktär. Vi ha här ett intyg från den tyvärr så sorgligt omkomne detektiven Spets, och i det intyget får den anklagade de amplaste loford. Därför uppmanar jag er, Sörensen, att rätta edra uppgifter, ifall de icke äro i fullkomlig öfverensstämmelse med sanningen.

Ekström betraktade oafvändt Sörensen, men denne förändrade ej en min.

— Tala! befalde polismästaren.

— Det förhåller sig alltsammans så, som det står i protokollet.

— Då inföll Ekström ifrigt:

— Tillåt mig fästa uppmärksamheten på, att ingen människa i hufvudstaden tyckes känna Sörensen. Jag har frågat en mängd personer på fabriken och för dem noga beskrifvit honom, men ingen kan erinra sig någonsin ha sett honom. Det är ju högst märkvärdigt, att ingen känner honom mer än Lennmark, denne tvifvelaktige person, och den drunknade eller dränkte kassören, som man inte vidare kan fråga. Jag undrar just, om Sörensen kan uppge en enda person i hufvudstaden, som känner honom, och som kan intyga, att han vid ifrågavarande tillfälle verkligen var där.

— Jag uppehöll mig knappast tjugufyra timmar i Stockholm, invände förbrytaren.

— Må vara; men inte heller under den tiden såg er någon trovärdig människa. Hufvudstadspolisen känner er ej, och inte heller kan man på fabriken finna något vittne. De, som Lennmark anskaffade, ha ej varit anställda hos Zetterling, och ingen, som hade att göra på fabriken, såg ifrågavarande dag Olga Willner där i närheten, ännu mindre inom fabriksområdet.

Åter igen ryckte Sörensen på axlarna.

— Jag håller fast vid mina uppgifter, förklarade han.

— Och jag vet mycket väl, hvarför ni det gör.

— Nå-å? frågade dansken fräckt.

— Jag vill säga herr polismästaren det, men inte i er närvaro.

Sörensen drog sig tillbaka mot dörren.

— Det är ju ingen idé med att längre fortsätta detta samtal, anmärkte polismästaren och kallade medelst en ringning in den, som skulle återföra fången till hans cell.

Ekström hade ingenting att däremot invända.

Men Sörensen hade knappast hunnit utom dörren, innan han sade:

— Herr polismästare, denne person är bara glad, att han har allting fritt här. Han känner sig inte säker där ute i friheten, ty han tyckes ha råkat i delo med sina kamrater, så att de nu försöka komma åt honom. Häraf kommer det sig, att han pådiktat sig själf ett brott, och att han inblandat den stackars flickan däri. Men att hon är oskyldig, det är ju alldeles tydligt och . . .

— Nu måste jag påpeka en motsägelse i edra påståenden, herr Ekström, inföll polismästaren. Ni säger, att Sörensen är rädd för sina kamrater, att han velat skydda sig för deras mordiska angrepp och därför tagit sin tillflykt hit. Men för att komma inom lås och bom hade han bara behöft säga, att han med vett och vilja utprånglat den falska anvisningen. Någon medbrottsling behöfde han inte alls. Det kommer ej att i någon nämnvärd mån inverka på hans straff, om flickan varit med om bedrägeriet eller ej. På hvad sätt vill ni förklara denna motsägelse?

— Har jag rätt i den ena delen, så har jag också snart förklarat den andra. Sörensen lät genom Lennmark fånga sig, emedan det kom honom väl till pass att bli häktad. Lennmark betjänade sig af tillfället. Möjligen intalade honom Ida Walter att angifva Olga som medbrottsling. Man ville inte hämnas på flickan utan

på Evald Zetterling. Man visste, att han älskar Olga, och man hade skäl att vara rasande på honom?

— Hvarför?

— Jo, Evald var den förste, som framkastade den beskyllningen, att det ej stod rätt till med Lennmarks boktöring. Naturligtvis kunde chefens hotelse och det väntade straffet icke vara Lennmark likgiltiga. Han intogs därför af hat till Evald och sökte hämnas på honom genom att stämpla flickan som förbryterska.

— Vi skola beakta dessa edra uppgifter och antaganden. Vi skola ej underlåta något för att rätt snart få full klarhet i det, som rör fången Olga Willner.

Ekström aflägsnade sig.

Han hade ingen orsak att vara missnöjd med resultatet. Hans ord hade tagits ad notam, och därför hoppades han nu med större tillförsikt att snart få se Olga lämna det sorgens och skammens hus, hvari hon nu satt inspärrad.

Det led redan mot kvällen, när han kom tillbaka. Evald hade ännu ej slutat sitt arbete för dagen. Ekström förblef alltså tills vidare ensam.

Men så snart Evald blef fri för dagen, skyndade han hem.

Hastigt och ifrigt frågade han vännen om resultatet af dennes besök hos polismästaren.

Ekström berättade utförligt, hur det aflupit och anknöt därtill de tröstande orden:

— Se nu bara till, att ni får behålla er plats! Blir Olga fri, så länder förbindelsen med henne er till den största heder.

Ekström förteg ingenting för Evald och upplyste alltså äfven om, att han i polisen måste tala om hans och Olgas kärlek till hvarandra.

— Just det kan bli afgörande, tillade han. Man måste helt naturligt bedöma Olga efter hennes föregående lif. Den skugga, som fickstöldshistorien kastade på henne, har måst vika. Ingen fläck vidlåder henne i det afseendet, och den mördade detektiven Spets har uttalat sig på ett synnerligen berömmande sätt om henne. Man kan och måste antaga, att den kvinnliga blygsamheten athöll henne från att angifva det egentliga skälet, hvarför hon icke vidare beträdde fabriken, sedan er mor visat bort henne därifrån. Det är väsentligt, ty så förklaras på naturligt sätt, att hon inte heller kan ha varit där

i Sörensens sällskap. Och sedan ramlar hela denna byggnad af lögn, antingen han nu är en falsk person eller ej.

— Ni har rätt, liksom alltid har ni nog äfven denna gång slagit hufvudet på spiken

Ännu en god stund inlät man sig på gissningar rörande följderna af Ekströms besök i polisen.

Sent omsider gingo de båda vännerna till hvila, med spänd förväntan emotseende de närmaste dagarnas händelser.

TJUGUÅTTONDE KAPITLET.

Det ljusnar.

Själen i den liga, till hvilken Ida Walter stod i intim beröring, var den här ofvan omnämnde Keller, en förslagen, djärf och hänsynslös person.

Men trots sin förslagenhet hade han ovetande råkat ådraga sig polisens uppmärksamhet, och nu hade han oturen att bli ertappad på bar gärning, då han jämte en kamrat en afton var ute på förbjudna vägar i lagstridigt ärende.

De båda skurkarna blefvo helt enkelt infångade, och eftersom man på goda grunder antog dem tillhöra tjufligan, behandlade man dem på samma sätt som de redan förut häktade medlemmarna af den samma.

Först förde man dem tillsammans med Paul Lindgren. Men denne försäkrade, att han ej kände någon af dem, och efter ett kort korsförhör visade det sig också med tämlig bestämdhet, att han i detta fall talat sanning.

Men helt annorlunda gestaltade sig saken, när Sörensen blef införd och man visade honom fångarna. Hans lugna, nästan spotska drag förändrades då plötsligt. Hans ögon började låga, och med ett gällt hånskratt utropade han:

— Ha, ha, ha! Så ha de då äfven dig, Keller. All din slughet och alla dina knep ha ej gagnat dig något. Det gläder mig. Nu låter jag mig gärna dömas, om det också skulle kosta lifhanken.

Det var ställdt utom allt tvifvel, att en bitter fiendskap rådde mellan dessa båda män, och att Sörensen besjälades af ett starkt hämdbegär.

Nu gällde det för polisen att draga största möjliga nytta af denna fiendskap.

Keller yttrade vid denna scen ingenting utan vände sig bara med föraktfull min bort från Sörensen.

Kommissarien, som ledde förhöret, lät därför föra bort både honom och kamraten.

Sörensen blef förhörd ensam.

— Ni känner alltså denne person, tog kommissarien till orda, så snart dörren slutit sig efter Keller, och ni tyckes icke vara hans vän. Jag behöfver ju icke säga er, att edra afslöjanden äro oss mycket välkomna, och att de skola lända er till gagn. Berätta alltså, hvad ni vet om denne mans föregående. Ni kan göra räkning på ett mycket lindrigt straff, ifall vi komma till den öfvertygelsen, att ni talar sanning.

Sörensen betänkte sig icke länge utan sade:

— Denne person, som redan länge uppehållit sig i Sverige under namnet Keller, tillhör de styrande i ett förbund, som lefver på ständig krigsfot med lagen.

— Till det förbundet har äfven ni hört? afbröt kommissarien.

— Ja, jag vill inte förneka det. Det var min sträfvan att bli rik. Hvem åstundar inte det nu för tiden? Men jag kunde inte förlika mig med de andra medlemmarnas handlingar. Så kom det sig, att Keller, då han gaf mig en befallning, stötte på motstånd.

— Vid hvilket tillfälle var det?

Dansken funderade inte länge på saken, innan han svarade:

— Jag skulle begå ett mord, som ansågs nödvändigt i förbundets intresse, och till hvilket skulle anknyta sig betydande följder.

— Och hvilken person gällde det dådet?

— Inte heller däraf gör jag någon hemlighet. Det lefver här i staden en person vid namn Sara Berger. Det var öfver henne man fällt dödsdomen. Jag skulle mörda henne, och man lofvade mig också lön därför.

— Hvari skulle den bestå?

— I en större penningsumma, som tvifvelsutan skulle ha utbetalats till mig, samt i ägandet af en förtjusande flicka, som till för kort tid sedan befann sig hos Sara Berger.

— Det var väl Olga Willner?

— Just den, ja.

— Och hvad bevekte er till att afstå från en så stor belöning? Omöjligt var det kanske inte, att ni kunde ha kommit i besittning af flickan, fastän jag ju icke vet, hvilken makt edra bundsförvandter äga öfver henne. Hvad bestämde er alltså för att spela den hederlige och dygdesamme?

— Jag fann saken allt för riskabel och hade äfven andra skäl att skona fru Berger. Jag känner henne se'n gammalt och ville därför ej uppträda på det viset mot henne. Keller märkte min tvekan, och jag blef förklarad fågelfri.

— Ni blef alltså utesluten?

— Ja, och icke nog därmed. Man brännmärkte mig som förrädare och började förfölja mig. Jag var fågelfri, och hvarje medlem af den fördömda ligan hade rättighet att bringa mig om lifvet. Och till råga härpå tillförsäkrades gärningsmannen en särskild belöning, och det precis den samma, som jag skulle ha fått för mordet på fru Berger. Hittills har man emellertid ej lyckats komma åt mig, ty jag är ju här i fullkomlig säkerhet.

Kommissarien betraktade Sörensen uppmärksamt och sade:

— Det vill säga, ni känner er säker, emedan ni nu sitter inom lås och bom, och emedan ligans arm ej kan nå er här?

— Så är det, och därför kan det heller inte alls falla mig in att längta efter friheten; ty jag vet mycket väl, att jag skulle få måttlig glädje af den. Så snart ligan kan komma åt mig, är jag såld.

Polismannen ägde nog skarpsinne att efter desse Sörensens upplysningar bedöma flera saker annorlunda, än han dittills gjort.

— Om jag inte missminner mig, sade han, blef ni här hän-

delsevis upptäckt af herr Carl Lennmark. Han kände igen er och öfverlämnade er till oss. Har det verkligen alltsammans tillgått så, som det står här i protokollet?

— Ja.

— Ni har alltså verkligen gjort er skyldig till det, som Lennmark beskyllt er för?

— Ja visst, ljöd danskens svar. Som ni ser, är jag fullt öppen och döljer ingenting för er. Jag har sanningsenligt berättat allt, som tilldragit sig, och nu förstår ni också, hvarför jag inte nekade. Jag har intet intresse, ingen glädje af att irra omkring där ute i världen. Jag är riktigt glad, för det jag sitter här och kan känna mig säker för legda mördares dolkar.

— Jag förstår, svarade kommissarien. Men låt oss fasthålla därvid, att ni är här för den olaglighets skull, som ni skall ha begått i gemenskap med Olga Willner! Var ni inte händelsevis angelägen om att kunna anklaga er själf för bedrägeri, just emedan ni ej kände er säker?

Sörensen låtsade icke förstå denna hänsyftning; han ryckte på axlarna och svarade:

— Jag kan verkligen inte följa herr kommissariens tankegång. Tror ni då möjligen, att Lennmark i mig inte funnit den rätte, och är ni icke af den åsikten, att detta sedan också bekräftats? Det straff, som väntar mig, är inte ringa; jag vet mycket väl, att jag får sitta inne några år. Det kan alltså inte vara möjligt, att icke mina uppgifter skulle vara med sanningen öfverensstämmande.

Kommissarien hade redan hyst hopp om att af Sörensen erhålla den bekännelsen, att han så fort erkänt sig skyldig bara för att bli häktad och komma i säkerhet.

Men så skedde ej.

Dansken höll envist fast vid, att han verkligen gjort sig skyldig till bedrägeriet mot fabrikör Zetterling. Sörensen visste nämligen blott allt för väl, att han endast på så sätt var tryggad.

Innan Ida Walter öfvertalat honom att åtaga sig förfalskarrolen, hade hon moget öfvervägt allt. Därför blef hon heller inte nu blottställd af Sörensen, och hur mycken möda polismannen än gjorde sig, kom han likväl ej till något resultat.

Innehållet i detta förhör var emellertid betydelsefullt nog, för att vederbörande skulle kunna taga ytterligare mått och steg.

Man hade nu fått en inblick i det där förbrytarbandets operationer, och närmaste följden däraf vardt, att man underrättade Sara Berger om de afslöjanden, som Sörensen gjort.

Man rådde den blinda till försiktighet, ja, man gaf henne till och med det rådet att bosätta sig annorstädes.

Men därtill kunde man ej öfvertala henne. För det första afskräckte henne kostnaderna, och så låg hon ju nu under läkarbehandling, som hon för ingen del ville afbryta, och slutligen bidrog äfven hänsynen till Olga till, att hon ej ville lämna staden.

Men mycket förskräckt blef hon, när hon erhöll det förtroliga meddelandet, att personer, till hvilka enligt allt att döma äfven hennes man hörde, traktade efter hennes lif.

Hon bedyrade, att hon inte alls kände någon orsak, som kunde förklara en sådan förföljelse; men sanningen i Sörensens påstående kunde i alla fall icke betviflas, alldenstund han icke kunde ha ringaste intresse af att hitta på en sådan historia, och att han var en motståndare till Keller, hvars bud och befallningar han kanhända öfverträdt, det framgick tydligt af de båda männens möte inför kommissarien.

Man fortsatte nu sina bemödanden att komma på det klara med saken genom att förhöra Keller rörande Sörensen.

Men af den öppenhjärtighet, som, åtminstone delvis, förefanns hos den senare, förmärktes ej ett spår hos Keller. Han förklarade Sörensen vara en halfförryckt, som användt lediheten i häktet till att utbilda sin talang i att berätta sagor, och som dukade upp vidunderliga historier, hvilka voro långt mera ägnade att förvirra än att förklara saken.

Då Ekström och hans unge vän fingo veta, hvad som tilldragit sig, blefvo de gifvetvis gladt öfverraskade.

Det såg nu ändå ut, som skulle Olgas öde ta en gynsammare vändning, ty vederbörande började se Sörensens anklagelse mot henne i ett annat ljus än dittills.

Och nu spreds äfven något ljus öfver Idas förhållande till den där förbrytarligan.

Lennmark hade tröttnat på att sitta häktad

Han trodde sig därför bäst komma ifrån saken, om han för vederbörande berättade allt, hvad han visste om den där förbrytarligan.

Hans vetande i det fallet stödde sig på tidigare meddelanden af Ida.

Lennmark upprepade nu för polisen allt, hvad Ida sagt honom. Hon kände till en hemlig förening och hade en viss makt öfver dess medlemmar, åtminstone öfver några af dem.

Han gick till och med så långt, att han påstod, det dansken Sörensen var en af de personer, som särskildt hade att frukta Ida Walter.

Därmed hade verkligen något, som dittills varit obekant för vederbörande, kommit in i protokollet, och man försummade ej att vidare följa det erhållna spåret af ett närmare sammanhang mellan den misstänkta Olga och Ida Walter.

Som vi redan antydt, låg orsaken till denna Lennmarks plötsliga sinnesförändring gent emot Ida delvis däri, att han trodde sig därigenom förbättra sin svåra belägenhet; men det var delvis äfven den ökade motviljan för Ida öfver hufvud, som framkallades af en särskild händelse.

Hvad det första motivet beträffar, så insåg Lennmark mycket snart, att han skulle få sitta länge i fängelset, om han icke själf sökte för vederbörande klargöra, det han för sin del ej hade någonting att skaffa med de öfrige häktade.

Han berättade därför om Idas närmare bekantskap med de där förbrytarna och trodde sig därigenom ha främjat egna intressen.

Hvad beträffar den andra punkten, så hade det inträffat, att Lennmark och Ida vid ett med dem anställdt förhör råkat i en häftig ordväxling med hvarandra. Den ene hade förebrådt den andre att vara upphofvet till olyckan. Den ordväxlingen hade blifvit allt häftigare, och polismannen hade till sist måst göra slut på tvisten.

Man hade vid detta tillfälle å ömse sidor gjort anspelningar på dunkla händelser i det förflutna.

Det visade sig allt tydligare, att de förut förbundna medlemmarna nu ville prisgifva hvarandra, att de sökte hämnas på hvarandra, och så hade det kommit till öppen brytning.

Lennmark betjänade sig af tillfället för att påpeka, hurusom Ida Walter redan förut inlåtit sig med dessa personer, och hvilket inflytande hon enligt eget påstående ägde öfver dem.

Han gick ännu längre, då polisen gaf honom hopp om snar frihet, ifall han bekände hela sanningen.

Det hoppet skulle nog också ha förverkligats, om icke Lennmark äfven blifvit misstänt för att ha gjort sig skyldig till afsiktliga oegentligheter i sin bokföring hos fabrikör Zetterling.

Lennmark, som genast tänkte på flykt, var så ifrigt angelägen om att göra allt för att så fort som möjligt åter komma på fri fot.

Då kommissarien frågade, hvilka de personer vore, på hvilka Ida hade inflytande, nämnde Lennmark Sörensen. Om denne påstod han, det Ida direkt sagt, att han tillhörde dem, som vore beroende af henne.

Nu gällde det att taga närmare reda på förhållandet mellan Ida och Sörensen.

Polismannen lät sig också det mycket angeläget vara. Därför lät han hämta Sörensen och frågade honom, hur länge han stått i förbindelse med Ida Walter, och i hvilket förhållande de stodo till hvarandra.

Sörensen svarade, att han känt Ida sedan minst tjugu år tillbaka. Men hon hade inte alltid burit samma namn som nu. Än hade hon dykt upp i hans närhet, än åter försvunnit.

Namnförändringen fann polismannen förklarlig, eftersom Ida varit gift och nu vore änka.

Men Sörensen invände, att hon redan före sitt giftermål burit olika namn.

Det intresserade polisen mycket att få veta någonting närmare om Lennmarks älskarinnas föregående.

Hon var en sedeslös människa, hade fört ett oroligt lif och drifvit ofog på skilda platser. Kanske hade hon också stått i ligans sold.

Efter hvad Sörensen berättade, måste man tåla mycket af den nyckfulla kvinnan; ty hon hade förstått att utforska åtskilliga hemligheter. Det fanns därför knappast någon, med hvilken hon kommit i beröring, som hon icke skulle kunnat skada.

Ida framstod alltså som en arglistig person. Därför lät det ju också mycket väl tänka sig, att hon hos ligan tillskansat sig en viss makt och ett visst inflytande, hvilket också gjorde sig gällande i flera afseenden och blef en svår börda för medlemmarna.

Efter sitt giftermål med trädgårdsmästare Walter tycktes Ida ha ändrat sitt lefverne; åtminstone påstod Sörensen, att han ej vidare sett till henne, och att hon heller icke åtagit sig uppdrag för ligans räkning.

Såsom af det nu sagda framgår, hade Sörensen blifvit en förrädare.

Han förrådde så mycket, emedan han blifvit utstött ur förbundet, emedan man brännmärkt honom som förrädare och förklarat honom fågelfri.

Han var säker på att ej bli fri och ansåg sig, skyddad af fängelsemurarna, af cellens järndörr och fångvaktarnas vaksamhet, kunna trotsa förbundets vidare hotelser. För det han blifvit utesluten, hämnades han nu genom att för polisen berätta allt, hvad han visste.

Kommissarien hade låtit noga anteckna Sörensens uppgifter och kom nu till sakens kärnpunkt. Den syntes honom danskens personliga förhållande till Ida vara.

Hvarigenom och i hvilken mån var Sörensen beroende af denna kvinna, och hade i följd häraf Olgas öde gestaltat sig så, som det gjort?

Det var bevisadt eller åtminstone högst sannolikt, att Ida utkorat Olga till offer för sin hämd, och frågan var nu den, om Sörensen hade något att skaffa med denna hämd, om han alltså kanske var den kvinnans blinda verktyg.

I följd häraf blef Ida tagen i mycket strängt förhör.

Hon visade sig därvid vara en värdig kamrat till de andra. Ty hur många snärjande frågor polismannen än framställde, vardt resultatet likväl endast motsatsen till, hvad Lennmark genom sin medelsamhet sökte uppnå, nämligen en försämring af hans egen belägenhet.

Ida gick till och med så långt, att hon påstod, det den man, hvars hushåll hon i många år skött, redan länge synts henne misstänkt.

Men eftersom hon lefvat i sådan tillbakadragenhet från världen, hade hon ej varit i tillfälle att göra sig underrättad om, hur han skött sin plats, eller att få veta någonting därom af andra människor.

Naturligtvis frågade kommissarien, om Lennmarks utgifter stått i rimligt förhållande till hans inkomster, hvilkas storlek ju måste vara Ida bekant.

Hon svarade, att hon aldrig frågat Lennmark om hans förmögenhetsförhållanden; hon hade af honom regelbundet erhållit den för hushållet anslagna summan, hade på det samvetsgrannaste användt den och städse gjort räkning med honom.

I öfrigt visste hon ingenting. Det var bara det, att Lennmark ibland förefallit henne så orolig, förstämd och ängslig, hvaraf hon dragit den slutsatsen, att det ej vore rätt beställdt med hans samvete. Men hon hade aldrig talat med honom därom, ty det skulle ju ha varit förmätet af henne; hon hade ju endast varit hans hushållerska, ingenting vidare.

Ida var nog fräck att ej erkänna det intima förhållandet, som var allmänt bekant, och hvarpå ingen tviflade.

När kommissarien förehöll henne det, höll hon fast vid, att hon endast varit Lennmarks hushållerska, och att hon härför åtnjutit månadslön; någon annan förbindelse existerade ej mellan henne och Lennmark.

Hon vore alltså ej i tillfälle att lämna någon upplysning angående hans affärsverksamhet.

Rörande hennes förbindelse med Sörensen fick man ej veta något, som icke denne själf redan sagt.

Allt detta hade emellertid till följd, att man nu bedömde Olga annorlunda än förut.

Man hade fått klart för sig, att man här hade att göra med personer, till hvilkas uppgifter man ej kunde sätta någon tro.

Motsägelse hopade sig på motsägelse. Hvad den ene medgaf, det bestred den andre, och polisen funderade på att redan nu afsluta undersökningen och öfverlämna målet till rådhusrätten i och för slutligt afgörande samt att låta anklagelsen mot Olga förfalla, såsom varande alldeles otillräckligt grundad.

TJUGUNIONDE KAPITLET.

Ett Rendez-vous.

När Evald en middag återvände hem, kom vännen Ekström med leende min emot honom.

— Så glad ni i dag tycks vara, anmärkte Evald.

— Jag är det också.

— Om ändå jag kunde säga det samma om mig!

— Ni har all orsak därtill.

— Jag?

— Ja. Jag har hört mig för och fått veta, att det nu är all utsikt, att Olga ändtligen åter skall bli försatt på fri fot.

— Är det verkligen sannt?

— Ja, och därför har ju äfven ni all orsak att vara glad.

Evald omfamnade vännen.

— Ende, oförliknelige vän! utbrast han. Det har jag i så fall att tacka er för.

— Nu öfverdrifver ni betydligt. Jag har visserligen gjort, hvad jag kunnat, men det har tyvärr ej varit mycket.

— Och när kan jag få träffa Olga?

— Det kommer ej att dröja länge. Men vet ni då också redan, hvad ni skall säga henne?

— Jag ämnar erbjuda henne att dela min blygsamma lott. Jag har ju i alla fall framtiden för mig, och vi äro bägge två unga och kunna vänta oss mera bekymmerfria dagar, ju längre det lider.

Jag hoppas, att Olga snart slutar sin plats hos den blinda; jag för henne sedan till det anspråkslösa hem, som jag förmår bjuda henne, och Gud skall välsigna vårt förbund och hjälpa oss vidare.

Ekström tryckte hans hand.

— Rätt så! sade han. I princip instämmer jag helt och hållet med er, men hvad praktiken beträffar, så ger jag er åtskilligt att betänka.

— Huru? Ska' jag då inte genast anhålla om Olgas hand?

— Jo, det måste ske; ty Olga skulle eljes vara på det oklara med sin egen framtid och skulle möjligen kunna fatta beslut, som pekade åt annat håll än det af er efterlängtade.

— Och likväl talar ni om betänkligheter?

— Dessa sammanhänga med er anställning. Ni får ej glömma, att Olga tills vidare endast blir försatt på fri fot, men att anklagelsen mot henne kvarstår. Om man i ert yrkesumgänge får veta, att ni friat till flickan, innan den fullt friande domen fallit, så skall det gå därhän, som man redan hotat er med.

— Ni vill väl därmed endast säga, att den strängaste hemlighet är nödvändig?

— Naturligtvis. Därför är jag också af den åsikten, att ingenting får afhandlas i fru Bergers bostad. Jag anser för resten det vara bäst, att det inte sker i någon bostad alls. Ni måste tala med hvarandra ute under bar himmel, och det icke alls i staden utan långt ute i Guds fria natur. Endast på det villkoret kan jag medgifva, att ni genast förklarar er.

— Misstror ni då den blinda? frågade Evald.

— Bland gamla kvinnor gör jag inte något undantag.

— Hör då hon redan till de gamla?

— Jag afstår från att diskutera den frågan; jag säger bara det, att jag skyr alla kvinnotungor, och däri gör jag rätt, min kære Evald. Ty det är en allmän regel, att en hemlighet är så mycket säkrare bevarad, ju färre, som veta om den. Jag skall inte prata bredvid munnen, det vet ni, och lika litet Olga. Hon tillträder åter sin tjänst hos den blinda och stannar där, tills utslag afkunnats. Sedan må hon sluta sin plats och följa er! Var alltså på er vakt och låt, ifall Olga ger sitt samtycke, icke andra personer allt för mycket märka er lycka! Därtill manar jag er på det allvarligaste; det anser jag vara absolut nödvändigt.

Evald lofvade att i alla stycken noga följa vännens råd.

Sedan gick han att återupptaga sitt arbete.

Denna dag var i hans tycke förskräckligt lång. Ändtligen kom dock kvällen, och han kunde skynda hem igen till vännen.

Till denne yttrade han med känsla:

— Ack, om Olga ändå redan vore fri! Vid hvilken tid får hon lämna häktet, tror ni?

— Det är svårt att säga, ljöd svaret. Kanske kommer det att dröja ännu ett par dagar. Ni är ju redan åter i högsta grad otålig. Men styr er glädje! Hvem vet, hvilka hinder som ännu kunna ställa sig i vår väg, innnan vi äro vid målet? Glöm icke, att det emellan i dag och i morgon ligger en lång tid, på hvilken mycket kan hända!

— Fruktar ni då verkligen något? frågade Evald bekymrad.

— Visserligen hoppas jag, att allt skall aflöpa lyckligt; men så länge vi icke så att säga ha det friande utslaget för Olga på fickan, så länge få vi icke triumfera. Betänk det! Och jag förmanar er ännu en gång att förhålla er lugn och att ej visa någon, hvilken vändning i ert lif ni med det snaraste väntar er.

— Jag skall lugna mig, lofvade Evald. Jag vet ju nämligen, hvad Olga kommer att säga.

Ekström teg. Han trodde icke på ett obetingadt instämmande af Olga. Det föreföll honom, som misstoge sig Evald i denna punkt.

Olga hade afstått från Evald. Hon ville icke störa friden mellan honom och hans föräldrar, och det gjorde hon under alla omständigheter, om hon blef hans maka. Kanske fann hon det så betänkligt, att hon helt enkelt afslog Evalds frieri.

Ekström vågade icke själf ge ett bestämdt svar på den frågan, han höll det inte för otroligt, att hon förblef sin förra åsikt trogen.

Emellertid hade förhållandena nu i väsentlig mån förbättrats, och man hade åtminstone fått någon klarhet i, hur den närmaste framtiden skulle gestalta sig.

Den afgörande dagen kom.

Den obevekliga plikten kallade Evald till tidningsbyrån, och han måste öfverlämna åt Ekström att göra sig underrättad om, när Olga skulle bli försatt i frihet.

Ekström försummade ej att höra sig för angående den saken.

Han begaf sig åter till polismästaren.

Så snart denne fick se honom, sade han leende:

— Ni har mycket brådtom. Ni tyckes hysa alldeles särskilda sympatier för den flickan.

— Och hvarför skulle jag inte vara förälskad i henne? undrade Ekström. Jag ser ju ännu inte så rasande illa ut, och jag tillstår, att jag inte alls skulle bli ond, om den vackra flickan ville gifta sig med mig. Kanske går det därhän. Om bara allt här vore klart!

— Utsikterna ha betydligt ljusnat, ljöd svaret. Ni har nog icke så alldeles orätt, när ni i Sörensen ser ett Lennmarks och hans älskarinnas verktyg. Det börjar verkligen se så ut, som om dessa personer spelade under täcket med hvarandra.

— Det har redan länge varit min öfvertygelse, svarade Ekström. Jag har alltid öfvervägt de besynnerliga omständigheter, under hvilka Lennmark lämnade dansken i rättvisans händer. Lennmark berättade ju då, att han upptäckt mannen ute på den folktomma landsvägen, och att han följt efter honom men ej haft mod att fasttaga honom, emedan han varit rädd för honom. Sedan följde han efter honom till ett visst bestämdt hus. I det steg dansken in, och Lennmark förutsatte med ett alldeles obegripligt skarpsinne, att Sörensen ämnade stanna kvar där öfver natten. Ja, ännu mera, han antog, att dansken skulle vänta där, tills han läte häkta honom. Lennmark beviljade honom frist ända till klockan sju på morgonen. Då först gick han till polisen och förklarade, att han upptäckt den fruktansvärde förbrytaren. Det väckte genast min uppmärksamhet, och inte endast jag har funnit det besynnerligt, men Lennmark androg ju en massa skäl. Och jag erkänner gärna, att han vid Sörensens fasttagande spelat sin rol förträffligt. Lennmark skulle säkerligen ej ha låtit så många timmar förflyta, innan han bringade den där karlen i häkte, om han icke vetat, att den gynnaren skulle vänta på honom. Kanske ha dessa omständigheter icke blifvit tillräckligt beaktade, och herr polismästaren tar väl inte illa upp, att jag efteråt påvisar det?

— Det skall knappast vidare möta några svårigheter att konstatera ett aftal mellan dessa personer, och sedan skall nog Olga Willner bli fri.

Ekström var naturligtvis mycket nöjd med detta besked, och han frågade nu, vid hvilken tid Olga finge lämna häktet.

Han fick till svar, att det torde komma att ske strax på eftermiddagen.

Ekström väntade, tills han hörde, att den befallningen utdelades, att Olga skulle hämtas.

Nu väntade han utanför porten, och när Olga steg ut, gick han emot henne.

Hur gladt öfverraskad hon än blef vid åsynen af honom, flög dock ett lätt moln öfver hennes panna; kanske hade hon väntat att nu äfven finna Evald.

Ekström gissade hennes tankar och sade:

— Säkerligen hoppades ni, att äfven herr Zetterling skulle vara här, jag ser det på er; men det gagnar er till intet, om ni också söker dölja det för mig. Men han har sina goda skäl, hvarför han ej kommit hit, och jag åtar mig gent emot er gärna ansvaret för dessa grymma åtgärder.

Olga rodnade, men teg. Hon frågade ej efter orsaken till Evalds frånvaro.

Ekström lät heller icke först be sig om en förklaring utan redogjorde för de skäl, som tvungo Evald att förhålla sig passiv och hålla tyst med förbindelsen, tills ransakningen blifvit fullständigt afslutad.

— Förbindelsen? frågade Olga och höjde på hufvudet.

— Nå ja, svarade Ekström, ni kan ju inte förneka det, att ni tycker om honom, och att han älskar er, det vet ni ju. Då nu allt fogat sig så och Evald står ensam, vore det väl ändå inte lämpligt att utan skäl visa honom ifrån sig.

Olga svarade ingenting.

Ekström blef betänksam och yttrade:

— Jag antar, att ni fort skall besluta er, så snart ni bara fått tala med Evald. Han har nu plats, alltså rättighet att sätta bo, och han önskar ingenting innerligare, än att ni skall som husfru styra i hans hem. Det är också bättre för er, än om ni står ensam i världen och måste söka er utkomst. En flicka med så stora företräden som ni är utsatt för många anfäktelser. Och ni har ju också redan lidit nog trots er ungdom, trots det att ni ännu knappast trampat ut barnskorna.

En suck höjde Olgas barm.

Hon yttrade endast de få orden:

— Jag vet det! men det skall ej athålla mig från att äfven hädanefter sträfva framåt och kämpa.

— Det ser ut, som ämnade ni visa er kallsinnig mot Evald, anmärkte Ekström. Anser ni mig inte för uppriktig? Jag finner det inte på sin plats, att ni är allt för mycket tillbakadragen. Ert hjärta är ju ändå inte med därom, det måste ni medge.

— Visserligen; men jag kan ej bli lycklig, svarade Olga med fast röst.

— Åh, det var någonting nytt. Det har ännu ingen flicka, som älskat och varit älskad, sagt.

— Jag måste tala så. Jag vill ej ställa mig hindrande mellan Evald och hans föräldrar. Jag skulle alltjämt komma att förebrå mig det. Jag har efter svåra strider gjort mig förtrogen med den tanken att förblifva skild från honom, och så skall det också vara.

— Det ä' dåliga afsikter, brummade Ekström.

Han lämnade tills vidare det ämnet och talade i stället om, hvad Olga nu ämnade göra.

— Jag återvänder till fru Berger, svarade Olga. Medan jag satt i häktet, erhöll jag af henne den försäkran, att hon med glädje skulle ta emot mig. Hos henne stannar jag som sjuksköterska, tills målet blir afgjordt. Jag förtröstar på Gud. Han skall vända allt till det bästa.

— Äfven jag är öfvertygad därom.

Det flög ett skimmer af glädje öfver Olgas ansikte.

— Verkligen? frågade hon.

— Ja, den man, som utpekat er som sin medbrottsling, är en bedragare; Evalds fiender ha bevekt honom att så skamligt förtala er. Han skall få sin lön, och han skall få erfara, hur litet denna lögn gagnar honom.

— Det gifve Gud! svarade Olga.

Ekström följde henne till den blindas hus.

Fru Berger blef alldeles utom sig af glädje, så snart hon fick höra Olgas röst.

Ekström yttrade:

— Nu är jag här med er hjälpreda. Ändtligen ha vi kommit så långt.

— Jaså, är du då ändtligen åter fri, är ändtligen allt öfverståndet? frågade den blinda och sträckte händerna mot Olga.

— Jag är det endast tills vidare, svarade flickan. Men med Guds hjälp skall jag bli det för alltid.

Det var ett öfver all beskrifning gladt återseende. Den blindas tre barn smögo sig intill Olga och ville ej skiljas från henne. Modern själf var lika rörd af glädje.

Ekström kunde icke fort nog berätta, hur underbart allt fogat sig, så att Olga ändtligen åter sluppit ut ur det dystra häktet

— Någon verkligt varaktig triumf ha vi ännu ej att anteckna, endast en tillfällig sådan, sade han. Jag tror, att frökens öde kommer att gestalta sig gynsamt.

Hvad man önskar, det tror man så gärna.

Den blinda var af den åsikten, att alla moln nu måste försvinna från Olgas panna.

Men Olga var tyst och deltog nästan inte alls i den allmänna glädjen. Det, som Ekström under vägen sagt henne, sysselsatte henne. Hon fruktade nästan, att Evald skulle komma och förnya sitt frieri, ja, hon darrade vid den tanken, att han möjligen kunde göra henne vacklande i hennes beslut.

Ekström undvek för närvarande att vidare vidröra dessa förhållanden.

Först senare, då han måste återvända till Evald, bringade han ännu en gång den stora framtidsfrågan på tal.

— Evald ber er om ett samtal, sade han. Men icke här. Jag föreslår, att ni i morgon eftermiddag gör mig sällskap ut ur staden. På ett bestämdt ställe skola vi träffa Evald. Där kunna ni talas vid och enas.

Olga såg storögd på honom. En lång stund teg hon, men sedan sade hon:

— Jag anser det vara bäst att undvika detta sammanträffande. Ni vet, hur jag tänker. Säg honom det själf! — Han kan ju inte för evigt skilja sig från sina föräldrar. Han skulle snart intagas af ånger, och vi skulle ej finna den lycka, som vi hoppats. Alltid skulle det åtminstone delvis bli min skuld.

— Nu sväfvar ni i en stor villfarelse. Han har skilt sig från föräldrarna, ja, han har blifvit förskjuten af sin far. Det skedde, emedan Evald ej ville afstå från er. Om han nu ingenting äger mer än denna kärlek, har ni då mod att taga ifrån honom äfven detta sista? Ni skulle ju kunna invända, att ni ej fordrat så

stort offer. Men han har nu en gång bringat det, och därför har han rättighet att begära en ersättning i ägandet af er. Farväl alltså till i morgon!

Ekström fattade flickans hand, tryckte den och lämnade sedan bostaden.

— Han hade hos Olga kvarlämnat svåra tvifvel. Var det icke längre möjligt för Evald att återvända till sina föräldrar?

Ekström trodde icke, att den tvisten skulle kunna biläggas.

Evald stod ensam i den stora, vida världen. Han hade förlorat allt och måste nöja sig med en i jämförelse med hans börd mycket anspråkslös plats, och den var säkerligen glädjetom.

Om alltså icke kärleken förskönade hans lif, hvad kunde detta då ha att bjuda honom? Och hvem kunde väl skänka honom den annat än hon? Var det inte alltså hennes skyldighet att göra det? Fick hon verkligen afvisa honom?

Allt berodde på, om Evald icke mera återvände till sina föräldrar.

Därför ansåg Olga det vara sin plikt att förskaffa sig svar på den frågan och att sedan bestämma sig i enlighet med det svaret.

Ekström fann Evald mycket upprörd, och det var ju ej att undra på

— Hvad har händt? frågade den senare, så snart Ekström steg in.

— Jag förde henne lyckligt till den blindas hem, där glädjen blef stor.

— Ack, om jag ändå redan i dag kunde få träffa henne!

— Nej, ni bör ej visa er i den blindas hem.

— Ack, att jag då alltid måste stå tillbaka!

— Det kan nu inte hjälpas. Men i morgon afton träffas vi utanför staden. Jag kommer dit med Olga, och ni kan då säga henne allt, hvad ni har på hjärtat.

— Talade ni om mig?

— Ja visst.

— Och hon — hvad sade hon?

— I morgon skall ni få besked. Min upplysning, att ni ämnade fria till henne, att ni i laga form ämnade anhålla om hennes hand, vardt naturligtvis en orsak till våldsam sinnesrörelse. Och om ni

bara tänker på det, att vår stackars Olga alldeles nyss sluppit ut ur häktet, så måste ni medgifva, att det icke gärna kunde bli fråga om ett lugnt resonemang. Hufvudsaken är, att denna härliga flickas kärlek helt och hållet tillhör er, och jag tror, att det är en bas, hvarpå man mycket väl kan grunda sin lycka. Tag alltså i morgon itu därmed; det skall nog icke misslyckas

— Hyser ni i alla fall något tvifvel?

— Jag vill inte påstå det, men ni måste för fröken Olga klargöra, att er far ej vidare vill veta af er, att ni är helt och hållet skild från föräldrahemmet. Hon anser sig vara fridstörerskan, och det vill hon inte vara.

— Min Gud, hon hyser alltså betänkligheter.

— Hvilka ni emellertid utan svårighet skall lyckas skingra. Kärleken är ju mäktigare än allt annat. Kom bara i morgon afton, så snart ni slutat knoget för dagen, och tala hjärtats språk med Olga! Jag skall därvid understödja med mina förnuftsskäl, och allt skall leda till ett godt slut.

Evald lugnade sig.

Han sade sig, att vid en så ädel karaktär, som Olga var, den af henne älskade mannens förhållande till hans föräldrar nödvändigt måste komma i betraktande. Men han hoppades kunna skingra hennes betänkligheter, och det bekymrade honom mindre än den frågan, hur processen skulle komma att aflöpa.

Men Ekström berättade, hur polismästaren yttrat sig, och nu vann Evald mera tillförsikt äfven i det afseendet. Han skulle ha räknat denna dag till den skönaste i sitt lif, om det bara ett ögonblick förunnats honom att hafva den älskade flickan i sin närhet.

Nästa dag kunde han knappast bemästra sin stora otålighet. Hans tankspriddhet var nära att väcka uppseende. Men äfven nu visade sig hans karaktärsstyrka, han tvang sig att arbeta och höll ut, tills det sista penndraget var gjordt.

Middagsrasten tillbringade han i Ekströms sällskap, och denne beskref nu noga för honom det ställe, där man skulle träffas.

Klockan var fem, Evald måste fullborda en längre tidningsartikel, hvilken uppgift i dag föreföll honom så oändligt svår. Men Ekström begaf sig till blinda Saras bostad för att uppmana Olga att medfölja på den dagen förut föreslagna promenaden.

Han tillstod för sig, att han ingalunda kunde vara säker på

hennes samtycke, men hoppades få sitt förslag antaget, om han betonade, att Olga därigenom gjorde honom en väsentlig tjänst.

Hon var ju honom så tacksam och längtade efter ett tillfälle att få visa denna sin tacksamhet.

Om hon alltså icke var så värst lifvad för saken utan möjligen trodde, att det vore bättre för henne, om hon icke alls träffade Evald Zetterling, så antog i alla fall Ekström, att han ändå kunde göra räkning på eftergifvenhet från hennes sida.

Det såg ut, som skulle han ej ha misstagit sig. När han steg in, hälsade Olga på honom med öfversvallande hjärtlighet, men den blinda yttrade i skämtsamt förebrående ton:

— Herr Ekström, ni vill ta ifrån mig min Olga, min veckra dotter.

— Ta ifrån? Jag ville bara be fröken göra mig sällskap ut i det fria, och däri kan fru Berger säkerligen hvarken finna något orätt eller farligt.

— Ack, ni har hemligheter för mig, sade den blinda.

— Kanhända, svarade mannen. Men säg nu, fröken Olga, följer ni med mig ut?

Då svarade flickan:

— Jag måste erkänna det, herr Ekström, att jag har svårt att besluta mig därför.

— Nå, så tar jag er i armen och för er med mig ut, och naturligtvis släpper jag er sedan inte förr, än vi kommit till den plats, som jag ämnar uppsöka. På så vis komma vi fortast öfver alla moraliska tvifvel, och ni behöfver sedan inte alls vidare ha några samvetsskrupler.

— Jag vet, att ni tänker föra mig tillsammans med herr Zetterling, svarade Olga.

— Rätt gissadt! För resten kan ni gärna säga rätt och slätt Evald, för det låter bättre. Förställ er bara inte! Jag vet mycket väl, att ni i grund och botten egentligen ej har någonting alls att invända mot detta möte. Jag är en gammal man, så för mig behöfver ni inte lägga några band på er.

— Att ni också alltjämt kallar er gammal! utlät sig den blinda. Ni är ju det inte alls, herr Ekström, och jag tror mycket väl, att ni ännu skulle kunna bli på allvar förälskad.

— Ja, om det äfven för mig blomstrade en Olga, då kanske

det skulle kunna hända. Men nu finns det tyvärr inte två sådana exemplar, och det enda, som finns, är redan bortgifvet. — Följ alltså med mig! Ni har ingenting alls att frukta af mig, och inte heller någon annan ska' få tillfoga er något ondt; ty mot herr Zetterling skall jag på det eftertryckligaste beskydda er.

Olga var fortfarande obeslutsam. Hon kunde ännu ej besluta sig för att göra Ekström sällskap.

Men det var heller inte så lätt att motsätta sig honom, ty han blef nu plötsligt mycket allvarsam.

— Ni skulle göra mig en stor tjänst, om ni uppfyllde denna min bön, sade han. Jag är öfvertygad om, att ni ej skall säga nej.

Hvad skulle väl Olga göra? Hon kunde ju, såsom Ekström alldeles rigtigt beräknat, icke afslå den mans bön, till hvilken hon redan stod i så stor tacksamhetsskuld.

Dessutom talade hennes eget hjärta så mycket för Evald, att hon slutligen fogade sig i det oundvikliga, såsom hon kallade det.

Man följdes alltså åt ut ur staden.

Olga hade tagit afsked af den blinda med löfte att fortast möjligt komma igen.

En stund gingo de båda tysta bredvid hvarandra. Sedan återupptog Ekström samtalet och styrde då rakt på målet.

— Hvad som nu förestår er, min fröken, är en äkta kärleksförklaring. Men jag vill förskona er därför, om ni är hjälpt med det, genom att tvärt falla vännen Evald i talet, så snart han gör min af att för er yppa sina känslor. Jag anser det också för alldeles öfverflödigt. Jag är inte så synnerligen stor vän af sådana romantiska scener. Jag tycker om det, när det nödvändiga afgöres fort och utan onödigt prat. Det allra bästa vore, enligt min åsikt, att ni tvärt toge hvarandra i famn, och att det inte pratades någonting alls. Men tyvärr finnes det endast högst få sådana beslutsammma personer af den sorten, som jag önskar mig dem.

Olga blef mycket förlägen och teg. Hvad skulle hon väl också ha svarat?

Hon blef orolig och började darra.

Ändtligen uppnådde de målet för denna sin promenad, och Ekström yttrade:

— Här måste vi vänta. Så snart Evald slutat sitt skrifveri för dagen, skall han infinna sig.

Olga sökte lugna sig. Men hennes afsikt att fasthålla vid det långt förut fattade beslutet, ville ej vinna någo fasthet.

Ännu stred hon med sig själf, när Ekström plötsligt anmärkte:

— Där kommer han. Gå nu bara genast emot honom! Här heter det: ju fortare, ju bättre. När jag står inför en sådan händelse som denna, då drifves jag med våld framåt; och jag är hjärtligt glad att veta mina känslor uttryckta. Visserligen var jag inte själf ett dugg klokare än andra. Jag skulle för er kunna berätta en sorglig historia, som nu är tjugufem år gammal. Jag var själf ännu icke fullt myndig . . . alltnog, vi ha nu inte tid till det.

Evald kom emot dem.

Han fattade Olgas hand och tryckte den häftigt till sina läppar. Sedan stodo båda där tysta midt emot hvarandra.

Då tog Ekström till orda:

— Min fröken, jag får här ännu en gång för er presentera min vän Evald Zetterling. Jag tycker inte om denna högtidliga tystnad, som beskrifves i böcker. Alltså, käre Evald, säg genast fröken, hvarför ni kommit hit! Blir inte det utaf, så säger jag det i stället.

Den tilltalade teg fortfarande.

— Nåväl, återtog då Ekström, bemälte herr Evald Zetterling har härmed äran anhålla om frökens hand. Han begär ingenting vidare. Om ni vill uppfylla denna hans önskan, så skall det glädja mig och naturligtvis ännu mera honom.

Olga höjde blicken och såg stadigt på Evald. Båda sökte nu efter ord.

— Se så, sjung nu ut bara! sade Ekström. Det måste ju ske.

Ändtligen tog då Evald långsamt till orda:

— Olga, ni vet, att jag ej finner någon lycka utan er. Jag behöfver väl knappast säga mera, utan jag väntar nu att få höra ert beslut. Mitt framtida öde hvilar i er hand.

Flickan svarade med darrande röst:

— Herr Zetterling, vi få ej tillhöra hvarandra. Jag har redan förut sagt både er och er fru mor min åsikt om saken. Vi måste afstå från hvarandra och skiljas för alltid. Gör inte denna försakelse och skilsmässa ännu värre för mig!

— Försakelse? Skilsmässa? Olga, talar ni verkligen så? frågade Evald. Hvarför? Mina föräldrar ha förskjutit mig. Jag står alldeles ensam i världen och har ingenting mer än er. Och nu vill äfven ni visa mig ifrån er?

— Jag måste det, svarade Olga. Jag vill ej underblåsa osämjan mellan er och edra föräldrar. Återvänd till det hem, som ni lämnat, och försök att finna lyckan! Den skall nog komma. Tänk icke mera på mig!

Här inföll Ekström:

— Ja, om det bara läte sig göra! Men, fortfor han i gemytlig ton, hvad ni nu begär, det öfverstiger alla gränser. Nej, därmed kan Evald omöjligen förklara sig nöjd. Ni får helt enkelt inte göra min väns lif, hvilket redan i och för sig är surt nog för honom, ännu odrägligare. Ni har följaktligen intet annat val än att säga ja, och därmed punkt.

— Snälla herr Ekström, svarade Olga, ansätt mig icke vidare! Jag kan i alla fall inte uppfylla er önskan. Har jag väl rätt att bestämma öfver mig själf? Är jag då redan fri? Skall en hederlig man kunna besluta sig för att med mig ingå ett sådant förbund? Aldrig kan jag samtycka därtill. Först då, när jag vet min egen heder räddad, får jag tala.

— Vi ha aldrig betvifladt er oskuld, inföll nu Evald ifrigt. Och om också domstolen skulle fälla utslag till er nackdel, så kunde det likväl ej i ringaste mån inverka på vår goda tanke om er.

— Men det skulle för alltid skilja våra vägar, svarade Olga med eftertryck. Ingen öfverilning!

Evald stod där helt förvirrad.

Ekström försökte gifva samtalet en annan vändning, sägande:

— Godt! Så låt oss då afvakta domstolens utslag! Men om det, såsom vi ha all anledning att hoppas, utfaller gynsamt, då skall ni, fröken Olga, icke längre ställa er hindrande i vägen för min väns lycka. Lofvar ni det, så ge vi oss till freds.

Olga tvekade visserligen fortfarande, men det blef henne för svårt att svara nekande.

Evald hade åter igen fattat hennes hand.

Med bortvändt, tårdränkt ansikte stod flickan där inför honom och stammade:

— Ja, jag vill tillhöra er; men först då, när jag blifvit fullt frikänd och blifvit öfvertygad om, att friden mellan er och edra föräldrar icke genom mitt tillbakaträdande skall bli återställd.

Evald darrade.

Han visste mycket väl, att han i samma ögonblick, då han skilde sig från Olga för alltid, skulle få tillåtelse att återvända till föräldrahemmet.

Ekström hade det likaledes klart för sig, och han visste, hvad som nu försiggick i Evalds själ; men han ansåg det i alla fall lämpligast att undvika allt vidare ordande härom.

Efter en kort paus yttrade han:

— Antages. Vi vänta allt af den närmaste framtiden. Tills vidare betrakta ni er såsom tillhörande hvarandra. Helt visst kommer det att gå därhän.

Man begaf sig i väg till staden.

Evald var ingalunda lycklig. Han var långt ifrån nöjd därmed, att hans öde fortfarande var oafgjordt; men han gaf sig i alla fall till freds med det, som han uppnått. Det var i synnerhet Ekströms hållning, som ingaf honom mod och tillförsikt.

Ekström talade om de båda ungas framtida sammanlefnad och menade, att allt nu snart skulle gestalta sig så, att de kunde lefva lyckliga och nöjda.

De älskande talade mycket litet, ja, nästan ingenting alls direkt med hvarandra.

Utanför det hus, hvari den blinda bodde, tog man afsked af hvarandra.

Olga stannade här. De båda männen begåfvo sig likaledes till sin bostad.

En handtryckning och en kyss, som Evald tryckte på den älskades hand, det var allt. Ord växlades icke vidare.

Hos Olga uppsteg nu en ny tanke, som fort mognade till beslut: hon ville icke tillbringa den tid, som målet mot henne ännu var oafgjordt, i Norrköping utan annorstädes.

Hon ansåg det lämpligast att till dess undvika Evald.

Redan dagen efter sin frigifning vidtog hon förberedelser för att lämna staden.

Hon talade om sin föresats med den blinda, och denna sökte naturligtvis på allt sätt afråda henne.

Men Olga stod fast vid sitt beslut och uppsökte själfva polismästaren för att fråga, om hon finge flytta till en annan stad.

Polismannen såg med fundersam min på den vackra flickan och frågade efter skälet, hvarför hon ville lämna Norrköping.

Härigenom bringade han henne i en icke ringa förlägenhet.

Hon hämtade sig emellertid fort och svarade:

— Det är mig pinsamt att stanna kvar här, där man efter mitt häktande pratat så mycket om mig. Jag kan ju inte visa mig för folk utan att känna det rysligt obehagligt.

— Och hvart skulle ni i så fall vilja resa?

— Bara till Linköping.

Efter något betänkande gaf polismästaren henne tillåtelse härtill, och Olga bad honom då förtiga hennes uppehållsort.

Han lofvade det, och Olga återvände hem till den blinda, för hvilken hon tillkännagaf sitt beslut att redan på kvällen lämna staden.

Äfven fru Berger bad hon ej nämna någonting härom för någon.

Efter mycket protesterande och många försök att ändra Olgas beslut fogade sig ändtligen den blinda, och Olga träffade förberedelser till afresan.

TRETTIONDE KAPITLET.

Utan hopp.

Vi måste här omnämna, att blinda Sara, sedan polisen skilt Olga från henne, måst se sig om efter någon annan, som skötte henne och barnen.

Hennes äldsta dotter, en tolfårig flicka, var ej i stånd att sköta allt så, som förhållandena fordrade, och därför hade den blinda sett sig nödsakad att några dagar efter Olgas häktande skaffa sig en ersättning för henne.

Men denna var ej sådan, som fru Berger önskade.

Personen, som hon tagit i sin tjänst, var en skäligen obildad människa och passade för öfrigt inte alls till sjuksköterska. Men hon var just till hands och rörde Saras hjärta genom att i ömklig ton berätta, att hon vore en fattig änka, som inte hade något arbete, och som snart skulle råka i den rysligaste nöd, om ingen förbarmade sig öfver henne och gåfve henne sysselsättning, så att hon kunde förtjäna sitt bröd.

Den blinda kallade henne vid hennes förnamn Marie och behandlade henne på det bästa och vänligaste.

Marie lade också i dagen mycken ifver, och om det också icke var någon jämförelse mellan henne och Olga, så uträttade hon i alla fall sina åliggande. Från morgon till kväll var hon beständigt i den blindas närhet, och ansåg denna det för nödvändigt, så tillbringade hon äfven natten hos henne.

När Olga kom igen, blef Marie ängslig. Redan samma kväll, då Olga kommit i sällskap med Ekström, passade hon på att tala med den blinda och fråga henne, hur det för framtiden skulle bli med henne.

— Ni har här en underskön fröken, som inte alls lämpar sig för gröfre sysslor, sade hon därvid. Jag tror, att ni också kan ha användning för mig bredvid henne. Får jag inte stanna, så råkar jag i olycka.

— Vore jag rik eller åtminstone välbergad, så skulle jag intet ögonblick besinna mig, svarade Sara. Men som det nu är, kan jag omöjligen ha två tjänare. Olga har blifvit mig oändligt kär. Henne har jag att tacka för, att jag öfver hufvud kunde förskaffa mig läkarvård. Utan hennes uppoffrande vilja skulle jag inte ha erhållit de pengar, af hvilka vi nu lefva.

Det intresserade Marie mycket att få noga reda på, hvad dessa ord egentligen betydde, och den blinda berättade då, att till henne kommit en främmande dam, som lofvat henne fem tusen kronor med villkor, att hon toge Olga i sin tjänst som sjuksköterska. Det villkoret hade också genom Olgas offervillighet blifvit uppfylldt, och den obekanta damen hade då lämnat den utlofvade summan.

— Därför kan jag inte skilja mig från Olga, och jag vill det heller inte. För öfrigt är hon halft fri, halft bunden. Jag skulle tillfoga henne skada, om jag nu förklarade, att jag afstår från hennes vidare tjänster. Aldrig kommer jag att göra det.

Marie betedde sig, som hade hon blifvit alldeles förtviflad, när den blinda för henne berättade detta. Hon klagade oafbrutet och lugnade sig först då, när Olga kom igen och upplyste fru Berger om, att hon ej stannade kvar i Norrköping längre.

Den blinda vore alltså fritagen från sin vänskapstjänst. Hon skulle bara gifva Olga så mycket, att hon kunde resa till sin nya vistelseort.

Olga hade naturligtvis förtjänat långt mera för allt sitt arbete i den blindas tjänst.

Fru Berger ville ej lägga något hinder i vägen för henne, men hon bad, såsom vi redan förut berättat, Olga afstå från sitt beslut att lämna henne.

Förgäfves! Olga hade utbedt sig polisens tillåtelse, och hon

upprepade äfven för den blinda, det hon vore fast besluten att lämna staden, och det redan samma dag.

Marie jublade. Men icke därför, att hon nu fick stanna kvar hos den sjuka, utan af en helt annan, både för fru Berger och Olga förborgad orsak.

Marie hjälpte ifrigt till med förberedelserna till resan, och de voro snart afslutade.

Innan Olga reste, skref hon några rader till Ekström och underrättade honom om, att hon beslutat lämna Norrköping, i det hon icke ansåge det tillbörligt att allt för mycket nära känslor, hvilka hon ännu icke kunde tillerkänna fullt berättigande. Hon skulle emellertid troget fasthålla vid allt, som hon i hans närvaro sagt Evald.

Brefvet bar hon själf till posten, och när hon kom igen, satte hon sig invid den blindas bädd för att tala med henne; ty hon hade ännu god tid på sig, innan tåget gick.

Sara var hela dagen mycket upprörd, och det förvånade Olga i icke ringa grad, när hon vid sin återkomst fann den blinda sömnig, ja, likgiltig. Det kunde ju heller icke annat än förvåna henne, att fru Berger icke höll sig vaken, tills hon tagit afsked af henne.

Den blinda tycktes icke ha någon makt öfver sig själf. Hennes ögonlock voro tunga som bly och föllo med eller mot hennes vilja ihop.

Slutligen föll hon i djup sömn.

Olga hade ännu en hel timme på sig och talade därför ytterligare med Marie, hvilken emellertid ägnade den sofvande långt större uppmärksamhet än den unga flickan.

Ändtligen var tiden inne.

Olga räckte den gamla kvinnan handen, tryckte en kyss på den blindas panna, tog afsked af barnen, som nu skulle lägga sig, och lämnade så den blindas hem.

Hon begaf sig till järnvägsstationen, dit hon anlände några minuter före tågets afgång.

Hur ringa lycka hon än funnit i Norrköping, skildes hon likväl nu med sorgtyngdt hjärta från den staden.

Någon ånger kände hon dock ej. Hon trodde sig handla fullkomligt riktigt, när hon tills vidare undvek den ort, där Evald vistades.

Det skulle ju nämligen ha varit ojämförligt mycket värre för dem bägge två att vistas i hvarandras närhet och pålägga sig det bandet att ej träffas.

Nu kommo de icke i tillfälle därtill, och så borde det förblifva, tills den fortfarande misstänkta flickan stod där fullt rättfärdigad.

Om också många pröfningsdagar ännu återstodo, höll sig dock Olga med fast förtröstan till Gud och var öfvertygad om sin oskulds slutliga seger.

Hon ansåg sig äfven nu ha i alla afseenden gjort sin skyldighet och kände den ljufva tillfredsställelse, som ett godt samvete skänker.

Olga hade ingen aning om, att hotande moln drogo sig samman öfver hennes hufvud, han visste icke, att hon redan åter var förföljd af arglistighet och ondska.

En knapp halftimme efter flickans afsked hade den blindas barn redan somnat, och modern själf sof fortfarande tungt.

Marie, som gått ut strax före Olga, kom nu igen och såg mycket belåten ut.

Hon såg än på modern, än på barnen, gick sedan tankfull af och an i rummet och tog slutligen plats på en stol invid den blindas bädd.

Fru Berger sof tungt och andades regelbundet.

Marie steg om en liten stund åter upp. Hon smög bort till byrån, hvari den blinda hade sina pengar, och öppnade den med en nyckel, som hon försiktigt dragit fram under den sofvandes hufvudkudde.

Hon gick mycket tyst till väga och gjorde flera uppehåll, då hon drog ut byrålådan.

Sedan grep hon fort den gamla plånbok, hvari sedlarna voro förvarade, och den penningpung, i hvilken funnos både guld- och silfvermynt.

Af de senare lämnade Marie kvar några kronor, men sedlarna tog hon allesamman.

Sedan gick hon till fönstret, öppnade det varsamt och spejade ut för att se, om någon fanns där nere vid porten

Det var i själfva verket fallet. Marie tog portnyckeln, smög sig ut ur lägenheten, öpnade porten och steg ut på gatan.

En man, insvept i en kappa och med mössa på hufvudet, kom emot henne.

— Redan uträttadt! frågade han i försiktigt dämpad ton:

— Nej, svarade Marie.

— Ännu ingenting alls?

— Pengarna har jag.

— Hit med dem då!

Marie lämnade mannen allt, hvad hon tagit i den blindas byrå.

— Skönt! Nu komma vi till den senare delen, och den är viktigare.

— Och svårare sade Marie. Jag har knappas mod till'et, och så fattas det mig nödig skicklighet. Skulle inte du vilja gå in och klara af saken?

— Det anser jag vara riskabelt. Inte för det, att jag är rädd för, att jag kunde misslyckas, men man kunde se mig gå in. I så fall vore det förkyldt.

— Ingen skall se dig.

— Det kan man aldrig veta. Slumpen fogar ibland så underligt. Det är inte alls omöjligt, att jag kunde möta någon där inne. Du får allt göra det själf. Det är ju inte första gången.

Maria ruskade på hufvudet.

— Du vet, att jag inte brukar vara sjåpig eller hysa några betänkligheter, men jag anser det i alla fall vara bäst, att en karl uträttar sådant arbete.

— Och jag säger dig, att det är bättre så, som jag föreslår. Inte något prat i onödan alltså! Man kunde möjligen ge akt på oss. Här har du, hvad du behöfver.

Mannen drog under kappan fram ett litet paket och tryckte det i kvinnans hand.

— Se här! Skynda dig nu! Om en halftimme är jag här igen; ty verktyget måste försvinna.

— Kommer du tillbaka, då följer jag med dig, sade Marie.

— Prata inga dumheter! inföll mannen. Man skulle i så fall säkerligen icke tänka på henne, när det skedda upptäckes. Men stannar du kvar, så faller ovillkorligen misstanken på henne. Men framåt nu! In igen! Det är hög tid.

Marie vände sig dröjande om.

Mannens sista blick hade nästan varit hotande.

— Jag måste. Jag måste, hviskade Marie, under det hon långsamt och tvekande återvände till fru Bergers bostad.

När hon öppnade dörren, höjde ett af barnen på hufvudet:

Marie närmade sig och hviskade lugnande:

— Se så, sof nu bara! Mamma sofver också.

Barnet lade sig åter till hvila, och Marie gick fram till den blindas bädd samt öppnade det nyss erhållna paketet. Det innehöll en ny, blankpolerad och skarpslipad dolk.

En liten stund stod Marie där med dolken i handen och tvekade tydligen att utföra det, som den där mannen ålagt henne.

— Det *måste* ske, hviskade hon slutligen för sig själf. Jag har åtagit mig det och måste då också utföra det.

Nu böjde hon sig ned öfver den blinda, lade vänstra handen på hennes panna och tryckte ned hufvudet. Härigenom kom halsen i ett något högre läge, och Marie gjorde nu fort och beslutsamt ett djupt snitt genom strupen.

En knappast hörbar rossling följde, och den blinda var för alltid förstummad.

Mannen, som först talat med Marie, hade helt säkert rätt, då han menade, att det ej vore första gången, som hon vore med om dylikt.

Det hemska dådet hade varit ett ögonblicks verk.

Marie gick bort från bädden och bekymrade sig inte alls om, att blodet strömmade ut öfver sängkläderna och ned på golfvet.

Sedan hon kastat en pröfvande blick på barnen, gick hon ut i köket och lade sig. Sofva kunde hon dock ej. Men hon låg där i alla fall och väntade till klockan sex på morgonen, vid hvilken tid hon vanligen brukade stiga upp.

Hon måste nu spela den rol, som hon åtagit sig, till slut, och eftersom den blindas äldsta dotter, som sagdt, redan var tolf år, ansåg Marie det lämpligt, att i detta barns närvaro börja komedien.

Hon steg in i rummet och utstötte genast ett gällt skri.

Barnen foro förskräckta upp.

— Hvad har händt? frågade flickan. Hvarför skriker Marie så rysligt?

Marie pekade på den mördade och rusade sedan ut ur rummet.

Flickan började gråta och klaga och kastade sig öfver modern. Nu reste sig äfven de båda andra barnen upp och instämde med full hals i systerns klagolåt.

Under tiden alarmerade Marie alla grannarna. Hon bokstafligen skrek ihop dem och bar sig både i ord och åthäfvor åt som en förtviflad.

Det dröjde en god stund, innan grannarna kunde få klart för sig orsaken till detta hennes beteende.

Naturligtvis begåfvo sig några in i fru Bergers bostad, och där var en enda blick nog för att upplysa dem om, hvad som händt.

Nu blef Marie från alla håll bestormad med frågor, hur någonting sådant kunnat inträffa.

Hon förstod mästerligt att förställa sig och upplyste i afbrutna meningar om, att hon omedelbart efter Olgas afsked gått ut i köket, och inte alls visste, hvad som tilldragit sig inne i rummet.

Hon påstod, att fru Berger redan då sofvit lugnt en god stund, och att hon själf gått till hvila, sedan Olga aflägsnat sig och hon som vanligt läst dörren.

Tills vidare var hennes framställning af föregående kvälls händelser tämligen osammanhängande, så att man ej förmådde nöjaktigt orientera sig.

En af de närvarande yttrade slutligen:

— Saken måste anmälas. Jag går och underrättar polisen om, hvad som händt.

Med dessa ord aflägsnade han sig för att varsko polisen. Alla de andra stannade kvar i rummet, hvari mordet blifvit begånget.

Emellertid hade Marie funnit lämpligt att så småningom bete sig mera sansadt.

Hon berättade, hurusom Olga tagit afsked af den blinda och sedan stannat kvar vid den sofvandes bädd, tills det varit hög tid att begifva sig till järnvägsstationen; vidare, hurusom hon, Marie själf, med henne växlat en hjärtlig handtryckning och önskat henne lycka på resan. Då Olga gått, hade hon stängt ytterdörren och lagt sig att sofva i köket.

Vidare påstod hon, att hon, just som hon slumrat in, åter

blifvit väckt af ett buller, och att det förefallit henne, som om någon gått i dörren.

Hon hade emellertid inte funnit sig föranlåten att se efter.

Af hennes ord framgick, om hon också icke direkt sade det, att hon förmodade, att Olga kommit tillbaka.

Det ville emellertid ingen af de närvarande gärna tro, och Marie stod där så godt som alldeles ensam med sin antydan, att Olga kunde vara skulden till det skedda.

Under tiden hade polisen blifvit underrättad om den mindre vanliga tilldragelsen. Kommissarien beslöt att själf begifva sig till ort och ställe, åtföljd af en konstapel.

När han infann sig, upprepade Marie för honom, hvad hon nyss sagt de andra.

Polismannen frågade först af allt, hvilket ju också från hans ståndpunkt var helt naturligt, om den mördade hade några pengar, hvilken fråga Marie besvarade jakande.

Men hon förklarade, det hon hvarken kunde uppge summans storlek eller platsen, där den mördade hade den förvarad.

En undersökning anställdes, och det visade sig, att af de tusenden, som den blinda enligt allas enstämmiga åsikt ägt, endast fanns kvar ett belopp på något öfver fem kronor.

Nu blef naturligtvis brottet rubriceradt som rånmord. Men hvem som var gärningsmannen, därom vågade man ännu ej afgifva något omdöme.

Marie höll fast vid sitt påstående, att hon hört ett buller, liksom om någon, sedan Olga gått, läst upp ytterdörren och stigit in.

På kommissariens fråga, hvarför hon icke vidare bekymrat sig därom, svarade Marie, att hon antagit, det hon i halfslummern hört vilse.

Polismannen förebrådde henne hennes sorglöshet, och då betedde sig Marie åter igen som en förtviflad.

Man forskade vidare och kom så under fund med, att den ena nyckeln till ytterdörren fattades.

Marie bedyrade, att hon läst dörren, och att hon alltid hade för vana att ta ur nyckeln och hänga upp den på en bestämd plats på väggen invid dörren.

Där hängde också mycket riktigt den andra nyckeln.

Härigenom syntes det sannolikt, att dörren blifvit öppnad utifrån med den nyckel, som nu saknades.

Den frågan kvarstod emellertid, om Marie verkligen haft den af henne själf påstådda vanan rörande nyckelns placerande.

Barnen kunde ingenting upplysa därom, Olga hade gifvit sig i väg, och den blinda var död. Tills vidare kunde Maries uppgifter alltså icke vederläggas.

Angående pengarnas försvinnande uttalade visserligen Marie ingen direkt beskyllning mot någon, men på ett sätt, som icke kunde missförstås ställde hon Olga i samband därmed.

Hon påstod, att flickan förefallit henne så orolig och konstig, att hon i förgår följt med en vän till den blinda ut, och att hon efter återkomsten helt plötsligt beslutat sig för att resa bort.

Kommissariens fråga blef därför helt naturligt den:

— Nå, hvart har då flickan rest?

Nu ändtligen talade Marie sanning, då hon svarade, att hon ej visste det.

Olga hade i själfva verket ej upplyst någon om målet för sin resa mer än polismästaren och fru Berger. Af den senare hade hon till och med tagit det löftet att ej yppa det för någon, och den blinda hade hållit det löftet.

Den omständigheten, att man ej visste, hvart Olga tagit vägen, stärkte i väsentlig mån misstanken mot henne.

Ej att undra på alltså, om många af de i fru Bergers bostad församlade började luta åt den åsikten, att det varit Olga, som handlat så omänskligt mot den blinda, hvilken man allmänt betecknade som hennes andra mor.

Utrop af harm och förbittring hördes.

Kommissarien bjöd tystnad och påpekade, det man ännu ej hade något giltigt skäl att misstänka Olga.

Flera personer talade om en formlig flykt, och det blef nu polismannens sak att taga reda på, huru härmed förhöll sig.

De båda polismännen lämnade åter skådeplatsen för det hemska dramat, och kommissarien fick strax därpå af sin förman veta, att Olga mycket riktigt utbedt sig tillåtelse att lämna staden, och att hon sagt sig skola resa till Linköping.

Man anlitade nu telegrafen, och det kunde ju icke erbjuda

någon synnerlig svårighet att få fatt i den ovanligt vackra flickan, som ju öfver allt ådrog sig uppmärksamhet.

Olga var icke längre på resan. Hon hade uppnått målet; men hade hon icke narrats, utan verkligen begifvit sig till Linköping, så måste det bli en lätt sak att där återfinna henne.

Flickan hade anländt dit sent på kvällen och hade lyckats skaffa sig logis till ganska moderat pris.

Så mycket hade hon ju, att hon kunde uppehålla sig här några dagar, tills hon skaffat sig något arbete.

Dessutom hade den blinda vid afskedet bedt henne skrifva, om hon behöfde något, eller komma igen, om hon så önskade.

Olga hade alltså där ett godt stöd. Men hon beslöt i alla fall att ofördröjligen höra sig om efter arbete.

Innan polistelegrammet anlände till Linköping, var Olga redan ute på spaning efter någon sysselsättning, och just vid den tid, då hon lämnade sin bostad, erhöll äfven Ekström hennes bref, hvari hon underrättade honom om, att hon beslutat lämna Norrköping och undvika all beröring med honom och Evald samt först då vända tillbaka, när domstolen fällt sitt utslag.

Ekström ruskade med betänksam min på hufvudet.

— Detta beslut, mumlade han, är visserligen mycket ädelt, men det går för långt.

Ett tankeutbyte härom med Evald var för ögonblicket icke möjligt, eftersom den senare redan lämnat sin bostad och begifvit sig till tidningsbyrån.

Det berörde Ekström pinsamt, att Olga ej upplyste om, hvart hon tagit vägen. Han skulle ju inte ha talat om det för Evald, hvars varmblodighet och lifliga temperament man mycket väl kunde tilltro, att han bums skulle ha gifvit sig i väg till hennes nuvarande vistelseort.

På så sätt kunde Ekström själf icke bli riktigt klok på hennes handlingssätt. Det gjorde, att han blef förstämd. Därför tänkte han snart nog på att begifva sig till blinda Sara för att af henne erhålla närmare upplysningar.

Just som han stod i begrepp att bege sig i väg, fick han kallelse att infinna sig i polisen.

Ekström blef mäkta storögd.

Men sedan antog han, att man ville erhålla vidare upplys-

ningar af honom om Lennmark, Ida och tysken Weidling, hvilka personer han känt sedan lång tid tillbaka.

Konstapeln, som kallat honom, tog honom emellertid fort ur denna villfarelse. Han gjorde nämligen ingen hemlighet af, att ett förskräckligt brott blifvit begånget, och han berättade utförligt för Ekström om mordet och de detsamma beledsagande omständigheterna.

Ekström vardt icke litet förbluffad, när han erhöll dessa meddelanden.

Visserligen visste han, att ett mord blifvit planlagdt mot fru Berger, men han hade inte tänkt, att det skulle föröfvas så snart.

Genast flög den tanken genom hans hjärna, att endast en medlem af det där förbrytarbandet kunde ha gjort sig skyldig till detta brott.

Ekström hörsammade genast den erhållna kallelsen. I polisen talade man med betänklighet om fru Bergers förbindelse med Olga.

Det var tydligt, att misstanken fallit på den senare, hon vore sannolikt den skyldiga.

Visserligen sade sig polisen endast tala om indicier och ville icke af dessa draga några bestämda slutsatser; men Ekström anade redan den kommande olyckan och var genast färdig att taga Olgas parti.

Han framvisade brefvet från henne, och polisen såg däri det af Olga uppgifna skälet till hennes afresa.

Det ser så ut, sade kommissarien, som hade uteslutande känslohänsyn förestafvat denna resa. Flykt kan man under alla förhållanden icke kalla den. Åtminstone måste det först konstateras, om flickan verkligen begifvit sig till Linköping, såsom hon sade sig skola göra, eller om denna hennes uppgift endast haft till syfte att vilseleda vederbörande.

— Har hon sagt, att hon ämnade resa dit, så har hon också gjort det, det är min fulla öfvertygelse, svarade Ekström. Jag visste det inte förut, ty äfven för mig har hon hemlighållit målet för sin resa.

— Besynnerligt, högst besynnerligt, att kontanterna försvunnit; anmärkte kommissarien och ruskade på hufvudet. Den mördades gamla tjänarinna sade uttryckligen, att hon aldrig haft tillträde till kassan, och att alla pengar, som gifvits ut, gått genom Olgas hän-

der. Följaktligen måste denna ha vetat, hvar pengarna funnos, och kunde lätt komma åt dem.

Ekström tog på det lifligaste Olga i försvar och påpekade det hjärtliga förhållande, som rådt mellan henne och fru Berger. Han betonade särskildt, att uteslutande Olgas offervillighet gjort det möjligt för den blinda att anlita en skicklig ögonläkare. Äfven på annat sätt hade hon gent emot henne betygat sin hjärtegodhet, och hon vore för öfrigt en af de ädlaste människor, som han någonsin lärt känna.

Kommissarien undvek att yttra sin åsikt. Han frågade Ekström om de närmare omständigheterna vid hans sammankomster med Olga.

Därvid berördes naturligtvis flickans förhållande till Evald, och följden vardt, att äfven denne inkallades.

I en högst miserabel sinnesstämning återvände Ekström hem.

Det var middag, och Evald var redan hemkommen.

Så snart denne fick syn på vännen, intogs han genast af den oroande tanken, att någonting ledsamt händt.

— Vi få ingen ro, yttrade Ekström. Det är rakt som om hin i egen person vore oss i hälarna. Nu har för omväxlings skull ett mord blifvit begånget, och det under så betänkliga omständigheter, att vår Olga blifvit inblandad däri.

— Olga? frågade den unge mannen bestört. Hvad har hon med den saken att skaffa?

— Tyvärr hotar henne en stor fara. Ett högst märkvärdigt, olycksaligt öde råder öfver henne. Samma kväll, som hon tog afsked, blef blinda Sara mördad. Samtidigt försvann också hennes pengar. Och den enda person, som man kunde misstänka, stannade hemma och upptäckte dådet.

Evald såg förbluffad på vännen.

— Ni talar om, att Olga tagit afsked. Är hon då inte kvar hos fru Berger?

Nu först kom Ekström att tänka på, att Evald ännu ej visste någonting om det bref, som han mottagit från Olga.

Nu visade han Evald det, och när denne läst det, sade han:

— Någonting mera förtvifladt skulle näppeligen kunna ha inträffat än detta olycksaliga sammanträffande. Om nu slumpen fogar så, att Olga inte är i Linköping, då stärkes strax misstanken

mot henne. Det blir nog bäst, att jag genast reser dit och skonsamt förbereder henne på den henne tyvärr förestående nya ransakningen.

— Ni stannar kvar här, sade Ekström strängt. Ni måste sköta er plats. Om ni redan nu, sedan ni innehaft den anställningen så kort tid, anhölle om utomordentlig permission, så skulle det komma mycket olägligt och väcka formligt uppseende. Om det skulle bli nödvändigt, så reser jag själf till Linköping; men jag är rädd för, att det redan är för sent.

— För sent?

— Jag kan inte tänka mig, att polisen väntar på oss. Tvifvelsutan har man redan telegraferat dit, och man söker nog redan öfver allt Olga.

— Så mycket mer är hon då i behof af tröst och stöd. Och hvem skulle väl bjuda henne det, om icke vi?

— Sannt nog, men jag frågar mig då först, om vi icke göra bättre i att verka här? Att förbereda henne, att bespara henne den förfärliga öfverraskningen, därtill är ej mera tid.

— Hvem vet? Jo, jag vill i väg, jag måste till henne, Ekström.

Det var svårt att hejda Evald, att stäfja hans ifver.

— Hvad ska' jag stanna här för? undrade han. Jag är i alla fall nu inte i stånd att arbeta.

— Ni måste betvinga er, svarade Ekström. Det är inte alls på sin plats, om ni nu helt enkelt försummar er syssla. Äfven denna storm skall brusa öfver, äfven detta oväder skall draga förbi.

Evald syntes alldeles förkrossad. Hade redan den förra ransakningen för honom varit en ständig pina, så bringade honom den senaste tilldragelsen alldeles ur fattningen. Han var knappast längre sig själf mäktig, så greps han nu af sorg och ångest Nyss hade det sett ut, som skulle Olga ändtligen bli frikänd, och då kom åter denna förfärliga misstanke.

Ekström hade all möjlig möda att lugna sin unge vän.

— Var nu inte obetänksam! sade han. Saken kan för närvarande ej ändras. Jag har gjort allt, hvad jag kunnat, för att bevisa, det man omöjligen kan tilltro Olga ett sådant brott. För öfrigt har man ännu ej hunnit taga reda på alla omständigheter.

Mycket kan ännu göra misstanken mot Olga vacklande, man kan finna mycket, som talar till hennes förmån. Anklagad är ej det samma som fälld. Och anser sig polisen böra samla alla indicier mot Olga, så skall det bli vår uppgift att sammanföra allt, som vittnar för hennes oskuld.

Hur sannt och vackert det än var, som Ekström yttrade till Evald, förmådde det dock ej lugna och trösta denne.

Eljes visade han äfven nu sin förra karaktärsstyrka. Han försummade icke sina plikter, och han arbetade icke med mindre energi än vanligt. Ingen kunde märka, att han var mycket uppskakad, och att hans tankar voro upptagna af helt andra ting, än som rörde hans yrke.

Emellertid ägnade honom chefen sin särskilda uppmärksamhet, ty naturligtvis hade det äfven på tidningsbyrån redan blifvit bekant, att den där blinda kvinnan blifvit mördad, och att misstanken fallit på hennes förra sköterska, Olga Willner.

Evald hörde på redaktionen mycket talas om saken. Man framkastade flera förmodanden, och dessa läto ingalunda gynsamma för den misstänkta.

Man framhöll, att Olga ej vore någon oförvitlig person, att hon redan suttit i ransakningshäktet, och att det därför nog inte vore så otroligt, att hon på detta förskräckliga sätt förgått sig mot sin matmoder.

Evald kunde icke lugnt åhöra allt detta. Han tog Olgas parti och påstod det rent af vara otänkbart, att hon kunnat glömma sig ända därhän.

Härigenom stärktes hans kolleger i den redan förut hysta tron, att han stod i närmare förbindelse med Olga, och följden var, att de betraktade honom med en viss missaktning.

Några, för hvilka Evalds talang stod i vägen, talade kort före arbetstidens slut med redaktören och ägaren, hvilken häraf fann sig föranlåten att ännu en gång kalla till sig Evald och tala med honom om Olga.

— Långt ifrån att tillåta mig ett bestämdt omdöme om brottet, och det drar sig ju till och med själfva polisen ännu för, skulle jag likväl vilja på det allvarligaste afråda er från, att så betona ert förra förhållande till denna flicka, sade han. Det vore bäst, om ingen visste någonting därom. Ni har låtit förleda er till att upp-

träda som denna flickas försvarare. Det är illa, mycket illa. Om ni ej vill tåla vissa yttranden och därigenom bevisar, att ni står i intimare förhållande till den där flickan, så måste jag, hur ondt det än gör mig, göra allvar af det, hvarpå jag redan förut häntydt: jag måste afskeda er.

Evald bugade sig tigande och återvände till sin plats. Det återstod honom ingenting annat än att lugnt och undergifvet åhöra alla de sårande anmärkningarna.

Hans kärlek till Olga och hans förtroende till hennes oskuld kunde icke rubbas, men han måste ta hänsyn till den man, af hvilken han var beroende.

Säkerligen skulle ovädret snart rasa ut öfver hennes hufvud, och sedan behöfde han så mycket mer ett pekuniärt fäste. Ty det blef hans sak att stödja Olga, när hon, äfven här frikänd, hade att bestå den svåra kampen mot en förutfattad mening.

I de flesta fall kvarstår ju ett visst misstroende mot anklagade, äfven sedan deras oskuld blifvit klart och tydligt ådagalagd. Blott allt för ofta hör man det tillvitas någon såsom en högst betänklig sak, att han suttit häktad, om det också sedan blifvit till fullo bevisadt, att han varit fullkomligt oskyldig till det, hvarför han blifvit misstänkt.

Evald och Ekström träffades åter på kvällen.

— Har ni inte hört någonting nytt? frågade den senare. Är Olga redan på väg hit, eller hon kanske redan är här?

— Vet inte, svarade Evald dystert.

— Jag trodde, att ni möjligen hört något, sade Ekström. Hvar skulle man väl fortare få fatt i en nyhet, än just på en tidningsbyrå?

— Där pratades mycket om den saken, svarade Evald bittert, och jag tillstår, att jag ej kunde afhålla mig från att blanda mig i det räsonemanget. Jag har råkat i strid med mina kolleger.

Ekström ruskade på hufvudet.

— Det borde ni ha undvikit, sade han. Nödvändigheten bjuder er att nu lägga band på edra känslor. Men jag borde ha varnat er, eftersom jag visste, hur exalterad ni var. Har det möjligen kommit till häftiga meningsutbyten?

— Inte precis det, svarade Evald, men jag måste om igen åhöra en predikan af redaktören. Det vore rådligast, sade han, att

ej taga parti för Olga, ty i annat fall skulle jag förlora min plats. Därvid hänvisade han till sin hotelse nyligen. Må han göra allvar däraf; jag har inte gjort något orätt, tvärtom.

— Tag för all del inte saken så nonchalant! varnade Ekström. Just nu benöfver ni en säker existens. För resten känner ni ju till människornas onda tungor. Ert intresse för Olga erbjuder dem ett efterlängtadt stoff till vidare förtal. Och hur lätt kunde icke detta just nu bli ödesdigert för henne.

— Därpå tänkte jag icke, svarade Evald. Men sätt er in i min belägenhet! Det är ju ändå bra svårt att höra smädelser och förtal af värsta slag och nödgas tiga. Det anser jag för resten vara en man ovärdigt. Jag skulle förakta mig själf, om jag icke toge Olga i försvar och förfäktade hennes oskuld.

— Hvad tjänar det till? frågade Ekström. Ni skall därmed bara driva saken till dess spets och slutligen förlora er plats, och sedan stå vi där fullkomligt rådlösa. Jag är tyvärr inte millionär och har heller inte hopp om att under den närmaste framtiden bli det. På mig kan ni alltså inte lita i finansiellt hänseende.

Evald insåg nog nödvändigheten af att vara försiktig, hur svårt det än under för handen varande omständigheter var.

Mellan de båda vännerna dryftades nu händelsernas antagliga gång. Ekström var af den åsikten, att Olga, som nu uppehöll sig i Linköping, utan svårighet skulle bli funnen och sedan återförd till Norrköping.

— Det är det bittraste. Ty antagligen kommer man att transportera hit Olga på samma sätt, som man brukar använda i fråga om fångar. Hon är ju misstänkt för ett svårt brott, och därför torde denna transport bli mycket förödmjukande för henne.

Evald var förskräckligt nedslagen. Han undrade, om inte något kunde göras för att förebygga det.

Ekström svarade:

— Näppeligen. Vi måste låta saken ha sin gilla gång, om vi inte vilja göra oss själfva misstänkta och på så sätt förlora allt inflytande.

Man blef ense om, att man tills vidare var dömd att afvakta, hur händelserna skulle gestalta sig. De utvecklade sig också så, som man vid en smula öfverläggning kunde taga för alldeles självskrifvet.

Olga hade tidigt på morgonen begifvit sig ut för att söka arbete. Hon hade inte för afsikt att taga blinda Saras hjälp i anspråk mer, än som var alldeles nödvändigt, och hon ville redan från första dagen förtjäna något och så bevara sin självständighet.

Det såg också ut, som skulle hon nu gynnas af lyckan. Hennes försök att erhålla sådant hemarbete, som hon var förtrogen med, kröntes strax med framgång.

Samtidigt ingick till polisen order om hennes fasttagande.

Man visste emellertid icke hvar hon fanns, och först nästa förmiddag lyckades man uppspåra hennes bostad.

Olga stod just i begrepp att afleverera ett färdigt arbete, då en uniformsklädd poliskonstapel infann sig, medförande skriftlig häktningsorder.

Flickan blef förskräckt, när hon fick se honom. Men mannen blef genom hennes sympatiska yttre gynsamt stämd. Han betraktade henne medlidsamt och undrande, då han nu drog fram papperet.

Olga var högeligen förvånad öfver, att man redan nu kallade henne tillbaka till Norrköping.

Hvad kunde väl skälet härtill vara?

Konstapeln vek upp papperet.

— Läs det här, sade han, och följ mig sedan! Ni är arresterad.

— Arresterad? upprepade Olga och spratt till. Hur är väl det möjligt? Jag hade ju polisens tillåtelse att lämna Norrköping.

— Det vet jag inte, och det rör mig inte. Jag har bara order att arrestera er, och ni måste följa med. Resten får ni se sedan. Jag kan ej lämna er några som hälst upplysningar.

Olga stod där i början alldeles som förstenad. Ändtligen ryckte hon upp sig och följde med bäfvande hjärta konstapeln.

Hon hade ännu ingen aning om, hvarför polisen redan åter antastade henne. Det var inte gärna tänkbart, att man redan nu kallade henne tillbaka till Norrköping, då hon för knappa två dagar sedan erhållit tillåtelse att resa därifrån.

Hon följde med konstapeln till porten. Där stannade hon och bad honom åtminstone nu skaffa en droska, för att hon skulle slippa bli begapad af alla människor.

Polisen tog ingen hänsyn till denna hennes bön.

— Jag har ingen tid att förlora, svarade han tämligen barskt. Vi ha' väl annat att göra än att ge oss ut på jakt efter en droska, bara för att ni ska' få åka. Har ni för resten pengar att betala en droska med, eller vill ni kanske, att polisen ska' vidkännas den utgiften.

— Jo, så mycke' pengar har jag på mig. Var snäll och hämta en vagn!

Men konstapeln vek ej från hennes sida. Han trodde ej hennes försäkringar och vågade för öfrigt ej göra henne till viljes.

Det återstod alltså Olga ingenting annat än att till fots tillryggalägga vägen till polisstationen. Det var för henne högst obehagligt, men lyckligtvis var vägen ej lång.

Snart var man framme, och Olga blef nu införd till en gammal vresig kommissarie, som i långt ifrån vänlig ton sporde:

— Ni är alltså Olga Willner? Hvarför har ni inte anmält er bostad utan besvärat oss med att söka reda på er?

— Jag trodde inte, att det var så nödvändigt med det samma.

— Hm! Ni måste tillbaka till Norrköping. Polisen där har begärt det. Det hvilar en förskräcklig misstanke på er.

— Jag vet det, hviskade Olga knappast hörbart.

Hon trodde, att polisen syftade på hennes förmenta medverkan vid det af Sörensen föröfvade bedrägeriet.

— Ni vet alltså något därom? Hvad 'vet ni? fortfor den vresige kommissarien.

— Man har påstått, att jag halft del i hans bedrägeri.

— Så ni nu pratar igen! Det är ju ingen, som talar om det nu. Här är det fråga om ett mord.

Olga tog förskräckt ett steg baklänges.

— Ni vet väl, hvad som händt Sara Berger?

Olga såg stirrande på mannen.

— Hvad skulle jag veta? När jag lämnade fru Berger, var hon visserligen inte frisk, men i alla fall på bättringsvägen. Hvad har det händt henne?

— Ah, det där känna vi nog till. Ni vill spela den oskyldiga. Marsch, in i arresten! Antagligen blir ni redan i dag transporterad tillbaka till Norrköping.

Därmed gaf han konstapeln en vink att föra ut flickan.

Men Olga tog å nyo till orda:

— Jag besvär er, säg mig hvad det egentligen är fråga om! Har man framkastat någon ny beskyllning mot mig? Ska' jag då evigt vara föremål för ogrundade misstankar?

— Här pratas inte i onödan, förklarade kommissarien i barsk ton. Vi göra bara, hvad Norrköpings-polisen begärt af oss.

Olga gick närmare och bad med hopknäpta händer att få veta orsaken till denna stränga åtgärd mot henne, att bli befriad från dessa marterande tvifvel. Hon kunde icke fördraga ovissheten.

Men kommissarien tycktes ej ha något hjärta för hennes böner.

— Tålamod, min sköna! sade han. Här pratas inte alls. Inte ett dugg heller. Fruntimren tro sig med sina vackra ansikten kunna uppnå allt möjligt och tugga i det oändliga om det samma. Men med mig komma de inte långt. Har aldrig inlåtit mig på långa räsonemang med dem. Det här angår mig heller inte alls. Om ni är rånmörderska eller icke, det kommer mig inte vid.

Vid dessa sista ord blef Olga dödsblek.

Hvad menade väl kommissarien? Hvad beskyllde man henne för?

Olga såg bönfallande på konstapeln.

Men denna tycktes ej förstå den vinken utan fattade, sedan kommissarien med sina långa, knotiga händer ännu en gång gifvit honom en vink, den olyckliga i armen för att föra ut henne.

— Vår arrest är inte alls så otreflig, anmärkte kommissarien med grymt hån. Den har härbergerat mången vacker dam, mången fin herre, och de ha alla tunnit sig väl däri. För öfrigt har ni ju pengar, så att ni kan bestå er, hvad ni vill ha.

Konstapeln förde ut flickan. Det bar i väg genom en lång, mörk korridor till ett litet rum, som upplystes af en gaslåga.

En vedervärdig lukt slog emot flickan. Men konstapeln sköt utan vidare in henne.

— Önskar ni något att äta eller dricka? frågade han. Ni kan få, hvad ni vill, bara ni säger till. Vill ni ha en öl eller något annat? Allt finns att tillgå.

Men Olga ville ingenting ha. Hon sjönk utmattad ned på den bänk, som löpte utmed väggen.

Konstapeln ryckte på axlarna, kastade en sträng blick på de

båda andra fångarna och gick med gravitetiska steg åter ut genom dörren.

— Vete tusan, hur det hänger ihop, mumlade han. Jag tror i alla fall inte, att det fruntimret begått ett rånmord. Hon ser inte så ut.

Han lugnade sig dock fort åter, ty han hade ingen lust att bråka sin hjärna med denna fråga. Han gjorde så, som han alltid brukade göra, då något syntes honom gåtfullt: han rynkade pannan, lade pekfingret på näsan och sade:

— Polisen tar nog reda på't. Vi ha väl inte alla dessa skickliga detektiver bara för ro skull heller. Hvem ska' väl kunna utreda en sådan sak om inte de? Men, tillade han, nyfiken är jag i alla fall att få se, hur det kommer att aflöpa Vore verkligen en jämmerlig skada på ett så snyggt kvinnfolk. Hvad hon är stiligt växt, och hvad hon har för ett fint ansikte se'n. Det skulle då sannerligen inte förvåna mig, om en baron eller rent af en grefve toge sig an henne. Jag tror verkligen inte, att en med det utseendet behöfver förövfa rånmord.

Olga befann sig alltså bland personer, som råkat i delo med de bestående lagarna.

Det var två äldre kvinnor, på hvilkas ansikten last och brott tryckt sin stämpel.

Snart visade sig också deras råhet. De närmade sig den olyckliga flickan och började håna henne.

Liksom öfver allt, där gemena naturer komma i beröring med bättre, gjorde sig äfven här afunden gällande.

De båda synbarligen djupt sjunkna kvinnorna kände en djäfvulsk glädje öfver, att man skickat till dem en sådan utomordentlig skönhet.

— Kan just undra, hvad den varit med om för rackartyg, utlät sig den ena. Hon ser ju ännu så oskyldig ut och är också så ung.

— Det spelar ingen rol nu för tiden, menade den andra. Flickorna nu för tiden äro fördärfvade, innan de trampat ut barnskorna. Det vet jag ju bäst själf af egen erfarenhet. Redan vid fjorton års ålder ansågs jag för ett utskott. Och sannerligen är jag inte stolt öfver det. Vill man komma någon hvart på en viss bana, så måste man börja i tid.

— Det är nog sannt, instämde hennes gelike. Du har fullkomligt rätt. Och af henne där kan det nog också bli någonting reelt med tiden. — Hur gammal är mamsell?

Olga steg upp och drog sig undan. Naturligtvis svarade hon ej.

— Hon är stolt, anmärkte en af de båda andra. Nå ja, det vänjer hon sig nog af med, om hon får sitta här en tid. Det är väl första gången, och nybörjarna bruka alltid vara idel värdighet. Låt henne vara, så mjuknar hon nog. Ha, ha, ha! En utmärkt skola här.

Sedan kritiserade de Olgas yttre, konstaterade med speglosor att hon var "ledsen i ansiktet", och fortsatte ett oanständigt samtal, späckadt med bångord.

Olga fogade sig tigande i allt. Hon hade satt sig i ett hörn och hörde knappast. hvad de båda andra yttrade.

Af det, som hon hittills hört, kunde hon inte alls få någon klarhet rörande sin belägenhet.

Man hade talat om ett rånmord och därvid nämnt fru Bergers namn, det var allt.

Men hur det hängde ihop, det fick hon ej veta, och därför pinades hon grymt af ovissheten.

Man brydde sig inte alls om att lämna henne någon upplysning. Hon skulle ju transporteras tillbaka till Norrköping; om någonting vidare bekymrade sig icke de personer, som här hade med henne att göra.

Hennes kval stegrades med hvarje minut.

De båda kvinnorna blefvo allt mera närgångna. Då Olga ej svarade dem, började de håna och begabba henne.

När hon icke längre förmådde hålla dessa båda afskyvärda varelser på afstånd, bad hon med rörande blickar, att de måtte skona henne, den olyckliga; men hon skördade endast hån.

Aldrig förr i sitt lif hade Olga varit i en så ryslig belägenhet som i dag. Visserligen hade hon suttit häktad äfven i Norrköping, men där hade man åtminstone varit nog hänsynsfull att ej föra henne tillsammans med liderliga kvinnor.

Olga bad tyst för sig själf, hon bad till Gud, att han måtte göra denna pina kort.

Ändtligen kom efter en dag, som aldrig tycktes vilja taga slut en konstapel och uppmanade henne att följa med.

Han förde henne ut till en vagn, i hvilken hon måste taga plats tillsammans med en annan kvinna.

Det bar i väg till järnvägsstationen.

Olga måste foga sig i allt, ja, på stationen var hon en god stund utsatt för en nyfiket gapande allmänhets närgånget granskande blickar.

Fastän oskyldig måste hon här låta exponera sig som en förbryterska, hon, som ej visste med sig den allra ringaste lagöfverträdelse.

Ack, hennes tro på en god försyn, på en rättfärdig Gud ställdes här på ett hårdt, på ett mycket hårdt prof.

Marterad af tvifvel, i fullkomlig ovisshet om, hvad den närmaste framtiden bar i sitt sköte, fullständigt öfvergifven och utan någon, som vänligt tröstade henne, skulle hon väl ha förlorat allt hopp, ja, hemfallit åt förtviflan, om icke trots allt ändå en ljusglimt upplyst hennes tröstlösa tillvaro.

Det fanns ju ändå en, som tänkte godt om henne, ja, som älskade henne.

Det var tanken härpå, som upprätthöll henne i den svåra pröfningen, som gjorde det möjligt för henne att bevara tron på en allgod och nåderik fader där ofvan.

TRETTIOFÖRSTA KAPITLET.

Vittnet.

Gamla Marie spelade nu en framstående rol. I betraktande af de omständigheter, under hvilka brottet blifvit begånget, var det helt naturligt, att hela Norrköping talade därom.

Allmänhetens åsikter om Maries förhållande voro mycket delade.

Inte heller i polisen hade man ännu klart för sig, hvilken rol hon spelat.

Men gumman, som på ett förvillande sätt gaf sig sken af att vara betydligt enfaldig och inskränkt, var i själfva verket långt slugare, än man någonsin skulle kunnat tilltro henne.

Ja, att spela den enfaldiga, det förstod Marie på ett mästerligt sätt.

Och den saken var af betydelse. Ty om också misstanken hvilade på Olga, blef dock äfven Marie ställd till ansvar, alldenstund hon, sedan Olga begifvit sig i väg, måste betraktas som den blindas ansvariga sköterska.

Men att hon inte samvetsgrannt skött den sysslan, det var ju alldeles tydligt.

Därför måste en ansenlig grad af sorglöshet läggas henne till last.

Marie visste det mycket väl och var också förberedd på följderna.

Men hvad betydde väl det? Straffet afskräckte henne inte, ty det kunde ju icke bli så farligt.

Innan Olga återkom till Norrköping, hade Marie blifvit tagen i förhör i polisen.

I hufvudsak fasthöll hon vid sina redan förut lämnade uppgifter, i det hon påstod, att Olga tagit med sig nyckeln för att kunna komma igen. Det hade inte erbjudit henne någon svårighet, ty slumpen hade på ett utomordentligt sätt gynnat henne.

Marie fortfor:

— Flickan ville inte ha med sig något sällskap, då hon begaf sig till järnvägsstationen. Hon var naturligtvis inte angelägen om något vittne. När man beger sig ut på resor, brukar man väl eljes alltid ta bagage med sig. Det gjorde inte flickan. Det var emellertid tal därom mellan henne och den mördade, ty Olga äger verkligen lite' krafs. Men det tog hon inte med sig. Däremot passade hon på att skaffa sig en ny klädning med mera dylikt, eftersom den gunst, hvari hon stod hos fru Berger, tillät henne. Olyckligtvis satte den blinda ett gränslöst förtroende till henne och gaf henne också pengar. Men hvarför flickan ej tog med sig sina saker, det är nu lätt att förstå. Någon måste då ha burit dem åt henne, och hon hade i så fall ej kunnat vända om igen. Men det ingick ju i hennes plan. Det hette, att man skulle skicka sakerna efter henne, och fru Berger hade också gifvit mig i uppdrag att göra det. Naturligtvis underlät jag att sända något, då jag på morgonen upptäckte det fasansfulla brottet.

På liknande sätt sökta Marie äfven annorstädes uppväcka den tron, att Olga med kallt blod uppgjort och verkställt mordplanen, och att hon antagligen nu vore på flykt med de stulna pengarna, sannolikt, såsom gumman menade, på samma väg, på hvilken allt sådant pack merendels schappar, nämligen till Amerika.

Därvid visade sig Marie i mången punkt så rörande enfaldig, och äfven af åtskilliga dumma svar, som hon gaf, måste man sluta därtill, att hon af brist på förstånd icke alls tänkte på att göra någon misstänkt.

Hennes uppgifter måste vara rena sanningen, antog man, emedan hon eljes till följd af sin inskränkthet ovillkorligpn måste ha trasslat in sig i motsägelser.

Men Marie förstod också som en verklig skådespelerska att klaga och gråta.

Hon bedyrade, att hon med hängifven kärlek varit fäst vid den blinda, och kunde till bevis på sin oskuld äfven anföra den viktiga omständigheten, att hon nu åter stod där brödlös och skulle råka i samma sorgliga belägenhet som förut.

Bland annat yttrade hon:

— Det finns människor, som oaflåtligt förföljas af ett vidrigt öde. Jag har, emedan jag är en ärlig kvinna, måst lida så rysligt. Nå ja, jag är gammal, och eftersom så många unga fruntimmer sno omkring och likaledes söka efter sysselsättning, så blir naturligtvis jag utan. Sedan jag ändtligen genom den tillfälligheten, att Olga Willner blef häktad, funnit ett knappt tillmätt och med mycken möda förenadt lefvebröd, måste jag åter hemfalla åt mitt förra öde. Ack, jag fick icke ens tid, att tacka Gud för den godhet och kärlek han bevisat mig, innan olyckan åter bröt in öfver mig.

Marie snyftade och grät, så att hon kunnat röra stenar till förbarmande.

Hon spelade sin rol mästerligt.

Man hade visat henne den knif, som hennes kompanjon ju haft för afsikt att undanskaffa, men som af polisen hittats vid den mördades säng.

Kvinnan vek vid denna syn förfärad tillbaka ända till dörren och bad för själ och pina, att man skulle bespara henne en så gräslig syn, som ju lätt kunde göra henne vansinnig.

Marie gjorde här åter igen intryck af att vara fullt trovärdig. Att hon inte begått brottet, det tog man för alldeles gifvet.

Hon föreslog, att man skulle visa vapnet för dem som i Norrköping handlade med sådana. Man borde öfver allt göra förfrågningar, om icke Olga Willner nyligen köpt dolken, naturligtvis i afsikt att med den skära strupen af den blinda.

Man anställde också efterspaningar för att få veta, hvar dolken blifvit köpt.

Polisen uppsökte alla, som handlade med dylika artiklar, visade dolken och frågade, om den köpts hos dem.

Ungefär vid samma tid, som Olga såsom fånge återkom till Norrköping, förklarade en handlande, som i en utkant af staden hade en liten obetydlig järnaffär, att han nyligen sålt det förevisade vapnet.

Då man frågade honom, till hvem och på hvilken tid han sålt det, uppgaf han en tid, på hvilken Olga Willner bevisligen ej varit hemma.

Hade hon alltså köpt ifrågavarande mordvapen, så hade det, såsom man nu antog, skett omedelbart efter hennes senaste besök hos polismästaren, innan hon gått hem igen till den blindas bostad.

Men järnkramhandlaren gick ännu längre. Han beskref den, som köpt vapnet. Det hade varit en vacker flicka med mörkbrunt hår, granna, blixtrande ögon och en sällsynt vacker växt.

Det hade varit en sannskyldig ögonfägnad att betrakta henne, och mannen var nog älskvärd att äfven lämna en noggrann beskrifning på den dräkt, som flickan i fråga skulle ha burit.

Man kunde efter denna beskrifning icke längre tvifla på, att det verkligen varit Olga, som lagt sig till med dolken.

Vittnet tillade, att den handeln varit lätt uppgjord. Han hade utan prut fått, hvad han begärt, hvarpå den vackra flickan i största hast åter aflägsnat sig.

Mannen, som lämnade alla dessa uppgifter, ansågs för en oförvitlig person. I polisen var han så godt som obekant, ty han hade aldrig varit tilltalad för någon förseelse, fastän han nu redan i öfver sex års tid innehaft den lilla anspråkslösa affären i Norrköping.

Han kunde på sin höjd klandras, för det han sålt dolken till den unga flickan utan att det minsta bekymra sig om, hvad hon ämnade använda det farliga vapnet till.

Men då man ställde honom till svars för detta hans lättsinne, försvarade han sig därmed, att ifrågavarande vapen äfven vore afsedt att användas till andra ändamål, därför hade han ej haft anledning att vägra flickan, som ju sett riktigt anständig, ja, till och med fin ut, att köpa dolken.

Han betonade därvid upprepade gånger, att han vid åsynen af den utomordentligt vackra flickan blifvit alldeles bragt ur fattningen, och han medgaf gärna, att han borde ha varit försiktigare.

— Aldrig, bedyrade han, har något dylikt förr i mitt lif händt mig, och det är första gången, som jag gjort mig skyldig till en sådan oförsiktighet.

Hans beskrifning på Olga stämde blott allt för väl öfver ens med verkligheten, och efter de kännetecken, som han angifvit i fråga

om kläderna, kunde man icke alls betvifla, att Olga verkligen varit hos honom och köpt vapnet.

Så stodo sakerna, när flickan blef häktad och återförd till Norrköping.

Här blef hon nu behandlad på helt annat sätt än förut. Man unnade henne ej den ringaste rast, för att hon skulle kunna hämta sig; genast togs hon i förhör.

Marie var närvarande och likaså järnkramhandlaren. Men dessa båda personer tycktes inte alls känna hvarandra.

Marie inskränkte sig till att tillkasta mannen förebrående blickar. Hade inte han sålt vapnet, menade hon, så skulle mordet aldrig ha blifvit begånget.

Mannen däremot var af den åsikten, eller tycktes åtminstone vara det, att flickan lika gärna kunde ha köpt ett sådant vapen i någon annan affär, men Marie höll envist fast vid sin åsikt, hvilken lät hennes inskränkthet framstå i bjärt dager, ty härpå lade hon ju särskildt an. Hon ville synas så dum som möjligt.

Järnkramhandlaren bekymrade sig ej ens om Marie. Han tillkastade henne bara då och då en föraktfull blick.

När hon talade med kommissarien, brummade han något, hvilket lät som: dumma gås, och till en konstapel yttrade han:

— Om jag skulle vara i någon mån skuld till det rysliga dådet, emedan jag sålt dolken, så kunde man med fullkomligt samma rätt påstå, att den mördade egentligen själf vore orsaken till sin död, eftersom hon antagit en så enfaldig person till sköterska. Aldrig i mitt lif har jag träffat på ett dummare kvinnfolk.

— Ja, något ljushufvud är hon tydligen inte, medgaf konstapeln. Nog har hon blifvit välsignad med en försvarlig portion dumhet alltid.

Man kom alltså med Olga, och det direkt från stationen.

Hon förmådde knappast hålla sig på benen.

När hon fick syn på Marie, tillkastade hon denna en lång, förebrående blick.

Men Marie undvek att tala med henne.

En annan skulle kanske ha rusat emot Olga och kallat henne en missdåderska; men Marie ansåg klokast att inte heller nu falla ur rolen och lade därför an på att se så enfaldig ut som möjligt.

Nu som först fick Olga veta, hvarom fråga var.

Hennes bestörtning var obeskriflig.

Hon hade verkligen älskat den mördade Sara, och om hon också icke själf blifvit ställd i något samband med det dådet, skulle likväl underrättelsen om den goda kvinnans rysliga slut ha gjort det djupaste intryck på henne.

Men nu var hon nära förtviflan. Endast med möda kunde hon framstamma orden:

— Jag vet om ingenting. Vid den allsmäktige Guden, jag är oskyldig.

Kommissarien, hvilken redan förut ledt ransakningen mot Olga, men hvars åsikt om henne efter den senaste tilldragelsen mycket förändrats till hennes nackdel, frågade nu, om hon kände Marie.

— Ja, ljöd det knappast hörbara svaret.

— Det var verkligen någonting märkvärdigt, ty förut har ni ju ej känt någon människa. Förut sade ni ju om alla personer, med hvilka ni kommit i beröring, att ni ej visste någonting om dem, att ni aldrig förr sett dem.

Olga teg.

Polismannen vinkade till sig järnkramhandlaren och frågade flickan, om hon kände honom.

— Nej, denne man är mig obekant, ljöd svaret.

— Jaså, ä' vi nu där igen. Den mannen känner ni alltså inte? Men nu veta vi bättre än förut, hvem vi i er ha inför oss. Ni skall naturligtvis förneka allt och ta Gud och alla helgon till vittne på, att ni är oskyldig. Ni är ju en riktigt genomfördärfvad människa Det är oerhördt, att man kan vara så djupt sjunken vid så unga år.

Olga fällde heta tårar.

Marie kände sig föranlåten att säga något, men hejdade sig strax åter. Hon låtsade ren förskräckelse, för det hon velat tillåta sig en anmärkning utan att ha blifvit uppmanad därtill.

Kommissarien tilltalade nu åter Olga med orden:

— Ni visste alltså ingenting om mordet och har inden del däri? Nej, naturligtvis inte. Sedan ni en gång tagit afsked, vände ni ju inte tillbaka och kan följaktligen ej ha varit inne i bostaden. Inte heller är det sannt, att ni köpt dolken här hos denne man.

Hur skulle ni alltså kunna känna honom? Men betrakta vapnet litet närmare, så kanske ni ändå drar er till minnes.

Olga gjorde en svag, afvärjande gest.

Kommissarien vände sig nu till Marie.

— Nådigaste herre, svarade denna, jag kan verkligen af idel häpnad ej få fram ett enda ord. Aldrig i mitt lif hade jag kunnat tro, att det fanns folk, som vågade ljuga så fräckt för själfva polisen. O, om jag hade kunnat ana, med hvad för en dålig varelse jag måste bo under samma tak, så hade jag då sannerligen hellre burit mitt bittra elände, än jag stannat kvar ett ögonblick till hos den blinda.

På anmodan af kommissarien upprepade järnkramhandlaren sin skildring af det besök, som Olga skulle ha aflagt i hans butik, han målade i lifliga färger hennes stolta uppträdande, berättade nästan ordagrannt, hvad hon talat med honom, och uppgaf priset på dolken, ja, han kunde till och med säga, hvad Olga betalat med för mynt; han mindes allt så väl.

Korteligen, mannen beskref på det noggrannaste hela scenen.

Olga stod där som förstenad. Hon insåg antagligen tydligt, att hon ej kunde rädda rig för sådan ondska.

När mannen slutat sin skildring, frågade polismannen flickan, hvad hon hade att svara.

Olga fick ej fram ett ljud.

Men att hon under tör handen varande omständigheter teg, det tyddes som bekännelse.

Förkrossad af det, som lades henne till last, var hon ei i stånd att försvara sig.

Hon fördes nu ut, och polisen ansåg sig utan vidare kunna öfverlämna henne som rånmörderska åt domstolen.

Marie och handelsmannen fingo ytterligare en tillrättavisning för sitt lättsinne.

Den senare syntes alldeles förkrossad, och Marie grät så högt, att man kunde höra det i flera angränsande rum. Hon tjöt:

— Aldrig i mitt lif skall jag mera låta någonting sådant komma mig till last. O Gud, min Gud, om jag ändå kunde göra den döda lefvande igen!

— Tala inte om för någon, hvad jag nu frågat dig! förmanade Ekström flickan.

Med vacklande steg lämnade hon rummet. Med sänkt huvud följde henne järnkramhandlaren.

I trappan klagade han, att han förlorat en god del af andra människors aktning, och han tillät sig en mustig svordom öfver den djupt sjunkna flickan, hvilken genom sitt svarta dåd bringat honom i en så fatal belägenhet.

Olga återfördes till häktet.

Men nu tog man icke längre någon som helst hänsyn till henne. Hon föstes in i en cell tillsammans med flera kvinnor, hvilka syn- och hörbarligen för länge sedan kastat all blygsel öfver bord, och hvilka ej heller det ringaste oroades af något samvete.

Marie återvände direkt till den mördade Saras bostad. För grannarna berättade hon, att hon ej kunde lämna barnen, hur svårt hon än själf hade det ställdt. Hon ville redligen försöka att för dem blifva i moders ställe.

Detta ädla beslut, som allmänt lofordades, betjänade hon sig af för att vinna en ekonomisk fördel. Hon skildrade nämligen på ett rörande sätt det elände, åt hvilket hon och barnen vore hemfallna, och hon lät förstå, att hon ej afvisade möjliga små understöd.

Naturligtvis voro grannarna icke så hårdhjärtade, att de läto de föräldralösa barnen lida nöd, och på så vis blefvo några kronor hopsamlade.

Men sedan Marie tackat för denna gåfva, underlät hon ej att bedja grannarna gå till sina vänner och bekanta och hos dem utverka sig några gåfvor för de beklagansvärda små.

Hon betonade om och om igen, att hon icke ämnade använda pengarna för sig utan uteslutande för barnen.

På så sätt hade Marie förskaffat sig hjälpkällor, men i verkligheten behöfde hon dem ej.

Under förevändning, att hon ämnade inköpa lifsförnödenheter, gick hon redan samma dags afton ut och sammanträffade då med den man, som mordnatten gifvit henne dolken.

Den mannen ville nu lämna henne ett icke obetydligt antal sedlar.

Men Marie menade, att det vore rådligast, att han tills vidare

behölle dem och endast lämnade henne så mycket, som hon nödvändigt behöfde.

Hon nöjde sig med trettio kronor.

Vidare sade hon denne individ, att hon tills vidare ämnade stanna kvar hos blinda Saras barn, emedan man därigenom finge den uppfattningen om henne, att hon vore en ädel person; dessutom hade detta också stor vikt och betydelse för processen.

Men så snart ransakningen vore öfver, ämnade hon försvinna. Barnen finge då någon annan ta hand om. Det vore för öfrigt myndigheternas sak att sörja för dem.

Tills vidare lefde hon på välgörares bekostnad och sparade sin lön, men det blefve för trist i längden, och hon stode inte ut därmed.

Mannen gillade det och berömde Marie för hennes mod och skicklighet Han sade sig för öfrigt ej ha väntat sig annat af henne, eftersom hon praktiserat så länge.

Äfven Ekström och Evald fingo veta följderna af den hemska mordgärningen.

Det kostade den förre stor möda att hålla sin unge vän till hans plikter.

Evald hade trots sin fasthet ändå blifvit vacklande, när han fått veta Olgas öde.

— Hvartill gagnar väl all min ifriga sträfvan? sade han modfälld. Jag skall ändå aldrig lyckas befria henne.

— Vi få inte ge tappt, svarade vännen. Ingenting vore oförsiktigare, än om ni nu försummade edra plikter.

Evald betvang sig för denna gång, men blef snart ställd på flera hårda prof.

När han nästa middag åter kom hem på en liten stund, frågade han:

— Vet ni, hur det är med min stackars Olga?

— Nej, svarade vännen, men något måste göras för henne.

— Hvad kunna vi väl uträtta?

— Jag ämnar först af allt besöka den mördades barn. Äldsta dottern är en ganska förståndig flicka och ska' nog säga mig, hvad hon tänker om saken. Det naiva barnasinnet har mer än en gång hjälpt till att utgrunda sanningen.

— Här är det inte att hoppas, svarade Evald dystert.

— Jag handlar i detta fall efter mitt eget hufvud.

— Och jag vill träffa Olga.

— Det, käre vän, skall man väl nu näppeligen tillåta oss. Och det vore heller inte bra, om vi försökte det, så länge ni innehar er plats.

— Med den är det redan så godt som förbi.

— Ni gör mig ängslig. Nej, *det* skall och får ej ske, Evald. Haka er med alla kratter fast vid denna plats, som lofvar er en inflytelserik framtid!

— Det ser omöjligt ut, svarade Evald. Ni känner inte det sällskap, bland hvilket jag där arbetar. Jag kan godt säga, att det också är en liga, och jag vet mycket väl, att jag ej är omtyckt af den. Jag tycks stå i vägen för mer än en, ty de försöka tydligen äta ut mig, som man brukar säga.

— Stackars Evald! Men nutidens verklige hjälte visar sig icke endast i den modiga handlingen utan äfven i det ståndaktiga fördragandet, och det senare är ofta svårare än det förra.

Evald ville icke visa, hur nedstämd han i själfva verket var. Han sade bara, att han ämnade gå ut i friska luften en stund.

— Då kan ni ju göra mig sällskap, menade Ekström. Men jag ber er icke på något vis befatta er med det, som jag nu tänker företaga mig. Jag vill ändtligen höra, hvad barnet kan ha att förtälja. Först af allt måste jag ta reda på, vid hvilken tid jag kan få tala med flickan utan vittnen. Jag vet ju inte alls, hur det nu är ställdt där, eller hvad man tänker ta sig till med barnen. Men jag måste passa på, medan de ännu äro kvar, ty sedan kunde jag möta ännu större svårigheter.

Bägge två begåfvo sig i väg.

Vid porten till det hus, hvari den blinda bott, skildes de.

Med vemod tänkte Evald på denna plats, där han nyligen tagit afsked af Olga, icke anande, att hon ämnade lämna Norrköping, ännu mindre, att hon skulle kunna bli återförd dit såsom misstänkt för mord.

Djupt smärtade honom denna tanke. Långsamt gick han genom gatorna, under det Ekström beträdde fru Bergers bostad.

Då denne här knackade på, kom Marie och öppnade.

Hon hörde inte till dem, som vunnit Ekströms sympatier.

Visserligen hade han ingen förutfattad mening om henne, men han såg i henne en mycket underordnad person och kunde omöjligen tänka sig henne lämplig att sköta om den mördades barn.

När han nu öppnade för honom, hälsade han därför endast helt flyktigt och ville stiga in.

— Min herre, hvad vill ni här? frågade Marie.

— Jag är en vän till den tyvärr på ett så sorgligt sätt bortgångna fru Berger, svarade Ekström. Jag känner henne, se'n hon bodde i närheten af Stockholm, och skulle vilja träffa barnen. Hur är det med dem?

Marie tog på sig en vänlig min, ty hon tänkte, att här möjligen erbjöd sig ett tillfälle att mynta.

— Min bästa herre, var så god och stig in! sade hon och förde den besökande in i rummet.

Ekström hann knappast öfver tröskeln, innan barnen skyndade emot honom.

Den äldsta flickan grät bittert.

— Vi ha förlorat vår mamma, och ingen kan ge oss igen henne, klagade hon. Man har dödat henne. Nu ä' vi ensamma, och det är kanske ingen människa, som bryr sig om oss.

Vid dessa ord kastade flickan på Marie en blick, som skvallrade om, att hon ej med någon synnerlig kärlek var fäst vid henne.

— Trösta er! Jag ska' göra, hvad jag kan. Tänken er, små barn, att ni i mig funnit en far! Jag öfverger er inte. Går det er illa, så sägen mig det! Jag ger, hvad jag kan.

Han satte sig, och barnen höllo sig tätt intill honom, men tycktes icke alls vilja veta af Marie.

Denna stod afsides och sneglade med missnöjd uppsyn på Ekström.

Hon trodde honom inte mer än jämt. Det dåliga samvetet gjorde, att hon i honom fruktade en spion. Men när hon hörde, att barnen kallade honom "farbror Ekström", då tycktes något alldeles särskildt försiggå hos henne. Hon började darra och hade all möjlig möda att förställa sig för denne man.

Ekström skänkte henne föga uppmärksamhet.

Plötsligt sade han till äldsta flickan:

— Följ med mig ut, så ska' vi köpa något. Du kan sedan bära hem det och dela det med syskonen. Ä' ni inte händelsevis hungriga?

Flickan suckade, men svarade ej.

Ekström började ana oråd, och han var klok nog att ej i Maries närvaro ställa vidare frågor till barnet. Antagligen höll denna hushållerska de små mycket knappt, och de kunde ju ej fordra något, eftersom det ej fanns några pengar.

För att få klarhet i allt tog Ekström flickan vid handen och vlle föra henne med sig.

Men då ställde sig Marie i hans väg.

— Min bäste herre, hvad är meningen? frågade hon.

— Jag tänker köpa en smula mat åt barnen. Flickan här får bära hem den.

— Men det kan ju jag uträtta, invände Marie.

— Behöfs inte. Se ni till de små!

Då kvinnan ej ville gå ur vägen, sköt han henne åt sidan.

Med två finger banade han sig väg, och utan att yttra ett ord vidare gick han med flickan ut genom dörren.

TRETTIOANDRA KAPITLET.

Barnet.

Så snart Ekström kommit ut på gatan, började han förmana flickan att nu i allt säga honom fulla sanningen.

— Du vet ju, mitt kära barn, att jag alltid varit er gode vän, och jag hoppas, att du nu svarar sanningsenligt på alla mina frågor. Först af allt: har Marie stannat kvar hos er, emedan det så blifvit bestämdt, eller var det hennes egen vilja?

Flickan såg förvånad på honom.

— Det har inte varit tal om, att hon vill i väg, svarade hon sedan.

— Och ha ni något att lefva af? Det fanns ju inga pengar, när er mor dog?

— Nej, det fanns det inte; men Marie har fått lite'.

— Hvem af då?

— Af grannarna.

— Det lär nog inte ha varit mycket.

— Åh jo. De samlade ihop öfver tjugu kronor. Jag har själf sett dem.

— Och har Marie alltid användt pengarna väl?

— Vi få så lite mat, svarade flickan i bedröfvad ton.

— Det är ju inte snällt af henne, menade Ekström. Och hvad gör hon då med pengarna?

— Det vet jag inte.

— Jaså. Nå, hur är det eljes hos er? Har någon främmande varit där?

— Ja, polisen har varit hemma flera gånger.

— Ingen annan?

— Nej.

— Nå-å, har Marie talat med någon annan än med grannarna?

— Jag vet verkligen inte det.

— Tycka ni om henne, Marie?

— Det vill jag inte påstå att vi göra.

— Inte alltså. Är hon stygg mot er?

— Hon har redan slagit oss

— Det kanske ni gjort er förtjänta af?

— Nej då. Hon är alltjämt så ond Hon trodde, att hon skulle få mera pengar för oss, och hon beklagade sig, att det är så svårt att lefva här med oss.

— Jaså. Då få vi väl skaffa en annan, som sköter hemmet. Jag trodde eljes, att hon alltjämt beklagat sig öfver, att hon själf ofta förr ej haft någonting att äta.

— Jo då, hon gjorde aldrig annat än grät och jämrade sig för mamma, att hon haft det så rysligt svårt, och när vår kära, snälla Olga kom igen, då skrek hon och beklagade sig öfver, att hon väl måste i väg igen.

Då brummade Ekström för sig själf:

— Ja, ja, Olga har stått i vägen för henne. Men hör nu noga på, hvad jag har att fråga dig! fortfor han högt. Marie har ju sagt, att det den natt, då er mor dog, förefallit henne, som om någon, sedan hon reglat ytterdörren och hängt upp nyckeln på en spik, kommit in genom dörren och stigit in i rummet. Men du sof ju i det rummet. Hörde du då ingenting?

— Nej, ingenting alls. Jag sof den natten så rysligt tungt och hade på morgonen den allra förskräckligaste hufvudvärk.

— Drack du då någonting ovanligt på kvällen? Jag får veta allt, om också inte du nu säger mig det. Men sedan bryr jag mig heller inte alls vidare om er. Säg alltså sanningen, Karolina! Fingo ni den kvällen någonting att dricka, som ni inte voro vana vid?

— Jag vet bara, att Marie, när jag ville stiga upp för att dricka vatten, kom till mig med det.

— Brukade hon ofta göra det? frågade Ekström vidare.

— Nej, det har inte händt mer än den enda gången.

— Drucko dina syskon också?

— Det minns jag verkligen inte.

— Men du drack och somnade strax därpå.

— Genast.

— Och hörde alltså ingenting på hela natten?

— Ingenting alls

Ekström teg några ögonblick.

— Har äfven polisen frågat dig därom?

— Ja då.

— Och du har då berättat allt, som du nu svarat på mina frågor?

— Ja. Jag tror verkligen inte, att någon kunde ha varit inne i rummet, ty då skulle ju jag ha vaknat. Jag brukade eljes alltid höra, när mamma vaknade och ropade på mig eller Marie. Men den natten sof jag så ovanligt tungt.

— Så, så. Nu ska' jag köpa något åt er. Men jag har ytterligare någonting att säga dig: Tala inte om för någon, hvad jag nu frågat dig! förmanade Ekström flickan. Om Marie vill veta, hvad jag talat med dig, så får du svara henne, att jag förbjudit dig det. Må hon komma till mig, om hon vill veta något!

Ekström drog nu äfven försorg om, att barnen fingo kvällsmat. Sedan följde han med flickan hem igen.

Marie hade redan klädt af och lagt de båda små och satt nu vid bordet och stickade

När Ekström kom igen, sneglade hon på honom, men låtsade, som vore hennes uppmärksamhet helt och hållet tagen i anspråk af arbetet.

Mannen vände sig nu till henne med orden:

— Hör ni, det ser ut, som om det icke vore på tillfredsställande sätt sörjdt för barnen.

— Jag kan inte göra mer, än jag hittills gjort, brummade kvinnan. Jag delar redligen mina fattiga styfrar med dem, och af det, som andra människor gifvit mig för deras räkning, använder jag inte det ringaste för egen del. Jag hade väl också gjort mig förtjänt af någon ersättning för den skräck, som jag den där natten fick utstå. Men därom talar jag inte alls, och jag vill heller ingen-

ting ha. Jag skulle vara så glad, om jag bara visste, att det vore sörjdt för dessa snälla, rara barn. Det är det, som förorsakar mig ett sådant ofantligt bekymmer.

Därvid låtsade hon, som tryckte hon sönder en tår i ögonvrån.

Ekström, som genomskådade henne, tänkte för sig:

— På mig lyckas du inte slå blå dunster i ögonen, gamla skallerorm. — Jag vill för min del göra, hvad jag kan, sade han högt. Men betänk, att det vore bättre, om barnen komme på någon hygglig inrättning! Ni kan ju i alla fall inte uppfostra dem.

— Det har jag heller inte alls tänkt göra, svarade Marie, som blef allt mera kort om hufvudet. Jag kan inte befatta mig med dylika ting. Jag stannar kvar här bara tills vidare, och det enda, som jag drar någon nytta af, är bostaden, för hvilken hyran är betald till månadens slut. Jag hoppas, det man snart nog skall ha kommit så långt med undersökningen, att man icke längre behöfver mig. Jag har fått en riktig afsky för den här staden, där ett sådant brott kunnat begås, och jag är inte van vid dylika uppskakande händelser. Jag föredrager en aldrig så fattig lott framför allt annat, bara jag får lefva i lugn och frid.

Hon himlade vid dessa ord med ögonen, knäppte ihop händerna. riktade blicken uppåt och sade:

— Gud förbarme sig öfver en så syndig värld!

— Ja, det tål det verkligen vid, sade Ekström. Emellertid skall ni snart bli befriad från ert uppfostrarkall. Men hvad det beträffar, att ni utpekar Olga som rånmörderska, så råder jag er till försiktighet. Det är ingalunda bevisadt, att denna flicka begått den handlingen, och eftersom jag haft rikligt tillfälle att lära känna hennes ädla karaktär, kan jag så mycket mindre tro, att den svåra beskyllningen äger någon grund.

— Hon är alldeles genomfördärfvad, svarade Marie, och hon förstår på ett mästerligt sätt att vilseleda till och med gamla erfarna människor. Första dagen gick det mig på samma sätt, men jag genomskådade henne snart, så att jag icke vidare lät lura mig af henne. Men herrn tror väl den unge man, som är förälskad i henne, utan att tänka på, att kärleken är blind.

— Jag litar städse endast på mitt eget sunda omdöme. Jag har bättre än någon annan varit i tillfälle att ge akt på, hur kär-

leksfull och uppoffrande Olga varit mot dessa barns mor, och det skulle verkligen vara klent beställdt med mitt förstånd, om jag nu plötsligt ville antaga, att Olga vore i stånd till en sådan handling bara för det ni inbillar er, att någon kommit in i bostaden, sedan ni redan gått och lagt er ute i köket.

Marie förvred sitt fula ansikte.

— Så å? utlät hon sig. På så vis skulle alltså pengarna ha blifvit borttrollade? Ett spöke har väl tagit dem?

— Mig förvillar ni inte med dylika anmärkningar. Jag vet mycket väl, att Olga nu förföljes af ett helt band bofvar, och jag vet också, hvarför det sker.

— Då har det alltså varit en sådan bof, svarade Marie ironiskt.

— Kan väl hända.

— Med dessa ord tog Ekström sin hatt.

— God natt, barn! sade han. I morgon är jag åter hos er.

Marie hälsade han tigande. Kvinnan ledsagade honom ända till dörren, men det yttrades ej ett ord vidare.

När Marie återvändt in i rummet, ropade hon till sig den äldsta flickan.

Men denna stod kvar hos sina sofvande syskon.

— Karolina!

Nu närmade sig denna långsamt och tydligen med en känsla af osäkerhet.

— Nå, men så kom då ändtligen!

— Hvad vill Marie mig?

— Du ska' äta, innan du lägger dig.

— Nej tack, jag är inte hungrig, svarade barnet ängsligt.

— Jaså, är du inte hungrig nu? Men eljes bruka ni ju aldrig bli mätta. Hur kan väl det komma sig? Hva?

— Tack! Är inte alls hungrig i kväll.

— Nå ja, gärna för mig. Men säg nu, hvad talade herrn under vägen med dig om?

— Hvad . . . hvad skulle han väl ha sagt.

— Det är just det jag vill veta.

— Jag . . . jag . . .

— Nå-å? Vill du ändtligen klämma fram med det? Jag är ju för er i mors ställe, under det den där mannen inte alls angår er. Hvad sade han alltså?

— Jag . . . jag får inte säga det, stammade flickan.

Marie for upp från stolen.

— Hva? skrek hon högt.

De båda andra barnen vaknade, och det yngsta började gråta.

— Tyst där och sof! befallde Marie.

De båda små vågade icke röra sig, men Karolinas ögon fylldes med tårar.

— Tala alltså! Det var någonting nytt. En främmande kari kommer och vill göra dig falsk och ohörsam mot mig. Ögonblickligen säger du mig, hvad han förbjudit dig.

Men barnet kunde ej förmås att ge med sig.

— Jag kommer att tiga. Mot farbror Ekström vill jag inte vara olydig.

— Hvad pratar du för dumheter? Du har att betrakta mig som mor, och mig måste du alltså lyda. Eljes kommer jag aldrig att tillåta, att den mannen någonsin mera sätter sin fot inom dessa dörrar.

Flickan teg. Men man såg på hennes ansikte, att hon ej lät skrämma sig af Maries hotelse.

— Vill du verkligen inte tala? I så fall kommer jag att straffa dig. Jag är ansvarig för er och måste hålla er till lydnad. Dina syskon ä' inte sådana som du. Du inbillar dig väl, att du redan är fullvuxen. Men akta dig, så att du inte får smaka riset!

Flickan blef ängslig. Icke desto mindre fasthöll hon vid sitt beslut att tiga.

Hon föredrog Ekström framför Marie.

Denna var alltid så kvick med att gripa till våldsåtgärder. Hon gick nu ut i köket och sökte reda på en rotting.

Flickan darrade i hela kroppen. men förhöll sig lugn och gjorde intet försök att fly.

Marie kom åter in i rummet ock hotade henne med rottingen.

— Vill du nu ändtligen tala?

Karolina framhärdade i sin tystnad.

Det första slaget föll, och flickan skrek till högt.

Men Maries förnyade uppmaning hade ändå ingen verkan.

Ett andra slag utdelades, och så ett tredje.

Flickan grät högt, under det de andra barnen bletvo oroliga.

Marie fann då rådligast att afstå från försöket att med stryk framtvinga en bekännelse. Hon vågade icke förorsaka vidare larm, ty hon ville ju gå och gälla för barnens kärleksfulla beskyddarinna, hvilket var en så nödvändig del af hennes rol.

Därför måste hon tygla sin vrede och icke låta agan öfvergå till misshandel.

Hennes försök hade alltså varit fruktlöst. Karolina förrådde ingenting af sitt samtal med Ekström.

— Hvar kan hon väl ha fått detta hufvud ifrån? brummade Marie. Modern var ju inte sådan.

Marie var missnöjd; hon kände sig inte säker. Och att i längden föreställa sig och låtsa, som gjorde hon det, hvilket för henne var både möda och börda, uteslutande af hängifvenhet till barnen och af tacksamhet för deras mors välvilja, det var icke denna samvetslösa persons sak.

— Ju förr jag kan bli fri från det här, desto bättre, tänkte hon och väntade bara på det ögonblick, då polisundersökningen skulle vara afslutad.

Ekström hade mycket tankfull återvändt hem.

Förhållandena tycktes ju bli allt mer förvirrade. Fullkomligt mörker öfver allt, hvart man såg.

Denna känsla insmög sig hos Ekström; men eljes var då han sannerligen inte den, som så lätt misströstade. Han menade, att det vore fåfäng möda att söka hjälpa Olga; det vore nog bäst att öfverlämna henne åt hennes öde.

Visserligen stred det å andra sidan mot hans ädelmod att undandraga sig den äfven af alla andra öfvergifna; men på hvad sätt skulle man väl kunna hjälpa den olyckliga?

Säkerligen skulle inte heller Evald öfverge henne. Hellre skulle han väl då ha sökt försona sig med sina föräldrar och förkväfva den olycksaliga böjelsen.

Var det då verkligen absolut omöjligt att befria Olga? Skulle man verkligen inte kunna bevisa, att den för rånmordet misstänkta flickan var oskyldig åtminstone i det fallet?

En svårlöst gåta i sanning.

För en fullkomligt opartisk låg det ju icke utom omöjligheternas område, att den olyckliga flickan trots allt var ett vidrigt och rent af grymt ödes offer.

Den första svåra misstanken mot henne hade skingrats. Det hade blifvit bevisadt, att hon ej begått den där fickstölden.

Och äfven den andra anklagelsen hade bortfallit, åtminstone kunde nu ingen, icke ens polisen, förmå sig att tro, att det verkligen fanns någon förbindelse mellan dansken Sörensen och Olga.

Men nu såg allt så helt annorlunda ut.

Olga var hemmastadd i fru Bergers bostad, hon visste, hvar pengarna lågo.

Och Marie såg ut att vara för svag till en sådan våldshandling, om också Ekström nu i henne såg en bakslug och illistig människa. Och att en främling inträngt i bostaden och föröfvat mordet, det var bara en förmodan af dem, som ovillkorligen ville förklara Olga för oskyldig.

Det var knappast antagligt, att en främling inträngt i huset, ty ingen, som ej var försedd med nyckel, skulle kunnat öppna porten. Det hette också allmänt, att ingen märkt något sådant tilltag.

Grannarna, hvilka ju lättast och säkrast kunde bilda sig ett omdöme om saken, lutade allt mera åt den åsikten, att Olga af snikenhet, kanske också af fruktan rörande sin egen framtid, låtit förleda sig till den ödesdigra handlingen.

Man menade, att hon så mycket lättare skulle kunnat våga ett sådant steg, som man i betraktande af hennes förra ställning till den mördade fru Berger svårligen skulle falla på den tanken att i henne misstänka mörderskan.

Det hette nämligen vidare, att endast hennes stora oskicklighet vid brottets föröfvande, hvilken man tillskref hennes ungdom, framkallat misstanken, gjort det så lätt att i detta dåd spåra just Olga.

När Ekström kom hem, fann han sin vän dyster och i tankar, och det kunde ej annat än förvåna honom, att Evald tog emot honom tigande, att han endast hälsade med en handtryckning och icke frågade efter resultatet af hans spaningar.

Han afhöll sig emellertid från hvarje anmärkning häröfver och sade i stället:

— Jag måste säga er det, att jag inte alls tycker om den person, som nu är hos den stackars fru Bergers barn. Jag har redan ofta fått erfara, att det intryck, som jag vid första sammanträffandet fått af vissa personer, just var det riktiga, och jag tror, att jag inte heller denna gång misstar mig. Denna gamla Marie

synes mig icke vara så alldeles oskyldig till brottet, och det vill också synas mig, som hade hon icke varit den aflidna på långt när så tillgifven, som hon låtsas. Det vore helt säkert mycket gagneligt och för närvarande väl också det enda, som vi skulle kunna göra, om vi försökte skaffa oss upplysningar om hennes föregående Mycket beror ju här på hennes trovärdighet. Hon har ju, såvidt jag kan förstå af det, som jag hittills fått veta, hufvudsakligen och först ledt misstanken på Olga genom att påstå, att Olga ännu en gång vändt tillbaka till den blindas bostad. Och det är ju själfva kärnpunkten i det hela. Här föreligger samma fråga som hos Sörensen: kan man tro henne och antaga allt vara sannt, som hon säger?

Evald svarade modfälld:

— Tyvärr äro medlen att öfverbevisa henne om lögn förknippade med samma hinder som i fråga om den fördömde dansken. Men att hon är en lögnerska, det är ju alldeles tydligt, och därom är ni icke mindre öfvertygad än jag. Men hvad hjälper oss vår öfvertygelse? Man är nu en gång emot oss, och våra bedyranden tros lika litet som Olgas. Allt är förgäfves.

— Sluta upp med denna tröstlösa jämmer! svarade Ekström. Hvad ska' väl det betyda? Vi äro väl ändå män. Om ni, som visat prof på personligt mod, tillägnar er detta för gamla kvinnor karaktäristiska manér, då är allt slut, och det återstår oss endast att gå åstad och köpa två starka rep för att sedan hänga oss i dem. Ha vi inte redan en gång lyckats segerrikt försvara Olgas så grymt misskända oskuld? Men om vi sitta här med armarna i kors, så ä' vi inte bättre än gråterskorna hos de gamle judarna, hvilka uppfyllde hela huset med sitt jämmerliga klagotjut. Men jag har aldrig läst, att en endaste kotte blef lefvande igen af den hiskliga olåten.

Evald blef nästan litet smått förargad.

— Ekström, sade han, jag förstår er icke längre. Ni talar ju i en ton, som om det här vore fråga om småsaker. Det är mig obegripligt.

— Uppfattar ni mitt intresse på det sättet, då står ni väl näppeligen mera att hjälpa, svarade Ekström. Men låt oss lämna det därhän och hålla oss till saken! Jag håller fast vid det, att vi framför allt icke böra sysslolösa lägga armarna i kors. Ty antag, att vår strid i själfva verket vore så hopplös, som den för ögon-

blicket synes er i ert pessimistiska lynne — antag allt detta, fastän det ingalunda är självskrifvet — så kan dock vår lösen endast heta: segra eller falla. Det vore fegt att nu, sedan vi en gång upptagit striden, kasta vapnen i diket och gripa till harvärjan. Eftersom vi nu en gång börjat, så måste vi också hålla ut till slut. Så har ju äfven ni förut räsonerat.

— Ja, om det vore fråga om att helt hastigt befria Olga ur fängelset, då skulle jag sannerligen ej tveka eller se någon fara, om jag också skulle gå under på kuppen.

— Att med våld befria henne ur fängelset, menar ni? utbrast Ekström.

— Ja visst.

— I gamla riddar- och röfvarromaner går sådant för sig, men inte i verkligheten, åtminstone inte nu för tiden. Nej, med sådana medel komma vi ej ur fläcken. Vi måste söka nå vårt mål på laglig väg, och det skall tillgå så, att vi sätta våra motståndare på det hala. Jag säger uttryckligen: på laglig väg, hvarvid jag dock icke utesluter den möjligheten, att min präktiga käpp kanske en och annan gång kommer fram och tar sig en svängom på en och annan förhärdad syndares ryggtafla. Men det är i alla fall en bisak, om det också är ett medel, som redan flerfaldiga gånger gjort verkliga under. Erinra er bara mina förra resultat, och ni skall medgifva, att jag med min metod redan uppnått mycket, som visat sig vara en omöjlighet för både domare och advokater.

— Men hur skola vi kunna beskylla människan för ett sådant brott, hur öfverbevisa henne därom? Ni tror, att hon är skyldig, och inte heller jag kan värja mig för det antagandet; men hur bevisa, hvad som för närvarande egentligen endast är instinkt? Och skulle vi inte ändå trots allt kunna misstaga oss?

Ekström svarade:

— I alla händelser skulle jag långt förr i denna käring förmoda en strupkirurg än i vår Olga. Jag hoppas, det ni är nog vänlig att åtminstone medgifva det. Min humor är er en fasa; men jag försäkrar, att det utan den nu vore ännu bedröfligare ställdt för oss. Håll er ni bara till mina lifsåskådningar, och ni skall få se, att vi i alla fall komma till målet! För närvarande äro vi emellertid så illa däran, att vi icke ens få försmå ett barns hjälp. Vi likna skeppare, för hvilka rodret gått sönder. Men nu kommer jag ju åter

in på mina liknelser. Ursäkta, men det gör mig godt att ännu en gång få passa in en sådan.

Han lade handen på sin väns axel.

Evald teg.

Då fortfor Ekström:

— Se så, var nu bara inte så sorgsen! Det anstår inte en man att låta sig så nedtryckas. Må det i dag se aldrig så hopplöst ut omkring oss; redan i morgon kan det åter vara annorlunda. Har ni ännu aldrig hört talas om sjöstormarna? — Jo visst. Där kommer plötsligt en stormvind farande som från himlen; man vet icke, hvadan den kommer eller hvarthän den far. Än kastar den skutan åt den ena sidan, än åt den andra, och vågorna gå öfver den. Alla passagerarna bedja eller svärja. Med ens kastar vinden om, och fartyget, som nyss hotade att krossas mot klipporna, löper lungt och lyckligt in i hamnen. Så månde det gå äfven oss. Ännu drifva vi i mörka ovädersnatten omkring på villande haf, men sent omsider skall äfven för oss den dag randas, då vi med hissad flagga och fyllda segel styra in mot vår bestämmelses land. Hvarför alltså uppge hoppet? Svåra kastbyar ha vi ju redan värjt oss för. Mod alltså, unge vän! Det sker fortfarande under, om också inte precis sådana, som småbarn och blindt troende föreställa sig.

På detta och liknande sätt fortfor Ekström att intala sin vän tröst.

Men förgäfves. Slutligen fattade Evald den andres hand och sade:

— Jag vet ju, hur väl, hur uppriktigt ni menar med mig; men jag är också öfvertygad om, att vår kraft knappast skall förslå till att lösa denna uppgift. Emellertid ska' vi inte släppa Olga ur sikte utan förblifva henne trogna, så länge det finnes ett skimmer af hopp kvar.

För Evald såg det emellertid redan nästa dag ännu bekymmersammare ut.

När han då kom upp på tidningsbyrån, fann han på sin arbetsplats ett bref.

Redan på utanskriften kände han igen redaktörens stil.

Han öppnade brefvet och fann, att det tyvärr innehöll precis det, som han, efter de senaste tilldragelserna, väntat sig.

Det hette helt kort, att herr Zetterling skulle tillmötesgå sin chefs särskilda önskan, om han afstode från sin nuvarande befattning. I afseende på lönen skulle han på intet vis lida någon förlust. Säkerligen vore det under för handen varande omständigheter honom själf välkommet att få sluta sin plats.

Evald var förberedd härpå.

Sedan han så oförbehållsamt lämnat rum för kärleken till Olga, hade han ej gjort några glädjande erfarenheter. Allt sedan dess hade ett vidrigt öde oaflåtligt förföljt honom. Alla hans planer korsades. Vid hvarje steg, som han tog, stötte han på hinder.

Men han hade heller inte väntat sig någonting annat.

Det hade alltså blifvit verklighet, hvad han redan i går yttrat till Ekström: Med hans plats var det förbi.

Obekymrad om det ekonomiska trångmål, som nu hotade, var han tvärt besluten att ej göra någon invändning.

Han gick alltså in till redaktören och förklarade, det han vore beredd att efterkomma dennes önskan och genast lämna sin plats.

— Jag kan verkligen icke annat än på det högsta beklaga, att ni lämnar oss, menade tidningsägaren, under det han knappast kunde dölja sin tillfredsställelse. Var förvissad om, att det för mig känts mycket påkostande att taga detta steg, men jag måste ju ta hänsyn till omständigheterna. Hvad lönen beträffar, så uppfyller jag med nöje hvarje er fordran. Och så ytterligare en sak. Jag måste förutsätta, att det skulle ha blifvit lika pinsamt för er som för mig, om ni fortsatt ert arbete här. Tag häraf den lärdomen, att man i eget intresse alltid gör klokast i att så mycket som möjligt rätta sig efter samhällslifvets fordringar! Och nu önskar jag er all lycka.

Sedan utbetalade han Evalds innestående aflöning, och därmed var saken dem emellan klarerad.

Evald rekommenderade sig och tog sedan afsked af sina kolleger i klump. De flesta sökte hyckla sorg och saknad, ingen ville ha arbetat på att göra hans ställning här vacklande.

Men i verkligheten voro de nästan allesamman glada, för det Evald gick, emedan de i hans energi och arbetskraft sett ett hinder.

Evald kunde nu begifva sig hem. Han knotade mot både Gud och människor. Och denna bitterhet var icke precis oberättigad. Han hade ju blifvit afskedad för sitt förhållande till Olga.

Men hans kärlek rubbades ej, och utsikten att nu råka i nöd förmådde icke nedslå hans mod.

Olgas öde hade böjt honom djupt, men hans eget ängslade honom inte ens för ett ögonblick. Han hade ju förvärfvat omfattande och gedigna kunskaper och kunde därför hoppas att inom kort åter få någon lämplig anställning.

När han på en så ovanlig tid kom hem, gissade Ekström genast, hvad som händt.

— Det är alltså verkligen förbi? frågade den senare.

— Ja, ljöd svaret. Men om jag nu också är medellös, så är jag åtminstone också oberoende. Jag andas friare, om jag också icke för mig döljer farorna för framtiden, om jag också har fullt klart för mig, att en dubbelt svår tid nu bryter in öfver mig.

Ekström ansåg lämpligast, att nu icke söka vederlägga sin väns visserligen hjältemodiga, men i hög grad opraktiska ord.

Snart blef också det nyss började samtalet afbrutet, och det på ett sätt, som ingen af dem tänkt sig.

Det var Karolina, som blygt frågade, om hon inte kunde få tala med herr Ekström ett ögonblick.

Hon hade nämligen ännu ej fått syn på honom.

Evald, som öppnat, tillkallade vännen, och denne förvånade sig icke litet öfver, att flickan funnit hans bostad.

— Hur kunde du väl veta, att du skulle finna mig här? frågade han.

Flickan, som nu stigit in, svarade:

— Jag har en gång hört Marie säga, att farbror skulle bo hos en herr Zetterling vid den här gatan. Därför har jag frågat mig till rätta, och har på så vis kommit hit.

— Och hvad kommer du i för ärende?

— Ack, suckade flickan, jag vet ju inte, hvad vi nu ska' ta oss till. Marie vill nu lämna oss.

— Det öfverraskar mig ingalunda, för så pratade hon ju redan i går. Du och dina syskon behöfva nog inte vara så ängsliga för

det. Någon måste ju ta hand om er, och sämre, än ni haft det hos Marie, kunna ni väl näppeligen någonstädes få det.

— Ack, hon har gjort oss så ängsliga, förklarade flickan, och därvid sade hon äfven, att hon nog skulle ha stannat kvar hos oss; men jag hade tvingat henne att gå, emedan jag ej ville säga henne, hvad ni, farbror Ekström, frågat mig om.

— Jaså. Hon var alltså nyfiken? Hotade hon dig?

— Ja då, och hon slog mig också.

Ekström såg ett ögonblick tankfull framför sig; sedan frågade han vidare:

— Vet hon, att du uppsökt mig?

— Nej, ljöd svaret. Hon hade nog inte tillåtit det, om hon vetat om'et. Jag har redan varit länge på vägen, emedan jag ej visste adressen, och jag måste också gå hemifrån tidigt, emedan hon eljes skulle ha hindrat mig. Medan hon var ute i köket och lagade frukosten, passade jag på och smet ut, vid någon annan tid hade det nog inte lyckats mig.

— Hon vill alltså i väg, sade Ekström. Och har hon sagt, att hon tänker gå redan i dag?

— Jag tror, att hon tänker göra det, svarade barnet med osäker röst.

Ekström vände sig till Evald.

— Det är svårt att här fatta ett beslut, menade han. Jag skulle för intet pris vilja lämna den gamla kvinnan ur sikte. — Ni skall få veta, hur viktigt det är för vår angelägenhet. — Å andra sidan inser jag mycket väl det äfventyrliga i att blanda sig i en sak, som ännu är så oklar. Jag gör mig därigenom i hennes ögon ännu mera misstänkt, än jag redan nu är. Därför, vän Evald, skulle jag vilja lämna er denna uppgift. Jag antar, att ni använde er tid förståndigt, om ni oaflåtligt gåfve akt på käringen och sökte utforska, hvad hon har för sig, med hvem hon umgås, korteligen, allt det, som skulle kunna sprida ljus öfver det begångna brottet. Det vore också önskvärdt, om ni kunde få reda på hennes nya bostad.

— Ska' barnet stanna kvar här? frågade Evald.

— Det skall jag först tänka på litet närmare, svarade Ekström. Öfverlämna det åt mig och grip er i stället tvärt an med den uppgift, som jag härmed ålagt er. Skulle ni inte vara här igen

till kvällen, så kommer jag att däri se ett tecken till, att ni funnit ett viktigt spår. Men om ingenting särskildt händer, så träffas vi åter vid middagstiden och få då talas vid om resten.

Evald, som nu ej hade någon annan uppgift än den honom af vännen Ekström tilldelade, hade ingenting att däremot invända.

— En dag kan man ju ägna åt observation af den där kvinnan, fastän jag ej väntar mig mycket däraf, sade han sig. Antingen är hon verkligen den, för hvilken hon ger sig ut att vara, nämligen en underordnad, inskränkt individ, eller ocksa är hon så listig och förslagen, att vi ej kunna komma åt henne. Jag vill emellertid göra Ekström till viljes, och det skall äfven lända mig själf till tröst och lindring, emedan jag på så vis ändtligen för Olga kan göra något, som möjligen kan få viktiga följder.

Evald tog afsked af vännen, hvarvid han yttrade, att han skulle använda denna dag uteslutande till observation af Marie, men att han redan nästa dag ämnade se sig om efter en ny plats.

Sedan begaf han sig till det hus, hvari blinda Sara bott.

Evald kunde med tämlig visshet antaga, att Marie kände honom lika litet som han henne, eftersom han ingen gång besökt den blinda i denna hennes bostad.

Först måste han förvissa sig om, att gamla Marie var hemma. Det var tämligen enkelt; ty hela staden visste ju om mordet och de med det samma förknippade omständigheterna.

Följaktligen var det ju ingenting märkvärdigt i det, om Evald beträdde bostaden, besåg skådeplatsen för det hemska dramat och kvarlämnade några gåfvor åt barnen. Det hade många andra redan gjort.

Många hade kommit dit af ren nyfikenhet, andra af verkligt deltagande för de stackars barnen.

Marie mottog gärna sådana besök, och hon stoppade det mesta af de pengar, som inflöto, i sin egen ficka.

Evald steg in och sade sig vara en nyss till Norrköping ankommen främling, som strax efter sin ankomst hört talas om den fasansfulla olyckan och nu, eftersom han befunne sig i goda ekonomiska förhållanden, ville bidraga något till lindrande af de stackars föräldralösa barnens nöd.

Marie var mycket vänlig mot den unge mannen, och när han

tryckte en femkronesedel i hennes hand, stegrades i väsentlig grad hennes högaktning och uppmärksamhet.

Evald stannade inte länge. Han nöjde sig med ytliga frågor om den mördade Saras förhållanden och barnens framtid, men erhöll af Marie ingen särskild upplysning.

Hon sade, att hon ännu icke själf visste, hur det skulle bli med barnen för framtiden, om hon för deras skull skulle nödgas vända sig till fattigvården eller ej.

Innan han lämnade skådeplatsen för brottet, frågade naturligtvis Evald också Marie, om hon, som ju icke längre vore ung, komme att behålla den säkerligen rätt besvärliga sysslan som de föräldralösas allt i alla.

Marie gaf ett undvikande svar, hvaraf man ej med visshet kunde sluta sig till, om hon ämnade stanna kvar på denna sin plats eller med det snaraste ge sig i väg.

Evald fick häraf det intrycket, att hon antingen ännu ej själf beslutat, hur hon skulle göra, eller också bestämt sig för att lämna människor i ovisshet därom.

Den besökande aflägsnade sig åter och beslöt att öfvervaka Maries steg. Tills vidare tycktes det emellertid vara en föga fruktbringande sysselsättning.

Tre hela timmar väntade han i närheten af huset.

Under tiden hade det blifvit middag.

Men Marie visade sig ej.

Ändtligen kom hon dock ut i porten och såg sig omkring åt alla håll, liksom väntade hon någon.

Men ingen kom.

Marie försvann åter, och haltva dagen förflöt, utan att Evald rönte ringaste uppmuntran i sin sträfvan.

Emellertid kände sig Marie långt ifrån så väl till mods, som hon inför grannarna lät påskina.

Karolina hade ju formligen rymt, och hennes uteblifvande berörde Marie oangenämt.

Kanske underrättade flickan polisen om hennes afsikt att redan åter lämna den blindas hem, kanske beredde hon henne på så vis obehag, på hvilka man ej kunde se något slut.

Därför förargade det grundligt Marie, att hon varit nog oförsiktig att låta flickan undslippa.

Evald befann sig fortfarande i närheten.

Eftersom tiden redan var långt framskriden och magen började knota, gick Evald in på ett litet nykterhetsvärdshus, hvarifrån han osedd kunde behålla i sikte porten till det hus, hvari blinda Sara bott.

Hade Marie verkligen hyst misstroende mot honom, kunde hon dock näppeligen falla på den tanken, att Evald nu satt där som spion inne på värdshuset och genom gardinen höll utkik efter henne.

Äfven under eftermiddagens lopp visade sig Marie flera gånger i porten och såg sökande åt alla håll.

Hennes min förrådde redan en viss spänning och otålighet, som hon emellertid sökte dölja under slöhetens mask.

Skymning började inträda.

Evald kände sig tröttare, än om han arbetat hela dagen. Enformigheten och långtrådigheten gjorde på honom ett mäktigt intryck.

Nu måste han lämna lokalen, ty det tilltagande mörkret hindrade honom från att längre behålla porten i sikte.

Ännu hade ej hans spioneri krönts med ringaste framgång. Af alla de personer, som gått ut och in genom porten, hade ingen enda synts honom på minsta vis misstänkt. Endast det hade han konstaterat, att Karolina ännu ej återkommit hem.

Därför var det inte osannolikt, att Marie komme att gå ut och företaga något i fråga om barnets försvinnande. Häraf kunde möjligen utveckla sig något af intresse.

Evald ansåg det nu vara lämpligast att åter begifva sig till närheten af porten.

Dimma sänkte sig ned mellan husen, och den gynnade honom visserligen i ett afseende, men å andra sidan hindrade den honom också från att noga observera allt.

Han fattade posto så nära som möjligt, dock så, att han icke föll personer för mycket i ögonen, som gingo ut och in. Han hade valt sin observationsplats på andra sidan gatan, där han bäst kunde ge akt på huset i fråga.

Marie visade sig verkligen om en liten stund; hon gick ut, och Evald beslöt att följa efter på lämpligt afstånd.

Men hans första förmodan, att kvinnan skulle gå till polisen för att där anmäla flickans uteblifvande, bekräftades ej.

Marie valde en väg, som snart nog öfvertygade Evald om, att hon uppsökte Ekström för att fråga efter den försvunna flickan.

Detta gaf Evald mycket att tänka på.

Hade Ekström själf upplyst gumman om, hvar han bodde, eller visste hon det genom Sara?

Det syntes honom inte alls sannolikt, att hans vän förut personligen umgåtts med Marie; följaktligen var det icke alls gifvet, att Marie genom honom själf fallit på den idén att uppsöka honom.

Dessutom hade ju Karolina sagt, att hon måste fråga sig vägen. Skulle Marie nu göra sammalunda?

På denna fråga fick Evald snart ett nekande svar af hvad han med egna ögon såg.

Marie styrde med fullkomlig säkerhet kosan till det hus, hvari Evald bodde.

Det kunde ej vara något tvifvel underkastadt, att hon var viss om att där äfven träffa Ekström.

Evald underlät att följa henne dit; han ansåg det bättre, om han ej strax gaf sig tillkänna.

Marie begaf sig verkligen till Ekström.

Denne vardt en smula öfverraskad af besöket. Han såg emellertid mycket likgiltigt på Marie och frågade efter hennes ärende.

Kvinnan såg sig omkring i rummet, men Karolina, som hon sökte, såg hon ej till.

Flickan befann sig i en liten kammare, som hörde till bostaden, och hade redan gått till hvila. Ekström hade tröstat henne.

Karolina hade nämligen varit så ängslig för sina båda mindre syskon, och det hade icke varit så alldeles lätt för Ekström att lugna henne.

— Hvad vill ni? frågade han Marie i mycket kylig ton.

— Jag skulle bara vilja veta, om inte jäntan, Karolina, gnott hit; jag kan inte veta, hvar jag eljes skall söka henne.

— Och om hon nu vore hos mig?

— Då måste jag återfordra henne af er. Ni har för öfrigt inte alls någon rättighet att blanda er i denna sak. Säg, är Karolina här?

Hon yttrade dessa ord i en bestämd, utmanande ton. Men Ekström lät ej imponera på sig

— Ni ville ovillkorligen veta, hvad jag talat med barnet, och ni drager er inte ens för att slå det. Ni har följaktligen icke alls betedt er så mot barnen, som ni söker få andra människor att tro. Ni skulle och ville ju för dem vara i moders ställe, men därtill fordras helt andra medel än de af er med sådan förkärlek använda.

Kvinnan svarade helt impertinent:

— I det fallet tar jag ej emot någon lärdom af er. Jag vet mycket väl, när ett barn kan tas med godhet, och när stränghet erfordras; ty jag har redan uppfostrat flera stycken, och de ha allesamman blifvit duktiga människor. Men ni såsom varande en gammal ungkarl har inte ringaste begrepp om familjelifvet, och därför gör ni också bäst i att tiga i sådana ting.

— Er tunga är verkligen ett alldeles utmärkt verktyg, anmärkte Ekström. Men ni kan i alla fall inte därmed inge mig någon respekt. För resten tänker ni ju ge er i väg, och då måste man ju laga, att barnen få vård och tillsyn på annat håll.

Marie ryckte på axlarna.

— Nå ja, menade hon, jag är heller inte så rasande angelägen om att få behålla den platsen, för den är minsann ingenting att stå efter. Vill ni händelsevis spela välgörare, så gärna för mig; jag ska' då föra hit de båda andra ungarna också. Se'n får ni själf se till, hur ni ska' kunna klara den saken. Tror ni, att det är så afundsvärdt att vara barnpiga, så kan ni ju själf pröfva på.

Detta anbud bringade verkligen för ett ögonblick Ekström på sätt och vis i förlägenhet.

Hvad skulle han väl ta sig till med barnen, om kvinnan verkligen förde dem till honom?

Han var emellertid långt ifrån att förhålla sig afvisande och svarade torrt:

— Jag ska' nog dra försorg om, att de stackars små bli försörjda. Det behöfs nog bara en anmälan, ty vederbörande ha säkerligen redan klart för sig, i hvilken hjälplös belägenhet den mördades barn befinna sig.

Ekström trodde sig därmed ha afslutat samtalet. Han vände sig bort från Marie, i det han helt kort yttrade:

— God natt!

Kvinnan blef stående där tankfull midt i rummet.

Sedan aflägsnade hon sig plötsligt utan att yttra ett ord vidare, men hon tillkastade därvid Ekström ytterligare en giftig blick.

TRETTIOTREDJE KAPITLET.

Stämplingar.

Evald, som troget ville följa vännens råd, stannade i närheten af sitt hem för att ytterligare ge akt på Marie. Han trodde icke annat, än att denna skulle komma igen med Karolina, alldenstund han icke förutsatte, att flickan redan så tidigt gått till hvila, eller att Ekström skulle göra någon invändning, ifall kvinnan ville ta med sig flickan hem igen.

Hvad skulle det för resten ha varit för idé att motsätta sig det?

Han blef därför icke litet öfverraskad, när Marie återvände ensam. Han väntade nu, att hon skulle begifva sig genaste vägen hem igen.

Men uppfylld af oro, som han var, hade han ingen lust att gå hem till sig utan följde, bara för att förströ sig, efter Marie.

Snart kom han då underfund med, att han misstagit sig i sin förmodan, att kvinnan skulle återvända genaste vägen hem.

Hon valde en helt annan väg, än han förmodat. Hon gick härs och tvärs genom en mängd gator, och det gjorde hon tydligen

i någon bestämd afsikt; ty när hon sent omsider kom till utkanten af staden, hade hon dit från den punkt, hvarifrån hon utgått, kunnat välja en mycket kortare väg.

Kanske misstänkte hon något spioneri, och det ville hon komma på skam.

Evald hade emellertid varit försiktig, och Marie hade heller inte sett sig tillbaka.

Det såg heller inte ut, som vore hon för tillfället särskildt mån om att ej vara observerad.

Men Evalds öfverraskning blef större, när Marie begaf sig ned till älfven och slutligen valde samma väg, som han och Ekström en annan gång gått, och som ledt till upptäckten af ett helt förbrytarband.

Nu måste Marie synas den unge mannen mycket misstänkt och det så mycket mer, som hon lämnade strömmen just på samma ställe, där han och Ekström lämnat den för att förfölja den där obekanta människan.

Man kunde nästan icke längre tvifla på, att gamla Marie ämnade uppsöka just det hus, hvari tjufligan blifvit tillfångatagen.

Var det verkligen så, då hade Evalds spioneri en utomordentlig betydelse.

Marie kunde sedan omöjligen längre gälla för en person med hederlig karaktär, och att konstatera det, det var ju af stor vikt för hela förloppet af ransakningen med Olga Willner.

Ekström hade rätt, då han sade, att man borde söka utforska denna kvinnas föregående, och Evald intogs af en glad känsla vid tanken på, att det af Ekström honom i dag gifna uppdraget kunde leda till ett betydelsefullt mål.

Evalds glädje förminskades emellertid snart åter.

Marie kom visserligen i närheten af det där illa beryktade huset, men gick ej in.

Det huset var alltså icke hennes mål.

Evald sade sig genast, att det skulle ha varit mer än fräckt att gå hit och här möjligen sammanträffa med en annan person, ty polisen hade ju här anställt visitation och höll säkerligen fortfarande ett vaksamt öga på detta hus

Det skulle ha varit oklokt af Marie att stanna här, förutsatt

nämligen, att hon hade något i sinnet, som hon ej ville låta någon obehörig märka.

Marie gick mycket långt, och Evald erinrade sig nu den där scenen med nattvakten, som tagit honom för en samhällsvådlig person och velat spärra in honom i arrest.

Han hade nu redan kommit till den trakten, då Marie, som uppnått de första husen i byn, gick förbi och åter begaf sig ut på fria fältet.

Nu var det betänkligare att följa efter. Dimman hade höjt sig, kylan tilltog, och luften blef klar.

Om Marie bara en enda gång flyktigt såg sig tillbaka, så måste hon få klart för sig, att man förföljde henne.

Därmed skulle Evald ingenting ha uppnått.

Han måste bekväma sig till att stanna på större afstånd och att allt mer och mer anstränga sina ögon.

Marie såg sig ej tillbaka, och i stället för att tröttna, hvilket ju varit helt naturligt, i synnerhet som hon var till hög ålder kommen, fortsatte hon sin vandring med allt snabbare steg.

Klockan var, såsom Evald genom en blick på sitt ur förvissade sig om, redan öfver tio, men Marie hade enligt allt att döma ännu ej sitt mål i närheten.

Från ett åkerfält begaf hon sig till en äng, följde sedan vägen en bit och fortsatte så, tills hon ändtligen åter kom till några få ringa afstånd från hvarandra belägna hus.

Här följde hon nu vägen, och Evald trodde redan, att hon ämnade sig ännu längre bort, när hon ändtligen sent omsider stannade framför ett vid vägen beläget boningshus.

Hon gick till ytterdörren och knackade på, och det gjorde hon med en egendomlig takt.

Det dröjde heller inte länge, innan dörren öppnades.

Marie försvann in i huset.

Evald stod där på vägen, och enda frukten af hans ansträngningar var, att han nu visste, att Marie gått att besöka en bekant och antagligen ämnade hon stanna kvar där öfver natten.

Så fatalt!

Evald slog emellertid fort bort sin förtrytelse häröfver och försökte åtminstone uppnå, hvad som var att uppnå: han tog huset som utgjort målet för Maries vandring, i närmare skärskådande.

Hvem bodde väl där? Och i hvilket förhållande stod Marie till den personen?

Dessa voro de frågor, som tvingade sig på Evald. Ögonblicket var emellertid mindre lämpligt till att söka svar på dem.

Det var ju redan så sent, att Evald måste se sig om efter tak öfver hufvudet för natten: Emellertid beslöt han att först åtminstone betrakta det ifrågavarande huset utvändigt.

Han gick närmare och inpräglade noga i sitt minne dess utseende i de minsta detaljer.

Sedan gick han vägen framåt ett stycke, men han såg ingenstädes till något upplyst fönster. Invånarna i den lilla byn hade förmodligen redan gått till hvila.

Det såg ju riktigt betänkligt ut.

Evald hade råkat lika illa, om icke rent af värre, ut än den där natten, då den gamle knekten velat ta honom i fängsligt förvar.

Någonting dylikt ville han inte nu åter framkalla. Han stannade i närheten af den stuga, hvari Marie stigit in, och öfverlade med sig själf.

Nu tändes plötsligt ljus där inne, det såg han; men därmed var ej mycket vunnet.

Fönstren voro förhängda, så att han ej kunde se in i rummet, och han kunde naturligtvis ej knacka på och ge sig tillkänna, ty då skulle Marie helt säkert ha fattat misstankar, och det måste ju framför allt undvikas.

Han mumlade för sig själf:

— Kanske kommer hon ut igen. Omöjligt är det ju ändå. inte. När allt kommer omkring, återstår det mig ingenting annat än att vänta, om det också skulle dröja hela natten.

Hans beslut var fort fattadt, och han väntade vidare, plågad af den ständigt tilltagande kölden och af sina sorgsna tankar, som han ännu ej lyckats bannlysa.

Under tiden satt Marie i ett rum där inne i stugan, gnuggade händerna och småskrattade.

Midt emot henne invid kakelugnen satt en groflemmad man med grått skägg och skarpt markerade drag, hvilken ingen gärna kunde taga för en bonde, fastän han var så klädd.

Samtalet mellan dessa båda fördes på en underlig rotvälska,

och om någon här lyssnat, skulle han likväl ej ha förstått något af det, som sades, såvida han ej varit mäktig det hemlighetsfulla språket.

Mannen yttrade nu:

— Det är verkligen på tiden, att man äfven går denne person inpå lifvet.

— Medgifves, svarade Marie.

— Det är bara fråga om att finna tillfälle därtill.

— Det ska' jag nog skaffa.

— Men hvar få folk ifrån, som tar itu med denne Herkules? undrade den andre.

— Sådana finnas väl tillräckligt, menade Marie

— Något öfverflöd är det inte på dem, förklarade mannen. Just genom den karlens åtgörande har ju en stor del af våra dugligaste kamrater råkat fast, och det finns ingen utsikt, att de så snart skola komma lösa igen. Minst sex måste det vara, och det stadiga karlar, inte sådana unga spolingar, som ingen praktik ha.

— Sex? upprepade Marie. Det är väl ändå öfverflödigt.

— Man ser, att du ännu ej lärt dig värdera honom. Den karlen äger jättestyrka och uthållighet i proportion därefter. Det är till och med fråga om, huruvida ett halft dussin verkligen kan ta bugt på honom. Det skulle mycket väl kunna misslyckas, så vida man inte öfverfaller honom, då han minst anar det, och gör honom kall.

— Er fruktan är verkligen för stor, sade Marie hånfullt. Skulle det verkligen vara en sådan svår konst att öfvermanna denne Ekström?

Det uppstod en kort paus.

Sedan tog mannen åter till orda:

— Hur tänker du förskaffa oss tillfälle därtill? Alla törsta därefter, och om de se, att det möjligen kan gå för sig, så är jag inte rädd för, att de icke åtminstone försöka. Jag skall göra allt, hvad jag kan, om jag också skulle nödgas springa omkring milsvidt för att få fatt i medhjälpare, ja, i nödfall skulle jag inte dra mig för att importera några sådana från utlandet. Karlen i fråga har tillfogat oss så stor skada, att det nu är en bjudande plikt att ändtligen oskadliggöra honom. Säg alltså, hvilket tillfälle erbjuder du oss? På hvilken fot står du med honom? Är förhållandet er emellan godt?

— Jag kan ännu icke säga dig det, svarade Marie, men jag

skall af alla krafter arbeta på att med det allra snaraste framtvinga ett sådant tillfälle.

— Jag frågar dig, om du står på vänskaplig fot med honom, eller om han redan har en aning om vårt förhållande till hvarandra.

— Han är en mycket misstrogen natur, svarade Marie, det märkte jag med detsamma. Men vi kvinnor ä' i alla fall de slugaste. Gent emot honom har jag afsiktligt icke så afgjordt spelat den ädla, bara för att han skulle fatta en smula misstanke mot mig. Ett ytligt umgänge förefinnes alltså, och det kommer jag att vidmakthålla, emedan han är angelägen om att kunna ge akt på mig.

— Därmed är ej mycket vunnet, svarade mannen och steg upp samt började gå af och an i rummet.

— Tror du det?

— Han skall ej lita på dig och skall på intet vis låta locka sig af dig till någon oförsiktighet.

— Kanske ändå, menade Marie.

Mannen ruskade på hufvudet.

— Jag har redan uppgjort en plan.

— Och hvari består den?

— För det första betjänar jag mig af hans sympati för den blindas barn. Jag skall säga honom, att det inte är nödvändigt att söka tvinga kommunen att ta hand om dem. För resten skulle det inte bli så alldeles lätt. Barnen äro inte hemma där, och Ekström skall snart få klart för sig, att fattigvården inte är så rasande angelägen om att få ta hand om främmande människor. Jag skall för honom påpeka, att barnens far har godt om pengar. Hvarför skulle inte de medel, som han af föreningen erhållit, komma hans barn till godo?

— Nu pratar du galenskaper, Marie, svarade mannen. Vi behöfva pengarna själfva, och hvad som ännu kan räddas af dem, det måste räddas.

— Alldeles riktigt. Det är heller inte min plan att rikta dessa ungar. Med dem må det gå, hur det vill! Men Ekström skulle man kunna locka i en fälla med det. Om man säger honom, hvar pengarna finnas, som Weidling ägde, så hämtar han dem nog.

— Det betviflar jag inte, sade mannen. Men hur kommer han att därvid gå till väga? Han är, så vidt vi veta, en bottenärlig person, alltså i det afseendet enligt våra åsikter en dum karl.

Han skall få brådt att skynda till polisen och tala om, hvad han fått veta. Sedan tar han med sig kommissarien, några konstaplar och kanske ännu flera personer för att tillsammans med dem lyfta skatten. Vi ha då för den tjänst, som vi gjort honom eller rättare barnen, inte kommit ett steg längre än nu, endast med den skillnaden, att vi äfven förlorat en summa pengar. Din plan är omöjlig; jag kan inte alls gilla den.

Marie blef förargad.

— Så må då en af er, I skapelsens kloke herrar, utfundera någonting bättre! Jag är ert verktyg och skall förblifva det, men i vårt kontrakt står ingenting om det, att jag har att smida planer åt er.

— Hela saken måste tas på helt annat vis, sade mannen. Här i Norrköping kunna vi ej komma åt honom. Men i hans hem i närheten af Stockholm skulle vi kunna öfverfalla honom och tio gånger förr komma till vårt mål än i staden.

— Men hur ska' vi kunna locka honom tillbaka dit? Han sköter nu unge Zetterlings affärer. Med honom är han ett hjärta och en själ. Hvart de sträfva, det veta vi. Olga skall betrias. Evald Zetterling skulle sedan få brådt att gifta sig med henne, och vi vore beröfvade frukterna af vår hämd.

— Det står väl ändå i vida fältet, tog mannen åter till orda. Det hör ju inte alls hit.

— Må så vara! Jag vill bara säga det, att vi näppeligen skola kunna förmå Ekström att begifva sig härifrån, och det är ju din afsikt?

— Ja visst. Men jag antar, att han skall visa sig tillmötesgående. Så värst länge kan det inte dröja, innan han kommer att känna hemlängtan. Det behöfs bara en vink om, att något särskildt händt där hemma, och han skall tvärt ge sig i väg härifrån. Vet du inte, hvem som sköter hans hushåll?

— Nej

— Jag skall göra mig underrättad därom, svarade mannen. Kom igen i morgon, så få vi då vidare talas vid om saken.

— Kan du få reda på det så snart? frågade Marie förvånad.

— Åh ja. Jag håller trådarna i min hand. Så snart vi känna den person, som sköter Ekströms hushåll, ha vi kommit ett stort steg framåt. Jag skall sedan laga, att karlen så fort som möjligt

blir hemkallad, och ha vi honom bara väl där, så skall han sedan icke vidare undgå oss.

Detta var det samtal, som på ett slags tjufspråk hittills förts mellan Marie och mannen.

Nu begärde kvinnan mat och dryck.

Mannen villfor genast hennes önskan.

Af samtalet framgick, att Marie inte alls var en så obildad, inskränkt och underordnad person, som det sett ut.

Hon såg nu helt annorlunda ut.

Hennes anletsdrag blefvo rörligare, ögonen blixtrade, rörelserna blefvo lifligare, och till och med kroppen var icke längre så böjd, som man var van att se den.

— Ämnar du dig tillbaka till Norrköping i kväll? frågade mannen.

— Jag har ingen lust, svarade Marie och tömde med smak brännvinsglaset.

— Hos mig borde du inte stanna. Man ger akt på mig, och det kunde åter igen ge anledning till prat, om folk finge veta, att någon, och det till på köpet en kvinna, varit hos mig.

Marie skrattade högt.

— För ett älskande par kan man väl ändå inte gärna ta oss? Jag är inte längre tillräckligt ung för att vara retande.

— Det har du nog aldrig varit. Så länge jag känt dig, har du varit totalt renons på alla kvinnliga behag. Du hade bort bli karl. Din säkra hand är det bästa hos dig, och en sådan egenskap förutsätter man snarare hos oss män än hos någon af det så kallade svaga könet.

— Dina stickord fäster jag mig inte vid, förklarade Marie. Det är mig alldeles likgiltigt, hur jag ser ut. Har aldrig varit älskvärd, det är sannt, men har det oaktadt haft en mängd kärleksaffärer, om också af kort varaktighet. Men det berodde på helt annat än de orsaker, som vanligen betinga upplösningen af ett sådant förhållande. Jag har på lättvindigaste sätt gjort mig kvitt de herrar, som jag tröttnade på. Det vet du ju för resten, så vi behöfva inte vidare tala därom.

— Det är nog också det bästa, menade mannen elakt och tömde likaledes brännvinsglaset.

Trätan varade ännu en liten stund, och slutresultatet vardt, att Marie lugnt satt kvar och slutligen lade sig på en gammal soffa, där hon snart somnade.

Mannen däremot höll sig vaken.

Evald befann sig i en allt annat än angenäm belägenhet. Att i den bistra kölden nödgas larfva där fram och åter på landsvägen och kanske till och med bli antastad af en sådan där oräsonlig nattvakt, det var långt ifrån någon lockande utsikt.

Härtill sällade sig ett gnagande tvifvel på någon som helst nytta af alla de strapatser och faror, som han utsatt sig för.

Korteligen, hans belägenhet var långt ifrån afundsvärd.

Men Evald hörde ej till dem, som låta sig afskräckas af svårigheter, eller som uppge något, som de en gång tagit itu med.

Han uthärdade alltså, och det förflöt icke mindre än fem timmar, utan att han kom till något vidare resultat.

Ljuset i stugan slocknade, och länge rådde där mörker och tystnad.

Men mellan klockan tre och fyra upplystes rummet å nyo, och mannen ruskade omildt upp Marie ur sömnen.

Kvinnan for upp.

— Hvad är det? frågade hon yrvaken.

— Du måste stiga upp. Det är hög tid. Före dagningen måste du vara härifrån. Eljes pratar man i morgon i hvarenda stuga här i trakten om ditt nattliga besök och gör sina utläggningar. Men jag har inte lust att bli ännu mera misstänkt här. Min belägenhet är redan kinkig nog. Bönderna betrakta mig med misstrogna blickar, och det finns till och med de, som i mig se en hexmästare. Jag är inte angelägen om, att man sysselsätter sig så mycket med mig.

Marie gnuggade ögonen och suckade:

— Ack, en så lång väg! Det är rysligt, hvad allt man får underkasta sig, sedan man en gång anslutit sig till er.

— Ingen trugade dig, invände mannen. Du inträdde frivilligt, du hade själf inte lust att fortsätta ditt förra oregelbundna buslif; nu har det åtminstone blifvit någon ordning . . .

— Men ett buslif är och blir det i alla fall, svarade Marie. Och hvad har jag för allt mitt knog i er tjänst? Jag har ju så uselt betalt, som vore jag bara en vanlig handtlangerska, och då

har jag ju ändå gjort er så stora tjänster, att jag för alltid tystat flera personer, som varit er i vägen.

— Du är och förblir en dum gammal käring, förklarade mannen, och det enda, hvarför man tar någon hänsyn till dig, är din skicklighet i åderlåtning. Någonting annat kan du inte, det visar sig ju nu åter igen rätt tydligt i vår affär med denne Ekström.

Marie gäspade och såg fortfarande så sömnig ut.

— Det måtte vara rysligt kallt ute, sade hon. Jag har verkligen ingen lust att ge mig i väg.

— Men jag, utbrast mannen, jag har lust att utan krus kasta ut dig och bomma igen dörren. Klockan får inte bli fyra, innan du är långt härifrån. Raska alltså på!

Marie tycktes frukta denne man, ty efter kort tvekan gaf hon vika, band på sig hufvudduken och gjorde sig redo att gå.

Sedan lämnade hon stugan, mannen slog igen dörren efter henne, och Marie stod ute på landsvägen.

Så snart man åter tändt ljus i stugan, hade Evald fattat posto på så långt afstånd från den samma, att han knappast märkte, när gumman nu lämnade den. Han följde åter igen efter henne, fastän han nu var öfvertygad om, att hon nu skulle skynda direkt till den blindas hem.

Så skedde äfven.

Utan rast sträfvade hon vägen fram i riktning mot staden, och det med så snabba steg, att man måste beundra den gamla kvinnan.

Efter ankomsten till staden, steg hon in i det hus, hvari den mördade bott, och därmed voro Evalds iakttagelser för tillfället afslutade.

Han vlle nu först af allt underrätta Ekström om de iakttagelser, som han gjort, och rådgöra med honom.

Vännen mottog honom utan någon som helst öfverraskning.

— Jag tänkte just det, att ni skulle stanna borta öfver natten, sade han. Hvad nytt? Har ni haft tur? Jag är nästan liksom en smula nyfiken. Hvad blef resultatet af edra spaningar?

— Ett mycket magert byte, ljöd svaret.

— Gör ingenting till saken. Berätta bara!

Evald rapporterade och slöt med orden:

— Jag föreslår, att vi gå ut till byn i fråga och göra oss underrättade om, hvem som bor i den där stugan.

— Ja, men det kunna vi göra sedan. Nu måste ni först hvila en stund och sedan ge er ut på spaning efter en ny plats.

Strax efter klockan nio begaf sig den unge mannen i detta ärende ut i staden.

Ekström blef hela förmiddagen förskonad från besök.

Det förvånade honom, att Marie ej vidare lät höra af sig, att hon ej bekymrade sig om flickan, som ännu var kvar hos honom.

Men denna hans förvåning förbyttes vid middagstiden i en icke alldeles odeladt angenäm öfverraskning.

Någon knackade plötsligt tämligen hårdt på hans dörr, och han gick att öppna.

En man, som han ej kände, kom in med den mördades båda andra barn.

Ekström såg undrande på honom.

— Eftersom ni redan har den mördades ena barn hos er, så skickar Marie er härmed äfven de båda andra. Ni ville ju ta hand om de små, och det får ni nu göra.

— Så-å, sade Ekström. Och hvarför kommer inte gumman själf hit?

— Hon är sjuk.

— Hvad fattas det henne då? Antagligen har hon tagit sig en allt för lång promenad, eller hur?

— Det vet jag inte. Jag är en af hennes grannar. Hon ropade mig till sig och bad mig föra hit barnen, ty här finge de bättre vård, menade hon, än hos henne, som nu själf kunde behöfva en sköterska.

— Mycket skarpsinnigt. Jaså, hon är alltså sjuk? Och då stannar hon själf kvar i fru Bergers bostad och skickar bort barnen på annat håll. Det var ett roligt sätt. Men jag skall inte kasta ut de små. Jag måste emellertid först tala med innehafvaren af denna lägenhet, innan jag kan säga, hvad som vidare är att göra. Gå hem och hälsa henne så hjärtligt! Måtte hon snart krya till sig igen! Hon borde framför allt akta sig för förkylning. Man ådrar sig sådan lätt, när man ränner omkring ute nattetid. Säg henne, att årstiden inte lämpar sig för det! Frid vare med eder, min herre!

Mannen skyndade tillbaka till Marie.

Hon låg i sängen, gäspade, sträckte på sig och började sucka, då grannen steg in.

— Nu har jag varit där med barnen, sade den inträdande. Nu ä' de hos en, som åtminstone tycks kunna sätta sig i respekt hos dem. Åh, det var en väldig en att vara stor och grof.

— Nå, hvad sa' han? frågade Marie.

— Jag skulle hälsa er och be er akta er för vidare förkylning. Han talade om en lång promenad och om vådan af att ränna ute nattetid, men jag förstod inte riktigt, hvad han menade med det.

Marie bet sig i läppen, men hämtade sig fort och tackade grannen för tjänsten han gjort henne. Då han gått, reglade hon dörren.

Hon var naturligtvis inte alls sjuk, men hon fann det bekvämare att vara ensam och en gång riktigt hvila ut i stället för att pyssla om barnen.

Dessutom ville hon spela Ekström ett spratt. Och han råkade verkligen i första ögonblicket i en icke ringa förlägenhet.

Hvad skulle han väl i denna lilla ungkarlsbostad ta sig till med de tre barnen?

Länge funderade han ej på saken, innan han beslöt att gå till polisen.

Där berättade han, hvad som händt.

— Denna gamla hexa skickar mig alla tre barnen på halsen, sade han, och jag vill inte, fastän de ju ha rätt att stanna i sin mördade mors hem, sända dem tillbaka dit, emedan jag är rädd för, att de där få mera stryk än mat. Därför kanske herrarna skulle vilja vara nog vänliga att ta saken om hand? Jag är tyvärr inte i tillfälle att spela barnpiga och kommer väl för resten ej att stanna kvar länge i Norrköping. Men något måste ju göras för de stackars barnkräken.

Polisen drog sig emellertid lättvindigt ifrån saken genom att visa Ekström till fattigvården.

Här upprepade han sin anmälan.

Men herrarna ryckte på axlarna.

— De äro främlingar. Med dem kunna vi ej befatta oss. Finns det inga släktingar?

— Vet inte alls det, svarade Ekström. Jag kände den mördade endast sedan en liten tid tillbaka. Redan då var hon änka. Hon lär

ha varit tyska, åtminstone har hon varit gift med en tysk. Hon var också mäktig det språket. det vet jag. Om hon ursprungligen hetat Berger, det förmår jag ej afgöra.

— En obehaglig öfverraskning det här, anmärkte en af herrarna. Vi måste först sätta oss i förbindelse med polisen och sedan se till, hvad som låter sig göra.

— Hos polisen har jag redan varit, men där skickade man mig hit till er.

— För närvarande kunna vi ingenting göra.

— Men hvem ska' då se till barnen och ge dem mat?

— Ett par dagar ser nog herr Ekström till, att de ej behöfva lida någon nöd.

— Det kan jag ju göra. Men sedan?

— Jag upprepar det, att vi för ögonblicket ingenting kunna göra åt saken.

Detta var fattigvårdsherrarnas enhälliga besked, och Ekström blef visad tillbaka till polisen.

För de smås skull gick han ännu en gång dit.

Nu fordrade han energiskt, att man skulle vidtaga sådana anstalter, att barnen finge något hem.

— Vi måste då först taga reda på, om ingen annan hjälp finnes, svarade man honom.

Man erinrade sig nu, att den blinda en gång företett skriftliga bevis på, att hon vore Weidlings maka; men efter hennes död hade man lika litet kunnat finna dessa papper som de pengar, hvilka den blinda skulle ha ägt.

Weidling hämtades ännu en gång, hela saken relaterades för honom, och han uppmanades på det allvarligaste att bekänna sanningen.

Men tysken bara hånlog.

— Hvar skulle jag ha fått barn ifrån, och det tre stycken till på köpet? Hvarför vill man nu äfven påbörda mig det, då jag aldrig varit gift? Den blinda var en oförskämd lögnerska. Det sa' jag ju redan då, och det påstår jag äfven nu. Bevisa, att jag ljuger!

För vederbörande återstod ingenting annat än att skrifva till Tyskland och fråga, om de där papperen vore äkta eller ej.

Förlusten af dem försvårade i icke ringa grad detta steg; ty

polismännen måste därvid stödja sig på det, som de kunde dra sig till minnes.

Men man underlät intet, emedan Weidling ej kunde förmås att tillstå, det han varit gift med Sara.

Man beträdde alltså den långa vägen att sätta sig i förbindelse med de tyska myndigheterna, och tills vidare gjordes intet för de stackars barnen.

Dessa voro öfverlämnade åt den gode Ekströms barmhärtighet.

Så gick förmiddagen, utan att något resultat uppnåddes.

Lika fruktlösa hade Evalds ansträngningar varit; han hade heller ingenting uppnått, hade ej lyckats få någon plats.

Då han kom med den underrättelsen, yttrade Ekström:

— Skönt! Det börjar ju bli riktigt romantiskt. Ni har ingen plats och jag nätt och jämt så mycke' pengar, som jag själf behöfver. Vårt enda kapital är nu tre barn.

Vid dessa ord skyndade han att från den lilla kammaren hämta den blindas tre barn och presentera dem för sin vän.

Därvid tillade han:

— Här äro våra nya rumskamrater. Hvad ska' vi göra med dem? På gatan kunna vi inte kasta ut dem, och myndigheterna på platsen vilja inte alls veta af dem.

— Men hvad ska' vi underhålla dem med, hur länge ska' vi härbergera dem? frågade Evald.

— Det ska' vi inte sörja för. En smula mat få vi väl fatt i, och svaret från Tyskland ska' väl inte låta vänta på sig i evighet heller.

— Och om nu inte heller tyskarna vilja veta af dem?

— Ja, då blir det kinkigt nog; men alltid blir det väl någon råd i alla fall.

— För närvarande ett surt påbröd i våra egna, mycket knappa förhållanden.

— Åh, det klarar sig nog. Äldsta flickan är redan så pass försigkommen, att hon kan ha tillsyn öfver sina syskon, när ingen af oss är hemma. Och jag fruktar, att vi, om våra bemödanden undan för undan stranda, få god tid att sitta hemma. Tillsynen af barnen blir väl åtminstone inte något öfveransträngande arbete. — Men nu ut till byn! Vi ska' försöka, om vi inte kunna lyckas

uppspåra ytterligare ett röfvarband. Kanske erhålla vi då en stor belöning, så att vi komma i bättre förhållanden och kunna bestå våra skyddslingar smör till brödet.

Karolina fick instruktioner och lofvade att noga hålla sig till dem.

Hon var så lycklig, för det hon åter hade sina små syskon hos sig.

Sedan Ekström och hans vän dragit försorg om, att barnen hade allt, hvad de ända till nästa morgon kunde behöfva, begåfvo de sig i väg ut till byn.

Under den långa vägen dit tilldrog sig ingenting af anmärkningsvärd vikt.

De utfyllde denna tid med betraktelser öfver sin nuvarande belägenhet.

Evald var fåordig, han kunde ej rycka upp sig ur den dystra sinnesstämningen.

Desto ifrigare var Ekström att skämta om den nuvarande situationen.

Han drog nu, såsom han ju alltid brukade göra, företrädesvis fram den komiska sidan af saken.

Bland annat yttrade han:

— Det fattas oss nu ingenting annat, än att vi till våra barn äfven erhålla ett par hjälplösa gubbar och några fattiga änkor. Det vore ju kostligt, om polisen sedan komme och toge ifrån oss allesamman, emedan så många människor icke få packa ihop sig i ett så trångt rum. Men nu är jag nyfiken att få se, hvad vi skola finna i byn. Framåt alltså med friskt mod!

Ändtligen hade de uppnått byn.

Evald pekade ut det hus, hvari Marie tillbragt större delen af natten.

Ekström stannade midt framför det samma och anställde betraktelser.

— Denna byggnad förråder ingenting, yttrade han. Att döma af ytan bo här hvarken konstnärer, lärda eller Krösusar, och inte heller, hvilket för ögonblicket är af större vikt för oss, något särskildt framstående pack. Jag är öfvertygad om, att helt vanliga människobarn här slagit ned sina bopålar. Men vi vilja strax med egna ögon förvissa oss om förhållandet.

— Hur ska' vi göra, tycker ni? frågade Evald.

— Vi gå in och hitta väl alltid på någon förevändning. Vi fråga efter Per eller Pål, som vi söka här i byn. Eller också kunna vi ju säga, att vi äro ett par fattiga resande. Och fortgår det på detta sätt, så bli vi nog snart tvungna att fäkta oss fram.

De gingo fram till boningshuset.

Ekström bultade på, och strax därpå öppnades dörren.

Den, som gjorde det, var samme man, som förra natten varit inbegripen i samtal med Marie.

Ekström bockade sig och tog till orda:

— Min herre, två trötta främlingar, som komma långväga ifrån, bedja er om nattkvarter.

Den tilltalade betraktade de båda främlingarna med dystra blickar.

— Gästgifvargården är inte långt härifrån. Där kunna herrarna både få hvila sig och släcka sin törst.

— Om förlåtelse, invände Ekström mycket höfligt, vi dricka endast vatten, och så ä' vi på gästgifvargårdar och dylika ställen inga gärna sedda gäster. Vi ha alltid hört, att bönderna här i trakten skulle vara så ovanligt gästvänliga, och därför hoppas vi, att ni icke skall afslå vår bön om att åtminstone få sitta ned och hvila en stund. Min unge vän är mycket trött, och själf är jag alldeles för kraftlös för att kunna stödja honom.

— Tror nog det, svarade den andre vresigt och mönstrade de besökande. Sitt ned här i förstugan! Ett glas vatten kan jag väl bestå er.

— Ja, bara vatten, sade Eksström höfligt. En dryck ur den svala källan tycker jag allra mest om.

Den andre tänkte:

— Ett par mycket anständiga spetsbotvar, kanske rent af ett par förklädda detektiver.

Han gick emellertid in efter vatten och en bleckbägare, hvilken han med misstrogen blick räckte Ekström.

Denne och Evald drucko och tackade.

— Se så, nu är det bäst att ge sig i väg igen, sade stugans föga gästvänlige invånare. Herrarna ha nu hvilat länge nog.

— Herre Gud, vi ä' ju så trötta, svarade Evald, hvilken Ekström gaf en hemlig vink och förstulet ryckte i rockärmen. Tillåt oss stanna en liten stund till!

— Nå ja, må ske då! svarade mannen. Men ni se verkligen inte ut som vandrande gesäller. Ni ha ju snygga kläder, inte alls sådana, som luffare i allmänhet använda, och alldeles för hela ä' de, för att ni skulle ha varit borta från hemmet en längre tid.

— Misstag, käre vän, inföll Ekström. Vi ha nu vandrat i flera dagars tid och kunna knappast längre stå på benen. För en bra bädd skulle vi med glädje betala tusenden.

— Tusenden! upprepade den andre föraktfullt. Det tillåter jag mig ändå betvifla. Som sagdt, en liten stund kan ni ju hvila er, men se'n få ni allt knalla er i väg härifrån. Jag har inte lust att uppehålla mig med personer, som jag inte känner.

Därmed gick han in i rummet och slog igen dörren.

Då yttrade Ekström till sin vän:

— Han tyckes vara alldeles ensam här, och efter hvad jag kan förstå, har han ej något godt samvete. Det bevisar hans tydliga misstroende. Här stanna vi inte kvar, men vi dröja väl i närheten, så få vi väl se, om äfven han har för vana att företaga nattliga promenader liksom Marie, Weidling och det öfriga herrskapet. Redan det, att han umgås med käringen, behagar mig inte, jag är böjd för att på grund häraf anse honom för en spetsbof. För resten har han ingenting förtroendeväckande i sitt ansikte; hans blick är stickande och lurande och hela hans beteende konstladt. Kortelligen, karlen är ingenting annat än en i bondkläder gömd spetsbof. Dialekten är heller inte lika befolkningens här på trakten, och om jag inte misstar mig allt för mycket, så tillhör äfven han det där rackarföljet.

Evald blef icke litet förvånad öfver dessa djärfva, något vidtgående kombinationer.

Medan de ännu helt tyst samtalade med hvarandra, stängde sig mannen inne i sitt rum för att, som det tycktes, skydda sig för hvarje främmande besök.

Han hyste synbarligen stort misstroende mot främlingar, och Ekström påstod bestämdt, att karlen måste ha dåligt samvete.

Om en liten stund öppnade mannen åter dörren, stack ut hufvudet och sade:

— Tjugu minuter ä' gångna. Nu måste ni ge er i väg.

Utan motsägelse steg Ekström upp. Evald följde hans exempel, och den förre sade högt:

— Tack och adjö! Gud löne er för den friska drycken!

Sedan lämnade de stugan och gingo långsamt förbi fönstren, så att mannen där inne kunde följa dem med blicken, tills de vid en krök af vägen försvunno ur hans åsyn.

Då mumlade han för sig själf:

— Hin ska' få ta mig, om inte det var just samme en, som vi spekulera på. Och var det han, så kan jag icke annat än beklaga, att jag ej i närheten hade pålitligt folk att skicka honom på halsen. Den unge mannen är mindre farlig. Men är hans koloss till följeslagare verkligen Ekström, så behöfs det nog ett halftjog handfasta karlar för att ta bugt på honom. Sex förslå bestämdt inte.

Han blef allt fastare öfvertygad om, att han här hade med Ekström att göra, och han bara beklagade sammanträffandet med honom under så ogynsamma förhållanden.

Men antagandet, att det var Ekström, gaf honom äfven anledning till andra betraktelser.

Var det han, då hade han fått nys om något. Eller skulle Marie rent af ha varit så dum, att hon förrådt sig.?

— Det är hög tid, att jag företar något. Jag vill icke längre uppskjuta mina planer. Jag har pengar, och med dem kan man uträtta allt.

Det dröjde knappast en timme, innan mannen lämnade sitt hem och begaf sig i väg in till staden.

Evald och Ekström uppehöllo sig fortfarande i byn. De kommo åter förbi den misstänktes stuga, men där inne var ännu alltjämt mörkt

I de andra boningshusen däremot brann ljus. Ute på vägen var det tyst och öde.

De båda vännerna väntade ännu en liten stund. De kunde emellertid icke drifva omkring där längre, om de icke ville väcka formligt uppseende.

Bönderna hade nämligen redan börjat betrakta Ekströms respektingifvande figur med misstänksamma blickar.

Naturligtvis sökte de båda erhålla närmare upplysningar om den person, för hvars skull de kommit hit.

För detta ändamål gingo de slutligen in i en bondgård, hvars ägare visade sig vara en tillmötesgående och meddelsam person.

Men tyvärr hade han icke mycket att berätta om mannen i fråga.

Han försäkrade, att mannen, som hette Svante Lindblad, vore en ordentlig och präktig karl, fastän han hade ett yrke, som ej vore det bästa.

— Hvad är han då? frågade Ekström.

— Hästhandlare.

— Verkligen? hvad göres oss då mera vittne behof, utlät sig Ekström vid denna upplysning. Bland hästskojare finnes det väl knappast någon hederlig människa.

Bonden tog emellertid grannen Lindblad i försvar och berättade, att han regelbundet hvarje söndag gick i kyrkan, och att han där var den andäktigaste bland de andäktige.

Men den upplysningen rubbade ej i ringaste mån Ekströms åsikt.

Han invände också:

— Personer, som äro måna om att visa alla människor sin gudsfruktan, mena sällan ärligt. Den person, som förstår att himla med ögonen och se gudsnådelig ut, brukar sällan i något afseende vara en god kristen. Om ni läst er bibel ordentligt, så har ni inte däri funnit något sådant kännemärke på en sann kristen.

Bonden blef häröfver smått förargad och bedyrade ännu en gång, att Lindblad vore den bästa och oförargligaste människa i världen, och att ingen kunde säga något ofördelaktigt om honom.

Men till sist kom han med den betänkliga uppgiften, att Lindblad inte alls bedrefve sitt yrke där i byn, och att ingen där af erfarenhet visste, hurudan han vore i affären.

När Ekström och Evald togo afsked, yttrade den förre till bonden:

— Nå ja, bedömer ni hästhandlare i allmänhet efter kyrkgången, då kan ni nog ganska lätt få en något skef uppfattning om en och annan af dem. Men behåll ni er åsikt, jag behåller min.

De båda vännerna aflägsnade sig, gingo ännu en gång förbi Lindblads stuga och återvände till Norrköping, alldenstund de med tämlig visshet kunde antaga, att den misstrogne mannen icke skulle företaga sig något särskildt i kväll.

Först sent på natten återkommo de till staden.

Om också Ekström var af den åsikten, att den där mannen ej vore att lita på, hvilken åsikt delades af Evald, anade likväl ingen af dem, att Lindblad redan stämplade mot deras lif.

Ekström hade genom sitt energiska uppträdande gjort sig synnerligen misshaglig, och han hade skaffat sig farliga fiender, som tydligen icke alls bäfvade tillbaka för att begå ett mord.

Men om han också vetat, i hvilken fara han sväfvade, skulle det likväl ha bekymrat honom bra litet. Han visste inte alls hvad fruktan ville säga.

Vi ha ju redan sett mer än ett bevis på, hur lugn och orädd han till och med i de mest kritiska situationer alltid var.

TRETTIOFJÄRDE KAPITLET.

Nya lidanden.

Man måste låta saken ha sin gång, det var ingenting att göra åt det, åtminstone icke för tillfället.

Ekström insåg, att han var dömd till så godt som fullständig overksamhet, om han stannade kvar i Norrköping.

Därtör beslöt han att resa hem, där han kunde vara till mera gagn genom att söka uppdrifva ett så nödvändigt kapital att lefva af, tills Evald erhölle någon fast och säker inkomst.

De båda vännerna skildes alltså åter på en liten tid.

Evald stod där alldeles pank, ty Ekström hade ej kunnat bisträcka honom något.

Hans egen kassa var ej större, än att den nätt och jämt räckte till resan.

Det var illa ställdt, och därför hade Ekström beslutat sig för den resan. Där hemma skulle han nog skaffa pengar, åtminstone behöfde han där ej sakna det nödvändiga, såsom fallet möjligen skulle ha blifvit, om han stannat kvar i Norrköping

Men Evald var nu, som sagdt, illa däran.

Så snart Ekström rest, sag han sig nödsakad att förskaffa sig några kronor på ett för honom högst ovanligt sätt.

Han måste nämligen pantsätta sitt ur och en ring. Men det det var ju i alla fall bara en tillfällig hjälp.

Visserligen fick han något öfver hundra kronor, men det förslog i alla fall icke mycket.

Den mördade fru Bergers barn voro ännu kvar hos honom, han måste försörja dem, och se'n hade han tänkt använda större delen af summan till ett alldeles särskildt ändamål.

Han dolde icke för sig, att Olga nu måste lida svårt äfven i kroppsligt afseende.

Det var hans mening att söka lindra hennes lott.

Redan blotta vistelsen i häktet var ju någonting rysligt, men säkerligen var dessutom kosten där sådan, att den medverkade till att nedsätta den olyckliga flickans kroppskrafter.

Det var för Evald en ryslig tanke att veta, det den älskade flickan måste utstå de värsta försakelser.

Det var ju heller inte annat möjligt, eftersom Olga ju ej ägde medel att bekosta sig något extra, hvilket ju eljes brukar vara tillåtet för ransakningsfångar.

Olga var alltså i behof af hjälp äfven i det afseendet, och Evald ville hjälpa henne.

Det kom emellertid att dröja ännu ett par dagar, innan han satte detta sitt beslut i verkställighet.

Slumpen fogade nämligen så, att han nu åter fick sysselsättning.

Han såg i tidningen en plats ledigannonserad för en ordentlig ung man, van vid kontorsgöromal.

Den platsen sökte han, och han blef äfven antagen.

Nöden tvang honom att antaga de uppställda villkoren, hvilka voro rent af bedröfliga.

Mannen, som annonserat efter ett biträde, var pantlånare och privatdiskontör, en gnidig ockrare, som sade sig af gunst och nåd vilja betala fyrtiofem kronor i månadslön. Han kunde nämligen få ett biträde mycket billigare, påstod han.

Herr Zetterling tyckte visserligen, att det var bedröfligt, men under för handen varande omständigheter måste han räsonera som så, att något i alla fall vore bättre än intet, och därför antog han platsen.

Men det hjälpte ju ej i någon nämnvärd mån upp hans finanser, och för att kunna bistå Olga gick han en middagsrast och pantsatte sitt ur och en dyrbar fingerring.

Sedan begaf han sig till polisen för att där lämna en summa, på det att Olga måtte erhålla bättre kost.

Kommissarien, till hvilken han i detta ärende vände sig, betraktade honom med mycket allvarsam min, när han talade om Olga Willner.

Han tog emot de femtio kronor, som Evald lämnade, men yttrade därvid:

— Pengarna ska' bli använda i enlighet med er önskan, herr Zetterling. eftersom ransakningsfångar tillåtas bestå sig extra förplägning. Jag har ju inte rätt att kritisera ert handlingssätt, men jag vill i alla fall säga er min tanke om saken: ni gör nog inte klokt i att ta någon särskild hänsyn till Olga Willner.

Evald svarade med bestämdhet:

— Herr kommissarie, jag håller fast vid min åsikt, att hon är oskyldig. Jag har gjort mig den mödan att ge akt på gamla Marie, på hennes görande och låtande, och har därvid gjort den iakttagelsen, att hon nattetid lämnar hemmet och drifver omkring utanför staden. Hennes beteende mot de föräldralösa barnen var heller inte ädelt, och det ser ut, som hade hon icke användt deltagande grannars gåfvor i öfverensstämmelse med gifvarnas vilja.

— Hon har väl använt en del för egen räkning, det är ju möjligt. Men hon har ju inte fått sin lön, och lefva måste hon ju, medan hon ser till barnen. För resten har väl ingen sagt, att hon ej skulle få åtnjuta något af gåfvorna.

— Nej, säkerligen inte. Jag ville bara påpeka, det Marie nog icke får bedömas allt för gynsamt. Jag måste tillstå, att det förvånar mig att se henne fritagen från hvarje misstanke, under det Olga blifvit ställd under en svår anklagelse bara på grund af det obestämda påståendet, att hon ännu en gång återvändt till den blindas bostad.

Kommissarien svarade leende:

— Herr Zetterling kan ej frigöra sig från en förutfattad mening. Jag kan så väl tänka mig i ert ställe, och det är naturligt, att ni ej anser flickan i stånd till ett sådant brott. Men köpet af mordvapnet har tvingat oss att tro därpå, och sanningen i hennes påstående, att hon ej känner järnkramhandlaren, är inte alls bevisad.

— Men hvarför skulle Olga i en hast ha till den grad missaktat både heder och samvete? Hon led ju ingen brist hos den blinda, och det kunde icke ha varit henne annat än välkommet,

om förhållandet tortfarit, sådant det från början varit. Hon skulle ju bara ha skadat sig själf, om hon begått en sådan ryslig handling.

— Det måste först visa sig. Saken är ännu icke på långt när utredd. Det vore förhastadt att redan nu tala om något resultat af denna undersökning.

Sorgsen sänkte Evald hufvudet.

— Skulle man alltså ej kunna göra något för att hjälpa henne?

— Ingenting annat, än hvad ni nyss gjort. Bättre kost kan hon få, det är inte förbjudet, och eftersom ni lämnat medel därtill, kommer hon också från och med i dag i åtnjutande däraf.

— Jag ber herr kommissarien icke tala om mig och icke säga henne, hvem som beredt henne denna ringa lindring i hennes hårda öde. Vidare ber jag er äfven icke släppa den där Marie ur sikte. Om jag också medger, att min mening på sätt och vis kan vara förutfattad, så är dock den människan ingalunda höjd öfver hvarje misstanke.

— Nej, svarade kommissarien vi skola nog sysselsätta oss äfven med henne, det kan jag lugna er med. Men jag tror ej, att vi därmed skola komma till det resultat, som ni önskar. Er åsikt synes mig icke vara med verkliga förhållandet öfverensstämmande. Ty för bedömandet af förhållandena torde framför allt det faktum vara afgörande, att Olga Willner förskaffat sig mordvapnet, ett faktum, som är oomtvistadt, alldenstund vi icke kunna misstro en oförvitlig man, som vittnat mot henne, och som vid rättegången kommer att beediga sina uppgifter. Om jag skall tala öppet — och jag gör det, emedan jag befarar, att ni kunde förknippa ert öde allt för mycket med denna flicka — så kan jag endast säga, att ni gör klokast, om ni låter saken ha sin gilla gång och ej slösar er tid därpå.

Med en lätt bugning affärdade polismannen Evald.

Denne skyndade till kontoret, där han nu hade anställning, en halfmörk håla, som egentligen ej gjorde skäl för benämningen kontor.

Mannen, som innehade affären, lånade mot pant och hög ränta ut pengar och var allt annat än vänlig och human mot sina kunder.

Evald hade att föra böckerna, att skrifva ut kvitton och att besvara ett och annat bref; det var alltså ett nästan rent mekaniskt arbete.

Inte heller det personliga umgänget var vidare angenämt. Pantlånaren var en hård, otillgänglig man, som aldrig tycktes ha erfarit någon djupare känsla.

Han behandlade Evald verkligen som en maskin och talade ej ett ord vidare med honom, än som var alldeles nödvändigt för affärens skull. Hur hans skritvare hade det, om han hade något att äta eller ej, det frågade han inte alls efter.

Evald hade han antagit, emedan han hos honom märkt en guldkedja. Och eftersom han inte precis åtnjöt så stort anseende och förtroende, att han kunde erhålla säkerhet af ett skrifbiträde så antog han den, som syntes honom minst behöfvande, men han sade honom på samma gång, att han när som helst åter kunde bli afskedad.

Han såg ingen som helst säkerhet i den unge mannens person utan endast och allenast i hans guldkedja och i den vackra ring som han bar.

Evald kom i dag några minuter för sent, han hade blifvit för länge uppehållen hos polisen.

— Hvar håller ni hus, Zetterling, som inte passar på tiden? frågade pantlånaren onådigt och mönstrade honom från topp till tå. Och hvar har ni gjort utaf er urkedja? fortfor han. Ringen ser jag heller inte till.

Evald teg.

Han ansåg sig icke vara skyldig något svar på dessa ogrannlaga frågor.

Den andre fortfor:

— Ni har väl rent af gått och pantsatt de sakerna? Det borde ni i så fall ha gjort hos mig, er principal, i stället för att låta vildt främmande människor få den lilla profiten. Ens verksamhet är minsan så begränsad af dumma förordningar, att det är mer än svårt att få det att gå ihop. Därför borde väl åtminstone en person, som sitter här med sin ordentliga lön och hör till affären, också i alla afseenden arbeta för den samma.

— Jag skall städse bemöda mig om att göra min skyldighet, svarade Evald lugnt och intog sin plats.

— Men ni har kommit för sent. Hvar har ni egentligen varit? Svara!

— Jag måste uträtta ett nödvändigt ärende.

— Det vill säga, ni var på en pantbank? Tala bara! Räntan var väl där något öre mindre, och ni tänkte göra den besparingen. Men sådana personer, som ej ta vara på min fördel, tar jag ingen hänsyn till. Jag anser det inte vara mer än rätt och billigt, att mitt folk gör sådana affärer med mig, om det rör deras egen person eller icke, det kvittar lika.

Sedan talade man om bref, som skulle skrifvas. Strax därpå kommo kunder, och Evald måste åhöra det vedervärdiga schackrande, som bedrefs med dessa fattiga människor, hvilka ofta kommo med det sista af något värde, som de ägde kvar, och därför erhöllo en slant.

Pantlånaren var, som sagdt, grymt hård, och bad någon att få några ören mer för sin pant, än han blifvit bjuden, så visades han med en gest på dörren.

För Evald var detta lif helt enkelt rysligt. Han upprördes i sitt sinne af det, som han här måste se och höra utan att ha ringaste talan.

Det var ett i sanning surt lefvebröd, som han här hade; men han måste i alla fall vara angelägen om att ej förlora det, ty det var ju i alla fall något bättre än ingenting.

Det värsta med denna plats var, att Evald ej fick tid att se sig om efter något bättre.

Hans principal ökade nämligen redan andra dagen helt egenmäktigt arbetstiden till elfva timmar. Och härför erhöll Evald, som sagdt, fyrtiofem kronor i månaden eller en krona och femtio öre per dag.

Pantlånaren var det oaktadt oförskämd nog att påstå, det han betalade jämförelsevis mycket bra.

Vid alla möjliga tillfällen hade han det påståendet tvärt till hands, och Evald visade genom att tåligt fördraga allt detta ett ovanligt stort välde öfver sig själf, och ett mod, som skulle ha prydt hvilken hjälte som helst.

— Ej att undra på, att han räknade timmarna, som ännu återstodo af dagens arbetstid. När denna ändtligen var slut, drog han en suck af lättnad.

Före klockan åtta fick han ej resa sig från sin plats, ty pantlånaren var mycket mån om tiden, antingen det fanns något att göra eller ej.

— Tid är pengar, sade han, och den grundsatsen hyllade han också.

Ändtligen slog klockan åtta, och då lade Evald ifrån sig pennan och steg upp.

— Har ytterligare någonting att säga er, tog då pantlånaren till orda.

Endast motvilligt fogade sig Evald i denna indirekta tillsägelse att stanna kvar.

Den andre fortfor betänksamt:

— Det finnes här på mitt kontor alltid så mycke' pengar, och jag kan omöjligen alltjämt öppna och stänga kassan.

— Hittills har ni ju alltid gjort det, så snart ni vändt ryggen till, anmärkte Evald, följaktligen ser det ju ut, som om ni i alla fall skulle kunna göra det.

— Tag er inte någon ton, min käre Zetterling! Om ni tror, att ni med er ringa förmåga att göra skäl för er lön äfven kan vara näsvis, så ställer jag er på gatan och lämnar platsen till en annan. För öfrigt ä' ert ur och er kedja försvunna. Inte heller er ring med de vackra stenarna ser jag vidare till. Hur kommer det sig? Jag frågade er det redan i middags, men ni har ännu ej svarat mig.

— Jag ansåg mig inte vara skyldig er räkenskap i det fallet. Men om ni ändtligen vill veta det, så kan jag ju tala om'et. Jag har pantsatt sakerna. Jag behöfde pengar, och eftersom jag ej hade någon annan utväg, måste jag tillgripa detta tråkiga medel. Ni är väl nöjd med den förklaringen?

— Då måste man ha bjudit er en liten nätt summa. De sakerna voro icke värdelösa, och säkerligen fick ni långt öfver hundra kronor. Men hvarför lämnade ni inte sakerna här, då ni ju arbetar i min affär?

— Jag fick ungefär den summan.

— Så-å. Och hur går det nu med pengarna? Jag tycker inte om att se så mycke' pengar hos unga män. Mitt förtroende till er är helt och hållet rubbadt, och jag är icke säker på, att här ej kan inträffa något.

— Hvad skulle då inträffa? frågade Evald och såg skarpt på pantlånaren.

— Jo, jag menar bara för den affärs skull, som vi drifva. Och

eftersom här städse är hopad en mängd värdesaker och kassan alltid måste innehålla ett ansenligt belopp, så kan jag ju också ha rättighet att fordra säkerhet af mitt biträde. Hittills har jag hållit mig till edra guldsaker, men nu, då de äro borta, måste ni ställa säkerhet.

Evald var lika förvånad som upprörd.

— Hva'? Säkerhet? Kassan har ni ju själf hand om, och edra bref och böcker ä' väl inte sådana föremål, som jag skulle kunna göra mig någon nytta med.

— Rör mig inte, svarade pantlånaren. Räsonemang äro alldeles öfverflödiga. Alla de skrifvare, som jag haft, ha måst ställa säkerhet. Kom i morgon med hundra kronor, och jag vill behålla er, i annat fall är det slut. Jag har alltid varit för snäll. Har alltid satt för stort förtroende till folk, måste hvarje gång åtaga mig risken. När någon kommer med sin lump, löper mitt hjärta i väg med förståndet, och mina ögon fyllas med tårar. Om jag också vet, att det blir förlust för mig, lånar jag ändå ut ett par kronor på skräpet, emedan jag säger mig, att ingenting är bittrare, än om människan ej har någonting att äta. Ni tyckes för öfrigt hushålla bra lättsinnigt, som utan vidare förskaffar er hundra kronor. Har bestämdt alldeles särskilda planer i hufvudet. Tag er till vara för exesser! Med dylikt inger man icke mig något förtroende.

— Litar ni då på mig? Ni fordrar ju hundra kronor i säkerhet, menade Evald.

— Ja, det måste vara. De hundra kronor, som ni lånat, ä väl ännu orörda?

— Nej.

— Hvad säger ni? I middags var ni på pantbanken och skulle redan ha hunnit göra åt något af pengarna? Hur mycket fattas det då? Hva'? Kanske en hel krona?

— Jag har användt femtio kronor till ett bestämdt ändamål, svarade Evald.

— Antagligen på en kärleksaffär? Ni har väl en käresta? Tillstå det bara! Jag ser det ju på edra vattniga ögon.

Nu blef Evald så upprörd, att han ej längre kunde lägga band på sig.

— Jag har ingenting att tillstå, uppbrusade han. Om ni icke

önskar, att jag skall sköta min plats längre, så återstår mig ju ingenting annat än att foga mig däri. Jag skall nog veta att bära det.

— Zetterling! Ni är en fördömdt djärf karl, som vågar slå an en sådan ton, utbrast pantlånaren. Mannen har här sin goda utkomst, och uppträder ändå på sådant sätt. Men ni är allt god och knallar er hit i morgon också, kom det ihåg! Jag måste noga revidera allt, innan ni får gå.

— Min herre, gå inte för långt!

Pantlånaren drog sig tillbaka till en vrå af rummet och brummade därifrån:

— Ni skall komma, ni *måste* komma. Jag tillåter inte, att ni så utan vidare stjäl er bort. Det går inte. Ni måste stanna till uppsägningstidens slut. Jag har regelbundet lämnat er en krona om dagen, det vet ni. I dag kan jag inte betala ut något. Men i morgon ska' ni få edra pengar. Det är två och femti.

— Jag afstår, svarade Evald.

— Äfven det till råga på allt. Nej, det kan aldrig stå rätt till. I morgon få vi ytterligare talas vid. Det är nu på tiden, att jag stänger.

Evald tog tigande sin hatt och gick.

Ingen stund till vederkvickelse var honom förunnad, såvida man icke som sådan ville betrakta gången från och till affären och det därvid erbjudna tillfället att hämta frisk luft.

Så snart han kom hem, började Karolina jämra sig öfver, att hennes båda syskon mådde så illa.

Hvad kunde väl Evald då annat göra än tillsäga flickan, att hon skulle hämta en läkare?

Han hade ju nu åter igen pengar och besinnade sig intet ögonblick att hjälpa de stackars barnen, så långt det i hans förmåga stod.

Men när olyckan en gång brutit in öfver en och vanligtvis strax åtföljes af en ny, förmår man ej freda sig för ödets hårda slag.

Så gick det nu äfven Evald.

Hvad var väl naturligare, än att han trött, olustig och upprörd till följd af tvisten med sin princial och med utsikten att förlora äfven detta knappa bröd, icke genast själf gaf sig i väg utan

tillsade det förståndiga barnet att hämta en doktor, hvars skylt han upprepade gånger läst där nere i hörnet?

Häri kunde man omöjligen se någon lättsinnig obetänksamhet. Hans tillvägagångssätt kunde ingalunda betecknas som ett fel, och likväl skulle följden bli olycksdiger nog.

Evald väntade på flickans återkomst och hade under tiden all möjlig möda att lugna de gråtande små.

Han hade här råkat i en belägenhet, så att han nu mer än någonsing hade orsak att längta efter sin handlingskraftige väns bistånd och råd.

Men Ekström var långt borta, och Evald visste icke alls, när han ämnade komma igen.

Karolina kom ej tillbaka inom den tid, på hvilken hon mycket väl kunde ha hunnit uträtta det erhållna uppdraget.

Evald antog nu, att hon väntade på läkaren, som kanske var borta för tillfället. Att tvärt låta afvisa sig, det hade ju inte varit vidare förståndigt.

Den unge mannen kom så mycket lättare till detta antagande, som flickans klara, tidigt utvecklade förstånd tillät henne att tänka på egen hand.

Han lugnade sig också med det antagandet.

Då kom en brefbärare.

Evald fick bref från vännen Ekström.

Denne omtalade däri, att han varit utsatt för ett attentat, men att han redt sig godt, och att han oskadliggjort ytterligare en skurk.

Men nu trifdes han icke längre i sitt hem, hvarför han beslutat sälja den lilla egendomen och flytta till någon annan trakt.

Det hade börjat bli så oroligt och osäkert, där han nu bodde.

För sin plans realiserande fattades det honom nu bara en småsak: han hade nämligen ännu ej funnit någon köpare. Men anmälde sig bara en sådan, så skulle han, ägaren, icke länge betänka sig, utan med glädje göra sig af med sin egendom.

Evald blef icke litet förskräckt, när han läste detta bref.

Fastän Ekström äfven nu betjänat sig af den honom egna skämtsamma tonen, var själfva saken tydligen mycket allvarsam.

Af brefvets innehåll framgick ju tydligt nog, att man traktat efter hans lif.

Förmodligen var det en yttring af hämd från det bands sida, som genom Ekströms handlingskraftiga ingripande förlorat större delen af sina medlemmar.

Evald vardt mycket bekymrad och försjönk i så djupa tankar, att han icke ens gaf akt på Karolinas långa uteblifvande.

Ändtligen leddes hans tankar åter in på henne, och nu frågade han sig, hvad det väl kunde ha händt den stackars flickan, som dröjde borta så länge.

Men när långt öfver en timme förgått, sedan hon gifvit sig i väg, blef Evald ängslig och beslöt att personligen taga reda på orsaken till detta obegripliga dröjsmål.

Just som han för detta ändamål ämnade gå ut, blefvo de båda små barnen åter oroliga. Vid försöket att söfva dem märkte barnen Evalds afsikt att gå ut, och de började då gråta högt samt bådo honom ändtligen stanna kvar.

Han måste formligen slita sig ifrån de små för att komma i väg.

Fort skyndade han till läkaren.

Där frågade han efter Karolina, men ingen flicka i den uppgifna åldern hade varit och frågat efter doktorn.

Nu blef Evald ordentligt orolig, men äfven nu framträdde samma själsstyrka, som han i alla lifvets skiften visade. Han bad läkaren följa med och hoppades ännu alltjämt, att flickan skulle komma igen.

Doktorn gick med honom, undersökte barnen, förklarade deras tillstånd för icke så alldeles ofarligt och ordinerade medicin.

Sedan aflägsnade han sig åter, men Karolina hade ännu ej återkommit.

Evald ville ej lämna barnen ensamma, hvarför han vände sig till en grannfru och bad henne gå till apoteket i hans ställe.

Kvinnan i fråga, som genast af Evald belönades för sitt besvär, underkastade sig det gärna Hon lofvade också att se sig om efter Karolina, hvars uteblifvande äfven var henne oförklarligt.

Men när hon kom tillbaka, kunde hon endast berätta, att hon ej funnit flickan, och nu intogs Evald af allvarsamma bekymmer med anledning af barnets försvinnande.

Hvad hade väl det att betyda? Evald kom fort på den tan-

ken, att Marie och hennes hemliga anhängare här hade sin hand med i spelet.

Han beslöt att anmäla saken för polisen, ifall flickan ej hördes af före klockan tio, då porten stängdes.

Det fattades nu icke mycket i den tiden. Evald väntade förgäfves.

Då kallade han till sig den tjänstaktiga grannfrun och bad henne att mot ersättning stanna inne hos barnen.

Hon samtyckte, och Evald gick till polisen, där han anmälde barnets uteblifvande.

Men härtill anknöt han nu äfven en energisk föreställning, att vederbörande måtte ta hand om de tre syskonen. Han bekände öppet, att han snart knappast visste, hur han skulle kunna reda sig själf, hvarför han omöjligen kunde bära en sådan extra börda.

Man tog notis om allt och lofvade att redan nästa dag afhjälpa förhållandet.

Men efter Karolina började man genast anställa spaningar.

Evald själf föreslog, att man äfven i det fallet skulle sysselsätta sig med gamla Marie, men han vann icke mycket gehör.

När han återkom hem, klagade grannkvinnan öfver, att barnen varit så förskräckligt oroliga.

— Det är ett herrans elände, sade hon. Än skriker den ene, än den andre Jag vet inte alls, hvad jag ska' ta mig till med dem. Sjuksköterska passar jag inte till. Jag kan endast råda er till att skicka bägge två till sjukhuset.

— Jag har redan talat med polisen därom, svarade herr Zetterling. I natt måste vi fördraga allt detta, men sedan blir det en ändring Jag skulle inte alls knota öfver omaket, utan gärna foga mig i allt, om jag bara visste, hvart Karolina tagit vägen.

— Min Gud! suckade grannfrun. Ska' man då inte kunna få reda på det? Så mycke' ska' väl polisen kunna uträtta, tycker jag.

— Jag hoppas det, sade Evald och gick in i kammaren, där de sjuka barnen lågo.

De tycktes verkligen vara illa däran, ty de jämrade sig och skreko i ett kör och lugnade sig inte på hela natten.

Så snart Evald nästa morgon kunde antaga, att den vänliga

grannfrun stigit upp, knackade han på hos henne och bad henne komma in till honom.

Hon gjorde det med den redan förut ådagalagda beredvilligheten, och Evald sade:

— Innan jag går till kontoret, vill jag styra om, att barnen komma till sjukhuset. Det finns ingen annan hjälp, ty min bostad är ej inredd så, att sjuka kunna vårdas där, och inte heller har jag råd att bekosta deras vård.

Han aflägsnade sig, och grannkvinnan suckade:

— Ack, hvilken god och älskvärd herre! Skulle bara vilja veta, hvarför inte han är hemma hos sina föräldrar. Hans far måtte bestämdt vara en riktigt hårdhjärtad krämare, antagligen en sådan där trångbröstad, sniken uppkomling, som ej har sinne för någonting annat än sina penningpåsar.

Evald kom snart tillbaka. Barnen fördes ut till en droska och forslades till sjukhuset.

Här lyckades Evald genast få dem intagna, emedan deras tillstånd ansågs rätt betänkligt.

Och nu först var han fri från det bekymret.

Karolinas öde oroade honom dock fortfarande. Men han kunde icke vidare sysselsätta sig därmed, ty han måste ju passa på kontorstiden.

För tillfället måste han ju vara glad, att han hade sin utkomst, om den också var knapp, och därför måste han söka att tills vidare få behålla den långt ifrån afundsvärda platsen.

Men det gick icke heller i det fallet precis så, som han räknat ut det.

När Evald kom till kontoret, betraktade honom pantlånaren med en elak blick.

Sedan sporde han:

— Nå å, har ni nu med er säkerheten, de hundra kronorna?

— Hvar skulle jag ha tagit dem ifrån? undrade Evald lugnt. Jag har kommit, emedan ni så önskade. Men några pengar kan jag inte deponera hos er, för jag har inga och vet heller inte, hur jag på hederligt sätt skulle kunna få fatt i några.

— Då utlät sig pantlånaren:

— Så är det, när man ger ut det sista man har, Hvarför går det därhän? Jo, fruntimren äro skulden därtill, fruntimren, ingen

annan. Tag lärdom häraf! Jag kommer antagligen att afskeda er, men jag menar i alla fall så väl med er. Tag lärdom! Jag hade en bekant, som var en både präktig och skicklig karl. I början var han ingenting annat än lappskomakare; men han arbetade sig upp, och när han var vid er nuvarande ålder, hade han glädjen höra och erfara, att man allmänt berömde de skor, som han tillverkade. Han tog sig en lärling, tog en till och så ytterligare en och om en tid äfven en gesäll, och sedan måste han, såsom ungt folk i sitt oförstånd alltid brukar, äfven inlåta sig på en kärleksaffär. Han fördref tiden i fruntimrets sällskap i stället för att bli vid sin läst. Gesällen gick ifrån honom, emedan han ej fick någon lön för sitt arbete, äfven den ene efter den andre af lärlingarna smet i väg, emedan de hvarken fingo mat eller dryck. Och hur tror ni det till sist gick med mäster? Jo, han råkade i nöd, snattade först, stal sedan, blef straffad för både första, andra och tredje resan stöld, men bättrade sig inte i fängelset. Han inlät sig, sedan han kommit lös, på en ny kärleksförbindelse och sjönk ännu djupare. Ingenting var honom längre heligt. Han stal kyrksilfver, han förgrep sig på både fattigas och rikas egendom och blef tillika med sin käresta åter fast. Om igen bar det i väg till fängelset, där han nu fick sitta flera år. När han åter blef fri, var han redan en mognad man, men också mogen till nya brott. Åter igen lade han sig till med ett kvinnfolk, och denna hans tredje älskarinna stod bland åskådarna, när mästermannen gjorde honom ett hufvud kortare. På det bedröfliga sättet slutade han. Och hvarför? Jo, fruntimren äro skulden därtill. Tag varning af ett sådant exempel! Jag menar väl med er, och det skulle smärta mig, om man en gång äfven om er skulle säga: det var också en, som hade det bra, och som inte alls hade behöft vika af in på villovägar. Men det ser ju ut, som om kärlek vore oumbärlig för de flesta. Akta er, så att man inte en gång pekar finger åt er! Se så, nu har ni hört min mening. Behjärta mina goda lärdomar! Jag menar ju så väl med er. Akta er för fruntimmer! Jag är visserligen sträng, men god och snäll, det kan ni vara viss om. Alltså ännu en gång, akta er för fruntimmer!

Ändtligen slöt han sin straffpredikan.

Evald hade knappast hört hälften af den.

Nu frågade han kallt:

— Har ni något mera att säga mig?

— Ja, jag har ännu icke slutat, svarade gnidaren, Jag ville äfven fråga er, om ni tänker stanna.

— Ja, det. . .

— Ja, jag tänkte väl det. Men eftersom ni ej har någon säkerhet att ställa, kan jag heller inte betala er en sådan lön som hittills. Om ni vill nöja er med något mindre, så kan ni få stanna. Jag öfverlämnar det åt ert eget fria val. Ni har ju hittills varit en ordentlig människa, och jag skulle inte gärna vilja göra er brödlös. Jag betalar er alltså jämt en krona om dagen, och ni stannar. Man reder sig godt på den aflöningen, och om man är förståndig, kan man till och med lägga undan en slant. Sätt er alltså åter på er plats! Vi ha i dag mycket att göra. Sitt alltså ned och skrif! Er aflöning får ni dagligen, och nu betalar jag äfven, hvad ni har innestående. Vi börja med de nya vilkoren från och med i går. Ert tillgodohafvande skulle alltså vara två kronor, men ni kom minst tio minuter för sent i går middag. Tid är pengar, och jag förlorade på er för sena ankomst. Men jag är van vid förluster, och jag har svårt för att vara nogräknad. Ni får alltså en krona och nittio öre jämnt, så har ni åtminstone ingenting att klaga öfver Uppför er nu så, som jag har rätt att vänta mig af er! Om ni också icke ställt någon säkerhet, kan ni kanske ändå med tiden bringa upp er aflöning till den ursprungligen fastställda. Ni vet ju, att jag inte är omedgörlig. Hos mig spelar alltid hjärtat hufvudrollen. Jag vill ej göra någon människa brödlös, och hade jag inte tyckt synd äfven om er och varit så mån om er framtid, så hade jag för länge sedan afskedat er, det förstår ni väl. Arbeta alltså och sköt er väl! Det kan mycket väl hända, att ni redan om fjorton dagar eller så får ett litet lönetillägg.

Efter detta långa tal räknade han med viktig min på Evalds plats upp kronor 1 : 90.

Därvid gjorde han en inbjudande rörelse med handen, hvarmed han för Evald ville antyda, att denne nu åter borde intaga sin plats och stoppa på sig sin lön, korteligen, att allt nu åter vore i bästa ordning.

Men nu förmådde Evald icke längre hejda sig.

Han glömde helt och hållet de tryckande bekymmer, som tyngde honom, ty han blef så upprörd öfver det skamlösa förslag, som den skurkaktige pantlånaren framställt.

Förbittrad utbrast han:

— Nu har jag fullständigt genomskådat er. Jag vet nu, att ni ej har något annat i sinnet än det gemenaste prejeri. Men ni bedrar er, om ni tror, att jag är en slaf. Behåll edra smutsiga slantar och gif dem åt den, som ej sätter något förtroende till sig själf, som ej finner det nesligt att låta sig på det samvetslösaste skinnas och missbrukas af er. Behåll edra pengar, och på det att ni må kunna berömma er åtminstone af *en* seger, lägger jag här till några ören. Tag äfven dem och njut den lyckan att ha genom er skamlöshet blifvit så mycket rikare. Jag går; men akta er ni, så att ni icke blir brännmärkt, såsom ni det förtjänar, ni eländige ockrare!

Han kastade några kopparslantar på sin pulpet och lämnade högeligen upprörd procentarens så kallade kontor.

Den senare stod där alldeles stel.

På sådant sätt hade ingen förr talat med honom, aldrig hade någon vågat yttra sådana ord till honom, som kunde berömma sig af att ha börjat med ingenting.

Det dröjde en god stund innan han åter hämtade sig.

Men då mumlade han för sig själf:

— Åh, det var mig en stolt skrifvarsjäl. Har man väl någonsin hört på maken? Gränsar inte det till galenskap, om det nu inte rent af är vansinne? Men det kommer sig af kärleken. Ingen kan inbilla sig annat, än att denne Zetterling är förälskad upp öfver öronen, ty eljest kunde han ej tala så, inte bära sig åt på det sättet.

Fort flög det intryck sin kos, som Evalds straffande ord gjort på denne ockrarsjäl.

Mannen, som vågat säga honom sanningen, måste vara en narr.

Procentaren, som belånade de fattigas egendom och genom höga räntor gjorde det omöjligt för dem att återförvärfva den samma, han smålog nu och mumlade:

— Jag är och förblir i alla fall husägaren och den rike mannen. Du däremot förblir med all din ädla harm i hela ditt lif en fattig sate.

Han plockade till sig slantarna, som Evald försmått, och äfven dem, som han af sin egen kassa skänkt honom. Han såg så innerligt belåten ut.

— Skönt! mumlade han. På så sätt sparar jag öfver två kronor. Inte alls illa.

Han stoppade ned hvartenda öre.

Evald hade med af sinnesrörelse blossande ansikte stigit ut på gatan.

En liten stund gick han framåt med ytterst snabba steg, men snart stannade han.

Tärningen var nu kastad.

Hvad skulle han väl nu ta sig till?

Han hade mist sitt knappa lefvebröd. Hvart skulle han vända sig? Hvad skulle han försöka med?

Efter en liten stunds öfverläggning beslöt han att åter börja det tråkiga dagsverke, som han endast för några dagar sedan inställt, nämligen att åter springa omkring och söka arbete.

Han kände förödmjukelsen i ett sådant sökande ännu mera tryckande än förut.

Evald måste nu tillstå för sig själf, att hans belägenhet blef allt mera hopplös.

Det såg ju ut, som hvilade det en förbannelse öfver honom.

Med outtröttlig ifver gick han från det ena stället till det andra.

Han hade läst i tidningen och där funnit många platser ledigannonserade.

Men när han kom till ort och ställe, så hade antingen en annan redan fått platsen, eller också blef svaret, att man visserligen behöfde ett biträde, och att han tvifvelsutan vore den lämpligaste bland alla sökande; men han måste vänta tre veckor, ty förr blefve inte platsen ledig.

Så fick han, hvart han kom, ständigt höra någonting annat men allt gick i alla fall ut på, att han icke för närvarande kunde få någon sysselsättning.

Medan han varit hemma, hade Evald aldrig haft ett begrepp om ett sådant elände.

Var det väl därför att undra på, att han nu kände sig frestad att åter försona sig med sina föräldrar?

Den tanken uppsteg hos honom, men han slog strax åter bort den.

Han kunde dock icke låta bli att anställa allehanda betraktelser, hvilka för honom påpekade, att det bästa han kunde göra vore att försona sig med sin far.

Genom detta enda steg skull han tvärt bli befriad från allt elände och all nöd, det visste han, och därför var frestelsen stor.

Härtill kom medvetandet om, att han genom en sådan handling skulle befria sin mor från allt det obehag. som hon nu måste utstå. Det stod ju i hans makt att bilägga tvisten och återställa friden och endräkten i föräldrahemmet.

Hade man inte dessutom sagt honom, att Olgas sak vore hopplös?

Men hans stolthet uppreste sig mot dessa frestelser.

Nej, han ville kämpa, och skulle han verkligen icke segra, nåväl, så ville han då modigt gå under. Men böja sig, det ville han under inga förhållanden göra.

— Skam öfver den man, utbrast han, som låter sig nedtryckas af sorger och bekymmer. Jag är jn ensam, jag har ingen annan att dra försorg om. Hvarför skulle jag väl då misströsta?

Han framhärdade alltså i sitt beslut att ej söka försoning. Och rastlöst sökte han ända till sena kvällen finna medel och utvägar att kunna bjuda den hotande nöden spetsen.

Men det lyckades honom ej.

Dödstrött och nedslagen kom han hem.

Här väntade honom icke som förr vännens kärleksfulla, tröstande uppmuntran.

Han var ensam och hänvisad till sig själf, utsatt för alla de kval, som ensamheten alltid har med sig för en olycklig.

Nu tänkte han också åter på Karolinas försvinnande, men i dag var det för sent att söka henne.

Hans deltagande för det bortkomna barnet var verkligen uppriktigt, och han ville icke försumma att nästa morgon fortsätta sina efterforskningar.

Så gjorde han äfven; men polisen kunde endast upplysa honom om, att man ännu ej lyckats upptäcka ett spår af den saknade

Detta var allt, hvad man hade att säga honom, och det var ju föga trösterikt.

När han vidare påpekade, att man ej finge släppa gamla Marie ur sikte, fick han det beskedet, att vederbörande spanade i alla riktningar.

Evald började åter sin rond, men äfven nu voro hans bemödanden fruktlösa.

Antingen var platsen icke längre ledig, eller också tänkte man först senare besätta den, eller det var fråga om göromål, för hvilka man ej ville finna honom lämplig.

Så kom han åter hem utan att ha för egen del vunnit den ringaste fördel.

Om det nu också med hans sällsynta anspråkslöshet hos honom ej kunde bli tal om verklig nöd, så kunde han dock icke annat än med det största bekymmer blicka in i framtiden.

Han ville inte oroa och bedröfva Ekström med underrättelsen om det bedröfliga tillståndet af sina personliga angelägenheter, hvarför han också tills vidare afhöll sig från att besvara hans bref och be honom komma tillbaka till Norrköping.

Och hvarför skulle han för resten kalla honom till sig?

Äfven Evald måste ju inse, att icke ens Ekström nu kunde uträtta något för Olga.

För resten voro här tills vidare alla händer bundna, och man kunde, såsom Ekström mycket riktigt anmärkt, ingenting annat göra än afvakta händelsernas gång.

TRETTIOFEMTE KAPITLET.

Ekströms biträde.

Den ena dagen efter den andra gick, utan att unge Zetterling lyckades skaffa sig någon med inkomst förenad sysselsättning.

Han tycktes verkligen vara förföljd af ett oblidt öde. Allt var ju så motigt.

Evald måste i alla afseenden allt mera dra in på staten, bland annat såg han sig nödsakad att lämna sin nuvarande bostad och skaffa sig en billigare sådan.

Det gick allt mera på tok för honom, precis så, som hans far förutspått och äfven önskat.

Han hoppades, att nöden skulle tvinga sonen att återvända hem och underkasta sig hans vilja.

Men Evald gaf sig icke i första taget. Han fasthöll vid sitt en gång fattade beslut.

Sin Olga ville han förblifva trogen, ty han var fortfarande klippfast öfvertygad om hennes oskuld, och han hoppades därför också på en förändring till det bättre i hennes nu så sorgliga belägenhet.

Hon måste ju bli frikänd, det var icke annat möjligt.

Evald önskade det af innerligaste hjärta, och därför trodde han det också.

Men då inträffade något, som väl med rätta kunde betecknas såsom ett nytt olycksslag.

En dag nådde honom den underrättelsen, att Olga var spårlöst försvunnen, att hon rymt ur häktet, utan att någon kunde förklara, hur det tillgått, eller hur det varit möjligt.

Evald skyndade till polisen och fick här bekräftelse på det otroliga: Olga var verkligen försvunnen.

Äfven Evald stod här inför en fullkomlig gåta.

Han återvände hem till sin blygsamma bostad och skref nu ändtligen till vännen Ekström, för hvilken han berättade, hvad som händt.

Ekström, som nu hunnit ordna sina affärer där hemma, beslöt, så snart han mottagit och genomläst Evalds bref, att genast åter resa ned till Norrköping.

Sent på kvällen kom han dit och skyndade genast att uppsöka sin unge vän.

Denne hade i sitt bref inte alls begärt, att Ekström skulle komma till honom, och var därför inte alls förberedd på hans plötsliga ankomst. Han hade bara berättat om Olgas så oförklarliga försvinnande. Sina privatförhållanden hade han icke alls vidrört.

Naturligtvis sökte Ekström sin vän i dennes gamla bostad. Men han blef icke litet öfverraskad, när han här mötte idel främmande ansikten.

Han frågade efter herr Zetterling och fick till svar, att denne flyttat. Man upplyste honom också om den nya adressen, och Ekström förstod då genast, att Evalds förhållanden måste ha i väsentlig mån försämrats.

Där borta i den utkanten af staden bodde endast fattigt folk, och det var tydligt, att hans vän saknade medel att skaffa sig en bättre bostad.

Den tanken verkade mycket nedstämmande på Ekström, och han skyndade genast att söka Evald på angifvet ställe.

Det visade sig, att hans antagande varit riktigt.

Den rike fabrikör Zetterlings ende son hade måst inskränka sig betydligt. Han bodde icke längre ensam utan delade rum med ett par handtverkare.

Dessa senare hade redan lagt sig, när Ekström kom dit.

Evald satt där på sin bädd och grubblade.

När han hörde vännens röst, gick han ut emot honom och hälsade tigande på honom.

Ekström betraktade honom forskande och fann, att hans bleka drag vittnade om brist, sorg och bekymmer.

— Jag anade det, sade han. Ni hade otur, och därför teg ni. Och när ni ändtligen bröt tystnaden, berättade ni ingenting om edra personliga förhållanden.

Evald svarade:

— Hvarför skulle jag klaga? På regn följer solsken; det blir väl bättre. Visserligen har jag nu ingen plats; trots de ifrigaste försök har jag ej lyckats få någon sysselsättning. När den eländige ockraren ville preja mig ännu mera, slutade jag hos honom. Jag stod inte ut med att vara slaf, och det skulle jag verkligen ha blifvit hos den karlen. Han hade ju ingen hut i sig.

Ekström fick nu veta, hur pantlånaren burit sig åt mot Evald, men han tycktes ändå inte gilla den senares beslut, ty han ruskade på hufvudet och yttrade:

— Ett surt lefvebröd, det är sannt; men bättre ett sådant än intet. Hvad tänker ni nu ta er till? Ämnar ni lämna Norrköping?

— Det kan jag inte, svarade Evald. Jag stannar, tills jag erhållit visshet om Olgas öde.

— Tror ni då, att det är så lätt? Säkerligen har det där bandet här åter igen sin hand med i spelet, och dätför blir det antagligen kinkigt nog att få klarhet i den saken. Dessa människor måste förfoga öfver högst sällsynta medel; eljes skulle de ju inte ha kunnat så obemärkt bortföra Olga från ransakningshäktet.

— Ni tror då, att det är deras verk?

— Därom är jag fullt och fast öfvertygad.

— Men polisen tror, att hon rymt.

— Galenskaper!

— Jag har naturligtvis heller ingen gång trott det, svarade Evald. Saken synes mig lika oförklarlig som er, men jag skall e unna mig någon rast eller ro, innan jag fått klarhet. Jag antar, att vi böra fortsätta spaningarna, där vi började dem.

— Ni tänker på gamla Marie?

— Ja, och jag har så mycket större skäl därtill, som jag här i Norrköping flera gånger mött den människan, fastän hon sade

sig skola lämna staden och man allmänt trodde, att hon också gjort det.

— Nå ja, får ni fatt i den gamla hexan, så har jag ingenting emot att fullborda verket, svarade Ekström. Jag har för öfrigt ett förträffligt biträde, en person, som ser så oförarglig ut, att till och med denna listiga kvinna skall bli lurad. Ett verkligt praktexemplar har jag fått fatt i, och det till på köpet en gammal bekant till er.

— Om hvem talar ni? Säg fort! Hvem skulle väl vara i stånd att hjälpa oss?

— Det ska' jag nog säga er, men inte här, där någon lätteligen kunde lyssna på oss. Kom med och drick ett glas öl! Ty om jag också icke är rik, så äger jag dock nu så pass, att jag utan några egentliga samvetsförebråelser kan betala ett par halfva öl. På en ölstuga berättar man gemytligare och är inte utsatt för lyssnare. Framåt alltså!

Evald gjorde ingen invändning mot förslaget; han skyndade in i rummet efter sin hatt och följde sedan med Ekström.

Denne tog åter till orda, så snart de kommit ut på gatan:

— Ni måste ha haft svår otur. Som jag ser, har ni inte längre er öfverrock kvar. Det är illa, och jag är rädd för, att er hälsa kan ta skada. Ert intresse för Olgas öde tyckes ha kommit er att helt och hållet glömma er egen person.

— Misstag! svarade Evald. Jag har inte lämnat något oförsökt, men ödet gynnade icke min sträfvan.

På närmaste café fortsatte de båda vännerna sitt samtal.

— Käre Evald, sade Ekström. Det är en gammal sanning, att svårigheter lättast öfvervinnas af den, som ej känner dem. Sömngångaren går med slutna ögon öfver faror, på hvilka icke ens en lindansare med seende ögon vågar inlåta sig. Är okunnigheten om faror ofta den häfstång, hvarmed de besegras, så är enfalden ett medel, hvarmed till och med själfva ödet betvingas. Med barnet är Gud. Men där okunnigheten parar sig med enfalden, där är framgången gifven. Åtminstone lär oss det alla folkslags och alla tiders vise och, hvilket vill säga ännu mera, tyvärr den dagliga erfarenheten. Säkerligen minnes ni ännu er fars kontorsbiträde Lukas Hummel?

— Hummelstången, såsom kamraterna kallade honom?

— Just den. Jag håller styft på honom och slår vad, att hans naturlighet — jag vill icke betjäna mig af något annat uttryck — i förening med hans obekantskap med de ifrågavarande förhållandena uträttar långt mera än vi med vår noggranna kännedom om dem och våra högt värderade förståndsförmögenheter. Ifrågavarande Lukas Hummel tillhör för närvarande Ledighetskommittén, och på en vink af mig är han här, redo att träda i vår tjänst. Så snart vi därför få reda på gamla Maries uppehållsort, skicka vi henne den långe skrifvaren på halsen, och jag vågar hela min lefnadslycka därpå, att vi då genast få veta, i hvilket förhållande den där kvinnan står till det där bandet, äfvensom allt, som kan ha händt Olga.

— En högst underlig plan, anmärkte Evald. Jag måste tillstå, att jag inte riktigt förstår er.

— Det tror jag mycket väl, svarade Ekström, och det är heller inte så lätt att klargöra. Vi få göra som diplomaterna; när de inte veta, hur de skola bete sig, uppgöra de inga långa beräkningar utan låta sina handlingar bestämmas af händelsernas gång. Jag skall hvarje gång underrätta herr Hummel om, hvad han i hufvudsak har att göra; enskildheterna öfverlämnar jag åt hans brist på skarpsinne. På detta sätt får jag säkerligen veta, hvad jag vill. Jag har, som sagdt, redan flerfaldiga gånger erfarit, att de klokaste mål ofta nås med de dummaste medel. Så vilja vi göra, och eftersom jag ej anser Hummel i stånd till någon förställning, så kommer han att uppträda med en hittills oöfverträffad dumhet och, det skulle jag kunna slå vad om, ifall han noga håller sig till mina föreskrifter, ingifva gamla Marie förtroende. Ni skall få se, att jag icke misstar mig på denne ovanlige mans, vår vägvisares och banbrytares, värdefulla egenskaper.

— Ekström, svarade den unge mannen, jag är rådlös och förkrossad. Ni kan ju tänka er det, att jag hälsar allt välkommet, som öfver hufvud kan framkalla en förändring. Jag tillstår, att jag ansträngt mig till det yttersta för att finna nyckeln till den gåta, som här förelagts oss. Men på det sättet synes det mig hardt när omöjligt. Hvem kan ha befriat Olga. Och hur förhöll hon sig själf därvid? Har hon i känslan af sin oskuld samtyckt till, att man ryckte henne ur myndigheternas våld, eller ej?

— Jag påstår, att det skett *mot* hennes vilja. Olga har säker-

ligen icke satt sig upp emot lagen, fastmer måste medvetandet om att vara oskyldig äfven då ha bestämt henne för att härda ut, när möjlighet att bli fri erbjöds henne. Jag märker, att ni redan råkat i svår strid med edra förrå åsikter, och jag sluter däraf, att ni icke helt och hållet förmått undandraga er de ledsamma följderna af ett så vidrigt öde. Hvem skulle väl för resten ha kunnat det? Till och med den starkaste man måste slutligen bli mör, om ödet oupphörligt bearbetar honom med sin hårda hammare. Jag hoppas emellertid, att ni åter skall samla ny kraft, och om ni ser, att mina företag krönas med framgång, skall ni snart åter vara den, som jag hittills alltid i er sett.

Evald tryckte den andres hand.

— Ekström, min ende vän, sade han, ni skall ej finna mig tveksam eller modfälld. Tro mig, jag har på sista tiden gjort mycket bittra erfarenheter; jag har icke endast fått smaka på nöd och elände utan äfven, hvad som sårar ännu djupare, egoisters känslolöshet och långt under mig stående personers hån. Jag har fått pröfva på, hvad det vill säga att vandra omkring med tom mage och utan ett öre. Det hjälpte inte, att jag bjöd ut mig själf, mitt hufvud, mitt hjärta, man kastade det för mina fötter. Men jag skulle kunna utan knot fördraga allt, om bara min flickas öde gestaltade sig gynsammare. För henne, min dyra Olga, bäfvar jag dag och natt. Min vän, min bäste vän, ni anar icke, hvad jag lider. Jag hade nog tänkt att redan för länge sedan i bref öppna mitt hjärta för er; men hvarför äfven störa ert lugn?

— Något lugn har jag i alla händelser ej fått glädja mig åt, svarade Ekström. Det har blifvit så oroligt där hemma på sista tiden. Men det lämna vi tills vidare därhän. Vi ha nu viktigare saker att afhandla. Låt oss återkomma till Marie!

— Jag kan inte göra mer än visa er hennes bostad, sade Evald. Hon bor liksom jag i en utkant af staden och sysselsätter sig med handarbete. Hon lefver alldeles för sig själf, och jag har förgäfves sökt erhålla närmare upplysningar om henne och hennes omgifning. Hvarken på dagen eller på kvällen har jag sett henne gå ut, och hon lämnar visst aldrig sin bostad, annat än då hon måste i väg med färdiggjordt arbete.

— Godt! utlät sig Ekström. Vi få väl se, hvart våra gemensamma iakttagelser leda. Om käringen slagit sig i ro några dagar,

så få vi därför inte tro, att hon afsagt sig allt, som hos henne synts oss misstänkt. Jag föreslår, att vi redan i dag begifva oss dit, där hon är att finna, och om ni inte är allt för trött — men jag befarar, att ni är det — så ge vi oss genast i väg.

— Det skulle jag inte ha någonting emot, svarade Evald, om jag inte måste befara, att ni, som ej fått någon ro där hemma och nu kommer direkt från resan, är så trött, att . . .

— Hos mig kan det inte gärna bli tal om trötthet, invände Ekström; men innan vi gå, ska' vi först äta en bit. Det förefaller mig, rent ut sagdt, som om ni måste inskränka er allt för mycket, och som kunde ni icke ens bestå er det, som är oundgängligen nödvändigt för hälsans bevarande.

Evald svarade frimodigt:

— Det fattas mig det nödvändigaste för att kunna lefva regelbundet. Alla värdeföremål, som jag ägde, har jag afyttrat, men de pengarna räckte inte långt. Barnen fick jag in på sjukhuset; Karolina har jag inte hört af sedan, och själf måste jag dra mig fram, så godt jag kunde. Men det vore ingenting att tala om, ifall bara den hemlighet vore uppdagad, som nu sväfvar öfver min älskade Olga.

— Det skall ej ske, om vi icke själfva ta itu med att lyfta den slöjan, svarade Ekström. Låt oss alltså gripa verket an! Men först ska' vi se till, att vi få en matbit.

Han kallade till sig uppasserskan och beställde två biffstekar. Då dessa om en stund serverades, dröjde det ej länge, innan de voro uppätna.

Ekström betalade kalaset, och bägge två begåfvo sig i väg.

De hade en ganska lång väg att gå.

Därunder berättade Ekström ett och annat om sin nye vän, den långe skrifvaren.

Efter cirka en halftimmes vandring, stannade Evald på en liten, krokig gata, pekade på ett hus och sade:

— Här bor gamla Marie, det är jag säker på, och likaså kan jag med bestämdhet påstå, att hon arbetar och sällan visar sig ute. Men allt öfrigt är bara förmodan.

— Jag beklagar mycket, svarade Ekström, att jag ej har med mig min långe Lukas. Jag skulle då utan vidare skicka honom till käringen. Han skulle få beställa något arbete af henne. Det är

nog bäst, att jag genast kallar hit honom. Jag skrifver till honom, och han kan nog vara här i öfvermorgon.

Ekström satte genast detta sitt beslut i verkställighet. Han skref några rader till den af fabrikör Zetterling afskedade skrifvaren, som nu var utan sysselsättning.

Så snart denne fick Ekströms bref, gjorde han sig redo att resa till Norrköping.

Ekström och Evald kunde nästa dag icke uträtta mycket.

Visserligen försökte de att af polisen få veta någonting närmare om Olgas försvinnande. Men det slumpade inte till.

De hörde, såsom de redan sett i tidningarna, att man lutade åt den åsikten, att Olga medverkat vid sin befrielse, eller att hon åtminstone icke motsatt sig den. Man såg alltså i henne en bundsförvandt till dem, som satt befrielseverket i scen, och därför skulle naturligtvis hennes öde ha förvärrats, om hon åter blifvit fast.

Hur det egentligen tillgått, det kom åtminstone tills vidare icke till offentligheten; men det visade sig, att flykten verkställdts från sjuksalen.

Olga hade befunnit sig där, och där hade man en morgon saknat henne.

Evald hade blifvit mycket bestört, ty han insåg ju, att Olga efter en sådan händelse måste bli ännu ofördelaktigare bedömd än förut.

Man ställde Olgas flykt i förbindelse med en ung vaktmästare, som ett par dagar förut erhållit begärdt afsked, men som på kvällen blifvit sedd inom ransakningsfängelset

Naturligtvis anställde man förhör med en mängd personer, men ingen kunde lämna någon vägledande upplysning.

Hela saken var insvept i djupt mörker, och detta förmådde icke heller Evald och Ekström skingra.

Nästa dags eftermiddag kom den tillkallade Lukas Hummel, och Ekström var så säker härpå, att han med Evald väntade honom vid stationen.

Den långe skrifvaren kom, och när han fick se Evald, vårdt han tydligen mycket förvånad.

— Herr Zetterling? Ödmjukaste tjänare! sade han. Förlåt, om jag tillåt mig att icke strax se er! Ursäkta, herr Zetterling! Ännu en gång, ödmjukaste tjänare! Men för all del ursäkta!

— Välkommen! Min vän har kallat er till en mycket allvarsam sak. Jag hoppas, att ni fogar er i hans vilja och visar, att ni duger till något.

— Precis som på er herr fars kontor, svarade Hummel självmedvetet. Ni vet, hvad jag duger till hvad jag kan uträtta. Ni har alltid rättvist bedömt min så mycket misskända förmåga.

— Låtom oss gå! sade Ekström. Bestämdt är ni både hungrig och törstig, min käre Hummel.

— Ja, hedersvän! Först vill jag stärka mig en smula, och se'n är jag med kropp och själ er. Jag tillhör visserligen icke dem, som låta betala sig något, men i vänskapen är det någonting helt annat, där måste man göra det, och ingenting skulle så såra min taktkänsla, som om någon skulle glömma gentjänsten.

— Nå, så betala då i dag! sade Ekström torrt. Jag vill visst inte förolämpa er, och därför får ni betala kalaset.

Hummel blef blossande röd.

— Olyckan ville, att jag i går förlorade en större summa, så att jag nätt och jämt hade respängar hit...

— Kom alltså! afbröt Ekström.

Hummel fattade hans arm och hviskade:

— Hur har ni fått fatt i unge herr Zetterling? Hvad gör han här?

— Det är den vän, om hvilken jag förut talade, svarade Ekström.

— Mycket angenämt. Ni är alltså förälskad i den där flickan, som rymt, sade Hummel högt till Evald. För mig ett ofantligt nöje, om jag bara kunde hjälpa. Ingen äger i så hög grad min sympati som olyckliga älskande.

Därmed räckte han Evald handen.

— Vi få väl se, svarade denne allvarligt, om ert deltagande är lika varmt äfven i farans stund.

Hummel ruskade på hufvudet.

— I farans stund? Jag trodde, att jag bara skulle bekanta mig med en gammal Marie. Är då det en så förskräcklig människa?

— Det veta vi ännu icke, svarade Evald. Det är just det ni ska' ta närmare reda på.

— Aj, för tusan! Då måste jag kanske rent af låta skjuta ihjäl mig för att bevisa, att denna Marie är en dålig människa. Herr

Ekström, ni måste äfven här i Norrköping beskydda mig, för annars reser jag tillbaka och grälar hellre med er gamla hushållerska, än jag ånyo vågar mig på ett obekant fruntimmer.

— Ni skall redan i dag få edra förhållningsregler, sade Ekström.

— Redan i dag?

— Ja, så snart ni stärkt er med mat och dryck, griper ni genast verket an.

Hummel stannade.

— Redan i dag? Det är ju kvällen, och jag hade tänkt att nu först af allt få hvila ut.

— Det ha vi inte tid med. Den sak, som vi förehafva, är allt för viktig och allvarlig, för att vi skulle kunna ta hänsyn till bekvämligheter:

Man begaf sig nu först af allt till ett nykterhetsvärdshus, där Hnmmel fick stärka sig till kvällens egentliga företag.

Hårtill behöfde han tämligen lång tid, och han var under måltiden nog hygglig att ej med ett ord blanda sig i de båda andras samtal. Han lät Evald och Ekström rådslå, så mycket de ville, och höll sig snällt till maten och ölet.

Ekström manade emellertid till skyndsamhet och anmärkte, att det eljes kunde bli för sent, hvarför man så fort som möjligt måste ge sig i väg.

Han tillade:

— Det är nödvändigt, att vi icke välja en allt för olämplig tid.

Därmed lämnade Ekström de båda andra med löfte att strax komma igen, han skulle bara hämta en sak.

Han hade nämligen fört Hummel till det värdshus, där han själf bodde, och han hade redan förut på dagen skaffat sig en sak, som så att säga skulle införa Hummel hos gamla Marie, nämligen ett klädningslif som behöfde repareras.

Eftersom Evald med visshet påstod, att Marie sysslade med dylikt arbete, var det ju ingenting märkvärdigt i det, om Hummel lämnade henne ett sådant uppdrag.

Den långe skrifvaren bekymrade sig föga om, hvad Ekström medförde i sitt paket; han var fortfarande fullt sysselsatt med att förpläga sig.

Innan Ekström kom tillbaka, hade Evald frågat skrifvaren, hur

det kommit sig, att han blifvit afskedad af hans far, ett faktum, som Ekström berättat, men icke närmare förklarat.

Hummel omtalade nu, hur det tillgått. Fabrikör Zetterling hade blifvit bestulen på en större penningsumma, och misstanken hade fallit på honom, Hummel.

Visserligen hade det strax därpå blifvit tydligt ådagalagdt, att han var fullkomligt oskyldig, ty fabrikörens nye kassör hade helt plötsligt försvunnit, och ingen tviflade då på, att det var han, som anammat kassan.

Hummel vardt alltså fritagen, men han hade det oaktadt blifvit afskedad, hvilket han själf, och det icke utan fog, ansåg vara en stor orättvisa.

Evald tyckte nog så också, och han hade tänkt framställa ytterligare frågor, men då kom Ekström tillbaka och manade till uppbrott.

— Vi måste i väg, sade han, vi ha långt att gå, för vi ha inte råd att åka, och för resten vore det inte heller så lämpligt att komma åkande till det hus, hvari gamla Marie bor.

Man anträdde vandringen, och Hummel suckade upprepade gånger, men klädde dock ej sitt missnöje i ord.

Detta lämnade för öfrigt snart nog plats för en annan känsla. Hummel blef rädd, och den känslan var aldrig långt borta hos honom.

När man vek in på den gata, där Marie bodde, började han finna det mycket osäkert.

— Ska' vi in där? frågade han beklämd. Det är verkligen vågadt. Ä' ni beväpnade?

— Behöfs inte alls, svarade Ekström. Mina knytnäfvar äro öfver allt till fyllest. Frånsedt det hotar oss heller inte alls någon fara, åtminstone inte oss båda, som stanna utanföre, och äfven ni skall nog slippa helskinnad undan, det är jag tämligen säker på.

— Men ni har ännu inte alls sagt mig, hvad jag kan känna igen gamla Marie på.

— Se här, tag detta paket! Därmed går ni upp i andra våningen och frågar efter sömmerskan Marie, ni säger, att ni har något att lämna henne, och man skall nog så beredvilligt föra er till henne. När ni får fatt i käringen, ber ni henne till i morgon laga det här klädesplagget. Hvad betalningen anbelangar, så prutar ni inte, så

vida hon ej är allt för hutlös i sin begärelse. Tar hon bara inte mer än en och femtio, så behöfver ni inte göra någon invändning; jag skall då dra' försorg om, att ni kan betala arbetslönen, när ni afhämtar plagget.

— Det är bra, svarade Hummel, jag vill göra allt, hvad ni ålägger mig; men ni måste lofva att stanna här i husets omedelbara närhet, så att ni hör mig, ifall jag ser mig nödsakad att ropa på hjälp.

— Ja visst, vi stanna här invid porten, det kan ni förlita er på. Ni kan ju inleda samtalet med att beklaga Marie, för det hon på gamla dagar fortfarande måste vara så flitig. Öfverväg noga hvarje ord och se efter, om där händelsevis ligga några bref eller papper framme! Är det fallet, så försöker ni att ta reda på poststämpeln eller underskriften, sådant inpräglar ni noga i ert minne. Några andra förhållningsorder har jag ej i kväll att lämna er. Tag alltså det här!

Med darrande hand mottog Hummel paketet, som Ekström räckte honom. Han stack det under armen och närmade sig med de andra porten.

— Här går ni in, sade Evald. Två trappor upp, dörren längst fram till vänster; ni kan inte alls gå fel.

Hummel gick tätt intill porten och betraktade den, men tvekade att stiga in.

— Det är så mörkt, anmärkte han. Man känner sig nästan en smula hemsk till mods. Jag är eljes inte den man, som bäfvar tillbaka för något, men sedan jag hört er, herr Ekström, tala om ett förbrytarband, kan jag icke värja mig för en obehaglig känsla.

— Förjaga den känslan och gå upp till Marie! Hon är i sitt personliga umgänge ett riktigt älskvärdt fruntimmer, och jag antar, att ni skall finna verkligt nöje i att samtala med henne. Pålägg er i det fallet intet tvång; om ni också skulle dröja kvar där en hel timme, så gör det ingenting.

Hummel vardt så rädd, att han började hacka tänder.

— En hel timme! utbrast han. Tacka Gud, om jag står ut en kvart! Är jag inte här igen inom den tiden, så se för all del efter, om jag inte då redan blifvit bragt om lifvet! Ack, öfvergif mig inte, för eljes kan jag omöjligen gå upp. Ni måste alldeles säkert lofva mig det.

Evald och Ekström måste högtidligen med handslag lofva honom det.

Sedan gick Hummel genom portgången; därvid drog han flera gånger djupt efter andan, tryckte paketet krampaktigt intill sig och strök med handen öfver pannan, hvarvid han tappade hatten.

Det märkte han emellertid inte utan gick vidare.

Ekström måste göra honom uppmärksam på, att han tappat hatten.

Då tog han upp den och gick till trappan.

Här stannade han å nyo.

Hans hjärta klappade våldsamt.

Skulle han inlåta sig på detta vågstycke?

Elaka aningar marterade honom grymt, men han yttrade till sig själf:

— Nej, för tusan, det duger inte att tveka. Du måste ju skämmas för din nye vän. Framåt alltså! Upp till draken!

Han kom en trappa upp och mumlade:

— Här ser det ju inte så värst hemskt ut, men så har jag heller inte här att göra. Kan just undra, hur det ser ut en trappa högre, där min uppgift egentligen först börjar.

Långsamt gick han till nästa trappa.

— Herre Gud, så fördömdt mörkt här är!

Sent omsider hade han hunnit uppför äfven denna trappa.

— Nu skall jag dessutom ända längst bort i vrån där till vänster. Nåväl, låtom oss våga försöket!

Han tog af sig hatten oeh torkade svetten ur pannan. Därunder fortfor han i sin monolog:

— Jag skulle bara vilja veta, hvarför just jag måste tala med denna Marie. — Nej, jag gör det helt enkelt inte. Det är mig rakt omöjligt. — Jaha, jag går ned igen.

Sagdt och gjordt. Han vände om och gick åter nedför trappan.

Men då han kommit midt i den, stannade han å nyo och mumlade:

— Fördömdt! Hvad tusan bryr jag mig om ära och rykte, som det gu'bevars här skulle vara fråga om? — Men hvad ska' väl unge herr Zetterling tänka om mig, han, som alltid hållit så styft på mig? — Framåt! Det kan väl i alla fall inte kosta lifvet. Framåt, Lukas! Fatta mod!

Med långa steg skyndade han uppför trappan och genom förstugan bort till en dörr.

— Ska' jag nu knacka på, eller ska' jag inte? — Ack, jag ä' ju så illa tvungen. Men jag lämnar tvärt ifrån mig paketet, så snart dörren öppnas, för då kan det väl ändå inte hända så mycket. I Guds namn alltså!

Sedan knackade han på.

Intet svar.

— Om hon nu rent at inte skulle vara hemma; hvilken lycka!

En andra, mycket blygsam knackning följde.

Mannen darrade i hela kroppen, när han nu hörde steg närma sig där inne.

— Det är en karl, mumlade han åter för sig själf. Gud i himmelen . . . Men mod, Lukas, mod!

Han höll paketet med bägge händerna framför sig och kramade det åter krampaktigt.

Då öppnades dörren.

En kvinna i smutsgrå klädning och halmtofflor, en synbarligen till åren kommen människa, stod framför honom.

— Hvad önskar ni? frågade hon honom.

— Jag . . . jo, jag ber . . . ursäkta, för jag önskar egentligen ingenting alls, men . . . men jag har hört, att . . . jo, här skulle bo en viss gammal Marie, som ger sig ut för att vara sömmerska.

— Som ger sig ut för att vara sömmerska? Därmed har man väl menat mig? Har ni något arbete åt mig?

— Det tycks . . . ja, det ser så ut. Så alldeles precis kan jag inte säga det. Var så snälll och se efter!

Han lämnade henne paketet.

— Stig in!

Hummel tvekade.

— Kom in; det är inte alls farligt.

— Ja, var så snäll och säg det på förhand, om någon fara hotar, så att man kan rätta sig därefter!

— Stolliga människa! mumlade gamla Marie för sig själf.

Hummel höll hatten i sin darrande hand och följde efter genom tamburen in i rummet.

Där öppnade Marie paketet.

— Det är ett klädningslif, sade hon.

— Det lär nog vara det, såvida ni inte har någonting däremot.

— Ja, det är illa medfaret. Det är väl meningen, att det ska' repareras fullständigt?

— Om det går för sig, så vore jag mycket tacksam. Och så skulle jag också be att få veta, hur mycket det kostar.

— Låt mig se! — Jo, det tår jag väl en och sextiofem för.

— Ursäkta, men jag får inte ge mer än en och femti.

— Så-å. Hvem skickar er då? Hvems är lifvet.

— Ja, om jag det visste!

— Hvem har lämnat er det?

— En herre.

— Jaså. Det är då antagligen hans frus klädningslif.

— Han har ingen fru.

— Nå, då är det väl hans systers eller mormoders; det är mig tämligen likgiltigt.

— Han har inte heller någon syster eller mormor, svarade Hummel, en smula uppmuntrad af Maries vänlighet och skämtsamma ton.

— Vi säga väl då en krona och sextio öre jämt, yttrade kvinnan, som nu återkom till frågan om arbetslönen.

— Nå ja, det må vara händt! En tioöring kan jag väl i värsta fall lägga till själf. När får jag alltså hämta lifvet?

Marie funderade några ögonblick och sade sedan:

— I morgon.

— Vid hvilken tid, om jag törs fråga?

— Kanske framemot kvällen.

— Helst skulle jag vilja komma på dagen. På kvällen är det så hemskt. Kan ni inte bestämma något tidigare?

— Åh jo, det går ju också för sig. Jag har tyvärr inte mycket att göra. Jag har alltså godt om tid, och därför kan jag mycket väl ha lifvet färdigt till klockan tu.

— Men säg mig nu uppriktigt: ni har det väl riktigt bekymmersamt?

— Det är inte fritt. Ni ser ju själf, hur kunderna göra. Den ene prutar af en fem-öring, den andre ännu mera. Man får arbeta för litet eller intet.

— Ja, jag hörde just det, att ni hade det så svårt, sade Hummel medlidsamt. Men ni lär ju också få bref?

— Jag? Hvar har ni fått det ifrån?

— Jag tänkte hara det, eftersom alla människor få bref. Och om jag fått syn på något här, så skulle jag ha talat därom.

Marie såg storögd på mannen.

— Men här ligger ju inte något bref, sade hon.

— Jag skulle så gärna velat se en poststämpel.

— Hur kan väl det intressera er, hvarifrån jag får bref?

— Jag har hört talas om er, menade Hummel en smula förlägen, och eftersom man berättade. att ni hade det så bekymmersamt, har jag skaffat mig detta klädningslif, för att ni skulle få någon förtjänst. En krona och sextio öre ä' en vacker slant. Jag skulle ha varit glad, om jag alltid haft så mycket. Jag har nämligen förlorat i det allra närmaste femtio kronor. Och vet ni, hur det gick till? Ni skall inte tro det, om jag berättar det för er.

— Nå-å, min herre?

— Jo, jag blef helt simpelt misstänkt för inbrottsstöld, och vid ett sådant tillfälle är det brukligt, att man tar ifrån den misstänkte allt, hvad han har. Så gick det äfven mig. Men jag är ingen inbrottstjuf.

— Det tror jag heller inte. Ni ser inte alls så ut.

— Mycket smickrande.

— I morgon får ni alltså klädningslifvet; jag tar genast itu med det.

Hon trodde, att Hummel nu skulle gå; men han slog sig ned på en stol och yttrade:

— Vet ni, jag skulle gärna vilja stanna en hel timme hos er, om det vore tillåtet.

— Inte mig emot, tvärtom.

— Om en timme sammanträffar jag med ett par vänner, och jag vet inte, hvar jag ska' göra af mig till dess. Om ni ej har någonting däremot, så tala vi om något förståndigt och intressant med hvarandra.

— Det är bra, menade Marie. Jag börjar arbeta, och ni berättar någonting för mig; men inte om rån och mord eller dylikt, för sådant är jag ingen vän af.

— Jaså. Och då trodde jag, att ni själf kände sådana personer. Jag har hört sägas, att det här i Norrköping skulle finnas hela ligor af bofvar och banditer. Vet ni ingenting därom?

Marie ruskade på hufvudet.

— Jaså, inte det? fortfor Hummel. Det var ledsamt, ty just därom skulle jag så gärna velat veta någonting närmare. Och hvad säger ni om den vackra flickan, som rymt från häktet?

— Har ni hört talas om det?

— Ja visst. Jag har just kommit hit till Norrköping för att taga närmare reda på den saken.

— Kände ni flickan?

— Knappast. Men en herre bland mina bekanta lär intressera sig mycket för henne.

— För denna Olga Willner?

— Ja, hon heter visst så, tror jag. Jag har endast flyktigt sett henne och nu hört talas om hennes rymning. Känner ni henne?

— Tyvärr.

— Hvad säger ni? Det är ju högst intressant.

— För mig var det en ödesdiger bekanptska. Hon har ju gjort mig brödlös.

— Brödlös? Hvilken plats innehade ni då?

— Jag var hos en hjärtegod blind fru, svarade Marie.

— Så-å. Då hade ni ju haft en ovanlig tur; ty hjärtegoda fruntimmer finns det, så vidt jag vet, endast högst få. Och då måste ni lämna plats för denna Olga Willner?

Marie nickade och for med näsduken öfver ögonen.

Då yttrade Hummel deltagande:

— Se så, trösta er nu bara och lätta ert goda hjärta genom att för mig berätta allt!

— Det är fort gjordt, svarade Marie. Jag trodde, att den afskyvärda flickan lämnat oss; men sedan hon tagit afsked för att begifva sig till järnvägsstationen, kom hon, sedan jag redan gått och lagt mig, i hemlighet tillbaka och mördade den stackars blinda frun.

— Hvad ni säger, utlät sig Hummel förvånad. Den vackra flickan är alltså en mörderska?

— Och till råga härpå tog hon med sig alla pengarna och förstod att gömma dem så väl, att ingen fick fatt i dem.

Det är intet tvifvel underkastadt, att hon blifvit befriad af medbrottslingar, och att hon nu njuter frukterna af sitt brott.

— De måtte allt ändå smaka bra sura, antar jag; ty det kan väl ändå inte vara någon som helst glädje med en sådan brottslig njutning. Men säg, hur är det väl möjligt, att denna unga, vackra flicka redan kan vara så fördärfvad?

— Ja, ser herrn, svarade Marie och arbetade ifrigt, det tänkte inte heller jag, ty eljes hade jag nog varit försiktigare. Det fattades icke mycket i, att jag blifvit misstänkt för att ha förrötvat den ogärningen. Ni kan därför lätteligen tänka er, hur mycket jag under den första tiden af ransakningen lidit. Jag skulle inte vilja upplefva någonting dylikt en gång till.

— Då kanske ni rent af blef häktad?

— Så långt gick det, Gud ske lof inte. Mitt goda rykte och mitt i allo oklanderliga föregående räddade mig undan den förödmjukelsen.

— Ja, ni är en god, gammal husdrake, det ser man ju på er. Visserligen har jag hört sägas, att ni skulle vara en dålig människa, men det tror jag nu inte längre.

Marie for upp.

— Hvem har sagt det?

— Det är en bisak; för resten har jag redan själf glömt det.

Det inträdde en paus i samtalet

Marie arbetade flitigt och med en för hennes ålder anmärkningsvärd snabbhet.

Hummel satt där åter tyst och betraktade henne uppmärksamt.

Ändtligen sade han:

— Det gläder mig, att jag blifvit så väl emottagen af er. Det är för mig ett stort nöje. Jag kan i förtroende tala om för er, att jag eljes inte gärna umgås med gamla fruntimmer. Men med er gör jag ett undantag, ty er tycker jag verkligen om.

— Det länder mig till stor heder. Men skulle ni inte vilja berätta, hur det kom sig, att ni uppsökte just mig? Hvad kan väl ha förmått er att gå ända hit ut, då ni på närmare håll kunnat finna mången, som med glädje utfört denna reparation åt er?

— Jo, svarade Hummel, det är ett egendomligt förhållande med det. Jag fick höra talas om er, och man berömde er skicklighet; därför såg jag ej på besväret att gå den långa vägen.

— Men ni bor helt säkert inne i den finaste stadsdelen? frågade Marie. Jag ser det på er.

— Ja visst, svarade Hummel.

— Jag tog er också genast för en man ur de så kallade högre ståndеn. Säkerligen är ni mycket förmögen, och därför tycker jag det var mycket orätt af er, att ni prutade fem öre.

— Nå ja, det var kanske obetänksamt, svarade Hummel. Den slanten spelar naturligtvis ingen rol; ni ska' få den.

Och ädelmodigt tog han ur fickan upp en 5-öring och lade den på bordet.

— Här har ni alltså öfverskottet, och i morgon ska' ni få resten, sade han.

— Ni är älskvärd, det må jag då säga. Men om ni tänker stanna kvar en hel timme, såsom ni förut sade, så ska' jag anstränga mig för att få arbetet färdigt, och vi kunna då med det samma göra upp affären.

Hummel blef blossande röd ända bakom öronen.

Han ägde inte närmelsevis så mycket som en krona och sextio öre. Hur skulle han alltså nu kunna betala arbetslönen?

Han harskade sig och stammade i stor förlägenhet:

— Det går inte. En sådan summa har jag verkligen inte disponibel i dag.

— Hva'? frågade Marie och kastade på honom en sidoblick. Skulle ni inte ha den lilla summan på er?

— Inte för tillfället, svarade Hummel. Jag kommer så godt som direkt från en aristokratisk spelklubb, där jag i kväll haft en fördömd otur. Jag förlorade allt, hvad jag hade på mig. Det gör emellertid ingenting. Hur mycket det nu var, det kan jag verkligen inte så noga säga, eftersom jag aldrig räknar pengarna, som jag stoppar på mig. Men det var antagligen så där mellan sex- och sjuhundra kronor.

— Då råkade ni väl ut för någon gynnare, som spelade falskt? frågade Marie.

— Nej då, visst inte. Bland verkliga gentlemän förekommer aldrig någonting sådant, svarade Hummel.

— Men säg mig, frågade Marie vidare, hvarför bar ni själf ert paket till mig?

— Hm! Det är en egenhet hos mig, svarade skrifvaren. Sådant brukar jag ofta göra. Jag vill med egna ögon se, jag vill

personligen lära känna fattigdomen, och därför kläder jag mig alltid så här tarfligt. Därigenom väcker man långt större förtroende, än om man kommer i svart sällskapsdräkt.

— Kanske det, sade Marie och arbetade med all ifver.

Hummel, som märkte det, kände sig ännu obehagligare till mods.

Han insåg allt tydligare, att Marie ingalunda var den person, som så lätt trodde allt, hvad han berättade; ty hon skrattade ju åt hans yttranden och upptog dem merå som skämt, men det blef naturligtvis allvar af, när hon fick arbetet färdigt och fordrade sin betalning.

Mannen steg plötsligt upp.

— Ursäkta, men nu måste jag aflägsna mig, sade han. Det dröjer allt för länge.

— Hur så? frågade Marie. Det har ju inte gått en timme ännu. Var god och titta på ert ur, ska' ni få se, tillade hon elakt.

Hummel kunde icke efterkomma denna uppmaning, ty han hade icke på länge varit i besittning af ett sådant lyxföremål som ett fickur.

Hans ansikte blef åter igen purpurrödt, och han svarade med osäker röst:

— Jag råkade gå hemifrån utan att stoppa på mig något ur. Eljes har jag flera sådana, men John, betjänten min, är en fördömdt oordentlig karl. I stället för att lägga fram mitt guldur på skrifbordet, såsom han är tillsagd, glömmer han det regelbundet, och ger jag honom en uppsträckning, så svarar han mig: När man går till fattiga människor, behöfver man inte något fickur. Man kan vid sådana besök lätt komma bland tvetydigt slödder, och hvad som då försvinner, det är — weg.

— Er John måtte vara en mycket försiktig herre, anmärkte Marie och arbetade med ökad fart.

Hummel gick ett par slag fram och åter i rummet, närmade sig sedan dörren och sade:

— Mjukaste tjänare! Vi träffas åter.

— Men om två eller tre minuter är ju allt klappadt och klart, sade Marie.

— Jag har ju redan sagt, att jag händelsevis inte har några pengar på mig, svarade mannen, och för intet pris skulle jag vilja ta med mig klädningslifvet utan att ha betalt det.

— Det behöfver ni inte vara rädd för, menade Marie leende. Jag behåller naturligtvis lifvet, tills det är betalt. Jag tänker följakt-

ligen inte alls bringa er i den förlägenheten att nödgas vägra medtaga klädningslifvet. Var snäll och kom säkert i morgon! Jag kan inte göra mig någon nytta med plagget, och jag behöfver pengarna.

— I morgon är jag här igen, lofvade Hummel, och i det samma försvann han ut genom dörren.

Fort skyndade han nedför de båda trapporna och genom portgången ut på gatan.

— Gud vare lof! utlät han sig, i det han fort närmade sig Evald och Ekström.

— Nå-å? frågade den senare.

— Jo, jag var hos henne. En underlig människa, som arbetar med snälltågsfart och därför redan lagat litvet. Men jag kunde ju inte betala det, och därför måste jag hitta på både det ena och det andra för att slippa undan.

— Ni dröjde kvar bra länge hos henne, sade Evald. Hvad sade hon? Hvilket intryck gjorde hon på er?

— Vi talade om hvarjehanda, äfven om den förrymda Olga Willner.

— Nå, hvad sa' hon om henne? frågade Evald med alla tecken till liflig sinnesrörelse. Hon bedömde henne ofördelaktigt, icke sannt? Ja, hon måste göra det för att afleda misstankarna från sig själf.

— Det vet jag inte, svarade Hummel. Mig föreföll det inte så, som vore hon en förbryterska. Hon syntes mig vara en oförargig kvinna. Det var verkligen en glädje att se, hur flinkt hon arbetade, och artig var hon, så att jag måste erkänna, att jag tyckte bättre om den gumman, än jag trott jag skulle göra.

— Ni lät bedraga er af skenet, sade Evald och kastade en sidoblick på Ekström.

Den senare förändrade dock ej en min. Han tilltalade Hummel med orden:

— Ni måste för mig noga berätta, hvad som tilldragit sig. Ert samtal med kvinnan är för mig af stor vikt.

— Ni skall få veta allt, svarade Hummel; men min strupe har blifvit så torr, att ett glas öl säkerligen icke skulle kunna göra någon skada.

Ni skall få det, förklarade Ekström, och alla tre begåfvo sig till ett café i närheten.

Här upprepade nu Hummel nästan ordagrannt sitt samtal med Marie.

Evald blef inte alls förtjust, men Ekström smålog, och när Hummel slutat, gnuggade han händerna.

— Rätt så! sade han. Tills vidare är det för mig hufvudsaken, att käringen inte alls kan få klart för sig, hur hon här egentligen bör förhålla sig. Hvad som vidare är att göra, det skola vi först rådslå om. Men nu fort hem; ty det skulle ju kunna hända, att man söker följa våra spår, och det skulle jag finna mindre angenämt.

Alla tre begåfvo sig i väg.

På Ekströms förslag stannade Evald i natt hos honom, och Hummel inkvarterades i ett angränsande rum på värdshuset, där man hyrde ut rum till resande.

Den långe skrifvaren var glad, för det man icke vidare i kväll tog hans tjänster i anspråk, och han somnade snart.

Han drömde om gamla Marie och om den vackra Olga, som han ju flyktigt sett, då hon den där gången gått genom kontoret för att försvara sig mot anklagelsen för fickstöld.

Men sedan råkade han i strid med ett helt förbrytarband och såg sitt lif i fara.

Då hoppade han högt i sömnen och ropade på hjälp.

Men Evald och hans trofaste vän sutto där länge tillsammans och rådgjorde med hvarandra.

TRETTIOSJETTE KAPITLET.

Intriger.

För Evald var det alldeles oförklarligt, på hvad sätt Ekström ämnade betjäna sig af den långe skrifvaren.

Efter hvad man kunde förstå af Hummels berättelse, på hvars sanningsenlighet man ej hade skäl att tvifla, hade skrifvaren, såsom man ju kunnat förutse, äfven gent emot Marie spelat en sorgligt misslyckad rol.

Visserligen hade Hummel hållit sig strängt till det, som Ekström gifvit honom i uppdrag, men han hade därvid icke visat den minsta diplomatiska försiktighet.

Det såg till och med ut, som hade Marie på sätt och vis genom hans besök blifvit varnad, så att hon för framtiden var ännu försiktigare, än hon hittills varit.

Fastän han ännu ej kommit i närmare personlig beröring med henne, hade dock Evald redan fått en fullkomligt riktig åsikt om kvinnan i fråga. Han såg i henne en listig, fullslipad person, som förträffligt förstod konsten att vilseleda vederbörande och ge sig själf sken af att vara mycket klent utrustad på förståndets vägnar, under det hon i verkligheten ägde en utstuderad förbrytares goda förstånd och skarpa blick och genom öfning skärpt iakttagelseförmåga.

Af det, som Hummel meddelat, framgick tydligt, att Marie ingalunda var så slö och inskränkt, som hon låtsat, medan hon varit anställd hos den blinda.

Det såg fastmer ut, som hade hon börjat misstänka, det skrifvarens besök haft ett alldeles särskildt, mot henne riktadt ändamål.

Det hade heller inte varit svårt att talla på en sådan förmodan, ty Hummels dumma tillvägagångssätt hade genom hans egen berättelse blifvit till fullo konstaterad, och just därför kunde Evald omöjligen instämma med sin vän däri, att skrifvaren vore till någon som helst nytta. Fastmer förfäktade han den åsikten, att den karlens sorgliga enfald långt snarare kunde skada än gagna deras planer.

Men Ekström höll blott så mycket mer fast därvid, att hans tillvägagångssätt vore det riktiga, och det hade mellan de båda vännerna kommit till ett lifligt meningsutbyte rörande Hummels ingripande, under det denne för länge sedan sof och säkerligen icke ens drömde om, att han var föremål för en så lång rådplägning.

Nästa morgon måste Evald på sin väns enträgna uppmaning åter bege sig ut på spaning efter någon sysselsättning.

Hummel däremot fick hvila ut.

Af den tillåtelsen gjorde han också i rikligaste mått bruk, men han inskränkte sig icke till hvila utan började redan tidigt på morgonen för sin bekvämlighets skull på värdshuset beställa allt möjligt, först kaffe med en mängd bröd, och sedan en försvarlig frukost. Och när Ekström sedan uppmanade honom att följa med till middagsbordet, hade Hummel redan gjort sitt val bland allt det, som huset förmådde.

— Hvad tänker ni egentligen på? frågade till sist Ekström. Ni tror väl inte händelsevis, att ni är ett främmande sändebuds sekreterare eller dylikt, som kan inrätta sig på det bekvämaste och kostsammaste sätt?

Hummel betraktade den talande med förvånad min och svarade:

— Men jag är ju diplomat och har uträttat någonting mycket diplomatiskt, och därför tycker jag, att jag under denna tid också borde vara fri från alla bekymmer och få lefva en smula bekvämt.

— Tyck, hvad ni vill, men nöj er med, hvad vi ha! Jag är ingen rik man och kan ej bjuda er något öfverflöd. Blif inte öfvermodig utan tänk hvarje morgon på, att polisen kan misstänka

er för hvad som helst och bura in er! Ni vet ju, hur det gick nyligen. Glöm inte det, ty minnet däraf är helt visst mycket hälsosamt; det skall dagen i ända hålla er inom tillbörliga gränser.

Hummel lofvade foga sig i allt. Därtill fordrades heller ingen särskild konst, ty i dag hade han ingenting att göra.

Ekström sysselsatte sig med att läsa tidningarna i hopp om att få veta någonting nytt om Olga.

Att å nyo höra sig för hos polisen, det ansåg han inte rådligt, och han var dessutom öfvertygad om, att polisen ej skulle upplysa hvem som helst om resultatet af sina efterforskningar.

Ekström hade alltså intet hopp om att få veta något från det håliet, och därför grep han till tidningarna.

Dessa hade åtskilligt att förtälja, men knappast någonting nytt. De innehöllo den vaktmästares signalement, som skulle ha befriat Olga, och på samma gång efterlystes den senare.

När han läst detta, mumlade Ekström för sig själf:

— Stackars Evald! Detta skall bestämdt bringa honom alldeles till förtviflan. Om jag ändå kunde undanskaffa alla dagens tidningar, så att han ej finge läsa dem!

De båda vännerna förblefvo hela dagen skilda.

Evald bemödade sig redligen om att finna sysselsättning, som inbringade något.

Han gjorde det icke längre i den förväntan, att han därigenom skulle kunna gagna Olga, utan det sårade honom djupt att vara så vanmäktig, att han i materiellt hänseende måste falla sin vän till last.

Det borde ej få fortgå så längre, Evald ville till hvarje pris skaffa sig en plats och var nu bokstafligen beredd till allt.

Och därför lyckades han nu också.

Det kan ju synas äfventyrligt, och mången skall kanske till och med finna det ovärdigt, att Evald i sitt svåra trångmål fattade ett beslut, som en man med så hög bildning icke gärna fattar, men han gjorde det.

I stället för att låta Ekström bjuda på både middag och kvällsmat, hvilket enligt all sannolikhet åtminstone en tid bortåt skulle bli fallet, försmådde han ej att bjuda ut sig som kroppsarbetare.

Han tänkte naturligtvis, att han ej skulle behöfva hålla på med sådant arbete länge, innan han kunde skaffa sig något lättare, men det var här fråga om att genast komma i tillfälle att förtjäna en slant till det nödvändigaste..

När Ekström kom till Norrköping, voro Evalds tillgångar fullständigt uttömda, och det var en med sanningen öfverensstämmande bekännelse, att han icke längre var i tillfälle att iakttaga någon som helst regelbundenhet i fråga om måltiderna.

Det var följaktligen hög tid att gripa sig an med hvad som helst, som var förenligt med heder och samvete.

Efter att förgäfves ha sökt erhålla någon lämpligare sysselsättning, begaf sig alltså Evald till en åkare, som annonserade efter ett par man.

Han träffade på kontoret åkaren själf och framförde sitt ärende.

Mannen betraktade honom med misstrogna blickar.

— Hvem är ni, och hvad heter ni? sporde han. Har ni några betyg? Och har ni någon vana i yrket? Jag kan icke så utan vidare tro, att ni är lämplig. Att köra en häst och att lassa af och på, det är ju inte någon vidare konst, men ska' det bli ordentlig gjordt, så fordras det i alla fall en viss vana.

Evald visade sitt prästbetyg.

Den andre granskade det och ruskade på hufvudet.

— Är inte er far ekonomiskt oberoende? frågade han.

— Jo.

— Kanske rik?

— Han anses vara det.

— Och då söker ni, ende sonen, plats som åkardräng? Hur ska' jag förstå det?

— Jag har råkat i verklig nöd, svarade Evald. Jag har inte alls något stöd i mina föräldrar; jag har blifvit bortvisad från hemmet och får aldrig mera återvända dit.

— Jaså. Då har ni väl lefvat allt för flott och ej gjort er far någon synnerlig heder? Ty eljes förekommer väl inte något sådant. Det är ju sällsynta undantag, att ett barn göres arflöst. Jag kan nog knappast använda er. Lättsinniga människor passa inte i min affär; jag behöfver pålitligt folk. Man riskerar hvarje dag att göra kontant förlust och att få obehag till på köpet, om man har en opålitlig karl i sin tjänst. Det är nog bäst, att ni ser

er om efter någonting annat. Jag betalar bra, ända till sjuttio kronor i månaden, och dessutom dugga dickspengar beständigt, hvarför jag ej behöfver ta hvem som helst utan kan välja. För öfrigt synes ni mig alldeles för klen för yrket; ni ser så blek och sjuklig ut, att jag inte alls känner någon lust att antaga er.

— Men gör i alla fall ett försök med mig, jag ber er därom, invände Evald, som ej ville lämna någonting oförsökt, bara för att han i dag skulle kunna återvända till Ekström med den glädjande upplysningen, att han ändtligen funnit ett lefvebröd.

— Nej, svarade åkeriägaren. Försök på annat håll, där man kanske inte är så kinkig i sitt val! Jag behöfver inte ta i min tjänst någon, hvars föregående synes mig dunkelt.

— Dunkelt? Min herre! uppbrusade Evald.

— Dunkelt eller inte, det kommer ju icke mig vid, sade den andre med en afvärjande gest. Jag vill ej säga er någon förolämpning! men jag har ingen tid. Låt mig fortsätta mitt arbete, för jag är alldeles öfverhopad med göromål.

Evald insåg mycket väl, det han här hade att göra med en person, som ej var van att ta hänsyn till någon eller något.

Han tog sitt prästbetyg, stoppade det i rockfickan och gick.

Ute på gatan tittade han åter i tidningen och bestämde sig fort för att söka en annan där ledigannonserad plats, nämligen som expresskarl.

Han begaf sig till ifrågavarande kontor och träffade där en cirka 30-årig fru, hvilken genast vid åsynen af honom hviskade för sig själf:

— O, så vacker, så stilig! Visserligen ett något sjukligt utseende, men han skulle nog snart repa sig.

Evald presenterade sig och framförde sitt ärende.

Kvinnan såg forskande på honom och frågade:

— Hvarför söker ni en sådan syssla? Om jag inte misstar mig allt för mycket, så är ni en studerad karl?

— Visserligen, svarade Evald, men under för handen varande omständigheter kan jag tyvärr ej lefva af det. Jag behöfver genast någon inkomst för att kunna existera, och därför måste jag antaga, hvad som står till buds.

— Ack, herre Gud, utlät sig då kvinnan, det kan man ju rakt inte stå till svars med att använda en man med ert utseende och

er bildning till budbärare och lastdragare; nej, det har jag verkligen inte hjärta till.

Då tog Evald åter till orda, sägande:

— Är det alltså bättre, om jag ingenting förtjänar och följaktligen ej kan lefva?

— Nej, det kan jag naturligtvis ännu mindre tillåta. Därför vill jag göra er ett förslag. Ser ni, jag är änka, och jag ser med hvarje dag, som går, allt tydligare, hur svårt det är att reda sig ensam. Det är att gräla med karlarna, och så detta välsignade räknande se'n; man får det ju aldrig att stämma. Jag säger det: att sköta en sådan affär, det är för mycket för ett ensamt fruntimmer. Jag har nog redan länge tänkt ta mig en bokhållare, men jag har inte funnit någon, som passat mig. Kanske ni skulle vara hågad att anta den platsen? Jag skulle gärna se det. Er behöfver jag inte först fråga, om ni kan skrifva och räkna ordentligt, och dessutom är ni ju en angenäm personlighet.

Härvid såg hon alldeles särkildt vänligt på Evald, hvilket dock denne knappast märkte.

— Nåväl, svarade han, jag antar ert erbjudande, jag har ju för resten intet val. Vill ni alltså vara vänlig underrätta mig om arbetstiden och edra öfriga villkor?

— Arbetstiden? Jo, ni är här klockan åtta på morgonen och stannar här för att mottaga beställningar, möjliga klagomål och dylikt, för att besvara bref och föra böckerna. På kvällen har ni att hålla räkning med karlarna. Jag får ju för resten sedan visa er, hur vi bruka göra. Men för att jag städse skall ha er till hands, önskar jag, att ni bor hos mig. Det är också bättre i fråga om aflöningen. Ni får mat och husrum hos mig, och jag behöfver inte ge ut så mycke' kontanter.

Evald betänkte sig ett ögonblick.

Han fann kvinnan, som talade med honom, icke så synnerligen sympatisk.

Visserligen voro hennes anletsdrag långt ifrån frånstötande, dessutom hade hon en vacker figur, och hennes sätt var ju heller inte otrefligt.

Hon talade så lugnt och vänligt; men just i denna vänlighet låg något, som Evald inte tyckte om.

Han dömde kanske för strängt; ett faktum var emellertid, att han ej kände sig dragen till denna kvinna.

Att ta sin bostad hos henne, det ansåg han vara mindre passande, och dessutom var det hinderligt för alla hans planer.

Han var alltså inte med på det villkoret och försökte på passande sätt få det upphäfdt utan att riskera platsen.

Efter något funderande svarade han:

— Jag är ännu någon tid bunden vid min nuvarande bostad, följaktligen kan jag inte gärna gå in på det att genast flytta hit. Men jag skall genom den största punktlighet dra försorg om, att affären ej i något afseende lider men däraf.

Kvinnan smålog mot Evald och sade:

— Om ni möjligen betalt hyran för längre tid, vill jag gärna hålla er skadeslös genom att lämna er det beloppet. På så sätt kan ni ju genast flytta hit?

Evald visste för ögonblicket icke, hur han skulle uppfatta detta anbud.

Därför frågade han:

— Är det då alldeles nödvändigt?

— Ja, svarade kvinnan mycket förstämd. Engagerar jag en bokhållare, så bör han också bo hos mig, ty man har mången gång något af vikt att tala om, och jag är af naturen mycket tankspridd. Får jag inte genast, så snart någonting faller mig in, tala därom, så glömmer jag det, och sådant blir affären lidande på. Jag måste alltså fasthålla vid mitt villkor, och jag ber er finna er däri. Ni skall ej få skäl att ångra det. Jag kan då sannerligen inte se någonting så rysligt i det, om någon skulle bo hos mig och tillbringa större delen af dagen i mitt sällskap.

Därvid tillkastade hon Evald en kokett blick, hvilken dock ej gjorde åsyftad verkan utan snarare framkallade raka motsatsen.

Då Evald fortfarande tvekade, sade den unga änkan i något missnöjd ton:

— Men så bestäm er då! Ni har kommit hit för att få plats som expresskarl, och när jag nu erbjuder er något bättre, så betänker ni er. Det kan jag verkligen inte förstå.

Evald svarade:

— Jag skulle intet ögonblick tveka att med tacksamhet antaga ert erbjudande, men bestämmelsen rörande bostaden kan för när-

varande omöjligen synas mig passande. Tillåt mig slippa redogöra för skälen; men det är så.

Då blef änkan förargad.

— Om ni tänker hålla fast därvid, måste ni nog se er om på annat håll, sade hon. Jag behöfver min bokhållare här i huset, och eftersom jag aflönar honom väl och erbjuder honom större bekvämlighet, än som är nödvändigt, behöfver jag inte ge vika. Det finns tillräckligt med unga män, som äro glada att få en sådan plats.

— Därpå tviflar jag inte det minsta, svarade Evald och tog därvid sin hatt.

— Ni är en egensinnig människa, utbrast då änkan och slog handen i bordet. Men emedan jag beklagar er och äfven tycker om er, ger jag undantagsvis efter. Ni kan ju få vänta med att flytta hit, tills en månad har gått, såvida ni nämligen är punktlig.

— Det lofvar jag.

— Godt, så stanna då! Jag ger er mat, sedermera äfven bostad och en månatlig lön af trettio kronor.

Anbudet var visserligen inte lysande, men Evald måste i alla fall vara glad att ha erhållit det.

Visserligen stred han ännu ett par ögonblick med sig själf, ty han sade sig, att hans fria vilja nu vore hämmad, och att han ej mera kunde göra någonting för Olga.

Han bestämde sig emellertid för att antaga den erbjudna platsen, ty han ville icke längre ligga Ekström till last. Och att denne skulle ha gjort allt för sin vän, om den senare ej haft någon plats, det var rent af självskrifvet.

Man träffade alltså aftal för en månad att börja med.

Evald blef på sätt och vis antagen på prof.

Änkan uppställde detta villkor, emedan hon trodde sig därigenom bättre ha Evald i sin hand och kunna tvinga honom att efter denna månads förlopp ta sin bostad hos henne.

För i dag bad sig Evald fri.

Det hade änkan ingenting emot, men hon behöll hans betyg.

Därvid yttrade hon:

— Naturligtvis har ni åtskilligt att ordna, det förstår jag ju. Vi börja alltså först i morgon, men var då snäll och passa på klockan åtta!

Evald lofvade det, bugade sig för sin nya principal och gick.

Det hade kostat honom stor självöfvervinnelse. Änkans allt för förtroliga blickar och tillmötesgående leenden hade icke alls behagat honom.

Hon hade icke gjort något godt intryck på honom, ty hon hade synts honom allt för närgången.

Helt annat var förhållandet med henne.

Evald hade fort vunnit hennes sympati. Kanske var just hans afvisande hållning orsaken till, att han ingaf henne ett sådant intresse för sin person.

Hon såg efter honom och mumlade därvid för sig själf:

— En mycket vacker ung man. Försvinner bara hans lidande utseende, så kan jag med stolthet visa mig i hans sällskap. Det är så långsamt och olustigt att vara ensam. Jag har ju varit änka så länge, och jag hoppas, att det blir giftermål af med honom. Om han bara inte redan har en kärestа! Det måste jag ta reda på. Kanske vill han inte strax flytta till mig, emedan han umgås med en flicka. Men den har antagligen heller inte mycket, kanske är det en syflicka eller dylikt. Men han är af god familj, har ett belefvadt sätt och ser fin och förnäm ut som en adelsman. Att bli gift med honom, det vore allt någonting annat än att få en vanlig handtverkare till man.

Hon granskade närmare de betyg, som Evald kvarlämnat. Om en liten stund fortfor hon i sin monolog:

— Och studerat har han också, har till och med varit vid universitetet. Det står här tydligt. Det är för bedröfligt, hvad tiderna äro dåliga. Hur sällan får inte nu för tiden en person sysselsättning, efter hvad han lärt till. Det är illa nog, när en filosofie kandidat ska' behöfva söka plats som expresskarl. Men om han förstår, hur jag vill ha det, skall han kunna skaffa sig en angenäm framtid.

Änkan såg i en spegel och blef fort ense med sig själf om, att hon och hennes nyss engagerade bokhållare passade förträffligt för hvarandra.

— Det blir ett vackert par, mumlade hon. Uppriktigt sagdt, är jag visserligen ett par år äldre; men ännu är det ingen fara med min midja, och snör jag mig bara litet hårdare, så ska' ingen kunna säga, att jag är mer än tjugutre, högst tjugufyra år, och så gammal är herr Zetterling också, Gud ske lof.

Hon gladde sig alldeles ofantligt åt Evalds återkomst, under det denne endast tänkte på att uppsöka Ekström för att säga honom, att han visserligen nu fått plats, men att han inte alls fann sig tilltalad af sin nya principals sätt.

Det var långt öfver middagstiden, då Evald Zetterling ändtligen kom hem igen.

Ekström stod ej att träffa, endast den långe skrifvaren var närvarande.

Denne låg där behagligt utsträckt på soffan i Ekströms rum, rökte cigarr och balanserade med de långa benen hit och dit öfver soffgafveln.

Hastigt steg Evald in.

Då steg Hummel af gammal inrotad respekt för sin forne principals son upp och hälsade.

— Hvar är herr Ekström? frågade Evald hastigt.

— Kan tyvärr ej stå till tjänst med att upplysa därom, ljöd svaret. Jag vet bara, att han strax efter middagen åter gick ut och ej nämnde ett ord om, hur länge han ämnar stanna borta.

Evald satte sig, ty han var mycket trött.

— Jag vill vänta, sade han.

Hummel gjorde en grimas.

Han fann det inte alls trefligt, att Evald stannade, ty han kunde ju icke nu sträcka ut sig så ogeneradt på soffan och ta sig en liten middagslur, som han haft för afsikt.

— Hvad ska' uträttas i afton? frågade Evald.

— Ingenting, hoppas jag, svarade Hummel. Jag är ännu så utmattad af min diplomatiska sändning i går kväll till gamla Marie, att jag knappast kan tänka på att redan i dag afhämta det välsignade klädningslifvet. Det är verkligen inte småsaker allt det, som på sista tiden stormat inpå mig. Först blef jag misstänkt för oärlighet, och hade inte herr Ekström varit . . .

— Tog han er i försvar?

— På sätt och vis, och se'n hjälpte han mig; ty jag stod där ju blott och bar, då jag blef afskedad. Så nu kunde jag verkligen behöfva hvila ut en smula.

Evald nickade liksom instämmande och försjönk sedan i tankar, och det hade Hummel ingenting emot.

— *Förlåt, att jag frågar, med hvem har jag den äran! sade damen.*

— *Jo, ni har den äran med Lukas Hummel, får detta förste bokhållare på fabrikör Zetterlings kontor, numera privatman*

Olga I.

Han föredrog att tända en ny cigarr och att, sedan han frågat Evald om tillåtelse, slå sig i ro i soffhörnet, där han snart insomnade.

Klockan fem vid pass kom Ekström hem.

Det öfverraskade honom att finna Evald hemma, och han sade, i det han räckte honom handen:

— Ni blef väl så uttröttad, att ni måste hvila en stund?

— Nej, jag har nu ändtligen löst den svåra uppgiften.

— Det gläder mig. Ni har alltså åter igen plats?

— Ja. Jag är bokhållare med mera på en expressbyrå.

— Nå, det är ju alltid bättre, än om ni icke fått någon plats alls, eller om ni måst tillgripa kroppsarbete. När börjar ni?

— I morgon bittida. Å ena sidan måste jag ju vara tacksam och anse det för en lycka, att jag fått sysselsättning, men å andra sidan beklagar jag . . .

— Ni har ingenting att beklaga, afbröt Ekström. Jag skall nog ensam ombesörja allt, som låter sig göra. Under alla förhållanden ha vi ju för ögonblicket icke något stort verksamhetsfält. I öfrigt förlitar jag mig på min trogne Hummel. Han skall nog klara det, som jag icke ensam förmår uträtta. I dag måste han åter igen till Marie, och då få vi ju se, hur vi sedan böra förhålla oss.

Evald suckade, ty han lofvade sig bra litet af den långe skrifvaren.

Sedan talade han om för vännen, på hvilka villkor han antagit platsen, och att han till och med blifvit erbjuden bostad hos affärens ägarinna.

— Då borde ni genast flytta dit. Er nuvarande bostad är ju hvarken treflig eller bekväm, och här hos mig kan ni ju heller inte bo länge. Här är det alldeles för dyrt. Ska' jag besluta mig för att stanna här i Norrköping en längre tid, så måste äfven jag söka mig en privatbostad, som jag tills vidare kommer att dela med Hummel.

Evald var, som vi veta, inte alls förtjust i änkans förslag, att han genast skulle flytta till henne, och han sade nu:

— Kvinnan är mig osympatisk.

— I affärer gifves det hvarken sympati eller antipati, invände Ekström. Man måste taga saken, som den är.

— Det vill jag också göra, svarade Evald, eljes hade jag

naturligtvis inte så fort beslutat mig för att binda mig, och jag skall nog vara på min vakt, så att jag ej skall förlora min plats.

Ekström önskade sin unge vän lycka och ruskade sedan upp Hummel ur sömnen.

— Redan åter en natt förgången, sade skrifvaren yrvaken. Rysligt hvad dagarna ha blifvit långa och nätterna korta, fastän det är den årstiden, då det brukar vara tvärtom.

— Stig upp! befallde Ekström. Det är nu på tiden att börja uträtta något. Ni måste gå med en krona och sextio öre till gamla Marie, och jag ger er ännu en gång det rådet, att ni ser er om i hennes bostad för att om möjligt kunna till oss inrapportera något af vikt.

Hummel var inte så särskildt förtjust öfver att nödgas gå ned långa vägen, men han visade sig i alla fall lydig.

De båda andra ledsagade honom, men denna gång endast till hörnet af den gata, vid hvilken Marie bodde.

Däritrån gick Hummel ensam. Tveksam begaf han sig i väg, sedan han af sina vänner upprepade gånger blifvit uppmanad att skynda sig.

Han kom till Marie ungefär vid samma tid som i går; det var alltså redan tämligen sent.

Gumman satt där lugnt vid bordet och stickade på en strumpa. Då och då kastade hon en blick på ett midt emot henne stående skåp, hvars dörr stod en smula på glänt.

Hon satt träget vid sitt arbete. Då det lidit ett godt stycke på kvällen, såg hon på klockan och sade:

— Månne han tänker komma?

Och han kom, Hummel nämligen, hvilken dessa ord gällt.

Åter igen knackade det liksom i går blygsamt på dörren.

Marie, som uppmärksamt lyssnat, gick att öppna och mottog den inträdande mycket vänligt.

— Så snällt, att herr baron kom! sade hon. Jag har slagit in klädningslifvet i paket. Vill ni inte kalla in betjänten?

— Jag är ensam i kväll liksom i går. Här ä' pengarna; var god lämna mig det reparerade plagget!

Med förnäm min kastade han en krona och sextio öre på bordet, satte handen i sidan och såg sig omkring i rummet.

— Vill inte herr baron sitta ned? frågade Marie och flyttade fram en stol.

— Har inte tid, svarade Hummel och for mekaniskt med handen till västfickan, för sent erinrande sig, att han ej hade något ur.

— Åh, var så snäll och stanna i alla fall ett ögonblick! bad Marie.

— Nå ja, må ske då, men inte mer än fem minuter, svarade Hummel.

— Ni är bestämdt i sällskap med vänner, icke sannt?

— Det förstås.

— Men ni är ju en främling här i Norrköping?

— Jag har nog varit här förr, men jag har aldrig intresserat mig för staden.

— Inte det? Ä' då andra städer trefligare?

— Hvilken fråga! Frun skulle då bara se London, Paris och Wien.

— Har herrn varit där också?

— Naturligtvis. Reser rätt ofta utrikes.

— Åh, då är ni ju den rike man som jag trots er anspråkslösa klädsel genast i er förmodade, utlät sig Marie.

— Detta sa' jag er ju i går, att jag inte är någon fattig sate. Jag uppsöker med förkärlek de fattiga och uppträder då alltid enkelt klädd, emedan då ingen känner sig generad eller sårad. Jag kan för resten inte med det där att vräka sig, det är så dumt, har jag alltid tyckt. Däri har jag också rätt, icke sannt?

— Jo, det är en sann ädlings tänkesätt.

— Var god gif mig mitt paket! sade Hummel, när han antog, att de fem minuterna voro gångna.

Marie hämtade det och yttrade:

— Tänker ni verkligen redan lämna mig? Får jag inte bjuda på en kopp té?

— Nej, jag tackar.

— Nå, än ett glas likör då, smakar inte det heller?

— Åh jo, det har jag ingenting emot; men det är verkligen ett undantag, för jag brukar eljes aldrig ta emot något af främlingar.

— Men ni gör mig en glädje, om ni ej försmår ett litet glas. Det är en utländsk sort, som jag fick i present af en snäll och välvillig herre. Var så snäll och gör ett försök!

Hon gick till skåpet, hviskade där ett par ord och tog fram flaska och glas.

— Den talar ju med sin likör, mumlade Hummel för sig själf.

Marie kom fort tillbaka till bordet och serverade Hummel ett glas likör.

Han betraktade den något misstänksamt mot ljuset.

— Vet ni, sade han, egentligen är jag inte så värst begifven på sprit; men för att göra er en ära vill jag inte säga nej. Gör mig emellertid den tjänsten och drick först!

Marie ryckte till.

— Men det är ju bara ett litet spetsglas, sade hon. Så mycket tål ni väl i alla fall?

— Läppja åtminstone på rariteten! sade Hummel med sitt allra vänligåste leende. Det smakar mig sedan mycket bättre.

— Men det är ju bara smicker, herr baron. Vore jag en vacker ung flicka, så skulle jag inte finna det så märkvärdigt, men jag är ju en gammal kvinna, och ni kan omöjligen vara angelägen om, att jag ska' dricka ur samma glas som ni.

— Fullkomligt misstag! svarade Hummel. Jag har alltid intresserat mig mycket för äldre fruntimmer. De unga flickorna finner jag allt för oförståndiga, och jag tycker mest om sådana, som redan gjort erfarenheter i lifvet Det är nu en gång så mitt sätt.

— Men hvad de unga flickorna beträffar, sade Marie, så kunde ni bli mycket farlig för dem, herr baron. Ni är en ståtlig herre, och att ni går klädd så anspråkslöst, det förlänar er ett ännu större intresse.

— Ha, ha, ha! skrattade Hummel. Det tycker jag om. Akta er, så att inte äfven ni blir förälskad i mig! Lägger jag an på någon, så är jag en farlig karl. Från den sidan känner ni mig ännu icke. Tag er alltså i akt för mig!

— Jag är inte rädd; men drick nu, drick min skål, om ni känner sympati för mig!

— Det gör jag naturligtvis, jag tömmer glaset i bottnen.; men först måste ni smaka på innehållet.

Marie tvekade fortfarande. Men Hummel ställde glaset på bordet och vägrade likaledes att dricka.

— Var nu så snäll och håll till godo, herr baron! sade Marie

— Inte förr, än ni druckit.

Marie bet sig i läppen och tog glaset.

— Jag vet, att jag inte mår bra af spirituosa, svarade hon, men jag måste bringa er detta offer.

— Ja, bringa det offret! sade Hummel halft befallande. Det vore väl märkvärdigt, om jag inte skulle ha så pass inflytande på er, att jag kunde förmå er därtill.

Marie förde glaset till sina läppar; men det kom knappast en droppe öfver dem.

— Det var bra lite', anmärkte Hummel.

— Se så, drick nu ändtligen, herr baron!

Hummel tog glaset och steg upp.

Hatten höll han i vänstra handen, och han höjde den nu en smula, så att Marie icke så noga kunde se, hvad han gjorde.

Den långe skrifvaren hade blifvit misstrogen, och i stället för att dricka ur innehållet i glaset hällde han det nu innanför kragen, så att det rann ned på bröstet.

— Ah, det smakade utmärkt, sade han och ställde glaset på fönsterplattan.

— Behagas det mera? frågade Marie frikostigt.

— Nej, jag tackar. För mycket törs jag inte dricka; det börjar redan stiga mig åt hufvudet.

— Verkligen?

— Ja, det var en fördömdt stark likör, svarade Hummel och återvände med osäkra steg till bordet.

Strax därpå tappade han hatten och pressade handen mot pannan.

— Ack, ack, så tung i hufvudet jag i en hast blef! tillade han.

Marie kastade en blick bort mot skåpet.

Det lyste därvid till i hennes ögon.

Hummel teg.

Kvinnan såg, hur han klippte med ögonen. Det såg ut, som kämpade han mot sömnen.

— Ni är visst mycket trött, herr baron? frågade hon.

— Ja, jag börjar själf märka det, ljöd svaret: Tänk er bara, jag har i dag företagit en fem timmars promenadridt.

— Är ni så förtjust i den sporten?

— Ja, det hör till mina favoritnöjen, svarade Hummel och tillslöt ögonen.

Marie gaf tigande akt på honom. Mannen satt där helt lugn.

Nu steg kvinnan upp, gick bort till skåpet och hviskade åter igen några ord in i det.

Hummel lyssnade med spänd uppmärksamhet. Han hade redan fått klart för sig, att han ej var ensam med gamla Marie.

Han greps af stor ångest och kände sig frestad att springa upp och ge sig i väg. Men den tanken, att Ekström så gärna ville veta någonting nytt, höll honom tillbaka.

Därvid sökte han förjaga sin oro genom att säga, att ingenting farligt kunde hända honom, om han bara förblef vid klart medvetande.

Han hade fattat misstankar mot Marie, emedan denna så ogärna läppjat på likören, och därför hade han fått det lyckliga infallet att själf ej smaka en droppe af den beprisade blandningen.

Marie stannade vid skåpet med blicken fäst på Hummel, som satt där med ryggen vänd mot henne. Om några ögonblick hviskade hon åter in i skåpet.

Det lät, tyckte Hummel, som om hon fått svar. Men hvad som sades, det kunde han ej tyda. Antingen talade man för tyst eller också på en dialekt, som han ej förstod.

Marie väntade.

— Han tyckes sofva, sade hon och behöll alltjämt Hummel i sikte.

Men den långe skrifvaren sof inte alls. Han föresatte sig att vid den ringaste misstänkta rörelse skrika högt. Men det hände ingenting.

Marie kom tillbaka till bordet, satte sig midt emot honom och tog sin stickstrumpa.

Så förflöto nästan tio minuter.

Hummel var verkligen trött och nära däran att somna; men han kämpade emot. Han ansåg det emellertid inte rådligt att längre förblifva i denna ställning.

Det var endast hans ångest, som hindrade honom från att insomna.

Då gaf Marie ett tecken med handen.

I det samma reste sig Hummel upp.

Ett buller hördes; men när Hummel vände sig om, märkte han ingenting, som han icke redan förut sett. Skåpdörren stod på glänt såsom förut. Någon förändring tycktes ej ha försiggått.

— Nu måste jag ta afsked, det är alldeles nödvändigt, sade han. Jag har redan dröjt allt för länge, ty flere vänner vänta på mig. Jag rekommenderar mig.

Han tackade ännu en gång för välfägnaden, och utan att längre besinna sig lämnade han med det af Marie reparerade och i papper inslagna klädningslifvet under armen hastigt bostaden.

Endast några sekunder senare steg ur skåpet fram en svartklädd man.

— Hvad är det med den karlen? frågade han Marie. Han tyckes ej ha druckit något, ty i annat fall skulle han nu ha varit försänkt i djup sömn. Hur dum den långa räkeln än ser ut att vara, har du likväl blifvit öfverlistad af honom.

— Det kan jag omöjligen tänka mig, menade Marie med förbluffad min. Jag har ju gått så skickligt till väga.

Mannen svarade.

— För personer, som se ut att vara allt för dumma, måste man akta sig allra mest, ty de äro i regel de farligaste. Lägg det på minnet och försök att till hvarje pris fasthålla honom, ifall han skulle komma igen! Någon hjälte är han i alla händelser inte. Han skall låta skrämma sig och erkänna, hvem som skickat honom. Att vi här ha att göra med en spion, det är alldeles tydligt.

— Det tror jag också, svarade Marie, men de, som skickat honom, måste vara bra enfaldiga, ty karlen pratar ju bredvid munnen. Man ser också tvärt på honom, att han ingalunda är något ljushufvud.

— Och likväl, inföll mannen, har han nu sluppit undan, och vi stå där. Jag skall följa honom.

Det hus, hvari Marie bodde, låg vid en återvändsgränd. Mannen behöfde alltså icke vara i tvifvelsmål om, åt hvilket håll Hummel gått.

Han skyndade i väg, och borta vid hörnet af gränden upphann han den långe skrifvaren.

Men han fann honom ej längre ensam utan i sällskap med två andra män. Genast beslöt han att följa efter de tre.

Hvarken Evald eller Ekström bekymrade sig om, huruvida Hummel förföljdes eller ej. De lyssnade med intresse till hans meddelanden, och när han slutat sade Evald:

— I alla händelser är den där välfägnaden misstänkt. Det var mycket klokt af er att ej dricka något.

Hummel smålog smickrad.

— Jag brukar inte vara dum, herr Zetterling, sade han. Det vet ni bäst, som haft tillfälle att lära känna mig på er herr fars kontor. Fastän ingen trodde mig den gången, då jag vågade påstå, att Lennmark brukade vara ute och svira om nätterna, tviflar dock ingen människa numera på, att han varit en plikttörgäten kanalje.

Efter en kort paus fortfor han:

— Åh, mitt fina väderkorn, det bedrager mig inte så lätt, och om jag icke förut varit af den åsikten, att denna gamla Marie är en rackarkäring, så är jag det nu. Och jag säger er det, mina herrar, en dag kommer det att stå i tidningarna, att hon blifvit demaskerad, och det af en ung, särdeles talangfull man vid namn Lukas Hummel. —

Nästa morgon måste alltså Evald tillträda sin plats.

Han infann sig punktligt; men innehafvarinnan af affären, som knappast förmådde dölja sin otålighet, tycktes i alla fall ha väntat honom tidigare.

— Nå, det var bra, att ni kom, sade hon. Här är mycket att göra, och därför ska' vi genast börja. Jag måste ju undervisa er om allt, så att ni kan göra det så, som det hittills varit brukligt.

Därvid fattade hon förtroligt hans hand och förde honom till en pulpet.

Evald tog plats och hade till fruns stora glädje snart klart för sig affärens detaljer; däremot var i hennes ögon hans sätt allt för kyligt och tillbakadraget. Hur eldigt hon än såg på honom, tycktes han dock ej förstå henne.

Det var verkligen denna förmiddag mycket att göra, och därför blef det mellan den unga änkan och Evald ej tal om någonting annat, än hvad som rörde affären.

Först efter klockan tolf vinkade frun honom in till sig i ett angränsande rum.

Evald steg in och frågade, hvad hon önskade.

— Ni stannar väl kvar här öfver middagen? frågade hon.

Evald hade inte alls tänkt därpå. Han skulle mycket hellre velat tala med Ekström och sökte därför slippa undan.

— Ursäkta, sade han, i dag är det mig inte gärna möjligt. Klockan tu skall jag vara här igen. Det är någon, som jag nu skulle vilja tala med.

— Någon? upprepade änkan med skarp betoning. Och hvem är denne någon, om man får fråga?

— En vän till mig, ljöd svaret. Denne stannar endast en kort tid i Norrköping, och därför skulle jag gärna önska att få vara tillsammans med honom så mycket som möjligt.

— En vän? yttrade änkan. Jo, det skulle man tro! Säg hellre: en väninna, för så är det nog i alla fall.

Därvid smålog hon skalkaktigt, men hade i alla fall svårt att dölja sitt missnöje.

Hon kunde inte alls förlika sig med det, att Evald, för hvilken hon allt mera intresserade sig, ville gå ut i staden.

— Jag har sagt er sanningen, svarade han mycket bestämdt, hvarpå han gick ut igen på kontoret och tog sin hatt.

Hon följde efter, såg missnöjd på honom och sade:

— Ni uppfyller alltså inte min bön? Ni stannar inte kvar på middag?

— Jag kan inte; ännu en gång ber jag er ursäkta det.

— Och jag, som lagat så god mat! Jag gladde mig också redan åt, att jag i dag ej skulle behöfva sätta mig ensam till bords. Ni är verkligen afskyvärd, ni hör också till de män, som veta, att kvinnorna äro vänligt stämda mot dem, och som missbruka denna välvilja.

Evald blef för ögonblicket en smula förlägen.

— Frun bedömer mig orätt, svarade han sedan. Jag fikar icke efter gunst och vill ej ha något särskildt företräde; jag förblir städse vid det, som jag en gång föresatt mig, till och med om jag därigenom ej kan göra andra så gynsamt stämda mot mig, som önskligt vore.

Han bugade sig och gick.

— En högst underlig person, mumlade änkan. Jag måste ta reda på det, om han redan är upp öfver öronen kär i någon. I så fall återstår mig ingenting annat än att afskeda honom. Vill han inte gifta sig med mig, så har jag ingen användning för honom.

Evald begaf sig åter igen till sin vän. Det var ganska långt dit, och han måste skynda sig, om han skulle hinna prata med honom en stund.

Ekström var hemma; Hummel däremot var ute och tog sig en promenad. Han fann nämligen, att han var i behof af motion, ty fastän Ekström ej bestod honom något öfverflöd, lefde han dock helt annorlunda, än han förut gjort.

Han var i själfva verket rädd för, att han kunde bli allt för korpulent, och därför ansåg han det alldeles nödvändigt att springa omkring ute i staden minst ett par timmar hvarje dag.

Ekström hade inte mycket att meddela sin vän.

— Tidningarna upprepa bara, hvad de redan förut berättat, sade han; något nytt ha de ej att förtälja. Hvad polisen nu har för åsikt om saken, det kan jag inte säga; jag anser det också vara lönlös möda att höra efter på det hållet. Ännu har jag inte klart för mig, hvad vi böra företaga oss i afton. Jag kan icke redan nu skicka Hummel till gamla Marie igen. Och själf är jag på det hållet en alldeles omöjlig figur. Finge käringen se mig, så grepe hon bestämdt genast till flykten. Kanske skulle ni själf kunna försöka något. I alla händelser måste vi behålla Maries bostad i sikte; att hon icke alls lämnar den, det tror jag inte på. Men vi skola välja en tid, då hon tror sig vara säker. Man tycker i regel, att sådana hemliga affärer, som Marie ägnar sig åt, böra skötas nattetid; men jag inbillar mig, att den goda Marie är ute tidigt om morgnarna, hvilket ju måste synas bra mycket omisstänksammare, än om hon lämnade hemmet vid midnattstid. Vi välja alltså för omväxlings skull en gång en annan tid för våra iakttagelser.

Sedan frågade han, hur Evald funnit sig, och denne kunde icka afhålla sig från att förklara, det han kände det otrefligt hos änkan med hennes vänliga ögonkast och förtroliga sätt.

— Nå ja, det kan ju alltsammans vara idel välmening, svarade Ekström leende. Ni borde alltså icke kasta någon sten på henne.

Hvem vet, hvilken lycka som är er tilltänkt? Var ni glad, att ni har en plats, och låt inte förleda er till att sätta den på spel!

Evald måste snart åter i väg. Ekström stannade ensam kvar och inväntade Hummels återkomst.

Denne kom under eftermiddagens lopp och medförde den stora nyheten, att fru Zetterling vore i Norrköping; han hade sett henne.

— Så-å, har hon kommit hit igen?

— Jag ville inte tilltala henne, för det kunde ju ha synts påfluget.

— Ja visst.

Hummel berättade, hvar han sett fru Zetterling, och just som han det gjort, steg en man in, hvilken frågade efter herr Simon Ekström.

— Det är jag, svarade denne. Hvad önskar ni?

Mannen lämnade honom ett kuvert, på hvilket hvarken stod namn eller adress. Inuti låg ett visitkort.

Det var från fru Zetterling, som på det enträgnaste bad att på visst uppgifvet ställe få träffa honom klockan sex på aftonen.

— Det var ett aber, anmärkte Ekström och betraktade tankfull kortet. Men jag kan ju inte vägra att uppfylla hennes önskan.

— Önskan? Hvem önskar något? frågade Hummel hastigt.

— En dam, svarade Ekström kort.

— Dam? Är hon ung och vacker? I så fall går jag i ert ställe.

— Det kan ni tyvärr inte. Ni stannar hos er gamla Marie.

Hummel gjorde en grimas och sade:

— Jag skulle vilja ge er ett godt råd.

— Och det skulle vara?

— Om gamla Marie står i förbund med den där ligan, skulle man inte då kunna uppnå ett godt resultat, ifall man begagnade unga, intressanta fruntimmer som lockbete? Jag till exempel skulle långt hellre vilja befatta mig med saken, om äfven hjärtat hade någon del däri.

— Jaså, skulle ni vilja skänka en förbryterska ert hjärta.

— Inte i längden. Men för tillfället kunde det inte skada. Om man stiftade intim bekantskap med en sådan ung förbryterska, skulle man mycket lättare få veta, hvart fröken Olga Willner tagit vägen, om hon förälskat sig i en bof och följt honom, eller om hon

möjligen, såsom det brukar gå till i de gamla riddarromanerna, blifvit enleverad; men med gamla Marie ensam kan man inte mycket uträtta.

— Det vet ni inte ännu, hör jag. Men hör mig! Ni stannar här, tills jag kommer igen. Gärna för mig må ni sofva bort den tiden! Men var försiktig, om någon skulle komma på besök!

— Jag vet sannerligen inte, hvem som skulle kunna komma hit. Skulle en ung, vacker flicka visa sig, så släpper jag antagligen in henne. I Zetterlings tobaksfabrik har jag blifvit alldeles afvand vid ett gladt lif, så att jag nu endast liknar en skugga af mitt forna jag. Ni skulle bara ha sett mig, innan jag kom dit. Så snart något riktigt skojfriskt upptåg gick af stapeln, var det alltid jag, som stod i spetsen, Åh, ni kan inte göra er ett begrepp därom. Ni har nog aldrig varit med om dylikt.

— Kan ju ha rätt, min vän; men ni måste ursäkta, för nu har jag ingen tid, om jag ska' passa på.

— Hvart ämnar ni er? frågade Hummel.

— Jag ska' träffa ett fruntimmer.

— Då följer jag med.

— Nej! Det är en allvarsam sak, inte någon kurtis. Jag säger er ännu en gång, att ni ej får släppa in någon, eftersom man antagligen spanar efter ett tillfälle, då ni är ensam, för att lätt kunna öfverlista er. Lägg mina ord på hjärtat.

— Ni tyckes verkligen anse mig för mycket dum. Jag skall ej låta öfverlista mig, för jag vet nog, hvad jag har att göra. Är det meningen, att jag åter igen ska' besöka gamla Marie?

— Inte i dag. Men kanske i morgon bittida.

— I morgon bittida? Hvad menar ni då med bittida? Kanske före klockan nio?

— Nej, omkring klockan tre. Då skall ni ta er en morgonpromenad. Ni skall sedan säga oss, om Marie gör sammalunda.

— Ska' jag stiga upp klockan tre? Men när ska' jag då sofva?

— Ni får ta igen er sedan. För resten har ni ingenting att göra till dess. Sof då! Ni skall få noggrannare instruktioner, när jag kommer igen.

Ekström begaf sig nu i väg.

Men Hummel började nu åter göra det bekvämt åt sig; han

sträckte ut sig på soffan, tände en cigarr och öfverlämnade sig helt och hållet åt sina tankar.

Om en liten stund blef han kaffehungrig.

Men Ekström hade förbjudit honom att gå ut.

— Jag har nu en gång blifvit ålagd att stanna hemma, sade han för sig själf, men ingen har ålagt mig att ej dricka kaffe. Alltså beställer jag sådant här, om det också skulle kosta en hel tolfskilling mera.

Han ringde så häftigt, som om den största olycka inträffat.

En på stället som kypare anställd yngling kom rusande och frågade, hvad herrn ville.

— Tre kaffe och en massa bröd! befallde Hummel. Jag är hungrigare än en varg.

— Ska' det vara kaffebröd eller bröd och smör?

— Ja visst, ro hit med smör! Men raska på! Allt betalas sedan.

Kyparen gick, och Hummel kastade sig åter på soffan.

Först då kaffet stod där doftande på bordet. steg han upp.

Han tog sig god tid att dricka; han fick ju i alla fall inte gå ut.

Då han druckit, gick han till fönstret.

Det var mörkt, så att han ej tydligt kunde urskilja allt, som försiggick på gatan.

Af det starka kaffet hade han blifvit mycket varm i hufvudet, hvarför han öppnade fönstret och blickade ut.

Då lade han märke till ett ungdomligt fruntimmer, som gick där fram och åter utanför huset.

Vid denna syn mumlade Hummel för sig själf:

— Om man ändå kunde se hennes ansikte! Finge jag bara gå ut, så vore jag tvärt nere och hämtade upp henne. För resten har jag ju kaffe kvar åt henne. Om jag skulle ropa upp henne?

Han öfverlade inte länge.

— Pst! Pst! ropade han.

Men kvinnan där nere hörde honom ej, eller också ville hon inte höra. Hon gick där fram och åter men höjde ej blicken till honom.

Då mumlade mannen för sig själf:

— Denna skönhet måste vara döf. Det återstår mig ingenting

annat än att höfligt be henne komma upp till mig. Här kan hon få värma sig, ty det är fördömdt kallt där ute.

Hummel återvände till bordet och tömde ytterligare en kopp. Sedan öfverlämnade han sig å nyo åt betraktelser.

— Hade bara inte Ekström sagt, att jag skulle akta mig för besök, så hade jag för länge sedan varit hos henne. Kommer han igen och finner mig tillsammans med en annan person, så kommer det säkerligen att hagla förebråelser. Jag måste tänka efter, hur jag på slugaste sätt skall gå tillväga, så att jag åtminstone kan lugna mitt samvete.

Han gick åter igen till fönstret och såg den unga, smärta, högväxta damen stå utanför porten och oafvändt betrakta huset.

— Bestämdt har hon något ärende hit, sade Hummel till sig själf.

Och ett par minuter senare försvann verkligen fruntimret in i huset.

— Nu skulle jag ju kunna få fatt i henne i trappan, fortfor Hummel i sin monolog. Inomhus kan jag ju gå omkring, så mycket jag behagar; därom har Ekström ingenting sagt.

Han gick till dörren, men stannade där obeslutsam.

Nu hörde han steg.

— O, min Gud! Månne hon rent af ämnar sig till mig?

Med dessa ord stötte Hummel upp dörren, men törnade emot kyparen, som bar en stor skål och till följd af stöten förlorade balansen.

Kyparen brummade något om oskicklighet. Men Hummel svarade kort:

— Ursäkta, jag har nu inte tid, för jag måste uppsöka fröken.

— Långe narr! mumlade kyparen och gick.

Åter igen hörde Hummel ljudet af steg. Med ett uttryck af spänd förväntan såg han bort mot trappan och lyssnade.

Där kom hon.

— Ah, hvem är den lycklige, som hon söker? mumlade Hummel tämligen högt.

Fruntimret vände sig till honom.

Då kände han först en kall kåre utefter ryggraden, men nästa ögonblick vardt han förskräckligt varm.

— Hon ämnar sig väl inte till mig heller? I hela mitt lif har

jag haft otur; skulle det byta om här i Norrköping? tänkte han för sig själf.

Den elegant klädda damen slog tillbaka slöjan, som hittills dolt hennes anletsdrag.

Hon såg mycket bra ut, visserligen blek, men med sällsynt tilltalande drag. Hennes hår var blondt, och nu fäste hon sina vackra blåa ögon på Hummel.

Denne bugade sig djupt, men den unga damen stannade på ringa afstånd och tycktes betrakta dörrnumren.

Nu ansåg Hummel rätta ögonblicket vara inne; med ett långt steg stod han vid hennes sida.

— Min nådiga, tilltalade han henne, tillåt mig önska er en god afton!

Hon fäste sin blick skarpt på honom.

— Var god säg mig, min herre, hvar är nummer 13? frågade hon.

— Det är ett olyckstal, svarade Hummel Där bor jag.

Med knapp nöd fick han fram dessa ord.

Men då han nu såg, att hon ämnade stiga in, fattade han nytt mod och sade:

— Var god och stig in!

Med dessa ord ryckte han upp dörren.

— Förlåt, att jag frågar, med hvem jag har den äran! sade damen.

— Jo, ni har den äran med Lukas Hummel, tör detta förste bokhållare på fabrikör Zetterlings kontor, numera privatman.

— Just den herrn skulle jag vilja lära känna, förklarade fruntimret.

Hummel utstötte ett glädjeskri, som hördes lång väg.

— Lära känna mig? O, så härligt! Kanske jag kan få lof att bjuda på en kopp kaffe? Det finns ännu kvar.

Han skyndade före till bordet, sedan han stängt dörren, tog kaffekannan och ville fylla kopparna, men tyvärr kunde han endast krama fram några få droppar.

Hummel råkade i stor förlägenhet.

— Förlåt! Jag har i tankarna druckit för mycket, stammade han. Var så allt för god och tag plats i soffan, min nådiga fröken! Jag skall genast rekvirera ny uppsättning. Ska' jag kanske stänga fönstret? Jag blef förut så varm af kaffet, att jag måste öppna.

Åter igen ringde han.

Samme uppassare infann sig.

— Ytterligare tre kaffe! befallde Hummel.

Kyparen var mycket förvånad öfver denna nya beställning.

— Gå! återtog Hummel. Fort tre kaffe till, några bröd och godt smör! Ni kan gärna också ta med er några bakelser.

Ynglingen försvann, och Hummel närmade sig nu med små nätta steg den sköna. Han lade armarna i kors öfver bröstet, bugade sig ännu en gång och frågade:

— Hvad har jag att tacka för den outsägliga äran af ert besök, min nådiga? Tillåt er ödmjukaste tjänare framhärda i vördnad för er!

— Jag skall strax upplysa er om mitt ärende, ljöd svaret. Jag har beslutat mig för att engagera en sekreterare, och eftersom jag hört talas om er duglighet, har jag kommit hit för att göra er ett sådant anbud.

Hummel var mållös.

Han öppnade flere gånger munnen, men tänderna smällde åter ihop, utan att han fick fram ett ord

— Jag behöfver genast en privatsekreterare, upprepade damen, och jag önskar få den angelägenheten fort ordnad. Därför skulle jag helst se, om ni ofördröjligen ville lämna mig ett bestämdt svar. Vill ni antaga platsen?

Hummel visste icke, hvad han skulle säga. Ändtligen hämtade han sig, så att han kunde svara:

— Det är ju så att säga rent af en vansinnig lycka. Men är jag också värd, att ni underdånigst tar mig i er tjänst, min nådiga?

— Jag hörde, svarade fruntimret, att ni är en mångsidig man, som i hvarje afseende är synnerligen användbar. Ni talar ju bland annat flera språk?

— Språk? Ja visst, fem eller sju till och med. Men tyvärr har jag redan glömt dem allesamman. Jag har inte på långliga tider haft tillfälle till öfning, det är hela felet. Några latinska ord och ett par grekiska kan jag dock ännu; ty de orientaliska språken voro mitt hufvudämne under min studietid. Men äfven med franskan och tyskan reder jag mig nödtorftigt. Tyska böcker läser jag nämligen mycket bra, fastän jag inte precis förstår allt, som står i dem.

Men det är ju lätt att sätta sig in i sådant, alldenstund jag har sådant öra för språk. Dessutom har jag en prydlig handstil och är författare till flera mycket väl användbara kärleksbref. Om alltså nådig fröken är öfvertygad om dessa mina kunskaper och talanger, så antar jag platsen, förutsatt nämligen, att mina blygsamma anspråk kunna uppfyllas.

— Och hvilka skulle de vara? frågade damen hastigt.

— Jo, min nådigaste, jag har alltid hållit mycket på god kost och försmår ej ett glas vin till maten. Om morgnarna stiger jag inte gärna upp i otid, emedan jag är öfvertygad om, att morgonsömnen är den bästa och nyttigaste för människan; men framför allt annat . . .

Han tillkastade den unga damen en förälskad blick och tillade i smäktande ton:

— Sätter jag ett riktigt godt, älskvärdt bemötande.

— Det skall ni finna hos mig, det vågar jag tryggt lofva, ljöd svaret.

Hummel närmade sig, fattade kvinnans hand och betäckte den med kyssar.

— Vi äro ense. Jag följer er, sade han gladt. Så snart min vän kommer tillbaka, skall jag säga honom, att jag blifvit engagerad af er. Nu svärmar jag för er, min nådiga. För er vill jag lefva och dö. Måtte bara inte döden komma för snart, för jag är ännu ung.

— Godt, herr Hummel, ni följer mig.

— Men, min nådiga, med hvem har jag egentligen den äran? Hvem har varit nog vänlig att utnämna mig till sekreterare?

— Jag är grefvinnan Laura von Schonthal. Har varit på besök hos friherrinnan von Mecklenburg på Ljung och uppehåller mig nu här i Norrköping för mitt nöjes skull, tills jag om några dagar återvänder hem till Tyskland. Ni stannar beständigt vid min sida. Ett godt bord garanterar jag er och för öfrigt allting fritt. Dessutom betalar jag er månatligen i kontant lön fyra hundra mark.

Lukas Hummel spärrade upp ögonen och frågade i stor förvirring:

— Hur mycke' ä' det i svenska pengar?

— Cirka tre hundra femtio kronor.

— Som jag ska' få i månaden? stammade Hummel.

— Ja visst.

— Jag är afgjordt er med kropp och själ. Bättre affär skulle jag aldrig kunna göra. Visserligen är jag inte egennyttig, hvarför jag ej så mycket fäster mig vid pengarna, men . . . jo, törs jag fråga det, om jag får göra en bekännelse?

— Tala frimodigt! ljöd svaret.

— Läs det i mitt ansikte!

Hummel lade handen på hjärtat och fortfor:

— Jag har en egendomlig känsla och mår inte riktigt bra. Det kniper och sliter här inne, och det kommer sig, tror jag, af en alldeles särskild . . . låt oss säga, af en alldeles särskild sympati.

— Vi skola nog förstå hvarandra, sade grefvinnan med ett förtrollande leende. När vill ni tillträda er befattning?

— Så snart jag druckit kaffe, svarade Hummel, följer jag er. Det kännes för öfrigt mycket tungt och tryckande att vara beroende, det passar sig heller inte för en man, och min vän skall också bli glad, för det jag fått anställning hos er, ty han är själf en fattig sate.

— Hvem är då er vän? frågade grefvinnan.

— En herr Simon Ekström, en hedersman för resten. Jag kommer att bli honom evigt tacksam, för det han bistått mig i min kritiska belägenhet, men just därför får jag icke falla honom till last. Han har nog med bekymmer ändå, ty han understödjer äfven en annan vän.

— Det måtte vara en mycket oegennyttig man, menade grefvinnan.

— Hans oegennytta är exempellös. Han är alldeles för ädel för denna värld. Det kommer att kosta honom en svår strid att nödgas släppa mig.

— Hur så?

— Ack, han är ju så fäst vid mig. Jag vet, att han på inga villkor vill bli af med mig.

— Då ska' *jag* tala med honom.

— Det var en god idé. Jag hade inte trott, att ni skulle få ett sådant infall.

— När kommer han hem?

— Åh, han är bara ute på ett litet rendez-vous med en dam.

Han dröjer nog inte borta så länge, ty han ämnade redan i kväll sysselsätta mig utomhus och ge mig sina instruktioner.

— Vi skola följaktigen ej behöfva vänta allt för länge på honom?

— Det tror jag inte. Och om det också skulle dröja en timme, så skola vi väl kunna fördrifva den tiden, utan att den synes oss allt för lång. Jag hoppas, min nådigaste, det ni ej skall ha någonting emot att prata en smula med mig och höra ett och annat om mitt föregående.

— Säkerligen inte, svarade grefvinnan och bjöd medelst en graciös rörelse med handen Hummel sätta sig bredvid henne.

Aldrig i sitt lif hade den långe skrifvaren varit kvickare än nu, och han flyttade sig också helt nära den vackra kvinnan samt gaf henne med armbågen en förtrolig knuff.

Grefvinnan tycktes verkligen ha för afsikt att invänta Ekström, ty hon tog nu af sig hatt och kappa.

Hon var iklädd en elegant sammetsklädning, bar kring halsen en medaljong och kring armlederna blänkande band.

Hummel såg dessutom hos henne en tung guldkedja och blef icke litet bländad af sådan glans. När grefvinnan Laura åter satte sig, makade sig mannen vördnadsfullt något ifrån henne.

— Sitt för all del kvar! sade hon med en inbjudande gest.

Och Hummel lät ej uppmana sig två gånger; han tryckte sig formligen in i soffhörnet, och grefvinnans älskvärda leende gjorde honom mycket modig.

— Nådiga grefvinna! yttrade han. Om jag ändå tordes tala fullt uppriktigt med er!

— Det kan ni visst göra det.

— Nå, då vill jag bara säga det, att jag alltid haft en kolossal tur hos fruntimmer.

— Därpå tviflar jag inte alls, ljöd svaret.

Hummel fortfor:

— Men fastän jag varit utsatt för så många frestelser, har mitt hjärta likväl ända till denna stund förblifvit fritt. Jag säger, ända till denna stund; förstår ni mig, nådgi grefvinna?

— Jag tror mig förstå något, svarade den senare och slog ned ögonen.

— Jag ber er på det höfligaste att icke endast förstå något utan allt. Jag har alltså hittills varit fri, jag säger hittills; ty, ser ni, det har nu med ens ändrats.

Med dessa ord utstötte han en djup suck.

— Är ni förstämd, bedröfvad? frågade grefvinnan deltagande. Jag trodde, att det var er välkommet att kunna ansluta er till mig.

— Ja, naturligtvis är det så. Men jag kan inte hjälpa det, att jag i alla fall blir melankolisk, sade Hummel. Människan är nu en gång så anspråksfull, nådig grefvinna. Ger ni någon ett finger, strax vill han ha hela handen. Och jag är en af de oförnöjde. Mina förhoppningar gå genast alldeles för långt, så snart lyckan ler mot mig, och i dag har den verkligen hållit sitt intåg hos mig. Eljes är jag en olycksfågel; men nu ser det ut, som skulle bladet ha vändt sig. Ack, nådig grefvinna, om ni visste, hvad som försiggår inom mig. Ni kan emellertid icke veta det, jag ser det på er. Men vill ni nu inte vara så allt för vänlig och dricka litet kaffe?

— Med nöje, ljöd svaret.

— Hummel skyndade sig att servera, han hällde en kopp bräddfull och frågade:

— Behagas det mycket socker? Tycker ni om sötsaker?

— Ack ja! svarade hon.

Hummel tog genast en hand full socker och kastade i grefvinnans kopp.

— För mycket, alldeles för mycket! utbrast då den vackra Laura.

— Hvad är för mycket? Ack, för mig är det också för mycket, svarade Hummel, Jag kan knappast hämta mig. Ack, nådigaste grefvinna, jag älskar er.

Han sprang upp för att kasta sig för hennes fötter och stötte därvid örat mot bordskanten, så att allt, som stod på bordet, råkade i betänklig rörelse.

Men han lät inte det hindra sig utan knäböjde för grefvinnan och tryckte hennes båda händer omväxlande till sina läppar.

Hon lät honom hållas, och Hummel skulle nog ännu en lång stund ha fortsatt denna så trefliga lek, om han icke på ett högst ovälkommet sätt blifvit störd.

Dörren gick upp, och Ekström visade sig i öppningen.

Han blef stående där som förstenad, när han såg Hummel på knä för ett främmande fruntimmer.

— För tusan! utbrast han strax därpå. Hvad försiggår här, min nådiga? Jag ber om ursäkt, för det jag tillåter mig störa er i min bostad.

Grefvinnan förstod mästerligt att spela den förlägna.

Hummel låg kvar på knä, och då grefvinnan nu undandrog honom sina händer, kysste han hennes klädning.

Ekström gick fram till honom, lade handen på hans axel och sade:

— Ni har en svår feber. Stig upp och lägg på kalla omslag; det är det bästa för er.

Sedan fäste han blicken på fruntimret.

— Med hvem har jag det nöjet? frågade Laura och kastade hufvudet stolt tillbaka.

— Mitt namn är Simon Ekström. Och med hvem har jag den äran?

— Jag är grefvinnan Laura von Schönthal.

Ekström såg nu åter på Hummel, som långsamt rest sig upp och nu med bägge händerna strök sig på knät, liksom ville han befria byxorna från dammet; i sin bestörtning kunde han icke ta sig till något annat.

Nu tilltalade grefvinnan Ekström med orden:

— Jag vill förklara saken. Jag hörde, att här bodde en i skrifgöromål väl förfaren man. Jag behöfver en sekreterare, som följer mig till Tyskland, och har som sådan engagerat herr Lukas Hummel.

Ekström brukade eljes icke förlora sin sinnesjämnvikt, men nu kunde han i alla fall icke undertrycka sin förvåning.

— Hummel! sade han. Hvad har det kommit åt er?

— Kära vän Ekström! Var inte ond! Egentligen har det inte kommit någonting alls åt mig, det är bara nådig fru grefvinnan som lofvat urskulda mig hos er. Det kan ju hända, att jag förhastat mig något. Min käraste vän, Ekström, hjärtat... Jag kan inte säga mera.

Han såg på kvinnan och började stöna samt for med bägge händerna till hjärtat.

Då tog Ekström till orda:

— Hummel! Dåligt har ni hållit ert ord. Ni kom till Norrköping för att göra mig tjänster, och nu sluter ni bakom min rygg fördrag med andra. Hvad sa' jag er? Ni skulle ej få mottaga något besök, och likväl gör ni det; det är inte vackert af er.

— Käraste vän Ekström! Haf öfverseende! Min kärlek... och för öfrigt behagade nådig grefvinnan att utan vidare förberedelser komma in i rummet. Ni inser ju, att man ej kan kasta en sådan dam på dörren.

— Prata inte sådana galenskaper! afbröt Ekström. Jag säger bara, att ni icke hade rätt att träda i detta fruntimmers tjänst, eller har jag missförstått?

— Ingalunda, svarade grefvinnan, som nu visade sig så kall och förnäm. Herr Lukas Hummel har förbundit sig att blifva min sekreterare. Följaktligen kan jag fordra, att han genast följer med mig.

— Det kan han inte, förklarade Ekström, som endast med möda kunde bemästra sin sinnesrörelse. Afgör själf! tillade han och fäste sin blick på Hummel.

Denne brast i gråt.

— Herr Ekström, snyftade han, jag skulle så gärna vilja stanna hos er, om ej för annat så för gamla Maries skull; men jag kan inte, jag måste i väg, ty i annat fall skulle jag bli olycklig för hela mitt återstående lif.

Ekström funderade några ögonblick.

Sedan sade han:

— Nåväl, ni får gå; men dessförinnan vilja vi ännu en gång tala utförligt med hvarandra.

Grefvinnan gjorde en rörelse, hvaraf ingalunda framgick, att hon samtyckte till Ekströms förslag.

— Jag fordrar det, sade Ekström, och jag kan göra det, ty herr Hummel har äfven gjort mig bindande löften, och om jag betraktar honom som löst från dem, så beror det uteslutande på min goda vilja. Nu måste jag tala med Hnmmel ensam, och om fruntimret behagar vänta, så inte mig emot; jag är snart redo.

Grefvinnan gjorde en grimas, men ansåg det inte rådligt att längre göra motstånd.

Ekström tog den långe skrifvaren i armen och drog honom

med sig in i ett angränsande rum, i det, hvilket Hummel egentligen bebodde.

— Hummel, tilltalade han denne med sitt vanliga lugn, sätt er här och tag till fånga den smula förstånd, som ni fått! Hör mig! Högt kan jag inte tala; ty människan där ute bör ej få höra något. Jag hoppas, att ni nu nyktrat till en smula, och att ni nu skall förstå mig, min käre Hummel.

Den senare hade blifvit mycket blek. Redan det afbrott, som Ekström framkallat, hade kommit olägligt, och nu såg han dessutom, att denne betraktade grefvinnan med oblida ögon.

Det bringade honom i harnesk mot Ekström, på hvilken han eljes höll styft.

Den senare fortfor:

— Icke för ro skull varnade jag er för besök; men ni har varit nog obetänksam att ändå inlåta er med sådana. Säg mig, hvad tror ni egentligen om denna er så att säga från himlen nedsnöade tillbedda? Tror ni verkligen, att hon är den, för hvilken hon ger sig ut att vara?

— Herr Ekström, svarade skrifvaren märkbart retad, jag har blifvit erbjuden tre hundra femtio kronor i månaden och allting fritt. Det är en plats, som jag aldrig mer i lifvet kan få maken till. Skulle jag inte då anta den, när dessutom mitt hjärta drager mig dit?

— Sluta upp med det där pratet om ert hjärta! inföll Ekström. Som jag nu ser, är det inte värdt ett skott krut. Ni har låtit förblinda er af denna kokett. Om hon är grefvinna, då är jag allra minst furste. Man lägger här i första hand an på er person och i andra hand på mig och herr Zetterling. Om ni följer med henne, såsom ni sade, så gör ni er antagligen till vår fiende.

Hummel ryckte på axlarna.

— Vän Ekström, sade han, det ingår inte i min plan att bli er ovän, men jag rår heller inte för, att jag blifvit på allvar förälskad. Får jag då inte älska? Har jag inte blifvit gammal nog för att kunna göra anspråk på denna för alla människor gemensamma rättighet? Jag älskar grefvinnan, och när hon är så öm och hjärtlig mot en man, som hon var mot mig, då kan ingen motstå henne.

Hummel blef vid allt sämre lynne; den förebrående ton, som Ekström anslog, passade honom inte alls.

— Dyre vän, fortfor han, vi måste nu sluta med denna underhandling. Jag kan icke låta den unga, vackra damen vänta så länge. Det är dessutom en tungt vägande omständighet, att hon är gretvinna. Man måste alltså taga så mycket större hänsyn, och jag skulle, som jag redan sagt, för intet pris vilja skilja mig från henne. Ni har inte varit vittne till den älskvärdhet, som hon lade i dagen; ja, hade ni också bara sett en liten del däraf, så skulle ni själf ha blifvit förälskad, så gammal ni är, och så ringa känsla ni har för det vackra könet.

— Dra' åt skogarna med edra känslor! utbrast Ekström. För närvarande säger jag bara, att ni dragit ett streck i räkningen för mig, visserligen egentligen inte ni utan fastmer detta fruntimmer; ty ni är ju ändå bara hennes narr, som låtit fånga sig af henne, och som hon nu för i ledband, hvart hon behagar.

— Herr Ekström, utbrast Hummel och fattade humör, i den tonen får det inte fortgå mellan oss. Jag är er uppriktigaste, bäste vän; men utmanar ni mig, så skulle det kunna hända, att det inträffade sådant, som för er vore mindre angenämt. Glöm intet ögonblick, att jag är en man, som inför damer måste blygas för att af er mottaga lärdomar, som man möjligen tilldelar skolpojkar, men inte vuxna! Se noga på mig! Jag är verkligen en man, och om det gäller, så vill jag också bevisa det.

— Ja, men på hvad sätt? undrade Ekström. Det är ju vackert, att ni genom er kärlek åtminstone vunnit någon fasthet, men därför rubbar ni ingalunda min åsikt. Emellan fyra ögon säger jag er det i all vänlighet, att jag anser er för en eländig karl, om ni icke håller det löfte, som ni gifvit mig. Ni vet ju inte alls, med hvem ni här har att göra; ni ser ingenting annat i denna människa än en vacker kvinna; och eftersom antagligen aldrig förr någon sådan bekymrat sig om er, är ni nu eld och lågor.

— Herr Ekström, svarade den länge skrifvaren förargad, det är förolämpning. Jag har redan en gång för er berättat, hurusom unga, vackra flickor vid flerfaldiga tillfällen slitits om mig, så att jag varit i verklig fara, och då säger ni, att ingen sådan bekymrat sig om mig. Det är ett nedrigt förtal, det vill jag likaledes i all vän-

lighet säga er. Och kallar ni mig en eländig karl, kan jag också säga er någonting i samma stil.

— Det blir ju allt bättre, menade Ekström. Men nu vill jag, utan att öfverskrida vänskapens gräns, på allvar säga, hvad som är att göra.

Han tog ett par steg närmare Hummel, lade sin hand på hans axel och tryckte med sådan kraft ned honom på en stol, att han skrek högt.

— Bevara ert lugn och hör tyst på! Ni flyttar alltså till denna grefvinna för den tid hon uppehåller sig i Norrköping. Jag har ingenting emot, att ni är hos henne; men håll ögonen öppna och låt inte bedåra er, ty det måste ni i så fall bittert få ångra. Mig förefaller de villkor, som hon uppställt, mycket misstänkta, och jag skulle bara önska, att ni icke kommer i beröring med sådana personer, hvilkas bekantskap kan bli fördärfbringande Gå alltså i Guds namn, och förhåll er tills vidare så som mot gamla Marie! Ty om ni det icke gör, så dröjer det inte alls länge, innan det knackar på min dörr och min gode Hummel står inför mig samt aflägger den bekännelsen, att hans kärleksdrömmar grymt gäckat honom Se så, gå nu till grefvinnan och laga, att ni fort kommer i väg! Jag vill inte ha den människan här längre.

— En sådan känslolöshet är mig alldeles obegriplig, svarade Hummel. Hon är en af de skönaste kvinnor, som jag någonsin sett, och ändå vill ni ha henne härifrån så fort som möjligt. — Hälsa unge herr Zetterling från mig och säg honom, att jag tänker göra ett lysande parti med min grefvinna! Ni ska' få se, att hon gifter sig med mig. Jag har redan tillstått min kärlek för henne, och hon upptog det mycket nådigt. Hade inte ni stört mig, så hade förlofningsdagen säkerligen redan varit bestämd.

— Det är bra, sade Ekström och klappade Hummel på axeln, så att han åter igen skrek högt. Men gå nu med er grefvinna, ty eljes kunde jag få det infallet att leta reda på min käpp och med den visa henne min artighet.

Hummel kastade ytterligare en misstrogen blick på sin vän sedan steg han upp och gick ut.

Ekström stannade kvar, ty han hade inte alls något intresse af att ännu en gång se den föregifna grefvinnan.

Då Hummel kom ut till denna, sade han under många djupa bugningar:

— Ursäkta, min nådiga! Min vän är en förskräckligt pratsam person; han behöfver alltid så lång tid, om han ska' förklara den minsta småsak för en. Nu ä' vi emellertid på det klara med hvarandra, och därför står jag till er disposition med kropp och själ, med hull och hår.

— Låt oss då gå! sade kvinnan och tog sin hatt och kappa.

Hummel dansade omkring henne och sökte vara henne behjälplig; ännu en gång kysste han hennes hand och suckade därvid djupt. Sedan begåfvo sig bägge två i väg, och nu först visade sig Ekström i det af honom hyrda rummet.

Han brummade:

— Det ska' bli rätt intressant att få se, hur det kommer att aflöpa. Säkerligen skall min käre Hummel mycket snart inse, att han kommit in på galen väg. Ordspråket: alla vägar leda till Rom, tyckes för honom ha förbytts i sentensen: alla stigar leda till arresten.

Han mönstrade bordet och såg sex kaffekoppar och två stora kaffekannor stå där.

— Hvad tusan nu då? Hur mycket ha de druckit? mumlade han. Det ser ju rent af hårresande ut. Jag måste genast höra efter.

Han tillkallade uppassaren och denne förklarade med lende min:

— Den långe herrn har beställt sex kaffe, smör för lika många och tio bröd, af hvilka det bara finns ett halft kvar.

— Den har en välsignad aptit, anmärkte Ekström. Ni har väl inte fått betalt?

— Nej, svarade kyparen, det skulle bli sedan, sa' han.

Ekström yttrade ej ett ord vidare, men händelsen hade gjort honom mycket förstämd; han tycktes äfven i öfrigt icke ha någon orsak att vara vid godt lynne. Hans samtal med fru Zetterling hade, såsom man ju kunnat förutse, antagit en mycket allvarlig karaktär.

Fru Zetterling hade för honom beklagat sig öfver, att hon just genom hans inblandning i saken fallit i verklig onåd hos sin man, så att hon sett sig nödsakad att lämna sitt eget hem, emedan vistelsen där blifvit henne outhärdlig.

Ekström hade, så godt han kunnat, sökt trösta henne, och han hade dessutom lofvat att sysselsätta sig äfven med den angelägenheten och att gifva henne ett bestämdt råd, så snart han blifvit ense med sig själf.

Om Evald hade det inte alls varit tal.

TRETTIOSJUNDE KAPITLET.

Grefvinnan.

Med ens tycktes alltså en vändpunkt ha inträdt i den stackars skrifvaren Hummels lif.

Efter det här ofvan relaterade meningsutbytet med Ekström lämnade han hotellet eller värdshuset och följde grefvinnan.

Denna gick i hans sällskap till närmaste gathörn och steg där upp i en droska, bredvid hvilken Hummel blef stående blyg och obeslutsam.

Han visste icke alls, hur han nu skulle bete sig. Att döma af hans ansiktsuttryck passade det bäst, att han sprang efter vagnen; men det begärde man ej af honom.

Med en graciös, förförisk gest inbjöd honom grefvinnan att taga plats i droskan.

Fort var Hummel uppe på kuskbocken; men inte heller det öfverensstämde med damens önskan. Hon gaf uttrycklig befallning om, att herr sekreteraren skulle taga plats bredvid henne.

Ingen kunde vara lyckligare än Hummel. Att sitta där i vagnen bredvid den unga, väckra damen och oupphörligt se hennes vänliga blickar riktade på sig, det var en sådan gudomlig njutning, som han aldrig förr i sitt lif ens närmelsevik känt maken till.

Men det skulle bli ännu bättre.

Hade grefvinnan redan under färden varit mycket älskvärd, så blef hon det i ännu högre grad, så snart man anländt till det hotell, på hvilket hon bodde.

Hummel måste följa med upp i första våningen. Här såg och gick han igenom en hel rad af rum, som grefvinnan hyrt. Både manliga och kvinnliga tjänare skyndade där af och an, och det var i synnerhet två af de senare, som med sitt näpna utseende på Hummel gjorde ett mycket angenämt intryck; med Laura själf kunde de dock icke alls jämföras.

Med hvarje minut, som gick, blef Hummel mera förtjust, och när den unga damen på en liten stund drog sig tillbaka för att byta om kläder och den gode Hummel blef ensam, brast han högt ut i orden:

— O, hvad hon är gudaskön, hvad hon är bedårande! Och jag skulle inte älska henne? Då måste ju mitt hjärta ha blifvit fullständigt förtorkadt i fabrikens tobaksrök. Jag kan inte förstå Ekström. Hur är det bara möjligt, att han kan framkasta någonting sådant, som att jag skulle söka motstå henne? Jag skulle vilja lära känna den människa, som vore i stånd till någonting dylikt; ja, den gode Ekström skulle inte själf gå i land med det. Hade bara grefvinnan lagt an på honom så, som hon gjorde med mig, så hade man väl fått se, om han hållit stånd. Alltså tyckes det ändå hos den ädle mannen finnas en viss grad af afund mot mig. Och jag kan verkligen inte förtänka honom det. En grofhuggen karl med klumpiga rörelser och utan all elasticitet kan omöjligen framkalla genklang i vackra kvinnors hjärtan, det är helt naturligt. En annan däremot har någonting smidigt och mjukt i sitt sätt, och det är alltid vinnande. Kvinnonaturen är nu en gång sådan; jag kan själf inte förklara det, men jag känner det själf så mycket lifligare, och när man ej kan reda sig med förståndet, kan man tryggt förlita sig på känslan. — O Laura, Laura! Ack, om jag kunde träda dig ännu närmare! Men jag törs ej tänka den tanken till slut, tydå får jag både hjärtkramp och hufvudvärk.

Jag är sekreterare, jag har skyldigheter och måste bevara mitt lugna, klara förstånd.

Han gick där med långa steg fram och åter.

Sedan fortfor han:

— Och Ekström har sagt, att jag skulle spionera på henne och misstro henne, på så sätt skulle jag kunna gagna honom. Ja, han går ännu längre, ty han vill ju, att jag skall göra hos henne som hos gamla Marie. Men hur skulle man väl kunna behandla detta blomstrande, retande, himmelska väsen på samma sätt som Marie? Hvilken himmelsvid skilnad! Hur öfver all beskrifning graciöst drack icke den vackra grefvinnan kaffe, och hur prosaiskt och nyktert tog det sig inte däremot ut, när gamla Marie satt där midt emot mig och lappade klädningslifvet! Och då skulle jag kunna uppträda på samma sätt i två så vidt skilda fall? Det är ren galenskap att bara begära någonting dylikt.

Då öppnades dörren, och Laura visade sig åter.

Hon bar nu en ljusblå klädning med långt släp, men utan annat smycke än det utslagna, böljande blonda håret. Detta bildade en i sanning förtjusande kontrast till den med smak valda färgen på dräkten.

Laura gick fram till Hummel och räckte honom sin hand att kyssas.

Skrifvaren log ett bredt leende och gjorde tvärt bruk af tillåtelsen.

Men för att ge ett rätt lifligt uttryck åt sin beundran ville han gå omkring Laura. Säkerligen leddes han därvid äfven af begäret att noga få betrakta hennes vackra figur, som framträdde så fördelaktigt i den trångt åtsittande dräkten.

Men i sin obeskrifliga glädje glömde han släpet, och när han så trippade omkring den vackra kvinnan och beundrade hennes former, snärjde han in ena foten i klädningssläpet med den olyckliga påföljd, att han slog pladask i golfvet.

— O, stackars ni! utlät sig då Laura deltagande och utan att förändra en min, hvarigenom hon möjligen kunde ha sårat mannen.

Ja, hon räckte honom till och med handen för att hjälpa honom på benen igen.

Skamsen reste sig den länge skrifvaren upp och stammade några mindre väl valda ord till ursäkt.

Men kvinnan hjälpte honom fort ur hans förlägenhet, hon satte sig i soffan och tillät honom taga plats i närheten.

Och nu tilltalade hon honom med orden:

— Jag hyser en önskan, min vän, den nämligen att lära känna er närmare och få veta mera om edra förhållanden, än jag hittills vet. Därför ber jag er för mig berätta allt, hvad ni minnes af ert eget föregående.

Hummel lät inte be sig det två gånger; han var tvärt redo att uppfylla hennes önskan.

Frimodigt tog han till orda:

— I min tidigaste barndom, af hvilken jag dock numera endast har ett dunkelt minne, lär jag ha varit långt ifrån afundsvärd. Från den tiden finnas dock numera inga exakta uppgifter utan endast sagor, men dessa senare öfverensstämma alla däri, att jag som liten pys fick ohyggligt med stryk. Jag växte emellertid upp och blef, efter hvad man sedermera berättat mig, en ovanligt vacker gosse. Mitt förstånd var tidigt utveckladt, och jag var dessutom af ett gladt och lifligt temperament. Från mitt åttonde ända till mitt nionde år ansågs jag allmänt för ett så kalladt underbarn. Men det antagandet höll inte länge i sig. Ett vidrigt öde fogade så, att jag råkade i händerna på riktigt illvilliga och elaka lärare och uppfostrare, i händerna på personer, hvilka voro till den grad förstockade, att de ej ville se mina utomordentliga anlag. Hvad var då naturligare, än att jag under en så orättvis behandling ej gjorde några framsteg, och att jag förlorade lusten att studera vetenskaperna, oaktadt välmenande vänner sade mig, att jag kunde bli en mycket framstående astronom eller dylikt. Jag slog mig alltså på praktiken och öfvergaf den krångliga räknekonsten, den obegripliga matematiken, som ingenting tjänar till, de främmande språken och de tråkiga uppsatserna. Min förmyndare, en mer än lofligt obildad karl, sade, innan han knappast märkte mitt vaknande sinne och mina anlag för praktiska värf: "Lukas, du gör nog klokast i, om du slår dig på byggnadsverksamhet och att börja med öfvar dig i att bära tegel; dina anlag peka dităt." Jag började alltså verkligen med det yrket, men fann det snart allt för enformigt. Visserligen hände det, att jag emellanåt äfven fick skjuta kärran, och det var ju alltid en omväxling, men nådig grefvinnan kan ju lätteligen tänka sig, att det icke kunde tillfredsställa min själ. Jag måste se mig om efter någonting

annat, och en vacker dag lämnade jag utan vidare bygget. Jag var då på trettonde året, och trots strängt kroppsarbete utvecklade jag mig till en verkligt vacker yngling. Spår däraf måste man ju ännu kunna skönja hos mig. Ödets hårda slag, missräkningar och bitter nöd ha till större delen beröfvat mig mina yttre behag, men icke sannt, man ser likväl ännu på mig, att jag varit en ovanlig personlighet, äfven hvad det yttre beträffar?

— Det finner jag också, svarade Laura, som knappast hört någonting alls af Hummels öppenhjärtiga, men för henne långt ifrån intressanta meddelanden.

Hummel hade ännu ej sagt henne ett ord om det, som hon egentligen ville veta, och därför måste hon ta hans långrandiga inledning med i köpet.

— Fortsätt! sade Laura. Hur gick det alltså sedan? Hur uppnådde ni en sådan färdighet i skrifgöromål, och hvilken var er lott särskildt nu på sista tiden?

Hon framkastade dessa frågor liksom i förbigående, och Hummel såg däri ingenting annat än det intresse, som den vackra grefvinnan hyste för honom.

Han fortfor att berätta, hur han fallit på idén att studera språk, och han försäkrade, att han hunnit ganska långt i dessa sina studier, men hans minne hade tyvärr på allra sista tiden blifvit så märkbart svagt, att han fort åter glömt nästan alltsammans.

Ändtligen kom han in på det första kärlekskapitlet.

Han ville för grefvinnan berätta, huru olycklig för honom den tid varit, då han för första gången varit kär; men Laura förstod att afvärja en utförlig skildring af hans hjärtesorg.

Hon gjorde för öfrigt allt, hvad hon kunde, för att fort komma fram till en senare tidpunkt i Hummels lefnadshistoria.

Först då han började tala om sin anställning hos fabrikör Zetterling, blef hon mera uppmärksam och inflikade tidt och ofta en fråga. Det gjorde hon dock ej på något misstänkt sätt utan helt flyktigt, som om hon ej haft något synnerligt intresse för enskildheterna. Men om hon också lagt i dagen ett sådant, skulle det dock aldrig ha fallit Hummel in att däri se något obehörigt. Han var ju så ötver all beskrifning förtjust, för det den vackra grefvinnan var så nedlåtande mot honom, att han betraktade det som den högsta ära, om hon täcktes fråga honom om det ena eller andra.

Dessa frågor syntes konom nämligen innebära en bekännelse om, i hur hög grad han på denna korta tid tillvunnit sig den vackra damens gunst, och hur berättigad han därför var att hysa den förväntan, att i en framtid en ännu för kort tid sedan icke ens drömd lycka skulle le mot honom.

Han berättade vidare, att det en dag varit alldeles ovanligt illa ställdt för honom. Han hade då i sin öfvergifna belägenhet vågat sig in på Zetterlings kontor och hade där blifvit anställd som skrifvare. Visserligen hade han att börja med endast blifvit antagen på prof, men det profvet hade han lyckligen bestått.

Han fortfor i sin berättelse:

— Det var, efter hvad jag af flerfaldiga antydningar kunnat förstå, unge herr Zetterlings hjärtegodhet, som bevarade mig för allt vidare elände. Helt säkert var det han, som öfvertalade sin hårdhjärtade och gnidige far att låta mig stanna kvar. Men herr Evald Zetterling ville aldrig tillstå, att jag hade någonting att tacka honom för. Jag vet det emellertid; han är en man, som ej vill bli tackad, eller fastmer, han påstår, att ingen förtjänar tack, för det han gör något godt, emedan det endast är en allmän mänsklig plikt, som man uppfyller, när man hjälper en annan.

Då hon hört namnet Evald nämnas, hade Lauras min förändrats något.

Nu lyssnade hon med verkligt intresse.

Och när Hummel gjorde ett kort uppehåll, sade hon:

— Häraf framgår ju otvetydigt, att unge herr Zetterling är af ett ädelt sinnelag.

— Ja, svarade Hummel, det vittnesbördet måste jag ge honom. Han har inte alls någon likhet med sin far, och hade han varit chef, så skulle heller inte de stölder kunnat förekomma, som nu vid flera tillfällen begåtts. Ack, om jag bara hade fått säga ett ord, så skulle jag tvärt ha fockat vår otrogne bokhållare och hans gode vän, den lika tjufaktige kassören, innan de hunnit kapa åt sig så stora summor. De båda annammade en hel förmögenhet, innan de blefvo upptäckta. Sedan kom en annan kassör, som gjorde på samma sätt. Det beror därpå, att fabrikören är en sådan gnidare. Frun var också så konstig, att ingen kunde bli klok på henne. Jag intresserade mig emellertid inte alls för henne, ty hon är ju öfver fyrtio år. Jag vill inte ha med andra än unga och vackra frun-

timmer att göra. Men de fängsla mig, och Gud ska' veta, att det inte gifves någonting skönare, härligare och ljufligare än att älska och älskas.

Han fattade grefvinnans hand och kysste alla fingrarna, den ena efter den andra.

Laura lät honom hållas.

— Hur kom det sig, att ni slutade hos fabrikör Zetterling? frågade hon.

— Jo, det var en ledsam historia, svarade Hummel. Där kom en långfingrad kassör, som lade beslag på hela kassan. Jag blef emellertid offret, men min oskuld kom snart i dagen. Det oaktadt blef jag afskedad. Hvarför, det vet jag inte. Kanske berodde det på afundsjuka bland kamraterna, kanske hade också fabrikörn blifvit svartsjuk. Jag vill inte precis påstå det, men omöjligt är det i alla fall inte.

Därvid smålog Hummel och såg i en spegel, som hängde midt emot honom.

— Det lär nog ha förhållit sig så, tillade grefvinnan, säkerligen var det skälet till ert afskedande.

— Ni är allt för god, anmärkte Hummel. Jag har visserligen alltid haft tur hos fruntimmer, men ni är den älskvärdaste af alla. Tillåt mig säga er det, att jag är förtjust i er ända till vanvett!

— Ni öfverskattar mig, sade grefvinnan och höjde ett ögonblick sina ögon till Hummel, men sänkte dem strax åter så sedesamt. När vi bli närmare bekanta, skall ni nog äfven hos mig upptäcka åtskilliga nycker och fel och vara tvungen att ha rätt mycket tålamod med mig.

Därvid suckade Laura och blickade tankfull mot golfvet.

— Min nådiga! utbrast då Hummel. Med er har jag ett verkligt änglatålamod. Men hvar skulle jag väl också använda det, om icke på en så utomordentligt vacker kvinna? Redan vid ert besök i min bostad behagade ni mig så mycket, men nu, i den vackra blåa klädningen, med de glänsande ögonen, det blonda håret och den härliga figuren — åh, det är alltsammans så gudaskönt. Nog har jag sett många kvinnor i min dag, men ingen af dem kan jämföras med er.

Vid dessa ord strök han med handen öfver hennes rika hår

och tycktes helt och hållet ha glömt, att han befann sig hos sin principal.

Laura gjorde inte heller nu någon invändning.

— Säg mig, fortfor hon strax därpå, hur har ni blifvit bekant med den grofhuggaren Ekström? En person af så rå sinnesbeskaffenhet, i hvars hjärta inga milda känslor röra sig, passar väl inte alls till en, i hvars hjärta ljuda så veka strängar.

— Ja, menade Hummel, det är en egendomlig sak. Förr, fastän kärleken städse varit mitt element, ha dessa strängar aldrig hos mig ljudit så. Först då ni dök upp, var det, som om en mild vind dragit genom ett sådant där instrument, som finnes i mången trädgård. Ni känner väl till den där tingesten som frambringar så ljufva toner, och ni har kanske också redan hört och sett den?

— Ni menar en Aeolsharpa, sade Laura. Men hur blef n bekant med Ekström?

— Det vill jag i all korthet berätta, svarade Hummel. När jag blef misstänkt för stöld, hjälpte han mig ur klämman och bistod mig äfven sedan, hvarför jag omfamnade honom som min bäste vän.

— Det gick hastigt.

— Ja, jag har nu en gång den svagheten. Med omfamningen är jag mycket fort till hands. Ni kommer nog snart att ännu tydligare märka det felet hos mig.

— Akta er att gå för långt! varnade Laura och hotade därvid med fingret. Jag märker nog, att jag måste hålla er i tygeln.

— Ja, det torde mången gång bli nödvändigt, skrattade Hummel.

— Men var nu snäll och berätta mera om Ekström! uppmanade Laura och smög sig intill honom.

— O himmel! Långt hellre skulle jag då vilja tala om er. Ni kan väl i alla fall inte intressera er för honom?

— Jo, hvarför inte? Han synes mig vara en högst ovanlig personlighet, anmärkte grefvinnan.

— Men jag försäkrar er, att gent emot damer är han ingenting. Han har ingen idé om artighet mot dem; för honom äro alla kvinnor värdelösa. De ha ingen som helst betydelse för honom;

kärlek är för honom någonting alldeles obekant, och om passion vet han ingenting. En alldeles särskild sympati är bara den, som han allt emellanåt hyser för sin käpp, i fråga om den kan han mången gång bli mycket passionerad. Att låta en sådan man elda sin känsla, det vore från er ståndpunkt, hulda grefvinna, någonting alldeles förfeladt. Ni behöfver en man, som hyser sanna, djupa känslor, som är uppoffrande, och som i lif och död skyddar och beskärmar er.

— Gå inte för långt! varnade grefvinnan å nyo. I död, säger ni? Hvad skulle ni säga, om jag toge er på orden och ställde er på prof?

Hummel ryckte till, hostade och harskade sig.

— Måste då allt tvärt pröfvas? frågade han. Ni ser ju det på mina ögon, att jag är offervillig.

— Jag skall i mitt minne inprägla detta uttryck, anmärkte grefvinnan med skarp betoning. Men skildra nu för mig förloppet af er bekantskap med Ekström!

Men det var Hummel inte så värst lifvad för. Han kunde rakt inte förstå, hvarför Laura intresserade sig för Ekström, men för att uppfylla hennes önskan berättade han i de minsta detaljer, hvad han tillsammans med Ekström upplefvat, talade därvid äfven mycket utförligt om Evald och skildrade så samvetsgrannt noga sina besök hos gamla Marie.

På så sätt fick Laura veta allt, som tilldragit sig, och eftersom Hummel gärna talade och märkte, att han funnit en uppmärksam åhörarinna, blef han så omständlig i sin berättelse, att Laura ej fann sig föranlåten att framställa någon som helst fråga. Hummel skildrade ju allt så uttömmande, att det ej återstod något att fråga.

Ändtligen slöt han sin långrandiga redogörelse med förklaringen, att han hade Ekström att tacka för allt och nu vore glad, för det han sluppit ifrån hela den historien.

Han tillade:

— Det är minsann ingen angenäm sysselsättning att inlåta sig med personer, som lära stå i förbund med en hel förbrytarliga, såsom förhållandet påstås vara med gamla Marie. Jag är så innerligen glad, för det jag icke vidare behöfver befatta mig med den saken, och om också mitt hjärta blöder, emedan den vackra flickan

Olga Willner måste lida för det, att jag undandrager Zetterling och Ekström min handlingskraftiga medverkan, så är det dock nödvändigt, att man någon gång äfven tänker en smula på sig själf, och det — det är jag ju för öfrigt skyldig *er*. Här hos er har jag funnit en verkningskrets, som icke kan tänkas härligare.

Därvid fick han fatt i Lauras klädningsslåp och kysste det upprepade gånger.

Till bekräftelse på sina känslor smackade han med tungan och spetsade munnen, hvarvid han betraktade den vackra kvinnan med ett slags bönfallande ömhet.

Men hvad han nu ville, det tycktes Laura inte alls begripa.

Under det Hummel alltså nu kände sig obeskrifligt lycklig och ingenting annat önskade än att få stanna kvar hos den vackra grefwinnan, befann sig Ekström till följd af kvällens händelser i en långt ifrån rosig sinnesstämning.

Fastän skrifvarens beteende för ögonblicket dragit ett streck i räkningen för honom, hade det dock ingalunda rubbat hans tillförsikt, att allt skulle få en lycklig utgång.

Fru Zetterlings öde däremot oroade och gick honom djupt till hjärtat, ty där kunde han icke förutse någon lycklig vändning. Det bekymrade honom mycket, att fru Zetterling råkat i en så svår belägenhet.

Så kom det sig, att Evald vid sin återkomst från byrån fann honom mycket allvarsam. Strax frågade den förre, hvilka nya planer vännen uppgjort.

— Tills vidare, svarade Ekström, stå vi ensamma i vår sträfvan. Min gode Hummel har utan vidare förberedelser gått och förälskat sig och har, såsom det brukar gå en hel del godt folk vid det tillfället, blifvit komplett otillräknelig. Jag är emellertid inte rädd för, att det kan få några vidare menliga följder; han får sig en ordentlig näsbränna, det blir nog alltsammans.

Evald frågade, hur det så plötsligt kommit sig, och nu berättade Ekström om den tyska grefvinnan, hvilken enligt hans förmenande vore en svindlerska.

Fort kom då Evald på den tanken, att Laura kunde stå i förbindelse med hans och Ekströms hemliga motståndare.

— Det har jag också redan sagt mig, svarade Ekström, men jag var inte i tillfälle att sätta henne på det hala och därigenom

få veta något. Hade jag bara kunnat göra några mjuka rörelser med käppen, så skulle det inte ha tövat, innan jag vetat, hvem hon egentligen var. Men tills vidare måste jag afstå från en öppen strid; på en sådan var ej att tänka. Hummel är halft vansinnig af kärlek, och det återstod mig ingenting annat än att låta honom gno med. Förhållningsregler har han fått, och jag hoppas, att han också rättar sig efter dem, så snart han börjat nyktra till en smula.

— Han kan bli förrädare, svarade Evald tämligen häftigt. Den möjligheten ligger ju så nära till hands, att han blir intrasslad i dessa människors garn; honom har man utsett, emedan man känner till, hur inskränkt han är på förståndets vägnar.

— Skadar inte, sade Ekström lugnt, bekymrar mig inte alls. Skall för resten ej lämna honom ur sikte och dessutom försöka att från annat håll få veta något om grefvinnan. Jag skall fästa vederbörandes uppmärksamhet på henne. Detta är, hvad jag beslutat. Kanske går jag redan i morgon dag till polisen, för att med den tala ett ord om grefvinnan. Gagnar det inte till något, så behöfver jag åtminstone inte sedan göra mig någon förebråelse.

Evald hade ingenting att däremot invända, han ansåg det vara lämpligt att ej lämna Laura ur sikte; men därmed var hans innerligaste önskan föga tillgodosedd; han ville nämligen uträtta mera för Olga, han ville söka ta reda på, hvar hon befann sig.

— Lugn bara och steg för steg framåt! sade Ekström. Jag har redan tänkt på, hur det skulle vara, om ni aflade ett besök hos den nuvarande sekreteraren Lukas Hummel, under hvilken förevändning, det kan ju vara tämligen likgiltigt. I händelse grefvinnan verkligen synes vederbörande misstänkt, vill jag ändtligen, att ni skall vara införd hos henne. Använd en smula konst för att vinna den människan för er! Kanske lyckas det er; ty såsom jag bedömt grefvinnan, tyckes hon vara en extravagant och icke så värst otillgänglig person. Men ni är just rätte mannen att fånga ett kvinnohjärta. Gör det, täfla med Hummel! Jag antar, att det ej skall behöfva kosta er mycken möda att bli den segrande.

Då invände Evald:

— Sådant strider mot mina moraliska grundsatser. Jag känner visserligen ännu icke människan i fråga, men en sådan plan gör,

att hon synes mig motbjudande, utan att jag sett henne. Jag är heller inte i stånd till en sådan förställning.

— Ni måste vara det, förklarade Ekström, ty endast på så sätt kunna vi finna nyckeln till Olgas öde. Det påståendet synes er kanske äfventyrligt, och jag medger själf, att det är tämligen långsökt; men vi utgå från den förutsättningen, att denna grefvinna endast vände sig till Hummel i afsikt att pumpa honom rörande våra planer. Det är ju tämligen tydligt, att så är, och därför göra vi klokt i att fasthålla vid detta antagande. Är det riktigt, då är också det rådet godt, att ni bör söka fängsla den människan vid er.

— Säkerligen är hon nog klok att ej inlåta sig på något, äfven om jag kunde förmå mig till att hyckla sympati. Men jag känner min oskicklighet i det afseendet, och jag kommer att spela den rolen mycket dåligt.

— Tänk bara beständigt på Olga! Kanske är just denna föregifna grefvinnas uppträdande, hvilken synes mig vara en raffinerad svindlerska, det handtag, medelst hvilket vi komma framåt. Det är ju sannt, hvad Hummel sade mig: om vi inskränka våra operationer uteslutande till gamla Marie, så skola vi ej komma långt. Låt oss därför gripa, hvad som bjudes oss, och göra en dygd af nödvändigheten!

Ekströms förslag dryftades än ytterligare, och Evald lät slutligen öfvertala sig att under någon förevändning med det snaraste besöka Hummel.

Men denna märkvärdiga dag skulle äfven bringa Hummel ytterligare någonting nytt.

Vid samma tid, som Evald och Ekström aftalade sitt anslag mot grefvinnan Laura, anmälde man för denna, som ännu satt kvar hos Hummel och för honom berättade om sitt föregående, ett besök.

Detta tillgick dock icke på det sättet, att den inträdande betjänten uppgaf titel och namn på den person, som infunnit sig, utan han lämnade Laura en biljett.

Denna läste den, gömde den sedan fort i barmen och nickade bara.

Betjänten gick, och Laura steg upp.

— Det är någon, som önskar tala med mig, men jag kommer strax tillbaka.

Med dessa ord lämnade äfven hon rummet.

Hummel hade likaledes stigit upp och såg med förtjust min efter den bortgående.

Därvid mumlade han för sig själf:

— En härlig kvinna. Men eftersom det ju tyvärr ej finnes någonting fullkomligt, så har jag också redan hos henne upptäckt något, som gjort mig mycket bedröfvad. Om hon ändå icke för mig så noga berättat, hvilka anfäktelser hon varit utsatt för! I fråga om en sådan skönhet är det ju blott helt naturligt, men tyvärr framgår också däraf, att hon är ett verkligt dygdemönster, och i denna punkt säger jag precis som i hvarje annan: för mycket är för mycket. Det blir minsann ingen lätt sak att här genomdrifva mitt giftermålsprojekt. Om ändå Ekström vore hos mig, för han har då i alla möjliga fall tvärt ett klokt råd till hands. Jag märker redan, att jag kommer att sakna honom ofantligt. Om den förtjusande grefvinnan skulle ta honom i sin tjänst som en andra sekreterare, som ett slags handtlangare för mindre viktiga skrifgöromål? Jag ska' föreslå henne det. När man är gunstling — och det är jag ju afgjordt — törs man nog tillåta sig något. Sedan skall jag nog dra försorg om, att jag själf blir herre i huset. Det är ju ingenting ondt i det; det är ju endast klok politik. Till och med om man älskar en kvinna ända till raseri — och jag känner inom mig någonting ditåt — till och med då måste man visa, att man kan imponera. Bara inte släppa makten ur händerna, för det vore dumt. Om jag nu bara inte blir svag af kärlek! Jag har alltid hört sägas och själf erfarit det, att man ej bör ge fruntimren för långa tyglar. Jag har kanske redan visat henne allt för mycket af min kärlek. Det är visst bäst, att jag slår an en annan ton. Jag vill under återstående delen af aftonen visa mig kallsinnig. Just därigenom tar man lättast bugt på dygden. Sådant lyckas endast för en stolt man. Jag vill alltså vara stolt.

Han rätade upp sig och började spatsera af och an framför spegeln.

— Minen är ännu icke precis den riktiga, men hållningen är oklanderlig. Mina drag måste tala om ett visst allvar, men det är just det, som är lite' svårt att framtvinga.

Han stannade åter framför spegeln och gjorde allehanda grimaser, tummade stolt de strån, som han kallade mustascher, och sökte se så morsk ut som möjligt.

— Jag måste nu genast mottaga henne i en ställning, som förråder min sinnesstämning. Hur ska' det tillgå?

Han gick till ett bord, stödde sig med ena handen mot det, ställde sig med benen i kors och kastade hufvudet så mycket som möjligt tillbaka.

— Just så, ja, mumlade han. När hon nu kommer igen, tar jag emot henne i denna ställning och väntar, tills hon kommer alldeles intill mig. Intet leende, ingen kyss på handen, nej, inte alls någonting dylikt. Vi få väl se, om jag inte kommer längre med detta befallande sätt, än om jag bara smickrar och visar eftergifvenhet.

Han gjorde ett litet uppehåll och fortfor sedan:

— Men mitt hjärta skall ej tillstädja det, jag blir nog svag, så snart jag åter ser henne. Men ett försök måste göras, och det skall gå. det måste gå.

Under liflig sinnesrörelse började han gå där fram och åter.

När han därvid kom nära en dörr, hörde han, att man talade i rummet bredvid.

Det var kvinnoröster, och en af dem var grefvinnans.

— Hvilken ljuflig stämma! mumlade Hummel.

Nu talade den andra personen, och det längre i ett kör, än hvad dittills varit fallet.

Äfven denna röst föreföll Hummel bekant, men den var inte alls ljuflig att höra, den lät så obehaglig och kraxande.

— Har jag inte hört den människan tala en gång förut? frågade sig Hummel. Det förefaller mig så. Men hvarför ska' jag bråka min hjärna med det? Jag skall fråga min grefvinna, hvad hon haft för ett besök, och på så sätt gå den kortaste väg, som finnes. Hvem är väl för resten så simpel, att han lyssnar? Här finnes för öfrigt ingenting att utspinonera, såsom hos gamla Marie.

Han drog sig åter bort från dörren.

Ytterligare fem minuter fick Hummel vara ensam, hvilken tid han använde till att åter intaga en imponerande hållning.

Sedan kom Laura tillbaka. Hon såg nu mycket allvarsammare ut än förut, och hennes blickar sväfvade omkring i rummet. Hummel gaf hon inte alls akt på.

Denne stödde sig mot bordet, kastade det ena benet öfver det andra, lade armarna i kors öfver bröstet och blickade mot taket.

Han knep ihop läpparna och ögonbrynen berörde nästan hvarandra, så rynkade han pannan.

Nu kastade Laura en flyktig blick på honom, men vände sig strax åter bort och satte sig på soffan.

Hummel vände bara hufvudet efter henne, i öfrigt bibehöll han den beskrifna ställningen.

Han yttrade ej ett ord. Grefvinnan borde tilltala honom. Han väntade, att hon genast med kärleksfullt deltagande skulle fråga, hvarför han blifvit så allvarsam.

Men det lät Laura honom förgäfves vänta på, hon hade stödt sitt vackra hufvud i handen och försjunkit i djupa tankar.

Hummel blef orolig och började stöta i golfvet med klackarna.

Inte heller på det sättet lyckades han ådraga sig Lauras uppmärksamhet.

Så förflöto några minuter.

Ändtligen bröt Laura tystnaden, men ingalunda för att fråga Hummel, hvarför han blifvit så allvarsam.

I stället yttrade hon kort och befallande:

— Lämna mig ensam!

Hummel vardt till den grad förbluffad, att han tvärt förlorade hela sin imponerande hållning. Han sjönk ihop, som om en poliskonstapel huggit honom i kragen.

— Hva'? frågade han långdraget.

— Lämna mig ensam! upprepade Laura. jag har erhållit viktiga underrättelser, hvilkas följder jag måste öfvertänka. Jag tycker inte om att därunder på något vis bli störd.

Därvid gjorde hon en rörelse med handen, som för den stackars Hummel alldeles otvetydigt tillkännagaf, att hon ville bli honom kvitt.

Men i stället för att försvinna gick Hummel fram till henne, bredde ut armarna och utropade:

— Laura!

Denna svarade mycket kyligt:

— Herr Hummel, aflägsna er! Jag har nu redan två gånger uppmanat er att göra det; jag önskar vara ensam. Hur ofta ska' jag behöfva säga er det?

Hummel förlorade helt och hållet sin sinnesjämvikt.

— O, stammade han, det skulle inte kunna hända, om ni verkligen älsk . . .

Längre kom han ej.

Laura steg upp och svängde ut ur rummet.

Hummel stirrade efter henne.

— Hon är verkligen en nyckfull kvinna. Men jag har ju lofvat henne ett änglatålamod, och jag måste som man stå vid mitt ord.

Grefvinnan Laura bedömde nog inte så alldeles riktigt sin sekreterares personlighet, då hon aflägsnade sig utan att på något sätt binda honom i hans beslut.

Det föll heller inte Hummel in att tro, att han möjligen skulle förblifva sittande här, och det var med hans passion för Laura helt naturligt, att den plötsliga förändringen i hennes beteende icke skulle lämna honom någon ro.

Han mumlade nu också för sig sjelf:

— Jag måste ta reda på, hvad det var för en häxa, som kom emellan. Jag tål inte sådant. Element, som ej passa mig, måste utrotas. Jag märker granneligen, att jag här måste spela herre. Vackra fruntimmer tro alltjämt, att de kunna tillåta sig allt möjligt. Men i mig ska' hon ha funnit sin öfverman. Ja, för tusan, jag måste se efter, hvem som var här alldeles nyss.

Han tog sin hatt och gick ut i korridoren.

Den person, som han ville tala med, och som han sökte, hade antingen redan lämnat hotellet, eller också var hon ännu kvar inne i rummen; ty i korridoren syntes hon ej till.

Hummel fick syn på en tjänsteande och ropade honom till sig.

— Kom hit! befallde han.

Tjänaren såg storögd på honom och frågade:

— Hvad vill ni?

— Hvem besökte nyss grefvinnan?

— Det får jag inte tala om, svarade tjänaren.

— Men jag vill veta det, annars frågade jag naturligtvis inte, sade Hummel.

— Jag beklagar, men jag kan ej lämna någon upplysning i det fallet.

— Så-å? Hvem har då förbjudit er det?

— Grefvinnan, ljöd svaret.

— Men det gäller väl inte äfven mig? Vet han då inte, at jag är grefvinnans sekreterare, och att han alltså måste göra skillnad mellan mig och det öfriga folket? Vet han då inte, hvarifrån ordet sekreterare kommer? Nej, det vet han naturligtvis inte, för eljes skulle han naturligtvis ha det klart för sig, att det betyder en man, som är invigd i alla hemligheter. Men jag har nu inte tid att vidare sysselsätta mig med och undervisa honom. Kom, när jag har tid, så ska' jag förklara litet af hvarje, som han kan behöfva veta.

Hummel skyndade utför trappan, och när han kommit utanför porten, såg han spejande både åt höger och vänster.

Han var obeslutsam, åt hvilket håll han skulle gå.

— Höger är bättre än vänster, mumlade han för sig själf, följaktligen går jag åt höger.

Med sina långa ben tog han kolossala steg och gick så om flera personer, hvilka alla han skarpt fixerade.

— En kvinna var det, det hörde jag på rösten, och den lät för resten så bekant. Hvem kan det väl ha varit?

Det förargade honom, att han gick förbi fem eller sex personer utan att träffa på något fruntimmer.

Ändtligen fick han syn på ett sådant. Han var redan helt nära gathörnet, innan han kunde se henne i ansiktet.

I det samma skrek han till högt, kvinnan däremot spratt häftigt till.

— Gamla Marie! God afton!

Det var verkligen gamla Marie, som han här upphunnit.

— God afton, herrn! svarade hon något förlägen. Hvilken öfverraskning!

— Ja, icke sannt, ni hade inte alls tänkt, att vi skulle träffas här i kväll? Jag har nu åter igen ganska mycke' arbete åt er. Vill ni inte följa med mig?

— Jag har verkligen inte tid just nu, svarade gamla Marie.

— Ni ska' få en mycket bra kund. Tänk er bara, jag har blifvit sekreterare hos en mycket förnäm dam. Jag skall lägga mig ut för er hos henne, och jag hoppas, att hon har en hel massa klädningslif, som behöfva repareras, så att ni åtminstone får arbete för ett halft år framåt. Och hon betalar bra, det vet jag. Kom

alltså med och gör inga invändningar! Ni ska' väl inte trampa er egen lycka under fötterna heller, gamla spektakel.

Men Marie var likväl inte alls hågad att efterkomma uppmaningen.

Hummel höll emellertid envist fast vid sin önskan.

— Men det är ju bara fem eller sex hus härifrån. Kom alltså! sade han.

Med dessa ord fattade han henne i armen.

Hon ryckte sig lös.

— Det är alldeles omöjligt, invände hon. Jag måste hem, för man väntar mig där.

— Hvem väntar er då?

Marie svarade undvikande:

— Var nu inte så förskräckligt nyfiken! Det passar sig väl inte för en karl.

— Hör ni, gamla Marie, sade Hummel, jag har en misstanke mot er.

— Misstänke? upprepade kvinnan. Hur kan då det komma sig?

— Jag vill inte tala om er likör, svarade mannen, men jag hörde nyss er kraxande stämma, och den känner jag igen bland tusenden. Jag har också tillräckligt långa öron för att riktigt uppfånga ljudet.

— Det är nog sannt, medgaf kvinnan och betraktade Hummel från topp till tå. Men ni tar i alla fall denna gång miste. Jag känner inte alls den grefvinna, om hvilken ni ordar så mycket.

— Nu ljuger ni, uppbrusade Hummel, ni tillåter er helt enkelt en lögn, så fräck, att den rätteligen borde kväfva er. Men vi följas åt, och jag skall fråga grefvinnan, om ni varit hos henne eller ej. Vi få då strax höra, hur det förhåller sig med den saken.

— Nej, jag måste verkligen hem.

— Se så, kom nu bara! Tro inte, att ni kan öfverlista mig! Det ha nu redan sex eller sju filosofie doktorer försökt, men ingen af dem kuggade mig. De misslyckades allesamman i dessa sina försök, och då tror ni, att ni skulle kunna utföra det konststycket? Kom nu med!

Hummel formligen klängde sig fast vid henne, och Marie råkade här i en pinsam belägenhet.

— Det var rysligt, hvad ni är närgången, sade hon. Jag ropar på polis.

Vid denna hotelse var Hummel nära däran att släppa kvinnan, ty ordet "polis" gjorde städse på honom ett egendomligt intryck.

Han återvann emellertid så småningom fattningen och sade då:

— Gamla Marie, jag har ingen orsak att vara närgången mot er. Jag älskar den sköna grefvinnan, och hon älskar mig. Men någonting alldeles särskildt har kommit emellan, och jag misstänker er för att ha stiftat ofrid i vårt hus. Ni var med all säkerhet där. Neka bara inte, för då är det jag, som tillkallar polis.

Marie hjälpte sig ur förlägenheten genom att skratta åt Hummel.

— Ni är en drömmare, förklarade hon. Antagligen har en eller annan händelse väckt er svartsjuka till lif. Jag tror öfver hufvud inte alls, att den person, som älskar er, är en grefvinna.

— Det är en ärekränkning, utbrast Hummel. Bevisa, hvad ni säger! Ni måste gå med mig.

Hummel släppte verkligen inte Marie, och denna gjorde heller inte allvar af sin hotelse att ropa på polis.

Det gjorde Hummel säker.

Han mumlade något om Ekström och en liga.

Då visade sig en poliskonstapel i närheten, och emedan Marie inte heller nu gjorde min af att tillkalla och sätta sig i förbindelse med honom, var Hummel alldeles afgjordt af den åsikten, att han måste bli segrare i denna strid.

Han vände alltså om och släpade med sig Marie.

— Ett högst egendomligt skämt det här! utlät sig kvinnan. Jag kan verkligen inte tro, att herrn är fullt nykter.

— Då tar ni grundligt miste, försäkrade Hummel. Visserligen var det något sattyg i er likör, det begrep jag väl, men en sådan kraftig verkan hade den i alla fall inte.

Marie hade blifvit ängslig.

Hon försökte slå an en skämtsam ton, när Hummel drog henne med sig bort, men det lyckades henne ej.

Så kommo de tillbaka till hotellet.

Hummel vände sig här genast till portiern och sade:

— Kom hit ett tag!

Mannen såg storögd på den långe skrifvaren, precis som förut tjänaren.

Och då han icke genast efterkom uppmaningen, ropade Hummel åt honom:

— Hallåh! Han, guldtrensen där, hör han då inte alls, när en gäst ropar?

— Med hvem talar ni? sporde portiern.

— Med hvem? Jo, med honom förstås. Säg, såg han inte den här kvinnan gå ut härifrån alldeles nyss? frågade Hummel.

— Ni uppträder ju, som om ni ertappat mig på en stöld, invände Marie.

Men Hummel föll henne tvärt i talet, sägande:

— Ertappat er har jag ju inte precis, men ingenting är omöjligt. Var ni här nyss?

— Jag såg henne för några minuter sedan, när hon gick härifrån, upplyste portiern, hvarpå han vände sig bort från bägge två och gick tillbaka in i sin loge.

Då utlät sig Hummel triumferande:

— Ser ni det, jag gissade allt ändå rätt. Ni var hos grefvinnan. Det skulle också ha förvånat mig bra mycket, om det inte varit på det viset. Det allra enklaste människoförstånd säger en ju, att en person måste befinna sig på den plats, där man hört hans röst. Jag hörde er röst hos grefvinnan, följaktligen måste ju äfven er person ha varit där. Vi skola genast gå till grefvinnan, och ni skall sedan en gång för alla bli bortvisad härifrån, ty jag har fast föresatt mig att inte tåla gamla käringar.

Hummel drog Marie med sig uppför trappan, och hade en oinvigd bevittnat hela denna scen, skulle han ha kommit till den slutsatsen, att kvinnan måste foga sig i allt.

Hade denna slagit alarm, skulle emellertid hennes belägenhet genast ha förändrats.

Men Marie gjorde det inte utan molteg, och när hon med Hummel kommit upp i korridoren, tog hon fram sin näsduk och tryckte den mot ögonen.

— Det är krokodiltårar, och de räknas inte, förklarade Hummel.

Visserligen är jag vekhjärtad, men om kvinnorna gråta, så vet jag nog det, att det bara sker med beräkning. Jag tycker verkligen, att ni nu redan borde ha vant er af med det, ty ni har ju hunnit långt öfver den åldern, då man rör med tårar.

När man kommit till den dörr, som ledde till grefvinnans rum, sade Hummel myndigt:

— In där! Där äro mina rum.

Han sköt Marie genom den öppna dörren in i rummet.

— Sitt ned! Ni kan behöfva hvila er. Jag skall göra mig underrättad om, hvad grefvinnan har för sig.

Han ringde, och en tjänare infann sig.

Till denne ropade han befallande:

— Hämta grefvinnan!

— Hon vill inte i dag tala med någon, ljöd svaret.

— Prata nu inte utan gör, som jag befaller! Hämta henne och åberopa sig därvid på mig! Säg, att jag medfört Marie! sade Hummel.

Tjänsteanden såg på Marie och gjorde ett tecken, som af kvinnan besvarades medelst en egendomlig rörelse af handen.

Hummel gaf noga akt på bägge två.

— I sär! utbrast han. Knalle sig han i väg och uträtta min befallning!

Och vänd till Marie, fortfor han:

— Men ni stannar kvar här, såvida ni vill må väl.

Sedan gick han fram till fönstret. Där mumlade han för sig själf:

— Jag skall snart visa dem, att jag ej tål sådan motspänstighet. Det blir eljes aldrig någon ordning här. Fruntimren och tjänarna växa mig öfver hufvudet, men så småningom vill jag här införa ett strängt regemente, det ska' de livréklädda slynglarna snart bli varse.

I ett annat rum uppehöll sig Laura.

Hon höll just på att skrifva ett bref, då betjänten steg in.

I det hon höjde på hufvudet, tilltalade hon honom med orden:

— Jag har ju befallt, att man ej får störa mig.

Betjänten närmade sig tyst och hviskade:

— Ers nåd, den olycksmänniskan har fört hit Marie.

Laura for upp, som om hon blifvit biten af en orm.

— Hva'? Hvem är det fråga om?

— Om den länge karlen, som ers nåd tagit i sin tjänst, svarade tjänaren. Hur han fått fatt i Marie, vet jag inte. Han vill, att ers nåd ska' komma in i salongen.

Laura betänkte sig endast några få ögonblick. Sedan svarade hon:

— Han skall genast komma hit till mig, men utan Marie. Underrätta honom om min vilja!

Betjänten återvände till salongen, där Marie och Hummel uppehöllo sig.

— Grefvinnan har befallt, att ni skall komma till henne, rapporterade han.

Hummel fick på sig en förbluffad min och sade:

— Tvärtom! Ni har inte ordentligt uträttat, hvad jag sade er. Men jag vill vara artig. Hvar är grefvinnan?

— I tredje rummet till höger, ljöd svaret. Men ni skulle komma ensam; frun här — betjänten visade på Marie — har inte där att göra.

Hummel gillade inte en sådan anordning.

— Men jag kan ju inte lämna den människan ensam, och om jag ställde någon af er att bevaka henne, så vore det inte vidare klokt gjordt, sade han. Jag litar inte på er, för ni ha allesamman sådana spetsbofsfysionomier. Följaktligen måste jag ta med mig Marie.

— Jag vill för ingen del störa damen, förklarade nu Marie med afgörande bestämdhet. Jag skulle därigenom bara åsamka mig obehag.

— Det låter så hänsynsfullt, men jag begriper nog, hvad som ligger under, menade Hummel med ett listigt leende. Hon tänker smita, och när jag kommer igen, är hon försvunnen. Men det vet jag nog också råd för.

Han reglade två dörrar, som ledde till salongen, och stoppade på sig nycklarna.

Sedan gaf han betjänten ett tecken att aflägsna sig, hvilket denne också gjorde, sedan han med Marie växlat en blick af hemligt förstånd.

Nu gick äfven Hummel ut, reglade den tredje dörren och begaf sig till grefvinnan.

Marie var alltså inspärrad.

Så snart Hummel steg in till grefvinnan, reste hon sig från stolen och gick emot honom.

— Hvad har händt? sporde hon i sträng ton.

— Det har inte händt någonting annat, än att gamla Marie är här, svarade Hummel. Som jag redan sagt er, känner jag se'n några dagar tillbaka den människan. Jag såg i henne en misstänkt kvinna, men jag ville skona henne och ej vidare befatta mig henne, emedan hon ej ingaf mig något intresse. Och nu märker jag, att hon vill inblanda sig i våra privata, så att säga familjeförhållanden, och det tål jag på inga villkor. Jag hörde förut hennes röst, när ni lämnat mig ensam, och sedan tog jag mig friheten att gå ned på gatan, och sannerligen fick jag inte där fatt i min goda Marie. Jag tog henne då med mig hit igen för att ställa henne till svars, och jag frågar er nu: umgås ni verkligen med den människan?

Laura mätte honom från hufvud till fot.

— Är jag skyldig er, mitt skrifbiträde, räkenskap? sporde hon

— Det har jag inte påstått; men jag måste veta det, och om ni på inga villkor vill säga mig det, så besvär jag er vid min kärlek.

— Det angår er inte alls. Jag börjar märka, att ni tillåter er öfvergrepp, men det tål jag inte, och fortfar ni på det sättet, så blir inte vår förbindelse långvarig.

Hummel ruskade på hufvudet.

— Min nådigaste, sade han, det ser ju nästan ut, som om ni ville tillbakasätta mig. Hvad angår er väl denna gamla Marie? Är hon en beryktad spåkäring. Jag vet inte, hvad annat man skulle kunna tro henne om, och jag tål inte det, att den människan kommer hit en gång till. Jag skall inte ta mig för stora friheter, det lofvar jag; inte ett enda ohöfligt ord ska' jag yttra till denna Marie. Det skall ej hända henne någonting annat, än att hon af mig blir kastad utför trappan.

— Ni har på ett högst obehagligt sätt stört mig, sade Laura, och jag kan inte begripa, hvad ni fått i ert hufvud, eftersom ni fört hit en människa, om hvilken jag ej vet mer, än hvad ni berättat mig. Det är ett misstag af er, om ni tror, att jag står i någon som helst förbindelse med henne. Och om så vore, så hade väl i alla fall inte ni rättighet att därför ställa mig till svars. Gå nu! Jag måste skrifva ett bref till, som för mig är af största vikt.

I stället för att aflägsna sig, såsom han blifvit tillsagd, gick Hummel fram till bordet.

Därvid yttrade han:

— Men jag är ju här för att uträtta alla skrifgöromål. Jag måste veta, hvad som skrifves; det hör till mina åligganden, och dem uppfyller jag hädanefter såsom hittills samvetsgrannt.

Laura skyndade likaledes fram till bordet.

Redan hade Hummel utsträckt sina långa fingrar efter brefvet, när grefvinnan ryckte till sig det och skrynklade ihop det.

— Jag tål ingen sådan närgångenhet, utbrast hon och stampade i golfvet.

Hummel stod där alldeles stel.

Han svarade ej ett ord på Lauras häftiga yttrande, han rörde ej en muskel.

Grefvinnan hade blifvit ännu blekare än vanligt.

— Människa, utbrast hon och grep tag om hans handled, har ni läst något?

Hummel teg.

— Tala! Erkänn! Har ni läst ett enda ord af detta mitt bref?

Mannen dröjde ännu en liten stund med svaret.

Laura tryckte hårdt hans handled.

Ändtligen sade Hummel.

— Två ord, om ni tillåter.

— Hvad läste ni då? Jag måste veta det. Ni får inte gå, innan ni sagt mig det.

Hummel ville befria sig; men grefvinnan fasthöll honom krampaktigt.

— Ni *måste* tala, sade hon med eftertryck. Hvilka ord har ni läst?

Nu gled ett leende öfver skrifvarens drag. Han fick på sig den dumlistiga min, som alltid framträdde hos honom, så snart han ville säga något i hans tycke viktigt.

Därpå svarade han:

— Jag läste ett namn.

Laura lät bägge sina händer sjunka ned.

— Säg det namnet!

— Men det vet ni ju själf.

— Nå, hvad tänkte ni därvid? sporde Laura vidare.

— Ingenting, ingenting alls, försäkrade Hummel. Hos mig kommer alltid tanken något efteråt. Men det är nog möjligt, att jag därvid kan få ganska mycket att tänka på.

— Ni bör inte grubbla öfver något och ej bekymra er om någonting annat än det, som jag gifvit er i uppdrag. Fasthåll vid det, och ve er, om ni handlar annorlunda!

Hummel skakade sig.

Laura hade tagit på sig en hotande min; hennes ögon flammade hemskt.

Nu var hon i Hummels tycke inte alls längre den gudinna, som han hittills sett i henne.

Han ville aflägsna sig.

Till följd af detta sällsamma uppträde hade han nästan glömt, att det stod i sammanhang med Marie.

Grefvinnan ställde sig i hans väg.

— Ni stannar tills vidare här, det är min vilja, sade hon.

Därmed gick hon ut och reglade dörren efter sig.

Rummet, hvari hon suttit och skrifvit bref, hade bara en utgång.

Alltså råkade Hummel nu ut för samma öde, som han förut beredt Marie.

Han var fången.

TRETTIOÅTTONDE KAPITLET.

Spår.

— Hummel hade nu åter igen tid att fortsätta sina betraktelser.

Dessa började tvärt med följande tämligen högt uttalade monolog:

— Om jag nu ändå hade Ekström hos mig! Säkerligen skulle han då både råda och hjälpa. Så mycket har jag då ändtligen fått klart för mig, som att min vackra grefvinna nu sysselsätter sig med fröken Olga Willner. Det namnet hade hennes lilla fina hand så tydligt skrifvit i brefvet, som hon tyvärr skrynklat ihop. Ligger det här nånstans månne?

Han sökte efter brefvet, men kunde ej upptäcka något spår däraf.

— Hvad hon ändå är slug! mumlade han. Att man inte ens ska' kunna tro och lita på de vackraste och älskvärdaste kvinnor! Nu tror jag alldeles bestämdt, att hon och käringen ha något kuckel ihop. Om jag ändå bara kunde komma ut härifrån! Men det är en omöjlighet. Ack, om jag ändå hade Ekström eller nyckeln till detta lås, endera! Men jag kommer med all säkerhet att hämnas på grafvinnan. Hon misstar sig, om hon tror, att hon växer mig öfver hufvudet. Jag skall omgifva mitt hjärta med en isskorpa; men hvar jag ska' ta den ifrån, det vet jag verkligen ännu inte. Det måste emellertid ske.

Han såg på klockan.

Därpå fortfor han:

— Jag längtar redan nu till hvila, och här kan jag ju inte reda mig en bädd för natten. Jag vill försöka att slå larm; kanske hjälper det något.

Han gjorde genast på ett mycket energiskt sätt ett sådant försök, i det han med bägge knytnäfvarna började trumma på dörren.

Men alla människor på hotellet tycktes vara döfva; Hummel fick ej något svar.

Under tiden stodo i ett annat rum Laura och gamla Marie ansikte mot ansikte med hvarandra.

Så snart den förra stigit öfver tröskeln, hade Marie tillropat henne:

— Hvilken oförsiktighet!

— Oförsiktighet? upprepade Laura.

— Ja, enligt min åsikt begick du en stor oförsiktighet, när du tog i din tjänst denne person, som redan en tid stått under Ekströms dressyr.

Laura svarade i misshumör:

— Hur skulle jag då eljes ha gjort, säg mig det, Marie! Jag fick ju i uppdrag att inträngа i denna hemlighet, men efter allt, hvad jag hört om Evald Zetterling, kunde jag icke tro, att det skulle leda till något gynsamt resultat, ifall jag närmade mig honom. Därför återstod mig ju endast den andre, hvilken man för mig skildrat som ovanligt inskränkt, ja, till och med dum. Jag tror, att han också är det. Men hos honom tyckes förslagenhet och inskränkthet på ett rent af underbart sätt gå hand i hand. Hur skulle jag väl kunnat träffa något annat val än detta?

— Det är nog riktigt, svarade Marie dystert, men det sätt, hvarpå du gått till väga, är ej det rätta. Ekström skall genomskåda allt. Han är en synnerligen listig och förslagen person, som under hederlighetens mask döljer sitt falska väsen.

— Det rår ju inte jag för, och det kan jag inte ändra, svarade Laura och kastade sig i en fåtölj. Det kan ju mycket väl vara en olycka, att vi råkat få en sådan motståndare. Det måste tas med i beräkningen. Det är emellertid inte min sak att anställa sådana beräkningar. Jag håller mig strängt till ordalydelsen i det mig lämnade uppdraget, det är för resten min plikt och därpå

beror det lif, som jag nu för. Ger man mig oriktiga förhållningsregler, så får man också tillskrifva sig själf det misslyckade resultatet.

Mari betraktade nu först en liten stund Laura, innan hon yttrade:

— Men så glöm då åtminstone inte att på det strängaste bevaka karlen! Jag är öfvertygad om, att Ekström vinnlagt sig om att inge honom misstankar. Och den mannens ord verka nog fortfarande, Det behöfs alltså inte mycket, för att denne Hummel, hvilken ni nu betecknar som dum, skall bli mycket farlig för oss. Hur tänker du då åter aflägsna honom? Du har väl redan lyckats att af honom få veta, hvad vi ville veta?

— Visserligen, svarade Laura; han har med den största öppenhjärtighet berättat allt, han har betecknat dig som en tvetydig person och på det noggrannaste redogjort för sin förbindelse med Ekström och unge Zetterling. Jag kan alltså åter göra mig kvitt honom, men det får inte ske för hastigt. Du själf säger ju, att han måste på det noggrannaste öfvervakas, följaktligen kan jag ej skicka i väg honom; så snart jag det gör, går han naturligtvis genaste vägen tillbaka till Ekström och berättar för honom allt, hvad han här hört och sett.

— Hittills kan det inte vara mycket, kanske ingenting. Det enda vore, om han fasthölle vid, att vi båda stå i förbindelse med hvarandra. Men det kan du väl, antar jag, få honom att tro, att det bara är inbillning af honom.

— Det vore inte så farligt, svarade Laura, men jag måste bekänna något för dig. Nyss skref jag till en af ledarna. Då steg min sekreterare in, och med sina otroligt skarpa ögon lyckades han läsa ett namn, som stod i brefvet. Det kan inte ha varit något annat namn än Olga Willner, och denna omständighet försvårar i betänklig grad min uppgift.

— Du har allt skött dig si och så, sade Marie i sträng ton. Jag kan inte berätta någonting lofvärdt om dig. Det är ditt lättsinne, som nu framkallar förveckling. Du hör också till dem, som arbeta, icke för sakens skull utan bara för att få förslösa den rikligt tillmätta lönen. Det kan inte få fortgå på det viset; man kommer att göra med dig, som man gjorde med Weidling. Man kommer att af dig fordra någonting utomordentligt, och kan du inte prestera

det, så blir du utesluten, och du är sedan precis där, som du för två år sedan var. Jag behöfver ju inte gå tillbaka och berätta därom; jag vill inte förehålla dig allt, som du ända från ditt fjortonde år åsamkat dig. Jag säger bara det, att det skulle kunna gå därhän, Laura, att du å nyo blefve hänvisad till den där vandringen mellan spinn- och otuktshuset. Besinna det! Var förståndig! Låt inte denna varning förklinga ohörd! Och skulle du inte veta någon annan utväg att komma på det klara med denne person, så tillgrip det yttersta; du förstår. Lämna Norrköping och låt honom följa med! Allt skall lyckas dig, om du afskär hvarje förbindelse mellan honom och hans hittillsvarande kamrater. Är du bara väl härifrån, så må denna vår fiendes hjälpreda försvinna!

Laura gjorde en grimas och en afvärjande rörelse: Hon tycktes ha blifvit ytterst obehagligt berörd af Maries dunkla förslag.

— Jag skall handla i öfverensstämmelse med dina råd, så långt jag kan, svarade hon Men gå nu! Genom en förtrogen budbärare skall jag tillställa dig de underrättelser, som du behöfver.

Gumman lämnade salongen. När hon kom ut i korridoren, antog hon den vanliga, lutande hållningen.

Hennes min förändrades samtidigt helt och hållet. Hon blickade åter lika slött ut i världen, som på den tid, då hon varit hos den olyckliga Sara Berger och där i hela huset gällt för en på förståndets vägnar vanlottad människa. —

Sedan Hummel en god stund förgäfves trummat på dörren, afstod han därifrån.

Han mumlade för sig själf:

— Jag vill inte anstränga mina händer i onödan. Till sist måste ju i alla fall någon komma och släppa ut mig. Jag tror åtminstone inte, att det i vårt upplysta tidehvarf skulle kunna hända, att någon finge svälta ihjäl på ett första klassens hotell. Vi vilja alltså vänta. Men grefvinnan skall få känna, att hon genom ett dylikt beteende förverkat min gunst.

Han slog sig ned i en länstol, lutade sig tillbaka och sträckte de långa benen ifrån sig.

Så satt han en liten stund, men grefvinnan kom ej. Då brummade Hummel åter:

— För tusan, det är ju en illistig och ondskefull orm, som helt enkelt låter mig sitta här. I stället för att ta all möjlig hänsyn till mig för att uppmuntra mig till trogen tjänst, behandlar hon mig som en fånge Men vänta bara, det ska' du ha igen.

Hummel förblef innestängd i öfver en timmes tid.

Ändtligen rasslade nyckeln i låset.

I det samma ämnade skrifvaren springa upp, men han betänkte sig och blef fort ense med sig själf om, att det vore bättre, om han spelade den likgiltige. Han måste visa Laura, att han bemötte hennes handlingssätt med ett visst förakt.

Men han kom olyckligtvis ej i tillfälle därtill.

Det var ett grymt misstag af honom, om han trodde, att grefvinnan skulle komma och befria honom. Det var nämligen samme betjänt, med hvilken han redan förut varit i ordväxling.

Så snart Hummel fick syn på den karlen, vände han ansiktet åt motsatta hållet och började med bägge fötterna trumma i golfvet.

— Nu kan ni åter lämna detta rum, sade betjänten i torr ton. Ni beger er i stället till er sängkammare, det har nådig grefvinnan befallt.

— Till hvilken sängkammare?

— Jo, till den, som blifvit er anvisad.

— Så så, nå ja, det har jag ingenting emot, svarade Hummel men rörde sig ej ur fläcken.

— Ni ska' gå genast, sade betjänten.

Hummel vände sig till honom och genmälte:

— Vet han då ännu inte, med hvem han talar? Jag sa' visserligen, att jag skulle tilldela honom en belöning, men det blir ingenting utaf, om han ej kommer till mig på höfligt sätt. Det skulle kunna hända, att jag helt enkelt afskedade honom. Bäst alltså, att ta sig i akt. Jag låter inte alltid leka med mig. Det går illa för min omgifning, om jag en gång börjar förlora mitt goda lynne. Jag börjar visserligen inte så lätt med det; men ve den, som råkar i mina händer, om jag blir allvarsamt ond!

— Tänker ni nu gå eller inte? frågade betjänten och närmade sig Hummel.

— Nå nå, det låter ju riktigt utmanande. Tänker han rent af förgripa sig på sin herre? Bevara han sina helbregda lemmar och gå ögonblickligen! Jag stannar kvar här, så länge det behaga

mig. Tills vidare kan han ju servera mig en kopp te. Men sedan får han gå och underrätta grefvinnan om, att jag väntar henne.

— Grefvinnan har redan gått till hvila, hvarför ingen vidare kan få tala med henne.

— Nå ja, jag ska' nog så småningom införa en annan ordning här i huset, svarade Hummel. Det går inte på en gång. Intet träd faller för ett hugg. Men på detta sätt får det inte fortgå i längden. Och knalla sig nu fort i väg!

Betjänten vände honom ryggen och gick ut.

Där ute yttrade han till en kamrat:

— Man borde verkligen hämta hit en doktor, som undersökte hufvudet på den långa karlen. Vi ha ju i honom att göra med en fullkomlig dåre. Innan han blir noga undersökt, skulle jag inte mera vilja vara i hans närhet. Det skulle ju kunna hända, att han finge ett anfall af raserigalenskap, och därför är man verkligen inte längre säker till lifvet.

— Det säger jag också, instämde den andre. Jag har redan länge funderat på, hur grefvinnan kunde få det infallet att lägga sig till med den karlen. Hvad duger han egentligen till? Jo, till ingenting.

— Misstag, kära bror! Han är en spion, och det är ett stort fel, att man dragit hit honom. Därför måste vi också yrka på, att han åter kommer härifrån. Historien med gamla Marie har redan gjort mig fundersam. Karlen har tydligen af Ekström blifvit instruerad att lyssna och uppsnappa så mycket som möjligt. När han låtsar vara så där idiotiskt enfaldig, så har det säkerligen sina modiga skäl. Därför borde man ju rätteligen undersöka hans sinnestillstånd och kasta ut honom, ifall det af undersökningen framginge, att han förställer sig.

De båda tjänsteandarna begåfvo sig nu, hvilket man ju icke kunde ha väntat sig, in i det rum, hvari Laura befann sig.

Denna var nu iförd en hvit dräkt och visade sina tjänare ett tämligen förtroligt sätt, hvilket man ju icke alls kunde förutsätta hos en verkligt förnäm dam.

Förutom de båda manliga tjänarna befann sig här äfven en kammarjungfru, en icke längre så värst ung människa med ett rent at vedervärdigt ansikte, och slutligen sällade sig till dessa ytterligare en gammal kvinna, hvilken här gick och gällde som grefvinnan Lauras amma.

Dessa fyra tjänsteandar slogo sig utan krus och ceremonier ned vid bordet och började dricka.

Laura själf tog plats hos dem, och nu följde en lång rådplägning, hvilken rörde sig kring de personer, hvilka man gemensamt brukade beteckna som fiender.

Dessa personer voro Evald Zetterling, Ekström och den långe skrifvaren, men äfven namnet Olga Willner förekom upprepade gånger, och rådplägningen tycktes aldrig skola ta slut.

Plötsligt afbröt Laura ett tal, som den gamla amman höll, och hvari hon sökte påvisa, det grefvinnan ingenting bättre kunde göra än fånga Evald Zetterling i sina nät. Gumman menade, att Laura med sina behag och sin älskvärda skicklighet mycket snart måste lyckas lösa denna uppgift.

Då afbröt henne Laura med orden:

— Jag skulle vilja veta, om han redan gått till hvila. Skulle någon af er vilja se efter det?

Den ene betjänten vägrade, den andre hade heller ingen lust, och de tillkännagåfvo så oförbehållsamt denna sin ohörsamhet, att en utomstående måste ha funnit det högst besynnerligt.

Den gamla amman satt också kvar, och endast kammarjungfrun var villig att se efter Hummel.

Hon gick genom alla rummen och fann honom i det, hvar han varit innestängd. Här funnos på bordet skrifmaterialier, som Laura förut användt.

Hummel var just i färd med att skrifva ett bref.

Öfverst stod:

"Käraste Ekström!"

Stort längre hade Hummel ännu ej hunnit.

Början lydde ungefär så här:

"Jag måste för er berätta, att det går rätt underligt till här på hotellet, Visserligen tviflar jag icke på, att grefvinnan älskar mig sannt och innerligt, men — — —

Eftersom han ej visste, hur han skulle fortsätta, gjorde han här några tankstreck, och just som han placerade det femte af dem på papperet, infann sig kammarjungfrun.

Denna människa hade Hummel inte förut lagt märke till.

Han hade ju endast ögon för den vackra Laura och denna

kammarjungfru var för öfrigt inte alls sådan, att hon kunde intressera en man.

Hon var stor, grof och klumpig, utan ringaste formskönhet och med rent af frånstötande anletsdrag.

Hummel såg upp och betraktade henne förvånad.

— Kommer ni kanske med mitt té? frågade han.

— Té? Det är hos oss inte brukligt, att tjänarna få té om kvällarna.

— Hör nu, mamsell, ställ mig inte i jämnbredd med er själf! Jag är sekreterare, alltså grefvinnans förtrogne, och jag skall snart vara ännu mera. Vänta bara ungefär tre eller fem dagar, och ni ska' få upplefva någonting, min tös.

Benämningen tös passade egentligen inte alls in på den groflemmade kammarjungfrun.

— Ni ska' gå och sofva, innan grefvinnan själf går till hvila, det har hon befallt.

— Just i kväll vill jag stanna uppe, och jag har för öfrigt redan låtit uppmana grefvinnan att göra mig sällskap. Jag vet inte, hvar hon håller hus; kanske gör hon åter igen toalett. På annat sätt kan jag ej förklara hennes dröjsmål.

— Ni har ingen utsikt att vidare träffa henne i kväll. Hängif er bara inte åt ett så råfängt hopp utan gå nu i stället in i er sängkammare!

— Jag har nu ingen lust att gå till hvila, ty nu först har jag börjat tänka på allt. Gå ni och säg grefvinnan, att jag måste skrifva ett viktigt bref och därmed punkt!

— Gärna för mig må han sitta här ända till i morgon bittida, sade kammarjungfrun och aflägsnade sig åter.

Hummel skref ostörd vidare.

Först af allt berättade han för Ekström, hur långt han redan kommit hos Laura, att han redan helt säkert skulle ha fått kyssa henne, om bara något lämpligt tillfälle därtill erbjudit sig; men han skulle nog med det allra snaraste veta att framtvinga ett sådant.

Och han fortfor:

"Dessutom kan jag tala om, att min dyra Laura skref ett bref, hvari fröken Olga Willner omnämndes. Jag antar, att det skall intressera er. Tyvärr blef det brefvet sönderrifvet, hvarför jag ej kan ställa det till er disposition? Hälsa herr Evald och var förvissad

om, att ni, så långt min kärlek det tillåter, har en trogen bundsförvandt i

Lukas Hummel,
greflig privatsekreterare."

Detta bref vek han ihop och lade in i ett kuvert. Så gärna skulle han velat skicka i väg det redan i kväll, men han hade intet förtroende för tjänarna.

— Dessa karlar äro i stånd att annamma brefvet i stället för att bära det till posten, tänkte han. Därför måste jag själf gå ned och lämna det till portiern, som synes mig vara en ärlig man. Jag skall dessutom hos honom inskärpa nödvändigheten af att ej dröja med att uträtta det uppdraget.

Hummel ämnade alltså gå ned. Brefvet hade han redan stoppat i rockfickan. Att sätta på sig en hatt, det ansåg han vara öfverflödigt, och därför gick han, som han var, ut i korridoren.

Men här hade han ej tagit många steg, innan kammarjungfrun kom emot honom.

— Hvarthän? Hvarthän?

— Jag ämnar mig ut för att hämta mig en smula frisk luft, svarade Hummel. Det är så hett där inne i rummet, att jag känner ett trängande behof af att få svalka mig något. I brist på ett bättre fruntimmer kan jag ju hålla till godo med ert sällskap, om ni så vill.

— Ni får inte aflägsna er, förklarade kvinnan. Kom genast med in igen bara, annars måste jag med våld hindra er i ert uppsåt. Fru grefvinnan har strängeligen befallt, att ingen i hennes tjänst stående får lämna våningen så här sent.

— Det var någonting alldeles nytt, menade Hummel. Antag, att jag hade en fästmö, med hvilken jag på kvällen ville sammanträffa! Eller är det äfven förbjudet att ha en sådan?

— Skämta inte utan foga er i fru grefvinnans anordningar! Det skulle eljes kunna hända, att ni redan i morgon förlorade er plats.

— Det är mycket beklagligt, sade Hummel. Men jag skulle kanske i alla fall kunna reda mig. Tror ni inte, att min vän Ekström skulle visa mig tillmötesgående? Hade jag inte honom, då vore det verkligen sorgligt ställdt; men vi äro ett hjärta och en själ, och om vi också för grefvinnans skull så när pryglat hvar-

andra, stör det likväl icke vänskapen; vi sätta oss öfver en sådan bagatell.

Han ville på inga villkor låta uppehålla sig.

Kammarjungfrun öppnade en dörr och ropade in i våningen. Man lyssnade där till hennes rop.

De båda betjänterna voro tvärt till hands, grepo Hummel och ryckte in honom i rummet.

Han blef så utom sig, att han ej fick fram ett ord och ännu mindre kunde skrika.

Man drog också försorg om, att det icke så lätt skulle höras ut i korridoren, i det man förde in skrifvaren i ett andra rum. Äfven här reglades dörren.

— Var lugn! sade en af männen i sträng ton till Hummel. Understå er inte att visa någon uppstudsighet, ty det skulle ni bittert få ångra.

Den stackars Hummel skulle råka ut för ett högst vidrigt öde.

Betjäntens hot hade satt skräck i honom. Man hade alltså icke behöft företaga något annat.

Kanske beredde det Lauras tjänsteandar en glädje att plåga honom, eftersom en af dem sade, att man ej vore säker för denne maskerade spetsbof, och att man måste använda utomordentliga medel för att ej vidare ha någonting att frukta af honom.

— Ett medel är fort funnet, förklarade kammarjungfrun.

Därmed ryckte hon ur fickan blixtsnabbt upp en flaska och hällde dess innehåll i Hummels mun.

Och det var lätt gjordt, ty den långe skrifvaren låg där med öppen mun och stel af förskräckelse.

Vätskan rann ned, och några sekunder senare kände sig Hummel så dödstrött, att han tillslöt ögonen och omedelbart därpå insomnade.

— Utmärkt! sade den ene betjänten och slog kammarjungfrun hårdt och förtroligt på axeln.

— Ja, du är en praktkvinna, förklarade den andre. Vi kunna vara nöjda med dig.

— Vore jag bara lika vacker som Laura, så skulle jag nog visa er, hvad allt en klok kvinna förmår; men tyvärr har naturen på ett oförsvarligt sätt försummat mig. Jag inser det mycket väl.

— Åh, det har ingen fara, tröstade den ene karlen.

— Men nu ska' vi gå och höra, hvad gumman pratar. Hon har verkligen inte så orätt, i alla händelser är hon klokare än Marie. Men mig är ingendera af dem vuxen, tillade kammarjungfrun skrytsamt.

De båda betjänterna återvände med henne till det rum, hvari Laura och den gamla amman befunno sig.

Här inrapporterade kammarjungfrun först af allt, att Hummel velat aflägsna sig.

— Under hvilken förevändning? frågade grefvinnan.

— Han ville naturligtvis sätta sig i förbindelse med sina vänner, gissade den ene betjänten.

Härpå drog kammarjungfrun fram Hummels bref, som hon tagit ifrån honom, och lade det på bordet.

— Till herr Simon Ekström, sade hon med betydelsefulla blickar.

Laura ryckte fort till sig brefvet och slet upp kuvertet.

Sedan läste hon innehållet högt för de andra.

Då utlät sig kammarjungfrun:

— Där ser man, hvilken fullslipad spion han är. Han tänker sälja och förråda oss. Den människan får inte mera komma i förbindelse med Ekström utan måste försvinna.

Häremot invände Laura hastigt:

— Det kan ej ske. Åtminstone är inte jag med om det, ty Ekström var ju närvarande, när jag tog karlen i min tjänst, och han skall säkerligen inte underlåta att taga reda på Hummels vidare öden. Just därigenom skulle vi förråda oss, om vi på våldsamt sätt gjorde oss kvitt honom. För öfrigt är här ej lämpliga platsen att sätta något sådant i verkställighet, utan kommer jag att fortfarande stå på vänskaplig fot med honom, tills han med mig anträder en lång resa. Då först vill jag göra, hvad ni fordra af mig.

— Ni hyser då alltjämt betänkligheter, sade kammarjungfrun näsvist. Nå ja, tills vidare ha vi åtminstone bedöfvat honom.

— Hva'? frågade Laura.

— Det hjälpte inte med mindre, sade en af betjänterna likgiltigt. Vi måste tillgripa detta medel för att vara säkra för den spetsbofven.

— Och när han vaknar, hur ska' det då bli? frågade Laura. Han skall öppet uppträda mot mig och säga, att män brukat våld

mot honom. Ni ha prisgifvit mig, ni, som ha att värna mina intressen.

— Men så lugna dig då, Laura! sade den gamla amman med sin höga falsettstämma. Var inte så häftig! Hvad gör det för resten, om han aldrig mera skulle vakna!

— Nej! svarade Laura. Nej, det får på inga vilkor ske nu. Hela misstanken skulle ju falla på mig. Ni veta så väl, att ni kunna gömma er, men hvart ska' jag ta vägen? Allas ögon äro ju nu riktade på mig. Jag kan följaktligen inte alls samtycka till ert förslag.

De fyra andra sade tills vidare ingenting.

Ändtligen anmärkte kammarjungfrun:

— Om man är så förskräckligt klok, så måste man själf kunna föreslå någonting bättre.

Laura vände sig förargad bort och gick häftigt fram och åter i rummet.

Kammarjungfrun fortfor:

— Konsten att förebrå någon något, är inte så värst stor, men att kunna sätta någonting bättre i stället, det är af värde. Men så långt sträcker nog sig inte ert snille, min kära Laura; ty hittills har ni icke kunnat föreslå mycket, man skulle nästan kunna säga, igenting alls, som varit värdt att utföra. Ni kanske förträffligt förstår konsten att utbyta guld och silfver mot värdelöst krimskrams och att bära atlas- och sidenklädningar, som ni inte kan betala, men därmed är det också jämnt slut med er konst. Och ser ni, hvad ni uppnår och hittills uppnått, har ni väl till större delen att tacka er skönhet för. Någon begåfning, något snille har ni väl egentligen aldrig visat prof på.

Laura stannade midt i rummet.

Denna kammarjungfruns oförskämdhet gick i hennes tycke ändå för långt.

Hon stampade med foten i golfvet och sade:

— Jag låter inte säga mig dylikt, jag tål det inte, att man gör mig sådana förebråelser. I detta fall är väl ändå jag den mest betänksamma och sansade. Det får på inga villkor hända, att denne person nu försvinner, ty hans yttre är ju sådant, att alla människor lägga märke därtill. Hvarför ska' vi på så lättsinnigt sätt störta oss själfva i fördärfvet, hvarför skola vi med vett och vilja lämna oss i den så kallade rättvisans händer?

— Ni är då också så ängsligt rädd för hvarje beröring med rättvisan, anmärkte kammarjungfrun försmädligt. Det är ju också helt naturligt, ty hos er har man att välja på. Om ni inte för denne persons skull kommer på spinnhuset, så skulle man för tio andras skull ha rätt att bura in er. Så är det, och därför vågar ni er inte fram. Om man visste, hvem grefvinnan Schönthal vore, så skulle man allt få brådtom att lägga beslag på henne, och säkerligen spärrade man då in henne för så lång tid, att man, när hon komme ut igen, ej mera skulle se spår af hennes forna ungdomsfägring och blomstrande skönhet.

Laura bet sig i läppen.

— O, hvad jag är olycklig! hviskade hon för sig själf.

Men att svara kammarjungfrun, det tycktes hon rent af inte våga.

Amman, som icke ville, att striden skulle antaga större dimensioner, sade:

— Barn, inte något slit! Det är fråga om så viktiga saker, att en oenighet mellan er nu vore ett helgerån mot våra viktigaste intressen, eller, skrek hon vidare, skola vi foga oss i det, att två människor af ren elakhet störta så många af våra kamrater i olycka? Hören mig därför! Jag är erfaren och kan nog råda er, ty jag har för länge sedan presterat det, som ännu återstår er andra. Jag råder er därför att bilägga tvisten och att enas. Laura har nog rätt i det, att karlen måste bort härifrån. I ett annat land, till exempel i Danmark, må han försvinna! Där är det inte sådan risk som här.

— Ja, det skulle nog inte vara så pjåkigt att komma ut och få lufta på sig ett tag, men till Danmark kan jag inte följa med, svarade den ene betjänten.

— Nå, då skulle det ju kunna ske i Finland, långt bort i vildmarken, menade amman. Där kan man nog opåtalt utföra litet af hvarje.

— Där uppe törs däremot inte jag visa mig, inföll den andre betjänten. Jag måste stanna kvar, om det blefve att resa dit. Men det har jag tills vidare ingen lust med. Tjänsten hos den vackra Laura har blifvit mig erbjuden som belöning, och den vill jag naturligtvis inte afstå ifrån.

— Nå, menade amman, så resa vi väl till Ryssland då.

Den gumman tycktes vara hemmastadd litet hvarstädes utomlands.

— Där är marken för het för mig, invände kammarjungfrun.

Nu var det slut äfven med den gamla ammans vishet.

— Laura får välja själf, sade hon.

— Jag reser till Berlin, därvid blir det, förklarade den vackra Laura.

Med dessa ord rätade hon stolt upp sig och lät blicken sväfva öfver de fyra personerna, hvilka inför världen gällde för hennes tjänare, men nu icke alls betedde sig så.

— I Berlin är det inte så lätt att låta karlen försvinna, menade amman. Låt oss då hellre säga, att han blir efter i någon liten undangömd vrå! Åtminstone anser jag det vara lämpligare.

— Öfverlämna allt åt mig! sade Laura afgörande. Jag skall nog veta att befria mig från honom. Nu tala vi inte vidare därom. Jag skall nog för Hummel afskära hvarje förbindelse med den yttre världen, och jag hoppas äfven kunna lugna honom, hvad beträffar den af er mot honom begångna våldshandlingen. Likaså skall jag meddela honom, hur det egentligen förhöll sig med namnet Olga Willner i det af mig skrifna brefvet. Hvad som sedan är att göra, det får händelsernas gång bestämma. Men nu har jag inte vidare lust att orda om den angelägenheten.

— Bara inte sådant öfversitteri! sade kammarjungfrun hätskt. Man bör alltjämt komma ihåg, att man burit helt andra smycken på fingrarna än nu, och att man icke alltid lekt med solfjädern utan emellanåt äfven med dyrkar. Glöm för all del inte det, min söta!

Laura vände sig i vredesmod bort.

Hon gick till fönstret och tycktes icke vidare vilja deltaga i samtalet.

— Men hvad är det nu med Evald Zetterling? frågade amman, som ännu en gång upptog konversationen.

Då lämnade grefvinnan åter fönstret och svarade:

— Jag skall närma mig honom. Hur det skall tillgå, det vet jag ännu icke. Men inom tre dagar skall jag väl ha funnit något lämpligt tillfälle, och jag hoppas vinna en fullständig seger, förutsatt nämligen, att ni understödja mig.

— Och hur tänker ni er det? frågade amman.

— Man bör utsprida det ryktet, att Olga Willner är död. Lyckades man göra det troligt, så skulle resten sedan bli en lätt sak för mig. Det är er uppgift, och det öfriga är min. Men nu är jag trött på alla förhandlingar, ännu äro vi ej så långt, att jag skulle kunna yttra ett afgörande ord. Jag vill nu komma i ro; lämna mig alltså!

De båda betjänterna aflägsnade sig.

Efter dem trippade sedan äfven amman i väg. Kammarjungfrun var den sista, som lämnade den förmenta grefvinnans rum.

— Du skall icke länge till vara så högmodig, sade hon för sig själf. Domen sväfvar redan öfver dig, och det skall snart vara slut med din glans och härlighet. Du får kanske lösa denna din uppgift, men se'n gör man sig med all säkerhet kvitt dig, och de, som upphöjt dig, skola störta dig. Jag drar nog försorg om, att en angifvare framträder, så att du faller i polisens händer.

Under denna monolog hade kammarjungfrun kommit in i det rum, som hon delade med den gamla amman.

Dessa båda talade ännu länge om ifrågavarande angelägenhet, innan de begåfvo sig till hvila.

I dagningen for Hummel upp ur sin bedöfning, gnuggade sig i ögonen, lyfte upp hufvudet och såg sig förvånad omkring.

Därvid mumlade han:

— Hvad hände det mig i går? Det var, som om jag druckit likör hos gamla Marie. Men nej. Jag är ju ännu kvar här på hotellet hos de människor, som i går misshandlade mig så. Ja, ja, nu minnes jag. Ett sexkantigt fruntimmer var här och de båda betjänterna, dessa afskyvärda lymlar, som jag kommer att afskeda redan i dag. Men hur var det då med grefvinnan? Kom hon ännu en gång in till mig? Böjde sig inte någon ned öfver mig, och kände jag inte en het andedräkt i mitt ansikte? Kanske var det så, kanske också inte; jag erinrar mig det endast helt otydligt. Den hufvudvärk, som jag nu har, bevisar emellertid, att man företog sig någonting alldeles särskildt med mig. Ett fruntimmer böjde sig ned öfver mig, det är då alldeles säkert. Frågan är nu bara den, om det var grefvinnan eller Marie eller den där sexkantiga människan.

Han steg upp, men kände en blytyngd i alla lemmar.

— Jag har vaknat för tidigt; det är nog hela orsaken till denna

olustighet. Jag måste titta ut ett tag. Det dagas ju nu som först. Hur mycke' kan väl klockan egentligen vara så här dags?

Han gick långsamt till bordet och sökte efter en tändsticksask, men fann ingen sådan.

— Jag är ju ännu fullständigt klädd, märker jag, fortfor han. Människorna här ta då heller inte alls hänsyn till person. Om de åtminstone lagat så, att jag kommit i säng! Nu ha de låtit mig ligga på soffan, och därför är man inte alls uthvilad. Här måste bli en annan ordning. Nu råder här ju en rent af upprörande oordning, och det beror väl därpå, att grefvinnan ej från barndomen varit van vid svenska, ordnade förhållanden. Men här måste tillgripas sådana åtgärder, som stäfja allt utländskt slarf. Om jag ändå bara hade Ekström här! Han skulle kunna ge mig ett godt råd. Säkerligen skulle han också genast säga mig, hvad som hände mig i går.

Trött slog han sig ned i soffan. Han kände sig långt ifrån väl till mods.

— Om jag ändå kunde dra mig till minnes allt! mumlade han. Men med bästa vilja kan jag inte erinra mig, hvad det packet tagit sig till med mig. Jag har fallit offer för ett förbrytarband, det är alldeles säkert; men om någon uppmanade mig att säga, hvad som händt, och om han lofvade mig, att jag om en timme skulle bli sammanvigd med min dyra Laura, jag måste afstå från den ovanskliga lyckan; så sorgligt svagt är för närvarande mitt minne.

Han bråkade än ytterligare sin hjärna, men det ledde ej till något annat resultat, än att hans hufvudvärk blef ännu intensivare.

— Jag får inte vidare anstränga mitt minne, sade han till sig själf, men jag skall allvarligen fråga grefvinnan, om det är sed här, att tjänarna få drifva sådant ofog. Hon måste aflägga räkenskap inför mig. Om jag ändå i går uppträdt strängare, såsom jag föresatte mig! Men mitt hjärta är så otroligt vekt. Om jag bara ser på henne, så förefaller det mig, som måste jag förgås af lycka och elände samtidigt.

Han sökte nu efter ringledningen, men afstod snart därifrån. I stället försökte han att åter sofva; men inte heller det lyckades

honom, ty därtill var han för ängslig, och hans svåra hufvudvärk lät honom ej få ett ögonblicks ro.

Ändtligen fick han fatt i ringledningen och satte den genast i häftig rörelse; han höll fingret hårdt tryckt mot knappen och tycktes inte vidare ämna taga det därifrån.

Det ringde i ett kör, men Hummel, som nu åter försjunkit i tankar, tycktes icke alls märka den oafbrutna ringningen.

Stödd mot väggen och med tummen stadigt tryckt mot ringledningsknappen stod han där orörlig, tills steg hördes.

Dörren öppnades hastigt.

En af betjänterna stod framför Hummel.

— Hvad är det nu fråga om igen? sporde han.

— Jo, god morgon! svarade Hummel. Kom närmare, så får jag fråga honom om en sak.

— Men hvarför ringer ni så förtvifladt?

— Ringer jag? Ack ja, det har ni ju rätt i. Det vill jag sluta upp med. Men säg mig nu, hvad som hände mig i går? Han var ju närvarande.

— Hva'? Hvad skulle då ha händt?

— Jo, jag vill minnas . . . Vänta nu lite'! Stod inte han bredvid mig?

— Visst inte. Nu misstar ni er grundligt.

— Men jag såg ju två karlar af hans typ och dessutom en kvinna, ett hiskligt odjur för resten. Ni tre bearbetade mig på ett synnerligen oförsvarligt, ja, gudlöst sätt Tala bara, för jag vet nu allt, och jag läser det för resten i hans ansikte.

— Nåväl, om herrn läser det där, så behöfver jag ju inte säga någonting mera. I går var jag emellertid inte alls hos er, ty jag var utan afbrott sysselsatt hos nådig grefvinnan.

Hummel visste nu icke själf längre, hvad han skulle tänka och tro; han fordrade, att betjänten skulle skicka till honom sin kamrat.

— Han sofver nog ännu.

— Kvittar mig lika. Väck honom då bara! Det vore väl också tusan, om inte en sekreterare skulle vara för mer än sådant där betjäntpack. Och fruntimret ska' han också ta med hit.

Betjänten aflägsnade sig, och Hummel var åter ensam.

Nu började han om igen ringa, och äntligen kom den andre betjänten.

— Han måste säga mig, hvad som hände mig i går kväll.

— När?

— I går kväll, säger jag ju.

— Vid hvilken tid?

— Ungefär klockan tio.

— Vid den tiden var jag inte hemkommen ännu, för jag hade fritt på kvällen. Jag kan alltså inte veta, hvad som händt här.

— Hva'? Vill han försöka inbilla mig, att inte heller han var närvarande? Men hvem var det då, som misshandlade mig i går kväll? Jo, det var ingen annan än du och den andre slyngeln i kompani med det ofasonliga kvinnfolket.

— Hvem menar ni? frågade betjänten, som knappast förmådde undertrycka ett gapskratt.

— Hvem jag menar? Jo, det där fruntimret med grisögonen, den stora munnen och den plattryckta näsan. Antagligen finns det bara ett exemplar af den sorten. Hon måste finnas här på hotellet, och jag vill träffa henne.

— Jag kan verkligen inte alls förstå, hvem ni menar, svarade betjänten med den oskyldigaste min i världen. En något platt näsa har bara en enda person i hela huset, och det är nådig grefvinnans kammarjungfru.

— Död och afgrund! Ser jag då spöken? Det måste ha varit I tre.

Betjänten ryckte på axlarna och lämnade rummet.

Där ute upprepade han för kammarjungfrun sitt samtal med Hummel, och hon kände sig icke föranlåten att gå in till honom.

Skrifvaren började nu för tredje gången ringa, och det lika häftigt som förut.

Nu kommo bägge betjänterna in samtidigt och frågade:

— Hvad vill ni?

— Nå, det var bra, utlät sig då Hummel. Nu kan jag konfrontera er med hvarandra. Du där, såg du kamraten här hos mig vid 10-tiden i går kväll?

— Jag var inte alls hos er i går.

— Nå-å, han där, den andre, erkänn bara: såg han den här hos mig?

— Jag var heller inte närvarande.

— Nej, men det går verkligen för långt. Maken till den här rådande oredan har jag aldrig i mitt lif förr sett. Jag skulle bara vilja veta, hvem som var sekreterare här före mig, det måtte allt ha varit en lyckad kurre. Nå, laga nu också bara, att äfven det där fruntimret kommer hit, som ser ut ungefär som en sexsidig pyramid! Hit med det åbäket, säger jag!

— Vi ha ingen tid att sysselsätta oss med er, svarade den ene betjänten. Vi måste sköta våra åligganden och kunna tio gånger om upprepa det, att vi ej veta någonting om alla de galenskaper, som ni inbillar er.

Hummel gick där i misshumör af och an i rummet.

Sedan de båda tjänarna åter aflägsnat sig, fick han i ett hörn af rummet syn på ett föremål.

Det var en tom flaska.

Hummel kastade sig genast öfver den.

— Ah! utbrast han högt. Hvad är det? — Nu komma vi visst ändå historien på spåren. Den här måtte bestämdt ha innehållit någon sorts Marie-likör. Om ändå den där oformliga kvinnan vore här, så att jag finge hålla flaskan under näsan på henne!

Han luktade i flaskan och for genast baklänges.

— Det är ju en högst egendomlig lukt, fortfor han. Här har jag ju, såsom man med tämlig visshet kan våga påstå, råkat midt in bland så kallade giftblandare. En präktig omgitning, grefvinnan består sig med, det måste erkännas.

Han lämnade rummet för att uppsöka kammarjungfrun. Flaskan tog han med sig.

Det dröjde ej länge, innan han fann den sökta, som just stod i begrepp att begifva sig in i grefvinnans sängkammare.

Så snart Hummel fick syn på henne, tillropade han henne ett dundrande:

— Stanna!

Kvinnan vände sig om mot honom och utbrast:

— Hvad skriker han efter?

Hummel uppvisade tigande flaskan, liksom ville han fråga:

— Hvad säger du om det:

Sedan kastade han den på golfvet och utropade:

— Där ligger *corpus delicti*, om hon begriper, hvad det är. Betrakta den och försök sedan inbilla mig, att inte hon också var med i går kväll! Hon deltog då i ett mot mig föröfvadt våldsdåd, som jag dock ännu ej fått fullt klart för mig. Det var hon och de båda lymlarna.

— Jag begriper mig inte alls på er, svarade kammarjungfrun kallt. Det ser ut, som tullade ni i löndom en bränvinsplunta. Det kommer jag att tala om för fru grefvinnan. En supstöfvel kan hon inte använda i sin tjänst.

Hon gick in i Lauras rum, men var nog försiktig att regla dörren efter sig.

— Nej, men dra' nu åt Helsingland med den giftblanderskan! brummade Hummel. Kommer helt simpelt och fräckt och stämplar en moralisk människa som fyllhund. Men det ska' nog grefvinnan få veta. Jag kommer att för henne afslöja allt. Hela sällskapet måste i väg. Man kan väl få fatt i skapligare tjänsteandar än sådana grofhuggna och råbarkade grobianer.

Han stannade kvar i rummet i afsikt att där invänta Laura.

Kammarjungfrun kom tillbaka; men när hon fick syn på Hummel, som hon trodde långt borta, stannade hon på tröskeln.

— Se ditåt, min tös! skrek mannen åt henne. Jag känner nu ert handtverk. Tro bara inte, att jag låter dra mig vid näsan af er! Ni ä' allesamman för dumma för att kunna öfverlista mig. Nu erinrar jag mig alltsammans så tydligt. I går blef jag medvetslös, när jag var ute i korridoren. Om ni inte nu inom en halftimme och fem minuter erkänner, så går jag till polisen. De fem minuterna ger jag er af gunst och nåd på köpet, emedan ni antagligen är fruntimmer och jag aldrig kan åsidosätta artigheten mot damerna. Men sedan blir ni antagligen afskedad eller inspärrad.

Kammarjungfrun brydde sig inte alls om hans prat.

Ändtligen visade sig Laura; att döma af hennes dräkt tycktes hon stå i begrepp att gå ut.

Hummel skyndade emot henne, fattade hennes hand och tryckte den mot sina läppar.

— God morgon, min nådiga! hälsade han. God morgon efter en ryslig natt!

Laura var ännu blekare än i går.

Med allvarsam min frågade hon!

— Hvad har händt er?

— Blif inte så förskräckt! svarade Hummel. Jag vill heller inte ännu tala offentligt därom. Endast i förtroende kan jag säga det, att man företagit ett litet giftmordsförsök mot mig.

Laura såg helt förbluffad ut.

— Ni tyckes vara sjuk, anmärkte hon. Er fantasi förespeglar er sådant, som aldrig i lifvet kan hända hos mig. Jag måste beklaga det, om en sådan sjuklig inbillning äfven framdeles skulle komma att förfölja er.

— Inbillning är det visst inte, min nådiga. Här ligger det påtagliga beviset. Denna lilla flaska fann jag bredvid soffan. Jag minnes nu alldeles tydligt, att er kammarjungfru gjorde allehanda hokus-pokus med den framför ögonen på mig. Så småningom drar jag mig till minnes alltsammans. Har ni ert eget och mitt lif kära, så ber jag er kasta ut de båda betjänterna och låt sedan kammarjungfrun fortast möjligt göra dem sällskap!

— Ni misstar er helt och hållet på mitt folk, hvars pålitlighet genom flera års trogen tjänst är beprövad. Just jag hör till dem, som ej skänka någon sitt förtroende, innan de äro fullt och fast öfvertygade om, att han är det samma värd. Jag har noga pröfvat och kan därför i hvarje afseende tryggt förlita mig på mitt tjänstfolk.

Hummel såg dum ut.

Laura hade talat med sådan bestämdhet, att han blef vacklande i sin åsikt. Då måste han ju ha haft en synnerligen svår och obehaglig dröm.

Efter något funderande tog han åter till orda:

— Men då måste jag be er, min nådiga, att ni ger noga akt på edra tjänare. Det skulle ju ändå kunna hända, att det ej är så mycket bevändt med deras trohet, som ni menar.

— Ni kan vara fullkomligt lugn i det fallet, svarade Laura och lämnade hastigt rummet.

Hon var emellertid inte litet bestört öfver, hvad Hummel nu yttrat.

Så snart hon stängdt dörren efter sig, mumlade hon:

— Den karlen anar något. Det kommer alldeles för tidigt. Jag börjar nu märka, att det i själfva verket ej återstår mig någonting annat än att fort göra af med honom.

TRETTIONIONDE KAPITLET.

I valet och kvalet.

Som vi minnas, hade Ekström och Evald kommit öfver ens om, att den senare skulle närma sig grefvinnan. Tillfälle därtill skulle den förevändningen erbjuda, att han på hotellet besökte Hummel.

Som vanligt sölade man ej, och Evald grep verket an redan den morgon, då Hummel hos grefvinnan beklagat sig öfver hennes tjänstfolk.

När Laura lämnade hotellet och Hummel blef ensam, var den senare nästan öfvertygad om, att han sagt för mycket och sårat sin dyra Laura.

I sitt djupa vemod skyndade han genast till fönstret för att med blicken följa henne.

Han fick strax syn på den vackra gestalten med den graciösa gången och suckade flera gånger ur djupet af sin själ.

Därvid mumlade han:

— O, du min ängel, du mitt allt, hvad jag älskar dig! Om

du bara hade en aflägsen aning därom, så skulle du kasta ut hela följet och endast ansluta dig till mig, endast anförtro dig åt mitt manliga beskydd.

Han kom ej längre, ty han märkte nu, att Laura plötsligt gjorde helt om och hastigt återvände till hotellet.

Då jublade Hummel:

— Hon kommer, hon kommer tillbaka. Hon ångrar redan, att hon var så föga vänlig mot mig. Men jag vill underlätta allt för henne, jag bygger en gyllene bro från mitt hjärta till hennes.

Det dröjde ej länge, innan Laura var uppe igen i sin våning. och hon uppsökte där ofördröjligen Hummel.

— Lukas, sade hon, jag måste ge er nöjaktiga förklaringar. Hör mig!

— O, sköna grefvinna, svarade mannen och lade sina långa, torra händer på hjärtat, om ni visste, hvad det bultar och hamrar här inne! Ni skulle då nödgas erkänna, att aldrig förr någon man älskat er så som jag. Hör ni inte mitt hjärtas slag? Jag tycker själf, att de äro så våldsamt hårda, att de borde höras i nästa våning. Hör ni då ingenting?

— Sitt ned och låna mig ert öra! Jag måste meddela er något; endast därför har jag kommit igen.

Hummel såg på henne med ömma blickar.

— Ni har ångrat, att ni talade så hårdt till mig, icke sannt? yttrade han. O, jag vet ju det, att ni har ett lika godt hjärta som jag själf. Ja, vi skola förstå hvarandra; länge kommer det ej att dröja, därom är jag förvissad, innan ni öfvertygat er om, att ingen passar så bra för er, som just jag.

— Tills vidare vilja vi inte tala därom, sade hon mycket vekt.

— O, dyraste ni, hvad ni säger mig, det är för mig guld värdt.

Laura tog åter till orda:

— Ni har funnit mina tjänares beteende underligt, men jag upprepar det, att ni misstagit er på dem. Jag behöfver ej uppehålla mig länge därvid, ty jag vet, att ni en annan gång...

— Som ni befaller, svarade Hummel. Om ni så vill, tror jag er utan vidare, fastän jag inte gärna kan få det passerade ur min skalle. Visserligen har jag ännu ei sett något exemplar af en sådan skallerorm som er kantiga kammarjungfru...

— Hör vidare! afbröt Laura. Ni läste i går i ett bref namnet Olga Willner.

— Ja, det stämmer, och jag undrade så mycket, hur det kom sig, att ni skref något om ifrågavarande vackra fröken. Jag erkänner, att jag värderar denna fröken Olga Willner mycket högt. Visserligen är hon nu anklagad för rånmord, men det har händt så många före henne, så det rubbar inte alls min goda tanke om henne.

När han tystnade, fortfor Laura:

— Äfven jag känner Olga Willner och följer hennes öde med stort deltagande. Det är emellertid inte nu tid att närmare förklara det för er, men tro mig, den flickans öde intresserar mig mycket, och jag erkänner öppet, att det inger mig allvarsamma bekymmer.

— Det är ju någonting alldeles nytt, svarade Hummel. Känner ni henne då närmare, sköna grefvinna?

— Inte precis det, svarade Laura, men Olga Willner ådrog mig min uppmärksamhet, jag gjorde mig underrättad om henne och hörde intet annat än godt; därför beklagar jag mycket, att hon råkat i så stor olycka.

— Ja, det beklagar jag också, sade Hummel, men vi ska' nog hjälpa henne ur klämman, jag och Ekström, vi äro just rätta männen därtill. Jag kan tala om för er, högt ärade grefvinna, att detta är en mycket invecklad historia; ett helt röfvarband står där bakom, och alla lägga an på denna stackars flicka. Men vi ha nu lärt känna dem tillräckligt, åtminstone min vän Ekström; han skulle kunna skildra dem för er. Det är folk som man inte gärna kan tänka sig sämre eller värre. Om man ville göra en jämförelse, då synes mig edra båda lymlar till betjänter vara just ena sådana, som tillhöra det följet. Hela ligan förföljer ifrågavarande unga flicka. Hvarför, det veta vi endast delvis; men det är också en bisak att få reda på det, det viktigaste är och förblir, att vi med ridderliga armar befria den vackra flickan. Men jag för min del tror, att det skulle lyckas oss mycket bättre, om vi vore i förbund med ett vackert fruntimmer, om till exempel ni skulle ansluta er till oss.

— Det skulle ju kunna hända, sade Laura, men jag känner ju hvarken Ekström eller herr Zetterling så noga. Blefve jag närmare bekant med dem, så vore det nog möjligt, att jag kunde förbinda mig med er.

— Hm! utlät sig Hummel fundersamt. Skulle ni vilja lära

känna unge herr Zetterling närmare, vackra grefvinna? Det har sina sidor. Han gäller för att vara en vacker ung man, och han skulle alltså kunna bli farlig för mig ... jag menar naturligtvis, för er.

— Åh, var inte rädd för det! Jag vet mycket väl, att han af hela sitt hjärta älskar den olyckliga Olga, och att hvarje annan förgäfves skulle sträfva efter att eröfra honom. Jag skulle heller inte vilja det; mitt hjärta är ej mera fritt, det har intet rum för honom.

— Verkligen alltså, utbrast Hummel triumferande. Ert hjärta är ej mera fritt. Men det var det till för kort tid sedan, till alldeles nyligen; o, jag ber, säg mig det uppriktigt!

— Jag kan det inte, svarade Laura och gjorde en afvärjande rörelse med handen. Fordra inte för mycket af mig! Gissa hemligheten, ni är ju skarpsinnig nog därtill; men begär inte, att jag öppet skall tillstå den!

Hon tryckte handen mot hjärtat, och Hummel var så förtjust, att han fort fick fatt i en hel knippa af hennes blonda hår, som han förde till sina läppar.

— Ni är en härlig kvinna, men skönt vore det i alla fall, om ni talade alldeles öppet och oförbehållsamt. Hvarför göra en hemlighet däraf. Oss emellan måste det ju ändå förr eller senare komma på tal; säg mig det därför med det samma! O, tala, låt mig inte förgäfves bönfalla! Hvad fordrar ni af mig, hvad skall jag göra?

Han hade stigit upp och kastade sig nu på knä för Laura.

— Inte så; stig upp! Man kunde öfverraska oss.

— O, jag kastar ut hvar och en, som nu kommer in. Jag tål intet störande i ett sådant sublimt ögonblick ...

Då öppnades dörren, och den Hummel så förhatliga kammarjungfrun steg in.

— Det har kommit någon på besök, sade hon.

Hon gick fram till grefvinnan och hviskade något i hennes öra.

— Jag kommer strax ut i salongen, svarade Laura.

Kammarjungfrun försvann.

Hummel tillkastade henne en ilsken blick och vände sig åter till Laura:

— Nådigaste grefvinna, om ni ändå redan hade skickat i väg den människan! Hon är mig verkligen en nagel i ögat. Jag är

eljes inte afvogt stämd mot det täcka könet, men denna figur är för osmaklig. Jag kan inte uthärda att se henne.

— Det skall allt bli annorlunda, svarade Laura. Men nu vill jag träffa herrn, som kommit på besök. Jag är mycket öfverraskad.

— Jag tycker inte om besök, anmärkte Hummel, jag vill vara ensam med er.

— Det låter sig nu inte göra, förklarade Laura. För resten är jag öfvertyged om, att ni mycket gärna vill träffa unge Zetterling.

— Är *han* här? Då måste jag genast göra honom min uppvaktning. Honom har jag ju så mycket att tacka för. Det gläder mig mycket, att han är här. Vi kunna då tvärt tala om vårt förbund. Säkerligen är ni med, min nådiga, och vägrar oss icke ert bistånd.

— Ingen öfverilning! Och hur stort än mitt deltagande är för fröken Olga Willner, har jag dock skäl att vara en smula tillbakadragen. Besinna bara, hvad herr Zetterling kunde tro, om jag antingen direkt eller genom er erbjöde mig som bundsförvandt. Han måste ju då nödvändigtvis antaga, att jag hyste personligt intresse för honom, och det vill jag på inga villkor.

— Åh, det kunna vi med lätthet förebygga, menade Hummel. Då presenterar jag er helt enkelt som min fästmö, och den saken är klar. Det skulle glädja honom mycket, den gode herr Zetterling, om han nu kunde få veta, att jag tänker löpa in i äktenskapets sälla hamn. För resten vet han, att jag är en orolig natur, och att jag icke förr kan komma till ro, än jag funnit en huld och ljuf maka. Nu är hon funnen. Tordes jag bara säga allt, så skulle jag tala från morgon till kväll, och refrängen skulle alltid bli densamma: Jag älskar er, jag har älskat er, och jag skall i evighet älska er.

— Inte så stormande! invände Laura blygt och afvärjande. Allt måste först noga betänkas! ni känner mig ännu alldeles för litet. Ni hyser ännu misstroende mot mycket, som försiggår hos mig. Sådant måste ni lägga bort. Ni får inte tro, att jag umgås med folk, som är i stånd att handla orättrådigt. Det får ni inte, min vän.

— Ack, säg det ytterligare ett par gånger, gudomliga Laura! O, aldrig i mitt lif har jag förr känt det, som nu försiggår hos mig. Ja, det är icke längre det ringaste tvifvel underkastadt: jag älskar er sannt och uppriktigt. I början tänkte jag verkligen emellanåt, att det ej kunde vara så; men nu vet jag det alldeles säkert, och jag skulle vilja bestå hvilket prof som helst, om jag också till och med åter skulle bli inspärrad, hvilket ändå i mitt tycke är det förskräckligaste på jorden.

— Var nu bara lugn! svarade Laura. Ni låter passionen allt för mycket rycka er med sig. Mig vinner ni mycket förr, om ni är en smula tillbakadragen.

— Godt! sade Hummel kort. Jag vill då vara det. Låt unge herr Zetterling komma in! Jag vill tillåta, att han underhåller sig med oss en liten stund. Men var snäll och låt det inte dra för långt ut på tiden; ingenting går upp mot det att få vara ensam med er.

— Jag måste till salongen, och jag anser det lämpligast, att jag först talar personligen med honom, svarade Laura.

— Men hans besök gäller ju mig, invände Hummel.

— Säkerligen i samma grad äfven mig, svarade Laura, och jag vet, att ni är nog artig att lämna mig företrädet.

— Ja, det är jag naturligtvis, instämde mannen. Artig har jag alltid varit; det är egentligen min svaga sida. Undantar jag vår kammarjungfru, så har jag städse varit det mot hvar och en, eller tastmer mot hvarje kvinna.

— Så mycket mer måste ni då vara det nu, menade Laura och tillkastade skrifvaren en blick, som gjorde honom så obeskrifligt säll.

Sedan lämnade Laura rummet.

— Hvilken härlig kvinna! ropade Hummel efter henne. Hvilken gång! Så hon vaggar med höfterna! Hvad hon är aptitlig! Åh, jag skulle vilja äta upp henne.

Laura gick in i salongen.

Hon hade fått på sig en ganska allvarsam min och bugade sig för Evald, hvilken med kall höflighet hälsade på henne.

— Fru grefvinna, tog han afmätt till orda, jag önskar tala med min vän Lukas Hummel, er nuvarande sekreterare, och ber er om tillåtelse därtill.

— Gärna tillåter jag det, svarade Laura; jag måste bara be er ha en smula tålamod. Han är just nu sysselsatt med korrespondensen, och jag skulle inte gärna vilja afbryta honom. Det ursäktar ni ju, icke sannt?

— Jag fogar mig helt och hållet i er vilja och väntar.

— Jag beklagar, att jag måste låta er göra det, ty säkerligen är er tid mycket dyrbar.

— Ja, min tid är verkligen mycket afmätt, svarade Evald.

Och han tänkte i själfva verket med högst obehagliga känslor på sin änka, som säkerligen komme att uppta det illa, ifall han kom för sent. Han hade emellertid i går underrättat henne om, att han i dag nog inte kunde infinna sig precis på den bestämda tiden.

Hon hade inte visat sig fullt nöjd med det utan hade menat, att affären ginge framför allt, och att man för den måste åsidosätta allt annat.

Laura betraktade den unge mannen med den största uppmärksamhet, och med tanke på sin uppgift sökte hon visa sig riktigt älskvärd.

Hon talade om den stad, hvari man befann sig, och jämförde den med andra städer. Häraf framgick, att hon sett sig mycket omkring i världen, och att hon besökt så godt som alla Europas större städer.

Evald lyssnade med största intresse till hvarje hennes ord. Enligt Ekströms påstående var den unga dam, med hvilken han här befann sig ansikte mot ansikte, ingenting annat än en svindlerska, som var i förbund med den liga, hvars hämd man frambesvurit genom den där masshäktningen.

Det föreföll Evald nästan, som måste hans vän denna gång misstaga sig, ty Laura förstod att omgifva sig med en sådan jungfrulig blyghet, men att å andra sidan äfven tala så öppet, att man verkligen lätt kunde låta förleda sig till att i henne se den uppriktigaste människa i världen.

Samtalet föll åter igen på Hummel.

— Är då fru grefvinnan nöjd med den mannen? frågade Evald.

— Han gör sin skyldighet, svarade Laura, han är en mycket treflig, mycket roande sällskapsmänniska, och han har under sin

korta vistelse här redan hjälpt mig öfver mången tråkighet. Jag är honom tacksam därför, och det är min önskan att få behålla honom i min tjänst för en längre tid.

— Det hör jag med verklig bedröfvelse, svarade Evald. Att Hummel lämnade mig, det var för mig en mycket kännbar förlust.

— Ah, utlät sig grefvinnan, då skulle ju vi båda rent af kunna råka i strid med hvarandra för denne så högt värderade mans skull. Hvad är det för ett intresse, som fängslar er vid honom, och hur skulle man kunna förebygga förlusten?

— Jag erkänner, svarade Evald, att min personliga böjelse här är mindre bestämmande än det värde, som från annat håll sättes på honom. Jag har visserligen för länge sedan haft tillfälle att lära känna herr Lukas Hummel, men jag har först på allra sista tiden börjat intressera mig för honom, sedan jag lärt mig värdera honom och han faktiskt för mig uträttat något beaktansvärdt.

— Törs jag fråga, i hvilket afseende?

— Förlåt, fru grefvinna! Jag skulle i så fall nödgas orda om högst egendomliga förhållanden, som ej kunna intressera er. Må det vara nog, om jag blir därvid, att Hummel för närvarande för mig är en rent af oersättlig personlighet. Ni däremot finner lätt en annan sekreterare, och jag vågar därför af er godhet hoppas, att ni till förmån för mig afskedar Hummel.

Laura hade icke väntat sig en sådan vändning i samtalet. Hon var högeligen förbluffad, betänkte sig först några ögonblick och sade sedan:

— Ert förtroende gläder mig mycket och länder mig till stor heder. För att då tillmötesgå er tillåter jag mig föreslå, att vi öfverlämna valet åt herr Hummel själf. Vill han inte anse sig bunden af sitt ord, så må han fritt afgöra!

Nu var det Evalds tur att bli förlägen. Efter allt, hvad Ekström sagt honom, kunde han icke alls vara i tvifvelsmål om, hur Hummel komme att bestämma sig. Saken blefve på så sätt helt säkert mycket fort afgjord, och Evald hade sedan icke vidare någon anledning att mera träda i förbindelse med Laura, såsom ju hans plan var.

Hade han vetat, att hon gjorde samma förutsättning med afsende på honom, så skulle han nog lättare ha kommit öfver denna svårighet.

Laura lämnade Evald inte lång tid till eftertanke.

— Om herr Zetterling så önskar, låter jag nu kalla hit herr Hummel, och vi få ju då strax veta, hvilketdera han bestämmer sig för.

— Förlåt, fru grefvinna, svarade Evald, men det vore för mig af stor vikt att få säga Hummel några ord, som uteslutande röra privatförhållanden. Skulle ni därför vilja vara af den stora godheten att låta mig tala med honom några minuter i enrum?

Laura sänkte hufvudet och låtsade bedröfvelse.

— Ni afvisar mig, herr Zetterling. Skulle jag verkligen ha misstagit mig, då jag antog, att ni hade förtroende för mig?

— Ingalunda, fru grefvinna, svarade Evald. Men ordandet om angelägenheter, som äro er fullkomligt likgiltiga, måste ju bara trötta er, och därför tycker jag, att det borde ske i er frånvaro, för att bespara er den tråkigheten.

— Herr Zetterling misstar sig, inföll här Laura med bestämdhet. Jag vet, hvad ni ämnar tala med herr Hummel om; jag vet, hvad som ligger er mest om hjärtat. Jag är inte så främmande för allt det där, som ni tror. Fråga herr Hummel, ska ni få höra.

Detta var åter igen en för Evald fullkomligt oväntad vändning. Med förvånade och frågande blickar såg han på Laura, och denna blef honom icke förklaringen skyldig.

— Min herre, tog hon till orda, jag tillåter mig kanske för mycket, om jag blandar mig i saker, som sammanhänga med en synnerligen delikat hemlighet. Jag tillstår, att jag vet, hvad som mest sysselsätter ert hjärta, och att jag känner det olyckliga föremålet för er kärlek och beklagar dess öde.

Evald visste icke, hvad han skulle tänka om denna försäkran, Hade inte Ekström gjort honom misstrogen mot Laura, så hade han nog tagit dessa hennes med skenbart djup känsla uttalade ord som ett bevis för ett ädelt hjärta och ett uppriktigt deltagande.

Men det af vännen hos honom inplantade misstroendet gjorde honom försiktig, och därför ansåg Evald det inte rådligt att framkalla vidare förklaringar af Laura.

— Jag erkänner allt med tacksamhet, sade han; men jag skulle anse det förmätet att vilja indraga er i mina intressen. Jag ber er alltså tillåta mig att tala med Hummel, och skulle ni sedan vilja tillåta mig att ställa ytterligare några ord till er, så skulle jag därför bli er mycket förbunden.

— O, ni förstår mästerligt att i den förbindligaste form afvisa mig, sade Laura. Det är sårande för mig. Hvad ni än yttrar, höres tydligt nog det underförstådda nej, hvarmed ni möter mitt deltagande. Det smärtar mig Jag har nämligen af herr Hummel hört tillräckligt om edra sträfvanden för att med det uppriktigaste deltagande följa dem. Min sekreterare måtte också mycket väl ha insett det, ty han bad mig blifva er bundsförvandt. Ni däremot afvisar mig. Det borde ni icke ha gjort, herr Zetterling.

Hon vände sig bort och spelade den förolämpades rol så förträffligt, att det verkligen såg ut, som smärtade det henne mycket, att hennes goda vilja misskändes.

Ändtligen tog Evald åter till orda:

— Det var ingalunda min mening att vilja såra er, var förvissad därom; men det måste ni ju inse och medge, att det skulle ha varit allt för djärft af mig att af er begära, hvad Hummel i sin egendomliga öppenhjärtighet yttrat. Hvad skulle ni väl ha tänkt om det, ifall jag trädt inför er och uteslutande på grund däraf, att ni känner och beklagar mitt och den där olyckliga flickans öde, af er begärt, att ni skulle låna oss er verksamma hjälp? Det kunde, det vågade jag icke göra. Och om jag förhåller mig afböjande, så sker det endast, emedan jag så tydligt känner, att jag ej på er har några anspråk af sådan art.

Laura vände sig nu åter långsamt mot honom, räckte honom handen och sade:

— Inga anspråk? Om människor närma sig hvarandra och den ena erbjuder sin vänskap, har då den andra verkligen inga anspråk? Är det nödvändigt, att de tillbringa år och dag i misstrogen pröfning, innan de utbyta känsla mot känsla? Visst inte. Tro mig, herr Zetterling, så ung jag är, har jag likväl redan upplefvat mycket, lidit mycket. Äfven jag stod ensam i världen och det gjorde mig godt att finna vänner. Aldrig har det fallit mig in att tillbakavisa någon människa. Och just därför trodde jag också, att den, hvilken jag ansåg värd min vänskap, icke heller skulle anse mig ovärdig sin.

Trots dessa inställsamma fraser lät Evald icke lura sig, och Laura var klok nog att genast märka det; hon läste det i hans min och ansåg det nu nödvändigt att ännu uttryckligare visa honom, hur obegränsadt hennes deltagande var.

— Nu ska' jag hämta herr Hummel, sade hon. Ni kan sedan med honom tala om edra hemligheter.

Därpå lämnade hon med en oefterhärmligt graciös bugning rummet.

Helt och hållet kunde Evald icke undandraga sig det fördelaktiga intryck, som denna enligt allt att döma förnäma kvinna måste göra.

Visserligen höll han i hufvudsak fast vid, hvad den hedersmannen Ekström sagt honom; men om nu också Laura vore en person med ett dunkelt föregående, så kunde han dock omöjligen i henne se en fallen, en djupt sjunken varelse.

Långt ifrån att vara behärskad af passionen, trodde han sig likväl döma obilligt, om han ställde Laura i jämbredd med gamla Marie, bokhållare Lennmark eller någon annan medlem at det där misstänkta sällskapet.

Det dröjde icke alls länge, innan grefvinnan kom tillbaka med Hummel.

Denne senare hälsade ytterst artigt på Evald och bugade sig till och med tre gånger för honom.

Evald räckte honom handen och besvarade hälsningen med några ord.

Han trodde nu så säkert, att Laura ämnade stanna kvar, men däri misstog han sig.

Hon dref sin skenbara förlägenhet så långt, att hon å nyo bugade sig och strax åter drog sig tillbaka.

Denna fina diskretion öfverraskade Evald mera än allt som hittills händt.

Han måste nu gifva Laura det vittnesbördet, att hon handlat med den mest fulländade takt. Men då var det heller inte möjligt att tilltro henne dåliga afsikter, ty dessa skulle ju lätt kunnat korsas genom hans samtal i enrum med Hummel.

Att hon tillstadt det, utan att försätta honom i den pinsamma belägenheten att ännu en gång nödgas be därom, det var verkligen ett utomordentligt skickligt schackdrag af henne, och det måste nödvändigtvis göra åsyftad verkan på en man med hans bildning och sällskapsvana.

— Käre Hummel, började Evald, som synbarligen ännu stod under intrycket af Lauras beteende, jag lyckönskar er till er plats. Jag har ännu ej kommit i tillfälle att tala med er, sedan ni blifvit greflig sekreterare. Som sagdt, jag lyckönskar er, dock utan att helt och hållet åsidosätta våra intressen. Därför har jag nu också ett förslag att framställa.

— Herr Zetterling, jag står i hvarje afseende med nöje till er tjänst; jag gör allt, hvad ni önskar, blott med ett enda förbehåll.

— Och det är?

— Att ej min kärlek blir lidande därpå.

— Ni är alltså verkligen kär?

— Till kropp och själ, herr Zetterling?

— Och hvem gäller denna er kärlek?

— Naturligtvis grefvinnan, svarade Hummel hastigt. Hvem skulle man väl eljes här kunna älska? Här finns ju inte annat än alldagliga pigor och köksor, dessutom en gammal amma med ett så skrynkligt ansikte, att man mycket väl kan ta det för en landkarta, och slutligen den sexsidiga pyramiden; men dylika figurer har jag aldrig varit så synnerligen förtjust i. Återstår alltså endast grefvinnan. Har ni betraktat henne närmare? En härlig kvinna, och så hon vaggar med höfterna! Det tycker jag bäst om af alltsammans. De små fina händerna och de näpna fötterna äro heller inte att förakta. Om munnen vill jag inte alls tala, för då vattnas det i min egen. Och ni kan tro mig, herr Zetterling, då jag försäkrar, att vi komma att bli mycket lyckliga.

— Äfven det önskar jag naturligtvis, jag kan bara inte riktigt förstå, hur ni tänker uppnå detta edra önskningars mål.

— Hur så? Jag är ju oberoende, behöfver ej ta hänsyn till någon, och förmögenhetsförhållanden ha alltid lämnat mig oberörd. Det finnes ingen, som skulle kunna föreskrifva oss något. Det enda tänkbara hindret är öfvervunnet: jag har på det tydligaste förklarat min kärlek, hon har uppmärksamt lyssnat till denna förklaring och har, såsom det ägnar och anstår en dygdädel dam, icke genast gif-

vit svar, men det behöfs ju heller inga ord. Ni är ju också fullkomligt på det klara med er Olga. Och så går det hvar och en, som verkligen älskar och är älskad tillbaka. Det är alldeles märkvärdigt, hvad två hjärtan, som funnit hvarandra, fort gissa hvarandras känslor. Jag skulle kunna för er berätta mången historia...

— Nog! afbröt Evald. Min tid tillåter inte något långt samtal. Det är nu bara fråga om det, huruvida ni vill antaga mitt förslag eller ej. Detta består däri, att ni ber grefvinnan låta er tills vidare stanna hos oss och först då ta er i anspråk, när hon lämnar Norrköping, såsom ju också Ekström med er aftalat. Ni är under de närmaste dagarna ganska nödvändig för oss.

— Hur så? För den gamla Maries skull?

— Det också.

— Herr Zetterling, det kunna vi klara af på ett bekvämare sätt. Gamla Marie har varit här, och om det behöfs, så kan hon komma igen. Det kostar mig bara ett vänligt ord från min Lara, och den saken är afgjord.

Evald tog förvånad ett par steg baklänges.

— Hva'? utbrast han. Umgås den människan här?

— Nå, hvad är det för märkvärdigt med det? I början ville inte Laura tillstå det, men med min vanliga energi bringade jag det likväl därhän, att hon måste erkänna sin förbindelse med den gamla lappsömmerskan.

— Och hur bedömer ni den samma? frågade Evald.

— Hvem? Grefvinnan? Förbindelsen? Gamla Marie?

— Jag menar, hvad ni har för åsikt om det, att en dam som grefvinnan här tar emot en sådan som denna Marie.

Hummel såg förbluffad på Evald.

Sedan svarade han:

— Egentligen har jag inte alls någon åsikt därom. Jag tycker inte om hufvudbry i onödan, eljes skulle jag ju kunna bråka min hjärna med att uttundera, på hvad sätt min älskade Laura fått fatt i sin dåliga omgifning. Vi ha till exempel här ett par skurkar till betjänter, som jag med det allra snaraste kommer att kasta ut. Och den gamla amman kan jag heller inte alls med; så snart det blir kväll, börjar hon skrika som en nattuggla. Och sen ha vi dessutom den sexkantiga pyramid, som jag redan omnämnt. Det är den rysligaste kvinna, som jag någonsin i mitt lif lärt känna. I jämfö-

relse med henne är gamla Marie som blänkande guld. Ni kan kanske nu godhetsfullt göra er en svag föreställning om det missfostret. Att äfven det odjuret måste bort härifrån, det är ju självskrifvet. Laura har medel till att engagera en skaplig kammarjungfru, om det också skulle kosta aldrig så mycket. Här måste bli en alldeles ny uppsättning af tjänare.

— Är det eljes något, som här väckt er uppmärksamhet?

— Åh, jag skulle kunna berätta om en hel massa saker. Bland annat skulle jag kunna förtälja en liten nätt historia om ett giftmordsförsök; jag har emellertid nu så mycket annat i mitt huvud. Men så snart jag blir gift, står jag till tjänst med allt.

— Men vi behöfva er hjälp just nu, svarade Evald med stark betoning.

— Nå, då är det bäst, att ni gör, som jag redan talat med min Laura om: upptag henne i vårt förbund! Vi fyra, vi skulle väl allt ändå kunna uträtta något, ty vi förena i oss de mest olikartade karaktärer och företräden. Ni är en ung man, för hvilken alla människor måste hysa respekt. Ni är på sätt och vis medelpunkten och så att säga styckets hjälte; om det gäller att gå genom eld och lågor, så är ni inte den, som tvekar. — Min Laura är en gudinna, en förtrollande kvinna. För henne öppna sig alla dörrar på vid gafvel, och en sådan bundsförvandt måste man värdera högt. — Ekström däremot är den slagfärdiga handlingens man, och säkerligen finns det inte många som i det facket kunna mäta sig med honom. — Hvad slutligen min obetydlighet beträffar, så är jag egentligen det diplomatiska elementet eller så att säga den surdeg, som genomtränger allt.

— Jag instämmer i allt väsentligt gärna med er, svarade Evald. Men vi få för ingen del göra oss skyldiga till någon öfverilning. Innan jag uppsökte er, talade jag länge med min gode Ekström, och vi kommo öfver ens om, att ingenting skulle beslutas, innan hvars och ens mening blifvit hörd. Om ni alltså, min käre Hummel, föreslår, att vi skola närma oss grefvinnan von Schönthal, ja, till och med betrakta henne som vår bundsförvandt, måste först af allt äfven Ekström vara med därom. Jag ensam kan ej binda mig, oaktadt damen på ett mycket älskvärdt sätt lagdt mig det på hjärtat, att vi borde fullständigt inviga henne i våra angelägenheter.

— Ja, jag kan ju förstå, att hon det gjordt, svarade Hummel,

och det är ju ett nytt bevis på min goda Lauras utomordentliga älskvärdhet. Det är tör öfrigt blott helt naturligt, ty jag har inte talat annat än godt om er, herr Zetterling, jag har sagt, att ni är en utmärkt och ädel person. Men äfven Ekström har jag berömt, fastän vi inte skildes precis som de allra såtaste vänner. Däraf kommer det sig alltså, att min vackra grefvinna är så välvilligt stämd mot er. I förtroende måste jag emellertid be er att icke allt för mycket tillgodogöra er denna gunst. Jag är också en ung man, och eftersom jag ju redan har vissa rättigheter på min kära Laura, skulle det, såsom ni nog kan tänka er, vara rätt obehagligt, om det mellan oss skulle komma till dispyt. Ni förstår mig nog, och jag vill ej tala vidare därom, och jag har också gjort det med skyldig respekt för er, min förre principals son.

— Var inte alls orolig! lugnade Evald. Jag skall ej göra något, som skulle kunna såra er personligen. Men nu, min kære Hummel, vilja vi återkomma till mitt förslag. Ni bör själf afgöra den saken, er grefvinnas samtycke skall jag sedan personligen inhämta. Om hon verkligen är den ädelt tänkande dam, som hon synes mig vara, så kan hon omöjligen ha någonting emot det, att ni är skild från henne några få dagar.

Hummel såg inte glad ut, för det Evald återkom till sitt förslag i dess ursprungliga form.

Efter en kort paus svarade han:

— Det stämmer nog, att min Laura kommer att ge mig permission, men ni måste betänka, att det måste falla sig mycket svårt för mig att skiljas från henne, om det nu också bara vore för en endaste dag. Med all högaktning, som jag hyser för fröken Olga Willner för hennes dygderika karaktärs skull, och som föranledt mig att än ytterligare kämpa för henne, måste jag dock säga er, att ni tyvärr ej tyckes vara genomträngd af den djupa, lidelsefulla kärlek, som jag lägger i dagen. Ni bedömer mig inte så alldeles riktigt och tilltror mig någonting rent omöjligt.

Evald invände:

— Ingenting är omöjligt. Det lilla offret kan ni väl bringa oss. Om två dagar är det kanske undanstökadt, och sedan må ni med er grefvinna afresa eller stanna kvar, eller hvad ni eljes behagar. För resten låter jag Ekström bestämma i den saken. Jag vill visst inte påtruga er min åsikt. Denna kunde ju vara så vidt skild från er egen vilja, att vi aldrig skulle kunna enas.

Hummel suckade:

— Jag skall alltså anhålla om permission?

— Ja, gör det!

— Men ser ni, herr Zetterling, jag vill inte alls ha någon permission. Det vore alltså en osanning mot Laura, det vore gudlöst och förrädiskt, om man skulle ta sig till att yttra ett enda ord i den stilen till ett så innerligt älskadt väsen som min Laura. Där ser man tydligt, att ni är förälskad på helt annat sätt än jag.

Evald insåg, att han med Hummel ej kunde komma till något resultat i denna punkt.

Han ordade därför icke vidare om sitt förslag utan frågade stället ännu en gång Hummel om dennes antydningar angående alldeles särskilda upplefvelser här i huset.

Skrifvaren svarade:

— Det torde inte vara rätt af mig att tala därom. Det enda, som jag skulle kunna göra, vore att föra hit och för er presentera pyramiden. Finge ni se henne, så hade ni tvärt fått nog. Men hon kommer inte' att stanna kvar här länge till, för jag har blifvit mätt på henne, och jag genomdrifver nog det, att hon kommer med toppen före utför trappan. —

Laura befann sig i det angränsande rummet.

Men hon lyssnade ingalunda till det, som yttrades mellan Evald och Hummel, ty hon litade på, att den senare för henne ordagrannt skulle upprepa det samtalet, så snart hon både honom därom.

Men hon aktade sig också visligen för att på något sätt afbryta samtalet, fastmer ville hon lämna Evald det friaste spelrum, på det att han icke skulle kunna misstänka, att hon umgicks med planer, som stodo i strid med hans intresse.

Så gick allt efter önskan.

Evald glömde ingalunda det, att han endast utbedt sig några minuter. Samtalet drog emellertid ut på tiden, men Laura, som ju kunde ha haft rättighet att störa, gjorde det likväl icke.

Äfven häri kunde Evald ej se annat än ett fint drag af älskvärd takt, och åter igen steg grefvinnan ännu högre i hans ögon.

Evalds vidare samtal med Hummel rörde sig kring dennes iakttagelser rörande gamla Marie.

Men han fick ej veta någonting närmare därom och kunde

heller inte få ur Hummel, hvad denne tänkte om Lauras förhållande till sitt tjänstfolk.

Hummel påstod, att hans Laura under alla förhållanden vore en ängel, och det vore ett brott att förutsätta, att hon vore i stånd till något orätt.

Evald var alltså tvungen att till sist återkomma till det, att han måste ha ett afgörande besked i fråga om sitt förslag, och för att ändtligen sätta en gräns för Hummels tillkrånglade och ofta nog intetsägande fraser, försökte han med det att låta bedja grefvinnan, det hon måtte infinna sig.

Det var emellertid Hummel inte lifvad för utan menade, att han först måste taga hela saken i moget öfvervägande, och om han ginge in på det att låta permittera sig, så måste han först noga öfvertänka och studera, hvilken form han borde välja för att icke såra Laura.

— Det kommer att förorsaka henne så stor smärta, fortfor han, och det är ju ens skyldighet att skonsamt förbereda ett älskadt väsen.

Nu ansåg Evald tiden vara inne att upplysa skrifvaren om en sak.

Han sade, att grefvinnan föreslagit något, hon ville nämligen, att Hummel skulle bestämma sig, icke endast rörande permissionen, utan äfven angående sin persons vidare förhållande till Laura och de båda vännerna.

Hummels ansikte förlängdes, men han tycktes icke riktigt förstå Evald.

Han hade icke talat mycket med grefvinnan om denna punkt, men så mycket framgick dock af förhandlingarna, som att hon ställt honom valet fritt, om han ville stanna hos henne eller återvända till sina vänner.

— Hon talade ej om någon tid eller något villkor, fortfor Evald. Hon föreslog, att jag skulle ställa denna fråga till er.

Evald åsyftade med denna upplysning att för Hummel klargöra, det en fullständig skilsmässa mellan Laura och hennes sekreterare vore den förras önskan.

Han uppnådde dock icke denna sin afsikt.

— Det har ni uppfattat alldeles oriktigt, svarade Hummel. Den förtjusande grefvinnan skall ej skilja sig från mig, ty därigenom skulle hon ju med ens förstöra hela sin lefnadslycka. Det vill hon

naturligtvis inte. Jag vill heller inte bort härifrån, jag går inte, och om det också funnes flera sådana fruntimmer, skall dock ingen makt på jorden kunna skilja mig från min älskade Laura.

Evald gaf nu, alldenstund Hummel fortfarande icke ville, att grefvinnan skulle komma, ett tecken, hvarpå en tjänare infann sig och frågade, hvad han önskade.

— Jag skulle vilja be grefvinnan ännu en gång mottaga mig, såsom hon redan halft om halft lofvat.

Om en liten stund steg Laura åter in i det rum, hvari Evald och Hummel befunno sig, och betraktade bägge två med pröfvande blickar.

Strax därpå frågade hon:

— Nå-å, ha ni blifvit ense, mine herrar?

— Egentligen inte jag, svarade Hummel. Nådig grefvinnan har yttrat något därom, att jag skulle sluta min plats. Det kommer jag naturligtvis aldrig att göra, nej, aldrig i hela mitt lif.

Laura småleg, hvarpå hon satte sig och bjöd Evald taga plats midt emot henne.

När den senare slagit sig ned, ville Hummel som vanligt förtroligt sätta sig vid Lauras sida, men denna gång blef han afvisad.

Sedan vände sig grefvinnan till unge Zetterling med orden:

— Nå-å, herr Zetterling, hur är det nu, gillar ni mitt förslag eller ej?

Evald tviflade icke på, att Hummel skulle bestämma sig för Laura, och emedan han visste, att den långe skrifvaren icke mera skulle ägna Olga Willner sina krafter — åtminstone påstod Ekström, att det nu ej funnes någon ersättning för Hummel — var det svårt för Evald att till skrifvaren framställa en fråga om den saken.

Han yttrade därför till grefvinnan:

— Jag begär ingen orimlighet. Om ni önskar, att herr Hummel skall stanna kvar i er tjänst, så fogar jag mig gärna i denna er önskan. Men jag vore er mycket förbunden, om ni ville ställa er sekreterare till vårt förfogande bara tre dagar, efter hvilken tid vi föra honom välbehållen hit till er igen.

Laura brydde sig inte alls om de grimaser, som Hummel nu gjorde, utan såg endast på Evald, och hennes vackra blåa ögon voro stadigt fästa på honom.

— Därtill samtycker jag, svarade hon.

Hummel for upp som en raket, men sjönk strax åter ned på stolen.

Laura tortfor;

— Jag har ingenting däremot, att ni för så kort tid tar min sekreterares krafter i anspråk. Men jag skulle vilja be herr Zetterling godhetsfullt säga mig, hvad han skall uträtta i ert intresse. Eller anser ni denna bön oberättigad?

Evald förstod att skickligt parera.

Han svarade:

— Nådig grefvinna, hur kan jag väl veta, hvilka uppgifter hvarje dag för med sig? Och dessutom känner jag icke till min bundsförvandts, min mångerfarne och vidttänkande vän Ekströms, afsikter i hvarje angelägenhet. Hittills har han ej till mig talat om sina planer i detta afseende. Jag kan alltså icke med bästa vilja i detta fall stå nådig grefvinnan till tjänst med någon upplysning.

Laura tog icke heller nu sin blick från Evald.

Med det största intresse betraktade hon honom, och hennes glänsande ögon äfvensom barmens lifliga höjande och sänkande tycktes tala om ett ovanligt deltagande för Zetterlings öde.

Nu hof Hummel upp sin röst och sade klagande:

— Jag skall alltså bort härifrån, jag skall åter modigt gå faror till mötes, sedan jag hoppats ha funnit ett ofarligt lefvebröd. Det är för mycket begärdt, och jag antar, att ni, herr Zetterling — med all respekt, som jag hyser för er, emedan ni är min forne principals son — är nog ädelmodig att icke tycka illa vara, om jag tillåter mig att på det bestämdaste vägra.

Evald såg på Laura.

Men denna sade i mycket bestämd ton:

— Herr Hummel, ni skall ej vägra, utan göra, som herr Zetterling begär. Understöd honom, jag ålägger er det. Ni vet ju mycket väl, att ni ej är i stånd att säga nej till det, som jag befallt.

Laura såg nu på Hummel, och denne blef så öfverväldigad af det intrycket, att han ej kunde annat än med en axelryckning mumla:

— Ja, det är nu en gång så, att jag måste naturligtvis lyda.

Laura hade, när hon gaf Hummel den senaste befallningen, förstått att i sin min så väl sammanpara stränghet och mildhet, kallsinnighet och förledande lockelse, att hon skulle ha varit hardt när oemotståndlig äfven för en man med vida fastare karaktär än Hummel.

Äfven Evald kände ju så tydligt, att han i Laura hade att göra med en högst ovanlig kvinna, med en personlighet, som genom sina behag förstod att utöfva en utomordentlig makt.

I tysthet erkände Evald inom sig, att med undantag af Olga Willner ännu aldrig någon kvinna kommit i hans väg, som på honom gjort ett så utomordentligt intryck som denna tyska grefvinna.

Laura läste antagligen redan i Evalds ansikte den seger, som hon enligt allt att döma här stod i begrepp att vinna.

För öfrigt betjänade hon sig också på bästa sätt af den gynsamma situationen.

Som äkta diplomat hade hon bestämt sig för att genom eftergift vinna Evald för sig, att ställa hans vilja i första rummet, utan att likväl för ett ögonblick afstå från uppfyllandet af sina önskningar.

Nu, sedan hon gifvit Hummel permission för den af Evald föreslagna tiden och sålunda helt och hållet tillmötesgått den unge mannens önskan, steg hon upp, räckte honom sin fina, hvita hand och sade:

— Som herr Zetterling ser, gör jag allt, hvad ni begär; jag vet, att ni älskar Olga Willner så sannt, så innerligt, som någon dödlig kan älska, och sådan kärlek inger städse vördnad. Jag anser det vara hvarje hederlig människas plikt att understödja en sådan böjelse, och jag skulle betrakta det som mycktet skamligt och orätt, om jag icke själf gjorde det. Ni skall städse finna mig beredd att verka för er käresta, fastän jag knappast varit i tillfälle att se henne. Hennes sorgliga öde och de ständiga förföljelser, som den unga flickan varit utsatt för, äro nog, för att jag som väninna skall känna sympati för henne och äfven handla som sådan. Att uppfylla denna plikt, det skall icke heller ni förvägra mig. Förfoga öfver mig och min svaga kraft; jag skall underkasta mig allt. Tillbakavisa icke mitt erbjudande, låt mig, såsom min sekreterare redan föreslagit, blifva er bundsförvandt!

Aldrig förr hade Evald blifvit ställd inför ett så pinsamt val som nu. Aldrig förr hade någon visat honom en så oförbehållsam och med fin takt förbunden älskvärdhet, som denna unga dam nu gjorde.

Det blef för honom, mannen med det veka hjärtat och det oförvillade, omutliga rättsbegreppet, som gaf sitt erkännande åt allt, som kunde kallas godt och ädelt, oerhördt svårt att här ge ett afvisande svar.

Hvad återstod honom också annat än att yttra några ord till tack och att anhålla om att med det snaraste få lämna bestämdt besked om Lauras så oförblommeradt uttalade önskan?

Men därmed var grefvinnan inte nöjd.

Det såg ut, som kände hon sorg och smärta, när hon nu i bitter ton på Evalds så skonsamt som möjligt afgifna svar genmälte:

— Ni afvisar mig alltså? Ni vill inte veta af mig? Ni skänker mig intet förtroende? Nå ja, jag vill ej truga mig på er, men jag håller fast vid, hvad vi bestämt. Skulle ni komma på andra tankar och anse mig värd att i striden stå vid er sida, så skall ni städse finna mig beredd därtill; jag har nämligen för herr Hummel icke gjort någon hemlighet af, att jag lärt mig värdera Olgas egenskaper högt, och jag önskar träda i närmare beröring med henne, så snart hon blifvit återgifven åt sina kära. Hvad som bestämmer mig därför, och hur det kommer sig, att jag vet mycket mer om allt det där, än ni och Hummel förmoda, det skall jag säga er en annan gång. Farväl! Lycka till i allt, hvad ni ämnar företaga!

Grefvinnan bugade sig.

Hon glömde därvid icke att draga fram sin näsduk och med den fara öfver ögonen.

Sedan försvann hon fort ut genom dörren.

FYRTIONDE KAPITLET.

Hemlig strid.

Evald visste icke längre, hvad han skulle tänka och tro om Laura.

I första ögonblicket tänkte han, att han i henne ej finge se annat än en excentrisk utländska, hvilken, upprörd af någon händelse, kommit emot honom i en sinnesstämning, som föranledde henne att på det lifligaste intressera sig för allt.

Evald var långt ifrån att ens för ett ögonblick tänka därpå, att hans egen person här spelade in, att den vackra grefvinnan med honom förbunde helt andra afsikter, än de för hans syftemål önskvärda.

Men han hade nu icke tid att för sig klargöra allt detta.

Evald var tvungen att fort ge sig i väg, ty den permissionstid, som han af sin principal utbedt sig, var redan för länge sedan förliden.

Han yttrade till Hummel:

— Låt oss alltså gå! Ni har hört, att grefvinnan gifvit er lof. Jag hoppas, att ni som präktig karl ej vägrar att ställa er till vårt förfogande.

Hummel ansåg det emellertid inte lämpligt att låta väcka till lif den hos honom slumrande dådkraften.

Oaktadt han ej kunde tåla tjänarna och betraktade dem som

gement pack, ville han dock icke lämna hotellet och återvända till de förra blygsamma förhållandena.

Han började därför parlamentera.

— Men, herr Zetterling, med all respekt frågar jag er det, hvad kan jag väl gagna er? Jag har underhandlat tillräckligt med gamla Marie, och om ni vill, att jag ska' ta itu med henne igen, så kan det gå för sig på bekvämare sätt: jag skrifver ett bref kort till Marie, och hon kommer hit. Vi kunna då, ty det tillåter min grefvinna, tala med hvarandra här på hotellet. Hvarför alltså gno i väg bort till henne?

Evald invände:

— Det är nu inte endast fråga om Marie. Jag tror bestämdt, att Ekström äfven har andra planer. Men bestäm er nu! Om grefvinnans befallningar äro så bestämmande för er, så handla i öfverensstämmelse med dem eller låt mig veta, om ni ämnar gå till Ekström eller ej! Jag kan nu inte själf följa med er dit, ty plikten kallar mig åt annat håll.

Hummel suckade:

Han var fortfarande i valet och kvalet och hade svårt att bli ense med sig själf.

— Herre Gud, att man ska' bli underkastad så svåra pröfningar! klagade han.

Men Evald gjorde nu processen kort genom att helt enkelt ta skrifvaren i armen och dra honom med sig ut i korridoren.

— Se så, krångla nu inte längre! sade han. Antingen går ni med, eller också underrättar jag Ekström därom, och resten får vi talas vid om sedan. Hjälper det inte med mindre, så måste vi kanske rent af betrakta er som vår fiende.

Evald hade yttrat dessa ord i så afgörande ton, att Hummel blef skrämd.

Med tårar i ögonen svarade han:

— Jag vill bara först ta afsked af grefvinnan. Tre dagar äro en lång tidrymd, och hvem vet för resten, om jag slipper undan med lifvet? Jag går till Ekström, och jag skall, såvida det står i min förmåga, utföra det, som han fordrar af mig.

Härpå skildes han från Evald.

Han återvände till Laura.

Men grefvinnan var nu tämligen kort om hufvudet och

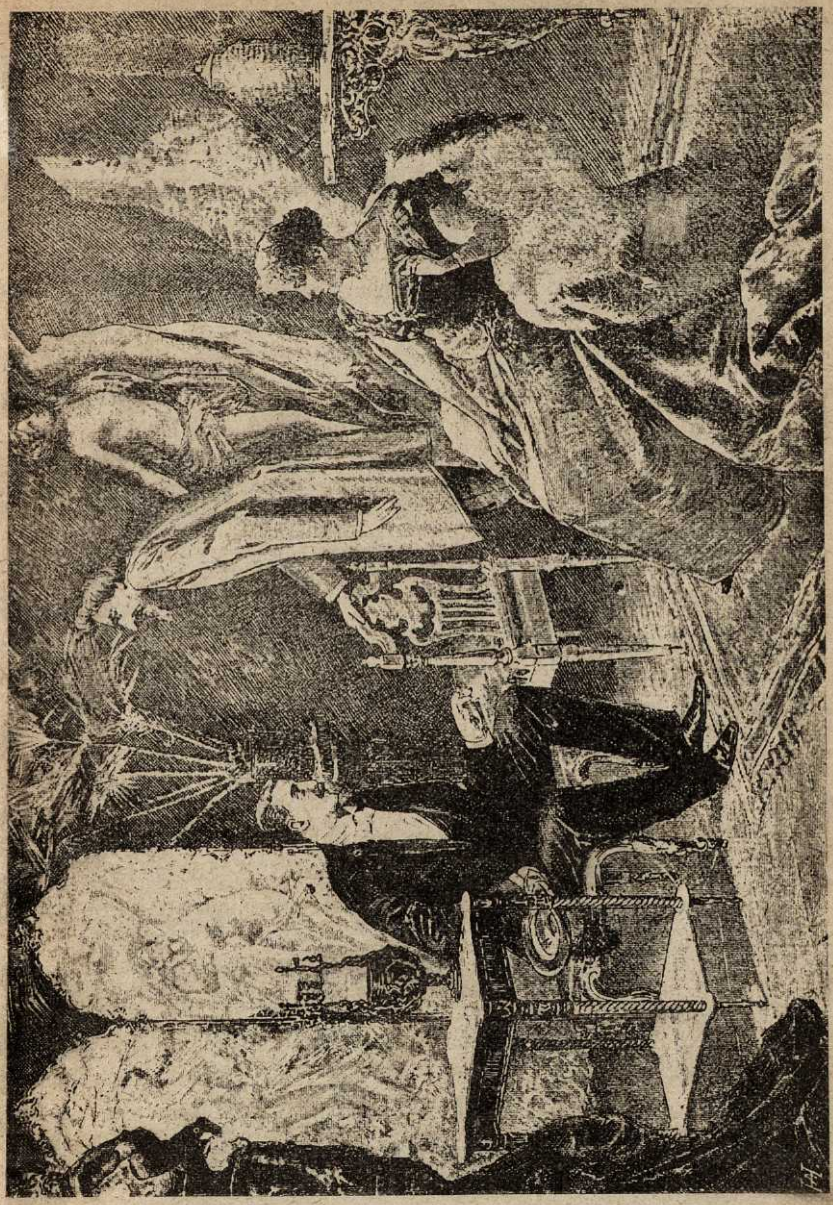

— *Ja, det är nu en gång så, att jag måste naturligtvis lyda, suckade Hummel.* (Se sid. 621).

upprepade sin befallning, att han genast måste ställa sig till Ekströms förfogande.

Hummel hade alltså trots sin föresats att göra sig till herre här nu likväl icke mod därtill.

Ödmjukt smög han sig ut ur Lauras rum, hämtade sin hatt och begaf sig i väg.

Men äfven i sista ögonblicket hade han otur.

Vid trappan stod kammarjungfrun och betraktade honom med hånfulla blickar.

Hummel kunde rakt inte begripa, hvarför hon såg på honom på detta sätt, ty han var af den åsikten, att hon ej hade en aning om det, som aftalats mellan honom, grefvinnan och Evald.

Men denna människas elaka min tycktes bevisa motsatsen. —

Evald hade nu mycket brådt att komma till sitt kontor, ty permissionstiden var tör länge sedan förliden.

Fru Ada Boman, hans principal, sprang där i förtviflan omkring i sitt rum, då Evald dröjde så länge, dock mindre därför, att affären därigenom försummades, utan emedan hon fruktade, att hon misstagit sig på Evald, hvilken trots sitt kyliga sätt med hvarje dag behagade henne allt mera.

Då hon sent omsider fick syn på den väntade, ropade hon ut på gatan emot honom:

— Ändtligen, jaså, kommer ni då ändtligen?

Evald steg in, hängde ifrån sig hatten, steg fram till sin pulpet, granskade flyktigt några bref, som lågo där, och sade:

— Ursäkta, fru Boman; det var mig omöjligt att komma ifrån förr.

Änkan gick då fram till honom och mönstrade honom med skarp blick.

— Ni måste ha haft någonting alldeles särskildt för er, sade hon hvasst. Ni är så upphettad, det ser man på er. Ni tyckes ha varit utsatt för våldsam sinnesrörelse, kanske har ni några förbindelser, som förorsaka er bekymmer. Så är det nog. Med bästa vilja kommer man ingen vart med sådana människor. De karlarna ha sådana underliga idéer.

Evald hörde knappast, hvad hon yttrade.

Han tog pennan för att besvara ett bref.

Fru Ada fick ej något svar.

Däröfver blef hon stött, satte sig med ett handarbete i en vrå och brummade oafbrutet.

Därvid kastade hon tidt och ofta en blick på Evald.

Men denne hade hvarken öga eller öra för henne.

Han arbetade mekaniskt vidare, hvarvid hans tankar sysslade med det, som han för en stund sedan upplefvat.

Hvilken rol grefvinnan Laura spelade, och i hvilket förhållande hon stod till Olga, det var frågor, som intresserade Evald hundra gånger mer än allt, som Ada hade att säga.

Naturligtvis förargade hon sig så mycket mera, ju mindre uppmärksamhet Evald visade henne, och hon skulle långt hellre ha sett, att han försummat affärsgöromålen, än att han åsidosatte hennes person.

Det var för Evald pinsamma stunder, som han nu tillbringade här i affären.

De försmädliga anmärkningar, som änkan oupphörligt framkastade, voro helt och hållet ägnade att än ytterligare förbittra lifvet för honom.

Han gjorde emellertid våld på sig själf och arbetade ifrigt ända till middagen, dit det för öfrigt ej var så långt.

Han drog en suck af lättnad, när han ändtligen fick aflägsna sig, och skyndade hem för att för Ekström berätta, hvad som tilldragit sig.

Ekström var hvarken nyfiken eller så synnerligen förvånad öfver, hvad vännen berättade, tvärtom, han hade redan på förhand tämligen klart för sig, hvad som i verkligheten tilldragit sig. Han tog för gifvet, att Laura icke förhållit sig afvisande mot Evald.

Det var endast om en sak, som han var i tvifvelsmål: han visste nämligen inte, hur Hummel förhållit sig, om han varit medgörlig, eller om han, förblindad af sin så kallade kärlek, ställt sig på den föregifna grefvinnans sida.

När Evald kom, frågade honom Ekström, hvad som händt.

Och när den förre slutat sin kortfattade redogörelse, utlät sig den andre:

— Rätt så! Det var ju bra.

— Och hvad sluter ni till däraf?

— Inte till någonting nytt.

— Öfverraskar er inte grefvinnans tillmötesgående.

— Nej.

— Jag tillstår, att skilda intryck stormade in på mig, som jag hade svårt att bekämpa. Men jag glömde intet ögonblick er förmaning att under alla förhållanden vara reserverad.

— Det är bra. Det har alltså icke tilldragit sig någonting vidare än det, som jag redan förutspått. Ni får emellertid inte gå för långt i er kallsinnighet. Tillåt grefvinnan närma sig er, ty hon kan bli oss till stor nytta. Hvad Hummel beträffar, så har han infunnit sig hos mig. Han menade, att han måste företaga en promenad för att hämta en smula frisk luft. Han försäkrade, att det rådde en fruktansvärd villervalla i hans hufvud, och att han ej vore i stånd till något, innan han finge svalka sig en smula.

Evald smålog.

— Han har helt och hållit blifvit grefvinnans slaf, och jag tror aldrig, att det blir någonting bevändt med honom. Jag hade nog inte bedt grefvinnan att bevilja honom ledighet, om ni inte uttryckligen gifvit mig det i uppdrag. I annat fall hade jag nog inte gjort mig sådan möda med att utverka tjänstledighet åt honom.

— Det var bra, att ni gjorde det, ty vi behöfva verkligen karlen, anmärkte Ekström. Det skulle för öfrigt vara intressant att få veta, hvilka iakttagelser han gjort, och vi vilja sedan dra största möjliga fördel af dem. Att han hos grefvinnan sett ett bref med namnet Olga Willner, det synes mig vara det viktigaste af allt, som vi genom honom fått reda på.

— Och hvad har ni nu för afsikt med Hummel? frågade Evald.

Ekström svarade:

— Jag måste noga öfverlägga allt. Jag har redan funderat på att aflägga ett besök hos gamla Marie. Hummel bör därvid bli banbrytaren. Han kan åter igen gå dit och nyfiket utfråga henne rörande hennes förhållande till grefvinnan. Är han där, så kommer sedan äfven jag dit, och jag antar, att det hos gamla Marie finnes mycket, som kan föra oss vidare på Olgas spår. Ni har till uppgift att befästa er förbindelse med grefvinnan. Det måste alltså bli er förnämsta sträfvan att vinna klarhet i den punkten, af hvad art grefvinnans intresse för Olga är. Tala fullkomligt uppriktigt med henne och visa henne, att ni hyser sympati för, ja, är betagen i henne! Lyckas ni spela denna för er så motbjudande

rol, så ha vi vunnit spelet. Det är ju endast fråga om att erhålla några antydningar om Olgas nuvarande vistslseort. Det är det allra första. Hvad som sedan ytterligare är att göra, det kunna vi icke nu bestämma. Jag har för er utstakat er uppgift, uppfyll den nu! Hvad mig beträffar, så kommer jag att handla gemensamt med Hummel.

— Han skall alltså åter besöka gamla Marie? Nå ja, det har jag ingenting emot, sade Evald. Men jag står inför en stor svårighet. Ni har städse sagt mig, att jag för min sträfvan för Olga ej bör glömma, att det är min plikt att skaffa mig ett lefvebröd och att behålla det jag erhållit. Men jag har nu råkat i händerna på en person, som inte alls vill unna mig någon fristund, inte ens så mycket som en kvarts timme. Hvar ska' jag alltså få tid ifrån till att besöka Laura? Råd mig, ni, som i praktiska ting står så långt framom mig!

— Där vid lag återstår oss väl ingenting annat än att taga ett tämligen vågadt steg, svarade Ekström. Hur skulle det vara, om jag besökte er principal och anmälde, att ni blifvit sjuk, och om jag på så sätt förskaffade er några fridagar?

Evald invände mot detta förslag:

— Det är mig motbjudande att ta min tillflykt till en osanning. Det är visserligen sannt, att mitt nuvarande hälsotillstånd är långt ifrån det bästa, men jag vill i alla fall inte begagna det som svepskäl.

Ekström betänkte sig en liten stund.

— Kanske kunna vi också kringgå det, menade han. Hur skulle det vara, om ni på kvällen, sedan ni slutat ert dagsverke, besökte grefvinnan och försökte utfråga henne rörande Olga?

— Och hur skulle jag därvid gå till väga?

— Så lätt är det inte, det medgifves; men lyckas ni bara vinna grefvinnan för er, skall hon ej uppta det illa, att ni uppsöker henne på en mindre passande tid.

— Nåväl, svarade Evald, jag kan ju sätta mig öfver alla betänkligheter, men jag är rädd för, att, om jag låter Olga tjäna som förevändning, det kommer att verka frånstötande på grefvinnan. Hon måste råka i misshumör, om hon ser, hur mycket jag intresserar mig för en annan, och just därför tror jag knappast, att hon skall hälsa mig välkommen.

— Det vore nog riktigt, svarade Ekström, om hon hvarken intresserade sig för er eller vår angelägenhet, men eftersom bådadera nu är fallet, skall hon likväl taga emot ei. Hon skall bemöda sig om att vinna er bevågenhet och sedan betjäna sig däraf till att intrigera mot oss. Jag tror knappast, att jag tar fel, och jag är öfvertygad om, att den människan är kallad att spela en helt annan rol, än hvad hittills trädt i dagen. Hon har intresse af att af er utforska ert förhållande till Olga, och hvad vi förehafva. Om det också är henne motbjudande att fylla denna sin uppgift, så är hon dock bunden vid den. Därför påstår jag, att hon skall söka bibehålla förbindelsen med er, äfven om ni till henne skulle ställa aldrig så grannlaga frågor rörande Olga eller våra angelägenheter i allmänhet. Tala alltså och gör, som jag begär, och om ni i öfrigt bemöter grefvinnan artigt och låter henne märka, att hon ej är er likgiltig, så uppnår ni målet, ja, det öppnar sig till och med en ännu vidare utsikt. Evald, jag vill för er öppet klargöra, hvad jag tänker. Jag utgår städse från den grundsatsen, att den liga, i hvars ljusskygga verksamhet vi så störande ingripit, är efter oss och söker spela oss alla möjliga spratt. Hur långt det kommer att gå, det är inte lätt att förutse; men säkerligen kommer man ej att nöja sig med bagateller.

— Och om så vore? frågade Evald.

— Antag det, fortfor Ekström, så kan ni också lätt tänka er, att den föregifna grefvinnan Schönthal står i förbindelse med dessa personer. Därpå tyder ju hennes umgänge med gamla Marie, därpå tyda de underliga tilldragelser, som Hummel berättade för mig. Men är det så, då vore det en utomordentlig, trängande och högviktig uppgift, om ni förde denna grefvinna Laura, som åtminstone ännu officielt står på våra fienders sida, öfver i vårt läger. Hummel fick den rätta tanken att göra grefvinnan till vår bundsförvandt, det är någonting högst viktigt, och det kan ingen annan än ni. Det inflytande, som Hummel inbillar sig ha, kan ni verkligen vinna. Men jag ber er därför göra allt, hvad ni förmår och dra största möjliga fördel af detta ert inflytande.

— Jag förstår er mycket väl, svarade Evald, men känner mig knappast vuxen denna uppgift.

— Ni måste försöka, det är för Olgas skull, mer behöfver jag ju inte säga er.

Innan Evald åter gick, kom Hummel hem.

Han var mycket förstämd; med trotsig blick såg han på Ekström, liksom vore denne hans tuktomästare.

Evald frågade honom upprepade gånger, hvarför han vore vid så dåligt lynne, och Hummel svarade:

— Man har ryckt ned mig från min himmel. Hvar jag går och står, föresväfvar mig hennes bild, och jag känner en längtansfull åtrå efter min Laura. Men jag skall i alla fall få äga henne, om också herr Ekström söker tränga sig emellan. Det är nu en gång bestämdt, och utan att inbilla mig något, vet jag ju, att min ljufva tillbeddas hjärta klappar för mig.

— Ni tyckes rasta här och där på edra promenader för att fördrifva melankolien, hvilket dock ännu ej lyckats er; men jag vill ge er ett godt råd, så att ni åtminstone blir användbar för oss. Tvätta hufvudet duktigt med vatten och försök att därur drifva ut galenskaperna!

— Galenskaperna? upprepade Hummel. Ni känner ju min själs djupaste känslor. O, herr Ekström, ni vet ju det, att jag af mina bästa vänner tål ganska mycket, men nu går det för långt. Ni är en hårdhjärtat man, ni har ingen orsak att håna mig för min kärleks skull. Ni har tydligen aldrig varit älskad, ni har ingen enda gång smakat kärlekens ljufva sötma...

— Sätt er i en vrå och var tyst! afbröt Ekström.

Därmed fattade han honom vid handen och tryckte ned honom i ena soffhörnet.

— Se så, rör er nu inte! När jag behöfver er, underrättar jag er därom. Ni tyckes icke ha fått nödig hvila hos gretvinnan.

Ekström tog afsked af Evald, och denne återvände till affären. Eftermiddagen blef inte bättre än förmiddagen.

Fru Boman tycktes nu ha instuderat allehanda fraser, med hvilka hon ämnade mottaga Evald. Hon talade ifrigt därom, att den unge mannen hade en käresta, och att det därför fattades honom den nödiga uppmärksamheten i affären.

Och när ingenting tycktes vilja hjälpa, sade hon till sist:

— Så värst gammal blir ni nog inte i affären, ty personer, som ä' förälskade, ä' det inte mycket bevändt med i arbetet.

Evald teg, men han sade sig, att han nog inte heller komme att stanna kvar här.

Sedan han lämnat föräldrahemmet, tycktes ödet förfölja honom. Han ville gå, men då ropade fru Boman in honom i sitt rum.

— Jag kan inte fördraga det, sade hon tämligen häftigt, att ni löper omkring så sorgsen och med våld tvingar er till arbete. Säg, hvad försiggår egentligen i ert hufvud? Ni ser ju, att jag skänker er den största uppmärksamhet, och jag antar väl, att jag ännu är värd ett öppet svar.

Evald svarade lugnt:

— Jag är icke i tillfälle att kunna säga er, hvad som på sista tiden händt mig, och hvarför jag är en smula nedslagen. Men jag hoppas, att ni ej skall få skäl att beklaga er öfver mig, eftersom jag alltid vinnlägger mig om att uppfylla mina plikter.

Med en stolt bugning tog han afsked.

Men änkan mumlade för sig själf:

— En högmodfg man. Det ser ut, som hade jag icke användt rätta metoden för att inverka på honom; men de män, som visa sådan stolthet, äro lätt fångade, om man bara väljer rätta vägen, och den ska' jag väl till sist finna.

När Evald kom hem, blef han icke litet öfverraskad af att där hvarken finna Ekström eller Hummel. Bägge två hade redan begifvit sig i väg.

Hummel hade endast motsträfvigt följt med, men Ekström hade genomdrifvit sin vilja.

— Tre dagar tillhör ni oss, hade han sagt, och vi vänta af er, att ni äfven nu uppför er så, som ni förut gjort.

Hummel ville inte alls vara med om något nytt besök hos gamla Marie, och han försäkrade, att allt ändå skulle vara förgäfves.

Det hade mellan dem båda ännu en gång varit tal om det bref, vid hvars affattande Hummel stört grefvinnan. Ekström såg däri hufvudsaken och beklagade, att det icke var möjligt för honom själf att träda i förbindelse med Laura Schönthal.

Hur stort förtroende han än satte till Evald, kunde han dock icke dölja för sig, att vännens öppna karaktär och hans hat till all förställning, till allt hyckleri utgjorde ett hinder för honom att fullständigt vinna Lauras förtroende.

Enligt Ekströms åsikt var det en ganska ojämn strid, som där fördes.

Af allt, hvad Evald själf och Hummel för honom berättat, för-

stod han granneligen, att man här hade att göra med en synnerligen listig person.

Hon lade tydligen an på att vinna Evald för sig, och Ekström förutsatte, att det beslutet ej framsprungit ur hennes egen hjärna, utan att en inverkan utifrån, en fullt bestämd anvisning låge till grund för det samma.

Han resonerade i hufvudsak alldeles riktigt, och det gjorde hans skarpsinne och i all synnerhet hans kännedom om kvinnonaturen all heder, att han det oaktadt förutsatte, det Laura kunde göras vacklande i detta sitt förehafvande. Han sade sig, att hon, om hon också vore en raffinerad svindlerska, som uteslutande lefde af de fula streck, som hon lät komma sig till last, och för Evalds öfverlistande hade att vänta sig en hög belöning, likväl endast vore en kvinna, hvilken af passionen skulle låta förleda sig att afvika från den utstakade vägen.

Hade Evald ägt den därtill erforderliga skickligheten, då skulle Ekström intet ögonblick ha tviflat på, att just den person, som blifvit utsedd till att draga in Evald i sitt nät, själf ömkligen måste duka under

Han var öfvertygad om, att Laura under vissa omständigheter kunde blifva en bundsförvandt, men att bringa det därhän, det stod uteslutande i Evalds hand.

Denne var emellertid visserligen skapad till hjälte, men ej till intrigmakare.

Den senare öfvertygelsen gnagde den präktige Ekström så mycket mer, som han själf måste sysslolös lägga händerna i kors.

Inte heller utifrån hade någon underrättelse kommit, som skulle kunnat vara till särskildt gagn för den uppgift, som han i samråd med Evald åtagit sig.

Det mörker, som rådde öfver Olgas flykt och nuvarande vistelseort, skingrades i intet afseende.

Allmänt hade man väntat sig, att den där fångvaktaren, som skulle ha hjälpt Olga att fly, skulle bli infångad, men intet spår af den karlen kunde upptäckas. Alla spaningar efter honom voro fruktlösa.

Hela saken tycktes så småningom skola falla i glömska. Tidningarna skrefvo icke mera så mycket därom, och många af de personer, som lifligt intresserade sig för det utomordentliga fallet,

voro af den åsikten, att det aldrig skulle bli vidare utredt, och att Olga Willner och den person, hvilken öppet betecknades som hennes älskare, för länge sedan voro utomlands och säkra för all förföljelse.

Under sådana förhållanden var det ju helt naturligt, att Evald och Ekström ej kunde ha någonting annat i sikte än att draga största möjliga fördel af det, som Hummel berättat, och som Evald själf under sitt besök hos grefvinnan erfarit: förbindelsen mellan Laura och Marie, det faktum, att den förra skrifvit ett bref, hvari namnet Olga Willner förekommit.

Dessa voro de enda hållpunkter, af hvilka man kunde betjäna sig, och utbytet af dem var magert nog.

Ekström hade ej underlåtit att till sin unge vän skrifva och på bordet kvarlämna en biljett, hvari han bad honom icke försumma att förnya besöket hos grefvinnan.

Bland annat skref Ekström i denna biljett:

"Säkerligen skall ni bli mottagen af henne, och om ni icke vet er någon annan råd, så ställa vi hela saken på hufvudet. I dag morse betänkte ni er med rätta, då grefvinnan erbjöd sig att bli vår bundsförvandt. Tveka icke längre att antaga det erbjudandet! Säg, att ni noga öfvertänkt allt, och att ni kommit till insikt om, att en förbindelse med henne ingalunda kunde skada. Därtill anknyter ni en på så älskvärdt sätt som möjligt uttalad bön, att grefvinnan så snart som möjligt måtte lämna den af henne utlofvade hjälpen".

Ekström utvecklade icke närmare sin tanke, men Evald förstod honom i alla fall mycket väl.

Tvifvelsutan bringade man på detta sätt Laura i en svår förlägenhet; hon måste då, såsom man brukar säga, bekänna kort. Var det hennes allvar att hjälpa, och kunde hon det, så måste det snart visa sig.

Var däremot alltsammans endast hyckleri och förställning, så visade det sig antagligen icke mindre fort, och man visste åtminstone, hvar man hade henne.

I alla händelser låg i det, som Ekström här åsyftade, utsikten till ett slutligt afgörande, och eftersom Evald ej hatade någonting så mycket som tvifvel och ovisshet, bestämde han sig fort för att följa vännens råd.

Om en liten stund begaf han sig åter ut. Visserligen var det

redan tämligen sent, men det oaktadt begaf han sig till hotellet för att träffa grefvinnan.

Han styrde kosan till hennes våning, och kammarjungfrun, som Hummel kallade den sexkantiga pyramiden, tog emot honom. Med en ganska förvånad min såg hon på honom.

— Herrn önskar väl tala med fru grefvinnan? frågade hon.

— Det stämmer, ljöd svaret. Visserligen har jag valt en något olämplig tid, men jag ber redan på förhand om ursäkt därför. Skulle fru grefvinnan icke vara hågad att mottaga mig, så drar jag mig genast tillbaka.

— Det låter sig verkligen inte göra, förklarade kammarjungfrun, ty nådig frun är ej hemma.

Det var för Evald en oväntad upplysning. För i dag måste han alltså afstå från sin föresats. Han tänkte aflägsna sig.

Men kammarjungfrun bad honom sitta ned och sade:

— Om ni vill ge er till tåls, så kan ni kanske ändå få ert ärende uträttadt.

Jag skulle gärna vänta, svarade Evald. Men det är nog inte passande att störa henne så sent.

— Det gör ingenting, sade nu kammarjungfrun och ändrade så småningom ton. Gif er till tåls en halftimme! Är inte nådig frun då här, så är det ett tecken till, att hon inte kommer igen förrän mycket sent. Då skulle jag ej råda er att vänta längre.

Evald antog kammarjungfruns förslag, men han hade inte lust att inlåta sig i något samtal med den människan.

Kvinnan blef emellertid stående där framför honom och såg på honom med en forskande blick.

— Ni har tagit ifrån oss vår Hummel, sade hon. Det gör oss riktigt ondt om den mannen. Han beredde oss mycket nöje, hans underliga sätt att tala och bete sig var så lustigt. Men å andra sidan hade vi också respekt för honom, ty vi sågo i honom en hedersman. Han har också i hög grad tillvunnit sig grefvinnans gunst, och hon saknar honom mycket,

— Han kommer igen om tre dagar, sade Evald utan att tillägga något förklarande ord.

Kammarjungfrun ville tydligen gärna komma i längre samtal med den besökande. Hon ställde till honom flera likgiltiga frågor, men fick dem allesamman mycket knapphändigt besvarade.

Så förflöt halftimmen och Evald steg upp för att gå.

— Bara några minuter till, sade kammarjungfrun. Så noga får man inte ta det.

Evald stannade, och ytterligare några minuter förflöto.

Plötsligt skyndade kammarjungfrun ut, och Evald hörde grefvinnan i upprörd ton yttra:

— Oerhördt! Afskyvärdt! Skulle bara vilja veta, hur man kan få reda på allt. Här bedrifves ju formligt spioneri.

Kammarjungfrun gaf ett tecken, och grefvinnan förstummades. Evald hörde ingenting mera.

Grefvinnan hade af sin kammarjungfru blifvit underrättad om Evalds besök, och hon började då formligen darra.

En liten stund blickade hon tankfull framför sig, men sedan tilltalade hon kammarjungfrun i vredesmod, sägande:

— Det borde du ha sagt mig förut.

— Jag fick ju inte ordet, svarade kammarjungfrun ironiskt leende. Det är alltid bättre att ta allting lugnt än att rasa.

Båda hviskade ännu en stund med hvarandra; men Evald kunde bara höra ett par ord.

Tydligen var Laura uppbragt öfver något, som händt, ty hon sade en gång tämligen högt:

— En sådan skamlös en!

Evald visste ännu ej, om grefvinnan tänkte ta emot honom eller ej. Då kom kammarjungfrun tillbaka och bjöd honom stiga tn i det angränsande rummet.

Laura hade ännu ej bytt om kläder. Hon bar en svart, höghalsad atlasklädning, såg som vanligt mycket förnäm ut, men var tydligen mycket upprörd. Hennes ansiktsfärg växlade oupphörligt mellan mörkrödt och dödens blekhet.

Hon hälsade icke på Evald med samma säkerhet, hvarmed han på morgonen blifvit mottagen,

Det väckte genast hans uppmärksamhet. Inte heller höll hon sin blick fäst på honom. Det tycktes kosta henne mycken möda att antaga en åtminstone något så när lugn ton och att till honom ställa frågan, i hvad ärende han uppsökt henne.

— Min nyfikenhet, rent ut sagdt, svarade Evald. Jag måste emellertid be om ursäkt, för det min sysselsättning icke tillåter mig komma på dagen; men det, som jag har att tala med er om,

är af så stor vikt för mig, att jag hellre gör det i dag, än jag uppskjuter det.

— Hvad önskar ni då?

— Jo, ni talade i dag morse om Olga Willner. Kanske skulle jag nu kunna få veta, hvilket intresse ni hyser för den flicka, som är mig så dyr? Förlåt ännu en gång, men omständigheterna tvinga mig att störa er så sent. I förbigående anmärkt, har jag nu bestämdt mig för att göra bruk af ert vänliga erbjudande.

Grefvinnan for förvirrad med handen öfver pannan och svarade:

— Hvad menar ni?

— Har ni glömt, hvad ni erbjöd mig? ljöd Evalds genfråga.

— Jag talade ju om litet af hvarje med er. Ni får ursäkta, att en oförmodad underrättelse till den grad beröfvat mig mitt lugn, att jag ej kan samla mina tankar. Var därför så allt för vänlig och förklara er tydligare!

— Med nöje, svarade Evald. Ni sade, att ni ville blifva vår bundsförvandt. Jag ber er nu blifva det.

— Jag skulle gärna göra, hvad jag lofvade, svarade Laura med stegrad förvirring. Jag är ju bunden af mitt löfte, men jag förmår nu knappast hålla det, ty händelser ha inträffat, som ej tillåta mig att i det afseendet fritt afgöra.

— Det förvånar mig, tillstod Evald. Jag trodde icke, att sådana händelser lågo inom möjligheternas gräns.

— Jo, vi kunna icke gå hand i hand, och härtill äro — edra vänner skulden.

Evald vardt icke litet öfverraskad af dessa ord.

— Det förstår jag inte. Ni måste förklara er tydligare, sade han.

— Ja, edra vänner äro skulden därtill, upprepade Laura. Jag vill säga er allt, om ni bara lofvar att ej tala därom med Ekström eller min sekreterare.

Evald försattes i en pinsam belägenhet.

Han skulle få veta, hvad som händt, men ej få tala därom med sina vänner, och det stred allt för mycket mot hans viktigaste intressen.

Därför tvekade han att gifva grefvinnan det begärda löftet.

— Hur kan väl en konflikt ha uppstått mellan er och mina vänner? frågade han.

— Jag kan ej säga er det, om ni ej lofvar att tiga.

— Nå, då får jag helt säkert veta det af mina vänner.

— Ja, de komma nog att berätta er något, men inte sanningen, svarade Laura upprörd. O, jag vet det mycket väl: Ekström är min motståndare, han är min fiende, som endast tänker dåligt om mig och inbillar sig, att jag också tillhör dem, som i hemlighet motarbeta honom. Men herr Zetterling kan tro mig, då jag vid Gud försäkrar, att det ej är så. Låt inte förvilla er af honom! Hvad jag sagt er, det är sannt. De uppriktigaste känslor dikterade mitt erbjudande att bistå er, och — hvarför skall jag dölja det? — det skedde äfven af sympati för er. Anklaga mig för svaghet, men förkasta mig icke!

Evald blef allt mer förvånad och visste icke, hvad han skulle tänka och tro om allt det, som grefvinnan yttrade.

— Bäst är, att ni för mig talar om, hvad som händt, tog han åter till orda. Hvarför tvekar ni att göra det? Ni misstar er för öfrigt, om ni tror, att Ekström ej skulle vara fullkomligt uppriktig mot mig. Han har ingen orsak att icke vara det.

— Herr Zetterling, svarade Laura och fattade Evalds hand, ni är en gentleman. Jag fordrar af er, att ni skyddar mig mot dessa människors stämplingar. Jag talar om edra vänner. Dessa ha inträngt på ett ställe, där de ej hade någonting att söka. De träffade mig där, och efter hvad jag kunde förstå, är det meningen att göra mig misstänkt. Skydda mig, värna min heder, mitt rykte, min frihet!

— Det där förstår jag inte alls, förklarade Evald. Hvad beskyller Ekström er för? Hvilka bevis har han? Jag ber er, var fullt uppriktig mot mig; ty eljes är det mig omöjligt att besluta, hvad som är att göra, och minst af allt kan jag uppfylla er önskan.

Laura tryckte näsduken mot ögonen, förblef en liten stund i denna ställning, lät sedan handen sjunka ned och sade:

— Så hör mig då! Jag besökte en person, som jag lämnar understöd. Jag hade inte varit länge hos henne, vi hade knappast börjat tala om hennes ledsamma förhållanden, när Hummel infann sig. Han var i början tämligen tillbakadragen, men fastän han kunde antaga, att hans närvaro ej var önskvärd, stannade han likväl kvar och började snart med sina vanliga galenskaper. Han lät på inga villkor afvisa sig. Jag uppmanade honom att icke vidare störa oss,

men han förklarade, det jag vore stadd på orätt väg, när jag umginges med denna person och ville understödja henne. Ja, han gick till och med så långt, att han påstod, det hon hade för afsikt att draga in mig i en hemlig liga. Jag skrattade, men han höll envist fast vid sitt påstående. Upprepade gånger tillsade jag honom att aflägsna sig, ja, jag hotade till osh med att afskeda honom, men han bedyrade, att han menade väl med mig och förklarade, det han ej kunde tillåta, att jag umginges med en så tvetydig person Jag blef upprörd och befallde honom gå. Då kom er vän Ekström. Denne slungade mig svåra beskyllningar i ansiktet och förolämpade mig, tills jag såg mig nödsakad att rymma fältet. Det är ju oerhördt. Det är skamlöst. Skydda mig, försvara mig! Som gentleman måste ni göra det; ni kan icke tillåta, att man förolämpar mig, att man beskyller mig för dåliga afsikter, då jag endast kommit dit för att göra godt.

Evald blef ej klok på allt detta, som Laura med stigande häftighet yttrat. Efter ett ögonblicks funderande frågade han:

— Hvem är då den person, hos hvilken ni sammanträffade med de båda herrarna?

— Ni har säkerligen mer än en gång hört talas om gamla Marie, såsom Ekström kallar henne, svarade Laura med darrande röst. Denna är nu en gång i de båda herrarnas ögon en förbryterska. Hvad rår väl jag för denna fördom? Jag kan svära på, att jag helt oförmodadt lärt känna denna kvinna, då hon kom till mig och bad om hjälp, som jag också lämnade henne. Men jag ville icke, emedan Hummel i henne såg en misstänkt person, vidare låta henne komma hem till mig, och därför gick jag själf till henne med en liten penningsumma.

Evald kunde knappast tro, hvad Laura under så många bedyranden berättade. Han kunde emellertid ej annat än känna deltagande. För ett ögonblick kände han till och med missnöje med Ekström. Säkerligen hade denne på sitt torra, opolerade sätt sagt den unga damen en hel del saker som på det djupaste sårat henne.

Det hade jag också utan er fått veta af mina vänner, svarade Evald lugnt. Jag har ännu icke förbundit mig till tystnad, och jag anser det vara med er egen fördel förenligt, att jag genast talar därom med min vän. Jag vill icke bestrida, att här möjligen föreligger ett misstag; jag är långt ifrån att misstänka er, men ni måste

också ursäkta min vän, som redligen bistår mig och deltager i mitt öde. Den mannen dömer aldrig i förtid; här måste alltså förefinnas omständigheter som på visst sätt berättiga hans handlingssätt. Jag ser i öfrigt till min ledsnad, att det i dag ej är lämplig tid att tala om vårt förbund. Jag tillåter mig därför att komma hit vid lägligare tillfälle. Var förvissad om, att jag ej hyser någon förutfattad mening! Adjö!

Han bugade sig och ville gå. Då steg Laura fram till honom och sade:

— Jag ber er, misskänn mig icke! Jag är en olycklig flicka, och om ni kunde se tillbaka i mitt förflutna, skulle ni inse, att jag trots min ungdom redan gjort många bittra erfarenheter. Ett grymt öde har förföljt mig. Jag ber er, stöt inte äfven ni mig ifrån er!

Hon brast i gråt, och Evald sökte trösta henne.

Sedan tog han afsked och återvände hem.

Till sin öfverraskning fann han hvarken Ekström eller Hummel där, och de återkommo heller inte på hela natten.

SLUT PÅ FÖRRA DELEN.

Zdt. 8.15.-